



דוחות כספיים לשנת 2020



בנק אגוד לישראל בע"מ







תוכן העניינים

7	דבר יושב ראש הדירקטוריון
13	דוח הדירקטוריון וההנהלה
94	הצהרות המנהל הכללי והחשבונאי הראשי
96	דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי
99	דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2020
243	ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם
301	נספח, מילון מונחים ואינדקס





דבר יושב ראש הדירקטוריון



דבר יושב ראש הדירקטוריון

ביום 30 בספטמבר 2020 הצטרף הבנק לקבוצת מזרחי טפחות עם השלמת הצעת רכש מלאה של בנק מזרחי טפחות לרכישת בנק אגוד. עם השלמת הצעת הרכש, החל למעשה תהליך מיזוג מורכב, מאתגר וראשון מסוגו שידעה המערכת הבנקאית בישראל. הבנק החל לפעול בהתאם לתוכנית מיזוג סדורה שאושרה בדירקטוריון.

בחודשים האחרונים מתנהל משא ומתן עם ועדי העובדים במטרה להגיע להסכם קיבוצי ראוי בנושא פרישת עובדים וקליטת עובדים בבנק מזרחי טפחות.

תהליך המיזוג כולל בחובו סיכונים רבים. הבנק השלים את מפת סיכוני המיזוג במסגרת תוכנית המיזוג תוך הגדרת צעדי הפחתת הסיכון הנדרשים.

שנת 2020 ומשבר הקורונה

שנת 2020 מסתמנת כשנה מכוונת בהיבטי השלכות מגפת הקורונה. השלכות המגפה על שגרת החיים ועל הפעילות העסקית הינן משמעותיות והבנק התאים את פעילותו בשים לב לסיכונים המתעוררים. התוצאות הכספיות, כמפורט בדוחות הכספיים, מצביעות כי הבנק ניהל באופן מושכל את אירועי המשבר תוך שמירה על מדדי היציבות הפיננסית, לרבות הלימות ההון, נזילות ומינוף.

איכות תיק האשראי של בנק אגוד הוכיחה עצמה לאורך התקופה, תוך שהבנק הגדיל את הפרשות האיכותיות בגין הפסדי אשראי ככרית ביטחון לסיכונים שטרם זוהו ספציפית.

רמת דחיות התשלומים של לקוחות הבנק ירדה בצורה משמעותית מאז פרסום המתווים השונים של בנק ישראל. בנוסף, העניק הבנק ללקוחותיו מענה ייחודי, ככל הניתן, לצרכי האשראי תוך שימת דגש להתאמות הנדרשות לסיכון הגלום בדחיות.

הבנק מנטר באופן תכוף את השינויים בסיכון האשראי של לקוחותיו וכן סיכונים נוספים, לרבות סיכוני שוק, סיכוני נזילות וסיכונים תפעוליים וסיכונים נוספים.

התוצאות הכספיות

התוצאות הכספיות של שנת 2020 הושפעו ממכירת תיק היהלומים של הבנק, מהגדלת הפרשות להפסדי אשראי כאמור, מהשלכות ראשוניות של תהליך המיזוג ומהשלכות נוספות של המשבר על הפעילות העסקית, כך שבסך הכל מדווח הבנק על הפסד של 60 מיליוני שקלים חדשים.

סך הכל מאזן הבנק ליום 31 בדצמבר 2020 גדל בשיעור של כ- 12% ביחס לסוף שנת 2019.

עם פרסום התוצאות הכספיות של הבנק, אבקש להודות לחברי הדירקטוריון היוצאים, עמיתיי בדירקטוריון, מנכ"לית הבנק, חברי ההנהלה, מנהלות ומנהלי הבנק, ובעיקר לעובדות ולעובדי הבנק על פועלם ותרומתם בתקופה מכוונת זו.

בכבוד רב,



משה לארי

יושב ראש הדירקטוריון

2 במרס 2021



דוח הדירקטוריון והנהלה



תוכן עניינים דוח הדירקטוריון והנהלה

13 דוח הדירקטוריון והנהלה לאסיפה הכללית של בעלי המניות
13 מידע צופה פני עתיד
14 סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
16 מידע כספי תמציתי לאורך זמן
18 תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים
21 יעדים ואסטרטגיה עסקית
22 הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
22 מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
22 התפתחויות ושינויים מהותיים בכלכלת ישראל
24 התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק
28 התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
30 הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית
35 הוצאות התפעוליות ואחרות
38 התפתחויות ברווח כולל
39 המבנה וההתפתחויות של נכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
39 נכסים והתחייבויות
41 הון והלימות הון
43 תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות
44 מגזר משקי בית ובנקאות פרטית
46 מגזר עסקים זעירים, קטנים, בינוניים וגדולים
47 מגזר מוסדיים
47 מגזר ניהול פיננסי
48 חברות מוחזקות עיקריות
48 תיאור הפעילות ותרומתן של החברות המוחזקות העיקריות לעסקי הקבוצה
50 הסכמים, עסקאות ותשלומים בין חברות הקבוצה
51 סקירת הסיכונים
51 תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
51 ממשל תאגידי
52 תרחישי קיצון
52 סיכוני אשראי
53 סיכון איכות תיק האשראי
54 ניתוח איכות הסיכון וסיכון אשראי בעייתי
58 סיכון ריכוזיות תיק האשראי
59 סיכון אשראי לפי ענפי משק
61 ריכוזיות לווים
62 חשיפה למדינות זרות
63 חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
64 מדיניות הלוואות לדיר
67 מדיניות אשראי ללקוחות פרטיים (ללא הלוואות לדיר)
73 אשראי לבינוני ונדל"ן
74 מימון ממונף
75 סיכוני שוק
77 סיכון ריבית
78 סיכון בסיס
80 סיכון נזילות

81	סיכון תפעולי
82	סיכון סייבר
82	סיכון טכנולוגיות מידע
82	סיכון ציות
83	סיכון משפטי
83	סיכון מוניטין
83	סיכון אסטרטגי
84	סיכון סביבתי
85	הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון
86	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
86	הפרשה להפסדי אשראי
88	הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני של אגרות חוב זמינות למכירה
89	שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
90	זכויות עובדים
91	מכשירים פיננסיים נגזרים
91	תביעות תלויות
91	בנינים וציוד
92	בקרות ונהלים
92	הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי
93	שינויים בבקרה הפנימית

דוח הדירקטוריון וההנהלה לאסיפה הכללית של בעלי המניות

בישיבת הדירקטוריון של הבנק, אשר התקיימה ביום 2 במרס 2021, הוחלט לאשר את הדוחות הכספיים של הבנק והחברות המאוחדות שלו ליום 31 בדצמבר 2020. הדוחות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מובהר, כי ככלל, התיאור בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנה זו (להלן: "הדוח") מתייחס לאירועים ושינויים מהותיים שחלו במצב ענייני הבנק עד מועד פרסום הדוח. יחד עם זאת, בחלק מהמקרים, לשם שלמות התמונה, כלל הבנק תיאור הכולל גם מידע שלדעתו אינו מידע מהותי.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות ההיסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ואי הוודאות הכרוכה בהשלכותיו, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, התנהגות המתחרים ושינויים ספציפיים שיפורטו להלן.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "מתעתד", "צפי", "אמור", "חזוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "מתכננים", וביטויים דומים להם כגון: "יכול", "יהיה".

השימוש בביטויים צופי עתיד אלו, כרוך בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהוא מבוסס על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר על תחזיות לעתיד בנושאים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ועל תוכניות העבודה ותקציב הבנק לשנת 2021. הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הנכלל בדוחות אלה, לרבות בגין השפעת נסיבות או אירועים שיקרו לאחר פרסום הדוחות על מידע כאמור.

סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה

בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") נוסד בשנת 1951. הבנק הוא תאגיד בנקאי בעל רשיון בנק לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א - 1981. הבנק נוסד על ידי החברה הכלכלית הארצישראלית (ארה"ב) מניו יורק והחברה הכלכלית בע"מ - הלונדונית, אשר המשיכו את פעילות המחלקה הבנקאית של האגודה הארצישראלית, אשר החלה בפעילותה בארץ ישראל עוד בשנת 1922. משנת 1983 ועד ליום 17 במאי, 1993 הוחזקה השליטה בבנק על-ידי מדינת ישראל (באמצעות בל"ל בטוחות) ועל ידי בנק לאומי לישראל בע"מ שרכש את מניות הבנק בשנת 1954 ובשנת 1961. בעקבות הסכם למכירת גרעין השליטה בבנק, הועבר גרעין השליטה בשנת 1993 לשלמה אליהו אחזקות בע"מ, ישעיהו לנדאו אחזקות (1993) בע"מ ונכסי דוד לובינסקי (אחזקות) בע"מ. ביום 29 אוקטובר, 2012 חדלה שלמה אליהו אחזקות בע"מ להוות חלק מגרעין השליטה בבנק בעקבות השלמת רכישת השליטה במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ על ידי מר שלמה אליהו באמצעות אליהו חברה לביטוח בע"מ. ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה הצעת רכש מלאה בדרך של הצעת רכש חליפין שפרסם בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן "מזרחי טפחות") לרכישת 73,583,024 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ערך נקוב כל אחת, המהוות 100% מהון המניות המונפק והנפרע ומזכויות ההצבעה של ובעקבות כך מחזיק בנק מזרחי טפחות במלוא ההון המונפק והנפרע וזכויות ההצבעה בבנק אגוד והפך להיות בעל השליטה בבנק, בנק אגוד הפך לחברה פרטית בהתאם לסעיף 339 לחוק החברות, תשנ"ט-1999, ומניותיו נמחקו מהרישום למסחר בבורסה. לפרטים נוספים ראו דיווחים מיידיים מיום 22 בספטמבר, 2020 ומיום 23 בספטמבר, 2020 (אסמכתאות מס': 2020-01-094474 ו-2020-01-095299), המובאים בדוח זה על דרך ההפניה.

ביום 29 בנובמבר, 2020 נחתם בין בנק אגוד, ובין מזרחי טפחות, הסכם למיזוג בנק אגוד (כחברת היעד), עם ולתוך מזרחי טפחות, (כחברה הקולטת), וזאת בהתאם לאישור דירקטוריון בנק אגוד ודירקטוריון מזרחי טפחות. הסכם המיזוג וביצועו מותנה בקיומם של תנאים מתלים הכוללים בין היתר, קבלת אישור בדבר השלמת תהליך התממשקות מערכות המחשוב של הבנקים שיכלול יישום פתרונות טכנולוגיים ותפעוליים אשר יאפשרו העברת תיקי לקוחות הבנק למזרחי טפחות כולל כל מידע שנדרש על פי דין, כמו גם תמיכה מחשובית ותפעולית מלאה בפעילות בנק אגוד על ידי מזרחי טפחות, הכל לשיעור רצונו של מזרחי טפחות. בכפוף להוראות הסכם המיזוג ולהתקיימותם של כל התנאים המתלים הקבועים בהסכם המיזוג ימוזג הבנק עם ולתוך מזרחי טפחות, בהתאם להוראות הפרק הראשון לחלק השמיני של חוק החברות התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות"), הוראות סעיף 103 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת מס הכנסה") והתקנות שהותקנו מכוחו, ולהחלטת המיסוי בעניין שינוי מבנה ועריכת המיזוג המאשרת את שינוי המבנה והמיזוג, ויועברו אל מזרחי טפחות כלל הנכסים, הזכויות והחבויות של הבנק במצבן כמות שהן ("AS IS"), בתוקף רטרואקטיבי נכון ליום 31 בדצמבר 2020, באופן שמיד לאחר מועד המיזוג, יהיו במזרחי טפחות כלל הזכויות והחבויות של הבנק כפי שהיו עובר ליום 31 בדצמבר 2020, והעברה כאמור תיחשב ככזו שנעשתה ביום 31 בדצמבר 2020. עם השלמת המיזוג הבנק יחדל להתקיים ויימחק ממרשמי רשם החברות. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי של אגוד הנפקות בע"מ, חברת בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק (להלן: "אגוד הנפקות"), מיום 29 בנובמבר, 2020 (אסמכתא מס': 2020-01-121225), המובא בדוח זה על דרך ההפניה. לפרוט ראה פרק "השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו".

לבנק 35 סניפים הפזורים ברחבי הארץ (הכוללים מרכז לבנקאות פרטית). הבנק מספק ללקוחותיו מגוון שרותי בנקאות. בהתאם לנתונים שפורסמו בדוחות כספיים מאוחדים של כלל הבנקים בישראל ליום 30 בספטמבר 2020, הבנק הוא השישי בגודלו במערכת הבנקאית בישראל.

להלן פרטים על חלקו של הבנק במערכת הבנקאות במספר תחומים (באחוזים):

<u>ליום 31 בדצמבר 2018</u>	<u>ליום 31 בדצמבר 2019</u>	<u>ליום 30 בספטמבר 2020</u>	
2.3	2.3	2.3	אשראי לציבור
2.5	2.4	2.5	פקדונות הציבור
2.2	2.2	2.0	הון עצמי

פעילותו העסקית של הבנק מתמקדת במספר תחומים:

- תיווך פיננסי בין מפקידים לבין לווים. הרווח בגין פעילות זו מקבל את ביטויו ברווח מפעילות מימון של הבנק והוא מהווה את מקור הרווח העיקרי שלו.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות, במגוון פעילויות, בתחומי המט"ח, סחר בינלאומי, ניירות ערך, שירותי מידע, ייעוץ וניהול פיננסי בנקאי, מכשירים פיננסיים נגזרים ועוד.
- ניהול תיק נוסטרו וניהול סיכוני שוק ונדליות.

ביום 30 בספטמבר, 2020 הודיע משרד סומך חייקין (KPMG) המשמש כרואה החשבון של החברה, על סיום כהונתו כרואה החשבון המבקר של החברה, וביום 1 באוקטובר 2020 מונה משרד רואה חשבון בריטמן אלמגור זהר ושות' לשמש כרואה החשבון המבקר של החברה החל ממועד זה.

דירקטוריון הבנק מתווה בהתאם לתיאבון הסיכון וסיבולת הסיכון שנקבעים על ידו את מדיניותו העסקית של הבנק ומפקח על ביצוע המדיניות על ידי הנהלת הבנק. במסגרת זו נדונים ומאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים והקצאת המשאבים לתוכנית העבודה והתקציב.

מידע כספי תמציתי לאורך זמן

(על בסיס מאוחד)

נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד :

(במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2016	2017	2018	2019	2020	
(49)	141	70	162	(60)	רווח נקי (הפסד)
652	745	769	754	740	הכנסות ריבית, נטו
98	56	117	40	101	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
405	406	387	390	235	הכנסות שאינן מריבית
298	303	293	269	245	מזה : עמלות
1,008	890	938	856	963	הוצאות תפעוליות ואחרות
491	497	482	473	497	מזה : משכורות והוצאות נילוות
(0.67)	1.92	0.95	2.20	(0.82)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה (ש"ח)

נתונים עיקריים מהמאזן:

(במיליוני ש"ח)

ליום					
31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	
40,988	41,892	41,316	42,467	47,663	סך כל הנכסים
3,901	8,226	9,440	6,907	12,409	מזה : מזומנים ופיקדונות בבנקים
11,584	7,032	5,583	8,404	8,968	ניירות ערך
23,684	24,675	24,152	25,873	24,571	אשראי לציבור, נטו
38,646	39,379	38,818	39,829	44,625	סך כל ההתחייבויות
174	119	319	322	132	מזה : פיקדונות מבנקים
32,756	32,752	31,905	31,668	37,361	פיקדונות הציבור
3,395	3,559	3,637	4,818	3,913	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,342	2,513	2,498	2,638	3,038	סך ההון

תוצאות שנת 2020 הסתכמו בהפסד בסך 60 מיליון ש"ח לעומת רווח נקי בסך 162 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. נתוני שנת 2020 הושפעו מהפסד של 117 מיליון ש"ח לפני השפעת המס (השפעה על הרווח הנקי של 77 מיליון ש"ח) בגין מכירת תיק האשראי למימון פעילות היהלומים של לקוחות הבנק, אשר נרשם בסעיף הכנסות שאינן מריבית וכן מהשפעות אירוע נגיף הקורונה כמפורט להלן:

הכנסות ריבית נטו בשנת 2020 הסתכמו ב- 740 מיליון ש"ח, לעומת 754 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2%. הכנסות הריבית נטו הושפעו בעיקר מירידת שיעורי הריבית בארץ ובעולם, ושחיקת המרווחים בפיקדונות. לפרוט ראה פרק "הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית".

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב- 101 מיליון ש"ח לעומת 40 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעליה בהוצאות בגין הפרשה קבוצתית כתוצאה מהשפעת אירוע הקורונה. לפרוט ראה פרק "הוצאות בגין הפסדי אשראי".

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו בשנת 2020 בסך 235 מיליון ש"ח, לעומת 390 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-40%. הקיטון בסעיף הושפע בעיקר מהפסד בסך 117 מיליון ש"ח כאמור לעיל וכן מהשפעת אירוע נגיף הקורונה בעיקר על סעיף הכנסות מעמלות. לפרוט ראה פרק "הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית".

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשנת 2020 בסך 963 מיליון ש"ח, לעומת 856 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-13%. הגידול נבע בעיקר מתוספת תשלום בגין התקשרות עם בנק לאומי בתוספת להסכם המחשוב והתפעול ומגידול בסעיף הוצאות ביטוח וכן ומגידול בסעיף משכורות והוצאות נלוות כתוצאה מהפרשות להוצאות נלוות לשכר. ראה פרק "הוצאות תפעוליות ואחרות".

מדדי ביצוע עיקריים :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2016 ⁽³⁾	2017	2018 ⁽²⁾	2019	2020 ⁽¹⁾	
(2.0%)	5.8%	2.8%	6.2%	(2.3%)	תשואה (הפסד) להון
(0.1%)	0.5%	0.2%	0.6%	(0.2%)	תשואה לנכסים
2.6%	2.7%	2.8%	2.8%	2.1%	יחס הכנסות ⁴ לנכסים ממוצעים
95%	77%	81%	75%	98.8%	יחס יעילות ⁵
ליום					
31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	
9.67%	10.02%	10.64%	10.73%	12.9%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון ⁶
5.43%	5.72%	5.94%	5.99%	6.1%	יחס המינוף ⁷
116%	129%	126%	130%	161%	יחס כיסוי הנזילות ⁷

מדדי איכות אשראי עיקריים :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2016	2017	2018	2019	2020	
0.1%	0.3%	0.5%	0.2%	0.1%	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור
0.4%	0.2%	0.5%	0.2%	⁽¹⁾ 0.4%	שיעור הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מתוך אשראי ממוצע לציבור
ליום					
31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	
1.1%	1.0%	1.0%	0.9%	1.3%	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין האשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
1.0%	1.4%	1.5%	1.1%	⁽¹⁾ 1.5%	שיעור חובות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור

- מדדי הביצוע הושפעו ממכירת תיק האשראי למימון פעילות היהלומים, גידול בהפרשה הקבוצתית וירידה בהכנסות מעמלות כתוצאה מאירוע נגיף הקורונה, ועליה בהוצאות התפעוליות והאחרות אשר נבע בעיקר מתוספת תשלום בגין התקשרות עם בנק לאומי בתוספת להסכם המחשוב והתפעול ומגידול בסעיף הוצאות ביטוח וכן מגידול בסעיף משכורות והוצאות נלוות כתוצאה מהפרשות להוצאות נלוות לשכר.
- מדדי הביצוע הושפעו מהשפעות חד פעמיות בגין זקיפה לסעיף הוצאות אחרות של תוכנית הפרישה מרצון בסך 80 מיליון ש"ח לפני מס, שאושרה בדירקטוריון ביום 31 בדצמבר 2018 והכנסה בסך של כ- 26 מיליון ש"ח, בגין מכירת מניות חברת הבורסה שנכללה בסעיף הכנסות שאינן מריבית.
- מדדי הביצוע הושפעו מזקיפה מלאה לסעיף הוצאות אחרות של תוכנית הפרישה מרצון תפעולית בסך 114 מיליון ש"ח לפני מס והפחתת נכסי מיסים (גידול בהוצאות מיסים) בסך 19 מיליון ש"ח.
- הסכום של הכנסות הריבית נטו ושל הכנסות שאינן מריבית.
- היחס שבין הוצאות התפעוליות והאחרות לבין הסכום של הכנסות הריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.
- ביום 27 בדצמבר, 2020 התקשר בנק אגוד, בהסכם עם בנק מזרחי טפחות, בהתאם לו הוקצו ביום 31 בדצמבר 2020 על ידי בנק אגוד למזרחי טפחות 8,000,000 מניות רגילות בנות 0.01 ע.נ. כל אחת כנגד השקעה בסך של 500 מיליון שקלים חדשים.
- יחס המינוף - מייצג את היחס בין ההון רובד 1 לסך החשיפה ברוטו, ובכלל זה חשיפה חוץ מאזנית, יחס כיסוי הנזילות- במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון האחרון.

הערה: למידע נוסף, ראה מידע רב תקופתי - דוח רווח והפסד מאוחד ומאזן נוספים לדוח השנתי.

תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים

פעילותו העסקית של הבנק כרוכה בסיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים (לרבות סיכונים IT), סיכונים ואבטחת מידע, סיכונים משפטיים וסיכונים ציבוריים, וכן סיכונים מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

סיכון האשראי הינו סיכון לגרימת הפסד לבנק כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה בכושר הפירעון של צד נגדי של הבנק לעסקה, תוך אי עמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו, והינו הסיכון המשמעותי ביותר אליו נחשף הבנק במסגרת פעילותו בעיקר מבחינת היקפו ביחס לסיכונים אחרים. סיכון האשראי כולל גם את סיכון ריכוזיות תיק האשראי.

סיכון השוק הינו הסיכון לפגיעה בהכנסות הבנק ובהונן כתוצאה משינויים של מחירים ושערים בשווקים הפיננסיים, בעיקר בשינויים בשערי הריבית, בשער החליפין, באינפלציה ובשערי המניות.

סיכון הנזילות הינו הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו ולעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעון מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכון ציבורי, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. ראה בפרק "סקירת הסיכונים" מידע בדבר הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון השונים בבנק.

הבנק מבצע מעקב הדוק אחר ההתפתחויות בשווקים, הנתונים המאקרו כלכליים, הרגולציה והחקיקה שחלים או עשויים להשפיע על הבנק ואשר יחד עם האסטרטגיה העסקית ותמהיל הפעילות הקיים עשויים לחשוף את הבנק לסיכונים משמעותיים.

להלן יפורטו סיכונים פרטניים מהותיים שהינם סיכונים מובילים ומתפתחים אשר הבנק מזהה ונערך לניטורם וניהולם:

משבר הקורונה

נוכח התפשטות וירוס הקורונה ברבעון הראשון של שנת 2020 למדינות רבות בעולם, כולל ישראל, והכרזת מגפת וירוס הקורונה כמגיפה עולמית, ננקטו על ידי ממשלות בעולם ועל ידי ממשלת ישראל צעדי התגוננות שונים, הכוללים, בין היתר, השבתה של חלקים נרחבים מהמשק, הגבלות על הפעלת עסקים וכן התקבלו החלטות בעניין הפחתת ריבית על ידי בנקים מרכזיים. כמו כן ביום 6 באפריל 2020 החליטה הועדה המוניתרית של בנק ישראל על הפחתת ריבית מ-0.25% ל-0.1%.

בתחילת המשבר נגרמו ירידות חדות במחירי המניות והנכסים הפיננסיים בבורסות בעולם ובישראל.

משלהי הרבעון השני של השנה ואילך, חלה עליה בקצב התפשטות הנגיף והתחלואה אשר מותנה לפרקים, בעיקר בשל מדיניות הסגר. מחד, על מנת לתמוך בחזרה הדרגתית של המשק לשגרה, ממשלת ישראל נקטה צעדים, במסגרת מתוים שונים לאפשר צמצום והסרת הגבלות על ענפים שונים במשק. ומאידך, על רקע התגברות מגפת הקורונה, ננקטו על ידי ממשלת ישראל צעדי התגוננות הכוללים, בין היתר, הגבלות על פעילות עסקים, הגבלת תנועה של תושבים במוקדי תחלואה וכן סגר במהלך חגי תשרי ועד ליום 18 באוקטובר 2020, כאשר היציאה מהסגר בוצעה במתווה מדורג. בנוסף בעקבות החמרה במצב התחלואה החליטה ממשלת ישראל על סגר נוסף החל מיום 27 בדצמבר 2020 וכן על החמרת הסגר החל מיום 8 בינואר 2021. ביום 7 בפברואר 2021 החלה היציאה מהסגר במתווה מדורג.

לצד מדיניות הסגר, החל מסוף חודש דצמבר השנה החלה מדינת ישראל במתן חיסון לאוכלוסייה נגד נגיף הקורונה בקצב מהיר ובמטרה לחסן את כל האוכלוסייה הבגירה ברבעון הראשון של שנת 2021, כאשר הציפיה היא שהצעדים הנ"ל יאפשרו ריסון משמעותי של מגפת הקורונה ושל קצב התחלואה, על מנת לאפשר חזרה לשגרה של המשק.

מתחילת המשבר בנק ישראל וממשלת ישראל, בדומה לבנקים מרכזיים וממשלות בעולם המשיכו בתכניות המוניטאריות והפיסקליות המרחיבות במטרה לתמוך בכלכלה ולסייע לחזרה הדרגתית לשגרה של המשק.

בשלושת הרבעונים האחרונים של שנת 2020, התאפיין המסחר בבורסות העולם ובישראל במגמה של עליות שערים במדדי המניות המובילים, לצד תנודתיות רבה על רקע החשש להתגברות מגפת הקורונה מחד והציפיות לריסון המגיפה בשל מציאת חיסון לנגיף הקורונה מאידך.

אירועים אלה הביאו להתכווצות בפעילות המשק בישראל, אליו חשופה פעילות הבנק והשליכו על עסקי הבנק, תוצאותיו הכספיות ורווחיותו במהלך שנת 2020 (ראה פרק "התפתחויות מהותיות בהכנסות בהוצאות וברווח כולל אחר") ויתכן שגם לאחר מכן. זאת בין היתר בשל עליה בסיכון האשראי וקשיי נזילות של לווים, שיכולים להוביל לגידול בהוצאות להפסדי אשראי ולקיטון בהכנסות הבנק. למידע נוסף בדבר הסיכונים המובילים והמתפתחים ראה דוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

הבנק אינו יכול לאמוד בשלב זה באופן מלא את ההשפעה העתידית של מגפת הקורונה והיקפה, התלויה בין היתר, במשך אירוע התפשטות המגיפה, בהשפעת חיסון האוכלוסייה על המגיפה, בצעדים שינקטו על ידי ממשלות ורגולטורים להתמודדות איתה, בהתפתחויות בשווקים ובהיקף השפעות כל אלו על הפעילות המשקית, לגביה עדיין קיים בשלב זה חוסר ודאות.

הבנק נקט ונוקט צעדים להתמודדות עם השלכות מגפת הקורונה על מנת לאפשר המשך פעילותו התקינה, לרבות המשך מתן שירותים בנקאיים ללקוחותיו בסניפים ובערוצים הישירים, בין היתר, תוך עבודה מרחוק ופיצול צוותים חיוניים לעבודה באתרים נפרדים, בהתאם לעקרונות תכנית ההמשכיות העסקית של הבנק ולנדרש על פי הוראות והנחיות של הרגולטורים השונים, מתוך מטרה לשמור על בטיחות עובדיו ולהבטיח המשכיות השירות לציבור לקוחותיו. כמו כן הבנק נוקט בצעדים לצמצום הסיכונים לרבות סיכונים אשראי אשר נובעים מהשלכות מגפת הקורונה. לפרוט ראה פרק "סקירת הסיכונים".

האמור בדיווח זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח 1968- אשר מבוסס, בין היתר, על הערכות ואומדנים של הבנק נכון למועד דיווח זה, ובהתחשב בעובדה לפיה קיים חוסר וודאות לגבי היקפו ומשכו של משבר הקורונה והצדדים שניקטו להתמודדות איתו. אלו, עשויים להשתנות מעת לעת, אינם בשליטת הבנק, וקיים חוסר וודאות ביחס להשלכותיהם על שוקי ההון והכלכלה בישראל ובעולם. הבנק עוקב אחר המשך השלכות של השפעות מגיפת הקורונה על הסיכונים השונים הקשורים בפעילות הבנק ונערך בהתאם להתפתחויות.

ביום 31 במרס 2020 פרסמה המפקחת על הבנקים הוראת שעה בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה" (להלן: "הוראת השעה"), במסגרתה בין היתר, הודיעה המפקחת, כי על מנת להבטיח יכולתם של הבנקים להמשיך ולהציע אשראי, יופחתו יעדי ההון המזעריים הנדרשים מהבנקים, ובאשר לבנקים קטנים ובינוניים (בנק שנכסיו במערכת אינם שווים או עולים על 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית) - יחס הון רובד 1 הנדרש ממנו לא יפחת מ- 8% במקום 9% יחס ההון הכולל לא יפחת מ- 11.5% במקום 12.5% עובר לשינוי. תוקף הוראת השעה הינו עד ליום 30 בספטמבר 2020 ורשאית המפקחת, באישור הנגיד, להאריך את תוקף הוראת השעה בשישה חודשים נוספים. ביום 16 בספטמבר 2020, הוחלט להאריך את תוקף הוראת השעה מיום 30 בספטמבר 2020 ליום 31 במרס 2021. לאחר מכן, ידרשו הבנקים להציג מתווה מדורג לצבירה מחודשת של ההון שנשחק על פני שנתיים. בהתאם להוראת השעה, החליט דירקטוריון הבנק ביום 30 באפריל 2020 לעדכן את יעדי הלימות ההון של הבנק כך שיחס הלימות ההון רובד 1 לא יפחת מ- 9.3% (במקום 10.3% קודם לכן).

ביום 30 בנובמבר 2020 וביום 10 בדצמבר 2020 פנה הבנק לפיקוח על הבנקים בפניה משותפת יחד עם בנק מזרחי טפחות בבקשה להקלות אגב מיזוג הבנק לבנק מזרחי טפחות. ביום 30 בדצמבר 2020 התקבל בבנק מכתב מהפיקוח על הבנקים ובו מענה לבקשה להקלות אגב תהליך המיזוג כאמור, לפיו נקבעו לבנק יעדי הון רובד 1 והון כולל של 9.3% ו- 12.3%, בהתאמה. בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 31 בדצמבר 2020, הבנק שומר שוליים נאותים ליחסים שנקבעו. לפרוט בדבר הפניה לפיקוח בבקשה להקלות אגב מיזוג הבנק לבנק מזרחי טפחות, ראה פרק "התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק". לפרטים נוספים לגבי יעדי הלימות ההון של הבנק ראה פרק "הון והלימות ההון".

בנוסף לאור התפתחות משבר הקורונה וזליגתו לשוק הריאלי החליט דירקטוריון הבנק בחודש מרס 2020 להגדיל את רזרבת הנזילות של הבנק והעלה את התיאבון והסיבולת של יחס כיסוי הנזילות הכולל (LCR) מ- 120% ו- 115% ל- 130% ו- 120% בהתאמה. בסוף דצמבר 2020, לאחר השלמת תהליך רכישת הבנק ע"י בנק מזרחי טפחות, הובאה לאישור הדירקטוריון במסגרת מדיניות סיכונים הנזילות – חזרה לתיאבון של 120% וסיבולת של 115%, וזאת בכפוף לאישורם של קווי זילות מול מזרחי טפחות. קווי הנזילות מול מזרחי טפחות צפויים להיות מאושרים עד תום הרבעון הראשון של שנת 2021.

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בעניין "התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם ירוס הקורונה (הוראת שעה)" לעדכון נוהל בנקאי תקין 250, במסגרתו בין היתר, עודכן כי תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 4.5% במקום 5% עובר לשינוי. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 5.5%. תחילתה של ההוראה מיום פרסומה ותוקפה עד ליום 31 במרס 2021, כאשר לאחר תום תוקף ההוראה תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המנוף במועד תום תקופת ההוראה או יחס המינוף המינימאלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. בהתאם למכתב מהפיקוח על הבנקים ובו מענה לבקשה להקלות אגב תהליך המיזוג כאמור, נקבע לבנק יעד יחס מינוף של 4.5%. בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 31 בדצמבר 2020, הבנק שומר שוליים נאותים ליחסים שנקבעו.

מיזוג הבנק עם בנק מזרחי טפחות

לעניין רכישת כל מניות הבנק על ידי בנק מזרחי טפחות ביום 30 בספטמבר, 2020 והתקשרות בעסקה למכירת פעילות האשראי ליהלומים של הבנק לקבוצת פנינסולה בד בבד עם השלמת רכישת הבנק – ראה פרק התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק.

מערכת המחשוב

בהמשך למתואר בבאור 4.ג.23. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019, ובהתאם לאישור דירקטוריון הבנק מיום 12 במאי 2020, התקשר הבנק עם לאומי בתוספת להסכם המחשוב והתפעול שנחתם בין הצדדים ביום 2 בספטמבר 2001, ואשר הוארך על ידם לתקופות נוספות (להלן בהתאמה "ההסכם" ו- "התוספת") ובמקביל החליט שלא להמשיך בפרויקט החלפת מערכות המחשוב של הבנק שנבחן על ידו. בהתאם לתוספת זו נקבעו בין הצדדים, בין היתר, ההסכמות הבאות: תוקפו של ההסכם יוארך עד ליום 31 בדצמבר 2022 (להלן: "תום תוקף התוספת") ותוספת זו תחול רטרואקטיבית החל מיום 1 בינואר 2020.

לבנק לא תהיה זכות להפסיק את ההתקשרות לפני מועד תום תוקף התוספת.

הבנק יהיה זכאי לקבל מלאומי בהתאם לתוספת את היקף השירותים השוטפים ורמת השירות כפי שניתנו לבנק ביום 31 בדצמבר 2016, טרם תחילת תקופת ההיפרדות בין הצדדים (להלן: "השירותים השוטפים"). לאומי יספק לבנק את השירותים השוטפים בתקופת התוספת על פי עקרון ה follow me, קרי – על פי כלל לפיו פיתוחים שיפתח לאומי עבורו (החלפת מערכות ותשתיות) יפותחו במקביל עבור הבנק, בכפוף להוראות ההסכם, ולצורך כך ינקוט הבנק בכל פעולה שתדרש על מנת להטמיע את המערכות או התשתיות החדשות (להלן: "מנגנון ה- follow me").

התמורה שישלם הבנק בעבור השירותים השוטפים (להלן: "הסכום הבסיסי") תהיה בסכום של 125 מיליון ש"ח בגין שנת 2020 ובסכום של 135 מיליון ש"ח לשנה בגין השנים 2021-2022. כמו כן הובהר בהסכם כי הסכום הבסיסי אינו כולל עלויות ייחודיות של יישום והתאמות של מנגנון ה- follow me עבור הבנק שיתווספו לסכום הבסיסי ויחולו על הבנק.

תוקף התוספת הותנה בקבלת חוות דעת מעודכנת ביחס לתחולת פטור רשות דיני התחרות למיזמים משותפים, העומדת בכללי ה- self-assessment המאשרת כי אין מניעה להמשך מתן השירותים על ידי לאומי לפי ההסכם או בקבלת אישור רשות התחרות לכך בלוחות הזמנים הקבועים בתוספת. ביום 26 במאי 2020 התקבלה חוות דעת מעודכנת ביחס לתחולת פטור רשות דיני התחרות למיזמים משותפים, העומדת בכללי ה- self-assessment המאשרת כי אין מניעה להמשך מתן השירותים על ידי לאומי לפי התוספת. זאת לאחר שרשות התחרות אישרה לב"כ הבנק כי היא אינה מבקשת כי התוספת תוגש לאישורה, וכי הצדדים רשאים לבצע בדיקה עצמית של התוספת ומידת התאמתה לדיני התחרות. בכך התקיים התנאי המתלה לתוקף התוספת כפי שנקבע בין הצדדים.

בשים לב לתקופת ההסכם עם לאומי כאמור לעיל, הבנק נערך להפרדות בתום תקופת ההסכם ובשים לב למיזוג הצפוי עם בנק מזרחי טפחות.

בעקבות התקשרות הבנק עם לאומי בתוספת להסכם המחשוב והתפעול הנ"ל, סך הוצאות המחשוב של הבנק לשנת 2020 הסתכמו בסך של 261 מיליון ש"ח לעומת 200 מיליון ש"ח בשנת 2019.

הסיכון האסטרטגי

עקב רכישת הבנק על-ידי בנק מזרחי טפחות, הוסרה אי הוודאות לגבי עתידו של הבנק והסיכון האסטרטגי של הבנק פחת. הבנק נערך לפעול בהתאם לתכניות העבודה שגובשו, תוך התחשבות בתהליך המיזוג והאסטרטגיה של בנק מזרחי טפחות. סיכונים פרטניים מהותיים נוספים שהינם סיכונים מובילים ומתפתחים אשר הבנק מזהה ונערך לניטורם וניהולם הינם: התגברות איומי סייבר, סיכוני ציות ו-Conduct, סיכונים הנובעים מצעדים שנקטו במסגרת תהליך המיזוג, וכן יוזמות רגולטוריות, בעיקר בתחום האשראי הצרכני, אשר עלולות להשפיע על מגזר זה. בפרט, שיפור היכולות הנובעות משימוש במאגר נתוני אשראי, המאפשר לכל גוף לקבל מידע אגרגטיבי על כל לקוח במערכת הבנקאית, ומ-API Open (הבנק קיבל פטור בנושא עקב המיזוג).

חלק מהמידע המפורט לעיל בקשר לסיכונים המובילים והמתפתחים הינו מידע צופה פני עתיד.

למידע נוסף בדבר הסיכונים המובילים והמתפתחים ראה דוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

יעדים ואסטרטגיה עסקית

לאור המיזוג הצפוי עם בנק מזרחי טפחות, התכנית האסטרטגית לשנים 2017-2021 חדלה להיות רלוונטית. התכנית האסטרטגית העדכנית של הבנק משתלבת בתכנית האסטרטגית של הקבוצה ועיקרה ביצוע הליך המיזוג למזרחי טפחות תוך שימור הפעילות העסקית, הלקוחות וההון האנושי וטיפול בהעברת הלקוחות הקמעונאיים, המסחריים והעסקיים לבנק מזרחי טפחות באופן סדור, במסגרת תהליכי המיזוג. יישום תכנית העבודה של הבנק בשנת 2020 הושפע ממשבר הקורונה וכן מהשלכות החלטת בית הדין לתחרות לקבל את הערעור על החלטת רשות התחרות ולאפשר את המיזוג. לאור זאת, הבנק נקט בשורה של צעדי התאמה ובהם מיקוד בשימור לקוחות, הגברת הבקורות, היערכות ליישום הוראות רגולטוריות בין השאר כאלו הנובעות ממשבר הקורונה ומענה בזמן אמת לאירועים השונים.

הדגשים המרכזיים בפעילות השוטפת בבנק הינם:

- **קמעונאות –**
 - מיקוד בשימור לקוחות והעמקת פעילות עם לקוחות קיימים.
 - מתן מענה לצרכי לקוחות בהקשר של משבר הקורונה המשך פעילות העמדת האשראי הצרכני והמסחרי ללקוחות הבנק תוך העמקת הבקורות ובחינה עקבית של השפעת השינויים על איכות וסיכון התיק.
 - המשך הפעילות בתחום הפאסיבה ושוק ההון.
 - "מרכז בנקאות ישירה" – הרחבת פעילות אשראי ללקוחות כל הבנקים, בדגש על אשראי לרכב.
 - המשך פעילות יזומה להעמדת משכנתאות חדשות ושמירה על היקף תיק המשכנתאות בהתחשב במצב השוק, מגבלות נכסי הסיכון ובהתחשב במרווח ובתשואת נכסי הסיכון.
- **שוק ההון –** המשך הפעילות בשוק ההון, שימור הלקוחות המיועצים, בכפוף לדרישות הרגולטוריות ומצב השוק.
- **אשראי עסקי –**
 - שימור הלקוחות העסקיים של הבנק תוך שמירה על איכות תיק האשראי
 - תמיכה וסיוע ללקוחות העסקיים שהושפעו ממשבר הקורונה, שימור הפעילות בתחומי ההתמחות של הבנק – ליווי הבנייה למגורים ופעילות מגזר שוק ההון (בתיאום עם אגף ניהול פיננסי)
- **נזילות ופיזור מפקידים –** גיבוש דרכי התמודדות עם ההתפתחויות בתחום המוניטרי הן במשק הישראלי והן בעולם וזאת תוך בחינת ההשפעה על הלקוחות. המשך שיפור מבנה המקורות וקיטון בריכוזיות המפקידים, וזאת בהתאמה להוראות הרגולטוריות העדכניות ומגבלות הדירקטוריון לשם ניהול יעיל ואפקטיבי של סיכון הנזילות במצבי השוק המשתנים.

המידע שבפסקה זו הינו **מידע צופה פני עתידי** כהגדרתו בחוק ניירות ערך, אשר מבוסס על עקרונות האסטרטגיה העסקית ועל תכנית העבודה של הבנק, אשר הותאמו לסביבה הכלכלית הישראלית והעולמית על רקע המשך ההאטה בצמיחה, על הערכות הגורמים העסקיים בבנק באשר לסיכויים ולאפשרות להשיג מטרות ולבצע פעילויות נוכח תקופת אי הודאות, כמו גם על הסביבה הרגולטורית והפנים ארגונית בהן פועל הבנק. המידע האמור נשען גם על התחזית המקרו כלכלית של בנק ישראל ושל ענף מחקר ומוצרים בבנק. תכניות העבודה והיעדים שקבע עשויים שלא להתממש, כולם או חלקם, או להתממש באופן שונה מהותית מהצפוי, והגורמים העיקריים העשויים להשפיע על כך הם: חוסר הודאות בו שרוי הבנק, שינויים בתנאי המקרו של השווקים לעומת ההערכות הקיימות, תנודתיות חריפה בשוקי ההון והסחורות ושינויים רגולטורים המשפיעים על פעילות הבנק.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות ושינויים מהותיים בכלכלת ישראל

כללי – על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, התוצר המקומי הגולמי בשנת 2020 ירד בכ- 2.4%, כאשר בשנת 2019 עלה התמ"ג בכ- 3.3%. על פי התחזית של בנק ישראל, ירד התוצר המקומי הגולמי בשנת 2020 בכ- 3.7%.

בחוודש ינואר 2021 פרסם בנק ישראל את תחזית חטיבת המחקר לשנים 2021-2022 בשני תרחישים:

- תרחיש הכולל התחסנות מהירה של האוכלוסייה עד מאי 2021. בתרחיש זה התוצר צפוי להתרחב ב-6.3% ב-2021 וב-5.8% בשנת 2022. שיעור האינפלציה בשנת 2021 צפוי לעמוד על 0.6% וב-2022 על 0.9%. שיעור האבטלה הרחב (גילאי +15) צפוי לרדת עד לרביע האחרון של 2021 ל-7.7% מכח העבודה, ולהוסיף לרדת בהדרגה ל-5.4% בסוף 2022. גירעון הממשלה צפוי לעמוד ב-2021 על 8 אחוזי תוצר וב-2022 על 3.6 אחוזי תוצר, כך שיחס החוב לתוצר יסתכם ב-77 ו-75 אחוזי תוצר, בהתאמה.

- תרחיש הכולל תהליך התחסנות איטי יותר – עד יוני 2022. בתרחיש זה התוצר צפוי להתרחב ב-3.5% בשנת 2021 וב-6% בשנת 2022. שיעור האינפלציה בשנת 2021 צפוי לעמוד על 0.1% ובשנת 2022 על 0.8%. שיעור האבטלה הרחב (גילאי +15) צפוי לרדת ל-11% עד לרביע האחרון של 2021, ולהמשיך לרדת ל-7% בסוף 2022. גירעון הממשלה צפוי לעמוד ב-2021 על 11 אחוזי תוצר וב-2022 על 6 אחוזי תוצר, כך שיחס החוב לתוצר יסתכם ב-82 אחוזי תוצר, בכל אחת מהשנים.

בשני התרחישים, ריבית בנק ישראל צפויה לעמוד בעוד שנה בטווח שבין 0%-0.1%, אך ייתכן שבנק ישראל ירחיב או יאיץ את השימוש בכלי מדיניות קיימים או נוספים, כולל כלי הריבית, בהתאם להתפתחויות.

בעקבות התפשטות נגיף הקורונה נכנס המשק הישראלי במהלך שנת 2020 לשני סגרים: הסגר הראשון בחודשים מרץ-אפריל 2020 והסגר השני בחודשים ספטמבר-אוקטובר. בשנת 2021 החל סגר נוסף אשר החל בחודש ינואר 2021. היציאה מהסגר במתווה המדורג החלה ביום 7 בפברואר 2021.

תעסוקה – על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שיעור המשתתפים בכוח העבודה בקרב בני 15 ומעלה עמד בחודש דצמבר 2020 על 60.7% לעומת 62.9% בחודש דצמבר 2019. אחוז הבלתי מועסקים מכוח העבודה עמד בחודש דצמבר על 4.8% (5.0% בחודש נובמבר 2020 ו-3.9% בתחילת שנה). אחוז הבלתי מועסקים מכוח העבודה בקרב בני 15 ומעלה בשנת 2020 עמד על 4.3% לעומת 3.8% בשנת 2019.

סחר חוץ, תנועות הון ושערי חליפין – הגרעון בסחר הסחורות בשנת 2020 הסתכם ב-69.2 מיליארדי ש"ח (מתוכם כ-18.3, 14.1 ו-18.3 מיליארדי ש"ח במהלך הרבעון הראשון, השני והשלישי בהתאמה), כאשר בתקופה המקבילה אשתקד, עמד הגרעון על 84.7 מיליארדי ש"ח. היצוא כאחוז מהיבוא, היה בתקופה 71.0%, לעומת 68.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

במהלך התקופה התחזק השקל (שער ממוצע) ביחס לליש"ט הבריטי ב-3.2% וביחס לדולר ב-0.6%. השקל נחלש ביחס לאירו ב-1.2%, לליין היפני ב-1.1% ולפרנק השוויצרי ב-2.5%. על מנת למתן את ההשפעה השלילית של ייסוף השקל על הפעילות הכלכלית במשק הישראלי בזמן משבר הקורונה, הגביר בנק ישראל את היקף ההתערבות בשוק המט"ח ורכש בשנת 2020 סך של כ-21 מיליארד דולר. כמו כן, על פי ההודעה של הוועדה המוניתרית, מתכנן הבנק המרכזי בשנת 2021 לרכוש בשוק המט"ח סכום של 30 מיליארד דולר.

מדיניות פיסקאלית – החל מחודש מרס 2020 באו לידי ביטוי השפעות משבר הקורונה על המשק הישראלי ועל הפעילות התקציבית. הגירעון התקציבי עלה בעקבות הצעדים הפיסקליים שעליהם הכריזה הממשלה ובשנת 2020 נמדד גירעון בסך 160.3 מיליארדי ש"ח, 11.7% מהתוצר. הגירעון בשנת 2019 עמד על כ-52.2 מיליארד ש"ח, 3.7% מהתוצר.

מחירים ומדיניות מוניטארית – בשנת 2020 ירד מדד המחירים לצרכן (מדד ידוע) ב-0.6%. נוכח המשך המשבר, נקט בנק ישראל, בדומה לבנקים מרכזיים בעולם, במספר צעדים במטרה להבטיח המשך פעילות תקינה של השווקים הפיננסיים; החלטה על הפחתת ריבית ל-0.1% החל מיום 6 באפריל 2020, הקלה בתנאי האשראי לטווחים ארוכים להגדלת היצע האשראי לעסקים הקטנים, רכישת אג"ח ממשלתיות ותאגידיות בשוק המשני ומתווה מקיף לדחיית תשלומי הלוואות.

שוק ההון – המסחר בבורסה בתל אביב בשנת 2020 התאפיין בתנודתיות רבה. במהלך התקופה ירד מדד ת"א 35 בכ-13% ולעומתו מדד ת"א 90 עלה בכ-10%. מחזור המסחר היומי במניות (כולל קרנות סל) הסתכם בתקופה בכ-1.9 מיליארדי ש"ח, לעומת מחזור ממוצע של 1.3 מיליארדי ש"ח בשנת 2019. המסחר התאפיין בתנודתיות רבה כאשר בחודש מרס 2020 הסתכם המחזור היומי הממוצע בכ-2.9 מיליארד ש"ח, ואילו בחודשים מאי-דצמבר 2020 הסתכם המחזור היומי הממוצע בכ-1.7 מיליארד ש"ח. מחזור המסחר היומי באג"ח חברות (כולל קרנות סל) הסתכם בתקופה בכ-1.1 מיליארדי ש"ח בממוצע, לעומת מחזור ממוצע של 0.9 מיליארדי ש"ח בשנת 2019. באג"ח הממשלתית הסתכם המחזור בכ-3.1

מיליארדי ש"ח, לעומת מחזור הממוצע של 2.6 מיליארדי ש"ח בשנת 2019. העלייה במחזורי המסחר היומיים נבעה מתמודדות שערם על רקע משבר הקורונה.

בניה ונדל"ן – בהתאם לנתונים המתפרסמים על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מחירי הדירות (חדשות ויד שנייה) בחודשים נובמבר- דצמבר 2020 לעומת החודשים נובמבר - דצמבר 2019 רשמו עליה של 4.0%. ברבעון הרביעי 2020 עמד היקף נטילתן של משכנתאות על ממוצע חודשי של כ- 7.18 מיליארדי ש"ח לחודש, לעומת ממוצע חודשי של 5.73 מיליארדי ש"ח לחודש בתקופה המקבילה 2019 (עלייה משמעותית של כ-25.3%) ובהשוואה לרבעון שחלף (הרבעון השלישי) בו עמד היקף נטילתן של משכנתאות על ממוצע חודשי של כ- 6.51 מיליארדי ש"ח לחודש (עלייה של 10.3%). בשנת 2020 הסתכם היקף נטילתן של משכנתאות חדשות בכ-78.1 מיליארדי ש"ח עלייה של כ-15.5% לעומת אשתקד.

להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן, שער החליפין היציגים, ריבית בנק ישראל ושיעורי השינוי בהם:

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2020	
100.4	100.7	100.1	מדד המחירים לצרכן (בנקודות) מדד ידוע (בסיס 2014)
3.748	3.456	3.215	שער החליפין (בש"ח) דולר של ארה"ב
4.292	3.878	3.944	אירו
4.793	4.560	4.392	לירה שטרלינג
3.807	3.575	3.650	פרנק שוויצרי
0.25	0.25	0.10	נתוני ריבית בנק ישראל (אחוז)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
1.2	0.3	(0.6)	שיעור עלית (ירידת) מדד המחירים הידוע
8.1	(7.8)	(7.0)	שיעור עלית (ירידת) שער הדולר של ארה"ב
3.3	(9.6)	1.7	שיעור עלית (ירידת) שער האירו
2.4	(4.9)	(3.7)	שיעור עלית (ירידת) שער הלירה שטרלינג
7.1	(6.1)	2.1	שיעור עלית (ירידת) שער פרנק שוויצרי

להלן מגמות והתפתחויות מהותיות וחריגות שארעו בבנק ולהם השפעה על התקופה המדווחת ועד למועד אישור הדוחות:

1. מיזוג הבנק עם בנק מזרחי טפחות- ביום 27 בנובמבר, 2017 נמסרה לבנק הודעה מטעם בעלי השליטה, לפיה התקשרו בעלי השליטה בבנק באותו יום בהסכם עם בנק מזרחי טפחות, במסגרתו התחייבו להענות להצעת רכש חליפין מלאה לרכישת מניות הבנק שיפרסם בנק מזרחי טפחות לכל בעלי המניות בבנק, בכפוף לתנאים מתלים שנקבעו בהסכם לפרסום הצעת הרכש ולהשלמתה, ובכללם אישורים רגולטוריים (להלן "ההסכם"). ההסכם הוארך מעת לעת בהתאם להסכמות בין בעלי השליטה בבנק לבין בנק מזרחי טפחות.

ביום 8 בינואר, 2020 פרסמה הממונה על התחרות את החלטתה באשר לתנאים שיש בהם להפיג את החששות לפגיעה בתחרות עקב מיזוג כאמור, והעיקרי שבהם הינו מכירת פעילות מתן האשראי בתחום היהלומים על כלל היבטיה לצד שלישי בעל כישורים ומשאבים מתאימים שאינו פעיל היום בענף ושזהותו תאושר על ידי הממונה מראש, וזאת לפני השלמת ביצוע המיזוג. ביום 14 ביולי, 2020, התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק לפיה בין היתר, הוסבה תשומת לב הבנק, כי על פי החלטת הממונה על התחרות מיום 8 בינואר, 2020, תנאי להשלמת המיזוג בין בנק מזרחי טפחות לבנק אגוד הינו מכירת פעילות האשראי בתחום היהלומים של אחד הבנקים לצד שלישי, כאשר ביום 14 ביולי, 2020, נחתמה עסקה בין בנק מזרחי טפחות לקבוצת פנינסולה בע"מ (להלן: "פנינסולה") למכירת פעילות האשראי בתחום היהלומים של בנק אגוד. מכירת פעילות האשראי כאמור לעיל על פי העסקה הנ"ל, הוכפפה להשלמת העסקה נשוא ההסכם וקבלת אישור הממונה לעסקת פנינסולה. בהתאם לתנאי העסקה שנחתמה בין בנק מזרחי טפחות לפנינסולה, לאחר שהשליטה בבנק אגוד תעבור לבנק מזרחי טפחות, ייחתם בין בנק אגוד לבין פנינסולה הסכם למכירת תיק האשראי למימון פעילות היהלומים של לקוחות בנק אגוד.

יצוין, כי בהתאם לתנאי העסקה שנחתמה בין בנק מזרחי טפחות וקבוצת פנינסולה נקבע כי ככל שפעילות האשראי בתחום היהלומים תמכר בכפוף להשלמת הצעת רכש למניות הבנק על ידי בנק מזרחי טפחות (להלן: "מועד ההשלמה"), ההנחה על שווי התיק במועד ההשלמה יכלה לנוע בין 30% ל- 45%, מ"שווי תיק האשראי למימון פעילות היהלומים" של הבנק. סכום ההנחה בפועל יקבע לפי יתרת תיק האשראי נכון למועד ההשלמה, אשר יכולה להשתנות משמעותית, לרבות בשל ניצול מסגרות אשראי או אי ניצולן או שינויים אחרים שיכולים לחול בהיקף האשראי ומצבו עד מועד ההשלמה. עוד יצוין כי ההתקשרות בין בנק מזרחי טפחות וקבוצת פנינסולה בע"מ ושיעור ההנחה הנ"ל שנקבע במסגרתו הינם מבלי שפנינסולה ביצעה בדיקת נאותות פרטנית בנוגע ללקוחות והנתונים הנכללים בתיק.

ביום 27 ביולי, 2020, התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, לפיה במועד זה (27 ביולי, 2020), אישרה הממונה על התחרות את קבוצת פנינסולה בע"מ כרוכשת פעילות האשראי בתחום היהלומים של הבנק (להלן: "הפעילות") וכי הממונה על התחרות פרסמה החלטה המתקנת את החלטתה בעניין המיזוג מיום 8 בינואר, 2020, והכוללת מספר תיקונים, ובהם בין השאר, נקבע כי עסקת מכירת הפעילות תתאפשר במקביל לביצוע המיזוג. הודעה זו נמסרה לבנק בהמשך להחלטת המתוקנת של הממונה על התחרות בעניין המיזוג מיום 8 בינואר, 2020, שהתקבלה בבנק באותו מועד.

ביום 30 באוגוסט, 2020 פרסם בנק מזרחי טפחות דוח הצעת מדף שהיוותה גם מפרט הצעת רכש מלאה בדרך של הצעת רכש חליפין לרכישת 73,583,024 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ערך נקוב כל אחת, המהוות 100% מהון המניות המונפק והנפרע ומזכויות ההצבעה של הבנק, שתוקפה הוטנה ברכישת מלוא המניות שהוצע לרכשן (להלן: "המפרט"). ביום 23 בספטמבר 2020 – לאחר שהתקיימו התנאים המקדמיים להשלמת הצעת רכש החליפין שכללו קבלת אישורים מקדמיים מרשות המיסים וקבלת היתר נגיד בנק ישראל לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה על ידי בנק מזרחי טפחות בבנק אגוד והיתר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לשינוי שליטה בשתי סוכנויות הביטוח של בנק אגוד - נענו ניצעים בהצעת הרכש בשיעור העולה על שיעור ההיענות המזערי, כהגדרתו בהצעת הרכש ולפיכך התקיימו התנאים להשלמת הצעת רכש החליפין, וביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה הצעת הרכש ובעקבות כך מחזיק בנק מזרחי טפחות במלוא ההון המונפק והנפרע וזכויות ההצבעה בבנק אגוד, בנק אגוד הפך לחברה פרטית בהתאם לסעיף 339 לחוק החברות, תשנ"ט-1999, ומניותיו נמחקו מהרישום למסחר בבורסה.

עם השלמת הצעת רכש החליפין ורכישת השליטה בבנק על ידי בנק מזרחי, ביום 30 בספטמבר 2020 סיימו יו"ר הדירקטוריון מר זאב אבליס וכן הדירקטורים ה"ה יצחק מנור, יגאל לנדאו, יובל לנדאו וחיים אלמוג כהונתם כדירקטורים בבנק, ובאותו מועד מונה מר משה לארי כיו"ר דירקטוריון הבנק וה"ה מנחם אביב, עדי שחף, אילה חכים וניסן לוי מונו כדירקטורים בבנק מטעם בנק מזרחי טפחות. לעניין הרכב הדירקטוריון העדכני ראה פרק הדירקטוריון בדוח "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

לפרטים נוספים ראה דיווחים מיידיים מיום 28 בנובמבר, 2017 (אסמכתא מס': 2017-01-105238), מיום 30 במאי, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-053494), מיום 25 ביוני, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-055647), מיום 5 באוגוסט 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-073461), מיום 6 באוגוסט 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-073914), מיום 9 ביולי, 2019 (אסמכתא מס': 2019-01-058989), מיום 25 בנובמבר, 2019 (אסמכתא מס': 2019-01-101826), מיום 28 בנובמבר, 2019 (אסמכתא מס': 2019-01-103896), מיום 30 בדצמבר, 2019 (אסמכתא מס': 2019-01-115971), מיום 8 בינואר, 2020 (אסמכתא מס': 2020-01-003852), מיום 27 בינואר, 2020 (אסמכתא מס': 2020-01-010485), מיום 26 במאי, 2020 (אסמכתא מס': 2020-01-052860), מיום 31 במאי, 2020 (אסמכתא מס': 2020-01-05545), מיום 14 ליולי, 2020 (אסמכתא מס': 2020-01-067732), מיום 28 ליולי, 2020 (אסמכתא מס': 2020-01-067732).

080001), מיום 31 באוגוסט, 2020 (אסמכתא מס': 086665-01-2020), מיום 1 בספטמבר, 2020 (אסמכתא מס': 087679-01-2020), מיום 3 בספטמבר, 2020 (אסמכתא מס': 088723-01-2020), מיום 13 בספטמבר, 2020 (אסמכתא מס': 091156-01-2020), מיום 17 בספטמבר, 2020 (אסמכתא מס': 093301-01-2020), מיום 17 בספטמבר, 2020 (אסמכתא מס': 093523-01-2020), מיום 22 בספטמבר, 2020 (אסמכתא מס': 094474-01-2020) ומיום 23 בספטמבר, 2020 (אסמכתא מס': 095299-01-2020), המובאים על דרך ההפניה וכן ראה באור 32.א. לדוחות הכספיים. ראה גם פרק "השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו" בדוח "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם" בדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020.

בהמשך להתקשרות בין בנק מזרחי טפחות לבין קבוצת פנינסולה כפי שפורטה לעיל, אישר דירקטוריון הבנק בד בבד עם השלמת הצעת רכש החליפין למניות הבנק ביום 30 לספטמבר 2020, התקשרות הבנק בהסכם עם קבוצת פנינסולה בע"מ שעיקרו כאמור לעיל הינו מכירת פעילות האשראי ליהלומים של הבנק לקבוצת פנינסולה בע"מ מייד עם השלמת הצעת הרכש למניות הבנק. סכום ההנחה בפועל על "שווי תיק האשראי למימון פעילות היהלומים" שניתנה לקבוצת פנינסולה בע"מ במסגרת ההסכם האמור לאחר התאמות מסוימות שבוצעו במגוון חישוב ההנחה שהוסכמו בין בנק מזרחי טפחות לקבוצת פנינסולה עובר לאישור ההסכם, משקף הפסד בסך 117 מיליון ש"ח לפני השפעת המס (השפעה על הרווח הנקי של 77 מיליון ש"ח). לפיכך, בגין מכירת תיק האשראי למימון פעילות היהלומים כאמור לעיל, רשם הבנק הפסד בסך 117 מיליון ש"ח לפני השפעת המס (השפעה על הרווח הנקי של 77 מיליון ש"ח) בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2020.

2. לפירוט בדבר התפרצות נגיף הקורונה, הוראת שעה בעניין התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה ("להלן: "הוראת השעה"), במסגרתה בין היתר, הודיעה המפקחת, כי על מנת להבטיח יכולתם של הבנקים להמשיך ולהציע אשראי, יופחתו יעדי ההון המזעריים הנדרשים מהבנקים, ובאשר לבנקים קטנים ובינוניים (בנק שנכסיו במערכת אינם שווים או עולים על 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית) - יחס הון רובד 1 הנדרש ממנו לא יפחת מ- 8% במקום 9% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ- 11.5% במקום 12.5% עובר לשינוי החלטות הדירקטוריון ביום 30 באפריל 2020 לעדכן את יעדי הלימות ההון של הבנק כך שיחס הלימות ההון רובד 1 לא יפחת מ- 9.3% (במקום 10.3% קודם לכן), החלטת הדירקטוריון מיום 31 בדצמבר 2020 בדבר שמירת שוליים נאותים ליעדי ההון ויעדי יחס המינוף שנקבעו לפי מכתב מענה מהפיקוח על הבנקים לבקשה להקלות אגב תהליך המיזוג וכן החלטות הדירקטוריון בדבר תיאובן וסיבולת של יחס כיסוי בנזילות הכולל (LCR), ראה להלן ופרק "תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים" בדוח הדירקטוריון ובאור 33 לדוחות הכספיים.

3. בישיבתו מיום 26 לדצמבר 2019 המליץ דירקטוריון הבנק לאסיפה הכללית של הבנק, נוכח העובדה שהבנק עמד ביחס הלימות ההון שהוא מעבר לנדרש על ידי המפקח על הבנקים ולאחר בחינה שערך, לרבות כי נתקיימו כל התנאים לחלוקה מותרת על פי חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים, לאשר חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 100 מיליון ש"ח. ביום 22 בינואר 2020 אישרה האסיפה הכללית של הבנק חלוקת דיבידנד במזומן בסך 100 מיליון ש"ח, המהווה 1.359 ש"ח למניה רגילה וביום 11 בפברואר 2020 שולם הדיבידנד. לעניין חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 31 במרס 2020 לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250 "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)" המבקש לעדכן את הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 331 בנושא "חלוקת דיבידנד על ידי תאגידים בנקאיים", ראה פרק "עדכוני חקיקה" בדוח "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

4. לאור רכישת הבנק על-ידי בנק מזרחי טפחות, הוסרה אי הוודאות לגבי עתידו של הבנק והסיכון האסטרטגי של הבנק פחת. הבנק נערך לפעול בהתאם לתכניות העבודה שגובשו, תוך התחשבות בתהליך המיזוג והאסטרטגיה של בנק מזרחי טפחות. הבנק נערך ליישום התהליכים הנדרשים לצורך המיזוג עם בנק מזרחי טפחות ובהם העברת הלקוחות בתהליך מסודר.

5. קיים סכסוך עבודה פתוח שעליו הכריזו ועדי העובדים בשנת 2017 על רקע מיזוג הבנק. לעניין זה ולעניין התפתחויות ביחסי עבודה בבנק ראה גם באור 32.ג. לדוחות הכספיים. לאור זאת קיים סיכון לעיצומי עובדים והבנק מתמודד עם סיכון עזיבת עובדים. יצוין כי בחודשים האחרונים מתנהל משא ומתן עם ועדי העובדים במטרה להגיע להסכם קיבוצי בנושא פרישת עובדים וקליטת עובדים בבנק מזרחי טפחות.

6. לפירוט בדבר התקשרות הבנק מיום 12 במאי 2020 עם בנק לאומי בתוספת להסכם המחשוב והתפעול בנוגע למתן שירותי מחשוב ותפעול, ראה פרק "תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים", באור 23.ג. (4) לדוחות הכספיים וכן ראה פרק "הסיכונים המובילים והמתפתחים" בדוח המפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

7. ביום 8 בנובמבר 2020 נחתם בין מזרחי טפחות נאמנות בע"מ (להלן: "מזרחי נאמנות"), חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ ובנק אגוד הסכם למיזוגה של החברה לנאמנות של בנק אגוד, כחברת יעד, עם ולתוך, מזרחי נאמנות, כחברה קולטת, במיזוג סטטוטורי לפי הפרק הראשון בחלק השמיני של חוק החברות, התשנ"ט-1999, כמיזוג בין חברה בת

בבעלות מלאה לחברת האם שלה, והעברת כלל מניות החברה לנאמנות של בנק אגוד למזרחי נאמנות, בסמוך לפני השלמת המיזוג, והכל בכפוף להתקיימותם של כל התנאים המתלים הקבועים בהסכם המיזוג בין החברה, הבנק ומזרחי נאמנות שאושר על ידי דירקטוריון החברה באותו מועד, הכוללים, בין היתר, קבלת האישיורים הנדרשים לחלוקה על ידי הבנק בקשר עם העברת כלל הון המניות המונפק והנפרע של החברה למזרחי נאמנות, וזאת בהתאם לתנאים הקבועים והנדרשים על פי כל דין. ההון העצמי של החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ ביום 30 בספטמבר הסתכם בסך של 67 מיליון ש"ח. דירקטוריון החברה אישר את המיזוג בשים לב למצבן הכספי של החברות המתמזגות ולאור הנתונים וההצהרות שהוצגו בפני הדירקטוריון, לפיהן, לא קיים, לדעת הדירקטוריון, חשש סביר, שעקב המיזוג, לא יהיה ביכולתה של מזרחי נאמנות, כחברה הקולטת, לקיים את התחייבויותיה לנושיה. השלמת מיזוג החברה לנאמנות מותנת בין היתר, בתנאי המתלה של אישור חלוקה על ידי בנק אגוד בהתאם לתנאים הקבועים בדין. דירקטוריון הבנק אישר ביום 31 בדצמבר 2020 חלוקת דיבידנד בעין שתבוצע אגב העברת המניות והמיזוג של החברה לנאמנות עם החברה לנאמנות של מזרחי נאמנות.

8. ביום 29 בנובמבר, 2020 נחתם בין הבנק ובין מזרחי נאמנות, הסכם למיזוג הבנק (כחברת היעד), עם ולתוך מזרחי נאמנות, (כחברה הקולטת), וזאת בהתאם לאישור דירקטוריון הבנק ודירקטוריון מזרחי נאמנות. הסכם המיזוג וביצועו מותנה בקיומם של תנאים מתלים הכוללים בין היתר, קבלת אישור בכתב מטעם מזרחי נאמנות בדבר השלמת תהליך התממשקות מערכות המחשוב של הבנקים שיכלול יישום פתרונות טכנולוגיים ותפעוליים אשר יאפשרו העברת תיקי לקוחות הבנק למזרחי נאמנות כולל כל מידע שנדרש על פי דין, כמו גם תמיכה מחשובית ותפעולית מלאה בפעילות בנק אגוד על ידי מזרחי נאמנות, הכל לשביעות רצונו של מזרחי נאמנות. בכפוף להוראות הסכם המיזוג ולהתקיימותם של כל התנאים המתלים הקבועים בהסכם המיזוג ימוזג הבנק עם ולתוך מזרחי נאמנות, בהתאם להוראות הפרק הראשון לחלק השמיני של חוק החברות התשנ"ט-1999, הוראות סעיף 103 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] והתקנות שהותקנו מכוחו, ולהחלטת המיסוי בעניין שינוי מבנה ועריכת המיזוג המאשרת את שינוי המבנה והמיזוג, ויועברו אל מזרחי נאמנות כלל הנכסים, הזכויות והחבויות של הבנק במצבן כמות שהן ("AS IS"), בתוקף רטרואקטיבי נכון ליום 31 בדצמבר 2020, באופן שמיד לאחר מועד המיזוג, יהיו במזרחי נאמנות כלל הזכויות והחבויות של הבנק כפי שהיו עובר ליום 31 בדצמבר 2020, והעברה כאמור תיחשב ככזו שנעשתה ביום 31 בדצמבר 2020. עם השלמת המיזוג הבנק יחדל להתקיים ויימחק מרשמי רשם החברות. לפרטים נוספים ראה דוח מידי של אגוד הנפקות בע"מ, חברת בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק (להלן: "אגוד הנפקות"), מיום 29 בנובמבר, 2020 (אסמכתא מס': 2020-01-121225), המובא בדוח זה על דרך ההפניה.

9. ביום 27 בדצמבר, 2020 התקשר בנק אגוד, בהסכם עם בנק מזרחי נאמנות, בהתאם לו הוקצו ביום 31 בדצמבר 2020 על ידי בנק אגוד למזרחי נאמנות 8,000,000 מניות רגילות בנות 0.01 ע.ג. כל אחת כנגד השקעה בסך של 500 מיליון שקלים חדשים שביצע מזרחי נאמנות בהון המניות של בנק אגוד (להלן: "המניות המוקצות"). המניות המוקצות והפרמיה על הון המניות המוקצות מסווגות כהון עצמי רובד 1 של בנק אגוד לצורך הכללתן בהון הפיקוחי של בנק אגוד בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 202. ההתקשרות נועדה בין היתר, על מנת שבנק אגוד יערך לתהליך מיזוג עם מזרחי נאמנות ועל מנת להבטיח עמידה ביחסי ההון והמינוף המזעריים החלים עליו על פי הוראות בנק ישראל, לרבות כרית הונית שתאפשר התמודדות עם תנודתיות ביחסי ההון בהתחשב בפעולות המיזוג הצפויות ו/או בשינויים בשוקי ההון שיכולים להשפיע על קרן ההון של בנק אגוד.

10. ביום 30 בדצמבר, 2020 התקשרו הבנק ואגוד הנפקות חברה בשליטה ובעלות מלאה של הבנק עם מזרחי נאמנות חברה להנפקות בע"מ (להלן: "מזרחי נאמנות הנפקות"), בהסכם למיזוג של אגוד הנפקות (כחברת יעד) עם מזרחי נאמנות הנפקות (כחברה קולטת) כאשר כחלק ממהלך המיזוג יועברו כלל מניות אגוד הנפקות מבנק אגוד למזרחי נאמנות הנפקות (להלן: "המיזוג"). במסגרת המיזוג יועברו, בין היתר, כלל תעודות ההתחייבות של אגוד הנפקות למזרחי נאמנות הנפקות, ובהתאם לכך, ובד בבד עם ההסכם למיזוג של אגוד הנפקות נחתם ביום 30 בדצמבר, 2020 הסכם בין מזרחי נאמנות, בנק אגוד, אגוד הנפקות ומזרחי נאמנות הנפקות לפיו במועד השלמת מיזוג של אגוד הנפקות ומזרחי נאמנות הנפקות, ימחה בנק אגוד למזרחי נאמנות את החבות מכת תעודות ההתחייבות שהונפקו על ידי אגוד הנפקות ואשר בנק אגוד התחייב לקיים תנאיהן ומזרחי נאמנות יטול את מלוא החבות. בד בבד יפרע בנק אגוד את הפיקדונות שמופקדים אצלו על ידי אגוד הנפקות בהתאם להסכמי הפיקדונות שנחתמו ביניהם בקשר עם תמורת תעודות ההתחייבות שהנפיקה.

השלמת מיזוג אגוד הנפקות מותנית בין היתר, בתנאי המתלה של אישור חלוקה על ידי בנק אגוד בהתאם לתנאים הקבועים בדין וכי דירקטוריון הבנק אישר ביום 31 בדצמבר 2020 חלוקת דיבידנד בעין שתבוצע אגב העברת המניות והמיזוג של אגוד הנפקות למזרחי נאמנות הנפקות בע"מ.

לפרטים נוספים ראה דיווח מידי של אגוד הנפקות בע"מ, חברת בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק (להלן: "אגוד הנפקות"), מיום 31 בדצמבר, 2020 (אסמכתא מספר: 2020-01-142872), המובא בדוח זה על דרך ההפניה.

11. ביום 30 בנובמבר 2020 וביום 10 בדצמבר 2020 פנה הבנק לפיקוח על הבנקים בפניה משותפת יחד עם בנק מזרחי נאמנות בבקשה להקלות אגב מיזוג הבנק לבנק מזרחי נאמנות. ביום 30 בדצמבר 2020 התקבל בבנק מכתב מהפיקוח על הבנקים ובו מענה לבקשה להקלות אגב תהליך המיזוג כאמור, לפיו נקבעו לבנק יעדי הון רובד 1 והון כולל של 9.3%

ו-12.3%, בהתאמה וכן יעד יחס מינוף של 4.5%. בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 31 בדצמבר 2020, הבנק שומר שוליים נאותים ליחסים שנקבעו.

בנוסף דירקטוריון הבנק אישר ביום 31 בדצמבר 2020 חלוקת דיבידנד בעין שתבוצע אגב העברת המניות והמיזוג של החברה לנאמנות עם החברה לנאמנות של מזרחי טפחות וכן חלוקת דיבידנד בעין שתבוצע אגב העברת המניות והמיזוג של אגוד הנפקות למזרחי טפחות הנפקות בע"מ. בנוסף ביום 10 בנובמבר 2020 אישר דירקטוריון הבנק, מכתב הפניה לבנק ישראל לצורך הסבה של כתבי התחייבות מסוג coco שהונפקו ע"י אגוד הנפקות בע"מ אל בנק מזרחי טפחות, בכפוף לכל התהליכים והאישורים הנדרשים על פי תנאיהם ועל פי כל דין, ובכפוף לאישור בנק ישראל כאמור לעיל וזאת לצד העברת כספי הפיקדונות המגבים בבנק אגוד הרלוונטיים לכתבי התחייבות אלה.

12. ביום 30 בדצמבר 2020 התקשר הבנק בהסכם עם נציבים נכסים וציוד בע"מ (להלן: "נציבים"), חברת בת בבעלות מלאה של מזרחי טפחות אשר עיסוקה דומה לזה של אגודים, לפיו בסמוך לפני מועד השלמת מיזוגו של הבנק עם בנק מזרחי טפחות, ובכפוף להתקיימות התנאים המתלים שנקבעו בהסכם, יעביר הבנק 99.9% מתוך ההון המונפק והנפרע של אגודים בע"מ לנציבים, בהתאם לסעיף 104 א. לפקודת מס הכנסה, בתמורה להקצאת מניות בנציבים לבנק בכפוף לתנאים מתלים להשלמת העסקה כפי שנקבעו בהסכם בין הצדדים באותו מועד.

13. החל מיום 1 בינואר 2020 הבנק מיישם את ASU 2016-02 בנושא חכירות (ASC 842). לפרוט ראה באור 1.ד.1. בתמצית הדוחות הכספיים. יישום ההוראות החדשות הביא לירידה בשיעור ההון העצמי רובד 1 ובהון הכולל בשיעור של כ-0.04 נקודות האחוז וכ-0.05 נקודות האחוז בהתאמה ליום 31 בדצמבר 2020. בנוסף, יישום ההוראות החדשות הביא לירידה ביחס המינוף של הבנק בשיעור זניח.

14. אומדני ההנהלה וההנחות העיקריות מתוארים בבאור 1 לתמצית הדוחות הכספיים ובפרק "מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים".

15. לפירוט בדבר שינויים והתפתחויות בתקופת הדוח ראה להלן פרק "התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר" ופרק "המבנה וההתפתחויות של נכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון".

16. לפירוט בדבר עדכוני חקיקה ויזמות חקיקה הקשורים לענף הבנקאות ראה פרק "[עדכוני חקיקה](#)" בדוח "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

מינוי רואי החשבון המבקרים

ביום 30 בספטמבר, 2020 הודיע משרד סומך חייקין (KPMG) המשמש כרואה החשבון של החברה, על סיום כהונתו כרואה החשבון המבקר של החברה, וביום 1 באוקטובר 2020 מונה משרד רואה חשבון בריטמן אלמגור זהר ושות' לשמש כרואה החשבון המבקר של החברה החל ממועד זה.

גילוי בדבר הפניות תשומת לב רואי החשבון המבקרים

לעיתים, מוצא רואה החשבון המבקר לנכון לכלול שינוי מהנוסח האחיד על ידי הוספת פסקת הפניית תשומת לב שנועדה להדגיש עניין מסוים המשפיע באופן משמעותי על תמצית הדוחות הכספיים וכלול בבאור לתמצית דוחות הכספיים. רואי החשבון המבקרים הפנו את תשומת הלב לאמור בבאור 32.ה. בדוחות הכספיים בדבר הסכם למיזוג הבנק עם ולתוך מזרחי טפחות ולכך שעם השלמת המיזוג, הבנק יחדל להתקיים.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר

תוצאות שנת 2020 הסתכמו בהפסד בסך 60 מיליון ש"ח לעומת רווח נקי בסך 162 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תוצאות שנת 2020 בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד, הושפעו בעיקר מהסעיפים כמפורט להלן:

- הפסד בסך 117 מיליון ש"ח (השפעה על הרווח הנקי של 77 מיליון ש"ח) בגין מכירת תיק האשראי למימון פעילות היהלומים של לקוחות הבנק, אשר נרשם בהכנסות שאינן מריבית תחת סעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפרוט נוסף בדבר מכירת תיק האשראי למימון פעילות היהלומים של לקוחות הבנק ראה פרק "התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק".
- גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי, בעיקר בהוצאות בגין הפרשה קבוצתית כתוצאה מהשפעת אירוע הקורונה. לפרוט ראה פרק "הוצאות בגין הפסדי אשראי".
- גידול בהוצאות תפעוליות ואחרות, שנבע בעיקר מגידול בסעיף הוצאות מחשב כתוצאה מתוספת תשלום בגין התקשרות עם בנק לאומי בתוספת להסכם המחשוב והתפעול ומגידול בסעיף הוצאות ביטוח וכן מגידול בסעיף משכורות והוצאות נלוות כתוצאה מהפרשות להוצאות נלוות לשכר. לפרוט ראה פרק "הוצאות, תפעוליות ואחרות".

תוצאות הרבעון הרביעי של שנת 2020 הסתכמו ברווח בסך 29 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 62 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תוצאות הרבעון הרביעי של שנת 2020 בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד, הושפעו בעיקר מגידול בהוצאות תפעוליות ואחרות, שנבע בעיקר מגידול בסעיף הוצאות מחשב כתוצאה מתוספת תשלום בגין התקשרות עם בנק לאומי בתוספת להסכם המחשוב והתפעול ומגידול בסעיף הוצאות ביטוח אשר קוזז בחלקו על ידי קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי (לפרוט ראה פרק "הוצאות בגין הפסדי אשראי"). לפרוט נוסף ראה תמצית דוח רווח והפסד - מידע רב רבעוני - בפרק נספחים לדוח השנתי.

התשואה הסתכמה בתשואה שלילית על ההון (לפי בסיס הון ממוצע) בשנת 2020, לעומת תשואת רווח נקי להון בסך 6.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון (לפי בסיס הון ממוצע) לרבעון הרביעי של שנת 2020 הסתכמה ב- 4.7% לעומת 9.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד לפני מיסים הסתכם בשנת 2020 ב- 89 מיליון ש"ח, לעומת רווח לפני מיסים בסך 248 מיליון ש"ח בשנת 2019.

רווח לפני מיסים לרבעון רביעי של שנת 2020 הסתכם ב- 44 מיליון ש"ח, לעומת רווח לפני מיסים בסך 93 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

שינוי	2019	2020	
	במיליוני ש"ח		
(14)	754	740	הכנסות ריבית, נטו
61	40	101	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(155)	390	235	הכנסות שאינן מריבית
107	856	963	הוצאות תפעוליות ואחרות
(337)	248	(89)	רווח (הפסד) לפני מיסים
(115)	86	(29)	מיסים על הכנסה
	34.7%	32.6%	שיעור הפרשה למס
(222)	162	(60)	רווח (הפסד) נקי
(3)	2.20	(0.82)	רווח (הפסד) למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק
	6.2%	(2.3%)	תשואת הרווח (ההפסד) הנקי על ההון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום

שינוי	2019	2020
	במיליוני ש"ח	
(5)	192	187
(31)	15	(16)
(9)	133	124
66	217	283
(49)	93	44
(16)	31	15
(33)	62	29
	0.84	0.39
	9.5%	4.7%

הכנסות ריבית, נטו
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 הכנסות שאינן מריבית
 הוצאות תפעוליות ואחרות
 רווח (הפסד) לפני מסים
 מסים על הכנסה
 רווח (הפסד) נקי
 רווח (הפסד) למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק
 תשואת הרווח (ההפסד) הנקי על ההון

הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית

הכנסות ריבית נטו בשנת 2020 הסתכמו ב- 740 מיליון ש"ח, לעומת 754 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2%. הקיטון בהכנסות ריבית נטו מושפע מפערי ריבית, השפעת מדד ושינויים ביתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות נושאי הריבית. להלן ניתוח תמציתי של התפתחות שיעורי הכנסה והוצאה ופערי ריבית:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2019			2020		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
2.36	661	27,986	2.07	645	31,225
(0.66)	(110)	16,754	(0.54)	(94)	17,500
1.70	551		1.53	551	
מטבע ישראלי לא צמוד**					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					
מטבע ישראלי צמוד מדד					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					
מטבע חוץ *					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					
סך פעילות בישראל					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע זר.

** יתרות העו"ש שאינן נושאות ריבית לא נכללות בטבלה זו.

במגזר הלא צמוד - פער הריבית הינו 1.53%, לעומת 1.70% בתקופה המקבילה אשתקד. השינויים הושפעו מירידת ריבית בנק ישראל ושחיקת מרווחי הפיקדונות. במגזר הצמוד מדד - פער הריבית הינו 1.87%, לעומת 1.57% בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהכנסות ובהוצאות הריבית מושפעת מהשינויים במדד (ירידה של 0.6% בתקופה הנוכחית, לעומת עליה של 0.3% בתקופה המקבילה אשתקד) וסה"כ המרווח הושפע מירידה בעלות המקורות. במטבע חוץ - פער הריבית הינו 1.67%, לעומת 2.06% בתקופה המקבילה אשתקד. השינויים הושפעו מירידת שיעורי הריביות ושחיקת מרווחי הפיקדונות. סך הכל - פער הריבית הכולל הינו 1.58% לעומת 1.65% בתקופה המקבילה אשתקד.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר					
2019			2020		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
2.54	239	37,860	2.14	222	41,841
(0.78)	(47)	24,063	(0.56)	(35)	25,010
1.76	192		1.58	187	

סך פעילות בישראל

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

הוצאות בגין הפסדי אשראי²

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2019	2020	
במיליוני ש"ח		
104	105	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
11	70	הוצאות (הכנסות) בגין הפרשה קבוצתית ¹
115	175	סך הכל הוצאות בגין הפרשה פרטנית וקבוצתית
(75)	(74)	גביית חובות שהופרשו בעבר
40	101	הוצאות בגין הפסדי אשראי

0.11%	0.13%	שיעור ההוצאה הפרטנית נטו בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור נטו
0.04%	0.28%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור נטו
0.15%	0.41%	שיעור ההוצאה הכולל בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור נטו

1. ההפרשה הקבוצתית מושפעת משינויים ביתרת תיק האשראי, משינויים בתמהיל התיק, משינויי סיווג חובות בעייתיים ומעדכון מקדמי הפרשה קבוצתית. הגידול בהוצאות בגין הפרשה קבוצתית נובע מהשפעת אירוע הקורונה, כמפורט להלן.
2. למידע נוסף ראה פרק "סקירת הסיכונים - סיכוני אשראי" בדוח דירקטוריון והנהלה וכן באור 27 בדוחות הכספיים.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר		
2019	2020	
במיליוני ש"ח		
52	28	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
-	(26)	הוצאות (הכנסות) בגין הפרשה קבוצתית ¹
52	2	סך הכל הוצאות בגין הפרשה פרטנית וקבוצתית
(37)	(18)	גביית חובות שהופרשו בעבר
15	(16)	הוצאות בגין הפסדי אשראי

0.23%	0.16%	שיעור ההוצאה הפרטנית נטו בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור נטו
-	(0.42%)	שיעור ההוצאה (הכנסה) הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור נטו
0.23%	(0.26%)	שיעור ההוצאה הכולל בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור נטו

1. ההפרשה הקבוצתית מושפעת משינויים ביתרת תיק האשראי, משינויים בתמהיל התיק, משינויי סיווג חובות בעייתיים ומעדכון מקדמי הפרשה קבוצתית. הקיטון בהוצאות בגין הפרשה קבוצתית נובע בעיקר מירידה ביתרות האשראי וכן מהשפעת אירוע הקורונה, כמפורט להלן.
2. למידע נוסף ראה פרק "סקירת הסיכונים - סיכוני אשראי" בדוח דירקטוריון והנהלה וכן באור 27 בדוחות הכספיים.

השפעת אירוע הקורונה על הפרשה קבוצתית בגין הפסדי אשראי

נוכח התפשטות וירוס הקורונה ברבעון הראשון של שנת 2020 למדינות רבות בעולם, כולל ישראל, והכרזת מגיפת וירוס הקורונה כמגיפה עולמית, ננקטו על ידי ממשלות בעולם ועל ידי ממשלת ישראל צעדי התגוננות שונים, הכוללים, בין היתר, השבתה של חלקים נרחבים מהמשק, הגבלות על הפעלת עסקים וכן התקבלו החלטות בעניין הפחתת ריבית על ידי בנקים מרכזיים. בתחילת המשבר, נגרמו ירידות חדות במחירי המניות והנכסים הפיננסיים בבורסות בעולם ובישראל. משלהי הרבעון השני של השנה ואילך חלה עליה בקצב התפשטות הנגיף והתחלואה אשר מותנה לפרקים, בעיקר בשל מדיניות הסגר. מחד, על מנת לתמוך בחזרה הדרגתית של המשק לשגרה, ממשלת ישראל נקטה צעדים, במסגרת מתווים שונים לאפשר צמצום והסרת הגבלות על ענפים שונים במשק. ומאידך, על רקע התגברות מגיפת הקורונה, ננקטו על ידי ממשלת ישראל צעדי התגוננות הכוללים, בין היתר, הגבלות על פעילות עסקים, הגבלת תנועה של תושבים במוקדי תחלואה וכן מדיניות של סגרים. לפרוט נוסף על משבר הקורונה ראה פרק "תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים".

השפעות נגיף הקורונה כאמור ניכרות במרבית ענפי המשק ומעסיקים רבים נקטו במדיניות של הוצאת עובדים לחופשה ללא תשלום ואף פיטורים.

הפיקוח על הבנקים הנחה את המערכת הבנקאית להפעיל שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי הצפויים בתיק האשראי שלו. וזאת על מנת לוודא שההפרשות להפסדי אשראי יהיו מספיקות כדי לכסות באופן שמרני וזהיר את האומדן העדכני של הפסדי האשראי הצפויים מתיק האשראי של התאגיד הבנקאי, כולל ההשפעה של אירוע נגיף הקורונה.

במסגרת הדוחות הכספיים של השנה עדכן הבנק במודל ההפרשה הקבוצתית את הפרמטרים המאקרו כלכליים המשפיעים על חישוב ההפרשה הקבוצתית, המביאים גם בחשבון את חוסר הודאות הקיימת. עדכונים אלה הביאו לגידול בהפרשה הקבוצתית כמפורט להלן:

הפסדי אשראי המיוחסים להפרשה קבוצתית בשנת 2020 הסתכמו בסך 70 מיליון ש"ח, לעומת סך של 11 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההשפעה המיוחסת ישירות לאירוע נגיף הקורונה מסתכמת ב- 80 מיליון ש"ח, כמפורט להלן:

- גידול בסך 41 מיליון ש"ח בגין עליה בהסתברות לכשל ביכולת של הלווים לפרוע את תשלומי ההלוואה במועד סיום הדחייה, בחובות אשר בוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה. וכן עקב עליה בהסתברות לכשל באשראי בערבות מדינה שניתן לעסקים להתמודדות עם משבר נגיף הקורונה.
- יצוין כי במהלך הרבעון הרביעי של השנה יתרת האשראי בגינו בוצעה דחיית תשלומים ירדה בצורה משמעותית מהיקף של 772 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר להיקף של 297 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020, יחד עם זאת הבנק התחשב בהסתברות לסיכון הקיים של לקוחות אלו בביצוע ההפרשה הקבוצתית.
- גידול בסך 39 מיליון ש"ח בגין שינויים בפרמטרים מאקרו כלכליים.

יצוין כי סך הכל ההפרשה הקבוצתית קוזזה בחלקה בהשפעת ירידה ביתרות האשראי.

הפסדי האשראי המיוחסים להפרשה קבוצתית ברבעון הרביעי של שנת 2020 הסתכמו בקיטון בסך 26 מיליון ש"ח, לעומת סכום זניח בתקופה המקבילה אשתקד. ההשפעה המיוחסת ישירות לאירוע נגיף הקורונה מסתכמת בקיטון בסך 8 מיליון ש"ח, כמפורט להלן:

- קיטון בסך 4 מיליון ש"ח שנובע בעיקר מירידה בחובות בתחום המשכנתאות והקמעונאות, אשר בוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה, בגינם חושבה הסתברות לכשל ביכולת של הלווים לפרוע את תשלומי ההלוואה במועד סיום הדחייה. כפי שפורט לעיל, במהלך הרבעון יתרת האשראי בגינו בוצעה דחיית תשלומים ירדה בצורה משמעותית, יחד עם זאת הבנק התחשב בהסתברות לסיכון הקיים של לקוחות אלו בביצוע ההפרשה הקבוצתית, כך שבסה"כ חל קיטון בהפרשה בסך 4 מיליון ש"ח בלבד. לפרוט נוסף ראה פרק "חובות אשראי" אשר בוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה, ואשר לא סווגו כחובות בארגון מחדש של חוב בעייתית".
- קיטון בסך 4 מיליון ש"ח בגין שינויים בפרמטרים מאקרו כלכליים.

יצוין כי הקיטון בסך הכל ההפרשה הקבוצתית הושפע בנוסף מירידה ביתרות האשראי.

יצוין כי הפרמטר המאקרו כלכלי העיקרי במודל הבנק לחישוב ההפרשה הקבוצתית הינו שיעור האבטלה. שיעור האבטלה שהובא בחשבון ברבעון הרביעי של השנה הינו 15% (שיעור מחמיר ביחס לתחזיות על שיעור האבטלה). שיעור האבטלה שנלקח ברבעון השלישי והשני של השנה עמד על 16.2% ו- 7%, בהתאמה ולפני המשבר 3.3%. סך הכל ההשפעה של הפרמטר שיעור האבטלה על ההפרשה הקבוצתית בשנת 2020 השנה הינה 31 מיליון ש"ח.

להערכת הבנק, לאור חוסר הודאות של השלכות משבר הקורונה ואופן התפתחותו, ייתכן והבנק ירשום הפסדי אשראי משמעותיים נוספים בעתיד.

לפרטים נוספים ראה פרק מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים.

האמור בדיווח זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח 1968-אשר מבוסס, בין היתר, על הערכות ואומדנים של הבנק נכון למועד דיווח זה, ובהתחשב בעובדה לפיה קיים חוסר וודאות לגבי היקפו ומשכו של משבר הקורונה והצעדים שינקטו להתמודדות איתו. אלו, עשויים להשתנות מעת לעת, אינם בשליטת הבנק, וקיים חוסר וודאות ביחס להשלכותיהם על שוקי ההון והכלכלה בישראל ובעולם.

הכנסות ריבית נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בשנת 2020 בסך 639 מיליון ש"ח, לעומת 714 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ- 10.5%.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו בשנת 2020 בסך 235 מיליון ש"ח, לעומת 390 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 39.7%. הקיטון בסעיף הושפע בעיקר מהפסד בסך 117 מיליון ש"ח בגין מכירת תיק האשראי למימון פעילות

היהלומים של לקוחות הבנק, אשר נרשם תחת סעיף הפסדים בגין הלוואות שנמכרו וכן מהשפעת אירוע נגיף הקורונה, כמפורט להלן. לפרוט נוסף בדבר מכירת תיק האשראי למימון פעילות היהלומים של לקוחות הבנק ראה פרק "התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק".

		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
		2019	2020
שינוי		במיליוני ש"ח	
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
		92	116
26	24	26	(10)
(138)	(36)	-	(117)
-	(117)	118	(11)
(109)	(129)	269	245
(9)	(24)	3	1
(67)	(2)	390	235
(40)	(155)		

הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית:

רווחי (הפסדי) מימוש והתאמת לשווי הוגן של אגרות חוב

ומניות שמומשו וסטרים מומשו לרבות דיבידנדים שהתקבלו¹

פעילות בנגזרים* והפרשי שער²

רווחים (הפסדים) נטו בגין הלוואות שנמכרו**

סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית

הכנסות מעמלות

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות (הוצאות) שאינן מריבית

* בעיקר בשל שערך של עסקאות נגזרי ריבית.

** הפסד בגין מכירת תיק האשראי למימון פעילות היהלומים של לקוחות הבנק.

1. לשלושה חודשים שהסתיימו ב- 31 בדצמבר 2020 וב- 31 בדצמבר 2019 נרשם סך של 56 מיליון ש"ח וסך של 36 מיליון ש"ח בהתאמה.

2. לשלושה חודשים שהסתיימו ב- 31 בדצמבר 2020 וב- 31 בדצמבר 2019 נרשם סך של 6 מיליון ש"ח וסך של 25 מיליון ש"ח בהתאמה.

השפעת אירוע הקורונה על הכנסות שאינן מריבית

השפעות התפשטות וירוס הקורונה על הפעילות הכלכלית, על מחירי המניות והנכסים הפיננסיים בבורסות בעולם ובישראל אשר ירדו באופן חד (בעיקר ברבעון הראשון של השנה), החלטות הורדות ריבית על ידי בנקים מרכזיים ברחבי העולם, שינוי בעקומי הריבית גרמו לקיטון בהכנסות שאינן מריבית בשנת 2020 לעומת תקופה מקבילה אשתקד, כמפורט להלן:

- הקיטון בסעיף פעילות בנגזרים והפרשי שער נבע בשל שערך של עסקאות נגזרי ריבית וקוזז בחלקו על ידי גידול בסעיף רווחי מימוש והתאמת לשווי הוגן של אגרות חוב ומניות שטרם מומשו, כמפורט: גידול בסעיף השקעה באגרות חוב שקוזז בחלקו על ידי ירידה בשווי של מניות שטרם מומשו.
- קיטון בסעיף הכנסות מעמלות שנבע, בין היתר, מהשפעת אירוע נגיף הקורונה.

יצוין שברבעון הרביעי של שנת 2020 (בדומה לרבעון השני והשלישי), המסחר בבורסות העולם ובישראל התאפיין בעליות שערים במדדי המניות המובילים ובתנודתיות וזאת לאחר שברבעון הראשון של השנה חלה ירידה חדה במחירי המניות והנכסים הפיננסיים בבורסות בעולם ובישראל. לאור עליות השערים כאמור רשם הבנק גידול ברווחים בעיקר בגין השקעה במניות ומימושים של אגרות חוב.

לפרוט נוסף ראה באור 3 בדוחות הכספיים.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בשנת 2020 בסך 245 מיליון ש"ח, לעומת 269 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 9%.

ההכנסות מעמלות הסתכמו ברבעון הרביעי של שנת 2020 בסך 62 מיליון ש"ח, לעומת 70 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בסך 11%.

להלן התפלגות העמלות:

		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
		2019	2020	
שינוי		במיליוני ש"ח		
באחוזים	במיליוני ש"ח			
(10)	(5)	52	47	ניהול חשבון
(23)	(6)	26	20	כרטיסי אשראי
24	11	46	57	פעולות בניירות ערך
-	-	18	18	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
(25)	(2)	8	6	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
(13)	(3)	24	21	טיפול באשראי
(12)	(6)	49	43	הפרשי המרה
(20)	(2)	10	8	פעילות סחר חוץ
(30)	(8)	27	19	עמלות מעסקי מימון ¹
(50)	(1)	2	1	הכנסות נטו משירותי תיק אשראי
(29)	(2)	7	5	עמלות אחרות
(9)	(24)	269	245	סך כל העמלות

1. מזה: עמלות בגין ערבויות 18 מיליון ש"ח (2019 - 23 מיליון ש"ח). מוצג בניכוי עמלות ביטוח ערבויות.

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר		
		2019	2020	
שינוי		במיליוני ש"ח		
באחוזים	במיליוני ש"ח			
(15)	(2)	13	11	ניהול חשבון
(40)	(4)	10	6	כרטיסי אשראי
36	4	11	15	פעולות בניירות ערך
25	1	4	5	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
(50)	(1)	2	1	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
-	-	5	5	טיפול באשראי
(21)	(3)	14	11	הפרשי המרה
-	-	2	2	פעילות סחר חוץ
(17)	(1)	6	5	עמלות מעסקי מימון ¹
(100)	(1)	1	-	הכנסות נטו משירותי תיק אשראי
(50)	(1)	2	1	עמלות אחרות
(11)	(8)	70	62	סך כל העמלות

1. מזה: עמלות בגין ערבויות 5 מיליון ש"ח (2019 - 4 מיליון ש"ח). מוצג בניכוי עמלות ביטוח ערבויות.

הוצאות תפעוליות ואחרות

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשנת 2020 בסך 963 מיליון ש"ח, לעומת 856 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 13%.

		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
שינוי		2019	2020
באחוזים	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
5	24	473	497
(3)	(4)	121	117
33	87	262	349
13	107	856	963

משכורות והוצאות נלוות
פחת ואחזקת בניינים וציוד
הוצאות אחרות¹
סך כל הוצאות תפעוליות ואחרות

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר	
שינוי		2019	2020
באחוזים	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
3	3	117	120
7	2	28	30
85	61	72	133
30	66	217	283

משכורות והוצאות נלוות
פחת ואחזקת בניינים וציוד
הוצאות אחרות¹
סך כל הוצאות תפעוליות ואחרות

1. להלן התפלגות הוצאות אחרות:

		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
שינוי		2019	2020
באחוזים	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
6	2	32	34
(100)	9	(9)	-
51	61	120	181
(2)	(1)	44	43
13	2	15	17
(17)	(1)	6	5
(10)	(1)	10	9
133	8	6	14
15	2	13	15
(25)	(1)	4	3
-	-	1	1
35	7	20	27
33	87	262	349

הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים), הטבה מוגדרת (ללא עלות שרות)
עדכון הפרשה בגין תוכנית פרישה מרצון מחשב*
שירותים מקצועיים
שווק ופרסום
משרדיות
תקשורת
ביטוח**
עמלות
שכר חברי דירקטוריון
הדרכה והשתלמויות
אחרות
סך כל הוצאות אחרות

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
		31 בדצמבר		
		2019	2020	
	שינוי			
באחוזים	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
	20	10	12	הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים), הטבה מוגדרת (ללא עלות שרות)
	-	-	-	עדכון הפרשה בגין תוכנית פרישה מרצון מחשב*
	139	31	74	שירותים מקצועיים
	38	13	18	שווק ופרסום
	33	3	4	משרדיות
	(50)	2	1	תקשורת
	-	2	2	ביטוח**
	800	1	9	עמלות
	-	3	3	שכר חברי דירקטוריון
	-	1	1	הדרכה והשתלמויות
	-	1	1	אחרות
	60	5	8	סך כל ההוצאות אחרות
	85	72	133	

* עיקר הגידול נובע מתוספת תשלום בגין התקשרות עם בנק לאומי בתוספת להסכם המחשוב והתפעול, לרבות הוצאות שנרשמו בעבר כהוצאות מראש.

** עיקר הגידול נובע מגידול בהוצאות הביטוח הבנקאי וכן מגידול בהוצאות ביטוח של נושאי משרה.

יחס היעילות - שיעור ההוצאות התפעוליות והאחרות מתוך סך ההכנסות (הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית) עמד בשנת 2020 על 99.0%, לעומת 75.0% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס היעילות בשנת 2020 הושפע מהפסד בסך 117 מיליון ש"ח לפני השפעת המס (השפעה על הרווח הנקי של 77 מיליון ש"ח) בגין מכירת תיק האשראי למימון פעילות היהלומים של לקוחות הבנק, ירידה בהכנסות מעמלות, עליה בהוצאות מחשב ובהוצאות ביטוח.

הפרשה למסים

- בשנת 2020 שיעור המס הסטטוטורי החל על הבנק (מוסד כספי) עמד על 34.19%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. ההפרשה למיסים עמדה על שיעור של 32.6%, לעומת 34.7% בתקופה המקבילה אשתקד.
- ברבעון הרביעי של השנה ההפרשה למיסים עמדה על שיעור של 34.1%, לעומת 33.3% בתקופה המקבילה אשתקד.
- לבנק ישנן שומות סופיות עד וכולל שנת המס 2013. בגין השנים 2014-2017 חתם הבנק על הסכם שומות עם רשות המיסים למעט סוגיה שאינה מהותית לדוחות הכספיים.
- לחברות המאוחדות שומות סופיות או נחשבות כסופיות עד וכולל לשנת המס 2015.
- לפרטים נוספים לגבי מדיניות רישום המיסים בבנק והפרשה למיסים ראה באורים 1.ה.11 ובאור 8 לדוחות הכספיים.

השקעות והוצאות בגין מערך טכנולוגיות המידע

עלויות תוכנה אשר נרכשה על ידי הבנק נמדדת לפי עלות בניכוי הפחתות וירידת ערך שנצברו. עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה או התאמתה לצורך שימוש עצמי מהוונות רק אם ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח, אם התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית, אם צפויות הטבות כלכליות עתידיות, ואם לבנק כוונה ומקורות מספקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. העלויות שהוכרו בנכס בלתי מוחשי כוללות עלויות ישירות של שירותים ושכר עבודה ישיר של עובדים. עלויות אלה נמדדות לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. עלויות תקורה שלא ניתן לייחסן במישורן לפיתוח התוכנה ועלויות מחקר מוכרות כהוצאה עם התהוותן.

להלן פרטים על הוצאות והשקעות בגין מערך טכנולוגיות המידע שבוצעו:

תוספות לנכסים בגין מערך טכנולוגיות המידע שלא נזקפו כהוצאה:

שנת 2019			שנת 2020			
תוכנה	חומרה	סך הכל	תוכנה	חומרה	סך הכל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
4	-	4	3	-	3	עלויות בגין שכר ונלוות
17	1	16	5	-	5	עלויות בגין מיקור חוץ
5	4	1	9	5	4	עלויות רכישה או רשיונות שימוש
<u>26</u>	<u>5</u>	<u>21</u>	<u>17</u>	<u>5</u>	<u>12</u>	סך הכל

יתרת נכסים בגין מערך טכנולוגיות המידע:

ליום 31 בדצמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2020			
תוכנה	חומרה	סך הכל	תוכנה	חומרה	סך הכל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
46	17	63	37	16	53	סך הכל עלות מופחתת
40	2	42	31	1	32	מזה: בגין שכר עבודה ונלוות

הוצאות בגין מערך טכנולוגיות המידע כפי שנכללו בדוח רווח והפסד:

שנת 2019			שנת 2020			
תוכנה	חומרה	סך הכל	תוכנה	חומרה	סך הכל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
26	1	27	27	1	28	הוצאות בגין שכר עבודה ונלוות
13	-	13	14	-	14	הוצאות בגין רכישה או רשיונות
114	8	122	175	8	183	הוצאות בגין מיקור חוץ*
24	5	29	22	5	27	הוצאות בגין פחת
9	-	9	9	-	9	הוצאות אחרות
<u>186</u>	<u>14</u>	<u>200</u>	<u>247</u>	<u>14</u>	<u>261</u>	סך הכל

* עיקר הגידול נובע מתוספת תשלום בגין התקשרות עם בנק לאומי בתוספת להסכם המחשוב והתפעול לרבות הוצאות שנקשרו בעבר בהוצאות מראש.

התפתחות ברווח כולל

שנת 2020 הסתכמה בהפסד כולל בסך 100 מיליון ש"ח, לעומת רווח כולל בסך 240 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בשנת 2020 בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד נבע מהפסד בסך 60 מיליון ש"ח שהושפע בעיקרו מהפסד בסך 117 מיליון ש"ח לפני השפעת המס (השפעה על הרווח הנקי של 77 מיליון ש"ח) בגין מכירת תיק האשראי למימון פעילות היהלומים של לקוחות הבנק ומגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי, בעיקר בגין הפרשה קבוצתית, כתוצאה מהשפעות התפרצות נגיף הקורונה. התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן הביאו לקיטון ברווח הכולל האחר בסך 8 מיליון ש"ח (יצוין שברבעון הרביעי של שנת 2020 (בדומה לרבעון השני והשלישי), המסחר בבורסות העולם ובישראל התאפיין בעליות שערים במדדי המניות המובילים ובתנודתיות וזאת לאחר שברבעון הראשון של השנה, בשל השפעות משבר הקורונה, חלה ירידה חדה במחירי המניות והנכסים הפיננסיים בבורסות בעולם ובישראל. לאור עליות השערים כאמור קוזזו ההפסדים שנזקפו לקרן הון), לעומת גידול ברווח הכולל האחר בסך 145 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, התאמות של התחייבויות לעובדים הביאו לקיטון ברווח הכולל האחר בסך 32 מיליון ש"ח, לעומת קיטון בסך 67 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל הסתכם ברבעון הרביעי של שנת 2020 בסך 54 מיליון ש"ח, לעומת 75 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי ברבעון הרביעי של השנה הסתכם בסך 29 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 62 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן הביאו לגידול ברווח הכולל האחר בסך 52 מיליון ש"ח, לעומת גידול בסך 26 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ההתאמות של התחייבויות נטו בגין הטבות לעובדים הביאו לקיטון ברווח הכולל האחר בסך 27 מיליון ש"ח, לעומת קיטון בסך של 13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
שינוי	2019	2020
		במיליוני ש"ח
(222)	162	(60)
(153)	145	(8)
35	(67)	(32)
(118)	78	(40)
(340)	240	(100)

רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו¹

התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים²

רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מסים

הרווח (הפסד) הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2019	2020
	במיליוני ש"ח
(4)	141
145	(8)
141	133

¹ **התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו לאחר מס**

יתרה לתחילת התקופה

שינוי נטו במהלך התקופה

יתרת סגירה לתקופה

² **התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים לאחר מס**

יתרה לתחילת התקופה

שינוי נטו במהלך התקופה

יתרת סגירה לתקופה

לפירוט נוסף ראה פרק "המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון וההלימות ההון".

המבנה והתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

נכסים והתחייבויות

מאזן הבנק הסתכם ביום 31 בדצמבר 2020 ב- 47,663 מיליון ש"ח, לעומת 42,467 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019, עליה בשיעור 12.2%.

התפתחות בסעיפי מאזן עיקריים:

שיעור השינוי %	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	סך כל המאזן
	2019	2020	
12	42,467	47,663	מזומנים ופקדונות בבנקים
80	6,907	12,409	ניירות ערך
7	8,404	8,968	אשראי לציבור, נטו ¹
(5)	25,873	24,571	פקדונות הציבור
18	31,668	37,361	כתבי התחייבויות נדחים ואגרות חוב
(19)	4,818	3,913	סך ההון
15	2,638	3,038	
29	246	318	

1. יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין סעיפים מאזניים.

התפתחות בסעיפים החוץ מאזניים עיקריים²:

שיעור השינוי %	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	ערבויות לרוכשי דירות
	2019	2020	
(10)	1,392	1,252	ערבויות והתחייבויות אחרות
(17)	951	785	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
2	1,184	1,206	מסגרת חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
(37)	1,305	816	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
(9)	5,191	4,739	התחייבויות להוצאת ערבויות
12	1,129	1,259	
17	41	48	

2. יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין סעיפים חוץ מאזניים

האשראי לציבור, נטו (לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי) הסתכם ביום 31 בדצמבר 2020 ב- 24,571 מיליון ש"ח, לעומת 25,873 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019, ירידה בשיעור של 5.0%. היתרה הממוצעת של האשראי לציבור נטו בשנת 2020 עמדה על 25,416 מיליון ש"ח, לעומת 25,870 מיליון ש"ח לשנת 2019, ירידה בשיעור של 1.8%. למידע נוסף בנושא ראה "סיכון אשראי" בפרק "סקירת הסיכונים".

ניירות ערך הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2020 ב- 8,968 מיליון ש"ח, לעומת 8,404 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019, עליה בשיעור של 6.7%, הנובעת בעיקרה מגידול ביתרות אג"ח ממשלתיות. להלן פירוט תיק ניירות הערך של בבנק:

טיק הזמין למכירה		טיק למסחר		סך הכל		
ערך במאזן	% מסך ניירות ערך	ערך במאזן	% מסך ניירות ערך	ערך במאזן	% מסך ניירות ערך	
6,124	68.3%	996	11.1%	7,120	79.4%	ליום 31 בדצמבר 2020
498	5.5%	7	0.1%	505	5.6%	אגרות חוב ממשלתיות
1,010	11.3%	47	0.5%	1,057	11.8%	אגרות חוב של מוסדות
266	3.0%	20	0.2%	286	3.2%	אגרות חוב קונצרניות
7,898	88.1%	1,070	11.9%	8,968	100%	מניות
						סך הכל ניירות ערך
ליום 31 בדצמבר 2019						
5,135	61.1%	1,211	14.4%	6,346	75.5%	אגרות חוב ממשלתיות
*625	7.4%	6	0.1%	631	7.5%	אגרות חוב של מוסדות
*1,107	13.2%	50	0.6%	1,157	13.8%	אגרות חוב קונצרניות
252	3.0%	18	0.2%	270	3.2%	מניות
7,119	84.7%	1,285	15.3%	8,404	100%	סך הכל ניירות ערך

* סווג מחדש

נכון ליום 31 בדצמבר 2020, כ- 88% מהתיק מסווג כאגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר, תיק זה מוצג במאזן לפי שווי הוגן, כאשר הפער בין השווי ההוגן לעלות המופחתת נזקף לקרן הון, למעט מניות שהחל מיום 1 לינואר 2019 בעקבות יישום הוראות חדשות בדבר סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, הפער בין השווי ההוגן לעלות המופחתת נזקף לדוח רווח והפסד ולמעט ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני אשר אינן נזקפות לקרן הון אלא לדוח רווח והפסד. מדיניות ונהלי הבנק בדבר בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, מפורטים בפרק "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים".

בשנת 2020 נזקפו לרווח והפסד ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני בגין אגרות חוב בסך 32 מיליון ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד נזקפו לרווח והפסד ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני בגין אגרות חוב בסך של 13 מיליון ש"ח. קרן ההון נטו ליום 31 בדצמבר 2020 הינה חיובית בסך 196 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), ומורכבת מקרן הון חיובית בסך 218 מיליון ש"ח, בקיזוז קרן הון שלילית בסך 22 מיליון ש"ח. קרן ההון נטו ליום 31 בדצמבר 2019 הינה חיובית בסך 214 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), והיא כללה קרן הון חיובית בסך 227 מיליון ש"ח, בקיזוז קרן הון שלילית בסך 13 מיליון ש"ח.

נכסים בגין מכשירים נגזרים הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2020 ב- 893 מיליון ש"ח, לעומת 526 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019. התנודתיות בנכסים בגין מכשירים נגזרים נובעת בעיקר מנגזרי ריבית ומט"ח.

הנכסים האחרים הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2020 ב- 609 מיליון ש"ח, לעומת 527 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019.

פיקדונות הציבור הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2020 ב- 37,361 מיליון ש"ח, לעומת 31,668 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019. גידול זה נובע בחלקו ממימוש ניירות ערך על ידי לקוחות הבנק והעברת כספים לפיקדונות וחלקו מעודפי נזילות של עסקים גדולים. היתרה הממוצעת של פיקדונות הציבור בשנת 2020 עמדה על 35,006 מיליון ש"ח, לעומת 31,249 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 12.0%.

כתבי התחייבויות נדחים ואגרות חוב הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2020 ב- 3,913 מיליון ש"ח, לעומת 4,818 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019. ביום 29 במרס, 2020 רכשה אגוד הנפקות בבורסה, במסגרת תכנית רכישה עצמית 23,466,829 ע.נ. אגרות חוב (סדרה יג') של אגוד הנפקות וניירות הערך שנרכשו כאמור הוצאו מהמחזור. סך התמורה הכולל ששילמה אגוד הנפקות בעד הרכישה עמד על 21.8 מיליון ש"ח. בשל כך, נכלל רווח בסך של כ- 2 מיליון ש"ח מהרכישה הנ"ל.

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2020 ב- 1,225 מיליון ש"ח, לעומת 650 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019. התנודתיות בהתחייבויות בגין מכשירים נגזרים נובעת בעיקר מנגזרי ריבית ומט"ח.

ההתחייבויות האחרות הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2020 ב- 1,994 מיליון ש"ח, לעומת 2,371 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019.

הון והלימות הון

הון הבנק הסתכם ביום 31 בדצמבר 2020 ב- 3,038 מיליון ש"ח, לעומת 2,638 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019. הגידול בהון לעומת סוף שנת 2019 נובע מהשקעה בסך 500 מיליוני שקלים חדשים שביצע בנק מזרחי טפחות בהון המניות של בנק אגוד כנגד הקצאת מניות (לפרוט ראה פרק "התפתחות ושינויים מהותיים בבנק"). גידול זה קוזז על ידי הפסד הבנק בסך 60 מיליון ש"ח ומקיטון בקרן ההונית בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו בסך 8 מיליון ש"ח ובקיזוז התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים בסך 32 מיליון ש"ח.

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2020	
2,703	3,047	הון רובד 1 ¹
810	785	הון רובד 2 ²
3,513	3,832	סך הכל הון
22,629	21,393	נכסי סיכון אשראי
544	508	נכסי סיכון שוק
2,014	1,709	נכסי סיכון תפעולי
25,187	23,610	סך הכל נכסי סיכון
10.73%	12.91%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
9.39%	8.44%	יחס הון רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
13.95%	16.23%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.89%	11.94%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

1. ההבדלים בין הון רובד 1 להון הבנק כפי שמופיע במאזן הבנק נובעים מניכויים והתאמות פיקוחיות ומהוראות המעבר לבאזל 3 והשפעת התאמות בגין תוכנית פרישה מרצון. לפרוט ראה טבלה 5 בדוח על הסיכונים.
2. הון רובד 2 מורכב ממכשירי הון שהונפקו והוכרו לצורך בסיס ההון ומירתת הפרשה הקבוצתית.

יצוין שהקצאת המניות בסך 500 מיליוני שקלים חדשים כאמור, נועדה בין היתר על מנת שבנק אגוד יערך לתהליך מיזוג עם מזרחי טפחות ועל מנת להבטיח עמידה ביחסי ההון והמינוף המזעריים החלים עליו על פי הוראות בנק ישראל, לרבות כרית הונית שתאפשר התמודדות עם תנודתיות ביחסי ההון בהתחשב בפעולות המיזוג הצפויות ו/או בשינויים בשוקי ההון שיכולים להשפיע על קרן ההון של בנק אגוד. כתוצאה מכך הבנק נמצא ביחס הון גבוה משמעותית מהיחס הנדרש על ידי בנק ישראל.

הלימות ההון של תאגיד בנקאי הינה מרכיב מרכזי בהערכת יציבותו של התאגיד. הלימות ההון נבחנת באמצעות היחס שבין בסיס ההון לבין הסכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בעסקי הבנק, כהגדרתם בהוראות באזל. הוראות באזל 3 יושמו במסגרת תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 כפי שעודכנו מעת לעת (להלן: "הוראת באזל 3"). הוראת באזל 3 שמה דגש על ניהול הסיכונים תוך קישור בין פרופיל הסיכונים של הבנק ואיכות ניהולם לבין הקצאת ההון הנדרשת. מטרת ההוראות היא להביא לחיזוק עמידותה של המערכת הבנקאית בעתות משבר. הוראה זו מציבה סטנדרטים מחמירים יותר להשגת הלימות ההון וכן דרישות חדשות בתחום הנזילות, בתחומי הרכב החשיפות וההון הנדרש בגינם, הרחבת השיטות לניהול הסיכונים ועוד.

מכשירים הנכללים בבסיס ההון – להלן הרכב מכשירי ההון המרכיבים את בסיס ההון של הבנק:

- מכשירי הון הכשירים להיכלל בבסיס ההון על פי הוראות המעבר – התקרה הקובעת להכללת כתבי התחייבות נדחים בבסיס ההון הינה 1508 מיליון ש"ח (סך כתבי התחייבות הנדחים שהוכרו להון ביום 31 בדצמבר 2013 על פי הוראות באזל 2). התקרה בשנת 2020 (בשיעור של 20%) עומדת על סך של 301.6 מיליון ש"ח. יתרת מכשירי ההון שהוכרו נכון ליום 31 בדצמבר 2020 עומדת על 1 מיליון ש"ח.
 - מכשירי הון הכשירים להיכלל בבסיס ההון על פי הוראות באזל 3 – בחודש ספטמבר 2016 הונפקו על ידי הבנק כתבי התחייבויות נדחים בסכום של 222 מיליון ש"ח ובחודש ספטמבר 2017 הונפקו על ידי הבנק כתבי התחייבות נדחים נוספים בסך 290 מיליון ש"ח. יתרת מכשירי הון אלו נכון ליום 31 בדצמבר 2020 עומדת על 517 מיליון ש"ח.
- מכשירים אלו נכללו בהון רובד 2 של הבנק בסכום של 518 מיליון ש"ח (בנוסף להפרשות קבוצתיות בסך 267 מיליון ש"ח). גילויים נוספים בדבר המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו – ראה דוח על הסיכונים מפורט באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: www.unionbank.co.il/1381-he/unionbank.aspx.

ביום 29 בנובמבר 2018, אישר דירקטוריון הבנק עקרונות לתכנית פעולה להתייעלות שמטרותיה, הינן בין היתר, להגדיל את יחסי ההון של הבנק, כך שבמהלך שנת 2019 יעמוד יחס הלימות ההון רובד 1 של הבנק על 10.3%, תוך שמירת יציבות הרווחיות והתשואה.

ביום 31 במרס 2020 פרסמה המפקחת על הבנקים הוראת שעה בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה" (להלן: "הוראת השעה"), במסגרתה בין היתר, הודיעה המפקחת, כי על מנת להבטיח יכולתם של הבנקים להמשיך ולהציע אשראי, יופחתו יעדי ההון המזעריים הנדרשים מהבנקים, ובאשר לבנקים קטנים ובינוניים (בנק שנכסיו במערכת אינם שווים או עולים על 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית) - יחס הון רובד 1 הנדרש ממנו לא יפחת מ- 8% במקום 9% יחס ההון הכולל לא יפחת מ- 11.5% במקום 12.5% עובר לשינוי. תוקף הוראת השעה הינו עד ליום 30 בספטמבר 2020 ורשאית המפקחת, באישור הנגיד, להאריך את תוקף הוראת השעה בששה חודשים נוספים. ביום 16 בספטמבר 2020, הוחלט להאריך את תוקף הוראת השעה מיום 30 בספטמבר 2020 ליום 31 במרס 2021. לאחר מכן, ידרשו הבנקים להציג מתווה מדורג לצבירה מחודשת של ההון שנשחק על פני שנתיים. בהתאם להוראת השעה, החליט דירקטוריון הבנק ביום 30 באפריל 2020 לעדכן את יעדי הלימות ההון של הבנק כך שיחס הלימות ההון רובד 1 לא יפחת מ- 9.3% (במקום 10.3% קודם לכן).

ביום 30 בנובמבר 2020 וביום 10 בדצמבר 2020 פנה הבנק לפיקוח על הבנקים בפניה משותפת יחד עם בנק מזרחי טפחות בבקשה להקלות אגב מיזוג הבנק לבנק מזרחי טפחות. ביום 30 בדצמבר 2020 התקבל בבנק מכתב מהפיקוח על הבנקים ובו מענה לבקשה להקלות אגב תהליך המיזוג כאמור, לפיו נקבעו לבנק יעדי הון רובד 1 והון כולל של 9.3% ו- 12.3%, בהתאמה. בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 31 בדצמבר 2020, הבנק שומר שוליים נאותים ליחסים שנקבעו. לפרוט בדבר הפניה לפיקוח בבקשה להקלות אגב מיזוג הבנק לבנק מזרחי טפחות, ראה פרק "התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק".

נוכח התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 329 אשר מבטלת את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיור שהועמדו בתקופת המשבר וזאת על מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי.

יחס המינוף

יחס המינוף הינו יחס פשוט שאינו מבוסס סיכון, שמשלים את המדידה מבוססת הסיכון, במטרה למנוע מינוף יתר. ההוראה קובעת כי אין לרדת מיחס מינוף של 5% על בסיס מאוחד.

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בעניין "התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)" לעדכון נוהל בנקאי תקין 250, במסגרתו בין היתר, עודכן כי תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 4.5% במקום 5% עובר לשינוי. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 5.5%. בהתאם למכתב מהפיקוח על הבנקים ובו מענה לבקשה להקלות אגב תהליך המיזוג כאמור, נקבע לבנק יעד יחס מינוף של 4.5%. בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 31 בדצמבר 2020, הבנק שומר שוליים נאותים ליחסים שנקבעו.

לפרוט ראה פרק "תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים".

להלן דיווח על יחס המינוף על בסיס נתוני מאוחד¹:

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
במיליוני ש"ח		
2,703	3,047	הון רובד 1
45,089	49,803	סך החשיפות
5.99%	6.12%	יחס המינוף
5.00%	4.50%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

1. מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218 בדבר יחס מינוף.

לפרוט נוסף בדבר נכסי הסיכון ושינויים מהותיים בהון ראה באור 22.ב. לדוחות הכספיים ודוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: www.unionbank.co.il/1381-he/unionbank.aspx.

תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

מתבצע בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים.

בסעיף זה יובאו נתונים כמותיים עיקריים אודות כל מגזר וההתפתחויות העיקריות שחלו במגזר. פרטים נוספים אודות כל מגזר יובאו בפרק "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

• פעילות הבנק מתמקדת במגזרי פעילות כמפורט להלן:

- משקי בית – אנשים פרטיים (כולל הלוואות לדיור), למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- בנקאות פרטית – אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) מעל 3 מיליון ש"ח.
- עסקים זעירים וקטנים – עסקים בעלי מחזורי פעילות עד 50 מיליון ש"ח.
- עסקים בינוניים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 50 מיליון ש"ח ומתחת ל- 250 מיליון ש"ח.
- עסקים גדולים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 250 מיליון ש"ח.
- גופים מוסדיים – קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.
- ניהול פיננסי – כולל את פעילות המסחר (נוטרטו), ניהול נכסים, התחייבויות והשקעות ריאליות.
- מגזר אחר – לרבות פעילויות שהופסקו ופעילויות שלא ניתן לשייך למגזרים האחרים.

• להלן הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית - במגזרים בהם הפעילות מתמקדת בלקוחות נכללות בסעיף הכנסות ריבית מאשראי והוצאות ריבית על פקדונות המיוחסים ישירות ללקוח. בחישוב הכנסות מאשראי ופקדונות נלקח בחשבון מחיר המעבר הרלוונטי למשך החיים הממוצע ולמגזר ההצמדה. בנוסף, כל מגזר מזוכה/מחוייב בגין עודף/חסור מקורות אל מול מגזר ניהול פיננסי בהתאם לעלות שנקבעה. במגזר ניהול פיננסי נכללות בסעיף זה הכנסות מריבית על אגרות חוב וכן הוצאות הנובעות מהצורך לשמור על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים אשר באות לידי ביטוי, בין היתר, בפער במחירי המעבר בין אשראים ופקדונות.

הכנסות שאינן מריבית - מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח. במגזר ניהול פיננסי נכללות בסעיף זה: הכנסות (הוצאות) בגין שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים (כנדרש על פי כללי חשבונאות), הכנסות מפעולות הבנק בנגזרים עבור עצמו, הכנסות ממימוש והתאמה של אגרות חוב, והכנסות ממימוש והתאמה של מניות.

הוצאות בגין הפסדי אשראי - נזקפות למגזר אליו משתייך הלקוח אשר כנגד חבותו נרשמה ההפרשה.

הוצאות תפעוליות ואחרות - הוצאות ישירות שניתן לזהותן למגזר ספציפי, מיוחסות לאותו מגזר. יתר ההוצאות מיוחסות למגזרים השונים על סמך מתודולוגיית הקצאה המבוססת על מפתחות העמסה שונים, המביאים לידי ביטוי את החלק היחסי של ההוצאה למגזר.

מיסים על ההכנסה - ההפרשה למס על התוצאות העסקיות של כל מגזר פעילות חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי, למעט במקרים מסוימים בהם ניתן לבצע ייחוס ספציפי.

יתרות - יתרות מאזניות ויתרות נכסים בניהול שויכו ספציפית ללקוחות. הרכוש הקבוע מיוחס למגזר אחר.

להלן תמצית התפתחות הרווח הנקי (הפסד) לפי מגזרי פעילות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2019	2020	2019	2020	
סך הנכסים (יתרה ממוצעת)		רווח נקי (הפסד)		
		מיליוני ש"ח		מגזר
14,518	15,023	18	(34)	משקי בית ובנקאות פרטית
5,054	4,733	78	20	עסקים זעירים וקטנים
2,261	1,859	17	(47)	עסקים בינוניים
4,159	4,169	(12)	(60)	עסקים גדולים
242	328	13	10	גופים מוסדיים
14,604	18,818	47	51	ניהול פיננסי
766	867	1	-	אחר
41,604	45,797	162	(60)	סך הכל

מגזר משקי בית

בשנת 2020 נרשם הפסד בסך 48 מיליון ש"ח. ההפסד בשנת 2019 עמד על 3 מיליון ש"ח.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב-432 מיליון ש"ח לעומת 453 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-5%. ההכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-323 מיליון ש"ח לעומת 345 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-6%, הנובע בעיקרו מקיטון במרווחי ריבית פקדונות כתוצאה מירידת ריבית בנק ישראל. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-109 מיליון ש"ח לעומת 108 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות הסתכמו ב-459 מיליון ש"ח לעומת 413 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-11%. השינוי נובע בעיקר מגידול בסעיף משכורות והוצאות נלוות כתוצאה מהפרשות להוצאות נלוות לשכר, ביטוח בנקאי ומגידול בסעיף הוצאות מחשב.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה ב-48 מיליון ש"ח לעומת הוצאה בסך 45 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כאשר מרבית השינוי נובע מגידול בגין הפרשה קבוצתית בשל השפעות של משבר הקורונה.

הלוואות לדיור

בשנת 2020 נרשם הפסד בסך 17 מיליון ש"ח לעומת רווח של 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההכנסות מתחום הלוואות לדיור הסתכמו ב-111 מיליון ש"ח לעומת 102 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-9%, אשר נובע מגידול בפעילות הלוואות לדיור.

ההכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-102 מיליון ש"ח לעומת 94 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-9%, כתוצאה מעליה בהיקף האשראי הניתן בתחום זה. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-9 מיליון ש"ח לעומת 8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות הסתכמו ב-124 מיליון ש"ח לעומת 102 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-22%, הנובע מגידול בהוצאות שכר, ביטוח בנקאי והוצאות מחשב.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה ב-13 מיליון ש"ח לעומת הכנסה בסך 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי נובע מהפרשה קבוצתית בשל השפעות משבר הקורונה וחוסר הוודאות בגין יתרת האשראי של לקוחות שהיו בדחיית תשלומים וחזרו לשלם במהלך הרבעון הרביעי ולקוחות שביקשו להיכלל במסגרת המתווה החדש של בנק ישראל הנועד לסייע ללקוחות שנפגעו משמעותית מהשלכות המשבר ועומדים במספר תנאים להפחית משמעותית בהחזרים החודשיים, לתקופות זמן ממושכות. נכון לסוף השנה, שיעור האשראי הדחוי בתיק המשכנתאות עומד על 1.3% מהתיק.

יתרת האשראי המאזני הלוואות לדיור הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2020 בכ-10.4 מיליארד ש"ח (לרבות משכנתאות לקבוצות רכישה הנכללות במשקי בית אחר), לעומת יתרה בסך 9.9 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019. ההלוואות שהועמדו במהלך שנת 2020 הסתכמו בכ-1,725 מיליון ש"ח לעומת כ-1,805 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרחבה נוספת בדבר סיכונים בתיק הלוואות לדיור ראה גם בפרק "סקירת הסיכונים" תת פרק "מדיניות הלוואות לדיור".

להלן מידע על הלוואות חדשות שבוצעו לרכישת דירת מגורים בביטחון משכנתא והיקפי מיחזור הלוואות :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2019	2020
מיליוני ש"ח	
1,791	1,709
13	13
1	3
1,805	1,725
184	337
1,989	2,062

כספי הבנק
כספי האוצר
הלוואות עומדות
סך הכל הלוואות חדשות
הלוואות שמוחזרו
סך הכל הלוואות שבוצעו

מגזר בנקאות פרטית

בשנת 2020 נרשם רווח בסך 14 מיליון ש"ח. בשנת 2019 נרשם רווח בסך 21 מיליון ש"ח.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב-30 מיליון ש"ח, לעומת 42 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-18 מיליון ש"ח, לעומת הכנסות בסך 27 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע מירידה בהכנסות ממרווחי ריבית פקדונות כתוצאה מירידת ריבית בנק ישראל. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-12 מיליון ש"ח לעומת הכנסה של 15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות הסתכמו ב-9 מיליון ש"ח לעומת 10 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בשנת 2020, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד, לא נרשמה הוצאה להפסדי אשראי במגזר.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר משקי בית ובנקאות פרטית:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר							
2019				2020			
אנשים פרטיים- משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל - מאוחד							
משקי בית				משקי בית			
הלוואות		הלוואות		הלוואות		הלוואות	
אחר	לדיור	אחר	לדיור	אחר	לדיור	אחר	לדיור
בנקאות פרטית		בנקאות פרטית		בנקאות פרטית		בנקאות פרטית	
סך הכל		סך הכל		סך הכל		סך הכל	
במיליוני ש"ח							
372	27	251	94	341	18	221	102
123	15	100	8	121	12	100	9
495	42	351	102	462	30	321	111
45	-	47	(2)	48	-	35	13
423	10	311	102	468	9	335	124
27	32	(7)	2	(54)	21	(49)	(26)
9	11	(3)	1	(20)	7	(18)	(9)
18	21	(4)	1	(34)	14	(31)	(17)
14,518	35	4,769	9,714	15,023	24	4,695	10,304
14,518	35	4,769	9,714	15,023	24	4,695	10,304
18,195	3,556	13,823	816	19,543	3,881	14,715	947
16,668	3,540	13,128	-	17,803	3,867	13,936	-
9,479	97	4,316	5,066	9,915	79	4,438	5,398

הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית
סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי סך הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח (הפסד) לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק

יתרה ממוצעת של נכסים¹
מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור¹
יתרה ממוצעת של התחייבויות¹
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור¹
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון^{2,1}

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון, או על בסיס ממוצע יומי.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

מגזרי עסקים זעירים, קטנים, בינוניים וגדולים

ההפסד בשנת 2020 הסתכם ב-87 מיליון ש"ח. הרווח הנקי בשנת 2019 עמד על כ-83 מיליון ש"ח.

סך הכנסות המגזרים הסתכמו ב-289 מיליון ש"ח, לעומת 448 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נובעת מהפסד ממכירת תיק אשראי ליהלומים בסך 117 מיליון ש"ח אשר נרשם בסעיף הכנסות שאינן מריבית (בעסקים קטנים וזעירים נרשם הפסד בסך 19 מיליון ש"ח, עסקים בינוניים נרשם הפסד בסך 74 מיליון ש"ח ובעסקים גדולים נרשם הפסד בסך 24 מיליון ש"ח).

הכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-281 מיליון ש"ח לעומת 311 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-10%. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-8 מיליון ש"ח לעומת 137 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בנטרול הפסד ממכירת תיק אשראי ליהלומים, עמדו הכנסות שאינן מריבית על 125 מיליון ש"ח, ירידה של כ-9% מול תקופה המקבילה אשתקד, הנובעת מירידה בהיקף הפעילות במגזר וירידה בהתאמה בהכנסות מעמלות.

הוצאות המגזר הסתכמו ב-363 מיליון ש"ח לעומת הוצאה בסך 326 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-11%. גידול בהוצאות נובע מגידול בהוצאות שכר, ביטוח בנקאי והוצאות מחשוב.

בשנת 2020 נרשמה הוצאה בגין הפסדי אשראי נטו בסך 53 מיליון ש"ח לעומת הכנסה מהפסדי אשראי בסך 5 מיליון ש"ח שנרשמה בתקופה מקבילה. השינוי נבע בעיקר עקב גידול בהפרשה קבוצתית בשל השפעות של משבר הקורונה.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר עסקים זעירים, קטנים, בינוניים וגדולים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר							
2020				2019			
עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל - מאוחד							
עסקים קטנים וזעירים		עסקים בינוניים		עסקים גדולים		סך הכל	
במיליוני ש"ח	2020	2019	במיליוני ש"ח	2020	2019	במיליוני ש"ח	2019
הכנסות ריבית, נטו	147	50	161	281	84	311	88
הכנסות שאינן מריבית	64	(55)	81	8	(1)	137	28
סך הכנסות	211	(5)	242	289	83	448	116
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	29	4	(7)	53	20	(5)	8
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	153	60	128	363	150	326	128
רווח (הפסד) לפני מיסים	29	(69)	121	(127)	(87)	127	(20)
הפרשה למיסים על הרווח	9	(22)	43	(40)	(27)	44	(8)
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	20	(47)	78	(87)	(60)	83	(12)
יתרה ממוצעת של נכסים ¹	4,733	1,859	5,054	10,761	4,169	11,474	4,159
מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹	4,733	1,859	5,054	10,485	3,893	11,216	3,901
יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹	5,702	2,774	4,965	16,740	8,264	13,606	5,874
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹	4,924	2,387	4,189	14,776	7,465	11,605	5,100
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{2,1}	4,433	2,207	4,820	11,195	4,555	12,426	4,806

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון, או על בסיס ממוצע יומי.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

מגזר מוסדיים

הרווח הנקי בשנת 2020 הסתכם בסך 10 מיליון ש"ח. בשנת 2019 נרשם רווח נקי בסך 13 מיליון ש"ח. סך הכנסות המגזר הסתכמו ב- 29 מיליון ש"ח לעומת 32 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות מריבית נטו הסתכמו ב- 16 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב- 13 מיליון ש"ח לעומת 16 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות המגזר הסתכמו ב- 14 מיליון ש"ח לעומת 12 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בשנת 2020, בדומה לשנה הקודמת, נרשמה הוצאה זניחה בגין הפסדי אשראי.

מגזר ניהול פיננסי

הרווח הנקי בשנת 2020 הסתכם בסך 51 מיליון ש"ח. בשנת 2019 נרשם רווח בסך 47 מיליון ש"ח. מגזר זה מרכז את כלל ניהול הנכסים וההתחייבויות בבנק בשקלים ובמט"ח. המגזר כולל את פעילות הבנק עבור עצמו בניירות ערך (בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר) ובמכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות פוזיציות מטבע וריבית. כמו כן, מועמסות על מגזר זה עלויות הנובעות מהצורך בשמירה על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים, הבאות לידי ביטוי, בין היתר, בפער במחירי המעבר בין אשראים ופקדונות. הכנסת הריבית נטו הסתכמה ב-102 מיליון ש"ח, לעומת הכנסת ריבית נטו בסך 55 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי נובע מקיטון בהוצאות ריבית בגין אג"ח וכתבי התחייבות נדחים בשל הירידה במדד המחירים לצרכן בתקופה נוכחית לעומת העלייה בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה שאינה מריבית הסתכמה בכ-93 מיליון ש"ח, לעומת הכנסה בסך 113 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כאשר הירידה נובעת בעיקר מפעילות במכשירים נגזרים והפרשי שער. היקף תיק ניירות הערך הממוצע לתקופה הסתכם ב- 8.4 מיליארד ש"ח לעומת 6.2 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סכומים שלא הוקצו והתאמות

המגזר כולל פעילויות אשר לא ניתן לשייכן באופן ספציפי למגזרים.

חברות מוחזקות עיקריות

תיאור הפעילות של החברות המוחזקות העיקריות

חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ (להלן: "החברה לנאמנות") – החברה לנאמנות הוקמה בשנת 1963. החברה עוסקת במתן שירותי נאמנות לקרנות נאמנות (על-פי חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994), למחזיקי ניירות ערך הנסחרים בבורסה, להנפקות פרטיות, וכן במתן שירותי נאמנות פרטיים (נאמנויות כספיות, שמירת מניות ועוד).

ביום 8 בנובמבר 2020 נחתם בין **מזרחי נאמנות**, חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ ובנק אגוד הסכם למיזוגה של החברה לנאמנות של בנק אגוד, כחברת יעד, עם ולתוך, מזרחי נאמנות, כחברה קולטת, במיזוג סטטוטורי לפי הפרק הראשון בחלק השמיני של חוק החברות, התשנ"ט-1999, כמיזוג בין חברה בת בבעלות מלאה לחברת האם שלה, והעברת כלל מניות החברה לנאמנות של בנק אגוד למזרחי נאמנות, בסמוך לפני השלמת המיזוג, והכל בכפוף להתקיימותם של כל התנאים המתלים הקבועים בהסכם המיזוג בין החברה, הבנק ומזרחי נאמנות שאושר על ידי דירקטוריון החברה באותו מועד, הכוללים, בין היתר, קבלת האישורים הנדרשים לחלוקה על ידי הבנק בקשר עם העברת כל הון המניות המונפק והנפרע של החברה למזרחי נאמנות, וזאת בהתאם לתנאים הקבועים והנדרשים על פי כל דין. ההון העצמי של החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ ביום 30 בספטמבר הסתכם בסך של 67 מיליון ש"ח. דירקטוריון החברה אישר את המיזוג בשים לב למצבן הכספי של החברות המתמזגות ולאור הנתונים וההצהרות שהוצגו בפני הדירקטוריון, לפיהן, לא קיים, לדעת הדירקטוריון, חשש סביר, שעקב המיזוג, לא יהיה ביכולתה של מזרחי נאמנות, כחברה הקולטת, לקיים את התחייבויותיה לנושיה. לעניין דיבידנד בעין ראה פרק "התפתחות ושינויים מהותיים בבנק".

אגוד ליסינג בע"מ (להלן: "אגוד ליסינג") – אגוד ליסינג הוקמה בשנת 1996. החברה עוסקת במימון כלי רכב וצידוד בשיטת הליסינג המימוני וכן מעמידה אשראי לרכישת רכבי "יד שניה" ללקוחות הבנק וללקוחות אחרים. יתרת המימון שהעמידה אגוד ליסינג ללקוחותיה ביום 31 בדצמבר 2020 הסתכמה ב- 381 מיליון ש"ח, לעומת 397 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019 ויתרת האשראי שהעמידה אגוד ליסינג לרכישת רכבי "יד שניה" ביום 31 בדצמבר 2020 הסתכמה ב- 1,520 מיליון ש"ח לעומת 1,063 מיליון ש"ח בשנת 2019. לעניין הוצאת שומת מע"מ לחברת הבת אגוד ליסינג ראה באור ג.23.17 בדוחות הכספיים.

אגוד השקעות וייזום (א.ש.י.) בע"מ (להלן: "א.ש.י.")¹ – א.ש.י. הוקמה בשנת 1998, ומשמשת כזרוע ההשקעות הריאליות של הבנק. היקף תיק ההשקעות של א.ש.י. עומד על כ- 172 מיליון ש"ח, בתחומי השקעות שונים. בחלק מהשקעותיה שומרת לעצמה א.ש.י. את הזכות למנות נציג מטעמה המשמש כדירקטור או כמשקיף בדירקטוריון החברה בה בוצעה ההשקעה.

אגוד הנפקות בע"מ (להלן: "אגוד הנפקות") – אגוד הנפקות הוקמה בשנת 2005 על מנת לעסוק בהנפקה של תעודות התחייבות והפקדת תמורתן בבנק. אגוד הנפקות הנה תאגיד מדווח כמשמעו בחוק ניירות ערך, וזאת כל עוד יוחזקו בידי הציבור ניירות ערך שהונפקו על-ידה. לפירוט בדבר אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים שהונפקו על ידי אגוד הנפקות, ראה באור 19 לדוחות הכספיים. לפירוט בדבר הסכם פיקדונות בין הבנק לבין אגוד הנפקות – ראה באור ג.23.15.

ביום 30 בדצמבר, 2020 התקשרו הבנק ואגוד הנפקות, חברה בשליטה ובעלות מלאה של הבנק, עם מזרחי טפחות **הנפקות**, בהסכם למיזוגה של אגוד הנפקות (כחברת יעד) עם מזרחי טפחות הנפקות (כחברה קולטת) כאשר כחלק ממהלך המיזוג יועברו כלל מניות אגוד הנפקות מבנק אגוד למזרחי טפחות הנפקות (להלן: "המיזוג"). במסגרת המיזוג יועברו, בין היתר, כלל תעודות ההתחייבות של אגוד הנפקות למזרחי טפחות הנפקות, ובהתאם לכך, ובד בבד עם ההסכם למיזוגה של אגוד הנפקות נחתם ביום 30 בדצמבר, 2020 הסכם בין מזרחי טפחות, בנק אגוד, אגוד הנפקות ומזרחי טפחות הנפקות לפיו במועד השלמת מיזוגן של אגוד הנפקות ומזרחי טפחות הנפקות, ימחה בנק אגוד למזרחי טפחות את החבות מכח תעודות ההתחייבות שהונפקו על ידי אגוד הנפקות ואשר בנק אגוד התחייב לקיים תנאיהן ומזרחי טפחות ייטול את מלוא החבות. בד בבד יפרע בנק אגוד את הפיקדונות שמופקדים אצלו על ידי אגוד הנפקות בהתאם להסכמי הפיקדונות שנחתמו ביניהם בקשר עם תמורת תעודות ההתחייבות שהנפיקה. לעניין דיבידנד בעין ראה פרק "התפתחות ושינויים מהותיים בבנק".

כרמל אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (להלן: "כרמל") – בנק כרמל למשכנתאות והשקעות בע"מ (להלן: "בנק כרמל") עסק בתחום המשכנתאות. בשנת 2001 נחתם הסכם בין הבנק לבין קבוצת כרמל השקעות בע"מ, על-פיו רכש הבנק את מרבית הנכסים, ההתחייבויות והפעילות הבנקאית של בנק כרמל ובמקביל בוטל רישיון הבנק של בנק כרמל. בעקבות הביטול, שונה שמו של בנק כרמל לשמו הנוכחי. בעקבות רכישת הפעילות הבנקאית על-ידי הבנק, נרשמה בכרמל יתרת חוב אשר נושאת ריבית והפרשי הצמדה. רווחי כרמל נובעים בעיקר מיתרת חוב זו.

אגודים סוכנות לביטוח (1995) בע"מ (להלן: "אגודים סוכנות לביטוח") – אגודים סוכנות לביטוח עוסקת בביטוח חיים ללווים או בביטוח דירות מגורים הנעשים אגב הלואה לדיור ללקוחות הבנק בהתאם לסעיף 11(ב)2 לחוק הבנקאות.

¹ מניות א.ש.י. מוחזקות על ידי הבנק ועל ידי החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ.

² א.ש.י. מחזיקה, אחזקה מלאה בשיעור 100% בחברת הבת, אגוד שקי הון והשקעות בע"מ ובחברה הנכדה אגוד חיתום ופיננסים בע"מ – חברות אשר נכון למועד הדיווח לא מתנהלות במסגרתן כל פעילות עסקית.

ליבלוב סוכנות לביטוח (1993) בע"מ (להלן: "ליבלוב") – ליבלוב הייתה בבעלות מלאה של בנק כרמל בעת שנרכשה על-ידי הבנק בשנת 2001. ליבלוב עוסקת בביטוח דירות מגורים הנעשה אגב הלוואה לדיור ללקוחות כרמל - בהתאם לסעיף 11(ב)2 לחוק הבנקאות. ליבלוב אינה עוסקת בפעילות חדשה, אלא מתחזקת את הפעילות הקיימת עד לסיימה. נתוניה הכספיים של ליבלוב מאוחדים באלה של כרמל. לפרטים אודות כרמל, ראה לעיל.

אגודים בע"מ (להלן: "אגודים") – אגודים עוסקת ברכישה והשכרה וכן באחזקה, ניהול ובינוי של נכסי הנדל"ן של הבנק, עבור הבנק ועבור חברות הבת שלו. נתוניה הכספיים של אגודים מוצגים בדוחות הסולו של הבנק. לעניין התקשרות בין הבנק לבין נציבים נכסים וציוד בע"מ (להלן: "נציבים"), חברת בת בבעלות מלאה של מזרחי טפחות אשר עיסוקה דומה לזה של אגודים, בקשר עם העברת מניות אגודים בע"מ לנציבים בסמוך לפני השלמת המיזוג בין הבנק לבין מזרחי טפחות – ראה פרק התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק.

אגוד מערכות בע"מ (להלן: "אגוד מערכות") – אגוד מערכות עוסקת במתן שירותי מחשוב לבנק ולחברות הבת שלו. נתוניה הכספיים של אגוד מערכות מוצגים בדוחות הסולו של הבנק.

השקעה אחרת – בנוסף, מחזיק הבנק בכ- 14% מהון המניות בחברה לפיתוח חוף התכלת (תל אביב - הרצליה) בע"מ (להלן: "החברה לפיתוח"), אשר בבעלותה חטיבת קרקע במרכז הארץ.

תרומתן של חברות מוחזקות עיקריות לעסקי הקבוצה:

2019		2020		שם החברה
רווח לפני מס	רווח לאחר מס	רווח לפני מס	רווח לאחר מס	
אלפי ש"ח				
3,243	4,891	2,512	3,790	חברה לנאמנות של בנק אגוד
7,466	9,989	9,774	10,087	אגוד ליסינג
12,491	13,274	10,716	11,702	אגוד השקעות ויזום (א.ש.י) בע"מ*
1,239	1,239	3,819	3,819	אגוד הנפקות
2,045	3,049	2,140	3,211	כרמל אגוד למשכנתאות והשקעות
3,596	4,665	4,346	5,644	אגודים סוכנות לבטוח
666	854	567	727	ליבלוב סוכנות לביטוח
30,746	37,961	33,874	38,980	

תשואת הבנק על ההשקעות בחברות המוחזקות שפורטו לעיל בשנת 2020 הייתה 2.77%, לעומת 2.3% בשנת 2019.

להלן פרטים בדבר דיבידנד, דמי ניהול והשתתפות בהוצאות והכנסות (הוצאות) מימון, נטו, שקיבל או שילם הבנק או שהוא זכאי לקבל, מחברות הבת שלו, לשנים 2020 ו-2019:

הכנסות (הוצאות) מימון נטו		דמי ניהול והשתתפות בהוצאות		דיבידנד		שם החברה
2019	2020	2019	2020	2019	2020	
אלפי ש"ח						
(1,591)	(1,653)	90	90	-	-	חברה לנאמנות של בנק אגוד
14,881	24,161	84	84	-	-	אגוד ליסינג
(1,077)	(1,249)	354	354	-	-	אגוד השקעות ויזום (א.ש.י) בע"מ
(251)	(266)	12	12	-	-	אגוד שוקי הון והשקעות בע"מ
(104)	(71)	6	6	-	-	אגוד חיתום ופיננסיים בע"מ
(77,571)	(31,336)	120	120	-	-	אגוד הנפקות
(3,732)	(3,767)	1,232	1,725	2,471	2,711	כרמל אגוד למשכנתאות והשקעות
(299)	(377)	48	84	-	-	אגודים סוכנות לבטוח

הסכמים, עסקאות ותשלומים בין חברות הקבוצה

א. הסכמי פקדונות עם אגוד הנפקות

הבנק ואגוד הנפקות בע"מ חתמו על הסכמי פקדונות בקשר עם הנפקות של אגרות חוב ו/או כתבי התחייבות ו/או ניירות ערך מסחריים, לפירוט ראה באור ג.23.(15).

ב. הסכמי התחשבות

הבנק מספק באופן שוטף שירותים ניהוליים ותפעוליים לחברות הבת שלו כגון: שירותים משפטיים, שירותי משרד, הנהלת חשבונות ובקורת פנימית של חברות הבת. על מנת להסדיר את היחסים החוזיים בינו לבין החברות כאמור, התקשר הבנק בהסכמים לפיהם משלמות חברות הבת לבנק סכומים מסוימים בגין השירותים או משפות אותו על ההוצאות התפעוליות ששולמו על-ידו בגין מתן השירותים כאמור לעיל.

ג. שטרי הון

בין השנים 2000 ל-2020, העמיד הבנק לחברות הבת שלו שטרי הון כנגד העמדת הון עצמי בתנאים שלהלן:

1. א.ש.י - הוסכם, כי שטר ההון הוצא כנגד סכום של 139 מיליון ש"ח, אותם העמיד הבנק לא.ש.י בשיעורים ובמועדים עליהם יוסכם בין א.ש.י לבין הבנק מפעם לפעם, וזאת על-ידי זיכוי החשבון של א.ש.י בבנק. כל אחד מהסכומים כאמור יועמד לפירעון לפי דרישת הבנק, לא לפני חלוף שנה מתום השנה בה הועמד הסכום. שטר ההון יעמוד בדרגת פירעון עדיפה לפני כל החובות האחרים של א.ש.י. הוסכם כי הסכום כאמור לא יישא ריבית ולא יהיה צמוד בכל אופן שהוא.
2. אגוד הנפקות - הוסכם, כי שטר ההון הוצא כנגד סך של 16 מיליון ש"ח אותם העמיד הבנק לאגוד הנפקות, וזאת בדרך של זיכוי חד פעמי של חשבון אגוד הנפקות בבנק במלוא הסכום. הוסכם כי הסכום כאמור לא יישא ריבית ולא יהיה צמוד בכל אופן שהוא. עוד הוסכם כי שטר ההון יועמד לפירעון אך ורק בעת פירוקה של אגוד הנפקות ורק לאחר פירעון כל התחייבויותיה לכל נושיה האחרים.
3. אגוד ליסינג - הוסכם, כי שטר ההון הוצא כנגד סכום של 700 מיליון ש"ח אותם העמיד הבנק לאגוד ליסינג בשיעורים ובמועדים עליהם יוסכם בין אגוד ליסינג לבין הבנק מפעם לפעם, וזאת על-ידי זיכוי חשבונה של אגוד ליסינג בבנק. כל אחד מהסכומים כאמור יועמד לפירעון לפי דרישת הבנק, שתוכל להיות מוגשת לא לפני תום חמש שנים מהיום בו הועמד אותו סכום. שטר ההון יעמוד בדרגה נדחית מפני התחייבויות אחרות של אגוד ליסינג ויהיה קודם רק לחלוקת עודפי הרוש של אגוד ליסינג בפירוק. הוסכם כי הסכום כאמור לא יישא ריבית ולא יהיה צמוד בכל אופן שהוא.

לפרטים ראה גם באור 14 לדוח הכספי.

ד. כתבי שיפוי

דירקטוריון הבנק אישר מתן כתבי שיפוי בלתי חוזרים ובלתי מותנים שנכנסו לתוקף מיום 30 ביוני 2009 לחברות המאוחדות, לפירוט ראה באור ג.23.(14).

ה. התקשרויות נוספות

הבנק מקבל על בסיס קבוע ושוטף, ובתמורה, שירותים מחברות הבת שלו, כדלקמן:
1. אגודים (אחזקה, השכרה, ניהול ובינוי נכסי הנדל"ן של הבנק).
2. אגוד מערכות (שירותי מחשב).
מתן השירותים של חברות אגודים ואגוד מערכות לבנק מהווה את עיקר פעילותן.

ו. מסגרות אשראי לחברות הבת

הבנק מעמיד מפעם לפעם לחברות הבת בקבוצה, מסגרות אשראי לצורך ביצוע פעילותן השוטפת. נכון ליום 31 בדצמבר 2020, העמיד הבנק מסגרות אשראי לחברות הבת בהיקף של כ- 1 מיליארד ש"ח לעומת כ- 678 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בין כמימון ובין כערבות פיננסית.

סקירת הסיכונים

תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

פעילותו העסקית של הבנק כרוכה בסיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים (לרבות סיכונים IT), סייבר ואבטחת מידע), סיכונים משפטיים, סיכונים ציות, סיכונים מוניטין, סיכונים אסטרטגיים, וכן סיכונים הנובעים מתהליך המיזוג ותהליך הסבת לקוחות מבנק אגוד לבנק מזרחי טפחות.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת לעמידה ביעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, תוך הטמעת תרבות ניהול הסיכונים ובקרתם. מדיניות ניהול הסיכונים מסייעת לבנק לממש את יעדי אלה, תוך הגדרת סוגי הסיכונים והיקפם, ועמידה בתיאבון וסיבולת הסיכון שנקבעו על ידי הדירקטוריון. לצורך זה מופעלות מערכות דיווח ומנגנוני פיקוח ובקרה מתאימים.

למידע מפורט של הסיכונים ואופן ניהולם ראה דוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

ממשל תאגידי

תהליכי ניהול הסיכונים והלימות ההון בבנק מוסדרים ומפוקחים באמצעות הדירקטוריון וועדותיו, מנכ"לית הבנק וההנהלה, ועדות ההנהלה, האגפים העסקיים יוצרי הסיכון, אגף בקורות וניהול סיכונים, אגף הכספים, האגף לייעוץ משפטי, אגף משאבים והביקורת הפנימית.

הדירקטוריון מתווה את האסטרטגיה והמדיניות העסקית של הבנק, מנחה ומכוון את הנהלת הבנק לגבי היעדים והקווים העקרוניים לפעילות הבנק. מדיניות החשיפה הכוללת של הדירקטוריון באה לידי ביטוי במסגרת הגדרת תיאבון וסיבולת הסיכון ובמסגרת מסמכי מדיניות ספציפיים. הדירקטוריון מפקח על יישום האסטרטגיה והמדיניות, על עמידה ביעדים שנקבעו ועל עמידה בגבולות תיאבון וסיבולת הסיכון וכל זה תוך הקפדה על קיומם של 3 קווי הגנה והפרדה ברורה בין יוצרי הסיכון, מנהלי הסיכונים ותהליכי הבקרה הבלתי תלויים המתבצעים אודותיהם.

בדירקטוריון ובוועדותיו נערכים דיונים אודות אופי ומאפייני הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק בפעילותו, הדרך לאמוד אותם ומידת אפקטיביות הפיקוח עליהם, לרבות דיונים לגבי הכלים ואופן השימוש בהם, אמידה, מדידה וניטור הסיכונים. הדירקטוריון קובע את מדיניות החשיפה לסיכונים של הבנק, תוך דיון בתמהיל החשיפות המשקפות את פרופיל הסיכון של הבנק, היקף ההון הנדרש והקצאתו לפעילויות העסקיות השונות. קביעת תיאבון וסיבולת הסיכון ובחינת הצורך בעדכון, בכל תחומי הפעילות והחשיפות לסיכונים. תחומים אלו כוללים: יעדי ההון ותכנון ההון, סיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכונים ריכוזיות, סיכונים מוניטין וסיכון אסטרטגי.

בכל הנוגע לניהול הסיכונים המיושמת בבנק לנוכח התפשטות נגיף הקורונה, הבנק נקט בשורה של אמצעים להפחתת הסיכון כגון: מתן מענה לצמצום אפשרי של כוח אדם בסניפים באמצעות מוקד אגוד ישיר, מעבר לעבודה מרוחק והתמקדות במתן פתרונות דיגיטליים התומכים בהמשך פעילות לקוחות הבנק ועובדיו. כמו כן נקט הבנק בצעדים לצמצום סיכונים אשראי (לפרוט ראה תת פרק "סיכונים אשראי"). ככלל, הסיכונים התפעוליים שקשורים למשבר והשלכותיו נותחו. הוערך כי עבודה במתכונת מצומצמת ובאופן מרוחק עשויה להגביר את החשיפה לסיכונים התפעוליים. כמו כן, הבנק עדכן את הערכת סיכונים הסייבר בהתאמה להתפתחות האיומים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה, ומבצע פעילות מקיפה לצמצום הסיכון, בפרט לאור השינוי במתכונת העבודה בבנק והרחבת העבודה מרוחק.

המעקב אחר עמידה בתיאבון וסיבולת הסיכון בכל תחומי הפעילות מבוצע באמצעות מסמך הסיכונים הרבעוני הנדון בוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובמליאת הדירקטוריון. בנוסף, פותחו כלי מעקב לבחינה שוטפת של העמידה בתיאבון וסיבולת הסיכון ובחינת התפתחות החשיפה לסיכונים לאורך זמן. לפרוט נוסף ראה פרק ממשל תאגידי וביקורת בדוח "ממשל תאגידי", ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם" ודוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

תרחישי קיצון

תרחישי קיצון - הבנק משתמש בתרחישי קיצון צופי פני עתיד ככלי משלים לגישות ניהול סיכונים המבוססות על מודלים כמותיים מורכבים, תוך התייחסות לנושאים שלהלן:

- תכנון הון ונזילות
- בחינת תאבון סיכון של הבנק
- זיהוי ריכוזי סיכון קיימים או פוטנציאליים
- פיתוח כלים להפחתת סיכונים או תכניות להמשכות עסקית

בהתאם להנחיות בקשר לתהליך ה-ICAAP, על הבנק לבצע תרחישים נאותים ומידתיים, בהתאמה לגודל הבנק ומורכבותו, ביחס לכל סיכון אשר זוהה כסיכון מהותי. לצורך כך הבנק מבצע הערכה של מכלול הסיכונים ומפעיל תרחישי קיצון על הסיכונים המהותיים ובכלל קווי העסקים של הבנק. תהליך הערכה זה מבוצע על ידי סקירה יסודית של אופיין והרכבן של פעילויות הבנק ובשילוב עם סקירת הסביבה החיצונית שבה פועל הבנק מתוך מטרה להעריך את מידת השפעתה על מצבו הפיננסי הנוכחי והעתיד. זיהוי גורמי הסיכון המתאימים הינו מרכיב קריטי להבטחת הלימות תהליך מבחני הקיצון בכללותו. על כן, כל מבחן קיצון מאופיין במערך מזהה וברור של גורמי סיכון העלולים להיות מושפעים מהתרחישים שהוגדרו.

הפעלת תרחישי קיצון הינה חלק מהממשל התאגידי וממדיניות ניהול הסיכונים של הבנק.

תוצאות תרחישי הקיצון נלקחות בחשבון בקבלת החלטות אסטרטגיות עיקריות והמגבלות על תוצאות מבחני הקיצון והתרחישים הולמות את תיאבון הסיכון שקבע הבנק. מבחני קיצון מיושמים ברמות שונות של חומרה וסבירות התרחשות תוך התבססות גם על תרחישים היסטוריים ותרחישים חריגים, אך מתקבלים על הדעת, המתפרשים על פני מחזור כלכלי מלא. חלק מתרחישי הקיצון הינם אינטגרטיביים תוך מתן אפשרות לניתוח פרטני של גורמי סיכון ותנודות בשווקים ספציפיים.

הדירקטוריון והנהלה מעורבים בקביעת מטרות מבחני הקיצון, הגדרת תרחישים, דיון בתוצאות מבחני הקיצון, הערכת פעולות אפשריות וקבלת ההחלטות. ההנהלה תפקח על תהליכי פיתוח מבחני הקיצון ותפעולם.

ראה גם דוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת:

<http://unionbank.co.il/1378-he.UnionBank.aspx>

סיכוני אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון לגרימת הפסד לבנק כתוצאה מחלול פירעון או ירידה בכושר הפירעון של צד נגדי של הבנק לעסקה, תוך אי עמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו, והינו הסיכון המשמעותי ביותר אליו נחשף הבנק במסגרת פעילותו בעיקר מבחינת היקפו ביחס לסיכונים אחרים.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

התפשטות הנגיף וצעדי הממשלות בישראל ובעולם להתמודדות עמו (כגון הסדרי סגר וריחוק חברתי), יצרו פגיעה משמעותית בפעילות העסקית בארץ ובעולם המקיפה את מרבית ענפי המשק. חשוב לציין כי הפעילות בענפי המשק השונים לא הושפעה באופן זהה - כך קיימים תחומים בהם נגרמה פגיעה משמעותית כגון תעופה, תיירות, בתי מלון והארכה, מסחר בקניונים ומסחר סיוני, הסעדה, אולמות מסיבות וארועים, בילוי ופנאי, נדל"ן מסחרי/מניב, יהלומים לצד ענפים אחרים בהם הפעילות צמחה כגון רשתות מזון, פארם ועוד.

הפעולות הננקטות להתמודדות עם המגיפה הביאו להתכווצות בפעילות המשק בישראל, אליו חשופה פעילות הבנק והשליכו על עסקי הבנק, תוצאותיו הכספיות ורווחיותו במהלך שנת 2020 ויתכן שגם לאחר מכן. זאת בין היתר בשל עליה בסיכון האשראי ופוטנציאל לקשיי נזילות של לווים, שיכולים להוביל לגידול בהוצאות להפסדי אשראי ולקיטון בהכנסות הבנק.

הבנק אינו יכול לאמוד באופן מלא בשלב זה את המשך ההשפעה העתידית של מגיפת הקורונה והיקפה, התלויה בין היתר, במשך אירוע התפשטות המגיפה, בהשפעת חיסון האוכלוסייה על המגיפה, בהמשך הצעדים שנקטו על ידי ממשלות ורגולטורים להתמודדות איתה, בהתפתחויות בשווקים ובהיקף השפעות כל אלו על הפעילות המשקית, לגביה קיים עדיין בשלב זה חוסר ודאות.

בניהול סיכון האשראי מעריך הבנק את היכולת להתמודד עם הפגיעה הכלכלית, אשר תלויה בגורמים רבים שהתממשותם כאמור אינה ודאית. כמו כן, אין זה ברור מהי מהירות החזרה לשגרה בענפים השונים, יכולת העסקים ומשקי הבית להתמודד עם המשבר באמצעות שינוי תהליכים ומציאת פתרונות חליפיים, תמיכת הממשלה, התאוששות המסחר העולמי ועוד גורמים נוספים.

בהתאם לדרישת הפיקוח על הבנקים וכחלק מבחינת הבנק את יכולתו לעמוד בהתפתחויות השליליות בעקבות המשבר, בחן הבנק במהלך החודשים יוני ונובמבר 2020 עמידה בתרחיש קיצון אחיד. בנוסף, הבנק מקפיד, לאורך כל תקופת המשבר, על ניהול סיכונים מוקפד תוך בחינה מתמדת של האירועים ודרכי הפעולה. במסגרת זו מתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר ההתפתחויות בשוק על מנת להיערך מבעוד מועד ולהתאים את הפעילות ככל שיידרש.

נוכח השפעות נגיף הקורונה הבנק נקט בצעדים לצמצום סיכוני האשראי, אשר כללו בין היתר מיפוי לקוחות לפי ענפים ומידת חשיפתם למשבר, דיונים וניתוח חשיפה, מעקב שוטף על כלל הלקוחות העסקיים, לרבות לקוחות מענפים עם חשיפה

גבוהה למשבר. כמו כן, לצורך סיוע ללקוחות הבנק אישר הבנק דחייה של תשלומי הלוואות, ובמידת הצורך אישר אשראי זמני נוסף לצורך התמודדות עם קשיים תזרימיים שנוצרו בעקבות משבר הקורונה. בנוסף במהלך השנה העמיד הבנק אשראי בערבות המדינה לעסקים.

הפיקוח על הבנקים הנחה את המערכת הבנקאית להפעיל שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי הצפויים בתיק האשראי שלו. זאת על מנת לוודא שההפרשות להפסדי אשראי יהיו מספיקות כדי לכסות באופן שמרני וזהיר את האומדן העדכני של הפסדי האשראי הצפויים מתיק האשראי של התאגיד הבנקאי, כולל ההשפעה של אירוע נגיף הקורונה. להערכת הבנק הגידול המשמעותי בהפרשות להפסדי אשראי בשנת 2020, תואם את הציפיות הפיקוחיות המתמייחסות לשיעורי כיסוי נאותים.

במסגרת הדוחות הכספיים הרבעוניים והדוח הכספי השנתי לשנת 2020 עדכן הבנק במודל ההפרשה הקבוצתית את הפרמטרים המאקרו כלכליים המשפיעים על חישוב ההפרשה הקבוצתית (בעיקר העלייה בשיעור האבטלה הצפוי ובתחזית לגבי הצמיחה השלילית במשק), המביאים גם בחשבון את חוסר הוודאות הקיימת. כמו כן, הבנק בחן את אוכלוסיית הלקוחות שהקפאה תשלומים /או נטלה אשראי בערבות המדינה והקצה הפרשה ייעודית עבור אוכלוסייה זו, בהתאם לרמת הסיכון והסבירות לכשל לאחר סיום ההקפאות. יצוין כי הבנק שמר על הפרשה ייעודית גם בגין לקוחות שסיימו הקפאת התשלומים בהתחשב בהסתברות לסיכון הקיים של לקוחות אלו. כמו כן, סיווג הבנק כחובות בעייתיים מספר לווים, שמצבם הורע עקב משבר הקורונה וכן הגדיל את ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי כמפורט בדוח ההנהלה והדירקטוריון ליום ה-31 בדצמבר 2020.

למידע נוסף אודות ההתפתחויות בהפרשה להפסדי אשראי והקשר בין השינוי במדדי איכות האשראי להפרשה להפסדי אשראי ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר ופרק סיכון איכות תיק האשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020.

שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה

לנוכח התפשטות נגיף הקורונה והשלכותיו האפשריות על מצב המשק והלווים, ומתוך מטרה לעודד תאגידים בנקאיים לפעול לייצוב לווים שלא עומדים או עשויים לא לעמוד בחובותיהם בתנאים של חובותיהם החדשים על ידי שינוי תנאי החובות, פרסם בנק ישראל דגשים לטיפול בחובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאים. בהתאם לחוזר נקבע כי אין לסווג חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי כאשר בשל אירוע נגיף הקורונה מבוצעים שינויים לזמן קצר בתשלומים ללווים אשר לא היו בפיגור קודם לכן. עוד נקבע כי, לעניין קביעת מצב הפיגור, חובות אשר לא היו לפני כן בפיגור, וניתנה להם דחיה כאמור, לא ייחשבו כהלוואות בפיגור בתקופת הדחיה. בנוסף, כאשר בוצעה דחיית תשלומים כאמור לחובות שהיו בפיגור לפני הדחיה, יש להקפיד את מצב הפיגור במשך תקופת דחיית התשלום.

כחלק ממאמציו של הבנק לתמוך בצרכי לקוחותיו להתמודד עם אתגרי התקופה ולצלוח את המשבר אישר הבנק בקשות לשינוי בתנאי ההלוואות של לקוחות משקי הבית והעסקיים שנקלעו למשבר זמני.

לפרטים בדבר חובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאיהם, במסגרת ההתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה, שלא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי, בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים, ראה פרק סיכון איכות תיק האשראי וכן ראה פרק סיכון אשראי בדוח מפורט על הסיכונים לשנת 2020.

סיכון איכות תיק האשראי

הבנק מנהל את סיכון האשראי בהתאם למסמכי מדיניות האשראי, המפרטים עקרונות לאישור אשראי – הערכת טיב הלקוח, יכולת ההחזר שלו, חוסנו הפיננסי, נזילותו, מהימנותו, ותק פעילותו בענף, ותק פעילותו בבנק, טיב הביטחונות שהוא יכול להעמיד ועוד. על בסיס עקרונות אלו, הוגדרו נהלי עבודה מפורטים, המגדירים הנחיות ברורות לגבי אופן מתן האשראי בבנק, תהליכי העבודה לניהול האשראי, טרם מתן האשראי ובמהלך ניהולו. נהלים אלה מחייבים את הגורמים המטפלים באשראי בבנק להיכרות מעמיקה עם הלווה והבנת העסקה, ובכלל זה: מטרת האשראי, התאמתו לצרכי הלקוח, מבנה האשראי ומקורות ההחזר שלו.

מסמכי המדיניות נדונים בתדירות שנתית, לפחות, ונותנים ביטוי לאסטרטגיית העסקית של הבנק לצד התפתחויות כלכליות במשק ובעולם ולהוראות רגולטוריות רלוונטיות. מסמכי המדיניות מגדירים את מגבלות הסיכון לניהול האשראי, ממשל תאגידי ומדרג סמכויות לאישור אשראי, מרווח / תשואה נדרשים המותאמים לסיכון העסקה, במקביל לתיאור קווי ההגנה, חובות הדיווח, הניטור והבקרה. נקבעו אינדיקטורים למעקב רבעוני, שמטרתם זיהוי מוקדם של צורך אפשרי בעדכון המדיניות כאמור.

תהליך קבלת ההחלטות בנוגע להעמדת האשראי מתבסס על מדרג סמכויות לבעלי תפקידים ברמות השונות עד לדרג של ועדת האשראי של הדירקטוריון, בהתאם לתיאבון וסיבולת הסיכון שקבע הדירקטוריון, במטרה למזער הסיכון של הסתמכות על שיקול דעת של אדם יחיד.

במסגרת הממשל התאגידי לניהול הסיכון הוגדרו הוועדות המרכזיות הבאות: ועדת אשראי הנהלה ופורומים נוספים.

למידע נוסף על ניהול סיכונים אשראי ראה דוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת:

<http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור

יתרה ליום							
31 בדצמבר 2019				31 בדצמבר 2020			
סה"כ	פרטי	דירור	מסחרי	סה"כ	פרטי	דירור	מסחרי
במיליוני ש"ח							
27,120	5,029	9,883	12,208	25,625	4,752	10,336	10,537
8,948	1,484	702	6,762	7,936	1,382	886	5,668
36,068	6,513	10,585	18,970	33,561	6,134	11,222	16,205
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי¹							
סיכון אשראי מאזני							
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁵							
סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע							
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע							
א. לא בעייתי							
-	-	-	-	-	-	-	-
406	59	49	298	566	37	44	485
69	17	-	52	132	6	-	126
75	25	46	4	60	13	44	3
262	17	3	242	374	18	-	356
406	59	49	298	566	37	44	485
53	1	-	52	81	1	-	80
459	60	49	350	647	38	44	565
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע							
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ³							
72	22	46	4	56	8	44	4
36,527	6,573	10,634	19,320	34,208	6,172	11,266	16,770
סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור⁴							

מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים:

212	12	3	197	270	11	-	259
-	-	-	-	-	-	-	-
212	12	3	197	270	11	-	259

א. חובות פגומים
 ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים
סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור

1. סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
2. סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
3. לרבות בגין הלוואות דירור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדירור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
4. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
5. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות לווה.

הערה: סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2019			2020		
מסחרי	פרטי	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל
185	20	205	185	20	205
219	17	236	219	17	236
-	(1)	(1)	-	(1)	(1)
(15)	(3)	(18)	(15)	(3)	(18)
(74)	(15)	(89)	(74)	(15)	(89)
(6)	-	(6)	(6)	-	(6)
309	18	327	309	18	327

תנועה בחובות הפגומים בגין אשראי לציבור**
במיליוני ש"ח

יתרת חובות פגומים לתחילת שנה
חובות שסווגו פגומים במהלך השנה
חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
חובות פגומים שנמחקו
חובות פגומים שנפרעו
אחר
יתרת חובות פגומים לסוף השנה

*מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש

83	17	100	83	17	100
111	16	127	111	16	127
-	-	-	-	-	-
(4)	(3)	(7)	(4)	(3)	(7)
(42)	(12)	(54)	(42)	(12)	(54)
(5)	-	(5)	(5)	-	(5)
143	18	161	143	18	161

יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך השנה
חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום בשל ארגון מחדש עוקב
חובות בארגון מחדש שנמחקו
חובות בארגון מחדש שנפרעו
אחר
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף תקופה

** מאזני, לא כולל אגרות חוב פגומות.

חובות שנדחו בהם תשלומים במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה, ואשר לא סווגו כחובות בארגון מחדש של חוב בעייתי

בשל משבר הקורונה ועל מנת לתת מענה ללקוחות, הבנק מאפשר ללקוחות דחיה של תשלומי הקרן והריבית (או הקרן בלבד במקרים בהם הוסכם עם הלקוח על תשלום הריבית באופן שוטף) לתקופה של שלשה חודשים תוך מתן אפשרות לדחיה לתקופה נוספת בהלוואות צרכניות ובאשראי לדיור, בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהסכמה עם בנק ישראל. באשראי לדיור, התווסף סכום הדחיה לתשלום החודשי, מבלי להאריך את תקופת ההלוואה. ביתר תחומי האשראי, הוארכה תקופת ההלוואה בהתאם לחודשי הדחיה. חלק משמעותי מהלקוחות אשר התקופה החוזית של דחיית התשלומים שלהם הסתיימה, חזרו לפרוע את ההלוואה כסדרה.

יצוין כי קיים סיכון מוגבר בגין אשראי שבגינן בוצעה דחיה והוא תלוי ביכולת העתידית של הלווה לפרוע את תשלומי ההלוואה כסדרם, במועד סיום הדחייה.

הבנק עוקב אחר רמת הסיכון של האשראי ללווים אלו ובחן את אוכלוסיית הלווים אשר ביצעו דחיית תשלומים של הלוואות וטרם חזרו לשלםם ואת הצורך לבצע הפרשה בגינם באופן הבא:

1. בחינה של החמרת דירוגי האשראי ובעיקר בענפים בסיכון גבוה.
2. בחינה של החמרת ההסתברות לכשל (PD) בהתאם לדירוגים מחמירים יותר.
3. לקוחות עסקיים ומסחריים נבחנו גם באופן פרטני בהתאם לסטטוס מצבם ורמת הסיכון המעודכנת שלהם, התקבלה החלטה פרטנית האם לנהלם במסגרת רשימות מעקב או לחילופין לסווגם.

לפרוט ראה טבלה להלן:

חובות אשר בוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה, ואשר לא סווגו כחובות בארגון מחדש של חוב בעייתי (במיליוני ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2020

חובות אשר תקופת דחיית התשלומים בגינם הסתיימה, נכון למועד הדיווח	פירוט נוסף של חובות שנמצאים בדרחיית תשלומים, לפי משך תקופת דחיית התשלומים ⁽³⁾	פירוט נוסף של חובות אשר נמצאים בדרחיית תשלומים		פירוט נוסף של יתרת החוב הרשומה של חובות אשר נמצאים בדרחיית תשלומים	פירוט נוסף של יתרת החוב הרשומה של חובות אשר נמצאים בדרחיית תשלומים	סכום התשלומים שנדחו ⁽²⁾⁽¹⁾	מספר הלואות	יתרת חוב רשומה	אשראי לציבור
		חובות לא בעייתיים	חובות לגביהם בוצעה דחייה של יותר מ-6 חודשים						
מזה: בפיגור של 30 ימים או יותר	יתרת חוב רשומה	חובות לגביהם בוצעה דחייה של יותר מ-6 חודשים	חובות לגביהם בוצעה דחייה של יותר מ-3 ועד ל-6 חודשים	חובות לגביהם בוצעה דחייה של יותר מ-3 ועד ל-6 חודשים	חובות לגביהם בוצעה דחייה של יותר מ-3 ועד ל-6 חודשים	חובות לגביהם בוצעה דחייה של יותר מ-3 ועד ל-6 חודשים	חובות לגביהם בוצעה דחייה של יותר מ-3 ועד ל-6 חודשים	חובות לגביהם בוצעה דחייה של יותר מ-3 ועד ל-6 חודשים	חובות לגביהם בוצעה דחייה של יותר מ-3 ועד ל-6 חודשים
3	74	-	9	9	9	-	1	9	עסקים גדולים
-	48	-	3	3	3	-	2	3	עסקים בינוניים
20	248	5	23	35	35	3	144	35	עסקים קטנים
1	299	11	58	116	116	11	2,266	117	אנשים פרטיים- לא דו"ר
14	1,811 ⁽⁶⁾	12	106	133	131	5	174	133	הלואות לדו"ר
38	2,480	28	199	296	294	19	2,587	297	סך הכל ליום 31.12.20

ליום 30 בספטמבר 2020

-	87	-	-	-	-	6	2	6	עסקים גדולים
-	57	-	3	6	6	1	3	6	עסקים בינוניים
22	267	4	43	59	59	8	219	70	עסקים קטנים
2	304	2	75	112	111	1	2,190	114	אנשים פרטיים- לא דו"ר
15	1,334	281	263	564	555	9	629	576	הלואות לדו"ר
39	2,049	287	384	741	731	10	3,043	772	סך הכל ליום 30.9.20
1	1,692	-	550	976	969	7	5,990	1,040	סך הכל ליום 30.6.20

1. חובות אשר נמצאים בדרחיית תשלומים נכון ליום 31.1.2021 - במיליוני ש"ח: יתרת חוב רשומה - 233, מספר הלואות - 1,719, סכום התשלומים שידחו - 14.
2. מזה: דחיות שיתנו שאין במסגרת תכנית רחבת כספ 18 מיליון ש"ח (ליום 30.9.20 - 54 מיליון ש"ח).
3. תקופת דחיית התשלומים הינה התקופה המסגרת של דחיות שיתנו לחוב מתחילת התמודדות עם נגיף הקורונה, ואינה כוללת דחייה אשר לה תלויה זכאי לפי כל דין.
4. מזה: חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית בסכום זיהו (ליום 30.9.20 - 18 מיליון ש"ח).
5. מזה: סך כ- 37 מיליון ש"ח חובות אשר תקופת דחיית התשלומים בגינם הסתיימה נכון ליום 31 בדצמבר 2020 ובוזעה לגביהם דחייה נוספת לאחר מועד הדיווח.

מדד סיכון:

<u>31 בדצמבר 2019</u>	<u>31 בדצמבר 2020</u>	
0.8%	1.3%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.3%	0.2%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
0.9%	1.3%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
120.0%	97.3%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
88.8%	83.0%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור אשר בפיגור של 90 ימים או יותר
1.2%	1.9%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.2%	0.4%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
0.2%	0.1%	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור הממוצעת
22.0%	6.9%	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

התפתחויות מהותיות בסיכון האשראי הכולל של הבנק לפי ענפי משק בשל משבר הקורונה

- להלן סיכונים של ענפי משק הרלוונטיים לבנק שלדעת הנהלת הבנק הינם בעלי חשיפה משמעותית למשבר הקורונה, יצוין כי החשיפה הכוללת של הבנק לענפים אלה הינה נמוכה:
- הובלה אווירית של נוסעים ומטענים: חברות התעופה ספגו הפסדים כבדים ופגיעה משמעותית בתזרים המזומנים ונזקקו לסיוע המדינה על מנת להתמודד עם הנזקים הכבדים שספגו. במחצית השנייה של 2020 חזרו חברות התעופה לפעילות חלקית, בעיקר למספר מדינות מצומצם כגון יוון ואיחוד האמירויות. הטלת הסגר השלישי, בתחילת ינואר 2021, וההחלטה על כך שכל נוסע שיגיע מחו"ל יחויב בבידוד, אילצו את חברות התעופה להפחית את מספר הטיסות ולהוציא פעם נוספת חלק מהעובדים שהוחזרו לעבודה, לחל"ת.
 - סוכנויות נסיעות: כתוצאה מהפסקת הפעילות התעופתית בחודש מרס 2020 הופסקה עד חודש אוגוסט 2020 פעילות סוכנויות הנסיעות שעיסוקן בתיירות חוץ ומרבית עובדי הענף הוצאו לחל"ת. עם החזרה החלקית של התנועה האווירית חזרה במקביל פעילות סוכני הנסיעות, אם כי בשיעורים נמוכים משמעותית מאלו שהיו בתקופה המקבילה. הצעדים שננקטו ע"י ממשלת ישראל החל מסוף חודש דצמבר, על רקע העלייה בתחלואה, הביאו להפסקה מוחלטת של פעילות הענף.
 - אולמות מסיבות ואירועים: סגירת אולמות האירועים והפסקת הפעילות החל מחודש מרץ, תחילת משבר הקורונה, גרמה להפסדים כבדים למגזר אולמות האירועים ולגורמים הקשורים למגזר זה. העובדה שלא ידוע מתי ואיך יחזור מגזר זה לפעילות מקשה עוד על המגזר, שחלקו לא יעמוד בהפסדים שהצטברו ובפגיעה בתזרים המזומנים ונאלץ/יאלץ להפסיק כליל את פעילותו.
 - בתי מלון ובתי הארחה: כתוצאה מהמשבר ענף בתי המלון ספג פגיעה קשה בהכנסות ופגיעה משמעותית בתזרים המזומנים. הטלת הסגר השני ערב ראש השנה והסגר השלישי בתחילת ינואר 2021 גרמה לפגיעה משמעותית נוספת על זו שהייתה.
 - מסחר סיטוני במוצרים אחרים: הירידה החדה בפעילות במשק הנובעת מאירוע הקורונה ובפרט סגירת חנויות וקניונים והוצאת עובדים רבים לחל"ת ואף פיטורים, הביאו לירידה בפעילות המסחרית (למעט מזון ותרופות), ומנגד, לגידול בפעילות הסחר באמצעות האינטרנט.
 - נדל"ן מסחרי/מניב – כתוצאה מהמשבר נקטו מרבית העסקים בצעדי ייעול שכללו בין היתר צמצום שטחים, מעבר לנכסים זולים יותר, דרישה להפחתת דמי השכירות החודשיים ועוד. כתוצאה מהאמור לעיל, דמי השכירות של הנדל"ן המסחרי והמניב, נפגעו, ובמקרים רבים בעלי הנכסים נאלצו להפחית מחירים כתוצאה מכך.

סיכון ריכוזיות תיק האשראי

סיכון ריכוזיות הינו אחד מסוגי הסיכון העומדים בפני תאגיד בנקאי בפעילותו העסקית. בניגוד לרכיבי הסיכון האחרים המוגדרים בדרך כלל ברמת עסקה בודדת, או ברמת צד נגדי יחיד, החשיפה לסיכון הריכוזיות נובעת מהרכב תיק נכסי הסיכון של הבנק או מהרכב החשיפות שלו. במסגרת ניהול הסיכון מתייחס הבנק למדדי הריכוזיות הבאים: ריכוזיות לזוים, ריכוזיות ענפית, ריכוזיות גיאוגרפית, ריכוזיות ביטחונות וריכוזיות מוצרים. למידע נוסף על ניהול סיכון ריכוזיות האשראי ראה דוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד

ליום 31 בדצמבר 2020									
חובות ² וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ³					סיכון אשראי כולל ¹				
הפסדי אשראי ⁴									
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו ⁹	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה:			סך הכל	דירוג ביצועי אשראי ⁵	סך הכל	במיליוני ש"ח
			מזה: פגום ⁶	בעייתי ⁶	חובות ²				
1	-	1	-	-	138	159	-	160	160
1	-	-	-	-	115	166	11	253	264
32	6	(17)	80	127	939	1,598	134	1,575	1,709
60	(9)	29	49	72	2,183	4,373	72	4,378	4,450
15	1	5	14	19	1,079	1,419	19	1,594	1,613
5	1	-	-	-	235	472	-	600	600
22	-	9	77	96	2,043	2,817	102	2,808	2,910
10	(6)	15	26	68	195	219	69	165	234
17	(1)	14	83	89	247	297	91	212	303
3	-	1	-	16	220	330	16	401	417
24	2	(2)	26	26	1,664	2,408	31	2,736	2,767
3	-	2	3	4	282	498	4	497	501
3	5	(4)	-	1	388	510	1	511	512
196	(1)	53	358	518	9,728	15,266	550	15,890	16,440
54	-	12	-	44	10,380	11,266	44	11,222	11,266
116	(21)	36	18	38	4,781	6,159	38	6,133	6,171
366	(22)	101	376	600	24,889	32,691	632	33,245	33,877
-	-	-	-	-	239	239	-	679	679
-	-	-	-	-	-	-	-	7,126	7,126
366	(22)	101	376	600	25,128	32,930	632	41,050	41,682
-	-	-	-	-	-	1	15	316	331
-	-	-	-	-	483	483	-	1,200	1,200
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	483	484	15	1,516	1,531
366	(22)	101	376	600	25,611	33,414	647	42,566	43,213

פעילות לווים בישראל:

חקלאות
 כרייה וחציבה
 תעשייה
 בינוי ונדל"ן - בינוי (7)
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 אספקת חשמל ומים
 מסחר
 בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
 תחבורה ואחסנה
 מידע ותקשורת
 שרותים פיננסיים
 שרותים עסקיים אחרים
 שרותים ציבוריים וקהילתיים
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל ציבור - פעילות בישראל
בנקים בישראל (8)
ממשלת ישראל
סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל:
סך הכל ציבור
בנקים בחו"ל
ממשלות חו"ל
סך הכל פעילות בחו"ל
סך הכל

1. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, כולל: חובות - 25,611 מיליון ש"ח, אגרות חוב - 8,682 מיליון ש"ח, ניירות ערך שנשאלו - 6 מיליון ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 893 מיליון ש"ח, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - 8,021 מיליון ש"ח.
2. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
3. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
4. כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
5. סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
6. סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
7. כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה. בגין סיכון אשראי מאזני בסך 7 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 9 מיליון ש"ח.
8. לא כולל פקדונות בבנק ישראל.
9. קיטון (גידול) במחיקות נטו (שינוי ביתרת מחיקות בנטרול גביות ומחילות במהלך התקופה).

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2019										
חובות ² וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ³					סיכון אשראי כולל ¹					
הפסדי אשראי ⁴										
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו ⁹	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה:			סך הכל	דירוג ביצוע אשראי ⁵	סך הכל	במיליוני ש"ח	
			מזה: פגום ⁶	בעייתי ⁶	חובות ²					
-	-	-	-	-	143	158	-	159	159	חלקאות
1	4	(4)	-	-	125	221	-	351	351	כרייה וחציבה
43	(17)	2	120	142	1,615	2,553	153	2,526	2,679	תעשייה
40	(3)	3	47	68	2,101	4,683	69	4,658	4,727	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
9	3	(4)	21	21	899	1,187	23	1,342	1,365	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4	(1)	(1)	-	-	282	532	-	694	694	אספקת חשמל ומים
13	(1)	(1)	5	17	2,357	3,242	29	3,293	3,322	מסחר
1	-	-	-	2	380	467	2	467	469	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
4	-	(2)	1	4	330	398	9	395	404	תחבורה ואחסנה
2	-	(1)	-	-	228	355	4	457	461	מידע ותקשורת
24	-	2	32	34	1,965	3,018	40	3,333	3,373	שרותים פיננסיים
1	-	-	2	4	264	431	4	432	436	שרותים עסקיים אחרים
2	-	1	-	1	413	547	1	551	552	שרותים ציבוריים וקהילתיים
144	(15)	(5)	228	293	11,102	17,792	334	18,658	18,992	סך הכל מסחרי
42	(4)	(2)	3	49	9,932	10,634	49	10,585	10,634	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
101	(35)	47	17	60	5,084	6,564	60	6,511	6,571	אנשים פרטיים - אחר
287	(54)	40	248	402	26,118	34,990	443	35,754	36,197	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	113	113	-	500	500	בנקים בישראל ⁽⁸⁾
-	-	-	-	-	-	-	-	4,940	4,940	ממשלת ישראל
287	(54)	40	248	402	26,231	35,103	443	41,194	41,637	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	1	2	16	314	330	פעילות לווים בחו"ל:
-	-	-	-	-	524	524	-	1,048	1,048	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	1,407	1,407	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	1,407	1,407	ממשלות חו"ל
-	-	-	-	-	525	526	16	2,769	2,785	סך הכל פעילות בחו"ל
287	(54)	40	248	402	26,756	35,629	459	43,963	44,422	סך הכל

1. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, כולל: חובות - 26,756 מיליון ש"ח, אגרות חוב - 8,134 מיליון ש"ח, ניירות ערך שנשאלו - 2 מיליון ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 526 מיליון ש"ח, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - 9,004 מיליון ש"ח.
2. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
3. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
4. כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
5. סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
6. סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
7. כולל הלוואות לדיר, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה. בגין סיכון אשראי מאזני בסך 6 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 13 מיליון ש"ח.
8. לא כולל פקדונות בבנק ישראל.
9. קיטון (גידול) במחיקות נטו (שינוי ביתרת מחיקות בנטרול גביות ומחילות במהלך התקופה).

ריכוזיות לווים

מדיניות האשראי של הבנק הינה להגדיל את הפיזור בתיק האשראי בין הלווים השונים. על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 313 סך האשראי ללווה בודד ולקבוצת לווים בנקאית לא יעלה על 15% מהון הבנק, סך האשראי לקבוצת לווים לא יעלה על 25% מהון הבנק והחשיפה של סך כל החבובות נטו (לאחר ניכוי הסכומים המפורטים בסעיף 5 להוראה) של "הלווים", "קבוצות הלווים", "קבוצות הלווים הבנקאיות" ו"קבוצת הלווים כרטיסי אשראי", שחבות כל אחד מהם נטו, עולה על שיעור של 10% מהון הבנק, לא יעלה על שיעור של 120% מהון הבנק. דירקטוריון הבנק קבע תיאבון וסיבולת סיכון הכוללים שמירת מרווח מסוים ממגבלות בנק ישראל אלה. הבנק עומד בהנחיות אלה ואינו חורג מהן.

ליום 31 בדצמבר 2020 קיימות יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לקבוצות לווים ולקבוצות לווים בנקאיות בבנק אשר חבותן נטו, על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין 313, עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 202.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 200 מיליון ש"ח, לפי ענפי משק, ליום 31 בדצמבר 2020:

מספר לווים	אשראי מאזני * במיליוני ש"ח	סיכון אשראי		ענף
		חוץ מאזני	סך הכל	
3	520	382	902	בינוי ונדל"ן- בינוי
1	128	102	230	שירותים פיננסיים
4	648	484	1,132	סך הכל

* אשראי לציבור ונכסים הנובעים ממכשירים פיננסיים נגזרים.

הערות:

1. האשראי המאזני וסיכון האשראי החוץ מאזני סווגו לפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי (יתרת חוב רשומה).
2. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, חושב בהתאם להגדרות לצורך חישוב מגבלות חבות של לווה.
3. הנתונים מוצגים לפני ניכוי הביטחונות המותרים בקיזוז לצורך מגבלת לווה בודד וקבוצת לווים.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לששת קבוצות הלווים הגדולות בבנק לפי ענפי משק, ליום 31 בדצמבר 2020:

מספר קבוצות	אשראי מאזני * במיליוני ש"ח	סיכון אשראי		ענף משק
		חוץ מאזני	סך הכל *	
4	689	433	1,122	בינוי ונדל"ן- בינוי
1	227	12	239	מסחר
1	222	82	304	אספקת חשמל ומים
6	1,138	527	1,665	סך הכל

* חבות נטו הנובעת מיתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לקבוצות לווים, על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

א. חשיפות עיקריות למדינות זרות (על בסיס מאוחד)¹

מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מהון, לפי הנמוך.

ליום 31 בדצמבר 2020

סך הכל	חשיפה חוץ מאזנית ^{2,3}	חשיפה מאזנית ² במיליוני ש"ח	המדינה
690	151	539	ארה"ב
511	142	369	שוויץ
755	23	732	בריטניה
926	516	410	אחרות
2,882	832	2,050	סך כל החשיפות למדינות זרות
19	16	3	מזה: סך החשיפות למדינות PIGS ⁴
151	62	89	מזה: סך החשיפות למדינות LDC ⁵
13	2	11	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ⁶

ליום 31 בדצמבר 2019

סך הכל	חשיפה חוץ מאזנית ^{2,3}	חשיפה מאזנית ² במיליוני ש"ח	המדינה
957	108	849	ארה"ב
1,330	*187	1,143	צרפת
2,025	*654	1,371	אחרות
4,312	949	3,363	סך כל החשיפות למדינות זרות
20	15	5	מזה: סך החשיפות למדינות PIGS ⁴
143	20	123	מזה: סך החשיפות למדינות LDC ⁵
1	-	1	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ⁶

- * סווג מחדש
1. על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות ובטחונות נזילים.
 2. סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות לווה ושל קבוצת לווים.
 3. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
 4. לבנק חשיפה למדינות איטליה, יוון ספרד ופורטוגל.
 5. החשיפה למדינות LDC כוללת את המדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות, שהינן ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.
 6. חשיפת למדינות זרות עם בעיות נזילות כפי שהוגדר על ידי בנק ישראל (מדינה אשר מקבלת סיוע כספי מ-IMF או שהתחייבויותיה מדורגות בדירוג אשראי CCC או נמוך יותר). הסכום מתייחס ל-10 מדינות.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים¹ על בסיס מאוחד:

ליום 31 בדצמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2020			דירוג אשראי חיצוני ⁵
חשיפת אשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	סיכון אשראי מאזני ²	חשיפת אשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	סיכון אשראי מאזני ²	
						במיליוני ש"ח
67	-	67	25	-	25	AA- עד AAA
926	7	919	1,123	2	1,121	A- עד +A
86	-	86	77	-	77	BBB- עד +BBB
34	-	34	85	-	85	B
-	-	-	-	-	-	ללא דרוג
1,113	7	1,106	1,310	2	1,308	סה"כ חשיפה ⁴

1. מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, חברות אחזקה של בנקים, בנקים להשקעות וקסטודיאנים.
2. פקדונות ויתרות עו"ש בבנקים, השקעות באגרות חוב, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים המוצגים לפני קיזוז דו צדדי כהגדרתו בנספח ג'- בהוראת ניהול בנקאי תקין 203.
3. ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
4. לא קיימים מוסדות פיננסיים אשר מסווגים כחוב פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת וכן לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי.
5. הדרוג הינו ברמת קבוצה בנקאית מאוחדת.

הערות:

- א. חשיפות האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (ראה באור 1.12.1. לדוחות הכספיים).
- ב. לפירוט לגבי היקף החשיפה לקבוצות לווים בנקאיות ראה תת פרק "סיכון ריכוזיות תיק האשראי". למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 25.ג. לדוחות הכספיים.

המוסדות הנכללים בטבלה לעיל כוללים בעיקר בנקים הפועלים במדינות OECD. עיקר החשיפות ליום 31 בדצמבר 2020 הינן למוסדות הפועלים בארצות הברית, בריטניה וגרמניה. לבנק חשיפה בסך 3 מיליון ש"ח לבנק אירלנדי בדרוג A+, חשיפה בסך 1 מיליון ש"ח לבנק ספרדי בדירוג A וחשיפה זניחה לבנק איטלקי בדרוג BBB+. לא קיימת חשיפה לבנקים הפועלים ביוון ופורטוגל. קיימת חשיפה למוסדות פיננסיים זרים העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק (ב- 31 בדצמבר 2020 מעל 578 מיליון ש"ח, בסוף שנת 2019 מעל 525 מיליון ש"ח), כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר רכיבי ההון, במדינות הבאות: ארה"ב – אין חשיפה נכון ליום 31 בדצמבר 2020 (סך החשיפה בסוף שנת 2019 היתה כ-575 מיליון ש"ח, מזה סך של 235 מיליון ש"ח בדירוג A-, סך של 291 מיליון ש"ח בדירוג A+, סך של 34 מיליון ש"ח בדירוג B+ והתירה בסך 15 מיליון ש"ח בדירוג BBB+). בריטניה – סך החשיפה של כ-742 מיליון ש"ח, מזה סך של 11 מיליון ש"ח בדירוג A-, סך של 665 מיליון ש"ח בדירוג A+, סך של 63 מיליון ש"ח בדירוג A והתירה בסך של 3 מיליון ש"ח בדירוג BBB+ (בסוף שנת 2019 לא הייתה חשיפה).

הבנק עוקב אחר שינויים בדירוגים של מוסדות אלו המתפרסמים על ידי סוכנויות הדרוג הבינלאומיות. הבנק עוקב אחר פרמטרים נוספים המצביעים על מצבם של מוסדות אלו. פרמטרים אלו כוללים שינויים מהירים במחירי המניות, שינויים במרווחי אג"ח ו-Credit Default Swaps, עלויות גיוס מקורות ומידע נוסף המתפרסם אודות המוסדות הפיננסיים. על בסיס מכלול המידע הנאסף, הבנק מתאים את היקף החשיפה למוסדות הפיננסיים השונים.

הפעילות מול בנקים בחו"ל

פעילות הבנק מול בנקים בחו"ל מבוססת על מגבלות חשיפה המאושרות אחת לשנה הנבחרות באופן שוטף ומעודכנות בהתאם לצורך. הבנק בוחן באופן רציף את התפתחויות הסיכונים הגלומים בחשיפות לבנקים זרים ודואג להתאים את מסגרות הסיכון וסך החשיפות בהתאם.

הבנק קבע מגבלות חשיפה למוסדות הפיננסיים השונים תוך התייחסות לחשיפת אשראי ישירה, לחשיפה הנובעת ממכשירים פיננסיים נגזרים ולסיכון סליקה. חשיפת האשראי הישירה הינה ברובה לטווח קצר ומהווה חלק מניהול עודפי הנזילות של הבנק במטבע חוץ. החשיפה ממכשירים פיננסיים נגזרים נובעת בעיקר מפעילות עם לקוחות והינה ברובה לטווחים של עד שנה. כמו כן לבנק חשיפת האשראי בפעילות עם בנקים בחו"ל מהפעילויות הבאות: קבלת ערבויות כבטחון ללקוחות, פעילות סליקה ורכישת אג"ח של בנקים.

הבנק פועל בנגזרים בעיקר מול בנקים עמם נחתמו הסכמי ISDA והסכמי CSA. לבנק הסדרי סליקה ב- Continuous Linked Settlement (CLS) באמצעות בנק בינלאומי גדול בעל דירוג גבוה, שהינו חבר מסלקת CLS. ישנם מטבעות ועסקאות הנסלקים דו-צדדית. נגזרי ריבית IRS במטבעות יורו ודולר נסלקו במסלקת LCH באמצעות Commerzbank שהינו חבר מסלקה. יתר העסקות נסלקות דו-צדדית.

ביום 15 בספטמבר 2020 מסלקת LCH החלה בסליקת נגזרים גם בשקלים. Commerzbank המייצג את בנק אגוד במסלקה עדכן את הבנק שאין כוונתו לפתח ולתמוך בפעילות סליקת נגזרים בשקלים ועל כן, התקשר הבנק עם Goldman Sachs International, אשר הינו חבר מסלקה לצורך ביצוע פעילות של סליקת נגזרים גם בשקלים. יצוין כי יכולת סליקת נגזרים בש"ח למול מסלקה צפויה להפחית את חשיפת הבנק לבנקים זרים. בנוסף, פועל הבנק מול מספר מוסדות פיננסיים זרים לצורך קבלת שירותי משמורת (Custodian) בפעילות בניירות ערך זרים.

מדיניות הלוואות לדיור

המדיניות מפרטת את דרכי השגת היעדים העסקיים הנגזרים מהתכנית האסטרטגית ואת המתודולוגיה להעמדת האשראי וניהולו. המדיניות קובעת את תאבון וסיבולת הסיכון הן לגבי עסקה ספציפית והן לגבי סיכון התיק בכללותו וזאת על מנת להגביל את החשיפה לסיכונים האשראי מסוג זה, לשמר את איכותו של תיק האשראי ולמזער את הסיכון הגלום בו. מדיניות האשראי מתורגמת לנהלים והנחיות מפורטות להעמדת האשראי, לניהול תיק האשראי ולתהליכי הבקרה עליו. יישום הנהלים וההנחיות מאפשרים ניהול מבוקר של הסיכונים הכרוכים במתן הלוואות דיור. המדיניות נבחנת על ידי הדירקטוריון לפחות אחת לשנה ומותאמת למציאות הכלכלית וההתפתחויות בסביבה העסקית, תוך בחינת הסיכונים והשינויים בהנחיות הרגולטוריות. על מנת לתת ביטוי לשינויים אלו מעדכן הבנק מעת לעת את תמהיל המוצרים, הקריטריונים העסקיים, המגבלות ותמחור האשראי לדיור.

בעקבות משבר הקורונה, בחודש מרס 2020 הודיע הפיקוח על הבנקים על מתווה מקיף שאומץ על ידי המערכת הבנקאית לדחיית תשלומי הלוואות, כסיוע ללקוחות הבנקים בהתמודדות עם השלכות משבר הקורונה על מנת לתת מענה ללקוחות שמשבר הקורונה פגע באופן זמני בכושר החזר שלהם, הבנק אפשר הקפאה של תשלומי משכנתא למספר חודשים, וזאת בתהליך פשוט ומהיר ללא צורך להגיע לסניף. כמו כן ביום 27 באפריל 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר נוסף לתיקון הוראת נב"ת 250 הכולל צעדים מקלים נוספים במטרה לסייע למשקי הבית ובפרט לנוטלי המשכנתאות, ביום 21 ביולי 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים המשך מתווה לדחיית תשלומי הלוואות, לרבות משכנתאות וביום 30 בספטמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים הרחבה נוספת של המתווה המקיף הנ"ל.

בחודש דצמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר נוסף לפיו תאגידים בנקאיים יאפשרו ללווים אשר נפגעו משמעותית ממשבר נגיף הקורונה לבצע הסדר דחיות תשלומים נוסף באופן שיאפשר להם לחזור באופן מדורג להחזר תשלומים מלא. לפירוט ראה פרק "עדכוני חקיקה" בדוח "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם". לפירוט נוסף בדבר חובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאיהם ראה פרק סיכון איכות תיק האשראי. בסוף דצמבר 2020 פרסם בנק ישראל תיקון להוראה 329, לאור החלטתו לבטל את מגבלת הפריים, שהייתה קיימת בעשור האחרון ולהסתפק במגבלה הקובעת כי לפחות שליש מסך המשכנתא יינתן בריבית קבועה ועד שני השלישים הנותרים יינתנו בריבית משתנה. תחילת הוראה עבור הלוואות חדשות - החל מיום 17 בינואר 2021, ועבור הלוואות המיועדות למימון פירעון מוקדם של הלוואה בבנק או בבנק אחר יחול התיקון החל מיום 28 בפברואר 2021.

סמכויות למתן הלוואות לדיור:

תהליך קבלת ההחלטות בנוגע להעמדת האשראי מתבסס על מדרג סמכויות לבעלי תפקידים ברמות השונות עד לדרג של ועדת אשראי בראשות המנכ"ל, בהתאם לתיאבון וסיבולת הסיכון שקבע הדירקטוריון.

כלי בקרה וניהול סיכונים:

בבנק קיימים מנגנונים שונים של בקרות, הן פנימיות בשרשרת הניהול של מערך אשראי קמעונאי ומשכנתאות, והן חיצוניות לתהליכי האשראי. כלי הבקרה כוללים בין היתר הגדרות מפורטות של מרכיבי ניהול הסיכונים ובקרתם, קביעת תיאבון הסיכון וסיבולת הסיכון למרכיבי הפעילות השונים, הטמעת מערכות מיכניות הן ברמת הסניף והן ברמת המטה, פעילות הדרכה ייעודית ומתכונת דיווח ובקרה בכל הרמות בבנק.

בבחינת הסיכונים בתהליך אישור הלוואה לדיור, מדיניות הבנק קובעת קריטריונים ברורים לבחינת איכות הלקוח וסיכונים העסקה המאפיינים את תחום המשכנתאות, תוך התייחסות להוראות רגולטוריות, מגבלות הסיכון ותנאי השוק המשתנים מעת לעת.

להלן פרמטרים מרכזיים הנלקחים בחשבון בעת דיון בבקשת האשראי:

- בחינת יכולת החזר מההכנסה הפנויה של הלווים, עושרם הפיננסי ושיעור המימון ביחס לשווי הנכס, בהתייחס למגבלות הרגולטוריות והפנימיות.
- שעבודים על הנכס ומצבו המשפטי.
- מימון דירות להשקעה.
- מיקום הנכס וסחירותו.
- בחינת יחס תשואה לנכסי הסיכון בהתאמה ליעדים שקבע הבנק.

בכל בקשת אשראי מתבצעות בדיקות תקינות אוטומטיות ממאגרי מידע שונים, המוצגות לקצין האשראי כפרמטר מקדמי לבחינת העסקה ואישורה.

הלוואות לדיור עם מאפייני סיכון משמעותיים נבחנות על פי קריטריונים ספציפיים. לדוגמה - בהלוואות המועמדות במסלול ריבית משתנה, נבחנת יכולת ההחזר של הלקוח בסימולציה של עליית ריבית בשיעור העולה על הריבית המוצעת ללקוח בכל המסלולים בהם קיים רכיב ריבית משתנה.

בחינת סיכונים התיק נעשית על ידי בחינת מגזרים וחתכים שונים (לדוגמה דירות להשקעה), בחינת איכות הלווים וכן בחינת הסיכונים בסדרת תרחישי קיצון. מערך המשכנתאות עוקב באופן שוטף ורציף אחר התפתחות האשראי לדיור, כמו גם אחר היקף הביצוע המצטבר במשכנתאות בהן שיעור ההחזר מהכנסה עולה על 30% בהחזרי תשלומי המשכנתא, בהתייחס למשכנתאות החדשות וזאת ברמת כלל התיק ובוחן את המשמעויות השונות הנגזרות מכך.

מבוצע ניטור שוטף לסיכון בתיק, המדווח במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, אשר מובא לדיון להנהלת הבנק, לוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ולדירקטוריון הבנק. במסגרת זו נבחנים ומדווחים בתחומי האשראי למשכנתאות, נושאים כגון: התפתחות דירוג התיק, העמידה במרכיבי תיאבון הסיכון וסיבולת הסיכון, בחינת איכות הניהול במשכנתאות, בחינת עמידת התיק בתרחישי קיצון ועוד.

התפתחות התיק:

להלן התפתחות היתרות בתיק ההלוואות לדיור* של הבנק וחלקו של הבנק מכלל המערכת הבנקאית:

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2020	
במיליוני ש"ח			
9,345	9,938	10,387	היקף אשראי
2.3%	6.3%	4.5%	גידול למול סוף שנה קודמת
363,885	390,669	425,466	היקף אשראי כלל המערכת
2.5%	2.5%	2.4%	שיעור הבנק מכלל המערכת

* היקף האשראי לדיור, כולל קבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

חלקו של הבנק מכלל המערכת הבנקאית בממוצע בשלוש השנים האחרונות עומד על כ- 2.5%.

פריסה גיאוגרפית:

כ- 70% מהמשכנתאות ניתנות באזור ת"א, ירושלים והמרכז (בהם מרוכזים רוב סניפי הבנק). התפלגות גיאוגרפית זו מצביעה על סיכון נמוך יחסית, לאור רמת התעסוקה באזורים אלו, נתוני הביקוש וההיצע ולאור העובדה שמדובר באוכלוסייה מבוססת.

הלוואות בשיעור מימון העולה על 60% (החישוב הינו בהתאם להוראת דיווח לפיקוח 876):

להלן ביצועי הלוואות לדיור בשיעור מימון העולה על 60% בשלוש השנים האחרונות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
במיליוני ש"ח			
1,370	1,791	1,709	סך הכל ביצועים של הלוואות לדיור לתקופה
255	441	504	ביצועים לתקופה בשיעור מימון גבוה מ- 60%
19%	25%	29%	שעור ביצועים לדיור מעל 60% מתוך סך הכל ביצועים לדיור

מניתוח ביצועי המשכנתאות לשנת 2020, עולה כי לא הועמדו בבנק משכנתאות בשיעור מימון העולה על 75% וזאת בהתאם להוראה בדבר מגבלות למתן הלוואות לדיור (הוראה 329 להוראות ניהול בנקאי תקין).

פילוח המשכנתאות אשר הועמדו במהלך שנת 2020 בשיעור מימון הנמוך מ- 60% מצביע על כך שחציין ניתנו בשיעור של עד 45% וחציין בשיעור מימון של 60%-45%.

פירוט שיעור החזר ממוצע מהכנסה פנויה (החישוב הינו בהתאם להוראת דיווח לפיקוח 876):
 מניתוח ביצועי המשכנתאות לשנת 2020, עולה כי רובן ניתנו בשיעור החזר מההכנסה הפנויה בטווח של 20%-30%.
 שיעור ביצועי ההלוואות לדיור בשיעור החזר הגבוה מ- 40% עמד בשנת 2020 על 0.6% בלבד.
 בהתאם להנחיות בנק ישראל, החל מתאריך ה-1 באוגוסט 2013, לא מאושרות בבנק הלוואות חדשות בשיעור החזר
 מהכנסה פנויה העולה על 50% והלוואות הניתנות בשיעור החזר מהכנסה העולה על 40% משוקללות ב- 100% נכסי סיכון.

הלוואות לתקופות ארוכות:

תקופות ההלוואות בכל המגזרים ניתנות לתקופות של עד 30 שנה.

להלן נתונים על התפתחות תיק ההלוואות* לדיור לפי מגזרי הצמדה:

למטרת מגזרים													
סך הכל	מגזרים	סך הכל	מגזר צמוד מט"ח		מגזר צמוד מדד		מגזר לא צמוד		מגזר לא צמוד		סך הכל	מגזרים	
			ריבית משתנה	ריבית קבועה	ריבית משתנה	ריבית קבועה	ריבית משתנה	ריבית קבועה					
יתרה	יתרה	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור
במיליוני ש"ח		ב-%		במיליוני ש"ח		ב-%		במיליוני ש"ח		ב-%		במיליוני ש"ח	
10,333	561	9,772	0.6	60	14.1	1,378	8.8	861	42.2	4,121	34.3	3,352	31.12.20
9,896	498	9,398	0.8	78	13.4	1,259	9.1	852	42.9	4,033	33.8	3,176	31.12.19

* יתרת ההלוואות מוצגת נטו, לאחר הפרשה להפסדי אשראי.

הפרשה להפסדי אשראי:

החלטה על הפרשה להפסדי אשראי מבוצעת על בסיס סקירה של תיק האשראי לדיור, על פי נוהל מובנה, הקובע בין היתר את הסמכויות לבחינה ולהחלטה על הפרשה כאמור. ההפרשה להפסדי אשראי בהלוואות לדיור נערכת לפי עומק הפיגור, למעט הלוואות שחלות לגביהן נסיבות מיוחדות, כפי שהוגדרו בהוראות ניהול בנקאי תקין, שלגביהן נערכת הפרשה על בסיס בחינה פרטנית או קבוצתית בהתאם להוראת חובות פגומים.

להלן התפתחות נתוני יתרות הפיגור וההפרשות להפסדי אשראי על פני התקופות:

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2020	
			במיליוני ש"ח
29	21	22	יתרת פיגור ברוטו (כולל ריבית פיגור)
0.31%	0.21%	0.21%	שיעור מהתיק
15	7	8	יתרת הפרשה לפי עומק פיגור
33	35	46	יתרת הפרשה קבוצתית ¹
48	42	54	סך הכל יתרת הפרשה להפסדי אשראי
0.51%	0.42%	0.52%	שיעור מהתיק

1. לרבות קבוצות רכישה. ההפרשה הקבוצתית בשנת 2020 הושפעה מארוע נגיף הקורונה.

כללי:

במסגרת ניהול סיכונים אשראי לאנשים פרטיים נוקט הבנק אמצעים שונים להפחתת הסיכונים הנובעים ממתן אשראי זה. מדיניות האשראי הצרכני מפרטת את המדיניות בתחום האשראי בהתאמה לכללי הממשל התאגידי, כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון ואת הקווים המנחים של הדירקטוריון לדרגי הניהול השונים בהתאם לתחומי האחריות שלהם, תחום סמכותם ואופן הבקרה והדיווח שלהם לרבות על מקרים חריגים. המדיניות מגדירה לאנשי האשראי בסניפים, במרכז לבנקאות ישירה ובמטה את העקרונות באשר לאישור האשראי ולדרך ניהול האשראי, שמעמיד הבנק לליווי. המדיניות והקווים המנחים מבוססים, בין היתר, על תיאבון הסיכון של הבנק ומגדירים את התנאים הנדרשים, על מנת לפעול בהתאם לתיאבון ובתחום סיבולת הסיכון.

עקרונות למתן אשראי:

ככלל, הבנק מעמיד אשראי תוך התחשבות בצרכי הלקוח, בשקיפות ותוך מתן גילוי נאות מתאים. ניהול האשראי הצרכני מאופיין בפיזור נרחב בין הלקוחות וללא תלות בלקוח בודד. במסגרת בקשת האשראי מתועדים תמהיל האובליגו, הביטחונות ונתונים נוספים כגון: מחזור, ותק, ניסיון ועוד. על בסיס נתונים אלו ונתונים אחרים כגון כושר החזר ועושר פיננסי, מתקבל דירוג לתמיכה בקבלת החלטה לאשר את הבקשה או לדחותה. עיקרו של תיק האשראי מאופיין בשלושת תחומי הפעילות הבאים:

• לקוחות פרטיים שעיקר פעילותם מול הבנק

אשראי זה ניתן ללקוחות הבנק ומתבסס על היכרות עם הלקוח, ניתוח יכולת החזר שלו, ניסיון האשראי המצטבר מולו בבנק ותמונה עדכנית של מרבית פעילותו האשראית. אשראי ללקוחות חדשים ניתן תוך התבססות על נתונים תומכים ומצבם בבנק המקור לרבות נתונים מדוח אשראי מלא. הלוואות ללקוחות אלו מועמדות לתקופה המתאימה לצרכי הלקוח, ליכולת החזר שלו ולמטרת ההלוואה. ככלל, הלוואות מועמדות לתקופה של עד 120 תשלומים חודשיים רציפים.

• לקוחות פרטיים שעיקר פעילותם אינה בבנק אגוד (להלן: "לקוחות מוצר"):

○ לקוחות מוצר במרכז לבנקאות ישירה

פעילות לקוחות מוצר מבוצעת באמצעות המרכז לבנקאות ישירה, המהווה יחידה מתמחה בתחום זה. ככלל פעילות המוצר מאופיינת במודלים ייעודיים לכל סוג מוצר לרבות נתונים מדוח אשראי מלא.

○ לקוחות מוצר בחברת אגוד ליסינג בע"מ

האשראי למגזר פעילות זה הינו חלק מפעילות חברת אגוד ליסינג בע"מ ומתבסס על מודל יעודי הנסמך על הצהרת הלקוח ובמידת הנדרש נתונים תומכים לגבי הכנסתם של הלקוחות, יכולת החזר שלהם ומצבם בבנק המקור, ובעיקר על נתונים מדוח אשראי מלא וכן על הרכב הנרכש וההון העצמי המשולם בעסקה.

בקרות:

תהליכי מתן אשראי:

תהליך מתן האשראי ללקוחות מבוצע במספר ערוצי התקשרות אפשריים עם הלקוח. כחלק מתהליך מתן האשראי מפעיל הבנק מערכות תומכות החלטה תוך התייחסות לנקודות הבאות:

- תוצאות מודלי דירוג ללקוחות (קיימים, חדשים, מוצר) נתון המצביע על רמות הסיכון של הלקוחות.
- פעילות הלקוח וההיסטוריה האשראית שלו:
 - לאוכלוסיית הלקוחות הקיימים בבנק, טרם העמדת האשראי נבחנת פעילות הלקוח וההיסטוריה האשראית שלו.
 - לגבי לקוחות חדשים מקבל הבנק מידע על הלקוח לרבות אסמכתאות מתאימות טרם אישור האשראי בפועל.
- התייחסות לנתונים ממאגרים שונים (BDI), לרבות דוח אשראי מלא ללקוחות חדשים וללקוחות קיימים, בהתאם לקריטריונים שהוגדרו במדיניות האשראי.
- בלקוחות מוצר- שאלון בקשת אשראי נרחב ללקוח בהתאם לסוג המוצר המבוקש ומידע מדוח אשראי מלא. לאחר שיקלול הפרמטרים מתקבלת המלצה לאישור האשראי ובהתאם לסמכויות האשראי המוגדרות במדיניות מתבצע האישור בפועל.

תהליכי ניהול האשראי ובקרה:

- תפיסת הבקרה של הבנק מסתמכת על תהליכי מעקב ובקרה בשכבות שונות (מעגלי בקרה) שתכליתם הצפת לקוחות חריגים או התנהלות חריגה בחשבונות הלקוחות. הבנק מפעיל מערכות ותהליכי בקרה שמטרתם זיהוי מוקדם ככל האפשר של חשבונות בעלי סממנים שליליים, המצביעים על אפשרות שהחשבון ייקלע לקושי בהחזר האשראי. לצורך כך, עומדים לרשות הסניפים והמטה כלי בקרה והתראה לאיתור וסימון חשבונות אלו.
- דיווח על התפתחות תיק האשראי הצרכני בבנק לרבות עמידה במגבלות תאבון וסיבולת סיכון.
- מעקב ודיווח רבעוני אחר אינדיקטורים לבחינת המדיניות כפי שנקבע במדיניות הבנק.

להלן יתרות אשראי מאזני לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור) :

	ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2020	
שינוי באחוזים		במיליוני ש"ח	
	4,304	4,170	הלוואות
(3)	780	611	קרטיסי אשראי ועו"ש
(22)	5,084	4,781	סך הכל אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)
(6)			מזה :
	5,025	4,744	לא בעייתיים
(6)	42	19	בעייתיים לא פגומים
(55)	17	18	פגומים
6	5,084	4,781	סך הכל אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)
(6)			
(38)	117	72	אשראי בסכום העולה מעל 0.5 מיליון ש"ח ללווה

להלן נתוני המחיקות החשבונאיות ושיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	
		במיליוני ש"ח
35	21	מחיקות חשבונאיות נטו ¹
47	36	הוצאות בגין הפסדי אשראי ²
0.92%	0.75%	שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור לאנשים פרטיים

1. מזה: 18 מיליון ש"ח בגין הלוואות שלא קיים בגינם חשבון עו"ש (לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 - 30 מיליון ש"ח).
2. מזה: 32 מיליון ש"ח בגין הלוואות שלא קיים בגינם חשבון עו"ש (לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 - 40 מיליון ש"ח).

להלן ניתוח האשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור) לפי תקופות נותרות ממוצעות לפרעון¹:

ליום 31 בדצמבר 2020							תקופה נותרת ממוצעת לפרעון
אשראי לציבור לאנשים פרטיים							
אשראי חוץ מאזני	סך הכל אשראי מאזני	מעל 200 אלפי ש"ח	150 עד 200 אלפי ש"ח	100 עד 150 אלפי ש"ח	50 עד 100 אלפי ש"ח	עד 50 אלפי ש"ח	
							במיליוני ש"ח
1,235	1,106	51	21	50	177	807	עד שנתיים
86	1,621	75	115	281	599	551	משנתיים עד 4 שנים
35	1,291	121	153	372	523	122	מ 4 שנים עד 6 שנים
10	705	66	115	341	176	7	מ 6 שנים עד 8 שנים
5	55	13	10	22	10	-	מ 8 שנים עד 10 שנים
-	3	2	-	1	-	-	מעל 10 שנים
1,371	4,781	328	414	1,067	1,485	1,487	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2019							תקופה נותרת ממוצעת לפרעון
אשראי לציבור לאנשים פרטיים							
אשראי חוץ מאזני	סך הכל אשראי מאזני	מעל 200 אלפי ש"ח	150 עד 200 אלפי ש"ח	100 עד 150 אלפי ש"ח	50 עד 100 אלפי ש"ח	עד 50 אלפי ש"ח	
							במיליוני ש"ח
1,316	1,354	113	26	62	203	950	עד שנתיים
103	1,631	118	85	213	574	641	משנתיים עד 4 שנים
45	1,349	121	144	321	569	194	מ 4 שנים עד 6 שנים
10	679	50	100	339	179	11	מ 6 שנים עד 8 שנים
6	68	20	15	24	9	-	מ 8 שנים עד 10 שנים
-	3	2	1	-	-	-	מעל 10 שנים
1,480	5,084	424	371	959	1,534	1,796	סך הכל

1. הנתונים כוללים יתרות ומסגרות אשראי בכרטיסי אשראי.

להלן פילוח לפי גודל חבות לווה לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור):¹

ליום 31 בדצמבר 2019		ליום 31 בדצמבר 2020		מדרג אשראי
חוך מאזני	אשראי מאזני	חוך מאזני	אשראי מאזני	
				עד 10 אלפי ש"ח
1,272	253	1,217	227	מ 10 עד 20 אלפי ש"ח
118	373	92	287	מ 20 עד 40 אלפי ש"ח
45	763	31	626	מ 40 עד 80 אלפי ש"ח
18	1,405	11	1,278	מ 80 עד 150 אלפי ש"ח
27	1,494	20	1,618	מ 150 עד 300 אלפי ש"ח
-	591	-	650	מעל 300 אלפי ש"ח
-	205	-	95	
1,480	5,084	1,371	4,781	סך הכל

1. גודל חבות לווה נקבע לפי יתרת האשראי המאזני.

להלן מידת החשיפה לגידול משמעותי בתשלומים:

ליום 31 בדצמבר 2019		ליום 31 בדצמבר 2020		הלוואות מסוג בלון ¹ , **
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
131	67	4,173	4,103	הלוואות בפרעון חודשי
4,304	4,170			סך הכל הלוואות
				** הלוואות בלון על-פי תקופה:
80	30			עד שנתיים
34	23			משנתיים עד 4 שנים
17	14			מ 4 שנים עד 6 שנים

1. הלוואות שבמהלך תקופת הבלון משולמים רק תשלומי ריבית.

להלן פילוח בטחונות לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור):

ליום 31 בדצמבר 2019		ליום 31 בדצמבר 2020		ביטחונות
יתרת אשראי חוך-מאזני	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוך-מאזני	יתרת אשראי מאזני	
				סך אשראי שאינו מגובה בביטחונות
1,398	1,955	1,296	1,411	סך אשראי המגובה בביטחונות ¹
82	3,129	75	3,370	סך הכל
1,480	5,084	1,371	4,781	
59	126	50	77	¹ מזה: פקדונות וניירות ערך
4	39	6	19	נדל"ן
19	2,964	19	3,274	אחר (בעיקר רכב)

להלן פילוח תיק הנכסים הפיננסיים לפי גובה הכנסה ויתרות האשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור):

ליום 31 בדצמבר 2020						גובה הכנסה*/ נכסים פיננסיים
אשראי לציבור לאנשים פרטיים						
סך הכל	מעל 500 אלפי ש"ח	200 עד 500 אלפי ש"ח	50 עד 200 אלפי ש"ח	10 עד 50 אלפי ש"ח	עד 10 אלפי ש"ח	
במיליוני ש"ח						
3,599	3	1	2	1	3,592	חשבונות ללא הכנסה קבועה בחשבון הבנק**
57	4	2	4	8	39	נמוכה מ 5 אלפי ש"ח
150	7	6	17	27	93	מ 5 עד 10 אלפי ש"ח
161	6	10	27	39	79	מ 10 עד 15 אלפי ש"ח
159	7	10	29	39	74	מ 15 עד 20 אלפי ש"ח
655	92	88	171	150	154	מ 20 אלפי ש"ח ומעלה
4,781	119	117	250	264	4,031	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2019						גובה הכנסה*/ נכסים פיננסיים
אשראי לציבור לאנשים פרטיים						
סך הכל	מעל 500 אלפי ש"ח	200 עד 500 אלפי ש"ח	50 עד 200 אלפי ש"ח	10 עד 50 אלפי ש"ח	עד 10 אלפי ש"ח	
במיליוני ש"ח						
3,415	4	1	2	1	3,407	חשבונות ללא הכנסה קבועה בחשבון הבנק**
90	8	4	6	13	59	נמוכה מ 5 אלפי ש"ח
166	7	7	20	30	102	מ 5 עד 10 אלפי ש"ח
210	10	11	30	46	113	מ 10 עד 15 אלפי ש"ח
212	8	12	36	45	111	מ 15 עד 20 אלפי ש"ח
991	132	100	206	189	364	מ 20 אלפי ש"ח ומעלה
5,084	169	135	300	324	4,156	סך הכל

* הכנסת הלקוח שנרשמה בחשבון העו"ש.
 ** בעיקר בגין אשראי שהועמד במסגרת התיק הנרכש מחברת מימון ישיר ובחברת הבת המאוחדת אגוד לסינג בע"מ. בשל אופי ניהול החשבון – מדובר בעסקת אשראי בלבד המשלמת בהרשאה לחיוב חשבון מקור בבנק אחר ללא פעילות בחשבון העו"ש, ההכנסה אינה באה לידי ביטוי בחשבון העו"ש. לפירוט ראה פרק "מדיניות אשראי ללקוחות פרטיים (ללא הלוואות לדיור)".

להלן פילוח הכנסה קבועה לחשבון אנשים פרטיים (ללא הלוואת לדיור):

ליום 31 בדצמבר 2020							הכנסה קבועה לחשבון
אשראי לציבור לאנשים פרטיים							
אשראי חוץ מאזני	סך הכל אשראי מאזני	מעל 200 אלפי ש"ח	150 עד 200 אלפי ש"ח	100 עד 150 אלפי ש"ח	50 עד 100 אלפי ש"ח	עד 50 אלפי ש"ח	
							במיליוני ש"ח
19	3,599	209	344	911	1,189	946	חשבונות ללא הכנסה קבועה בחשבון הבנק**
230	207	18	6	17	48	118	עד 10 אלפי ש"ח
338	320	11	13	39	93	164	מ 10 עד 20 אלפי ש"ח
784	655	90	51	100	155	259	מעל 20 אלפי ש"ח
1,371	4,781	328	414	1,067	1,485	1,487	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2019							הכנסה קבועה לחשבון
אשראי לציבור לאנשים פרטיים							
אשראי חוץ מאזני	סך הכל אשראי מאזני	מעל 200 אלפי ש"ח	150 עד 200 אלפי ש"ח	100 עד 150 אלפי ש"ח	50 עד 100 אלפי ש"ח	עד 50 אלפי ש"ח	
							במיליוני ש"ח
18	3,415	141	258	719	1,141	1,156	חשבונות ללא הכנסה קבועה בחשבון הבנק**
250	256	28	8	23	52	145	עד 10 אלפי ש"ח
357	422	26	17	60	124	195	מ 10 עד 20 אלפי ש"ח
855	991	229	88	157	217	300	מעל 20 אלפי ש"ח
1,480	5,084	424	371	959	1,534	1,796	סך הכל

** בעיקר בגין אשראי שהועמד במסגרת התיק הנרכש מחברת מימון ישיר ובחברת הבת המאוחדת אגוד לסינג בע"מ. בשל אופי ניהול החשבון – מדובר בעסקת אשראי בלבד המשלמת בהרשאה לחיוב חשבון מקור בבנק אחר ללא פעילות בחשבון העו"ש, ההכנסה אינה באה לידי ביטוי בחשבון העו"ש. לפירוט ראה פרק "מדיניות אשראי ללקוחות פרטיים (ללא הלוואות לדיור)".

אשראי לבינוי ונדל"ן

הבנק מתמקד בליווי פרויקטים למגורים באזורי ביקוש ובעלי המאפיינים הבאים:
 - פרויקטים בעלי שיעורי רווח נאותים וסיכון נמוך.
 - מימון בניית דירות סטנדרטיות.

להלן התפלגות סיכון האשראי הכולל לבינוי ונדל"ן, ליום 31 בדצמבר 2020 (במיליוני ש"ח):

סוג הלוואה	
4,183	ייזום בניה
16	קבוצות רכישה
259	עבודות הנדסה אזרחית (תשתיות)
1,863	נדל"ן מניב
6,321	סך הכל ענף בינוי ונדל"ן
62	תעשייה וחרושת במוצרי בניה
81	מסחר במוצרי בניה
6,464	סך הכל

להלן התפלגות סיכון האשראי הכולל בענף בינוי ונדל"ן ליום 31 בדצמבר 2020 (במיליוני ש"ח):

סוג האשראי	
2,183	אשראי מאזני לענף הבניה
1,229	מזה: אשראי מאזני לליווי פרויקטים
7	מזה: אשראי מאזני לקבוצות רכישה (מעל 10 יח"ד)
1,079	נדל"ן
502	אג"ח קונצרני**
855	ערביות/ ערביות מכר*
1,702	התחייבויות למתן אשראי- מסגרות
-	אחר
6,321	סיכון אשראי כולל****
14.31%	סך הכל חבות ענף הבינוי והנדל"ן*** מסך הכל חבויות הציבור

* ערביות מכר משוקללות לפי 10%/30% וערביות אחרות לפי 100%.
 ** אג"ח קונצרני המוחזק על ידי הנוסטרן.
 *** על פי מדידת ריכוזיות ענפית כמפורט בהוראת נב"ת 315.
 **** כולל 258 מיליון ש"ח אג"חים בגין פעילות חו"ל.

ליום 31 בדצמבר 2020 הבנק מממן 98 פרויקטים בשלבים שונים, עם היקף של כ- 5,493 יחידות דיור. מתוכם כ- 80.40% באזורי הביקוש. להלן התפלגות הפרויקטים על פי מיקום גיאוגרפי, ליום 31 בדצמבר 2020:

איזור	מספר פרויקטים	מסגרות		ניצול בפועל *
		מאושרות	ניצול בפועל *	
ירושלים וסביבותיה	12	575	354	12.9
תל אביב	7	500	190	7.0
מרכז	43	2,606	1,607	58.6
צפון	17	322	145	5.3
דרום	19	603	445	16.2
סך הכל	98	4,606	2,741	100.0

* כולל אשראי מאזני וחוז מאזני ללא התחייבויות למתן אשראי.

אשראי בערבות מדינה שניתן לעסקים להתמודדות עם משבר נגיף הקורונה ליום 31 בדצמבר 2020

אשראי לציבור	יתרת חוב רשומה
	במיליוני ש"ח
עסקים גדולים	12
עסקים בינוניים	43
עסקים זעירים וקטנים	147
סך הכול	202

אשראי בערבות מדינה שניתן לעסקים להתמודדות עם משבר נגיף הקורונה

הבנק הצטרף לקרן להעמדת הלוואות בערבות מדינה לעסקים קטנים ובינוניים ומאפשר ללקוחותיו וללקוחות כל הבנקים להגיש בקשה לקרן ולקבל הלוואות בתנאי הקרן (במסלול על בסיס פריים ולתקופה של עד 5 שנים). זאת, בהתאם לתהליך החיתום שהוגדר. בנוסף למסלול הרגיל, מאפשר הבנק ללקוחותיו וללקוחות כל הבנקים להגיש בקשה לקרן במסלול מוגבר המיועד לענפים שנפגעו באופן משמעותי ממשבר הקורונה והבנק מאפשר קבלת הלוואות גם במסלול זה. בהיבט הסיכון, שיקול הדעת האשראי ותהליכי החיתום שהבנק מבצע זהים לאלו הנלקחים בחשבון במסגרת העמדות אשראי באופן עצמאי ומשום כך לא נראה סיכון עודף בתיק זה.

הבנק בוחן כל בקשה על פי יכולת ההחזר של הלקוח ועל פי סבירות להתאוששות העסק בתום המשבר. כמו כן, ההישענות על מרכיב הערבות האישית של הלקוח נבחנת על פי מצבו הפיננסי.

תהליכי חיתום אלו מביאים לכך שחלק גדול מהבקשות מאושרות בסכומים נמוכים מסכום הבקשה המקורי. קיים פיזור גבוה מאוד בסכומים ללווים מענפים שונים.

על רקע המיזוג הצפוי עם בנק מזרחי טפחות, הבנק חדל להעמיד הלוואות חדשות במסגרת הקרן.

מימון ממונף

הבנק מעמיד מעת לעת אשראי ללקוחותיו ברמת מינוף שעולה באופן משמעותי על המקובל בענף עליו נמנה הלקוח וכן למימון שבעיקרו נועד למימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים, המתאפייין לעיתים בסכומים או שיעורי מימון גבוהים, כאשר יכולת פירעון האשראי מבוססת בעיקרה על התאגיד הנרכש. כל בקשה לאשראי מסוג זה נבחנת לגופה, תוך התחשבות בטיב הלקוח, יכולת ההחזר והביטחונות המוצעים. היקף חשיפת האשראי כפוף למגבלות רגולטוריות ולמדיניות הבנק (שהינה שמרנית יותר מאשר המגבלות הרגולטוריות).

בעדכון מדיניות ניהול סיכון האשראי העסקי לשנת 2020 ההגדרות והמגבלות בנושא הורחבו, וזאת לאור עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 327 "ניהול הלוואות ממונפות" ו-323 "מגבלות על מימון עסקאות הוניות", בתוקף מיום ה-1 בינואר 2016.

להלן התפלגות החשיפה לעסקאות מימון ממונף לפי ענפי משק ולפי אזור גיאוגרפי:

	ליום 31 בדצמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2020		
	מאזני ¹	חוץ מאזני	סך הכל ²	מאזני ¹	חוץ מאזני	סך הכל ²
	במיליוני ש"ח					
ישראל:						
מסחר	137	10	147	55	62	7
תעשייה	54	-	54	1	124	123
תחבורה ואחסנה	107	-	107	-	80	80
כרייה וחציבה	101	-	101	-	91	91
שירותים פיננסיים	42	-	42	-	-	-
סך הכל מימון ממונף	441	10	451	56	357	301

1. יתרה מאזנית נטו בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי וביטחונות המותרים לניכוי לפי סעיף 5 בהוראת ניהול בנקאי תקין 313.
2. יתרת חבות נטו העולה על הסף שנקבע לגבי מימון הוני (35 מיליון ש"ח) בהוראת ניהול בנקאי תקין 323. הבנק אימץ סף זה גם לגבי מימון ממונף אחר.

הערה: לא כולל חובות שלמועד החיתום לא עמדו בקריטריונים לסייוגם כמימון ממונף ובתקופות עוקבות הפכו להיות חובות פגומים.

סיכון שוק הוא הסיכון להפסד הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים עקב שינוי בתנאי השוק (רמת מחירים, שיעורי ריבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות). הדירקטוריון מתווה את אסטרטגיית סיכון השוק ומסגרת ניהול סיכון השוק, וסוקר בתדירות שנתית לפחות את מסמך מדיניות השוק של הבנק. המבנה הארגוני לניהול סיכוני השוק מבוסס על כללי הממשל התאגידי וכולל את שלושת קווי ההגנה, בהתאם להגדרות המפורטות בהוראת ניהול בנקאי תקין 310.

מדידת סיכוני השוק מבוצעת ביחס למכלול גורמי סיכוני השוק שזוהו במוצרים ופעילויות הבנק, המאזניות והחוץ מאזניות באמצעות מודל הערך שבסיכון (VAR) אשר מציג את הסיכון הפוטנציאלי (ירידה אפשרית בשווי בתקופת זמן נתונה). ככלל, החישוב מבוצע בשיטה הפרמטרית ובשיטה ההיסטורית ברמת ביטחון של 99% ומבוצע ברמה יומית. בנוסף למודל VAR הבנק מפעיל תרחישי קיצון (Stress) הוליסטיים ולסיכון ריבית בפרט, ובכלל זה Stressed VAR. מטרת תרחישי הקיצון הינה הערכת השפעתם הפוטנציאלית של אירוע חריג או שורת אירועים חריגים על התממשותם של סיכונים והשפעתם על יציבות הבנק.

תהליכי הניטור והבקרה השוטפים מבוצעים בקווי ההגנה הראשון והשני תוך ניטור החשיפות בפועל אל מול המגבלות בחתך קווי עסקים וחתך סיכונים, והצפת התראות על חריגות ועל קרבה למגבלות, מעקב אחר גורמי הסיכון בשווקים הפיננסיים, מעקב אחר תיקון ליקויים וממצאי דוחות ביקורת פנימית וחיצונית, קבלת אישורי עסקות מהצד הנגדי, ניתוח של החשיפות תוך מיקוד באזורי פגיעות וניתוח ריכוזי סיכונים והפקת תמונת מצב יומית עדכנית של חשיפות עיקריות בתחומים שונים. באחריות אגף ניהול פיננסי ביצע מעקב אחר רשימת אינדיקטורים, אשר בהתממש אחד או יותר מהם יבחן הצורך בעדכון מסגרת הפעילות, בכפוף לדין ואישור ההנהלה והדירקטוריון.

בנוסף, מבוצעת בקרה על חישוב המדידות במסגרת קו ההגנה השני. במהלך שנת 2020 נצפו חריגות ממגבלות סיכון השוק הכוללות שהוגדרו בשל משבר הקורונה. החריגות טופלו כפי שתואר בהמשך. בנוסף, לקראת סוף השנה, פעילות הנוסטרו במניות הביאה למספר חריגות, בעיקר עקב גידול השווי בתיק המניות. לאחר שהדירקטוריון אישר הגדלת התיאבון לצורך שיפור הרווחיות, לא נצפתה חריגה.

הבנק מנהל ומנטר את פעילותו בעזרת מערכות שונות ובכלל זה מערכות מסחר כגון בלומברג ורויטרס ומערכות ייעודיות למדידת הסיכון.

במסגרת תהליך הערכת הסיכון הכולל מוערכים הסיכון המובנה ואיכות ניהול הסיכון, זאת, על בסיס שאלונים בחתך ליחידות סוחרות וקווי ההגנה. במסגרת זו נקבעת גם אפקטיביות הבקורות בסיכוני השוק.

הבנק אינו פעיל בתחום האיגוח. ככל שיבחר לפעול בתחום, הבנק יפנה לאישור הפיקוח בנושא.

ניהול הפוזיציה בסיכוני שוק מבוצע באמצעות המכשירים הקיימים בשוק, תוך מתן עדיפות לאיזון החשיפות באמצעות הפעילות מול לקוחות הבנק (פיקדונות, אשראי ונגזרים).

למידע נוסף על ניהול סיכון השוק ראה דוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה על ניהול סיכון השוק

במהלך 2020 התפשטות וירוס הקורונה במדינות רבות ברחבי העולם וביניהן גם ישראל, גרמה לאי ודאות והשפיעה על המסחר בשווקים ועל הכלכלה העולמית אשר בעקבותיה חלה עליה ברמת התנודתיות של גורמי הסיכון בשווקים הפיננסיים ובכללם בשערי החליפין, מרווחי הבסיס (basis spread), שערי מניות ומחירי אגרות חוב. בתגובה הפחיתו בנקים מרכזיים רבים את הריביות.

כתוצאה מכך, נצפתה עליה באומדני הסיכון ונצפו מספר חריגות באומדני ה-VAR ההיסטורי וההיברידי אשר נבעו מכניסה של תצפיות מחמירות הנובעות ממצב השוק וזאת למרות שלא בוצעו בתקופה זו שינויים מהותיים בהרכב התיק.

נעשתה בחינה של תיקון סיבולת הסיכון מול האלטרנטיבה לסגירת פוזיציות שיקבעו הפסדים בתיק ושלא היו נכונות לדעת הבנק מבחינה עסקית. אי לכך התקבלה החלטה להרחיב באופן זמני ולתקופת זמן מוגבלת את סיבולת הסיכון עבור מדדי הסיכון המרכזיים.

כל ההתאמות אשר בוצעו הינן החל מה-31 במרס 2020 ולתקופת זמן מוגבלת שהוגדרה מראש.

במהלך הרבעון השני השלישי והרביעי נרשמה ירידה בחשיפות העיקריות. ב-27 במאי, ב-30 באוגוסט וב-30 בדצמבר, 2020 בוצעו בכל פעם בחינות מחדש אשר הורחבו באופן זמני ועם התקדמות הזמן הוחלט להחזיר בהדרגה חלק גדול מהמגבלות לתיאבון וסיבולת הסיכון המקוריים ועבור חלק נוסף לאשר המשך הרחבה זמנית לתקופת זמן נוספת מוגבלת מראש. עד אשר ההרחבות יבוטלו במהלך 2021 לאחר יציאת התרחישים הקיצוניים מהתקופה הנבדקת.

להלן ריכוז מגבלות סיכון השוק הכוללות והחשיפה בפועל במיליוני ש"ח במונחי VAR (מדידת VAR ל- 10 ימים, למעט בתיק הבנקאי לחודש קלנדררי)¹:

מגבלה		בפועל		סוג מגבלה	מגזר
ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2020 ⁵	ליום 31 בדצמבר 2019		
230	160	208.6	64.6	חשיפת שוק כוללת ²	סה"כ
40	50	21.1	6.8	חשיפת שוק כוללת בתיק למסחר ²	סה"כ
150	150	85.0	25.4	חשיפת ריבית כוללת ²	ריבית
14.0%	16.0%	10.8%	3.5%	DV כולל ^{3,4}	ריבית
60	60	43.4	12.8	VAR ²	בסיס
40	30	39.2	20.6	VAR ²	מניות
40	28	39.3	4.8	תרחישים ⁶ VOL\SPOT	אופציות

1. בחישוב הסך הכל מובאים בחשבון הקטנות סיכוני הריבית בגין מיתאמים (קורלציות) בחשיפות הריבית ובסיס המט"ח בין מטבעות שונים על פני התקופות בתיק בנקאי ולמסחר בנפרד.
2. מדידת ה-VAR ל- 10 ימים, למעט בתיק הבנקאי לחודש קלנדררי.
3. מחושב כשיעור מההון העצמי.
4. החל מיוני 2019 המגבלה והמדידה הינם במונחי DV2 יצוין. כי הנתון ל-31.12.2019 הינו נתון ליום ובמוצע לאורך שנה זו החשיפה נעה בין 6%-10% ושמרה על הימצאות בגבולות הסיבולת. עם אירוע הקורונה ממרץ 2020 במהלך השנה חשיפת ה-DV2 נעה בטווח בין 6%-13% ושמרה על הימצאות בגבולות הסיבולת. ההחלטה על סביבת החשיפה הייתה בהתאם להזדמנויות בשוק וגורמים נוספים על פי שיקול דעת הבנק.
5. העליה הכללית באומדני ה-VAR השונים נבעה מעליה בתנודתיות גורמי הסיכון בשוק במרץ 2020 אשר גרמו לעליה בעוצמת התרחיש ההיסטורי, כתוצאה מכניסה של תצפיות מחמירות הנובעות ממצב השוק. תצפיות מחמירות אלה באות לידי ביטוי במדידת החשיפה והשפעתן צפויה לקטון לקראת סוף רבעון ראשון/תחילת רבעון שני 2021.
6. הגידול בחשיפה של ה-31.12.2020 לעומת 31.12.2019 נבע מהשפעת התפשטות וירוס הקורונה החל ממרץ 2020 אשר גרמה לשינויים חדים בשערי המטבע. אלו השפיעו על גידול חד בתרחיש התנודה בסטיית התקן ובתרחיש השער באופן כזה שהביא לתוצאה גבוהה יותר במדידת החשיפה.

סיכון ריבית

סיכון הריבית הינו סיכון הנובע מהשפעה אפשרית של שינויים בעקומי ריבית ובמתאם בין הריביות על השווי ההוגן של נכסים והתחייבויות ועל חשיפות הריבית.

להלן מידע כמותי על סיכון הריבית - ניתוח רגישות

1. שווי הוגן נטו¹ של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

ליום 31 בדצמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2020			שווי הוגן נטו ¹ מזה: תיק בנקאי
סך הכל	מט"ח	ש"ח	סך הכל	מט"ח	ש"ח	
2,292	186	2,106	2,619	149	2,470	
1,943	142	1,801	1,733	75	1,658	

1. שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים ופריסה של פקדונות לפי דרישה. לפירוט בדבר השקעה בסך 500 מיליון ש"ח כנגד הקצאת מניות ראה פרק "התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק". פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים ראה באור 30.א. בדוח הכספי.

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו¹ של הבנק וחברות מאוחדות שלו

ליום 31 בדצמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2020			שינויים מקבילים עלייה במקביל של 1% מזה: תיק בנקאי* ירידה במקביל של 1% מזה: תיק בנקאי*
סך הכל	מט"ח	ש"ח	סך הכל	מט"ח	ש"ח	
2,226	185	2,041	2,476	122	2,354	
1,872	141	1,731	1,592	51	1,541	
2,428	149	2,279	2,739	170	2,569	
2,126	106	2,020	1,869	98	1,771	
2,221	192	2,029	2,594	151	2,443	התללה ²
2,246	187	2,059	2,538	149	2,389	השטחה ³
1,998	181	1,817	2,299	132	2,167	עליית ריבית בטווח הקצר
2,592	190	2,402	2,947	165	2,782	ירידת ריבית בטווח הקצר

יצוין כי רמות הסיכון הושפעו מקיטון בהנחת פירעונות מוקדמים, הנפקת אג"ח של אגוד הנפקות בשנת 2019 ושינויים בהרכב תיק האג"ח.
* סווג מחדש.
1. שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה.
2. התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.
3. השטחה - עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.
הערה: בטבלה זו מוצג השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

ליום 31 בדצמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2020			שינויים מקבילים עלייה במקביל של 1% מזה: תיק בנקאי ירידה במקביל של 1% מזה: תיק בנקאי
סך הכל	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	
153	46	107	173	41	132	
151	44	107	169	37	132	
(108)	(48)	(60)	(120)	(53)	(67)	
(109)	(49)	(60)	(117)	(50)	(67)	

סיכון בסיס

להלן הרגישות לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ והמדד. המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על הון הבנק וכוללת הן את הפעילות המאזנית והן את החוץ מאזנית (סוגריים מייצגים קיטון):

מט"ח אחר	פר"ש	יין	ליש"ט	אירו	דולר	
					במיליוני ש"ח	ליום 31 בדצמבר 2020
0.4	(0.2)	0.1	0.1	(17.4)	(0.5)	עליה של 10%
(0.4)	0.2	(0.1)	(0.1)	4.3	(20.5)	ירידה של 10%
					מדד	
					במיליוני ש"ח	ליום 31 בדצמבר 2020
					47.5	עליה של 3%
					(47.5)	ירידה של 3%
מט"ח אחר	פר"ש	יין	ליש"ט	אירו	דולר	
					במיליוני ש"ח	ליום 31 בדצמבר 2019
0.2	* -	0.2	0.1	(12.7)	47.1	עליה של 10%
(0.2)	* -	(0.2)	(0.1)	(3.0)	52.8	ירידה של 10%
					מדד	
					במיליוני ש"ח	ליום 31 בדצמבר 2019
					32.8	עליה של 3%
					(32.8)	ירידה של 3%

* נמוך מ-0.1

להלן תמצית מאזני ההצמדה:

ליום 31 בדצמבר 2020					
סך הכל	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח	
47,663	758	3,820	6,005	37,080	נכסים
44,625	221	7,365	4,602	32,437	התחייבויות
<u>3,038</u>	<u>537</u>	<u>(3,545)</u>	<u>1,403</u>	<u>4,643</u>	
		3,422	165	(3,587)	עסקות עתידיות, נטו
		225	-	(225)	אופציות (שווי דלתא)
		<u>* 102</u>	<u>1,568</u>	<u>831</u>	סך הכל

* מזה: דולר - 135 מיליון ש"ח, אירו - (37) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים - 4 מיליון ש"ח.

ליום 31 בדצמבר 2019					
סך הכל	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד במיליוני ש"ח	
42,467	715	5,077	6,250	30,425	נכסים
39,829	197	6,472	4,998	28,162	התחייבויות
<u>2,638</u>	<u>518</u>	<u>(1,395)</u>	<u>1,252</u>	<u>2,263</u>	
		1,695	(158)	(1,537)	עסקות עתידיות, נטו
		(171)	-	171	אופציות (שווי דלתא)
		<u>* 129</u>	<u>1,094</u>	<u>897</u>	סך הכל

* מזה: דולר - 166 מיליון ש"ח, אירו - (46) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים - 9 מיליון ש"ח.

פרטים נוספים בדבר חלוקת הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ראה באור 28 לדוחות הכספיים.

סיכון נזילות הינו הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו ולעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעון מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

הוראת ניהול בנקאי תקין 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות" (LCR) מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" ומקדמי הביטחון בגינם (המונה) וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכונה). החל מיום 1 בינואר 2017 הדרישה המזערית נקבעה על 100%. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימליות אלו.

היחס הממוצע במהלך הרבעון הרביעי 2020 עמד על 161% אל מול דרישה מזערית של 100%.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה על סיכון הנזילות

בעקבות התפשטות נגיף הקורונה נצפה מימוש ניירות ערך מאסיבי על ידי הציבור ברבעון הראשון של שנת 2020, אשר השפיע חיובית על היחס והעלה את כרית הנזילות מחד. מאידך, התנודתיות בשווקים מיתנה את העלייה עקב הגדלת צרכי הנזילות הנובעים מדרישת ביטחונות ושווי נגזרים המגדירים נכסים ספציפיים. בעוד שצרכי הנזילות האחרונים התייצבו, נמשכת מגמת הגידול ביתרות הלקוחות ועודפי הנזילות לאורך כל שנת 2020, עקב חוסר הוודאות וסביבת הריבית הנמוכה, כאשר עודף הנזילות הגבוה ביותר נצפה ברבעון הרביעי 2020.

בסוף הרבעון הראשון 2020 ותחילת הרבעון השני 2020, עודפי הנזילות נבעו בעיקר ממימושים בקרנות ועליות ביתרות קמעונאים. מסוף הרבעון השני 2020 נצפה עודף נזילות אצל הלקוחות המוסדיים והסיטונאים ובהתאם עליית יתרות קצרות ממקורות אלה – מגמה שנמשכה עד סוף השנה.

היחס ב-31 בדצמבר 2020 עמד על 177%, כולל סך 500 מיליון ש"ח שהתקבל מבנק מזרחי ב-30 בדצמבר 2020 לצורך שימוש עתידי. בניכוי הסכום הנ"ל היחס עמד על 172%. זה לעומת 156% ב-30 בספטמבר 2020, 148% ב-30 ביוני 2020, 152% ב-31 במרס 2020 ו-141% ב-31 בדצמבר 2019.

נוכח עודף הנזילות, עלתה כרית הנזילות בחציון הראשון בכ-3.5 מיליארד ש"ח מכ-11 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2019 ל-14.5 מיליארד ש"ח ב-30 ביוני 2020. ברבעון השלישי נוספו לכרית 0.5 מיליארד ש"ח נוספים וכרית הנזילות ב-31 בדצמבר 2020 עמדה על כ-17 מיליארד ש"ח.

השינוי מהרבעון השלישי נבע בעיקר מגידול של כ-0.9 מיליארד ש"ח ביתרות סיטונאים, מזה 0.3 מיליארד ש"ח לתקופה ארוכה מ-30 ימים. קיטון של כ-0.4 מיליארד ש"ח ביתרות פיננסיים. תקבול של 0.5 מיליארד ש"ח מבנק מזרחי וקיטון של כ-1 מיליארד ש"ח באשראים, מזה כ-0.5 מיליארד ש"ח עו"ש בחובה.

למעלה מ-99% מסך הכל כרית הנזילות לאורך זמן מורכב מנכסי רמה 1 – רזרבות בבנק ישראל בניכוי חובת הנזילות, אג"ח ממשלת ישראל ואג"ח ריבוניות עם משקל סיכון 0%.

השינויים העיקריים בהרכב כרית הנזילות מיום ה-30 בספטמבר 2020 ליום ה-31 בדצמבר 2020: הרזרבות בבנק ישראל בניכוי חובת הנזילות עלו בכ-2.1 מיליארד ש"ח מ-7.5 מיליארד ש"ח ל-9.6 מיליארד ש"ח.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	
31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020
130%	161%
100%	100%

יחס כיסוי הנזילות *

יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* מחושב על בסיס ממוצעים פשוטים של תצפיות ימיות במשך הרבעון האחרון המדווח.

הבנק מעריך את פרופיל הנזילות בראיה רחבה, הכוללת שימוש במגוון מדדי סיכון ופרמטרים נוספים להערכת היבטי סיכון הנזילות השונים, לרבות: נזילות יומית ותוך יומית, נזילות עד חודש (לפי מודל פנימי ו-LCR), נזילות לטווח ארוך (יחס מימון יציב), מגוון מדדים ביחס לתמהיל ומבנה המקורות (שיעור פיקדונות עד חודש, שיעור פיקדונות ליבה, מדדי ריכוזיות מפקידים וכו'), ניתוח פערי נזילות עבור טווחי זמן שונים ועוד. הבנק קבע מגבלות לפרמטרים אלה ומנטר את רובם בתדירות יומית.

למידע נוסף על ניהול הנזילות ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכונים ציבוריים, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

ניהול הסיכון התפעולי בבנק מיושם בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים, לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 350 ומעוגן במדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים. המדיניות מגדירה את אופן ניהול הסיכון תפעולי ואת תפקידי הגורמים המעורבים בניהול הסיכון בשלושת קווי ההגנה. המדיניות נדונה ומאושרת על ידי הדירקטוריון אחת לשנה.

במסגרת זו הבנק פועל על פי הוראות ניהול בנקאי תקין רלוונטיות: 355,361,367,357,308,350. בנושאים הללו קיימים מסמכי מדיניות יעודים ופרטניים.

עיקרי עקרונות מדיניות ניהול הסיכון התפעולי:

- לבנק מסגרת עבודה לניהול סיכון תפעולי, המשתלבת במלואה בתהליכים הכוללים שלו לניהול סיכונים.
- הבנק מקיים סביבת בקרה הדוקה העושה שימוש במדיניות, תהליכים ומערכות, בקרות פנימיות נאותות ואסטרטגיות נאותות להפחתת הסיכון או להעברתו, לרבות שימוש בכלים משלימים להפחתת הסיכונים כגון פוליסות ביטוח.
- הסיכון התפעולי מנוהל בראייה מערכתית מקיפה, הכוללת את החברות הבנות.
- ניהול הסיכון התפעולי מושתת על תהליך פעיל של זיהוי, הערכה, מדידה, ניטור דיווח ובקרה המבוצע בכל קווי העסקים של הבנק.

ברבעון רביעי 2020 גובשה מפת סיכונים המיזוג תוך הגדרת צעדי הפחתה, הסיכונים נדונו בהנהלה ובדירקטוריון הבנק בינואר 2021. הבנק יתמקד בהסבת פעילות הלקוחות לבנק מזרחי טפחות על פי תכנית עבודה ולוחות הזמנים שהתווה בנק מזרחי טפחות. במסגרת זו, ימופו סיכונים ותכניות הפחתה לצמצום סיכונים ההסבה. הסיכונים וההמלצות להפחתת ידונו במסגרת ישיבות הנהלה והדירקטוריון בתדירות תקופתית.

במסגרת ההסכם למכירת תיק היהלומים הוסכם כי בתקופת מעבר של שנה ממועד השלמת ההסכם הבנק יעשה שימוש עבור הרוכש במערכת המחשוב של הבנק המשמשת לפעילות היהלומים, וכן יעניק הבנק לרוכש זכות שימוש בשרת הנדרש להפעלת מערכת המחשוב של אגוד בתחום היהלומים, כך שהשירותים הבנקאיים הנדרשים לתפעול הפעילות ותהליכי העבודה התומכים בפעילות יבוצעו בתקופה זו באמצעות הבנק. כן, נקבעה בהסכם שורה של הסכמות לתקופת המעבר המתייחסות בין היתר, למתן גישה למידע לרוכש ותפעול בטוחות משותפות. הסדרים אלה טומנים בחובם סיכונים תפעוליים. לפרוט בדבר מכירת תיק היהלומים ראה פרק "התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק".

בעקבות משבר הקורונה, הבנק נערך בהתאם להנחיות משרד הבריאות ובנק ישראל. הפעילות מעודכנת באופן רציף על פי ההנחיות המתקבלות מעת לעת. ההיערכות למניעת התפרצות המחלה בכותלי הבנק מבוצעת בכל המישורים תוך שמירה על בטיחות ובריאות העובדים, שמירה על רציפות תפקודית והמשך מתן שירות ללקוחות וזאת בין היתר בהתבסס על תכניות החירום הקיימות בבנק תוך התאמתן לאירוע פנדמיה.

במסגרת הצעדים שנקטו פוצלו יחידות חיוניות והורחבה פעילות העבודה מרחוק. הנחיות לאופן העבודה מרחוק רוענו ותוקשרו, לרבות מהיבט סיכון סייבר ואבטחת מידע. תקשור פנים ארגוני נערך באופן שוטף ורציף לעובדים. במקביל הבנק פעל למתן מענה לפעילות הלקוחות, בין היתר על פי הקלות בנק ישראל. הועלה קמפיין תקשורת ללקוחות לעידוד הפעילות בערוצים הישירים, תוך מתן הקלות להצטרפות מרחוק לפעילות באתרים הדיגיטליים. במקביל, הורחבה פעילות הלקוחות בהוראות טלפוניות, ותוגבר השירות הטלפוני במסגרת אגוד ישיר.

הפעילות בזמן המשבר מבוצעת בין היתר בהתבסס על תכניות החירום של הבנק תוך התאמה דינמית להתפתחות המשבר. הבנק פועל בהתאם לכללי משרד הבריאות ולהנחיות בנק ישראל ומבצע תהליך של הפקת לקחים, תוך היערכות לגלי תחלואה נוספים.

ב-22 בספטמבר 2020 התקבלו התאמות להוראת שעה 250 שעיקריהן: אפשרות לפתיחת סניפים בהיקף מינימלי של 80% – להחלטת הבנק, תוך תגבור המוקד הטלפוני, מתן שירותי פקיד לכל הפחות לשירותים שאינם ניתנים לביצוע בערוצי הבנקאות בתקשורת וללקוחות שסניפם אינו סניף קהל, אפשרות לשינוי שעות הפעילות של סניפי הקהל ככל שהנסיבות מחייבות.

בעקבות משבר הקורונה אשר הביא לשינויים במתכונת העבודה. התמשכות אירוע הקורונה וגלי התחלואה הנוספים מעלים את הפוטנציאל להתממשות הסיכון התפעולי. בהתאם לכך, עלתה רמת הסיכון התפעולי. הבנק נוקט בשורה של צעדים להפחתת הסיכון כאמור לעיל.

למידע נוסף על ניהול הסיכון התפעולי ובכלל זה מערכת המידע והמחשוב של הבנק, הגנת סייבר ואבטחת מידע, ראה דוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

סיכון סייבר

סיכון סייבר מוגדר כסיכון להתממשות אירוע סייבר שהינו אירוע אשר במהלכו מתרחשת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי או מטעם גורמים (חיצוניים או פנימיים).

במהלך השנה החולפת לא נרשמו אירועי סייבר מהותיים שהתרחשו או שהשפיעו על מערכות העצמאיות באופן מהותי וכפועל יוצא על מגזרי הפעילויות הנתמכים על ידי מערכות אלה. כמו כן, הבנק לא זיהה אירוע שמנע ממנו לבצע רישום, עיבוד, סיכום או דיווח מידע באופן נאות. להערכת הבנק לא הייתה לנושא הסייבר, בכל הקשור למערכות העצמאיות, השפעה מהותית על הדוחות הכספיים לשנת 2020.

ניהול סיכון הסייבר בבנק מיושם בהתאם להוראת נוהל בנקאי תקין 361 – ניהול הגנת הסייבר וכן על פי הוראות רלוונטיות בנושאי ניהול טכנולוגיית המידע וניהול סיכון תפעולי. נושאים אלה מעוגנים במסמכי מדיניות יעודים ופרטניים. הבנק התווה מדיניות אסטרטגיית הגנת הסייבר המגדירה את הכיוונים האסטרטגיים הדרושים על מנת לחזק את כלל מערך ההגנה. הנהלות היחידות העסקיות שותפות, במסגרת סקרי הסייבר, בזיהוי וניהול הסיכונים בפעילות העסקית. ניהול הגנת הסייבר הינו באחריות מנהל הגנת הסייבר באגף משאבים, אגף בקרות וניהול סיכונים מהווה קו הגנה שני לסיכון זה. במסגרת זו מתקיים פורום סיכונים סייבר בראשות מנהל הסיכונים הראשי.

כחלק ממדיניות הגנת הסייבר, הבנק מיישם תפישת אבטחת מידע ובכלל זה מקיים מגוון רחב של פעילויות בתחומים טכנולוגיים, תפעוליים ותהליכיים. תפישת אבטחת המידע מותאמת לתקן אבטחת מידע ISO 27001 2013 ומבוקרת על-ידי מכון התקנים הישראלי אשר העניק תו תקן לבנק. מכלול פעילות אבטחת המידע משולב בפעילות הגנת הסייבר ובא לתת מענה למתאר האיומים הדינאמי, המאפיין את הסביבה הטכנולוגית בה פועלות מערכות מידע בנקאיות מודרניות וכן לאפשר עמידה בהוראות רגולטוריות.

התפשטות נגיף הקורונה, צעדי ההתגוננות הננקטים והמשבר הכלכלי העולמי הנגרם מכך הובילו בין היתר גם להתגברות כלל עולמית של סיכון הסייבר. ואכן בעולם נצפית התגברות אירועי תקיפה והונאה המנצלים את משבר הקורונה, ובפרט בגין המגמות הבאות: העלייה בהיקף העבודה מרחוק, אשר מרחיבה את מעטפת התקיפה הפוטנציאלית; עליה במגמת ניסיונות דיוג הלקוחות, התגברות אירועי הונאה המנצלים את החשש האנושי סביב התפשטות הקורונה, העשויה לעודד גורמים עוינים להוציא לפועל תקיפות כנגד ארגונים. כמו בעולם, גם בישראל סיכון הסייבר עולה עקב משבר הקורונה.

בנק ישראל הנחה את התאגידים הבנקאיים במכתבו מיום ה-6 באפריל 2020 לבחון את נושא התגברות איומי הסייבר בעקבות התפשטות נגיף הקורונה, ובדגש על התרחבות עבודה מרחוק, וזאת בהתייחס להיבטי "תהליכים, אנשים ומערכות", שכן ההרחבה נדרשה לביצוע מהיר ובאופן העלול להשפיע על הבקורות המוטמעות. הבנק בחן את התגברות סיכונים הסייבר, ונקט בשורה של צעדים לחיזוק ההגנה בדגש על הנושאים הבאים:

- רציפות תפקודית של פעילות יחידות הסייבר, עקב חשש מהיווצרות מחסור בכוח אדם מקצועי עקב הידבקות;
- בחינת מערכי הניטור והזיהוי בהתייחס לשינויים החלים בתקופה זו ולעדכון בהתאם;
- התאמת תכניות החירום לטיפול באירועי סייבר מהותיים של התאגיד הבנקאי ולבדוק האם נדרשות התאמות לאור המצב הנוכחי;
- הגברת מודעות וערנות עובדים ולקוחות;
- טיוב מאמצי מודיעין באופן שיתן מענה לאיומי הסייבר הרלוונטיים למשבר הקורונה;
- פעילות מול גורמי שרשרת אספקה מהותיים כדי לוודא מוכנותם להתמודדות עם איומי הסייבר הרלוונטיים למצב הנוכחי;
- התאמת ניהול הסיכון כפי שנגזר ממשבר הקורונה, בדגש על ניהול הסיכון של עבודה מרחוק;

ניהול סיכונים סייבר בשרשרת האספקה: ניהול סיכון שרשרת האספקה מבוצע בבנק באופן שוטף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 363. בעקבות התפשטות נגיף הקורונה נעשתה פנייה לספקים המהותיים תוך פירוט ההתגברות של סיכונים הסייבר בעת הזו, במטרה לוודא את היערכותם ומוכנותם לצמצום הסיכון לפגיעה בשירותים המסופקים לבנק.

הבנק בחן את התגברות סיכונים סייבר, ונקט בשורה של צעדים לחיזוק ההגנה, לרבות הגברת אמצעי אבטחה וחיזוק בקרות לעבודה מרחוק.

למידע נוסף על ניהול סיכון הסייבר ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

סיכון טכנולוגיות מידע

לפירוט בדבר התקשרות הבנק מיום 21 במאי 2020 עם בנק לאומי בתוספת להסכם המחשוב והתפעול בנוגע למתן שירותי מחשוב ותפעול, ראה פרק "תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים" ובאור ג.23 (4) לדוחות הכספיים.

למידע נוסף על ניהול סיכון טכנולוגיות מידע ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

סיכון ציות

סיכון ציות מוגדר כסיכון שתאגיד יסבול מסנקציה חוקית או רגולטורית, הפסד פיננסי מהותי או פגיעה במוניטין כתוצאה מכישלון שלו לציות להוראות חוק, רגולציה, נהלים פנימיים וקודים אתיים.

ניהול סיכון הציות כולל אחריות לגיבוש המדיניות לניהול הסיכון, ביצוע מיפוי והערכה של סיכונים ציות, טיפול במקרים של הפרות ציות, פיקוח על יישום מדיניות הציות וקביעת אחריות והיערכות ארגונית ליישום מדיניות הציות. מדיניות ניהול סיכון הציות נדונה ומאושרת על ידי הדירקטוריון לפחות אחת לשנה.

ניהול סיכונים הציות מיושם בהתאם להוראות הדין החל על הבנק, ולרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 308 - ציות ופונקציית הציות בתאגיד הבנקאי.

היועצת המשפטית הראשית עומדת בראש האגף לייעוץ משפטי וציות ומשמשת כממונה על האכיפה הפנימית בבנק ובחברות הבת. קצין הציות הראשי, העומד בראש ענף הציות, משמש כמנהל סיכון הציות בכפיפות ליועצת המשפטית הראשית של הבנק ואחראי על יישום חוק איסור הלבנת הון וחוק איסור מימון טרור בבנק. בנוסף משמש קצין הציות הראשי גם כנציב תלונות הציבור. למידע נוסף על ניהול סיכון הציות ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון משפטי

סיכון משפטי הינו סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם והוא כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות או לצעדי עונשין (Fines Penalties) כתוצאה מפעילות פיקוחית (Punitive Damages), כמו גם מהסדרים פרטניים. האגף לייעוץ משפטי וציות של הבנק אחראי לניהול הסיכון המשפטי בבנק והוא מעניק תמיכה ומענה לכלל ההיבטים המשפטיים של פעילות הבנק וקבוצתו, והיועצת המשפטית הראשית משמשת כמנהלת הסיכון המשפטי של הבנק.

ניהול הסיכון המשפטי מתבצע בהתאם למסמך מדיניות שבו הוגדרו העקרונות לניהול הסיכון המשפטי, חלוקת התפקידים והסמכויות לטיפול במיפוי ומזעור הסיכונים המשפטיים בבנק, תהליכי הדיווח על סיכונים וחשיפות משפטיות והערכתם, לרבות באמצעות ועדה לניהול סיכונים משפטיים הפועלת באגף לייעוץ משפטי והמתכנסת על בסיס תקופתי.

מסמך מדיניות ניהול הסיכון המשפטי מעודכן מעת לעת, בהתאם לצורך, ומובא לדיון ואישור בדירקטוריון הבנק אחת לשנה.

סיכון מוניטין

מוניטין הוא אוסף של תפיסות, דעות ואמונות של מחזיקי העניין לגבי התאגיד, בהתבסס על ניסיונם וציפיותיהם. סיכון מוניטין הוא הסיכון לרווחי התאגיד, ליציבותו או ליכולתו להשיג את יעדיו, כתוצאה מפגיעה במוניטין העשוי לנבוע מהתנהלות התאגיד, מצבו הפיננסי או פרסום שלילי (אמיתי או כוזב) ועלול לבוא לידי ביטוי בתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עשויה להשפיע לרעה על אמון הציבור בבנק ועל יכולתו של הבנק לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון (כגון באמצעות שווקים בין-בנקאיים או שוקי איגוח).

סיכון המוניטין מאופיין ברב ממדיות ומשקף את תפיסתם של משתתפים אחרים בשוק. יתרה מכך, הוא מתקיים בכל רחבי הארגון ובמהותו הוא פונקציה של הלימות תהליכי ניהול הסיכונים הפנימיים של הבנק, כמו גם של האופן והיעילות של תגובות ההנהלה להשפעות חיצוניות.

בחודש ספטמבר 2020 הושלמה הצעת הרכש ובנק אגוד הפך להיות חברת בת בבעלות מלאה של בנק מזרחי טפחות.

המיזוג צפוי להימשך תקופה ארוכה וככלל בחודשים הקרובים לא צפוי שינוי מהותי באופן בו מתנהלים חשבונות לקוחות הבנק. הבנק עוקב אחר סיכונים נטישה של לקוחות ופועל לשימור לקוחות. נכון לעכשיו, הבנק אינו מזהה התממשות סיכון מוניטין בעקבות השלמת עסקת הרכישה.

הבנק ימשיך לבחון ולעקוב אחר השלכות המיזוג עם בנק מזרחי טפחות האפשריות על סיכון המוניטין.

משבר הקורונה משפיע על התנהלות המשק ועל פעילות המערכת הבנקאית כולה. בשלב זה, לא מוערכת התממשות של סיכון מוניטין לבנק כתוצאה מן המשבר.

לפירוט נוסף בהקשר זה, ראה פרק "סיכונים מובילים ומתפתחים" בדוח מפורט על הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון אסטרטגי

הסיכון האסטרטגי הינו סיכון נוכחי או עתידי לרווחי הבנק, להון, למוניטין או למעמד הבנק, אשר עלול לנבוע מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום לא נאות של החלטות או מהיעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה נוצר ממידת התאימות של המטרות האסטרטגיות שהציב הבנק, ליכולתו ולסביבה הכלכלית בה הוא פועל, מיישמות תכניות העבודה והיעדים שהוגדרו לצורך השגתן, מהמשאבים שהוגדרו לצורך העמידה בתכניות ומאיוכות היישום של מרכיבי התכניות. חברי הנהלת הבנק אחראים לניהול הסיכון, כל אחד בתחומו.

עקב רכישת הבנק על-ידי בנק מזרחי טפחות, הוסרה אי הוודאות לגבי עתידו של הבנק והסיכון האסטרטגי של הבנק פחת. הבנק נערך לפעול בהתאם לתכניות העבודה שגובשו בהתייחס לתהליך המיזוג. בהתאם לכך, הופחתה רמת הסיכון האסטרטגי.

ביום ה-12 במאי 2020 דירקטוריון הבנק החליט שלא להמשיך בפרויקט החלפת מערכות המחשוב של הבנק ולאשר התקשרות הבנק עם לאומי בעניין תוספת להסכם המחשוב והתפעול המקורי שנחתם בין הצדדים. נוכח הארכת הסכם המחשוב עם בנק לאומי, לפחות עד ליום 31 בדצמבר 2022, אי הוודאות שהיתה כרוכה במציאת פתרון להמשך קבלת שירותי מחשוב מלאומי – הוסרה.

בעקבות התקשרות הבנק עם לאומי בתוספת להסכם המחשוב והתפעול ה"ל", סך הוצאות המחשוב של הבנק לשנת 2020 הסתכמו בסך של 261 מיליון ש"ח לעומת 200 מיליון ש"ח בשנת 2019. כמו כן, לאחרונה קיימות יוזמות רגולטוריות בתחום האשראי הצרכני אשר עלולות להשפיע על מגזר זה. בפרט, שיפור היכולות הנובעות משימוש במאגר נתוני אשראי, המאפשר לכל גוף לקבל מידע אגרטיבי על כל לקוח במערכת הבנקאית, ומ-Open API, המאפשר לנותני שירות להתחבר למערכות הבנק ולשלוח מידע עדכני בזמן אמת על הלקוח, אשר צפויים להגביר את התחרות בקרב הלקוחות הקמעונאיים, ובכלל זה מול גופים חוץ בנקאיים. בנוסף, המשך סביבת הריבית הנמוכה במקביל להקצאת משאבים לפרויקט הסבת מערכות המחשב, משפיעה על יכולת שיפור הרווחיות והתשואה בטווח הקצר. לפירוט נוסף בהקשר זה, ראה פרק "סיכונים מובילים ומתפתחים" בדוח מפורט על הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. בשנים האחרונות הולכת וגוברת המודעות בעולם ובארץ לפוטנציאל חשיפתם של מוסדות פיננסיים לסיכון הנובע ממפגעים סביבתיים ומאי קיום הוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. סיכון אשראי הנובע מסיכון סביבתי מוגדר כסיכון לפגיעה ביכולת החזר האשראי של הלווה עקב הפרת חוק המביאה להטלת קנסות כספיים משמעותיים, עלויות בלתי צפויות לשם עמידה בדרישות הדין וכו'.

הן בחודש יוני 2009 והן בחודש דצמבר 2020 פרסם המפקח על הבנקים מכתבים לעניין הסיכונים הסביבתיים בתאגידים בנקאיים ועל פיהם על התאגיד הבנקאי לפעול להטמעת ניהול החשיפה לסיכון הסביבתי במכלול הסיכונים, לרבות באמצעות גיבוש תיאבון לסיכון סביבתי, מדיניות אשראי, השקעות ועוד. כמו כן, הבנק מתבקש לעקוב אחרי ההמלצות וההנחיות שפרסמו ומפרסמים גופים בינלאומיים מובילים בנושא והכוללים, בין היתר, התייחסות לציפיות הפיקוחיות בנושא ניהול הסיכון והגילוי.

הבנק מכיר בכך שזיהוי והערכת הסיכון הסביבתי הינם חלק מתהליך נאות של הערכת הסיכונים להם חשוף הבנק.

הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון

טבלת גורמי הסיכון להלן מבוססת על מתודולוגיה מעודכנת, המשלימה תהליך מקיף שערך הבנק לעדכון הגישה המשמשת להערכת הסיכון הכולל בקווי העסקים השונים. בהתאם למתודולוגיה, מידת ההשפעה של גורמי הסיכון השונים בטבלה להלן, מבטאת את המידה בה גורם הסיכון משקף איום על יציבות הבנק. ההשפעה המוצגת להלן גובשה תוך התאמה ככל הניתן לתהליך ה- ICAAP האחרון שבוצע ותוצאותיו, תוך בחינת היבטים איכותיים וכמותיים, כולל פרופיל הסיכון של הבנק ולתהליכי מדידת הסיכונים השוטפים, והיא מבוססת על אמידת חשיפת פעילותו של הבנק לסיכונים השונים והשפעתם על הלימות הונו ויציבותו. יצוין כי לאור הליך המיזוג, הבנק אינו עורך תהליכי ICAAP שנתיים וזאת באישור הפיקוח על הבנקים. כמו כן, החל מרבעון רביעי 2020, לאור רכישת הבנק על ידי בנק מזרחי טפחות, משולב הבנק בתהליך ה- ICAAP הקבוצתי אותו עורך מזרחי טפחות.

בהתאם, ככלל התפיסה מבוססת על אחד או שני פרמטרים מרכזיים:

- **השפעת הסיכון במצב עסקים הרגיל** - באמצעות שיעור הקצאת ההון.
 - **השפעת הסיכון תחת תנאי קיצון** - באמצעות ההשפעה על הלימות ההון רובד 1 בתרחיש קיצון.
- סיכונים קשים לכימות דוגמת סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי וכיו"ב, מוערכים באופן סובייקטיבי, על ידי הגורמים הרלוונטיים בבנק, ובהתבסס על תוצרי ה- ICAAP.

להלן מפורטת הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון בבנק ליום 31 בדצמבר 2020

גורם הסיכון	השפעת הסיכון (גבוהה, בינונית, נמוכה)
1. השפעה כוללת של סיכונים אשראי*	בינונית-גבוהה ¹
1.1 סיכון בגין איכות לווים ובטחונות	בינונית-גבוהה ¹
1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית**	בינונית-נמוכה
1.3 סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים**	בינונית
2. השפעה כוללת של סיכונים שוק*	בינונית-גבוהה ²
2.1 סיכון ריבית	בינונית-גבוהה ²
2.2 סיכון בסיס (אינפלציה ושערי חליפין)	בינונית
2.3 סיכון אופציות	בינונית
2.4 סיכון מחירי מניות	בינונית
3. סיכון נדילות	נמוכה
4. סיכון תפעולי	בינונית-גבוהה ³
5. סיכון סייבר	בינונית-גבוהה
6. סיכון טכנולוגיות מידע	בינונית
7. סיכון משפטי	נמוכה
8. סיכון מוניטין	בינונית- נמוכה ⁴
9. סיכון סליקה	נמוכה
10. סיכון אסטרטגי	בינונית ⁵

* השפעה כוללת של סיכונים אשראי וסיכונים השוק נקבעה על פי הערכת הסיכון הגבוהה ביותר מבין תתי הסיכונים.

** החישוב הינו על בסיס אשראי ברוטו ללא ביטחונות המותרים לניכוי.

1. עקב התמשכות אירוע הקורונה והעליה בסיכון המשק הישראלי ביטוי בהפרשות שביצע הבנק בשנת 2020, רמת הסיכון בגין איכות לווים ובטחונות עלתה ברבעון קודם מ"בינונית" ל"בינונית-גבוהה" ונתרה ברבעון הנוכחי "בינונית-גבוהה".
2. עקב התמשכות המשבר רמת הסיכון בגין סיכונים שוק, שעלתה ברבעון הקודם מ"בינונית" ל"בינונית-גבוהה", נותרה ברבעון הנוכחי "בינונית-גבוהה".
3. משבר הקורונה הביא להתאמות במתכונת העבודה, ובכלל זה בפעילות הסניפים והמטה תוך מעבר לעבודה מרחוק למעט פעילות ליבה (פעילות הסניפים). התמשכות אירוע הקורונה וגלי התחלואה הנוספים מעלים את הפוטנציאל להתמשכות סיכון תפעולי ובפרט סיכונים מעילה והונאה. כמו כן, קיימים סיכונים פוטנציאליים מתהליך המיזוג והסבת הפעילות של לקוחות הבנק לבנק מזרחי טפחות. בהתאם לכך, רמת הסיכון, שעלתה מ"בינונית" ל"בינונית-גבוהה" ברבעון קודם, נותרה "בינונית-גבוהה".
4. תהליך המיזוג צפוי להימשך תקופה ארוכה וככלל בחודשים הקרובים לא צפוי שינוי מהותי באופן בו מתנהלים חשבונות לקוחות הבנק. הבנק עוקב אחר סיכונים נטישה של לקוחות ופועל לשימור לקוחות. נכון לעכשיו, הבנק אינו מזהה התמשכות סיכון מוניטין בעקבות השלמת עסקת הרכישה. לאור כך, רמת סיכון המוניטין נותרה "בינונית-נמוכה".
5. עקב רכישת הבנק על-ידי בנק מזרחי-טפחות, הוסרה אי הוודאות לגבי עתידו של הבנק והסיכון האסטרטגי של הבנק פחת. הבנק נערך לפעול בהתאם לתכניות העבודה שגובשו בהתייחס לתהליך המיזוג. על רקע האמור, רמת הסיכון, שהופחתה ברבעון הקודם מ"בינונית-גבוהה" ל"בינונית" נותרה ברבעון הנוכחי "בינונית" ואינה ממשיכה לרדת בשלב זה. לפירוט נוסף ראה פרק "סיכונים מובלים ומתפתחים" בדוח המפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

הערות:

- ראה גם פרק תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים.
- לפירוט אודות סיכונים מובלים ומתפתחים ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>
- הערכת דרגות ההשפעה של הסיכונים מבוססת על מתודולוגיה פנימית של הבנק ואיננה ניתנת להשוואה בין הבנקים השונים.

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

כללי החשבונאות המשמשים לעריכת הדוחות הכספיים של הבנק מפורטים בבאור 1 לדוחות הכספיים. יישום כללים אלה על ידי הנהלת הבנק כרוך בהנחות ובאומדנים שונים המשפיעים על ערכם של הנכסים, ההתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) והתוצאות העסקיות של הבנק.

כל הנחה, הערכה ואומדן, הינם מטבעם "מידע הצופה פני עתיד", קיימת אפשרות, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

להלן יפורטו נושאים אשר האומדנים וההערכות לגבי משתנים שונים ששימשו בהכנתם רגישים לשינויים העלולים להשפיע על התוצאות העסקיות. הנהלת הבנק סבורה כי האומדנים וההערכות שישמשו בהכנת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

הפרשה להפסדי אשראי

על פי הוראת המפקח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" מיישם הבנק את תקני החשבונאות האמריקאים בנושא (ASC 310) והוראות רגולטוריות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור (להלן: "ההוראה").

ההפרשה להפסדי אשראי מוערכת באחד משני מסלולים: הפרשה המוערכת על בסיס פרטני והפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי. ראה פירוט לעקרונות ההוראה ויישומם בבנק בבאור 6.ה.1.

לבנק מתודולוגיה במסגרת מדיניות האשראי, לאיתור וזיהוי חובות בעייתיים, לסינון ולמדידת הפרשה להפסדי אשראי בגינם, וזאת על מנת לקיים הפרשה ברמה מתאימה (Appropriate) לכיסוי הפסדי אשראי צפויים (Estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלו ובהתייחס להפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים.

ההפרשה להפסדי אשראי הינה אומדן אשר בקביעתו נעשה שימוש במשתנים שונים ובהנחות עבודה שהשפעתם הינה מהותית. אומדנים אלו כוללים, בין היתר: אופן סיווג חובות (טוב, או בעייתי: השגחה מיוחדת, נחות, פגום), קביעת תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים להתקבל, קביעת שווי הוגן של בטחונות, קביעת מועד המחיקות החשבונאיות, שיעור המקדמים להפרשה הקבוצתית וכו'.

נוכח התפשטות וירוס הקורונה למדינות רבות בעולם, כולל ישראל, והכרזת מגיפת וירוס הקורונה כמגיפה עולמית, והשפעות על מרבית ענפי המשק, הנחה הפיקוח על הבנקים את המערכת הבנקאית להפעיל שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי הצפויים בתיק האשראי שלו. וזאת על מנת לוודא שההפרשות להפסדי אשראי יהיו מספיקות כדי לכסות באופן שמרני וזהיר את האומדן העדכני של הפסדי האשראי הצפויים מתיק האשראי של התאגיד הבנקאי, כולל ההשפעה של אירוע נגיף הקורונה. במסגרת הדוחות הכספיים של שנת 2020, עדכן הבנק את מודל חישוב מקדמי ההפרשה הקבוצתית כך שייטן מענה הולם למצבי קיצון, כפי שנצפו באירוע הקורונה וכן, עדכן במודל ההפרשה הקבוצתית את הפרמטרים המאקרו כלכליים המשפיעים על חישוב ההפרשה הקבוצתית, המביאים גם בחשבון את חוסר הודאות הקיימת.

בנוסף בוחן הבנק באופן שוטף את ההפרשה הכוללת, בהתייחס לכל אחד ממגזרי הפעילות תוך לקיחה בחשבון של היקפי דחיות התשלומים של לקוחות מתחילת המשבר והיקף הלקוחות שביקשו דחייה נוספת וכן בהתייחס להיקפי האשראי בערבות מדינה שניתן לעסקים להתמודדות עם משבר נגיף הקורונה. לפרוט נוסף ראה פרק "השפעת אירוע הקורונה על הוצאות בגין הפסדי אשראי". להערכת הבנק, לאור חוסר הודאות של השלכות משבר הקורונה ואופן התפתחותו, ייתכן והבנק ירשום הפסדי אשראי משמעותיים נוספים בעתיד.

לפרוט בדבר דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה ראה באור 3.ד.1 בדוחות הכספיים.

זיהוי וסיווג אוכלוסיית החובות הבעייתיים – נעשה בחלקו על בסיס פרמטרים המוגדרים בהוראה ובחלקו על פי כללים שקבע הבנק לזיהוי ואיתור של חובות בעייתיים.

הבנק בוחן באופן שוטף את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל האפשר, לווים לגביהם עלתה רמת הסיכון. בנוסף מופעלים בבנק מספר תהליכים לאיתור לווים עם פוטנציאל לבעייתיות, הכללתם ברשימת מעקב וקביעת אופן הטיפול בהם.

לאור יישום הוראת מקור החזר ראשוני בשנת 2017, הבנק עדכן את מדיניות זיהוי חובות בעייתיים וסיווגם, כך שחובות נבחנים גם על החוזק הצפוי של מקורות החזר מהתזרים העסקי (מקור החזר תזרימי שוטף, יציב, מופרד ובשליטת החייב) למעט מקרים מסוימים בהם במהלך העסקים הרגיל החוב אמור להיפרע מהתזרים שמניב הנכס הממומן.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי – הבנק בוחן על בסיס פרטני כל חוב שיתרתו הינה בעיקרה מעל 500 אלפי ש"ח, ואם החוב מסווג כפגום מבוצעת לגביו הערכה פרטנית שמטרתה לבחון את הצורך בהפרשה להפסדי אשראי. הבנק מסווג חוב כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. כמו כן מסווגים חובות כפגומים באופן אינטגרטיבי על ידי המערכות הממוכנות כאשר קיימות סיבות אובייקטיביות לסיווגם (כגון: חוב שאורגן מחדש ו/או כשהקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר).

כאשר חוב שנבחן פרטנית סווג כפגום, ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי בגינו מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מפעילותו השוטפת של החייב, מקבלת כספים ממקורות אחרים או ממימוש בטחונות, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר גביית החוב מותנית בביטחון, ההפרשה הפרטנית מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון (בניכוי עלויות מימוש) ששוועד להבטחת אותו חוב. אם הערך הנוכחי של התזרימים העתידיים או השווי ההוגן של הנכס המשועבד נמוך מיתרת החוב הרשומה, הבנק רושם את ההפרש כהפרשה פרטנית להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית, בהתאם לעניין. חובות שנבחנו פרטנית ולא הוגדרו כפגומים (למעט הלוואות לדיור לגביהם חושבה הפרשה מזערית לפי שיטת עומק הפיגור) תחושב בגינם הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי כמפורט בהמשך. לבנק מתודולוגיה למדידת תזרים מזומנים של חוב שגבייתו אינה מותנית בביטחון המבוססת על קריטריונים לבחינת רמת הוודאות לקבלת כספים והמקדם שיש להכיל על רמת וודאות זו. המקדם תלוי ברמת הוודאות ופרק הזמן המוערך לקבלת הכספים. צפי התקבולים לגבייה נקבע על ידי מנהלי היחידות הרלוונטיות השונות בהתאם לעקרונות שנקבעו. קביעת סכומי ההפרשה להפסדי אשראי ועדכון הפרשות שנעשו בעבר מבוצעים באופן שוטף ועל סמך הערכות מחודשות (הנעשות אחת לרבעון), של החובות הפגומים בבנק. החלטות אלה נדונות אחת לרבעון בפורום בהשתתפות מנכ"לית הבנק, ראש אגף עסקים, ראש אגף כספים, ראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות וייעוץ וכן בוועדת הביקורת ובמליאת הדירקטוריון. יתרת ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי במאזן ליום 31 בדצמבר 2020 הינה 38 מיליון ש"ח.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי – על פי ההוראה יש לבצע הפרשה קבוצתית לגבי החובות שאינם פגומים (למעט הלוואות לדיור לגביהן מחושבת הפרשה מזערית לפי שיטת עומק הפיגור. לעניין הנחיית הפיקוח על הבנקים בנושא הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיור- ראה להלן).

ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי נועדה לשקף הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב- ASC 450 (FAS 5) - טיפול חשבונאי בתלויות, בהתבסס על הנחיות המפורטות בהוראות הדיווח לציבור. חישוב ההפרשה הקבוצתית מבוסס על שיעורי הפסד/מחיקות היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בטווח שנים שנקבע על פי בנק ישראל. יצוין כי הבנק ממשיך לכלול גם את שנת 2011 ואילך בטווח השנים על פיהם מחושב שיעור הפסד/מחיקות היסטוריים וזאת בהתאם להנחיות בנק ישראל.

שיעור הפסד היסטורי חושב על בסיס שיעורי המחיקות החשבונאיות נטו, ביחס ליתרת החובות. ככלל המקדם המשמש לחישוב ההפרשה הקבוצתית נקבע כממוצע שיעורי הפסד/מחיקות היסטוריים בטווח, תוך מתן משקל גבוה יותר למקדם השנה האחרונה, אם זה עלה על הממוצע. נוסף על כך ביצע הבנק התאמה איכותית נוספת המבוססת על מתודולוגיה מפורטת על פי הנחיות בנק ישראל בנושא בכלל ענפי המשק המבטאת את הסיכון הגלום בכל ענף.

בקביעת הפרשה קבוצתית נאותה להפסדי אשראי בגין אשראי לאנשים פרטיים שאינו לדיור, הבנק מביא בחשבון הן את ממוצע הפסדי עבר בשנים בטווח שקבע בנק ישראל שהסתיימו במועד הדיווח והן התאמות בגין גורמים סביבתיים שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים בשיעור שלא יפחת מ- 0.75% מיתרת האשראי הצרכני הלא בעייתי. מהאמור הוחרג סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית, שבגינם נקבעה ההתאמה האיכותית כפי שחושבה על פי המתודולוגיה הקיימת בבנק.

חישוב ההפרשה על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים, מבוסס על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש הצפוי לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון- סיכון אשראי- הגישה הסטנדרטית.

כמו כן, מיישם הבנק את הנחיית הפיקוח על הבנקים בנושא הלוואות לדיור על פיה יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי המוחזקת בגין הלוואות לדיור לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות ליום הדיווח. יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי במאזן ליום 31 בדצמבר 2020 (לרבות הפרשה לפי עומק הפיגור) הינה 280 מיליון ש"ח. לפרוט בדבר השפעת אירוע הקורונה על ההפרשה הקבוצתית ראה פרק "הוצאות בגין הפסדי אשראי".

מחיקות חשבונאיות – סכומי חוב שנחשבים ככאלו שאינם ברי גביה ו/או בעלי ערך נמוך כך שהותרתם כנכסים אינה מוצדקת, נמחקים חשבונאית. חוב אשר מוערך פרטנית והינו פגום והבנק מנהל מאמצי גבייה ארוכי טווח (יותר משנתיים מתחילת נקיטת הליכים כאשר החוב טרם ניגבה) נמחק חשבונאית באמצעות מערכת ממוכנת אשר מונה את הזמן שחלף מיום סיווג החוב כפגום, וזאת כנדרש בהוראה. ביתר המקרים המחיקות החשבונאיות מבוצעות בהתאם לבחינה ספציפית. בחובות שגבייתם מותנית בביטחון נמחק באופן מיידי ההפרש שבין יתרת החוב לבין השווי ההוגן של הביטחון. כאשר אין ודאות שהסכום שיתקבל בסופו של דבר לפירעון החוב יכסה את יתרת החוב הרשומה של החוב, לאחר המחיקה החשבונאית מבוצעת הפחתה נוספת מהשווי ההוגן שחושב ונרשמת בגינה הפרשה להפסדי אשראי.

החל משנת 2014 עדכן הבנק את המתודולוגיה בנושא מחיקת הלוואות לדיור לפיה במקרה של הפרשה פרטנית מעבר לעומק המביאה את סך ההפרשה להפרשה מלאה, מבוצעת מחיקה חשבונאית על מלוא ההפרשה (הפרשת עומק ותוספת לעומק הפיגור).

לגבי חובות אשר מוערכים על בסיס קבוצתי, מערכת ממוכנת מבצעת מחיקה חשבונאית בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם ועל פרמטרים נוספים.

הכרה בהכנסה – במועד סיווג החוב כפגום הבנק מגדיר את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיק לרשום בגינו הכנסות ריבית, למעט חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו בעבר כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגבי הסיווג כחוב פגום. כל זמן שקיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של חוב פגום, כל התשלומים שהתקבלו ישמשו להקטנת קרן ולאחר מכן כהכרה בהכנסות ריבית אשר ירשמו כרווח מפעולות מימון לפני הפרשה להפסדי אשראי.

הכרה בהכנסה על בסיס מזומן - הכנסת ריבית, בגין חוב פגום, מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן כל עוד היתרה הרשומה הנותרת של החוב נחשבת להיות ברת גביה במלואה. קביעת הבנק בדבר יכולת הגביה של כל היתרה הרשומה הנותרת של החוב חייבת להיותך בהערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של החייב והתחזית לפרעון, לרבות התייחסות לביצועי הפרעון ההיסטוריים של החייב וגורמים רלוונטיים אחרים. בכל מקרה מוגבל סכום ההכנסה, שיוכר כהכנסת ריבית, לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הריבית החוזי.

הכנסות ריבית בגין חוב המסווג כארגון מחדש מוכרות רק לאחר פירעון של 6 תשלומים רצופים ללא פיגור בהלוואות הנפרעות בתשלומים חודשיים או לאחר פירעון חלק מהותי מקרן החוב (20%) בהלוואות הנפרעות בתשלומים שאינם חודשיים. לפירוט נוסף של סכומי ההפרשות והמחיקות ראה באורים 13 ו-1.א.27 לדוחות הכספיים.

הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני של אגרות חוב זמינות למכירה

לגבי אגרות חוב המסווגות כזמינות למכירה, ההפרש בין שוויין ההוגן לבין העלות המופחתת שלהן נזקף, בהתאם לכללי החשבונאות, לקרן הון. כאשר מדובר בקרן הון שלילית, הבנק בוחן את הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך לרווח והפסד, על פי כללי חשבונאות מקובלים, לרבות בהתייחס לפרסומים של התקינה האמריקאית בנושא (FAS 115). כללים אלה מחייבים את הבנק לבחון האם ירידת הערך של אגרות החוב הינה בעלת אופי אחר מזמני. בהתאם למדיניות הבנק, שהינה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, מוכרת ירידת ערך של ניירות ערך כבעלת אופי אחר מזמני לגבי כל נייר ערך המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

1. נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור.
 2. נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר.
 3. נייר ערך אשר חלה לגביו ירידת דירוג משמעותית בין דירוג האג"ח במועד שבו נרכש הנייר לבין דירוג במועד פרסום הדוח. ירידת דירוג משמעותית תחשב ירידה של לפחות 3 דרגות כאשר הדרגה החדשה הינה מתחת (BBB) (Investment Grade).
 4. נייר ערך אשר סווג על ידי הבנק לאחר רכישתו כבעייתי.
 5. נייר ערך אשר לגביו חל כשל בתשלום שהתרחש לאחר הרכישה.
 6. נייר ערך אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת הדיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הינו נמוך משמעותית מהעלות המתואמת, זאת אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלבנטיים, אשר מוכיח ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.
- לצורך כך נקבעו בבנק קריטריונים שונים, אשר בהתקיימם מבוצעת לגבי אותם ניירות ערך בחינה מעמיקה שלאחריה נערך דיון ספציפי לגביהם בוועדות פנימיות בבנק. הקריטריונים העיקריים הנבחרים הינם:
- ניירות ערך אשר ירידת השווי ההוגן הינה מעל 20% ומעבר לשנה של ירידה מתחת לעלות המתואמת.
 - ניירות ערך בהם ירידת השווי ההוגן הינה 30% ומעלה והתשואה לפדיון עולה על 10%.
 - ניירות ערך בהם ירידת השווי ההוגן הינה בין 20% ל-30%, בתנאי שסכום ירידת הערך עולה על 5 מיליון ש"ח והתשואה לפדיון עולה על 10%.

הבדיקה המעמיקה מבוססת על מתודולוגיה פנימית שאושרה על ידי הדירקטוריון.

הדיונים בדבר הצורך בביצוע הפרשות מתקיימים במסגרת ועדות פנימיות שהוקמו לצורך כך: ועדת משנה בראשות ראש אגף ניהול פיננסי, אשר ממליצה על ביצוע הפרשות בהתבסס בין היתר, על מתודולוגיה פנימית לניתוח פרטני של החברה המנפיקה. ההמלצות מוגשות לוועדה בראשות מנכ"לית הבנק. המלצות מובאות לדיון בוועדת הביקורת של הדירקטוריון ובמליאת הדירקטוריון. כחומר רקע לדיון מוגש כל המידע הרלוונטי לגבי אגרות החוב, כולל תמצית הניתוח הפרטני שנעשה על בסיס המתודולוגיה הפנימית.

סך ההפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני שנזקפה כהוצאה להכנסות מימון שאינן מריבית בגין אגרות חוב בשנת 2020 הסתכמה ב-32 מיליון ש"ח (בשנת 2019 – ב-13 מיליון ש"ח).

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

מדידת השווי ההוגן הינה על פי עקרונות תקן חשבונאות FAS 157 (ASC 820-10) המגדיר שווי הוגן כמחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או מחיר שהיה משולם בעבור התחייבות (להלן: "מחיר יציאה") בעסקה רגילה, כלומר בעסקה שאינה מכירה כפויה או מכירה במהלך פירוק, בין משתתפים בשוק במועד המדידה. בהתאם לעקרונות התקן על התאגיד הבנקאי לעשות שימוש מקסימאלי בנתונים נצפים, המייצגים מידע זמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים, ושימוש מינימאלי בנתונים לא נצפים המשקפים את הנחות הבנק בעת קביעת מחיר היציאה. FAS 157 מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת שווי הוגן הינם נצפים או לא נצפים. ראה פירוט לעקרונות ההוראה ויישומן בבנק בבאור 1.ה.7.

חלק מהמכשירים הפיננסיים בהם פעיל הבנק - ניירות ערך (בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר) ומכשירים פיננסיים נגזרים, נרשמים במאזן ו/או ברווח והפסד לפי שווי הוגן.

בקביעת ההנחות והאומדנים שמשמשים את הבנק בתהליך מדידת השווי ההוגן של מכשירים אלו ובתהליך תיקופם נעשה שימוש בפרמטרים רבים, הן בנתונים נצפים מהשוק המתקבלים ממקורות בלתי תלויים והן בנתונים לא נצפים המשקפים הנחות של הבנק. פרמטרים אלה יכולים להשתנות עקב שינויים אפשריים, בעיקר בשיעורי הריבית וסטיות תקן בשווקים השונים. הבנק קבע מתודולוגיה לאופן המדידה, נהלים לבקרה הפנימית והגילוי לגבי תהליך קביעת השווי ההוגן של מכשירים אלו.

בשלב הראשון נערך מיפוי של המכשירים הפיננסיים הנמדדים לפי שווי הוגן תוך הפרדה בין:

- מכשירים פיננסיים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1).
 - מכשירים פיננסיים מצוטטים משוק לא פעיל אך הנתונים המשמשים לקביעת השווי ההוגן הינם נתונים נצפים (רמה 2).
 - מכשירים פיננסיים ששוויים ההוגן נמדד על ידי נתונים לא נצפים אשר משקפים הנחות הבנק (רמה 3).
- לפרטים בדבר העברות בין רמות בהיררכיות השווי ההוגן, ראה באור 30 לדוחות הכספיים.

שוק פעיל הינו בורסות פעילות בארץ ובעולם בהן נסחרים מכשירים פיננסיים, כאשר השווי ההוגן מצוטט וניתן לציטוט בכל מועד מדידה. תהליך זיהוי השוק הפעיל, לצורך קבלת נתונים נצפים למכשירים אשר אינם סחירים, מבוצע באמצעות שאלות מנחות לאגף ניהול פיננסי וזאת בהתאם לקריטריונים של נפח עסקאות בשוק, גודל מרווח BID/ASK ועוד. על פי התשובות נקבעת מידת ההסתמכות על הנתונים הנצפים של המכשיר מתוך השוק בו המכשיר הפיננסי פועל.

מדידת השווי ההוגן למכשירים פיננסיים אשר מחירים נקבע על פי הנחות הבנק נעשה רק לאחר שנעשו מאמצים מקסימאליים למציאת נתונים נצפים אשר ישמשו לקביעת השווי ההוגן לתאריך המדידה או כאשר המודל לתמחור השווי ההוגן הינו מודל מורכב אשר מבוסס על הנחות הבנק ולא קיים מודל כלכלי אחר המאפשר שימוש בו והינו תחת הנחות משתתפי השוק.

כעולה מהנתונים שהובאו בבאור 30 לדוחות הכספיים שיעור הנכסים אשר שווים ההוגן מוגדר ברמה 3 מתוך סך הנכסים הנמדדים לפי שווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה במאזן או ברווח והפסד הינו 1% לעומת 15% ביום 31 בדצמבר 2019.

מדידת השווי ההוגן למכשירים פיננסיים בהם פועל הבנק ששוויים ההוגן אינו נקבע לפי מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 2 ו-3), נקבעת באמצעות אחת משתי הטכניקות שלהלן:

- גישת ההכנסה – גישה הכוללת מדידת ערך נוכחי של תזרימי מזומנים או מודלים לתמחור אופציות (B&S). טכניקת הערכה זו הוגדרה על ידי הבנק "כמודל מקובל/סטנדרטי".
- גישת השוק – גישה המשתמשת במחירים ובמידע רלבנטי אחר שמקורו בעסקאות שוק שמעורבים בהן נכסים או התחייבויות זהים או בני השוואה. טכניקת הערכה זו הוגדרה על ידי הבנק "כמודל מורכב".

בקביעת ערכי השווי ההוגן פיתח הבנק מתודולוגיית תמחור הלוקחת בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי כגון סיכוני שוק, סיכוני אשראי וחוסר נזילות (תלות בהיקף הסחירות של המכשיר הפיננסי). המתודולוגיה נבחנת על ידי גורם מבקר, שמהווה פונקציה בעלת רמה מקצועית נאותה והינו גורם בלתי תלוי בפונקציית החישוב. כמו כן אותו גורם מבקר מעיר את הערותיו לגבי סבירות ערכי השווי ההוגן המתקבלים בפועל. מתודולוגיית התמחור של אגרות חוב קונצרניות ישראליות לא סחירות מבוססת ככל שניתן על עסקאות אחרונות בשוק שבוצעו באגרות החוב הנבחנות, ולאחר מכן על עסקאות אחרונות של אגרות חוב דומות. במידה ולא קיימות עסקאות כאלו או במידה ושווי אגרות החוב מתחת לרף מהותיות כפי שנקבע במתודולוגיית התמחור, משתמש הבנק בשירותי תמחור מחברת "מרווח הוגן" לחישוב ערכי השווי ההוגן תוך הפעלת שיקול דעת. נכון ליום 31 בדצמבר 2020 ערכי השווי ההוגן אשר נקבעו לפי ציטוט מרווח הוגן הסתכמו בסך של 61 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 - 71 מיליון ש"ח). ערכי השווי ההוגן שחושבו על פי המתודולוגיה לעיל מועברים לבחינה נוספת במסגרת ועדה פנימית המייעצת בנושא השווי ההוגן, אשר דנה בתוצאות ערכי השווי ההוגן המתקבלים כתוצאה מהפעלת המודל המורכב. ועדה זו כוללת נציגים מאגפים שונים בבנק, בעלי רמה מקצועית נאותה לתיקוף האמידה של ערכי השווי ההוגן.

- הבנק בוחן את מהותיות היקף המכשירים הפיננסיים בהם לא ניתן לקבוע ברמה סבירה של בטחון את השווי ההוגן בהתאם להוראות הדיווח לציבור. נכון ליום 31 בדצמבר 2020, היקף המכשירים הפיננסיים הנ"ל הוערך כלא מהותי, כמו כן נתקבלה החלטה להימנע מהגדלת היקף הפעילות במכשירים אלו בשלב זה.
- המדיניות ותהליך העבודה המתוארים לעיל, כולל מודלים פנימיים שבשימוש, אושרו על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון.
- תהליך קביעת השווי ההוגן למוצרים חדשים אשר נמדדים בדוחות הכספיים לפי שווי הוגן נבחן ומתוקף באופן שוטף, ומובא לאישור ועדת הביקורת והדירקטוריון.

על פי התקן יש לשקף את סיכון האשראי במדידת השווי ההוגן של מכשירים נגזרים שאינם סחירים בשוק פעיל. יש לשקף את סיכון האשראי הן בפוזיציות בצד הנכסים בגין סיכון הצד הנגדי לעסקה והן בפוזיציות בצד ההתחייבות בגין סיכון הבנק. סיכון הבנק נגזר מהפער בין פרמיית סיכון הבנק המשתקפת מאג"ח שהנפיק לבין עקום חסר הסיכון. סיכון הצד הנגדי נגזר בהתבסס על אינדיקציות מעסקאות בשוק פעיל לאיכות האשראי של הצד הנגדי, ככל שאינדיקציות כאמור זמינות במאמצים סבירים. הביטחונות הנזילים שהבנק דורש מצד נגדי אינם מיוחסים ספציפית לפעילות במכשיר נגזר בודד אלא לכלל הפעילות של הצד הנגדי ולכן הבנק נדרש לבצע התאמות לשווי ההוגן בגין איכות הצד הנגדי. האינדיקציות לאיכות האשראי של הצד הנגדי נגזרות, בין היתר, ממחירים של מכשירי חוב של הצד הנגדי הנסחרים בשוק פעיל וממחירים של נגזרי אשראי שהבסיס שלהם הוא איכות האשראי של הצד הנגדי. במידה ולא קיימות אינדיקציות כאמור, מחושבות התאמות בהתבסס על דירוגים פנימיים שקבע הבנק (כגון: אומדנים לשיעורי כשל צפויים ושיעורי הפסדי אשראי בעת כשל). שווי הוגן של מכשיר נגזר אשר לא קיימים לגביו מחירים מצוטטים, לא קיימים ביטחונות נזילים או הסכמי קיזוז שמבטיחים באופן מספק את איכות האשראי של הנגזר ואין נתוני שוק על איכות האשראי של הצד הנגדי כגון: CDS או אגרות חוב של הצד הנגדי יסווג למכשיר נגזר ברמה 3.

עבור צדדים נגדיים החתומים על הסכמי התחשבות נטו (Netting), סיכון האשראי מחושב על בסיס הפורטפוליו של סך המכשירים הנגזרים של הצד הנגדי ברמת חשיפה נטו. עבור צדדים נגדיים שאינם חתומים כאמור, החישוב מבוצע בנפרד על צד הנכסים ועל צד ההתחייבויות, ללא הפעלת קיזוז.

הבנק מיישם גישה מתקדמת המביאה בחשבון את החשיפה לסיכון האשראי לאורך חיי העסקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2020 תוצאות התאמת הנכסים וההתחייבויות בגין סיכון האשראי למכשירים פיננסיים נגזרים אינן מהותיות.

זכויות עובדים

במסגרת חישוב התחייבויות הבנק הקשורות לזכויות עובדים, נעזר הבנק באקטואר חיצוני בשלושה נושאים עיקריים (פרטים בדבר הטבות לעובדים נמצאים [בבאור 21](#) לדוחות הכספיים):

1. זכויות פנסיה – מתייחסות הן לאוכלוסיית המנהלים ומורשי החתימה (להלן: "מו"חים") הוותיקים של הבנק הזכאים לפנסיה תקציבית בפרשה (להלן: "פעילים"), והן למנהלים שכבר פרשו ובחרו במסלול פנסיוני (להלן: "גמלאים"). ראה גם באור [21.א](#) ופרק "הון אנושי".

2. מענקים בגין ותק עובדים (מענקי יובל) – ליום 31 בדצמבר 2020 חלים על אוכלוסיית הפקידים בבנק, ראה גם באור [21.ג](#). לדוחות הכספיים.

3. פיצויים לרבות פיצויים בעת הפרישה מעבר למחויבות חוזית. יצוין כי, להערכת הבנק ויועציו המשפטיים, אין לבנק מחויבות משפטית, בין במישרין ובין מכללא, לתשלום פיצויים עודפים. ראה גם [באור 21.א.4](#) לדוחות הכספיים.

החישובים האקטואריים נערכים בשיטת "הערכת הטבות נצברות צפויות" (Accrued Benefit Cost Method) המשקפת את סך הכל ההטבה שנצברה עד למועד המאזן, כאשר סך הכל ההטבה הצפויה בעת הזכאות העתידית נפרסת ליניארית על פני תקופת העבודה.

החישובים האקטואריים כוללים הנחות לגבי: שיעור עליית השכר הראלית, לוחות תמותה, שיעורי נכות, שיעורי עזיבה בפיצויים רגילים ובפיצויים עודפים, שיעורי הפיצויים העודפים, שיעורי הבחורים בפנסיה, שיעורי ניצול הפנסיה, וכו'. המספר הנמוך יחסית של אוכלוסיית עובדי הבנק לעיתים לא מאפשר להסיק מסקנות סטטיסטיות לצורך שימוש במודל אקטוארי. בהתאם לכך, במקרים מסוימים מתבסס האקטואר על הנחות ההנהלה ובמקרים מסוימים מפעיל שיקול דעת תוך שימוש בהתאמות לסקרים אותם הוא מבצע. על אף שהנחות אלו נקבעות בשמרנות ובמקצועיות ראויה, שינוי בכל אחת מהן או בכמה מהן, ו/או שינוי בשיעור ההיוון יביא לשינוי בגובה ההתחייבויות של הבנק.

החישובים האקטואריים רגישים בעיקר לשינוי בשיעור ההיוון, בשיעור החזוי של תוספות השכר הריאליות, בשיעור העזיבה, בשיעור הפיצויים העודפים, בשיעור הבחורים בפנסיה ובלוחות תוחלת החיים.

ההתחייבויות המחושבות על-פי מודלים אקטואריים מהוות בשיעור היוון ריאלי של 0.63% לתכנית פנסיה להטבה מוגדרת וביעור של 0.29% לתכנית פיצויים ועל בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח השווה להפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפדיון, על אגרות חוב של ממשלת ארה"ב למועד הדיווח. לעניין קביעת השווי של נכסי התוכנית לפנסיה ראה באור [ה.1.20](#).

הטיפול החשבונאי בזכויות עובדים בתקופת בנייה בהם על בסיס מצטבר מתחילת השנה, לא חלו שינויים המשפיעים מהותית על נכסי התוכנית או על המחויבות בגין ההטבה, הבנק לא מודד מחדש הן את נכסי התוכנית והן את המחויבות בגין ההטבה.

להערכת הבנק ליום 31 בדצמבר 2020, תוכנית הפרישה בעקבות המיזוג הצפוי עם בנק מזרחי טפחות הינה צפויה (Probable). לאור העובדה כי להערכת הבנק תוכנית הפרישה תכלול "צמצום משמעותי" (Curtailment), עודכנו ההנחות האקטואריות, בהתאם לכללים החשבונאיים, כדלקמן:

- העתודה המתייחסת להיקף העובדים הצפוי לפרוש חושבה ללא השפעות היוון וללא עליות שכר עתידיות
- העתודה המתייחסת להיקף העובדים הצפוי להיקלט בבנק מזרחי טפחות חושבה בהתאם לשיעורי עזיבה, שיעורי עליית שכר והיקף הפרישה בתנאים מועדפים המקובלים בבנק מזרחי טפחות

פרטים בדבר ההערכה האקטוארית עליה מתבסס הבנק לגבי זכויות העובדים כמפורט לעיל, ראה בהערכת האקטואר שצורפה למערכת גילוי נאות אלקטרוני (מגנ"א) של רשות ניירות ערך ביום 2 במרס 2021 וכתובתו www.magna.isa.gov.il. לפרטים נוספים ראה גם ביאור ה.1.20.

מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פעיל במכשירים פיננסיים נגזרים, הן במסגרת פעילותו עבור לקוחותיו והן במסגרת מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות (סגירת או יצירת חשיפות שוק).

מכשירים אלה כוללים בין השאר: swaps, forward, futures ואופציות, בגין: ריבית, מטבע, מניות, סחורות ואחרים. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים נמדדים כל הנגזרים לפי שווי הוגן.

בבאור 25 לדוחות הכספיים ניתן מידע מקיף לפעילות הבנק במכשירים פיננסיים אלו. בסעיף א.2 לבאור 25 ניתן מידע בדבר השווי ההוגן של מכשירים אלו, לפי סוגי מכשירים.

הבנק מיישם חשבונאות גידור שווי הוגן. השינויים בשווי ההוגן הן של המכשיר הפיננסי הנגזר שיועד לגידור והן של הפריט המגודר נזקפים לדוח רווח והפסד (ראה באור ה.1.9).

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים אשר מבוצעת במסגרת מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות ואשר אינה מטופלת חשבונאית בדרך של גידור שווי הוגן, יוצרת פערי מדידה בין המדידה הכלכלית מצד אחד, המשמשת לצרכי ניהול סיכונים, לבין המדידה החשבונאית מצד שני שאינה עונה על כללי הגידור החשבונאי.

בשנת 2020 פערי מדידה אלו יצרו הוצאה בסך 40 מיליון ש"ח, לעומת הוצאה של כ-9 מיליון ש"ח בשנת 2019.

תביעות תלויות

הטיפול בתביעות התלויות מתבצע על פי הוראות בנק ישראל בנושא. על פי הנחיות אלה מסווגות התביעות התלויות בהתאם להסתברות החשיפות לסיכון של הפסד בתביעה, בהתבסס על חוות דעת של היועצים המשפטיים של הבנק, כלהלן:

סיכון צפוי (Probable) – ההסתברות מעל 70% - נדרשת הפרשה מלאה.

סיכון אפשרי (Reasonably Possible) – ההסתברות מעל 20% וקטנה או שווה ל-70% - לא נדרשת הפרשה. קיימת חובת גילוי אם התביעות מצטברות לסכום מהותי. למידע נוסף ראה פירוט בבאור ג.23.18. א לדוחות הכספיים.

סיכון קלוש (Remote) – ההסתברות קטנה או שווה ל-20% - לא נדרשת הפרשה. קיימת חובת גילוי של ההפסד המירבי אם הוא מהותי ביותר. למידע נוסף ראה פירוט בבאור ג.23.18. ב לדוחות הכספיים.

הנהלת הבנק כללה בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התביעות, וזאת בהתבסס על הערכות של היועצים המשפטיים. ההערכות של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם בהתחשב בשלב שבו מצויים ההליכים ובניסיון המשפטי שנצבר. יחד עם זאת יש לקחת בחשבון כי ייתכן שתוצאות התביעה בפועל תהיינה שונות מההערכות שנקבעו כאמור לעיל ואשר על פיהן נבחן הצורך בביצוע הפרשה בדוחות הכספיים וכי ההשפעה עלולה להיות מהותית.

בניינים וציוד

בניינים וציוד במאזן מוצגים לפי עלות בנייה פחת שנצבר ובניכוי הפרשות לירידת ערך, באם קיימות. הבנק מסווג בסעיף זה את העלויות בגין נכסי תוכנה שנרכשו או עלויות שהיוונו כנכס בגין תוכנות שפותחו לשימוש עצמי, ראה באור ה.1.14. הבנק מיישם נהלים על מנת להבטיח שערך הנכסים במאזן אינו עולה על ערכם הנאות. במידת הצורך רושם הבנק ירידת ערך.

המבחן לירידת ערך הנכסים הינו אם עלות הנכס בספרים אינו בר ההשבה ועולה על השווי ההוגן. ראה בנוסף בבאור 12.ה.1
ו-1.ה.15 לדוחות הכספיים.

מסים נדחים

מסים נדחים נרשמים בגין הפרשים זמניים ובגין הפסדים מועברים רק במידה שצפוי (more likely than not) שיוצר חיסכון מס במועד ההיפוך. לפיכך, בעת רישום מסים נדחים לקבל נדרש הבנק לבצע הערכות ואומדנים לגבי אפשרויות מימושם בעתיד. ליום 31 בדצמבר 2020 סכום המסים הנדחים נטו בגין הפרשים הזמניים הסתכם ב-378 מיליון ש"ח.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח הכספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - 2002 of Act Oxley Sarbanes The שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי ה-PCAOB. במהלך שנת 2020 המשיך הבנק בעדכון ותחזוקה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, לרבות בחינת פוטנציאל ההשפעה של משבר הקורונה, כפי שנקבע בתכנית עבודה ייעודית לנושא ה-Sox לשנת 2020, אשר אושרה על ידי דירקטוריון הבנק.

לדוחות צורף דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, וכן הצהרות של מנכ"לית הבנק והחשבונאי הראשי כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק בשיתוף עם המנכ"לית והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"לית והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית


במהלך שנת 2020 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

הדירקטוריון מודה להנהלת הבנק, למנהלים ולכל צוות העובדים על עבודתם המסורה.



שבי שמר

מנהלת כללית ראשית



משה לארי

יושב ראש הדירקטוריון

תל אביב, 2 במרס 2021.

הצהרה (Certification)

אני, שבי שמר, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2020 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתכם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.



שבי שמר

מנהלת כללית ראשית

תל אביב, 2 במרס 2021

הצהרה (Certification)

אני, דניאל סמידוברסקי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2020 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתכם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.



דניאל סמידוברסקי

חשבונאי ראשי, סמנכ"ל

תל אביב, 2 במרס 2021

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של הבנק תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של הבנק לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2020, הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2020 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק בריטמן אלמגור זהר ושות', כפי שצוין בדוח שלהם בעמוד מספר 97 אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2020.

דניאל סמידוברסקי

חשבונאי ראשי, סמנכ"ל

שבי שמר

מנהלת כללית ראשית

משה לארי

יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח לפרסום: תל אביב, 2 במרס 2021.

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של בנק אגוד לישראל בע"מ בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של בנק אגוד לישראל בע"מ וחברות בנות (להלן ביחד: "הבנק") ליום 31 בדצמבר 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission (להלן: "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו ודוחות רואי החשבון המבקרים האחרים מספקים בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של בטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאת מרשות); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של הבנק; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרת תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את הדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020, והדוח שלנו מיום 2 במרץ 2021 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים, בהתבסס על ביקורתנו, וכן הפניית תשומת לב בדבר הסכם למיזוג הבנק עם ולתוך מזרחי טפחות ועם השלמת המיזוג הבנק יחדל להתקיים.

חתימת רואי חשבון
**בריטמן אלמגור זהר ושות'
רואי חשבון**

A Firm in the Deloitte Global Network

תל אביב, 2 במרץ 2021

תל אביב - משרד ראשי

מרכז עזריאלי 1 תל אביב, 6701101, ת.ד. 16593 תל אביב 6116402 | טלפון: 03-6085555 | info@deloitte.co.il

משרד נצרת
מרגי אבן עאמר 9
נצרת, 16100

טלפון: 073-3994455
פקס: 073-3994455
info-nazareth@deloitte.co.il

משרד אילת
המרכז העירוני
583 ת.ד.
אילת, 8810402

טלפון: 08-6375676
פקס: 08-6371628
info-eilat@deloitte.co.il

משרד חיפה
מעלה השחרור 5
ת.ד. 5648
חיפה, 3105502

טלפון: 04-8607333
פקס: 04-8672528
info-haifa@deloitte.co.il

משרד ירושלים
קרית המדע 3
מנדל הר חוצבים
ירושלים, 914510
ת.ח. 45396

טלפון: 02-5018888
פקס: 02-5374173
info-jer@deloitte.co.il



דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

101	דוחות רואי החשבון המבקרים הדוחות הכספיים
102	דוחות רווח והפסד
103	דוח רווח כולל
104	מאזנים
105	דוח על השינויים בהון
106	דוחות על תזרימי המזומנים
108	באורים לדוחות הכספיים



דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אגוד לישראל בע"מ

ביקרנו את הדוחות המאוחדים על המצב הכספי המוצגים של בנק אגוד לישראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו (להלן – "הבנק") ליום 31 בדצמבר 2020 ואת הדוחות המאוחדים על רווח והפסד, הדוחות המאוחדים על הרווח הכולל, הדוחות המאוחדים על השינויים בהון העצמי והדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה באותה תאריך. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

הדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2019 ולשנתיים שהסתיימו באותו תאריך בוקרו על-ידי רואה חשבון מבקר קודם אשר הדוח עליהם מיום 5 במרץ 2020 כלל חוות דעת בלתי מסוייגת.

לא ביקרנו את הדוחות הכספיים של חברה שאוחדה אשר נכסיה הכלולים באיחוד מהווים כ-0.1% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2020, והכנסותיה מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הכלולות בדוחות הרווח וההפסד המאוחדים מהוות כ-0.2% מכלל ההכנסות במאוחד מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה באותו תאריך. הדוחות הכספיים של אותה חברה בוקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו וחות דעתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותה חברה, מבוססת על דוחות רואי החשבון האחרים.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו ודוחות רואי החשבון האחרים מספקים בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו ועל הדוחות של רואי חשבון אחרים, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לשנה שהסתיימה באותו תאריך, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 32.ה. בדוחות הכספיים בדבר הסכם למיזוג הבנק עם ולתוך מזרחי טפחות ולכך שעם השלמת המיזוג, הבנק יחדל להתקיים.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-COSO, והדוח שלנו מיום 2 במרץ 2021 כלל חוות דעת בלתי מסוייגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק.

חתימת אלמגור זהר ושות'

בריטמן אלמגור זהר ושות'
רואי חשבון

A Firm in the Deloitte Global Network

תל אביב, 2 במרץ 2021

אנו משמשים כרואי החשבון המבקרים של הבנק החל משנת 2020

תל אביב - משרד ראשי

מרכז עזריאלי 1 תל אביב, 6701101, ת.ד. 16593 תל אביב 6116402 | טלפון: 03-6085555 | info@deloitte.co.il

משרד נצרת
מרגי אבן עאמר 9
נצרת, 16100

טלפון: 073-3994455
פקס: 073-3994455
info-nazareth@deloitte.co.il

משרד אילת
המרכז העירוני
583, ת.ד.
אילת, 8810402

טלפון: 08-6375676
פקס: 08-6371628
info-ailat@deloitte.co.il

משרד חיפה
מעלה השחרור 5
ת.ד. 5648
חיפה, 3105502

טלפון: 04-8607333
פקס: 04-8672528
info-haifa@deloitte.co.il

משרד ירושלים
קריית המדע 3
מגדל הר חוצבים
ירושלים, 914510
ת.ח. 45396

טלפון: 02-5018888
פקס: 02-5374173
info-jer@deloitte.co.il

דוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים

הבנק			מאוחד			באור	
2018	2019	2020	2018	2019	2020		
							במיליוני ש"ח
987	954	842	1,022	997	892	2	הכנסות ריבית
264	253	163	253	243	152	2	הוצאות ריבית
723	701	679	769	754	740		הכנסות ריבית, נטו
102	21	80	117	40	101	27, 13	הוצאות בגין הפסדי אשראי
							הכנסות ריבית, נטו לאחר
621	680	599	652	714	639		הוצאות בגין הפסדי אשראי
							הכנסות שאינן מריבית
89	106	(24)	91	118	(11)	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
277	250	228	293	269	245	4	עמלות
2	2	1	3	3	1	5	הכנסות אחרות
368	358	205	387	390	235		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
							הוצאות תפעוליות ואחרות
472	462	487	482	473	497	6	משכורות והוצאות נלוות
129	121	116	130	121	117		פחת ואחזקת בנינים וציוד
314	247	331	326	262	349	7	הוצאות אחרות
915	830	934	938	856	963		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
74	208	(130)	101	248	(89)		רווח לפני מיסים
22	78	(35)	31	86	(29)	8	הפרשה למסים על הרווח
52	130	(95)	70	162	(60)		רווח לאחר מיסים
18	32	35	-	-	-		חלקו של הבנק ברווחים לאחר השפעת המס של חברות מוחזקות
70	162	(60)	70	162	(60)		רווח נקי:
							המיוחס לבעלי מניות הבנק
0.95	2.20	(0.82)	0.95	2.20	(0.82)	9	רווח בסיסי ומדולל למניה (ש"ח):
							רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

דניאל סמידוברסקי

חשבונאי ראשי, סמנכ"ל

שבי שמר

מנהלת כללית ראשית

משה לארי

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 2 במרס 2021

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על הרווח הכולל לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים

2018	2019	2020	
במיליוני ש"ח			
70	162	(60)	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים: התאמות בגין איגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך) לפי שווי הוגן נטו התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ¹
(170)	218	(12)	
41	(103)	(48)	
(129)	115	(60)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
			השפעת המס המתייחס
44	(37)	20	
(85)	78	(40)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
(15)	240	(100)	הרווח (הפסד) הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

1. משקף בעיקר התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת בקיזוז הפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר ונזקפו בתקופה המדווחת לרווח והפסד.
2. ראה גם באור 10 בדבר רווח כולל אחר מצטבר.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזנים ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים

הבנק		מאוחד		באור	
2019	2020	2019	2020		
					במיליוני ש"ח
נכסים					
6,906	12,407	6,907	12,409	11	מזומנים ופקדונות בבנקים
8,246	8,797	8,404	8,968	12	ניירות ערך ¹
2	6	2	6		ניירות ערך שנשאלו
25,318	24,101	26,119	24,889	13, 27	אשראי לציבור
(220)	(280)	(246)	(318)	13, 27	הפרשה להפסדי אשראי
25,098	23,821	25,873	24,571		אשראי לציבור, נטו
1,349	1,381	-	-	14	השקעות בחברות מוחזקות
228	207	228	207	15	בנינים וציוד
526	893	526	893	25	נכסים בגין מכשירים נגזרים
492	577	527	609	16	נכסים אחרים ^{2,6}
42,847	48,089	42,467	47,663		סך כל הנכסים
התחייבויות והון					
36,710	41,571	31,668	37,361	17	פקדונות הציבור
322	132	322	132	18	פקדונות מבנקים
36	5	4,818	3,913	19	כתבי התחייבויות נדחים ואגרות חוב
650	1,225	650	1,225	25	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2,491	2,118	2,371	1,994	20	התחייבויות אחרות ^{3,4,7}
40,209	45,051	39,829	44,625		סך כל ההתחייבויות
2,638	3,038	2,638	3,038	א22	סך כל ההון⁵
42,847	48,089	42,467	47,663		סך כל ההתחייבויות וההון

1. מזה: ניירות ערך ששועבדו למסלקת הבורסה ומעו"ף בסך 286 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2019 - 132 מיליון ש"ח).
2. מזה: נכסים אחרים בשווי הוגן בסך 1 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2019 - נכסים אחרים בשווי הוגן בסך 6 מיליון ש"ח).
3. מזה: התחייבויות אחרות בשווי הוגן בסך 387 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2019 - 726 מיליון ש"ח).
4. מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 48 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2019 - 41 מיליון ש"ח).
5. הון המיוחס לבעלי מניות הבנק.
6. החל מיום 1 בינואר 2020 הבנק מיישם את ASU 2016-02 בנושא חכירות (ASC 842). סעיף זה כולל נכסי זכות שימוש בגין חכירות תפעוליות. ראה ביאור 1.ד.1 בדבר חכירות.
7. החל מיום 1 בינואר 2020 הבנק מיישם את ASU 2016-02 בנושא חכירות (ASC 842). סעיף זה כולל התחייבויות בגין חכירות תפעוליות מימוניות. ראה ביאור 1.ד.1 בדבר חכירות.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון

סכומים מדווחים

סך כל ההון	עודפים ¹	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ²	הון מניות ופרמיה ^{3,4} במיליוני ש"ח	
2,513	1,496	39	978	יתרה ליום 1 בינואר 2018
70	70	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
(85)	-	(85)	-	(הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
2,498	1,566	(46)	978	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
-	7	(7)	-	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של
2,498	1,573	(53)	978	כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב
162	162	-	-	יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019 לאחר
(100)	(100)	-	-	יישום לראשונה
78	-	78	-	רווח נקי בשנת החשבון
2,638	1,635	25	978	דיבידנד
(60)	(60)			רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
(40)		(40)		יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
500			500	רווח נקי בשנת החשבון
3,038	1,575	(15)	1,478	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
				הקצאת מניות ⁵
				יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

1. בהתייחס להגבלה בחלוקת דיבידנד ראה באור 22א(2).
2. ראה גם באור 10 בדבר רווח כולל אחר מצטבר.
3. כולל סיווג מחדש של עסקאות תשלום מבוסס מניות בסך 26 מיליון ש"ח.
4. ביום 30 בספטמבר 2020 עם השלמת הצעת הרכש של בנק מזרחי טפחות, מלוא ההון המונפק והנפרע מוחזק על ידי בנק מזרחי טפחות. לפירוט נוסף ראה באור 32.א.
5. ביום 27 בדצמבר, 2020 התקשר בנק אגוד, בהסכם עם בנק מזרחי טפחות, בהתאם לו הוקצו ביום 31 בדצמבר 2020 על ידי בנק אגוד למזרחי טפחות 8,000,000 מניות רגילות בנות 0.01 ע.נ. כל אחת כנגד השקעה בסך של 500 מיליון שקלים חדשים שביצע מזרחי טפחות בהון המניות של בנק אגוד.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים

הבנק			מאוחד		
2018	2019	2020	2018	2019	2020
במיליוני ש"ח					
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת					
70	162	(60)	70	162	(60)
רווח נקי (הפסד) לשנה					
התאמות:					
חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות מוחזקות					
(18)	(32)	(35)	-	-	-
פחת על בנינים וציוד (לרבות ירידת ערך)					
48	42	38	48	42	38
הוצאות בגין הפסדי אשראי רווח ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה), נטו					
102	21	80	117	40	101
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר, נטו					
(39)	(38)	(78)	(34)	(47)	(77)
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר, נטו					
3	(21)	(21)	3	(21)	(21)
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר, נטו					
-	(18)	-	-	(15)	(1)
הפסדים בגין הלוואות שנמכרו רווח מממוש בנינים וציוד					
-	-	117	-	-	117
תנועה בהפרשה לירידת ערך מיסים נדחים, נטו					
-	-	1	-	-	1
(31)	17	(48)	(31)	11	(43)
שינוי בהתחייבות נטו בגין זכויות עובדים					
58	(26)	40	58	(26)	40
הפסד (רווח) מרכישה עצמית של כתבי התחייבות הפרשי התאמה שנכללו בפעולות השקעה ומימון התאמה בגין הפרשי שער על יתרות מזומנים קבלת דיבידנד מחברה מאוחדת					
2	3	3	-	-	-
שינוי נטו בנכסים שוטפים:					
(317)	116	(367)	(317)	116	(367)
נכסים בגין מכשירים נגזרים					
271	(601)	213	271	(601)	213
ניירות ערך למסחר					
(6)	122	(24)	(9)	120	(23)
נכסים אחרים					
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:					
20	168	575	20	168	575
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
(30)	(365)	(350)	(23)	(358)	(354)
התחייבויות אחרות					
49	(309)	(13)	103	(276)	12
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) שוטפת					

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר (המשך)

סכומים מדווחים

הבנק			מאוחד			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
במיליוני ש"ח						
						תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
1	1	(1)	1	1	(1)	שינוי נטו בפקדונות בבנקים
1,494	(189)	1,591	1,478	(514)	1,595	שינוי נטו באשראי לציבור
-	-	-	-	-	-	שינוי נטו באשראי לממשלה
248	566	(4)	248	566	(4)	שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו רכישת איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018- ניירות ערך זמינים למכירה)
(11,046)	(11,670)	(10,221)	(11,081)	(11,707)	(10,236)	תמורה ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018- ניירות ערך זמינים למכירה)
10,103	8,205	7,344	10,103	8,227	7,344	תמורה מפדיון איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018- ניירות ערך זמינים למכירה)
2,069	1,456	2,143	2,069	1,472	2,144	השקעה בחברה מוחזקת
-	(300)	3	-	-	-	רכישת תיקי אשראי
(1,045)	(1,233)	(714)	(1,045)	(1,233)	(714)	תמורה ממכירת תיקי אשראי
-	-	86	-	-	86	רכישת בנינים וציוד
(21)	(26)	(25)	(21)	(26)	(25)	תמורה ממימוש בנינים וציוד
-	9	-	-	9	-	
1,803	(3,181)	202	1,752	(3,205)	189	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה
						תזרימי מזומנים מפעילות מימון
200	3	(190)	200	3	(190)	שינוי נטו בפקדונות מבנקים
(783)	962	5,055	(847)	(237)	5,887	שינוי נטו בפקדונות הציבור
(1)	-	-	(1)	-	-	שינוי נטו בפקדונות הממשלה
-	-	-	427	2,005	287	הנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
-	-	500	-	-	500	תמורה מהקצאת מניות
(3)	(3)	(27)	(369)	(817)	(1,157)	פדיון כתבי התחייבות ואגרות חוב
-	-	(100)	-	-	(100)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
(587)	962	5,238	(590)	954	5,227	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון
1,265	(2,528)	5,427	1,265	(2,527)	5,428	גידול (קיטון) במזומנים
8,222	9,498	6,904	8,222	9,498	6,905	יתרת מזומנים לתחילת שנה
11	(66)	73	11	(66)	73	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
9,498	6,904	12,404	9,498	6,905	12,406	יתרת מזומנים לסוף שנה
						<u>ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:</u>
625	579	627	625	579	627	ריבית שהתקבלה
(143)	(154)	(127)	(143)	(154)	(127)	ריבית ששולמה
2	2	2	7	9	15	דיבידנדים שהתקבלו
(75)	(146)	(28)	(84)	(160)	(46)	מסים על הכנסה ששולמו
60	-	75	66	8	77	מסים על הכנסה שהתקבלו
4	8	1	4	8	1	נספח א' - פעולות השקעות ומימון שלא במזומן:
						רכישת נכסים כנגד התחייבות לספקים

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") הינו תאגיד בישראל. הדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק ושל החברות הבנות שלו ליום 31 בדצמבר, 2020 ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. מיום 30 בספטמבר 2020 הבנק הינו חברת בת של בנק מזרחי טפחות בע"מ. בנוסף ראה בבאור 32.א. פרטים נוספים בעניין מיזוג הבנק עם בנק מזרחי טפחות. הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 2 במרס, 2021.

ב. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

1. תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS") - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.
2. כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאים שנסחרים בארה"ב נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב, רשות ני"ע בארה"ב, המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וגופים נוספים בארה"ב, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 168, "הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים" (ASC-105-10). בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב-FAS 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב.
3. חברות מאוחדות - חברות, שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין או בעקיפין, עם דוחות הבנק.
4. חברות מוחזקות - חברות מאוחדות.
5. צדדים קשורים ובעלי עניין - כמשמעותם לפי סעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.
6. מדת - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
7. סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003 בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי חשבון בישראל.
8. סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.
9. עלות - עלות בסכום מדווח.
10. דיווח כספי נומינלי - דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.

ג. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2. מטבע פעילות ומטבע הצגה

השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק. הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת.

3. בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות המפורטים להלן:

- מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים אשר נמדדים בשווי ההוגן דרך רווח והפסד (כגון):
 - השקעות בניירות ערך בתיק למסחר).
 - מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה.
 - נכסים והתחייבויות מסים נדחים.
 - הפרשות.
 - נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים.

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית. החל מיום 1 בינואר 2004 עורך הבנק את דוחותיו הכספיים בסכומים מדווחים.

4. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

להערכת הבנק הגידול המשמעותי בהפרשות להפסדי אשראי בשנת 2020, תואם את הציפיות הפיקוחיות המתחייבות לשיעורי כיסוי נאותים.

נוכח התפשטות נגיף הקורונה למדינות רבות בעולם, כולל ישראל, והכרזת מגיפת וירוס הקורונה כמגיפה עולמית, והשפעות על מרבית ענפי המשק, הנחה הפיקוח על הבנקים את המערכת הבנקאית להפעיל שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי הצפויים בתיק האשראי שלו. זאת על מנת לוודא שההפרשות להפסדי אשראי יהיו מספיקות כדי לכסות באופן שמרני וזהיר את האומדן העדכני של הפסדי האשראי הצפויים מתיק האשראי של התאגיד הבנקאי, כולל ההשפעה של אירוע נגיף הקורונה.

במסגרת הדוחות הכספיים של שנת 2020 עדכן הבנק במודל ההפרשה הקבוצתית את הפרמטרים המאקרו כלכליים המשפיעים על חישוב ההפרשה הקבוצתית, המביאים גם בחשבון את חוסר הודאות הקיימת.

בנוסף בוחן הבנק באופן שוטף את ההפרשה הכוללת, בהתייחס לכל אחד ממגזרי הפעילות ומביא לידי ביטוי את העליה בהסתברות לכשל ביכולת של הלואים לפרוע את תשלומי ההלוואה, המשפיעה על חישוב ההפרשה הקבוצתית, תוך לקיחה בחשבון של היקפי דחיות התשלומים של לקוחות מתחילת המשבר והיקף הלקוחות שביקשו דחייה נוספת וכן בהתייחס להיקפי האשראי בערבות מדינה שניתן לעסקים להתמודדות עם משבר נגיף הקורונה.

5. שינוי באומדנים

ביום 6 בנובמבר 2019 פורסמה על ידי אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר נייר עמדה שעניינה עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות הפנסיה ובביטוח חיים, אשר כוללת עדכון אפשרי ללוחות התמותה. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים במדידת התחייבויות בגין זכויות עובדים יש לעדכן את ההנחות לגבי תמותה ונכות לפי המידע הטוב ביותר שקיים בידי הבנק. לצורך כך, יש להיעזר, בין היתר, בעדכון של לוחות התמותה והנכות שפורסם לאחרונה על ידי האוצר. בהתאם לאמור לעיל, הבנק אמד מחדש את אומדן תוחלת החיים וכן בחן מחדש את ההנחות לגבי תמותה ונכות לצורך חישוב התחייבויות אקטואריות. שינוי בהנחות דמוגרפיות כפי שנכללו בעדכון לוחות התמותה של משרד האוצר לא הביא לשינוי מהותי בהתחייבויות הבנק.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2020 מיישם הבנק הוראות ותקנים חשבונאיים חדשים בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות

ביום 1 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חכירות ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות". תמצית עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום נושא 842 בקודיפיקציה כאמור בחוזר, הינם בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס זכות שימוש (Right of Use) שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות בגין חכירה תפעולית; וכן עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בנושא 842 בקודיפיקציה. הבנק אימץ את ההוראות החדשות החל מיום 1 בינואר 2020 באופן של יישום למפרע מתואם וללא הצגה מחדש של מספרי השוואה.

כמתאפשר בהוראות המעבר של התקן, בחר הבנק ביישום הקלות המעבר הבאות: לשמור את ההערכות בדבר זיהוי קיומה של חכירה וסיווגה כחכירה תפעולית או מימונית בנוגע לכל ההסכמים הקיימים למועד היישום לראשונה, וכן לשמור את הערכת כשירות להיוון של עלויות ישירות ראשוניות, אשר נקבעו טרם מועד היישום לראשונה, על פי הוראות התקינה הנוכחית.

בהתאם להוראות החדשות, עבור הסכמים שבהם הבנק הוא החוכר, במועד ההכרה לראשונה הכיר הבנק בהתחייבות בסכום השווה לערך הנוכחי של דמי החכירה העתידיים במהלך תקופת החכירה (תשלומים אלו אינם כוללים תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית), ובמקביל הכיר בנכס זכות שימוש בגובה ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי תמריצי חכירה, ובתוספת עלויות ישירות שהתהוו בחכירה.

כמו כן, כמתאפשר בהוראות התקן, בחר הבנק ביישום ההקלות הבאות: להשתמש בהקלה הפרקטית שלא להפריד רכיבים שאינם חכירה, כגון שירותים או תחזוקה, מרכיבי חכירה, אלא לטפל בהם כרכיב חכירה יחיד.

יישום ההוראות החדשות הביא לגידול בסך של כ-72 מיליוני ש"ח ביתרת נכסי זכות השימוש, ולגידול מקביל בסך של כ-72 מיליוני ש"ח ביתרת ההתחייבויות בגין חכירה ליום 1 בינואר 2020. ליישום ההוראות החדשות לא הייתה השפעה על דוח רווח והפסד.

בהתאם למתכונת הדיווח כפי שנקבעה בהוראות הדיווח לציבור, הבנק הכיר בנכסי זכות השימוש בגין חכירות מימוניות בסעיף "בניינים וציוד", בנכסי זכות שימוש בגין חכירות תפעוליות בסעיף "נכסים אחרים" ובהתחייבויות בגין חכירה (מימוניות ותפעוליות) בסעיף "התחייבויות אחרות".

כמו כן, יישום ההוראות החדשות הביא לירידה בשיעור ההון העצמי רובד 1 ובהון הכולל בשיעור של כ-0.03 נקודות האחוז וכ-0.04 נקודות האחוז בהתאמה ליום 1 בינואר 2020, זאת כתוצאה משקלול נכסי הסיכון בגין נכסי זכות שימוש הנובעים מחכירות תפעוליות שהוכרו במאזן בשיעור של 100%. בנוסף, יישום ההוראות החדשות הביא לירידה ביחס המינוף של הבנק בשיעור של כ-0.01 נקודות האחוז ליום 1 בינואר 2020.

2. עדכון תקינה 2018-15 בקודיפיקציה בדבר הטיפול בעלויות הטמעה (Implementation Cost) בהסדרים של שירותי מחשוב ענן

ביום 29 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את עדכון תקינה 2018-15 בדבר הטיפול החשבונאי בעלויות הטמעה (Implementation Costs) בהסדרים של שירותי מחשוב ענן (- CCAs cloud computing arrangement), המהווה תיקון לתת נושא 40-350 בקודיפיקציה בדבר תוכנות לשימוש עצמי (להלן: "העדכון").

בהתאם לעדכון, עלויות שהתהוו לצורך הטמעה של הסדרים של שירותי מחשוב ענן (כגון: עלויות התאמת התוכנה לצרכי הלקוח) ידחו או ייזקפו לרווח או הפסד באותו האופן שבו הן היו מטופלות בהתאם להוראות בדבר תוכנות לשימוש עצמי.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בנוסף, במסגרת העדכון נקבע, בין היתר, כדלקמן: עלויות ההטמעה הנדחות יופחתו לרווח או הפסד בהתאם לתקופה החוזית של ההסדר הכוללת תקופות הארכה, אשר ודאי באופן סביר (reasonably certain) שימומשו על ידי הלקוח או שמימושן נשלט על ידי הספק; עלויות ההטמעה הנדחות יהיו כפופות להוראות בדבר ירידת ערך באופן זהה לנכסי תוכנה לשימוש עצמי; העלויות הנדחות יוצגו במאזן, בדוח רווח או הפסד ובדוח על תזרימי המזומנים באותה שורה שבה נרשמות העמלות המשולמות הקשורות להסדרים של מחשוב הענן; וכן לקוחות של הסדרי מחשוב ענן והסדרי רישיון תוכנה יהיו כפופים לדרישות גילוי כמותיות ואיכותיות חדשות החלות בקשר לעלויות הטמעה כאמור. ההוראות החדשות יושמו החל מיום 1 בינואר 2020 בדרך של יישום של מכאן ואילך. ליישום העדכון לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה

ביום 21 באפריל 2020, פרסם בנק ישראל מכתב בנושא "אירוע נגיף הקורונה – דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור". הפיקוח על הבנקים אימץ הנחיות והקלות שניתנו על ידי רשויות הפיקוח בארה"ב. נכללו מספר הנחיות לעניין טיפול חשבונאי וביניהם:

שינויים בתנאי הלוואות

- כאשר תאגיד בנקאי פועל כדי לייצב לווים שאינם בפיגור בהלוואות הקיימות שלהם, בין אם הפעולה מבוצעת מול לווה בודד ובין אם היא מבוצעת במסגרת תכנית ללווים תקינים שנתקלים בבעיות פיננסיות או תפעוליות בטווח הקצר מאירוע נגיף הקורונה, ככלל פעולה זו לא תחשב לארגון מחדש של חוב בעייתי. לאור זאת, חובות שתנאיהם שונו כגון: דחיות במועדי תשלום, ויתורים על ריבית פיגורים והארכות של תקופות פירעון לא סווגו כחובות בארגון מחדש של חוב בעייתי כאשר התקיימו התנאים הבאים:
 - השינוי בוצע בשל אירוע נגיף הקורונה;
 - הלווה לא היה בפיגור במועד שבו יושמה התכנית לשינוי התנאים;
 - השינוי הינו לזמן קצר.
- לגבי הלוואות לדיור אשר מטופלות לפי שיטת עומק הפיגור, כאשר הדחייה של תשלומי קרן או ריבית הינם לפרק זמן קצר בהלוואה כאמור אשר לא הייתה חוב בעייתי לפני מועד הדחייה, ככלל, אינה מחייבת סיווג של החוב כחוב בארגון מחדש.

בנוסף ביום 11 באוקטובר 2020 פרסם בנק ישראל מכתב בנושא "דגשים פיקוחיים לשינויים נוספים בתנאי הלוואה" ובו נכללו מספר הנחיות וביניהם התייחסות לדחיית תשלומים של הלוואה במסגרת תכנית רוחבית לדחיית תשלומים (תכנית שבוצעה ביזמת בנק ישראל או המדינה לקבוצה רחבה של לווים וכתגובה לאירוע נגיף הקורונה), אשר בוצעה עד ליום 31 בדצמבר 2020, לגבי הלוואה שלא הייתה בפיגור של 30 ימים או יותר במועד דחיית התשלומים, לא תחייב סיווג הלוואה כחוב בארגון מחדש של חוב בעייתי. עם זאת, הובהר כי למרות שדחייה כאמור של תשלומי הלוואה אינה מחייבת סיווג כארגון מחדש של חוב בעייתי, סביר להניח כי בחלק מההלוואות חלה הרעה באיכות האשראי ונדרש לבחון את הסיווג הנאות שלהן בדוחות לציבור בהתאם לכללים הקיימים. יש לציין כי חובות בהם בוצעה דחיית תשלומים, מעבר לתקופה שקבע בנק ישראל, ייבחנו פרטנית האם מתקיימים בהם הקריטריונים לסיווג כחוב בארגון מחדש.

בנוסף לכך, במסגרת מכתבי הפיקוח על הבנקים מחדש דצמבר 2020 נקבע כי תאגיד בנקאי רשאי לא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות לדיור, הלוואות אחרות לאנשים פרטיים והלוואות לעסקים קטנים אשר לא היו בפיגור של 30 יום או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו עד ליום 31 במרס 2021 דחיות תשלומים במסגרת המתווים הנוספים לדחיית תשלומים, גם אם הדחייה המצטברת עולה על 6 חודשים.

במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ובהמשך לדגשים הפיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ביצע הבנק שינויים בתנאיהם של חובות וביניהם דחייה במועדי תשלום, ויתורים על ריבית פיגורים והארכות של תקופות לפירעון, אשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי. כמו כן הבנק בוחן את הסיווג הנאות של הלוואות כאמור בדוחות הכספיים. למידע נוסף ראה באור 33 בדבר השפעות התפשטות נגיף הקורונה.

קביעת מצב הפיגור

לעניין חובות אשר לא היו לפני כן בפיגור, וניתנה להם דחיה בשל אירוע נגיף הקורונה, הבנק אינו נדרש לסווג חובות כאמור כחובות בפיגור בשל הדחיה. כמו כן, כאשר בוצעה דחיית תשלומים בשל אירוע נגיף הקורונה בחובות שהיו בפיגור לפני הדחיה, בוצעה התאמה למצב הפיגור חזרה למצב כפי שהיה לפני שבוצעה הדחיה, ולמעשה בוצעה הקפאה למשך תקופת דחיית התשלום.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

סיווג חובות בעייתיים, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית, ומחיקות חשבונאיות

בהתאם למכתב בנק ישראל כאמור לעיל, במהלך התקופה של הסדרים לזמן קצר, הלוואות אלה, ככלל, לא דווחו כהלוואות שלא צוברות. זאת למעט חובות אשר נצבר לגביהם מידע חדש בנוגע לירידה בסיכויי הפירעון אשר בגינם הבנק פעל בהתאם להוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג חובות בעייתיים ומחיקות חשבונאיות.

גילוי בדוחות לציבור

במסגרת מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 3 בדצמבר 2020 בנושא "משבר נגיף הקורונה – דגשים בנושא המתווה הנוסף לדחיית תשלומים" נקבע כי תאגיד בנקאי שבחר שלא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות אשר לא היו בפיגור של 30 יום או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו עד ליום 31 במרס 2021 דחיות תשלומים במסגרת המתווה הנוסף לדחיית תשלומים, יכלול בדוחות הרבעוניים והשנתיים לציבור בשנת 2021 גילוי פרופורמה, שיראה את ההשפעות העיקריות של יישום בחירה זו על הדוחות הכספיים.

4. עדכון תקינה 2020-04 בקודיפיקציה בדבר הקלות בגין השפעות רפורמת ריביות הייחוס על הדיווח הכספי

ביום 22 במרס 2020 פרסם ה-FASB עדכון תקינה בדבר הקלות בגין השפעות רפורמת ריביות הייחוס על הדיווח הכספי, המהווה עדכון לנושא 848 בקודיפיקציה בדבר רפורמת ריביות הייחוס (להלן: "העדכון"). בהתאם לרפורמת ריביות הייחוס, שיעורי ריבית בין בנקאיים (שיעורי ה-IBOR) יבטלו ויחלפו בשיעורי ריבית ייחוס חלופיים ניתנים לצפייה או מבוססי עסקאות בפועל אשר יהיו פחות רגישים למניפולציות. עדכון זה הינו בהמשך לעדכון תקינה ASU 2018-16 שנכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר 2019, בדבר הוספת שיעור ה-OIS (Overnight Index Swap) המבוסס על שיעור ה-SOFR (Secured Overnight Financing Rate) לרשימת שיעורי ריבית העוגן (Benchmark) בארה"ב הכשירים לשימוש למטרות גידור חשבונאי. העדכון מאפשר, בין היתר:

- א. לטפל בשינויים בחוזים (modifications contracts) אשר משפיעים על הסכום והעיתוי של תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מהפסקת שימוש בריביות ייחוס כתוצאה מהרפורמה, כהמשך (continuation) של החוזים הקיימים ללא ניתוח נוסף, חלף יישום חשבונאות תיקון (modification accounting).
- ב. אי ביצוע בחינה מחדש של נגזרים משובצים שהוגדרו כקשורים באופן ברור והדוק למאפיינים הכלכליים ולסיכונים של החוזה המארח.
- ג. לשנות (בגין כל סוגי הגידורים) את התנאים הקריטיים של המכשיר המגדר המיועד מבלי לבטל את ייעוד יחסי הגידור, וכן לבצע הערכות של אפקטיביות יחסי הגידור באופן בו מקורות פוטנציאליים לחוסר יעילות לא יובאו בחשבון בהערכה.
- ד. בחירה חד פעמית למכור ו/או לסווג מחדש איגרות החוב מהתיק המוחזק לפדיון לתיק הזמין למכירה או לתיק למסחר עבור איגרות חוב שסווגו כמוחזקות לפדיון לפני 1 בינואר 2020 ואשר קשורות לריביות אשר מושפעות מרפורמת ריביות הייחוס.

ישויות רשאיות להחיל את ההוראות החל מהדוחות הכספיים הביניים של רבעון ראשון 2020 או בכל מועד לאחר מכן. לא ניתן יהיה להחיל את העדכון על שינויים כאמור שבוצעו לאחר ה- 31 בדצמבר 2022. חריגים לאמור הינם עבור:

- א. גידורי שווי הוגן: ניתן יהיה ליישם היבטים מסוימים של ההקלות ליתרת אורך החיים של יחסי הגידור גם לאחר 31 בדצמבר 2022; וכן
- ב. גידורי תזרים מזומנים (הקלות בהערכת אפקטיביות יחסי הגידור): ישות נדרשת להפסיק ליישם את ההקלות במועד המוקדם מביין: (1) המועד בו הן המכשיר המגדר והן הפריט המגודר לא מתייחסים לשיעורי ריבית שצפויות להיות מבוטלות; (2) יום 1 בינואר 2023; או (3) המועד בו הישות מחליטה להפסיק להחיל את ההקלות האמורות.

ישויות רשאיות להשתמש בהקלות הבאות:

באשר לשינויים בחוזים אשר משפיעים על הסכום והעיתוי של תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מהפסקת שימוש בריביות ייחוס כתוצאה מהרפורמה בחר הבנק לטפל כהמשך (continuation) של החוזים הקיימים ללא ניתוח נוסף, חלף יישום חשבונאות תיקון (modification accounting).

ההוראות החדשות יושמו החל מיום 1 בינואר 2020 בדרך יישום של מאכן ולהבא. ליישום לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

1. בסיס האיחוד

א. חברות בנות

חברות בנות הינן ישויות הנשלטות על ידי הבנק. הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום אובדן השליטה. המדיניות החשבונאית של חברות בנות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית שאומצה על ידי הבנק.

ב. עסקאות בין חברתיות

יתרות הדדיות בבנק והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים. הפסדים שטרם מומשו בוטלו באותו אופן לפיו בוטלו רווחים שטרם מומשו, כל עוד לא הייתה קיימת ראייה לירידת ערך.

2. מטבע חוץ והצמדה

א. עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבע הפעילות של הבנק לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום (שער יציג המפורסם על ידי בנק ישראל אחת ליום). הפרשי שער בגין הפריטים הכספיים הינם ההפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות לתחילת השנה, כשהיא מתואמת לריבית האפקטיבית ולתשלומים במשך השנה, לבין העלות המופחתת במטבע חוץ מתורגמת לפי שער החליפין לסוף השנה. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי ההוגן. פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.

רווחים או הפסדים מתרגום עסקאות במטבע חוץ הנובעים מהתנודתיות של המטבעות בין מועד העסקאות לבין מועד הסילוק/מועד המאזן, לרבות בגין הפרשי שער בגין מכשירי חוב זמינים למכירה אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור ימשיכו להיות מוכרים בדוח רווח והפסד עד ליום 1 בינואר 2022 (כפי שנקבע במסגרת הוראות מעבר). הפרשים הנובעים מתרגום למטבע פעילות של מכשירים פיננסיים הוניים לא כספיים המסווגים כזמינים למכירה מוכרים ברווח כולל אחר (למעט במקרה של ירידת ערך ואז הפרשי התרגום שהוכרו ברווח כולל אחר מסווגים מחדש לרווח והפסד).

- ב. נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו לפי המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות.
- ג. להלן פריטים על שערי החליפין היציגים ועל מדד המחירים לצרכן ושיעור השינוי בהם:

שיעור השינוי בשנת			ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020	2018	2019	2020
באחוזים			בשקל חדש		

שער החליפין של -

8.1	(7.8)	(7.0)	3.748	3.456	3.215	הדולר של ארה"ב
3.3	(9.6)	1.7	4.292	3.878	3.944	האירו

נקודות

מדד המחירים לצרכן -

1.2	0.3	(0.6)	102.4	102.7	102.1	לחודש נובמבר (מדד "ידוע")
0.8	0.6	(0.7)	102.1	102.7	102.0	לחודש דצמבר (מדד "בגין")

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

3. הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

הבנק מיישם את ההנחיות שנקבעו בחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית (ASC 310-20), אשר, בין היתר, קובע כללים לטיפול בעמלות יצירת אשראי, התחייבויות למתן אשראי, שינוי בתנאי חוב ועמלות פירעון מוקדם.

עמלות ליצירת אשראי

עמלות אשר חויבו ביצירת אשראי, למעט הלוואות לתקופה של עד שלושה חודשים, לא מוכרות באופן מיידי כהכנסה בדוח רווח והפסד, אלא נדחות ומוכרות לאורך חיי הלוואה כהתאמת התשואה. הכנסות מעמלות כאמור נזקפות לפי שיטת הריבית האפקטיבית ומדווחות כחלק מהכנסות ריבית.

עמלות הקצאת אשראי

עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן האשראי. במידה והסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות, אחרת הבנק דוחה את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה, אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי הלוואה כאמור לעיל. באם המחויבות פקעה מבלי שמומשה העמלות מוכרות במועד הפקיעה ומדווחות במסגרת הכנסות מעמלות. לעניין זה, הבנק מניח כי הסבירות למימוש ההתחייבות אינה קלושה. בקווי אשראי מתחדשים העמלות יוכרו בדוח רווח והפסד על בסיס קו ישר לאורך התקופה בה קו האשראי המתחדש פעיל.

שינוי בתנאי חוב

במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות שאינם בעייתיים, יש לבחון אם תנאי הלוואה שונו באופן מהותי. בהתאם לכך יש לבחון האם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאים החדשים של הלוואה שונה לפחות ב-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שנותרו בהתאם לתנאים הנוכחיים, או האם מדובר בשינוי מטבע של הלוואה. במקרים כאמור, כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת העמלות הנ"ל נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל.

עמלות פירעון מוקדם

עמלות שחויבו בגין פירעון מוקדם, למעט שינוי בתנאי חוב כמפורט לעיל, מוכרות מידית במסגרת הכנסות ריבית.

4. בסיס הכרה בהכנסות ובהוצאות

א. הכנסות והוצאות נכללות על בסיס צבירה, למעט המפורט להלן:

- ריבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של חוב פגום. במצבים אלה סכום שנגבה על חשבון הריבית שיוכר כהכנסת ריבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הריבית החוזי. הכנסות על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות ריבית בסעיף הרלוונטי. כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן הלוואה עד להסרת הספק. כמו כן, ריבית על סכומים בפיגור בגין הלוואות לדירור מוכרת בדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.
- במידה ומבוצעת ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני במכשירי חוב, הכנסות הריבית ממועד זה ואילך מוכרות על בסיס מזומן, למעט במקרים בהם חלה עלייה משמעותית במחיר ובתשואה בה נייר נסחר.
- ב. עמלות תפעוליות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי, הפרשי המרה וסחר חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן. עמלות מסוימות כגון עמלות בגין ערבויות ועמלות מסוימות בגין ליווי פרויקטים מוכרות באופן יחסי על פני תקופת העסקה.
- ג. ניירות ערך ראה סעיף 5 להלן.
- ד. מכשירים פיננסיים נגזרים ראה סעיף 9 להלן.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

5. ניירות ערך

א. ניירות ערך בהם משקיע הבנק מסווגים כדלקמן:

1. "אגרות חוב מוחזקות לפדיון" - אגרות חוב שלבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד לפדיון, למעט אגרות חוב אשר ניתנות לפירעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יכסה, במהות את כל השקעתו הרשומה. אגרות החוב המוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי עלותן ליום הדיווח המהווה את הערך הנקוב בתוספת ריבית, הפרשי הצמדה או שער שנצברו וכן מרכיב הניכיון או הפרמיה שנוצר ברכישה וטרם הופחת ובניכוי הפסדים לירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני. ההכנסות מאגרות החוב לפדיון נזקפות לדוח רווח והפסד על בסיס צבירה. לבנק אין אגרות חוב מוחזקות לפדיון.
 2. "איגרות חוב זמינות למכירה" - איגרות חוב אשר לא סווגו כאיגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. איגרות חוב זמינות למכירה מוצגות במאזן לפי שוויין ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן לא נכללים בדוח רווח והפסד ומדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר, למעט הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.
 3. "ניירות ערך למסחר" - ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למוכרם בתקופה הקרובה, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות הערך מוצגים לפי שווי הוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן, נזקפים לדוח רווח והפסד.
 4. "מניות שאינן למסחר" - מניות שקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות במאזן לפי שוויין ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד. מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות במאזן לפי עלות בניכוי ירידת ערך בתוספת או בניכוי שינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשינויים במחירים נצפים כאמור, נזקפים לדוח רווח והפסד.
- ב. הכנסות מדיבידנד, צבירת ריבית, הפרשי הצמדה ושער, הפחתת פרמיה או ניכיון (לפי שיטת הריבית האפקטיבית) וכן הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני נזקפים לדוח רווח והפסד.

ג. ירידת ערך נכסים פיננסיים

ניירות ערך – איגרות חוב זמינות למכירה או מוחזקות לפדיון

- הבנק בוחן בכל תקופת דיווח האם ירידה בשוויים ההוגן של איגרות חוב המסווגות לתיק הזמין למכירה הינה בעלת אופי אחר מזמני.
- הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל איגרת חוב המקיימת אחד או יותר מהתנאים הבאים:
- איגרת חוב אשר נמכרה עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
 - איגרת חוב אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותה בתוך פרק זמן קצר;
 - איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו;
 - איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
 - איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;
 - איגרת חוב, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת הדיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור משמעותי מהעלות המופחתת. זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיח ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

בנוסף, הבחינה בדבר קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים:

- שיעור ההפסד ביחס לעלות המופחתת של איגרת החוב.
- משך התקופה בה השווי ההוגן של איגרות החוב נמוך מעלותה המופחתת.
- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את איגרת החוב לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של איגרת החוב או עד לפדיון.
- שיעור התשואה לפדיון.

כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, העלות המופחתת של איגרות החוב מופחתת לשוויה ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לאיגרת חוב המסווגת כזמינה למכירה שנזקק בעבר לסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד (בסיס העלות החדש).

ניירות ערך - מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

הבנק מבצע בכל תקופת דיווח הערכה איכותית המביאה בחשבון אינדיקטורים לירידת ערך על מנת להעריך האם חלה ירידת ערך של ההשקעה במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין. אם לפי הערכה זו חלה ירידת ערך של ההשקעה במניות, הבנק מעריך את השווי ההוגן של ההשקעה במניות לצורך קביעת סכום ההפסד מירידת ערך.

- ד. לעניין חישוב שווי הוגן - ראה סעיף 7.ה.1. להלן.
- ה. בחישוב רווחי מימוש ניירות ערך מחושבת העלות על בסיס ממוצע משוקלל נע.
- ו. השקעותיו של הבנק במניות ובקרנות הון סיכון לא סחירות מטופלות לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת ערך בעלות אופי אחר מזמני. רווח מהשקעות במניות והון סיכון נזקק לדוח רווח והפסד בעת מימוש ההשקעה.

6. חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי

הבנק מיישם החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאים בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור. בנוסף, החל מאותו מועד, מיישם הבנק את הנחיות הפיקוח על בנקים בנושא טיפול בחובות בעייתיים. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. בנוסף, מעת לעת מעדכן הפיקוח על הבנקים את הוראות הדיווח לציבור ואת קובץ השאלות והתשובות המנחות לגבי אופן היישום של ההוראות בנושא חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי, זאת במטרה לשלב בהם את ההוראות שחלות בנושא זה על הבנקים בארה"ב, לרבות הנחיות של רשויות הפיקוח בארה"ב. בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 19 בינואר 2015, מיישם הבנק את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנוגע לחישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי שאינו לדיור ובפרט בנוגע לאשראי לאנשים פרטיים. החל משנת 2016 עודכנו, בין היתר, ההנחיות בכל הקשור לטיפול בארגון מחדש של חוב בעייתי, הנחיות בקשר לאופן הסיווג של החובות בהתבסס על מקור החזר ראשוני של החוב והנחיות מסוימות בנוגע לאופן הבחינה של החובות.

אשראי לציבור ויתרות אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון: אשראי לציבור, פיקדונות בבנקים, אשראי לממשלה, וכו'. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בדבר מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון: אגרות חוב), לא חל שינוי בכלליהן.

זיהוי וסיווג חובות

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי וסיווג חובות כפגומים. בהתאם לנהלים אלו הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני הבעייתיים על פי הסיווגים שלהלן:

- אשראי בהשגחה מיוחדת הוא אשראי אשר מתקיימות לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת התאגיד. אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי בהשגחה מיוחדת אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו. לגבי לקוחות פרטיים נקבע כי כל אשראי הנבחן על בסיס קבוצתי ונמצא בפיגור העולה על 60 יום, יסווג כחוב בהשגחה מיוחדת.
- אשראי נחות הוא אשראי אשר מוגן באופן שאינו מספק על ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששועבד, אם קיים. לסיכון אשראי מאזני מסווג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב אשר מסכנות את מימוש החוב. אשראי אשר מוכרת בגינו הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי יסווג כנחות כאשר הוא הופך לחוב בפיגור של 90 יום או יותר.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- אשראי פגום הוא אשראי שנבחן פרטנית ובהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי (Probable) שהתאגיד הבנקאי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו (תשלומי קרן וריבית) לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. בנוסף, חוב פגום ייחשב גם חוב שתנאיו שונו בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי. בכל מקרה חוב הנבחן על בסיס פרטני מסווג כחוב פגום כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה. לצורך כך הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. חובות (לרבות איגרות חוב ונכסים אחרים) נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הריבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר ברציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה של 180 ימים. החל ממועד הסיווג כפגום החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית (חוב כאמור ייקרא "חוב שאינו מבצע").

הגדרת מקור החזר ראשוני בסיווג חוב בעייתי

החל מיום 1 ביולי 2017 מיישם הבנק את העדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים בנושא "יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". העדכון מתייחס בעיקר לסיווג של חוב, הגדרת חוב פגום ומדידת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי. קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשההסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה (highly probable) מתבססת על יכולת התשלום של החייב, כלומר: החוזק הצפוי של מקור החזר הראשוני וזאת למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישונים (כגון: בטוחות, תמיכה של ערב, מימון מחדש על ידי צד שלישי). בין היתר, כלל הקובץ שאלה שנגעה להגדרת מקור החזר ראשוני.

מקור החזר ראשוני - מקור מזומנים יציב לאורך זמן (sustainable) אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב ואשר חייב להיות מופרד במפורש או במהות לכיסוי החוב. בקובץ השאלות והתשובות הובהר כי ככלל, כדי שמקור החזר יוכר כמקור החזר ראשוני, על הבנק להראות שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרים מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת, אשר ישמש לפירעון כל התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם.

לאור יישום הוראות בנק ישראל הבנק עדכן את מדיניות זיהוי חובות בעייתיים וסיווגם, כך שחובות נבחנו גם על פי מקורות החזר מהתזרים העסקי למעט מקרים מסוימים בהם במהלך העסקים הרגיל החוב אמור להיפרע מהתזרים שמניב הנכס הממומן.

החזרה של חוב פגום למצב שאינו פגום

חוב פגום חוזר להיות מסווג כחוב שאינו פגום בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

1. אין בגינו רכיבי קרן או ריבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנתרת והריבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו)
2. כאשר החוב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.

כללי החזרה מסיווג פגום כאמור לא יחולו על חובות שסווגו כפגומים כתוצאה מביצוע ארגון מחדש של חוב בעייתי.

החזרה של חוב פגום למצב של חוב פגום וצובר

חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית. לצורך כך בוחן הבנק ביצועי פירעון של 6 תשלומים רצופים ללא פיגור בהלוואות הנפרעות בתשלומים חודשיים או לאחר פירעון חלק מהותי מקרן החוב (20%) בהלוואות הנפרעות בתשלומים שאינם חודשיים.

מדיניות הסדרי חוב וטיפול בחוב בעייתי בארגון מחדש

חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי הינו חוב אשר עבר פורמאלי ארגון מחדש, במסגרתו - מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב - הבנק העניק ויתור ללווה בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו).

לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתן הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם: (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב.

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- למועד הסדר החוב הלווה נמצא בכשל, לרבות כאשר חוב אחר כלשהו של הלווה הינו בכשל.
- לגבי החובות שלמועד ההסדר אינם בפיגור הבנק מעריך האם בהתאם ליכולת הפירעון הנוכחית קיימת סבירות כי בעתיד הנראה לעין הלווה ייקלע למצב של כשל ולא יעמוד בתנאים החוזיים המקוריים של החוב.
- החייב הוכרז כפושט רגל או כחדל פירעון, נמצא בתהליך של כינוס נכסים או קיימים ספקות משמעותיים להמשך קיומו של הלווה כעסק חי.
- ללא שינוי תנאי החוב, החייב לא יהיה מסוגל לגייס חוב ממקורות אחרים בריבית שוק המקובלת לגבי חייבים שאינם בעייתיים.
- הבנק מסיק כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה בריבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים:
- כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות ריבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים).
- שווי הוגן עדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב.
- לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות בשיעור הנהוג בשוק עבור חוב בעל תנאים ומאפיינים כגון אלו של החוב שהועמד במסגרת ההסדר וכל שינוי אחר בתנאי החוזר, שלדעת הבנק יש בו משום ויתור.
- לא בוצע הליך חיתום נוסף כאשר מחודש חוב נחות, או שאין שינוי בתמחור החוב או שהתמחור לא הותאם כך שהוא יהיה מתאים לסיכון לפני החידוש, או שהלווה אינו מספק אמצעים נוספים בכדי לפצות על הגידול בסיכון הנובע מהקשיים הפיננסיים של הלווה, קיימת חזקה שהחידוש הוא ארגון מחדש של חוב בעייתי.
- כמו כן לצורך הבחינה אם הלקוח מצוי בקשיים כלכליים יילקחו בחשבון פרמטרים נוספים כגון:
 - היסטוריית הפיגורים של הלווה
 - מספר גלגולי האשראי ותדירותם
 - העמדת מסגרות חד צדדיות
 - פערי ביטחונות וחריגות מתמשכות

הבנק לא מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם במסגרת ההסדר הוענקה לחייב דחיית תשלומים שאינה מהותית בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים הממוצע הצפוי של החוב המקורי. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה האם הדחייה בתשלומים אינה מהותית.

טיפול בחובות בארגון מחדש וארגון מחדש עוקב

ארגון מחדש של חוב אינו בהכרח ארגון מחדש של חוב בעייתי, גם אם הלקוח נקלע לקשיים פיננסיים מסוימים, לדוגמא:

- השווי ההוגן של מזומנים, נכסים או זכות בהון העצמי, שקיבל הבנק מחייב כפירעון לחובו, שווה לפחות ליתרת החוב הרשומה של החוב.
- הקטנת שיעור הריבית של החוב באה לשקף ירידה בשיעור הריבית בשוק או ירידה ברמת הסיכון.
- פריסת החוב בתנאים טובים יותר נועדה לשמור על קשר עם החייב, שיכול בקלות לגייס כספים ממקורות אחרים בשיעור הריבית הנוכחי בשוק.

- החייב הנפיק אג"ח הנושא שיעור ריבית אפקטיבי הקיים בשוק עבור חוב דומה של לווה שאינו בעייתי. חובות שאורגנו מחדש לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית.

ביום 22 במאי 2016 פורסם חוזר לתיקון הוראת דיווח לציבור שנועד לאמץ עדכונים בדבר הטיפול באשראי שאורגן מחדש.

על פי הוראה זו כאשר חוב מאורגן מחדש ונקבע כי הוא עומד בהגדרת ארגון מחדש של חוב בעייתי, ללא מחיקה חשבונאית חלקית, בדרך כלל אין זה נאות להקטין את אומדן הפרשה להפסדי אשראי במועד הארגון מחדש כתוצאה מהשינוי בשיטת מדידת ירידת הערך ממדידה על בסיס קבוצתי למדידה על בסיס פרטני. לאור זאת מחזיק הבנק, בגין חוב בארגון מחדש, הפרשה להפסדי אשראי בגובה השווה לפחות להפרשה הקבוצתית שהייתה נקבעת לולא היה החוב מסווג כחוב בעייתי בארגון מחדש.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ככלל חוב בעייתי שאורגן מחדש ימשיך להיות מסווג כחוב פגום עד שהחוב ישולם במלואו. עם זאת כאשר נערך לחוב שאורגן מחדש הסכם נוסף של ארגון מחדש בין הלקוח לבין הבנק (ארגון מחדש עוקב), ניתן להתייחס לחוב זה כחוב שאינו בעייתי, אם מתקיימים התנאים הבאים:

- החייב אינו מצוי יותר בקשיים פיננסיים. הערכה זו של הבנק חייבת להיות מבוססת על בדיקת אשראי עדכנית ומתועדת שבוצעה במועד הארגון מחדש העוקב.
 - הבנק לא העניק ללקוח ויתור (דהיינו ההלוואה החדשה הועמדה בתנאי שוק, שהיו ניתנים להלוואות חדשות ללקוחות אחרים עם מאפייני סיכון דומים).
- אם בחר הבנק שלא להתייחס לחוב זה כאל חוב בעייתי אזי ההפרשה להפסדי אשראי בגינו תחושב על בסיס קבוצתי ויתרת החוב הרשומה לא תשתנה בעת ארגון החוב העוקב (אלא אם התקבל תשלום במזומן).

הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה (Appropriate) לכיסוי הפסדי אשראי צפויים (Estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים על מנת לקיים (כחשבון התחייבותי נפרד) הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים (כגון: התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות). הפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית". הבחינה כאמור של החובות לצורך קביעת ההפרשה והטיפול בחוב מיושמת באופן עקבי לגבי כל החובות בהתאם לרף הכמותי ומדיניות ניהול האשראי של הבנק ולא מבוצעים מעברים בין מסלול הבחינה הפרטנית לבין המסלול לבחינה על בסיס קבוצתי במשך חיי החוב אלא אם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי כאמור לעיל.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי

הבנק בוחן על בסיס פרטני כל חוב שיתרתו החוזית הינה בעיקרה מעל 500 אלפי ש"ח (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות). הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שנבחן פרטנית כאמור, אשר סווג כפגום וכן חובות בעייתיים במסגרת ארגון מחדש.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו חוב, לאחר הפעלת מקדמים זהירים ועקביים שמשקפים, בין היתר, את התנודתיות בשווי ההוגן של הביטחון, את הזמן שיעבור עד למועד המימוש בפועל ואת העלויות הצפויות במכירת הביטחון.

לעניין זה הבנק מגדיר חוב כחוב מותנה בביטחון כאשר פרעונו צפוי להתבצע בעיקרו מהביטחון המשועבד לטובת הבנק או כאשר הבנק צפוי להיפרע מהנכס שמוחזק על ידי הלווה, גם אם לא קיים שיעבוד ספציפי על הנכס, והכל כאשר אין ללווה מקורות החזר מהותיים זמינים ומהימנים אחרים.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי נועדה לשקף הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית בגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים וכן הלוואות לדיור. ההפרשה מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450) - טיפול חשבונאי בתלויות, בהתבסס על הנחיות המפורטות בהוראות הדיווח לציבור. חישוב ההפרשה הקבוצתית מבוסס על שיעורי הפסד ו/או מחיקות היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בטווח של שנים שנקבע על פי בנק ישראל. יצוין כי הבנק ממשיך לכלול גם את שנת 2011 ואילך בטווח השנים על פיהם מחושב שיעור הפסד/מחיקות היסטוריים וזאת בהתאם להנחיות בנק ישראל.

שיעור הפסד היסטורי חושב על בסיס שיעורי המחיקות החשבונאיות נטו, ביחס ליתרת החובות. לעניין חישוב טווח שיעורי הפסד היסטורי קבע הבנק כי המקדם המשמש לחישוב ההפרשה הקבוצתית יקבע כממוצע שיעורי הפסד ו/או מחיקות היסטוריים בטווח, תוך מתן משקל גבוה יותר למקדם השנה האחרונה, אם זה עלה על הממוצע. נוסף על כך ביצע הבנק התאמה איכותית נוספת המבוססת על מתודולוגיה מפורטת על פי הנחיות בנק ישראל בנושא בכלל ענפי המשק המבטאת את הסיכון הגלום בכל ענף.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בקביעת הפרשה קבוצתית נאותה להפסדי אשראי בגין אשראי לאנשים פרטיים שאינו לדיור, הבנק מביא בחשבון את ממוצע הפסדי העבר בשנים בטווח שקבע בנק ישראל שהסתיימו במועד הדיווח והן התאמות בגין גורמים סביבתיים שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים בשיעור שלא יפחת מ- 0.75% מיתרת האשראי הצרכני הלא בעייתי. מהאמור הוחרג סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית. לפרוט בדבר השפעת נגיף הקורונה והעדכון במודל הפרשה הקבוצתית, ראה באור 1.ג.4.

הלוואות לדיור

הפרשה מזערית בגין הלוואות לדיור מחושבת לפי נוסחה שקבע המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור, באופן שבו שיעורי הפרשה גדלים ככל שמעמיק הפיגור, למעט הלוואות שאינן נפרעות בתשלומים תקופתיים והלוואות הממנות פעילות בעלת אופי עסקי.

הבנק מיישם את הנחיית הפיקוח על הבנקים בנושא הלוואות לדיור על פיה יתרת הפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות למועד הדיווח. בנוסף, הבנק מיישם את הוראות נוהל בנקאי תקין 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור".

אשראי חוץ מאזני

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו בנושא 450 בקודיפיקציה. ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון - סיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית.

בנוסף, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי ובשיטות ההערכה שמושמות על ידי הבנק לקביעת ההפרשה.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרו כנס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמץ גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים בעייתיים אחרים. בחובות שגבייתם מותנית בביטחון נמחק באופן מיידי הפרש שבין יתרת החוב לבין השווי ההוגן של הביטחון בניכוי עלויות הצפויות במכירה. כאשר אין ודאות שהסכום שיתקבל בסופו של דבר לפירעון החוב יכסה את יתרת החוב הרשומה של החוב, לאחר המחיקה החשבונאית יש לבצע הפחתה נוספת מהשווי ההוגן שחושב ולבצע בגינה הפרשה. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בוותור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

מחיקות חשבונאיות של הלוואות לדיור- במקרה של הפרשה פרטנית מעבר לעומק הפיגור המביאה את סך ההפרשה להפרשה מלאה, מבוצעת מחיקה חשבונאית על מלוא ההפרשה (הפרשת עומק ותוספת לעומק).

לגבי חובות אשר נבחנו באופן קבוצתי וסווגו כפגומים בשל ארגון מחדש שכשל של חוב בעייתי, נבחן הצורך במחיקה המידית. בכל אופן, חובות כאמור נמחקים חשבונאית לא יאוחר מהמועד שבו החוב הפך להיות בפיגור של 60 ימים או יותר, ביחס לתנאי הארגון מחדש.

חובות בפשיטת רגל או שנוצרו בדרך של מרמה, יימחקו תוך 60 יום מתאריך צו כינוס הנכסים או תוך 90 יום מידעת הבנק על החוב במרמה כמפורט בהוראה.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום הבנק מגדיר את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיק לצבור בגינו הכנסות ריבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה בעבר ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום.

כל זמן שקיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של חוב פגום, כל התשלומים שהתקבלו ישמשו להקטנת קרן ולאחר מכן כהכרה בהכנסות ריבית אשר ירשמו בסעיף הכנסות מריבית. הכרה בהכנסה על בסיס מזומן - הכנסות ריבית, בגין חוב פגום, על בסיס מזומן כל עוד היתרה הרשומה הנותרת של החוב נחשבת להיות ברת גביה

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

במלואה. קביעת הבנק בדבר יכולת הגביה של כל היתרה הרשומה הנותרת של החוב חייבת להיתמך בהערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של החייב והתחזית לפרעון, לרבות התייחסות לביצועי הפרעון ההיסטוריים של החייב וגורמים רלוונטיים אחרים. בכל מקרה יוגבל סכום ההכנסה, שיוכר כהכנסת ריבית, לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הריבית החזוי.

חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית. לפירוט לגבי הכרה בהכנסה על בסיס מזומן בגין חובות שסווגו כפגומים ראה באור 1.4.א. לגבי חובות שנבחנים ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק אינו מפסיק צבירת הכנסות ריבית. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוטא כלפי מעלה. עמלות בגין איחור על חובות אלה נכללות להכנסה במועד שבו נוצרה לבנק הזכות לקבלן מהלקוח, ובלבד שהגבייה מובטחת באופן סביר.

7. קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן מוגדר כסכום/מחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה בין מוכר מרצון לקונה מרצון במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמצער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי. תת נושא 10-820 בקודיפיקציה מפרט מדרג של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת שווי הוגן הינם נצפים או לא נצפים.

סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
- נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים זהים או להתחייבויות זהות בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים בהם הינם לא נצפים.

מדרג זה דורש שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הדבר הינו אפשרי, הבנק שוקל מידע שוק נצפה ורלבנטי במסגרת הערכתו. היקף ותדירות העסקאות, גודל מרווח ה- bid-ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משווים עסקאות דומות הינם כולם גורמים אשר נלקחים בחשבון כאשר קובעים את הנזילות של שווקים ואת הרלבנטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.

בנוסף, מדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נעשית ללא הבאה בחשבון של פקטור גודל ההחזקה (blockage factor) הן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי נתוני רמה 1 והן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי רמות 2 או 3, למעט מצבים בהם פרמיה או ניכיון היו מובאים בחשבון במדידת שווי הוגן על ידי משתתפים בשוק בהיעדר נתוני רמה 1.

הבנק משתמש בשירותי תמחור מחברת "מרווח הוגן" לחישוב ערכי השווי ההוגן לנכסי חוב לא סחירים. המודל מתבסס על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות ו/או הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל מביא לידי ביטוי שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון.

ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר, איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן, כאמור לעיל, אינו מותאם בשל גודל ההחזקה על ידי הבנק או גודל הפוזיציה יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר (השוק שבו המחיר בהעברת הנכס הינו המחיר המקסימאלי או המחיר בהעברת ההתחייבות הינו המחיר המינימאלי, בניכוי עלויות עסקה). מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיצא באלה). ליתר פירוט ראה בהמשך לגבי מתודולוגיית הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע.

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור, פקדונות הציבור ופקדונות בבנקים, כתיב התחייבות נדחים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי של החובות. מכשירים אלה מוצגים לפי שווי ההוגן במסגרת באור יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים בלבד והשפעתם לא חלה על היתרות המאזניות ו/או על הרווח והפסד. להרחבה לגבי השיטות והנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 30 בדבר יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע (The credit valuation adjustment - CVA)

נושא 820 בקודיפיקציה דורש מהתאגיד הבנקאי לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של מכשירים נגזרים. הבנק מבצע הערכת שווי הוגן בהתבסס על אינדיקציות מעסקאות בשוק פעיל לאיכות האשראי של הצד הנגדי, ככל שהאינדיקציות כאמור זמינות במאמצים סבירים. הביטחונות הנזילים שהבנק דורש מצד נגדי אינם מיוחסים ספציפית לפעילות במכשיר נגזר אלא לכלל הפעילות של הצד הנגדי ולכן, הבנק נדרש לבצע התאמות לשווי ההוגן בגין איכות הצד הנגדי. האינדיקציות לאיכות האשראי של הצד הנגדי נגזרות, בין היתר, ממחירים של מכשירי חוב של הצד הנגדי הנסחרים בשוק פעיל וממחירים של נגזרי אשראי שהבסיס שלהם הוא איכות האשראי של הצד הנגדי. במידה ולא קיימות אינדיקציות כאמור, הבנק מחשב את ההתאמות בהתבסס על דירוגים פנימיים (כגון: אומדנים לשיעורי כשל צפויים ושיעורי הפסדי אשראי בעת כשל). עבור צדדים נגדיים, החתומים על הסכמי התחשבות נטו (Netting), סיכון האשראי מחושב על בסיס הרוטפוליו של סך המכשירים הנגזרים של הצד הנגדי ברמת חשיפה נטו. עבור צדדים נגדיים שאינם חתומים, החישוב מבוצע בנפרד על צד הנכסים ועל צד ההתחייבויות, ללא הפעלת קיזוז. כאשר החשיפה היא התחייבות של הבנק כלפי צד נגדי, הבנק משקף בשווי ההוגן את ההסתברות לחדלות פירעון של הבנק (סיכון הבנק נגזר מהדירוג של הבנק). הבנק מיישם גישה המביאה בחשבון את החשיפה לסיכון האשראי לאורך חיי העסקה.

8. קיזוז מכשירים פיננסיים

הבנק מקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ומציג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- א. בגין אותן ההתחייבויות, יש לו זכות חוקית בת אכיפה לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;
- ב. בכונתו לפרוע את ההתחייבויות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית;
- ג. גם התאגיד הבנקאי וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה.

בהתאם להוראות, קיזוז נכסים והתחייבויות בין שני צדדים נגדיים שונים אפשרי בהתקיים כל התנאים המצטברים לעיל, ובתנאי שישנו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות הבנק בגין אותן ההתחייבויות לקיזוז.

הבנק מקזז פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

9. מכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות חשבונאות גידור

- א. הבנק מבצע עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים לצרכי גידור סיכוני מטבע חוץ וסיכוני ריבית, וכן נגזרים שאינם משמשים לגידור, לרבות נגזרים משובצים שהופרדו. בין השאר: עסקאות עתידיות, החלפות פיננסיות, אופציות וכו'. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר "חשבונאות מכשירים נגזרים ופעילות גידור", מוצגים כל הנגזרים, כנכסים או כהתחייבויות במאזן לפי שווי הוגן. השינוי בשווי הוגן של מכשיר נגזרים לרבות מכשירים נגזרים המשמשים לגידור חשבונאי (גידור שווי הוגן) נזקפים מידיית בדוח רווח והפסד.
- ב. גידור שווי הוגן- הבנק מחזיק מכשירים פיננסיים נגזרים בין היתר לצרכי גידור סיכוני ריבית. באם מכשיר יועד לגידור, במועד יצירת הגידור הבנק מתעד באופן פורמאלי את יחסי הגידור בין המכשיר המגדר והפריט המגודר, לרבות מטרת ניהול הסיכונים והאסטרטגיה של הבנק לביצוע הגידור, וכן האופן בו הבנק יעריך את אפקטיביות יחסי הגידור. הבנק מעריך את האפקטיביות של יחסי הגידור הן בתחילת הגידור והן על בסיס מתמשך.
- כאשר מכשיר נגזר משמש כמכשיר מגדר בגידור שווי הוגן, השינויים בשווי הוגן שנכללו בהערכת אפקטיביות הגידור, מוכרים באופן שוטף בדוח רווח והפסד ומוצגים באותו סעיף בו מוצגות השפעות הפריט המגודר. הרווח או ההפסד (קרי, השינוי בשווי הוגן) בגין הפריט המגודר המיוחס לסיכון המגודר, מטופל כהתאמה לערך בספרים של הפריט המגודר ומוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד. ההתאמה לערך בספרים של הפריט המגודר תטופל באופן דומה לרכיבים אחרים של הערך בספרים שלו.
- אם המכשיר המגדר אינו עונה עוד לקריטריונים לגידור חשבונאי, או שהוא פוקע, נמכר, מבוטל או ממומש, או שהבנק מבטל את הייעוד של גידור שווי הוגן, אזי נפסק הטיפול לפי חשבונאות גידור.
- ג. נגזרים משובצים שהופרדו ואינם משמשים לגידור - מכשירים נגזרים משובצים מופרדים מהחוזה המארח ומטופלים בנפרד אם:
- אין קשר ברור והדוק בין המאפיינים הכלכליים והסיכונים של החוזה המארח ושל המכשיר הנגזר המשובץ, לרבות סיכוני אשראי הנובעים מנגזרי אשראי משובצים מסוימים.
 - מכשיר נפרד בעל אותם תנאים כשל המכשיר הנגזר המשובץ היה עומד בהגדרת נגזר.
 - המכשיר המשולב אינו נמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד.

10. העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

- הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתת נושא נושא 10-860 בקודיפיקציה, בדבר העברות ושירות של נכסים פיננסיים, לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות.
- בהתאם לכללים אלו העברת נכס פיננסי תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים:
- א. הנכסים הפיננסיים שהועבר בודדו מהתאגיד הבנקאי (לרבות צדדים קשורים) ומנושוי, גם במקרה של פשיטת רגל או כינוס נכסים.
- ב. המקבל רשאי לשעבד או להחליף את הנכסים שקיבל, ולא קיימים תנאים המגבילים את המקבל מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף ומעניקים לתאגיד הבנקאי הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית.
- ג. התאגיד הבנקאי, חברות בנות שנכללו בדוחותיו הכספיים, או הסוכנים מטעמו, אינם משמרים שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים המועברים או בכל זכויות מוטב של צד שלישי המתייחסים לנכסים המועברים האלה.
- החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר. בהתאם לעדכון הערכת קיום שליטה אפקטיבית מתמקדת בזכויות החוזיות ובהתחייבויות החוזיות של המעביר, ולכן לא מובאים בחשבון: (1) קריטריון שדורש שלמעביר תהיה יכולת לרכוש ניירות שהועברו גם במקרה כשל של הנעבר; וכן (2) הנחיות בנושא דרישת הביטחונות בקשר לקריטריון הנ"ל.
- במידה והבנק מבצע העברה של חלק מנכס פיננסי שלם, הבנק בוחן האם ההעברה כאמור מקיימת את ההגדרה של זכות משתתפת. לזכות משתתפת (participating interest) יש את כל המאפיינים הבאים: (א) מתאריך ההעברה ואילך, היא מייצגת זכות בעלות יחסית (pro rata) בנכס פיננסי שלם; (ב) ממועד העברה ואילך, כל תזרימי המזומנים המתקבלים מהנכס הפיננסי השלם מחולקים באופן יחסי בין מחזיקי הזכויות המשתתפות בסכום השווה לחלקם בבעלות; (ג) לזכויותיהם של כל אחד ממחזיקי הזכויות המשתתפות (לרבות המעביר, בתפקידו כמחזיק זכויות משתתפות) יש קדימות זהה, ולא קיימת זכות של מחזיק זכות משתתפת כלשהו, הנחותה לעומת זכות של

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

מחזיק זכות משתתפת אחרת; ו- (ד) לאף צד אין את הזכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי השלם, אלא אם כל מחזיקי בזכויות המשתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי השלם.

במידה והעסקה עומדת בתנאים לטיפול בעסקה כמכירה, הנכסים הפיננסיים המועברים נגרעים מהמאזן של הבנק. במידה וההעברה איננה מקיימת את תנאי המכירה כאמור לעיל, או אם העברה של חלק מנכס פיננסי שלם אינה מקיימת את ההגדרה של זכות משתתפת, ההעברה כאמור מטופלת כחוב מובטח (secured borrowing) עם שיעבוד של ביטחון (pledge of collateral). הבנק ממשיך לרשום במאזן את הנכסים הפיננסיים שהועברו, ללא שינוי במדידה שלהם.

הבנק גורע התחייבות אם ורק אם ההתחייבות סולקה, כלומר התקיים אחד מהתנאים הבאים: הבנק שלם למלווה והשתחרר ממחויבותו בגין ההתחייבות, או הבנק שוחרר משפטית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות.

הבנק מיישם הוראות ספציפיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור לטיפול בעסקאות השאלה או שאילה של ניירות ערך שבהן ההשאלה מבוצעת כנגד איכות האשראי הכללית והביטחונות הכלליים של השואל, כאשר השואל אינו מעביר אל המשאיל כביטחון מכשירים נזילים המתייחסים ספציפית לעסקת השאלת ניירות הערך, אשר המשאיל רשאי למכור או לשעבד אותם.

טיפול בהשאלה לא מובטחת של ניירות ערך מהתיק הזמין למכירה או מהתיק למסחר ביום שבו הבנק משאיל ניירות ערך לצורך כיסוי מכירה בחסר של השואל, הבנק גורע את ניירות הערך שהושאלו, ומכיר באשראי בסכום שווה השוק של ניירות הערך ביום ההשאלה. בתקופות עוקבות, הבנק מודד את האשראי שניתן באותו אופן שבו נמדד נייר הערך לפני שהושאל. האשראי נמדד לפי שווי שוק, הכנסות על בסיס צבירה נרשמות כהכנסות ריבית מאשראי ושינויים בשווי השוק (מעבר לשינויים בבסיס צבירה) מוכרות במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" כאשר מדובר בניירות ערך בתיק למסחר, או ברווח כולל אחר, כאשר מדובר באיגרות חוב זמינות למכירה. בסיום ההשאלה, הבנק מכיר מחדש בנייר הערך וגורע את האשראי.

טיפול בשאילה לא מובטחת של ניירות ערך שאילה לא מובטחת של ניירות ערך על ידי הבנק נרשמת במועד השאילה כפיקדון, לפי השווי ההוגן של נייר הערך שהתקבל במועד השאילה. נייר הערך שהתקבל מוכר בסעיף ניירות ערך ומסווג בתיק למסחר. כל עוד הבנק לא מוכר בחסר את נייר הערך ששאל, הבנק רושם בכל מועד דיווח את הפרש, בין אם הוא חיובי ובין או הוא שלילי, בין שווי השוק למועד הדיווח של נייר הערך לבין היתרה שכלולה בסעיף פיקדונות הציבור (או פיקדונות של אחרים, אם השאילה אינה מהציבור). שינויים בתקופת הדיווח בסעיף זה הנובעים משינויים בשווי השוק של הנייר נרשמים כנגד "הכנסות מימון שאינן מריבית" (שינויים אלה מקזזים את הרווחים או ההפסדים שנרשמו בדוח רווח והפסד בגין נייר הערך שעדיין לא נמכר בחסר).

כאשר הבנק מוכר בחסר נייר ערך ששאל, בכל מועד דיווח הבנק בוחן האם הפרש בין שווי השוק למועד הדיווח של נייר הערך שנמכר בחסר לבין היתרה בגין עסקת השאילה הלא מובטחת שכלולה בסעיף פיקדונות הציבור (או פיקדונות של אחרים, אם השאילה אינה מהציבור) חיובי. במידה וההפרש כאמור חיובי, הוא מוכר ומדווח כנגד "הכנסות מימון שאינן מריבית" בדוח רווח והפסד.

11. מיסים על ההכנסה

הוצאת מיסים על הכנסה כוללת מיסים שוטפים ונדחים. מיסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד, אלא אם המס נובע מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון. במקרים אלו הוצאת המיסים על הכנסה נזקפת להון.

מיסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס ששולם או הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוק שנחקק לתאריך המאזן, והכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

ההפרשה למיסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס ערך מוסף המוטל על השכר של מוסדות כספיים נכלל בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

מיסים נדחים

הבנק מכיר במיסים נדחים בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מיסים. הבנק מכיר בהתחייבויות מיסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים החייבים במס, למעט הפרשים זמניים בגין רווחים לא מחולקים של חברה בת שהן למשך זמן תמידי במהותן וכן הפרשים הנובעים מעסקאות בינחברתיות. הבנק מכיר בנכסי מיסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים הניתנים לניכוי והפסדים מועברים ובמקביל מכיר בהפרשה נפרדת (valuation allowance) עבור אותו סכום הכלול בנכס אשר יותר סביר מאשר לא שלא ימומש. הבנק מפחית את נכסי המסים הנדחים בסכומן של הטבות מס כלשהן שאינן צפויות להתממש בהתבסס על הראיות הזמינות – הן הראיות החיוביות התומכות בהכרה בנכס מס נדחה והן הראיות השליליות התומכות ביצירת הפרשה בגין נכס מס נדחה, כדי לבחון האם ניתן להכיר בנכס מס נדחה נטו.

התחייבות מיסים נדחים או נכס מיסים נדחים נמדדים באמצעות שיעורי המס החוקיים שנחקקו הצפויים לחול על הכנסה מספקת חייבת במס בתקופות שבהן צפוי כי התחייבות המס הנדחה תסולק או נכס המס הנדחה ימומש.

הבנק מסווג הכנסות והוצאות ריבית בגין מיסים על הכנסה בסעיף "מיסים על הכנסה". כמו כן, הבנק מסווג קנסות לרשויות המס בסעיף "מיסים על הכנסה".

קיזוז נכסי והתחייבויות מיסים נדחים - הבנק יקזז כל התחייבויות ונכסי המסים הנדחים, כמו גם כל ה- valuation allowance (הפרשה לנכס מס נדחה) הקשורות, עבור רכיב משלם מס מסוים ובגבולותיו של תחום שיפוט מיסוי מסוים.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מיישם את כללי ההכרה והמדידה שנקבעו במסגרת " FASB Interpretation no. 48 – Accounting for uncertainty in income Taxes".

הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימאלי שסבירות התממשותו עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בניכוב אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

12. בניינים וציוד

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות כוללת הוצאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד הקשור, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. כמו כן, בהתאם להוראות הדיווח לציבור הבנק מסווג בסעיף בניינים וציוד את העלויות בגין נכסי תוכנה שנרכשו או עלויות שהונו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי. לגבי הטיפול החשבונאי בעלויות תוכנה ראה סעיף 14 להלן. רווח או הפסד מגרירת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגרירת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף "הכנסות אחרות" בדוח רווח והפסד.

פחת

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. נכסים חכורים בחכירות מימוניות מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה ותקופת השימוש בנכסים. קרקעות שבבעלות הבנק אינן מופחתות. שיפורים במושכר מופחתים על פני משך התקופה הקצרה מבין תקופת השכירות לרבות אופציה שסביר שתמומש או אורך החיים השימושיים שלהם. נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה הנהלה. האומדנים בנושא שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש כאשר אירועים או שינויים בניכוב מצביעים על כך שהאומדנים הנוכחיים אינם נאותים עוד ומותאמים בעת הצורך.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת השוואה הינו:

- בניינים ומקרקעין- 50 שנים (קרקע בבעלות אינה מופחתת).
- ריהוט וציוד- 3-6.7-14 שנים.
- שיפורים במושכר ובעלות- 4-10-15 שנים.
- עלויות תוכנה- 4-5 שנים (ראה גם סעיף 14 להלן).

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- עלויות חומרה- 3-4 שנים.

לעניין ירידת ערך נכסים לא פיננסיים ראה סעיף 15 להלן.

13. חכירות

חוזים המקנים לבנק שליטה בשימוש בנכס במסגרת חכירה במשך תקופת זמן עבור תמורה, מטופלים כחכירות. בעת ההכרה לראשונה מוכרת התחייבות בסכום השווה לערך הנוכחי של דמי החכירה העתידיים במהלך תקופת החכירה ובמקביל מוכר נכס זכות שימוש בגובה ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי תמריצי חכירה, ובתוספת עלויות ישירות שהתהוו בחכירה.

תקופת החכירה נקבעת כתקופה שבה החכירה אינה ניתנת לביטול, יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לבטל את החכירה אם ודאי באופן סביר שהחוכר יממש או לא יממש את האופציה, בהתאמה, ויחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לא לבטל את החכירה כאשר זכות המימוש נשלטת על ידי המחכיר.

הבנק בחר ליישם את ההקלה הפרקטית שלא להפריד רכיבים שאינם חכירה, כגון שירותים או תחזוקה, מרכיבי חכירה, אלא לטפל בהם כרכיב חכירה יחיד.

לאחר ההכרה לראשונה, התחייבות בגין חכירה (תפעולית ומימונית) נמדדת בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית. כמו כן, הבנק בוחן נכס זכות שימוש (בגין חכירה תפעולית ומימונית) לצורך ירידת ערך בהתאם להוראות תת נושא 35-10-360 בקודיפיקציה בדבר ירידות ערך בגין רכוש קבוע.

תשלומי חכירה

חכירה תפעולית

תשלומי החכירה, נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תשלומי חכירה משתנים התלויים במדד או בריבית מוכרים ברווח והפסד בתקופת השינוי. תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית מוכרים ברווח והפסד בתקופה בה צפוי כי תושג המטרה הספציפית המביאה להשתנות תשלומי החכירה, ויבוטלו בתקופה בה כבר לא צפוי כי המטרה הספציפית תושג.

בכל מועד דיווח עוקב, נכס זכות השימוש מוכר בגובה העלות המופחתת של ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי יתרת תמריצי החכירה, בתוספת עלויות ישירות שטרם הופחתו ובניכוי הפסדים מירידות ערך שנצברו בגין הנכס זכות שימוש.

חכירה מימונית

לאחר מועד תחילת החכירה, נכס זכות שימוש נמדד בשיטת העלות, בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידות ערך שנצברו ומתואם בגין מדידות מחדש של ההתחייבות בגין החכירה. הפחת מחושב על בסיס קו-ישר על פני אורך החיים השימושיים או תקופת החכירה החוזית.

14. עלויות תוכנה

תוכנה אשר נרכשה על ידי הבנק נמדדת לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו. עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה או התאמתה לצורך שימוש עצמי מהוונות אם ורק אם: ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח, התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית, צפויות הטבות כלכליות עתידיות ולבנק כוונה ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. העלויות שהוכרו כנכס תוכנה כוללות עלויות ישירות של חומרים ושירותים ושכר עבודה לעובדים הקשורים באופן ישיר לפעילות פיתוח או השגת התוכנה. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח ועלויות מחקר נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. בתקופות עוקבות עלויות פיתוח שהונו נמדדות לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.

ביום 21 במאי 2015 התקבל בבנק מכתב מהפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות פיתוח עצמי של תוכנה על פניו נקבעו הכללים שלהלן:

- נקבע סף מהותיות להיוון אשר לא יפחת מ- 300 אלפי ש"ח. כל פרויקט פיתוח תוכנה אשר סך עלויותיו נמוכות מסף המהותיות שנקבע, יזקף כהוצאה לדוח רווח והפסד.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- בגין תוצרים, אשר סך העלויות שניתן להוון בגינם אינו נמוך מסף המהותיות, נקבע מקדם היוון לשעות עבודה, שנמוך מ- 1 על מנת להביא בחשבון את הפוטנציאל לחוסר יעילות ולסטיית מקובלות במסגרת פרויקטים בפיתוח תוכנה.
- תקופת הפחתה של עלויות תוכנה לא תעלה על 5 שנים.
- דרג העובדים שעלויותיהם מהוונות לנכסים הוגבל כך שהדרג העליון יהיה לכל היותר מנהל, אשר ניתן להראות כי רוב הזמן שלו עוסק בפיתוח בפועל, הוא אחראי על מספר מועט של עובדים, וניתן למדוד באופן מדויק את כמות השעות אשר המנהל השקיע בפועל בכל פרויקט פיתוח.

עלויות עוקבות

עלויות עוקבות מוכרות כעלויות תוכנה אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בגינו הן הוצאו. יתר העלויות, נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

הפחתה

הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של נכסי תוכנה, החל מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

תוכנות בתהליך פיתוח אינן מופחתות באופן שיטתי כל עוד הן אינן זמינות לשימוש. לפיכך, נכסי התוכנה נבחנים לירידת ערך לפחות אחת לשנה, עד למועד בו הופכים להיות זמינים לשימוש.

בעקבות המכתב מיום 21 במאי 2015, עודכן אורך החיים השימושים לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואה בגין עלויות תוכנה שזוהו כמערכות ליבה לפי אורך חיים של 5 שנים.

האומדנים בדבר שיטת הפחתה, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בסוף כל שנת דיווח ומותאמים בעת הצורך.

הסכם לקבלת שירותי מחשוב

במסגרת הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020 בחן הבנק את אופי ההתקשרות עם בנק לאומי ובשים לב למועד סיומה, הגדיר את ההתקשרות "כחוזה שירות". לאור זאת, נרשמו כלל עלויות ההתקשרות בגין שנת 2020 וכן הוצאות שנרשמו בעבר כהוצאות מראש, כהוצאות מחשוב בשנת 2020.

15. ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

הבנק בוחן נכסים (או קבוצת נכסים) לא שוטפים לצורך ירידת ערך כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת עשויה לא להיות ברת-השבה.

הפסדים מירידת ערך מוכרים רק אם הערך בספרים של נכס לא שוטף (קבוצת נכסים) אינו בר-השבה ועולה על שווי ההוגן. הערך בספרים אינו בר-השבה אם הוא עולה על סך תזרימי המזומנים הלא מהוונים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) ומימושו. הפסדים מירידת הערך הינם בגובה הפרש שבין הערך בספרים של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) לבין שווי ההוגן ונזקפים לדוח רווח והפסד.

כאשר מוכר הפסד מירידת ערך, הערך בספרים המתואם של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) מהווה בסיס עלות חדש. הפסדים אלו אינם מבוטלים בתקופות עוקבות גם אם מתרחשת עליית ערך.

ירידת ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב

ירידת ערך בגין נכסים בלתי מוחשיים אלו מוכרת ונמדדת בעת התרחשות אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת עשויה לא להיות ברת השבה.

דוגמאות לאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על ירידת ערך:

- א. לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;
- ב. חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;
- ג. בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;
- ד. עלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש;
- ה. לא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם וייעשה בה שימוש.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

16. נכסים לא שוטפים וקבוצות מימוש המוחזקים למכירה

הבנק מסווג נכס לא שוטף (או קבוצת מימוש) כמוחזק למכירה אם הערך בספרים שלו יושב בעיקר באמצעות מכירה ולא באמצעות שימוש מתמשך (למעט נכסים שנתפסו) בתקופה שבה כל הקריטריונים הבאים מתקיימים: (1) ההנהלה, אשר לה הסמכות לאשר את הפעולה, מתחייבת לתכנית למכור את הנכס (או קבוצת מימוש); (2) הנכס (או קבוצת מימוש) זמין למכירה מיידית במצבו הנוכחי; (3) תכנית פעילה לאיתור רוכש ופעולות אחרות להשלמת התכנון למכור את הנכס החלה; (4) מכירת הנכס (קבוצת מימוש) הינה צפויה (probable) והעברת הנכס (קבוצת מימוש) צפויה להיות כשירה כמכירה שהושלמה תוך שנה אחת; (5) הנכס (קבוצת מימוש) משווק באופן פעיל לצורך מכירה במחיר שהוא סביר ביחס לשווי ההוגן הנוכחי שלו; (6) פעולות שנדרשות להשלמת התכנון מצביעות על כך שאין זה סביר שיעשו שינויים משמעותיים לתכנון או שהתכנון יבוטל.

מיד לפני הסיווג לראשונה של הנכס (קבוצת מימוש) כמוחזק למכירה, הערך בספרים של הנכס (קבוצת המימוש) נמדד בהתאם לתקנים הרלוונטיים עבורם. לאחר מכן ובתקופות עוקבות, הבנק מודד את הנכס (קבוצת מימוש) לפי הנמוך מבין הערך בספרים או השווי ההוגן בניכוי עלויות מכירה. נכסים בני פחת המסווגים כמוחזקים למכירה אינם מופחתים הפחתה תקופתית.

הפסד מירידת ערך המוכר בעת הסיווג לראשונה של נכס (קבוצת מימוש) כמוחזק למכירה, וכן רווחים או הפסדים עוקבים כתוצאה מהמדידה מחדש, נזקפים לרווח והפסד. רווחים מעליית ערך מוכרים עד לסכום המצטבר של ההפסדים מירידת ערך שנרשמו מאז שהנכס (קבוצת המימוש) סווג כמוחזק למכירה.

דרישות המדידה של נכסים לא שוטפים וקבוצות מימוש המוחזקים למכירה אינם חלים, בין היתר, על מוניטין והשקעות בחברות כלולות.

17. התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיות. מתכונת הגילוי הינה על פי הוראות המפקח על הבנקים באופן שהתביעות סווגו בהתאם לתחומי ההסתברות להתממשות החשיפה לסיכון כמפורט להלן:

- א. צפוי (Probable) ההסתברות מעל ל- 70% - נכללה הפרשה מלאה.
- ב. אפשרי (Reasonably possible) ההסתברות מעל 20% וקטנה או שווה ל- 70% - לא נכללה הפרשה, ניתן גילוי כאשר סך התביעות מצטברות לסכום מהותי.
- ג. קלוש (Remote) ההסתברות קטנה או שווה ל- 20% - לא נכללה הפרשה ולא ניתן גילוי. כאשר ההפסד המירבי הוא מהותי ביותר ניתן גילוי.

במקרים חריגים קבעה הנהלת הבנק בהסתמך על יועציה המשפטיות, כי לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ותביעה שאושרה כייצוגית ולכן לא מבוצעת הפרשה, (בהתייחס לתביעה הכוללת בקשה להכרתה כתביעה ייצוגית, קביעה כאמור אפשרית עד ארבעה רבעונים לאחר שהוגשה התביעה) בדוח הכספי. הבנק נתן גילוי להליכים משפטיים מהותיים המתנהלים כנגד הבנק וחברות מאוחדות. בבאור 23 בנושא התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות נכלל גילוי כמותי לסך החשיפות אשר סבירות התממשותן אינה קלושה שלא בוצעה בגין הפרשה. בנוסף בבאור נכללו תביעות שהסתברות התממשותן קלושה ואשר סכום כל אחת מהן (או צירוף מספר תביעות בנושאים דומים), על פי כתב התביעה, עולה על סכום המהווה שיעור של כ- 1% מהון הבנק.

18. ערבויות

ערבויות הינן חוזים אשר דורשים באופן מותנה מהערב לבצע תשלומים לנערב בעת התרחשות התנאים המחייבים במימוש הערבות. התחייבות בגין ערבות מוכרת בספרים בסכום שווה ההוגן גם אם לא צפוי שהתשלומים יבוצעו בעתיד. במקרים בהם במועד ההכרה לראשונה הבנק נדרש להכיר בהפרשה להפסד תלוי בגין הערבות בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה, ההתחייבות בגין הערבות נמדדת במועד ההכרה לראשונה לפי הגובה מבין השווי ההוגן וסכום ההפרשה בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה. ההתחייבות נגרעת מהספרים במועד בו הבנק משוחרר מהסיכון. מועד השחרור מהסיכון בגין הערבות תלוי במהות הערבות. בדרך כלל, הבנק גורע את ההתחייבות במועד סילוק ההתחייבות. כאשר הערבות נמדדת במועד ההכרה לראשונה בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה, המדידה העוקבת מתבצעת גם כן בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה.

הוראות ההכרה והמדידה במועד ההכרה לראשונה אינן חלות על ערבויות אשר ניתנו בין חברה אם לחברה בת, בין שתי חברות אחיות או בין בעל החברה לחברה.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

19. רווח למניה

הבנק מציג נתוני רווח למניה בסיסי ומדולל לגבי הון המניות הרגילות שלו. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הבנק במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

20. זכויות עובדים

הטבות לאחר פרישה – פנסיה, פיצויים והטבות אחרות (להלן: "פנסיה") – תכניות להטבה מוגדרת

הטבת פנסיה הינה חלק מהתגמול המשולם לעובד תמורת שירותיו. בתכנית פנסיה להטבה מוגדרת, הבנק מבטיח לספק, בנוסף לשכר השוטף, תשלומי פנסיה (retirement income payments) בשנים עתידיות לאחר שהעובד יפרוש או יסיים את השירות. ברמה הכללית, סכום ההטבה שישולם תלוי באירועים עתידיים מסוימים הכלולים בנוסחת ההטבה של התכנית, אשר לעתים קרובות כוללת את משך הזמן שחי העובד או חיים שאריו, את מספר שנות השירות שסיפק העובד ואת התגמול של העובד בשנים מיד לפני הפרישה או הסיום. במרבית המקרים, השירותים מסופקים במהלך מספר שנים לפני שעובד פורש ומקבל או מתחיל לקבל את הפנסיה. אף שהשירותים המסופקים על ידי עובד הסתיימו והעובד פרש לגמלאות, סכום ההטבה הכולל שהבנק הבטיח והעלות לבנק של השירותים שסופקו אינם ניתנים לקביעה במדויק, אלא ניתנים לאמידה בלבד באמצעות נוסחת ההטבה ואומדנים של האירועים העתידיים הרלוונטיים, שרובם מחוץ לשליטת הבנק. עלות פנסיה נטו לתקופה הינה הסכום המוכר בדוחות הכספיים של הבנק כעלות של תכנית פנסיה לתקופה מסוימת. המרכיבים של עלות פנסיה לתקופה נטו הם עלות שירות, עלות ריבית, תשואה בפועל על נכסי התכנית, רווח או הפסד, הפחתה של עלות או זיכוי בגין שירות קודם, והפחתה של נכס או מחויבות בגין המעבר הקיימים במועד היישום לראשונה בהתאם להוראות הדיווח לציבור. לעניין זה, רווח או הפסד הינו הסכום של (1) ההפרש בין התשואה בפועל על נכסי תכנית לבין התשואה החזויה על נכסי תכנית ושל (2) ההפחתה של הרווח או ההפסד נטו שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר.

הטבות פנסיה מיוחסות בדרך כלל לתקופות שירות של עובד בהתבסס על נוסחת ההטבה של התכנית במידה שהנוסחה מציינת ייחוס או שמשמע ממנה ייחוס. הבנק מחשב את שיעור התשואה החזוי לטווח ארוך על נכסי התכנית תוך שימוש בשיעורי התשואה היסטוריים לאורך תקופת זמן ארוכה בתיק עם הרכב נכסים דומה. המחויבות בגין הטבה חזויה משקפת את הערך הנוכחי האקטוארי של כל ההטבות המיוחסות לשירות של העובד שסופק לפני מועד המאזן. מדידת מחויבות זו תתבסס על הנחות אקטואריות המתאימות למועד המאזן של הבנק (לדוגמה, תחלופה, תמותה, שיעורי היוון וכן הלאה) ונתוני מפקד אוכלוסין נכון למועד זה. שינוי בערך של מחויבות בגין הטבה חזויה או של נכסי תכנית, הנובע מכך שהניסיון בפועל שונה מהמשוער, או הנובע משינוי בהנחה אקטוארית, הינו "רווח או הפסד" (להלן: "רווח או הפסד אקטוארי"). רווחים או הפסדים אקטואריים אינם מוכרים בעלות פנסיה נטו לתקופה במועד היווצרותם אלא מוכרים ברווח כולל אחר. בתקופות עוקבות, רווחים או הפסדים אלה מוכרים לאחר מכן בדוח רווח או הפסד כרכיב של עלות פנסיה נטו לתקופה לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית. אם מתקיים מצב שבו כל או כמעט כל משתתפי התכנית אינם פעילים, תוחלת החיים הממוצעת הנותרת של העובדים הלא פעילים תשמש במקום תקופת השירות הממוצעת הנותרת. שיעור ההיוון להטבות לעובדים מחושב על בסיס תשואת איגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע של איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, המרווח נקבע לפי הפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכל במועד הדיווח.

הבנק בוחן את הנחותיו על בסיס רבעוני ומעדכן הנחות אלה בעת הצורך. ברבעון שבו, על בסיס מצטבר מתחילת השנה לא חלו שינויים המשפיעים מהותית על נכסי התוכנית או על המחויבות בגין ההטבה, הבנק לא מודד מחדש הן את נכסי התוכנית והן את המחויבות בגין ההטבה.

הבנק מטפל בהתחייבות לפנסיה המתייחסת לתקופת החברות בקרן הפנסיה של "עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ" (להלן – "הקרן") החל מיום 1 באפריל 1995 כתוכנית הטבה מוגדרת. בהתאם לכך, מוכרת התחייבות מלאה עבור כל תשלומי הפנסיה להם זכאים העובדים הזכאים לפנסיה, הן בגין מחויבות הבנק לתשלומי פנסיה (עד ליום 1 באפריל 1995) והן בגין חלק הקרן (החל מיום 1 באפריל 1995) לפי בסיס אקטוארי. נכסי התכנית המתייחסים לחלקו של הבנק בסך הנכסים של הקרן נאמדו על בסיס תזרימי המזומנים הצפויים להיות משולמים על ידי הקרן לפי שיעורי הזכאות לפנסיה שנצברו למועד הדיווח (כפי שמדווחים על ידי הקרן), מהוונים בשיעור היוון המבוסס על תמהיל נכסי הקרן.

הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

צמצום תכנית להטבה מוגדרת

הבנק נדרש להכיר בהפסד אשר נזקף במישרין לדוח רווח והפסד בגין צמצום תוכנית להטבה מוגדרת, כאשר אירוע מפחית משמעותית את מספר שנות השירות העתידי הצפויות של עובדי תכנית הטבה או אשר מבטל עבור מספר משמעותי של עובדים את צבירת ההטבות המגודרות בגין חלק או כל השירות העתידי שלהם, על פי מדיניות הבנק.

הטבות לאחר פרישה – תכניות להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית המספקת הטבות לאחר פרישה בתמורה לשירותים שסופקו, מספקת חשבון אישי לכל משתתף בתכנית, ומגדירה כיצד ייקבעו ההפקדות לחשבונו של העובד במקום לקבוע את סכום ההטבות שהעובד יקבל. בתכנית להפקדה מוגדרת אחרי פרישה, ההטבות שמשתתף בתכנית יקבל תלויות אך ורק בסכום המופקד לחשבון המשתתף בתכנית, בתשואות שנצברו על ההשקעות של הפקדות אלה, ובחילוטם של הטבות של משתתפים אחרים בתכנית שעשויים להיות מוקצים לחשבונו של אותו משתתף. התחייבויות הבנק לתשלום פיצויים בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין מטופלות כתכנית להפקדה מוגדרת.

חופשה והטבות אחרות

הבנק צובר התחייבויות עבור תגמול לעובדים בגין היעדרויות עתידיות כאשר כל התנאים המפורטים להלן מתקיימים: (א). מחויבות התאגיד הבנקאי בקשר לזכויות העובדים לקבל תגמול בגין היעדרויות עתידיות מיוחסת לשירותים שהעובדים כבר סיפקו. (ב). המחויבות קשורה לזכויות שמבטלות או נצברות. (ג). תשלום התגמול הוא צפוי וכן (ד). הסכום ניתן לאומדן באופן סביר. הטבות בגין חופשה, מחלה, מענקי יובל, מוכרות באופן שוטף ברווח והפסד.

צפי לתוכנית פרישה

להערכת הבנק ליום 31 בדצמבר 2020, תוכנית הפרישה בעקבות המיזוג הצפוי עם בנק מזרחי טפחות הינה צפויה (Probable). לאור העובדה כי להערכת הבנק תוכנית הפרישה תכלול "צמצום משמעותי" (Curtailment), עודכנו ההנחות האקטואריות, בהתאם לכללים החשבונאיים, כדלקמן:

- העתודה המתייחסת להיקף העובדים הצפוי לפרוש חושבה ללא השפעות היוון וללא עליות שכר עתידיות
 - העתודה המתייחסת להיקף העובדים הצפוי להיקלט בבנק מזרחי טפחות חושבה בהתאם לשיעורי עזיבה, שיעורי עליית שכר והיקף הפרישה בתנאים מועדפים המקובלים בבנק מזרחי טפחות
- יצוין כי, השפעת עדכון ההנחות האקטואריות על הרווח הכולל אינה מהותית.

21. עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת הבנק. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא "הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה". במידה ובוצעה עסקה בנכסים והתחייבויות עם בעל שליטה אזי הנכסים וההתחייבויות נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. במידה ויהיה פער בין התמורה לבין השווי הוגן, בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקף הבנק את הפרש בין השווי הוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

22. גילויים בהקשר לצד קשור

המידע על יתרות מאזניות וחוזי מאזניות והמידע על תוצאות העסקאות (להלן: "המידע") עם בעלי עניין וצדדים קשורים ניתן לגבי כל אדם המוגדר כבעל עניין או צד קשור לפי ההגדרות בסעיף 1 בהוראות הדיווח לציבור, או כאיש קשור, לפי ההגדרות בהוראות ניהול בנקאי תקין 312 בדבר "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים". בנוסף לדרישות הגילוי הנדרשות מכוח הוראות הדיווח לציבור, התאגיד הבנקאי מיישם גם את הוראות הגילוי המתחייבות מיישום נושא 850 בקודיפיקציה בדבר "גילויים בהקשר לצד קשור". המידע על בעלי עניין וצדדים קשורים מתייחס לתאגיד הבנקאי והחברות המאחדות שלו, ואינו מוצג על בסיס התאגיד הבנקאי לבדו.

23. דיווח על מגזרי פעילות

מגזר פעילות פיקוחי הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות מסוימות או אשר מאגד לקוחות בסיווגים מסוימים, שהוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים. המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. מגזר פעילות פיקוחי מוגדר בעיקר בהתבסס על סיווג הלקוחות. לקוחות פרטיים מסווגים בהתאם להיקף הנכסים הפיננסיים למגזר משקי הבית ומגזר הבנקאות הפרטית. לקוחות שאינם אנשים פרטיים מסווגים בעיקר על פי מחזור הפעילות שלהם למגזרים עסקיים (תוך הפרדה בין עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים ועסקים גדולים) גופים מוסדיים ומגזר ניהול פיננסי. בנוסף, הבנק נדרש ליישם את

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

דרישות הגילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה כאשר מגזרי הפעילות לפי גישה זו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים. מגזר פעילות המוגדר לפי גישת ההנהלה הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות; תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו; וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. הבנק בחן את מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה אל מול מגזרי הפעילות הפיקוחיים. לאור העובדה, שאין פער מהותי בין מגזרי הפעילות הפיקוחיים לבין ההנהלה, מדווח הבנק על מגזרי פעילות פיקוחיים בלבד.

1. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום

1.1 אימוץ עדכונים כלליי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים כלליי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנוני המחזוריות בהתנהגות הפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיוזק הקשר בין ניהול סיכונים באשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדירור), אגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

ביום 4 ביולי 2019 וכן ביום 15 באוקטובר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה בדבר "יישום כלליי חשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL)" אשר כוללת שילוב של הכללים החדשים בהוראות הדיווח לציבור, דחיית מועד היישום לראשונה של הכללים החדשים ליום 1 בינואר 2022 וריצה במקביל מוקדם ככל האפשר ולא יאוחר מיום 1 ביולי 2021. כמו כן, הפיקוח על הבנקים פרסם טיוטת "קובץ שאלות ותשובות בנושא יישום הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים" אשר נועדה לסייע לתאגידים הבנקאיים בתהליך ההיערכות ליישום הכללים החדשים.

ביום 1 בדצמבר, 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי – השפעת יישום כלליי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים." במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על ההון הפיקוחי, בהתאם להנחיות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ורשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ובמדינות אחרות בעולם.

בנוסף לכך, ביום 1 בדצמבר, 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים" אשר במסגרתה בוטלה, בין היתר, הדרישה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מינימלי של 0.35% בגין הלוואות לדירור, ובוטלה הדרישה לחשב הפרשה מינימלית לפי שיטת עומק הפיגור, כמו כן, נוספו תיקונים להוראות אשר לפיהם תאגידים בנקאיים נדרשים לנכות מההון העצמי הון רוברד 1 סכומים בגין הלוואות לדירור שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות. הבנק בוחן את ההשפעה של המכתב, החוזר והטיטות שפורסמו על דוחותיו הכספיים

2. עדכון תקינה ASU 2018-14 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-FASB) את ASU 2018-14, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת, המהווה עדכון לנושא 20-715 בקודיפיקציה בדבר תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת - כללי (להלן: "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים. התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת, בוטלה הדרישה להצגת סכום ההטבות השנתיות העתידיות המכוסות על ידי חוזי ביטוח, לרבות חוזי קצבה (אמנה), וכן עסקאות משמעותיות כלשהן בין הישות או צדדים קשורים לבין התכנית, התווספה דרישה לפיה נדרש לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת במהלך התקופה, וכן הובהרו דרישות גילוי עבור ישויות שיש להם שתי תכניות או יותר. הוראות עדיין זה יחולו מהדוחות לציבור ליום 1 בינואר 2021 ואילך. הבנק נערך ליישום של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים. ליישום התקן לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. עדכון תקינה 13-ASU 2018 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-13, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן, המהווה עדכון לנושא 820 בקודיפיקציה בדבר מדידת שווי הוגן (להלן: "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים. התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות.

עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת הסכומים והסיבות להעברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי הוגן; בוטלה הדרישה למתן מידע בדבר מדיניות הישות לקביעה מתי העברות בין רמות נחשבות ככאלה שהתקיימו; בוטלה הדרישה להצגת תיאור תהליך הערכת מדידת השווי הוגן ברמה 3; במסגרת הדרישה למתן תיאור מילולי של הרגישות לשינויים בנתונים לא נצפים עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג השווי הוגן, עודכן המונח "רגישות" ל"אי וודאות" כדי להדגיש כי המידע הנדרש הינו לגבי האי וודאות; התווספה דרישה לפיה יש להציג את השינויים ברווח הכולל האחר שטרם מומשו בתקופה, עבור נכסים המוחזקים בסוף התקופה.

הוראות עדכון זה יחולו מהדוחות לציבור ליום 1 בינואר 2021 ואילך. הבנק נערך ליישום של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים. ליישום התקן לא צפויה השפעה מהותית.

4. עדכון תקינה 12-ASU 2019 - בדבר פישוט הטיפול החשבונאי במסים על הכנסה

ביום 18 בדצמבר 2019, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2019-12, בדבר פישוט הטיפול החשבונאי במסים על הכנסה, המהווה עדכון לנושא 740 בקודיפיקציה בדבר מסים על הכנסה (להלן: "התיקון"). תכליתו של התיקון הינו הפחתת המורכבות של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב תוך שמירה על שימושיות המידע המסופק למשתמשי הדוחות הכספיים.

התיקונים במסגרת התיקון מפשטים את הטיפול החשבונאי במסים על הכנסה על ידי ביטול חריגים, שינוי הנחיות קיימות בתקן וכן הוספת הנחיות חדשות.

עיקרי הנושאים שעודכנו במסגרת התיקון הינם, בין היתר: הקצאת הוצאות המס או הטבות המס על ההכנסה בין פעילויות נמשכות, פעילויות שהופסקו, רווח כולל אחר ופריטים הנזקפים ישירות להון עצמי; הכרה בהתחייבויות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים חייבים במס בגין השקעה בחברה זרה כלולה; חישוב הכנסות מסים על הפסדים מצטברים בדוחות הכספיים ביניים; אופן ההכרה בהשפעת השינויים בחוקי המס או בשיעורי המס בדוחות הכספיים ביניים; הערכת הגידול בבסיס המס של מוניטין בקביעה האם יטופל כחלק מצירוף עסקים או כעסקה נפרדת. הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2020. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים.

בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של מכאן ואילך, למעט הכרה בהתחייבות מסים נדחים בגין השקעה בחברה זרה כלולה, אשר לגביה היישום יהיה בדרך של יישום למפרע מתואם, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים. ליישום התקן לא צפויה השפעה מהותית.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

5. גילוי על היערכות להפסקת השימוש בליבור

בהתאם להודעת הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA) מחודש יולי 2017, הוחלט להפסיק את פרסום ריביות הליבור בסוף שנת 2021. בהתאם, הוקמו צוותי עבודה שונים ברחבי העולם לצורך קביעת ריביות חלופיות לריביות הליבור, המבוססים על עסקאות בפועל. במרבית המקרים, הריביות החדשות הינן קרובות לחסרות סיכון, בניגוד לריבית הליבור המשקפת סיכון בין-בנקאי. בנובמבר 2020 הודיעה האדמיניסטרטור האחראי על ריבית הליבור, ICE שפרסום ריבית הליבור הדולרית יימשך עד יוני 2023, בעוד יתר הריביות צפויות להפסיק להתפרסם במועד המקורי בסוף 2021.

להלן פירוט הריביות החליפית לריבית הליבור המתוכננות בשלב זה, עבור כל אחד מחמשת המטבעות המפורטות להלן:

- דולר ארה"ב - יוחלף בריבית ה-SOFR (Secured Overnight Financing Rate);
- לירה שטרלינג - יוחלף בריבית ה-SONIA (Sterling Overnight Index Average);
- אירו - יוחלף בריבית ה-ESTER (Euro Short-Term Rate);
- פרנק שוויצרי - יוחלף בריבית ה-SARON (Swiss Average Rate Overnight);
- יין יפני - יוחלף בריבית ה-TONA (Tokyo Overnight Average Rate).

תהליכי המעבר לריביות החדשות הינם מורכבים ומצריכים הסדרה משפטית ומנגנוני החלפה מוסכמים. הנושא מוסדר בנגזרי OTC על ידי International Swaps and Derivatives Association – ISDA, בנגזרים בסליקה מרכזית על ידי המסלקות המרכזיות, ובמדינות השונות ע"י רגולטורים וועדות ייעודיות שהוקמו לטיפול בנושא, כגון ה-ARRC - Alternative Reference Rate Committee בארה"ב.

להפסקת השימוש בליבור ומעבר למדדי ריבית חלופיים צפויות להיות השלכות רחבות על הבנק, כגון השלכות כלכליות, תפעוליות וחשבונאיות.

כבר במהלך שנת 2018 הבנק החל בתהליך בחינת ההשפעה הצפויה של הפסקת פרסום הליבור, לרבות בחינה של חלופות אפשריות בכל אחד מהמטבעות המפורטים לעיל, השלכות פיננסיות שעשויות להיגרם מהמעבר לשימוש במטבעות הנ"ל והיערכות הנדרשת הן בפן העסקי והן בפן ניהול הסיכונים של החשיפות החדשות. בשלב זה לא ניתן להעריך באופן חד משמעי את מידת ההשפעה של הפסקת השימוש בליבור על הבנק. זאת, בין היתר, לאור דחיית הפסקת פרסום הריבית הדולרית והיעדר הסדרה סופית של תנאי ההחלפה בין ריביות הליבור לריביות החדשות. בנוסף, בשלב זה הוחלט כי הבנק ימנע מהשקעות כבדות בהתאמות מיכוניות, ישמור על גמישות וימנע מביצוע שינויים בפועל מלבד מיפוי, הערכת השפעות כמותיות, התאמת מוצרים עתידיים וצעדי היערכות כלליים לרבות גילוי ללקוחות.

סיכונים עיקריים והיערכות הבנק אליהם

הבנק מקיים תהליכי היערכות מתמשכים לניהול והפחתת הסיכונים שזוהו והקשורים להפסקת השימוש בליבור (בין היתר סיכונים עסקיים, תפעוליים ומשפטיים) כחלק מהיערכות, הבנק הקים מנהלת וצוות ייעודי שמטרתו, בין היתר, לפתח תהליכי עבודה לצורך זיהוי הסיכונים, בחינת ההשפעות של כל סיכון, הצעת חלופות לאופן הפחתת הסיכונים, ניטור של הסיכונים וההשפעות הקשורות אליהם. במסגרת פעילות המנהלת, נערך מיפוי של המכשירים השונים הקיימים בבנק ואשר מתבססים על הריביות הצמודות לליבור. נשלחו מכתבים ללקוחות הבנק אשר מתארים את השינוי העתידי עפ"י המידע שהיה מצוי בידי הבנק באותה עת ובנוסף הבנק מעביר הדרכות לעובדים הרלוונטיים ומעביר עדכונים שוטפים להנהלה ולדירקטוריון.

להפסקת השימוש בליבור והמעבר למדדי ריבית חלופיים צפויות להיות השפעות חשבונאיות שונות במספר תחומים, אשר הינם, בין היתר:

- *חשבונאות גידור* – ההשפעות העיקריות הצפויות בחשבונאות הגידור הינן, בין היתר: הבנק יידרש לבצע בחינה האם לאור המעבר למדד ריבית חלופי לא צפוי (probable) שהעסקה החזויה לא תתרחש; צורך בעדכון משמעותי בתיעוד הגידור על מנת לשקף את השינויים בתנאי העסקה. צפוי כי ההשפעות העיקריות יהיו בגידור סיכון שיעור הריבית.
- *הסכמי חוב (debt modification)* – הסכמי חוב שלא כוללים התייחסות ל-fallback עשויים לחייב ביצוע תיקונים (modification) להסכמים אלו. הבנק יידרש לבחון האם תיקונים אלו יטופלו כגריעה של החוזים הקיימים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

והכרה לראשונה בחוזים החדשים כאשר ההפרש יוכר בדוח רווח והפסד או לחילופין כהמשך (continuation) של החוזים הקיימים באמצעות עדכון שיעור הריבית האפקטיבית.

- **שיעורי היוון** – מעבר למדדי ריבית חלופיים עשוי להביא לשינויים בשיעורי היוון המשמשים כנתון (input) במודלים שונים לצורך הערכה (valuation) של נכסים והתחייבויות שונים כגון, מכשירים פיננסיים, חכירות, נגזרים, ירידות ערך לנכסים לא פיננסיים.

- **מדרג השווי ההוגן** – חלק ממדדי הריבית החלופיים (כדוגמת שיעור ה-SOFR) פורסמו לאחרונה, ועל כן לא קיים בהם שוק פעיל. על כן, צפוי כי חוזים המתייחסים למדדי הריבית החלופיים הללו יסווגו ברמה 2 או 3 במדרג השווי ההוגן.

בהקשר זה יודגש כי, באוקטובר 2018 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון תקינה 2018-16 בקודיפיקציה, בדבר הוספת שיעור ה-SOFR לרשימת שיעורי ריבית העוגן (benchmark) בארה"ב הכשירים לשימוש למטרות גידור חשבונאי. כמו כן, במרס 2020 פרסם ה-FASB את עדכון תקינה 2020-04 בקודיפיקציה, בדבר הקלות בגין השפעות רפורמת ריביות הייחוס על הדיווח הכספי, אשר כוללת, בין היתר, הקלות הקשורות לשינויים בחוזים ולחשבונאות גידור.

להלן חוזים שיש לבנק המושפעים מריבית הליבור שיימשכו מעבר לשנת 2021:

ליום 31 בדצמבר 2020
היקף עסקאות במיליוני ש"ח

535	אשראי לציבור (כולל משכנתאות)
277	פיקדונות הציבור
1,121	נגזרים נטו (ערך נקוב)

באור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים

ההרכב:

הבנק			מאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
						במיליוני ש"ח
847	816	718	882	859	768	א. הכנסות ריבית ¹
2	5	2	2	5	2	מאשראי לציבור
7	14	8	7	14	8	מפקדונות בבנקים
131	119	114	131	119	114	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
987	954	842	1,022	997	892	מאגרות חוב
						סך כל הכנסות הריבית
249	242	158	142	156	118	ב. הוצאות ריבית
2	1	1	2	1	1	על פקדונות הציבור
2	2	1	98	77	30	על פקדונות מבנקים
11	8	3	11	9	3	על כתבי התחייבות נידחים ואגרות חוב
264	253	163	253	243	152	על התחייבויות אחרות
						סך כל הוצאות הריבית
723	701	679	769	754	740	סך הכנסות ריבית, נטו
19	(55)	(56)	19	(55)	(56)	ג. פירוט השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית ²
						הכנסות (הוצאות) ריבית
122	110	107	122	110	107	ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
9	9	7	9	9	7	זמינות למכירה
131	119	114	131	119	114	למסחר
						סך הכל כלול בהכנסות ריבית

1. כולל השפעת יחסי גידור.

2. פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים

ההרכב:

מאוחד			הבנק		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2019	2018	2020	2019	2018

במיליוני ש"ח

א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

א.1. מפעילות במכשירים נגזרים

195	(186)	(235)	195	(186)	(235)
195	(186)	(235)	195	(186)	(235)

הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים¹
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים

א.2. מהשקעה באיגרות חוב

29	48	115	29	48	115
(13)	(13)	(32)	(13)	(13)	(32)
(5)	(1)	(1)	(5)	(1)	(1)
11	34	82	11	34	82

רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה²
 הפרשה לירידת ערך בגין אג"ח זמינות למכירה²
 הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה²
סך הכל מהשקעה באג"ח

א.3. הפרשי שער, נטו

(155)	204	229	(153)	203	227
-------	-----	-----	-------	-----	-----

א.4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות

34	4	4	34	13	4
(6)	-	-	(11)	-	(2)
-	-	(8)	-	-	(7)
2	2	2	7	9	15
-	18	-	-	15	1
30	24	(2)	30	37	11

רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר (2018 - מניות זמינות למכירה)³
 הפרשה לירידת ערך בגין מניות שאינן למסחר (2018 - מניות זמינות למכירה)
 הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה
 דיבידנד ממניות שאינן למסחר (2018 - מניות זמינות למכירה)
 רווחים והפסדים שטרם מומשו⁴
סך הכל מהשקעה במניות

א.5. רווחים (הפסדים) נטו בגין רכישה עצמית של כתבי התחייבות

-	-	-	-	-	2
---	---	---	---	---	---

א.6. רווחים (הפסדים) נטו בגין הלוואות שנמכרו***

-	-	(117)	-	-	(117)
---	---	-------	---	---	-------

סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

81	76	(43)	83	88	(30)
----	----	------	----	----	------

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*

11	9	(2)	11	9	(2)
(4)	20	27	(4)	20	27
1	1	(6)	1	1	(6)
8	30	19	8	30	19
89	106	(24)	91	118	(11)

הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים למסחר
 רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו
 רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
סך הכל מפעילויות מסחר**

סך הכל

1. מכשירים נגזרים מהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 2. סווג מרווח כולל אחר מצטבר.

3. כולל תמורה ממכירת מניות חברת הבורסה בשנת 2018 בסך 26 מיליון ש"ח.

4. לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה ומטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

** להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.ד.

*** לפרוט בדבר מכירת פעילות האשראי ליהלומים ראה באור 32.א. לדוחות הכספיים.

באור 4 - עמלות

סכומים מדווחים

ההרכב:

הבנק			מאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
במיליוני ש"ח						
52	52	47	52	52	47	ניהול חשבון
27	26	20	27	26	20	כרטיסי אשראי
49	46	57	49	46	57	פעילות בניירות ערך
15	14	12	18	18	18	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
-	-	-	9	8	6	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
26	19	16	30	24	21	טיפול באשראי
45	49	43	45	49	43	הפרשי המרה
12	10	8	12	10	8	פעילות סחר חוץ
43	26	19	43	27	19	עמלות מעסקי מימון ¹
2	2	1	2	2	1	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
6	6	5	6	7	5	עמלות אחרות
277	250	228	293	269	245	סך כל העמלות התפעוליות

באור 4א - עמלות

סכומים מדווחים

הכנסות מעמלות לפי מגזרי פעילות (מאוחד):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020							
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	סך הכל	
							במיליוני ש"ח
21	-	19	3	4	-	47	ניהול חשבון
15	-	5	-	-	-	20	כרטיסי אשראי
29	6	15	3	4	-	57	פעילות בניירות ערך
14	3	1	-	-	-	18	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
-	-	-	-	-	6	6	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
5	-	9	2	5	-	21	טיפול באשראי
17	3	18	3	2	-	43	הפרשי המרה
-	-	4	1	2	1	8	פעילות סחר חוץ
1	-	7	5	6	-	19	עמלות מעסקי מימון ¹
1	-	-	-	-	-	1	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
2	-	2	1	-	-	5	עמלות אחרות
105	12	80	18	23	7	245	סך הכל

1. מוצג בניכוי עלות ביטוח ערבויות

באור 4א - עמלות (המשך)

סכומים מדווחים

הכנסות מעמלות לפי מגזרי פעילות (מאוחד) (המשך):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019								
מגזר	מגזר	גופים	עסקים	עסקים	עסקים	בנקאות	משקי	
ניהול	ניהול	מוסדיים	גדולים	בינוניים	קטנים	פרטית	בית	
פיננסי	פיננסי				וזעירים			
סך הכל	סך הכל							
במיליוני ש"ח								
52	1	-	4	4	20	1	22	ניהול חשבון
26	-	-	-	-	4	-	22	כרטיסי אשראי
46	2	-	4	2	10	7	21	פעילות בניירות ערך
18	-	-	-	-	-	3	15	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
8	-	8	-	-	-	-	-	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
24	-	-	4	4	11	-	5	טיפול באשראי
49	4	-	2	5	17	4	17	הפרשי המרה
10	-	1	3	2	4	-	-	פעילות סחר חוץ
27	-	-	8	6	12	-	1	עמלות מעסקי מימון
2	-	-	-	-	-	-	2	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
7	-	1	3	1	2	-	-	עמלות אחרות
<u>269</u>	<u>7</u>	<u>10</u>	<u>28</u>	<u>24</u>	<u>80</u>	<u>15</u>	<u>105</u>	סך הכל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018								
מגזר	מגזר	גופים	עסקים	עסקים	עסקים	בנקאות	משקי	
ניהול	ניהול	מוסדיים	גדולים	בינוניים	קטנים	פרטית	בית	
פיננסי	פיננסי				וזעירים			
סך הכל	סך הכל							
במיליוני ש"ח								
52	1	-	3	4	21	1	22	ניהול חשבון
27	-	-	-	-	5	-	22	כרטיסי אשראי
49	-	1	3	3	10	7	25	פעילות בניירות ערך
18	-	-	-	-	-	3	15	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
9	-	9	-	-	-	-	-	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
30	-	-	6	7	12	-	5	טיפול באשראי
45	5	-	2	4	14	4	16	הפרשי המרה
12	-	1	4	3	4	-	-	פעילות סחר חוץ
43	-	-	13	13	16	-	1	עמלות מעסקי מימון
2	-	-	-	-	-	-	2	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
6	-	-	3	1	2	-	-	עמלות אחרות
<u>293</u>	<u>6</u>	<u>11</u>	<u>34</u>	<u>35</u>	<u>84</u>	<u>15</u>	<u>108</u>	סך הכל

באור 5 - הכנסות אחרות

סכומים מדווחים

ההרכב:

הבנק			מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020	2018	2019	2020
במיליוני ש"ח					
-	1	-	-	1	-
2	1	1	3	2	1
2	2	1	3	3	1

רווח הון ממכירת בניינים וציוד

אחרות

סך כל ההכנסות האחרות

באור 6 - משכורות והוצאות נלוות

סכומים מדווחים

ההרכב:

הבנק			מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020	2018	2019	2020
במיליוני ש"ח					
305	292	292	315	303	302
19	20	23	19	20	23
2	4	17	2	4	17
86	81	85	86	81	85
4	3	4	4	3	4
4	14	15	4	14	15
36	33	36	36	33	36
-	1	1	-	1	1
16	14	14	16	14	14
472	462	487	482	473	497

משכורות

הוצאות נלוות אחרות לרבות קרן השתלמות

חופשה ומחלה

הטבות לזמן ארוך²

בטוח לאומי ומס שכר

הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים)¹

הטבה מוגדרת - פנסיה

הטבה מוגדרת - פיצויים

הפקדה מוגדרת

הטבות אחרות לאחר סיום העסקה והטבות לאחר

פרישה שאינן פנסיה¹

הוצאות בגין הטבות אחרות לעובדים

סך כל המשכורות וההוצאות נלוות

1. ראה באור 21.ח.

2. מענקים בגין ותק עובדים.

באור 7 - הוצאות אחרות

סכומים מדווחים

ההרכב:

הבנק			מאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
						במיליוני ש"ח
21	32	34	21	32	34	הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים), הטבה מוגדרת (ללא עלות שרות) ¹
78	(9)	-	78	(9)	-	עדכון הפרשה בגין תוכנית פרישה מרצון ²
114	120	181	114	120	181	מחשב
41	41	41	44	44	43	שירותים מקצועיים
6	6	3	13	15	17	שווק ופרסום
6	6	5	6	6	5	משרדיות
9	9	9	10	10	9	תקשורת
5	6	14	5	6	14	ביטוח
13	12	15	13	13	15	עמלות
4	4	3	4	4	3	שכר חברי דירקטוריון
1	1	1	1	1	1	הדרכה והשתלמויות
16	19	25	17	20	27	אחרות
314	247	331	326	262	349	סך כל ההוצאות האחרות

1. ראה באור 21.ח.
2. עלויות התחייבויות אקטואריות לעובדים בשל תוכנית פרישה מרצון בשנת 2018 נזקפו לרווח והפסד בשל העובדה שהם עומדים בהגדרת "צמצום תוכנית" על פי כללי החשבונאות המקובלים בנושא זכויות עובדים.

באור 8 - הפרשה למיסים על הרווח

סכומים מדווחים

א. ההרכב:

הבנק			מאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
במיליוני ש"ח						
59	64	5	67	76	16	מיסים שוטפים -
8	(3)	2	9	(1)	-	בגין שנת החשבון
67	61	7	76	75	16	בגין שנים קודמות
סך הכל מיסים שוטפים						
(45)	17	(42)	(45)	11	(45)	בתוספת (בניכוי) מיסים נדחים¹
22	78	(35)	31	86	(29)	סך כל הפרשה למיסים על ההכנסה
1. פירוט התנועה במיסים נדחים:						
(38)	16	(42)	(38)	13	(45)	יצירה והיפוך של הפרשים זמניים
(7)	1	-	(7)	(2)	-	בגין שנים קודמות
(45)	17	(42)	(45)	11	(45)	סך הכל התנועה במיסים נדחים

הטבלה אינה כוללת את השפעת המס בגין פריטים מסוימים המוכרים בכל תקופה ישירות בהון. השפעת המס של כל הפריטים שהוכרו ישירות בהון הסתכמה בגידול של 4 מיליוני ש"ח בשנת 2020, קיטון של 72 מיליוני ש"ח בשנת 2019 וגידול של 58 מיליוני ש"ח בשנת 2018.

ב. התאמה בין סכום המס התאורטי שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל בישראל על בנק, לבין הפרשה למיסים על הרווח כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

הבנק			מאוחד			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	2018	2019	2020	
במיליוני ש"ח						
34.19%	34.19%	34.19%	34.19%	34.19%	34.19%	שיעור המס הסטטוטורי החל על הבנק
25	71	(44)	35	85	(30)	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי
מס (חסכון במס) בגין:						
(7)	-	-	(7)	-	-	הכנסות פטורות ובעלות שיעור מס מוגבל
(1)	-	-	(1)	-	-	הפרשי פחת תאום פחת ורווח הון הוצאות אחרות לא מוכרות (עודפות וקנסות)
2	2	3	2	2	3	מסים בגין שנים קודמות
2	(2)	2	2	(3)	-	סכום נוסף בגין חובות בעייתיים
2	2	1	2	2	1	הכנסות חברות בת בישראל
(1)	(1)	(1)	(2)	(6)	(7)	אחר
-	6	4	-	6	4	
22	78	(35)	31	86	(29)	הפרשה למיסים על ההכנסה

באור 8 - הפרשה למיסים על הרווח (המשך)

סכומים מדווחים

ג. ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216), התשע"ו - 2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות, החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 25%. כמו כן, ביום 22 בדצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסת את חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל- 23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

הבנק מוגדר כמוסד כספי. המס שהבנק משלם כולל מס חברות בהתאם לפקודת מס הכנסה ומס רווח על פי חוק מס ערך מוסף, לפיכך שיעורי המס המשולבים (בהתאם לאמור לעיל) הינם כדלקמן:

שנה	שיעור מס רווח	שיעור מס הכנסה	שיעור מס משולב
2017	17.00%	24.00%	35.04%
2018 ואילך	17.00%	23.00%	34.19%

ד. לבנק ישנן שומות סופיות עד וכולל שנת המס 2013. בגין השנים 2014-2017 חתם הבנק על הסכם שומות עם רשות המיסים למעט סוגיה שאינה מהותית לדוחות הכספיים. לחברות המאוחדות של הבנק שומות סופיות (או הנחשבות כסופיות) עד וכולל לשנת המס 2015.

ה. חברת אגוד הנפקות בע"מ - חברה מאוחדת של הבנק, הינה חברה שקופה לצורכי מס ולפיכך, הכנסותיה ו/או תקבוליה ו/או הוצאותיה תחשבנה כהכנסותיו ו/או תקבוליו ו/או הוצאותיו של בנק אגוד. בהתאם להסדר עם רשויות המס לא תהא כל פעילות שהיא בחברה כאמור, למעט הנפקת ו/או מכירת כתבי ההתחייבות הנדחים לבנק אגוד. מכאן לא תיווצר לחברה המאוחדת כל הכנסה חייבת או הפסד לצורכי מס מסוג שהוא. כמו כן, החברה המאוחדת לא תהא רשאית להחזיק נכסים או התחייבויות למעט כתבי ההתחייבות הנדחים ו/או פקדון. החברה המאוחדת לא תבצע כל פעילות שהיא, כמו כן, לא תרכוש כתבי התחייבות נדחים בבורסה בישראל.

ו. לעניין שומת מע"מ שהוצאה לאגוד לסייג בע"מ ראה באור 23.ג.(17).

באור 8 - הפרשה למיסים על הרווח (המשך)
 סכומים מדווחים

1.ז. יתרות של מיסים נדחים לקבל * , נטו בגין:

מאוחד			
31 בדצמבר 2019		31 בדצמבר 2020	
שיעור מס ממוצע	יתרה	שיעור מס ממוצע	יתרה
ב - %	במיליוני ש"ח	ב - %	במיליוני ש"ח
34.19	183	34.19	207
34.19	34	34.19	38
34.19	110	34.19	135
34.19	(10)	34.19	(10)
34.19	-	34.19	8
	<u>317</u>		<u>378</u>

עודף עתודה לפיצויי פיטורין ופנסיה על היעודה
 הפרשות לחופשה, מחלה ומענקים שונים
 הפרשה להפסדי אשראי
 התאמת נכסים לא כספיים בני פחת
 אחרים
סך הכל

הבנק			
31 בדצמבר 2019		31 בדצמבר 2020	
שיעור מס ממוצע	יתרה	שיעור מס ממוצע	יתרה
ב - %	במיליוני ש"ח	ב - %	במיליוני ש"ח
34.19	183	34.19	207
34.19	34	34.19	38
34.19	99	34.19	121
34.19	(10)	34.19	(10)
34.19	-	34.19	8
	<u>306</u>		<u>364</u>

עודף עתודה לפיצויי פיטורין ופנסיה על היעודה
 הפרשות לחופשה, מחלה ומענקים שונים
 הפרשה להפסדי אשראי
 התאמת נכסים לא כספיים בני פחת
 אחרים
סך הכל

* מימוש המיסים הנדחים מבוסס על תחזית של קיום הכנסות המתחייבות במס בעתיד הנראה לעין.

באורים לדוחות הנספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 8 - הפרשה למיסים על הרווח (המשך)
סכומים מדוחים

2.ז. התנועה בנכסי והתחייבויות מסים נדרחים מיוחסת לפרטים הבאים (מאוחד):¹:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	
התאמת נכסים לא נספיים בני פחת	אחרים	התאמת נכסים לא נספיים בני פחת	אחרים
317	-	(10)	110
45	8	-	25
16	-	-	-
378	8	(10)	135
		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	
317	-	(10)	110
45	8	-	25
16	-	-	-
378	8	(10)	135

במיליוני ש"ח

מס נדחה ליום 1 בינואר 2020
שינויים אשר נקדפו לרווח והפסד
שינויים אשר נקדפו לרווח כולל אחר
יתרת מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2020

מס נדחה ליום 1 בינואר 2019
שינויים אשר נקדפו לרווח והפסד
שינויים אשר נקדפו לרווח כולל אחר
יתרת מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2019

1. ראה באור 1.א.

באור 9 - רווח למניה רגילה (ש"ח)

סכומים מדווחים

ההרכב:

מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
במיליוני ש"ח		

רווח בסיסי ומדולל

סך הכל רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק

70	162	(60)
----	-----	------

מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020

ממוצע משוקלל של מספר מניות (באלפים)

ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש בחישוב הרווח הבסיסי

73,583	73,583	73,583
--------	--------	--------

ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש בחישוב הרווח המדולל

73,583	73,583	73,583
--------	--------	--------

רווח בסיסי ומדולל למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק

0.95	2.20	(0.82)
------	------	--------

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 11 - מזומנים ופקדונות בבנקים

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד ¹:

31 בדצמבר	
2019	2020
במיליוני ש"ח	
6,276	11,687
631	722
<u>6,907</u>	<u>12,409</u>

מזומנים ופקדונות בבנק ישראל

פקדונות בבנקים מסחריים

סך הכל

מזה:

מזומנים, פקדונות בבנקים ופקדונות בבנק ישראל לתקופה

מקורית של עד שלושה חודשים

6,903	12,406
-------	---------------

1. ראה באור 1.א.

2. בדבר שעבודים ראה באור 24.

באור 12 - ניירות ערך
 סכומים מדווחים
ההרכב במאוחד:

ליום 31 בדצמבר 2020

שווי הוגן ²	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	הערך במאזן במיליוני ש"ח
	הפסדים	רווחים		
6,124	(3)	142	5,985	6,124
-	-	-	-	-
373	-	7	366	373
125	-	5	120	125
33	-	1	32	33
683	(5)	59	629	683
294	(14)	4	304	294
7,632	⁶ (22)	⁶ 218	³ 7,436	7,632

א. איגרות חוב זמינות למכירה
 של ממשלת ישראל
 של ממשלות זרות
 של מוסדות פיננסיים בישראל
 של מוסדות פיננסיים זרים
 מגובי נכסים (ABS)
 של אחרים בישראל
 של אחרים זרים
סך כל איגרות חוב זמינות למכירה

שווי הוגן ²	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן במיליוני ש"ח
⁵ 157	-	-	157	157
266	⁷ (4)	⁷ 27	⁴ 243	266

ב. השקעה במניות שאינן למסחר
 מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
סך כל המניות שאינן למסחר

שווי הוגן ²	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן במיליוני ש"ח
-	-	-	-	-
7	-	-	7	7
20	(2)	3	19	20
27	(2)	1	28	27
1,050	(4)	14	1,040	1,050
20	(7)	2	25	20
1,070	⁷ (11)	⁷ 16	1,065	1,070
8,968			8,744	8,968

ג. ניירות ערך למסחר
איגרות חוב
 של ממשלת ישראל
 של ממשלות זרות
 של מוסדות פיננסיים בישראל
 של אחרים בישראל
 של אחרים זרים
מניות וניירות ערך אחרים
סך כל ניירות הערך למסחר
סך כל ניירות הערך⁸

ליום
31 בדצמבר
2020
במיליוני ש"ח
-
47
47

ד. מידע נוסף לגבי אגרות חוב
 יתרת חוב רשומה של-
 אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
 אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

1. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובהשקעות במניות - ראה באורים 2 ו-3.
 2. נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 3. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 76 מיליון ש"ח.
 4. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 55 מיליון ש"ח.
 5. מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
 6. כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
 7. נזקפו לדוח רווח והפסד.
 8. מזה: יתרה במאזן בסך 171 מיליון ש"ח בגין מניות המוחזקות על ידי חברות מאוחדות.
 9. ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של היישות המנפיקה את נייר הערך.

באור 12 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים
ההרכב במאוחד:

ליום 31 בדצמבר 2019

הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ²
		רווחים	הפסדים	
3,759	3,609	150	-	3,759
1,376	1,376	-	-	1,376
436	431	5	-	436
189	183	6	-	189
66	64	2	-	66
737	689	56	(8)	737
304	301	8	(5)	304
6,867	6,653 ³	227 ⁶	(13) ⁶	6,867

א. איגרות חוב זמינות למכירה
של ממשלת ישראל
של ממשלות זרות
של מוסדות פיננסיים בישראל
של מוסדות פיננסיים זרים*
מגובי נכסים (ABS)
של אחרים בישראל
של אחרים זרים*
סך כל איגרות חוב זמינות למכירה

הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו		שווי הוגן ²
		מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	
252	232	27	(7)	252
144 ⁵	144	-	-	144
252	232 ⁴	27 ⁷	(7) ⁷	252

ב. השקעה במניות שאינן למסחר
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
סך כל המניות שאינן למסחר

הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו		שווי הוגן ²
		מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	
1,179	1,145	34	-	1,179
32	32	-	-	32
6	6	-	-	6
26	25	2	(1)	26
24	25	-	(1)	24
1,267	1,233	36	(2)	1,267
18	19	1	(2)	18
1,285	1,252	37 ⁷	(4) ⁷	1,285
8,404	8,137			8,404

ג. ניירות ערך למסחר
איגרות חוב
של ממשלת ישראל
של ממשלות זרות
של מוסדות פיננסיים בישראל
של אחרים בישראל
של אחרים זרים
מניות וניירות ערך אחרים
סך כל ניירות הערך למסחר
סך כל ניירות הערך⁸

ליום
31 בדצמבר
2019
במיליוני ש"ח
-
57
57

ד. מידע נוסף לגבי אגרות חוב

יתרת חוב רשומה של-
אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

* סיווג מחדש
1. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובהשקעות במניות - ראה באורים 2-3.
2. נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
3. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 55 מיליון ש"ח.
4. לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 54 מיליון ש"ח.
5. מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמות מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
6. כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת דוח מאוחד על הרווח הכולל.
7. מקפו לדוח רווח והפסד.
8. מזה: יתרה במאזן בסך 157 מיליון ש"ח בגין מניות המוחזקות על ידי חברות מאוחדות.
9. ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה את נייר הערך.

באור 12 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ה. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של איגרות חוב זמינות למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש:

ליום 31 בדצמבר 2020							
12 חודשים ומעלה ²				פחות מ- 12 חודשים ¹			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
שווי הוגן	30%-20%	40%-20%	סה"כ	שווי הוגן	30%-20%	40%-20%	סה"כ
במיליוני ש"ח							
-	-	-	-	3	-	3	1,273
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	4	44	1	-	1	73
11	2	9	73	3	-	3	86
15	2	13	117	7	-	7	1,432

אגרות חוב -
של ממשלת ישראל
של ממשלות זרות
של מוסדות פיננסיים בישראל
של מוסדות פיננסיים זרים
מגובי נכסים (ABS)
של אחרים בישראל
של אחרים זרים
סך כל איגרות חוב זמינות למכירה

ליום 31 בדצמבר 2019							
12 חודשים ומעלה ²				פחות מ- 12 חודשים ¹			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
שווי הוגן	30%-20%	40%-20%	סה"כ	שווי הוגן	30%-20%	40%-20%	סה"כ
במיליוני ש"ח							
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
6	1	5	67	2	-	2	68
5	-	5	104	-	-	-	-
11	1	10	171	2	-	2	68

אגרות חוב -
של ממשלת ישראל
של ממשלות זרות
של מוסדות פיננסיים בישראל
של מוסדות פיננסיים זרים
מגובי נכסים (ABS)
של אחרים בישראל
של אחרים זרים
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

1. השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ- 12 חודשים.
2. השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
3. השקעות שהפסד שטרם מומש בגין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
4. השקעות שהפסד שטרם מומש בגין מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.

באור 12 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

1. מידע באשר לנתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

ליום 31 בדצמבר 2020				
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן
		רווחים	הפסדים	
33	32	1	-	33
33	32	1	-	33

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS) אחרים¹
 סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

1. מזה:

- 21 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2020, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת גז.
- 4 מיליון ש"ח - אג"ח סחירות בדרוג A שדורגו בשנת 2020, המגובות בתזרים מזומנים הלוואות.
- 3 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג +A שדורגה בשנת 2020, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת גז.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2019, המגובה בתזרים תשלומים בגין הלוואות לרכישת רכב וכלי הרכב.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג A שדורגו בשנת 2020, המגובה בתזרים תשלומים בגין הלוואות לרכישת רכב וכלי הרכב.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AAA שדורגה בשנת 2020, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2020, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.

ליום 31 בדצמבר 2019				
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן
		רווחים	הפסדים	
66	64	2	-	66
66	64	2	-	66

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS) אחרים¹
 סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

1. מזה:

- 42 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2019, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת גז.
- 6 מיליון ש"ח - אג"ח סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2019, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת גז.
- 6 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג A שדורגה בשנת 2019, המגובה בתזרים תשלומים בגין הלוואות לרכישת רכב וכלי רכב.
- 4 מיליון ש"ח - אג"ח סחירות בדרוג A שדורגו בשנת 2019, המגובות בתזרים מזומנים הלוואות.
- 3 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2019, המגובה בתזרים תשלומים בגין הלוואות לרכישת רכב וכלי רכב.
- 3 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AAA שדורגה בשנת 2019, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AAA שדורגה בשנת 2019, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2019, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים
ההרכב במאות:

א. חובות¹, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 בדצמבר 2019	אשראי לציבור				ליום 31 בדצמבר 2020	אשראי לציבור					
	בנקים וממשלות	סך הכל	פריטי אחר	סך הכל		בנקים וממשלות	סך הכל	פריטי אחר	סך הכל		
11,367	637	10,730	145	1	10,584	9,955	722	9,233	63	-	9,170
15,389	-	15,389	4,939	9,931	519	15,656	-	15,656	4,718	10,380	558
9,937	-	9,937	-	9,931	6	10,387	-	10,387	-	10,380	7
26,756	637	26,119	5,084	9,932	11,103	25,611	722	24,889	4,781	10,380	9,728
100	-	100	17	-	83	161	-	161	18	-	143
105	-	105	-	3	102	166	-	166	-	-	166
205	-	205	17	3	185	327	-	327	18	-	309
72	-	72	22	46	4	56	-	56	8	44	4
72	-	72	20	-	52	136	-	136	11	-	125
349	-	349	59	49	241	519	-	519	37	44	438
סך הכל חובות בעייתיים											
יתרת חוב רשומה:											
שנבדקו על בסיס פרטי											
שנבדקו על בסיס קבוצתי											
מזה: לפי עומק פיגור											
סך הכל											
מזה:											
חובות בארגון מחדש											
חובות פגומים אחרים											
סך הכל חובות פגומים											
חובות בפיגור 90 ימים או יותר											
חובות בעייתיים אחרים											
סך הכל חובות בעייתיים											

יתרת ההפרשה להפסדי

אשראי בגין חובות:

109	-	109	9	-	100	153	-	153	12	-	141
137	-	137	89	42	6	165	-	165	100	54	11
42	-	42	-	*42	-	54	-	54	-	*54	-
246	-	246	98	42	106	318	-	318	112	54	152
18	-	18	9	-	9	38	-	38	10	-	28

מזה: בגין חובות פגומים
 * כולל יתרת הפרישה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס הפרישה קבוצתית בסך 46 מיליון ש"ח (31.12.2019) 35 מיליון ש"ח).
 1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

באור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי* במיליוני ש"ח	
297	-	297	68	42	187	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2017
117	-	117	76	6	35	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(172)	-	(172)	(92)	(1)	(79)	מחיקות חשבונאיות
59	-	59	37	1	21	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(113)	-	(113)	(55)	-	(58)	מחיקות חשבונאיות נטו
301	-	301	89	48	164	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2018
40	-	40	47	(2)	(5)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(122)	-	(122)	(81)	(5)	(36)	מחיקות חשבונאיות
68	-	68	46	1	21	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(54)	-	(54)	(35)	(4)	(15)	מחיקות חשבונאיות נטו
287	-	287	101	42	144	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2019
101	-	101	36	12	53	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(102)	-	(102)	(76)	-	(26)	מחיקות חשבונאיות
80	-	80	55	-	25	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(22)	-	(22)	(21)	-	(1)	מחיקות חשבונאיות נטו
366	-	366	116	54	196	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2020

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

48	-	48	4	-	44	ליום 31 בדצמבר 2020
41	-	41	3	-	38	ליום 31 בדצמבר 2019
45	-	45	3	-	42	ליום 31 בדצמבר 2018

* על-פי הגדרת ענפי משק.

באור 15 - בניינים וציוד

סכומים מדווחים

א. ההרכב במאוחד¹:

בניינים ומקרקעין (לרבות התקנות ושיפורים במושכר) במיליוני ש"ח			
סך הכל	עלויות תוכנה ²	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בניינים ומקרקעין (לרבות התקנות ושיפורים במושכר)
1,256	489	372	395
30	21	7	2
(25)	-	(3)	(22)
<u>1,261</u>	<u>510</u>	<u>376</u>	<u>375</u>
18	12	5	1
(1)	-	-	(1)
<u>1,278</u>	<u>522</u>	<u>381</u>	<u>375</u>

עלות נכסים:

2018	יתרה ליום 31 בדצמבר
	תוספות
	גריעות
2019	יתרה ליום 31 בדצמבר
	תוספות
	גריעות
2020	יתרה ליום 31 בדצמבר

פחת והפסדים מירידת ערך:

1,008	443	336	³ 229	2018	יתרה ליום 31 בדצמבר
42	22	10	10		פחת לשנה
-	-	-	-		הפסד מירידת ערך
(17)	-	(3)	(14)		גריעות
<u>1,033</u>	<u>465</u>	<u>343</u>	<u>³ 225</u>	2019	יתרה ליום 31 בדצמבר
38	21	8	9		פחת לשנה
1	-	-	1		הפסד מירידת ערך
(1)	-	-	(1)		גריעות
<u>1,071</u>	<u>486</u>	<u>351</u>	<u>³ 234</u>	2020	יתרה ליום 31 בדצמבר

הערך בספרים

248	46	36	166	2018	ליום 31 בדצמבר
228	45	33	⁵ 150	2019	ליום 31 בדצמבר
207	36	30	⁵ 141	2020	ליום 31 בדצמבר

שעור פחת ממוצע משוקלל ליום 31 בדצמבר 2020 3.4%

שעור פחת ממוצע משוקלל ליום 31 בדצמבר 2019 3.7%

ב. להלן פרטים בדבר זכויות במקרקעין (במיליוני ש"ח):

מועד סיום תקופת החכירה בשנים	ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2019
זכויות בעלות	25	27
זכויות החכורות בחכירה מימונית מהוונת ⁴ 39-31	103	107
	<u>128</u>	<u>134</u>

ראה הערות להלן.

באור 15 - בניינים וציוד (המשך)

ג. בניינים ומקרקעין כוללים נכסים שאינם בשימוש הבנק, יתרתם לאחר הפחתה ולאחר הפרשה לירידת ערך הינה 8 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 - 9 מיליון ש"ח).

הערות:

1. ראה באור 1.א.
2. הבנק מקבל שירותי מחשוב מבנק לאומי, לעניין הסכם לקבלת שירותי מחשוב מבנק לאומי לישראל בע"מ ראה באור 4.ג.23.
3. נכון ליום 31 בדצמבר 2020 יתרת ההפרשה לירידת ערך עומדת על 1 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 אין הפרשה לירידת ערך וליום 31 בדצמבר 2018 - 2 מיליון ש"ח).
4. זכויות במקרקעין שיתרתם לאחר הפחתה 39 מיליון ש"ח, טרם נרשמו על שם הבנק בלשכת רשום המקרקעין (ליום 31 בדצמבר 2019 - 42 מיליון ש"ח).
5. נכון ליום 31 בדצמבר 2020 אין נכסים המוחזקים למכירה (31.12.2019- אין נכסים המוחזקים למכירה).

באור 15א - מידע בגין חכירות

סכומים מדווחים

א. הוצאות בגין חכירות*

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2020
במיליוני ש"ח
26
26

הוצאות בגין חכירות תפעוליות
סך הכל הוצאות בגין חכירות

ב. מידע נוסף על חכירות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2020
במיליוני ש"ח

מזומנים ששולמו בגין יתרות שנכללו במדידה של התחייבויות בגין חכירות:

תזרים מזומנים בגין פעילות שוטפת בגין חכירות תפעוליות
נכסי שימוש זכות שהוכרו בגין חכירות תפעוליות

26
62

יתרת תקופה משוקללת ממוצעת (בשנים):

בגין חכירות תפעוליות

2.2

ריבית היוון משוקללת ממוצעת:

בגין חכירות תפעוליות

1.14%

ג. תזרימי מזומנים לא מהוונים והתחייבויות בגין חכירות תפעוליות לפי תקופות

התחייבות בגין חכירה
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2020
במיליוני ש"ח
24
18
10
7
2
1
62

עד שנה
מעל שנה עד שנתיים
מעל שנתיים עד 3 שנים
מעל 3 שנים עד 4 שנים
מעל 4 שנים עד 5 שנים
מעל 5 שנים
סך הכל

* הבנק וחברות הבנות שלו מתקשרים בהסכמי חכירה תפעולית לבנינים וציוד.

באור 16 - נכסים אחרים

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד ¹:

31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020
	במיליוני ש"ח
327	388
6	1
194	158
-	62
527	609

מיסים נדחים לקבל (ראה באור 8.ז)
 נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף ²
 חייבים אחרים ויתרות חובה ³
 נכסי זכות שימוש בגין חכירה תפעולית ⁴
סך הכל נכסים אחרים

1. ראה באור 1.א.
2. נכסים שאינם עונים על הגדרת נגזר, ראה גם באור 20 - התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף.
3. כולל סך של כ-13 מיליון ש"ח, בגין הלוואה ללא זמן פרעון, שניתנה לחברה לפיתוח חוף תכלת (תל אביב - הרצליה) בע"מ, אשר הבנק מחזיק כ-14% ממניותיה. הבנק ובעלי מניות אחרים בחברה נתנו הלוואות לכיסוי הוצאות פיתוח ואלו תוזכרו מתוך הסכומים שיעמדו לרשות החברה עם מימוש נכסיה (ליום 31 בדצמבר 2019 - 13 מיליון ש"ח).
4. הבנק וחברות הבנות שלו חוכרים בניינים וציוד בחכירה תפעולית בהסכמי חכירה, למידע נוסף ראה באור 15.א.

באור 17 - פקדונות הציבור

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד ¹:

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג מפקיד בישראל

31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020
	במיליוני ש"ח
13,242	17,146
3,707	5,715
16,949	22,861
14,719	14,500
31,668	37,361
16,371	16,619
2,673	2,387
12,624	18,355

לפי דרישה
 אינם נושאים ריבית
 נושאים ריבית
 סך הכל לפי דרישה
 לזמן קצוב
סך הכל פיקדונות בישראל *

* מזה:
 פקדונות של אנשים פרטיים
 פקדונות של גופים מוסדיים
 פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. סוגי פקדונות לפי גודל

31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020
	במיליוני ש"ח
10,013	11,275
9,974	11,396
6,225	6,558
4,869	6,718
587	1,414
31,668	37,361

תקרת הפקדון (במיליוני ש"ח)
 עד 1
 מעל 1 עד 10
 מעל 10 עד 100
 מעל 100 עד 500
 מעל 500 ²
סך הכל

1. ראה באור 1.א.
2. ביום 31 בדצמבר 2020 תקרת המדרגה העליונה הינה 789 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2019 - 587 מיליון ש"ח).

באור 18 - פקדונות מבנקים

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד ¹:

31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020
במיליוני ש"ח	
305	102
12	23
5	7
<u>322</u>	<u>132</u>

בנקים מסחריים בישראל

פקדונות לפי דרישה

בנקים מסחריים מחוץ לישראל

פקדונות לפי דרישה

קיבולים

סך הכל פקדונות מבנקים

1. ראה באור 1.א.

באור 19 - אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

סכומים מדווחים

א. ההרכב:

מאוחד			
31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020	שעור תשואה פנימי ²	משך חיים ממוצע ¹
במיליוני ש"ח		ב- %	בשנים
97	-	-	-
1,865	1,405	1.1	5.1
1,369	850	1.0	4.1
1,487	1,658	0.8	3.5
<u>4,818</u>	<u>3,913</u>		

כתבי התחייבות נדחים ^{3,4}:
 במטבע ישראלי לא צמוד
 במטבע ישראלי צמוד למדד
 אגרות חוב ⁴:
 במטבע ישראלי לא צמוד
 במטבע ישראלי צמוד למדד
סך הכל

הבנק			
31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020	שעור תשואה פנימי ²	משך חיים ממוצע ¹
במיליוני ש"ח		ב- %	בשנים
36	5	4.7	0.9
<u>36</u>	<u>5</u>		

כתבי התחייבות נדחים:
 במטבע ישראלי לא צמוד
סך הכל

1. משך חיים ממוצע הינו ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שעור תשואה פנימי.
2. שעור תשואה פנימי הינו שעור ריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוחות הכספיים.
3. כתבי התחייבות הנדחים עומדים לפרעון עד 2022.
4. כתבי התחייבות הנדחים ואגרות חוב אינם ניתנים להמרה במניות והינם סחירים בסך 3,910 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2019 - 4,797 מיליון ש"ח).

באור 19 - אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים (המשך)

ב. כתבי התחייבות ואגרות חוב שהונפקו על ידי אגוד הנפקות

- ביום 18 במרס, 2020 פרסמה אגוד הנפקות בע"מ, חברת בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק (להלן: "אגוד הנפקות"), תשקיף מדף, הנושא את התאריך 19 במרץ, 2020, להנפקת סדרות של אגרות חוב שאינן ניתנות להמרה, כתבי התחייבות נדחים שאינם ניתנים להמרה וניירות ערך מסחריים (להלן: "תשקיף המדף").
- ביום 29 במרס, 2020 רכשה אגוד הנפקות בבורסה במסגרת תכנית רכישה עצמית שאישר דירקטוריון אגוד הנפקות ביום 25 במרס, 2020 ולאחר אישור דירקטוריון הבנק, 23,466,829 ע.ג. אגרות חוב (סדרה יג') של אגוד הנפקות וניירות הערך שנרכשו כאמור הוצאו מהמחזור. סך התמורה הכולל ששילמה אגוד הנפקות בעד הרכישה עמד על 21.8 מיליון ש"ח. בשל כך, נכלל רווח בסך של 2 מיליון ש"ח מהרכישה הנ"ל.
- ביום 3 ביוני, 2020 הנפיקה אגוד הנפקות 278,595 יחידות אגרות חוב (סדרה ט'), בתמורה לסך של 288,067,230 ש"ח, המשקפים מחיר של 1.034 ש"ח ליחידה, רשומות על שם, בדרך של הרחבת סדרה סחירה, על פי דוח הצעת מדף מיום 1 ביוני, 2020, שפורסם על פי תשקיף המדף של אגוד הנפקות מיום 19 במרס, 2020, שנרשמה לראשונה למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן: "הבורסה"), על פי דוח הצעת מדף מיום 22 בנובמבר, 2016, ותשקיף המדף של אגוד הנפקות מיום 27 בנובמבר, 2013 ואשר תוקפו הוארך לתקופה נוספת בת 12 חודשים, קרי, עד ליום 26 בנובמבר, 2016, (להלן: "דו"ח ההצעה הראשונה"). אגרות החוב נושאות ריבית שנתית בשיעור של 0.95% ועומדות לפירעון ב-8 תשלומים שווים ביום 1 במרס של כל אחת מהשנים 2018 עד 2025 (כולל). הריבית בגין אגרות החוב (סדרה ט') משולמת ביום 1 במרס של כל אחת מהשנים 2017 עד 2025 (כולל), באופן שהתשלום הראשון של הריבית שולם ביום 1 במרס 2017 והתשלום האחרון ישולם ביחד עם תשלום הפירעון הסופי של הקרן ביום 1 במרס, 2025, בעד תקופת הריבית שהסתיימה ביום האחרון שלפני מועד התשלום. אגרות החוב (סדרה ט') צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן שפורסם ביום 15 בנובמבר 2016 בגין חודש אוקטובר 2016.

ג. לעניין הסכם ההתקשרות למיזוגה של אגוד הנפקות ולהמחאת חבות החברה מכח תעודות ההתחייבות שהנפיקה ראה באור 32.ז.

לעניין כתבי התחייבויות נדחים הנכללים ברובד 2 ראה באור 22 ב.

ד. במהלך שנת 2020 לא הנפיק הבנק כתבי התחייבויות נדחים לא סחירים.

באור 20 - התחייבויות אחרות

סכומים מדווחים

הבנק		מאוחד		
31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020	
במיליוני ש"ח				
577	665	577	665	עודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי התוכנית (ראה באור 21)
20	16	21	18	הכנסות מראש
101	66	101	67	עובדים בגין שכר ונלוות
6	1	6	1	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף ¹
636	589	636	589	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
720	386	720	386	מכירה בחסר של ניירות ערך
431	387	310	206	זכאים אחרים ויתרות זכות*
-	8	-	62	התחייבויות בגין חכירה תפעולית**
2,491	2,118	2,371	1,994	סך הכל ההתחייבויות האחרות

* מזה דיבידנד בסך של 100 מיליון ש"ח שהוכרז בחודש דצמבר 2019 ושולם בחודש פברואר 2020.

** למידע על התחייבות בגין חכירה תפעולית, ראה באור 15.א.

1. התחייבויות שאינן עונות בהגדרת נגזר. ראה גם באור 16 - נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף.

באור 21 - הטבות לעובדים

כללי

הבנק מיישם את חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. החוזר מעדכן את דרישות ההכרה המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהוראות הדיווח לציבור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

א. פיצויי פרישה ופנסיה

1. התחייבויות הבנק והחברות המאוחדות שלו לתשלום פיצויי פרישה ופנסיה לעובדיו מכוסות בחלקן על ידי עתודות מתאימות אשר מופקדות בקופות גמל ופנסיה ועל ידי רכישת פוליסות בחברות בטוח. העתודה לפיצויי פרישה ופנסיה הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח כאמור לעיל.

2. בשנת 1996 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד עם הפקידים בבנק, אשר חברים בקרן הפנסיה של "עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ" (להלן: "עמית"), על פיו החל מיום 1 באפריל 1995 תשלומי הבנק לקרן הפנסיה יבואו במקום חובת תשלום מלוא פיצויי הפיטורין להם יכול הפקיד להיות זכאי על פי הדין עבור אותה תקופה. בסכום העתודה לא נכללו סכומים בגין התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה לפקידים אלה ובסכום היעודה לא נכללו הסכומים שהופקדו בעמית, וזאת מהתאריך הנזכר לעיל.

3. יחסי העבודה עם המנהלים ומורשי החתימה (להלן "המו"חים") מוסדרים באמצעות הסכם קיבוצי מיוחד משנת 1979, אשר מצמיד את תנאי השכר של המו"חים אל תנאי השכר של המו"חים בבנק לאומי (להלן: "הסכם היישום"). אוכלוסיית המנהלים ומורשי החתימה הוותיקים של הבנק זכאים לבחור בעת פרישתם מהבנק בין קבלת פנסיה תוך ויתור על זכויות הפיצויים וקופות הגמל שיש להם ובין קבלת פיצויי פרישה וכספי קופות הגמל. בחודש פברואר 1997 נחתם הסכם בין ארגון המנהלים ומורשי החתימה של הבנק לבין הבנק, המתייחס למורשי החתימה אשר חברים בקרן הפנסיה עמית. על פי ההסכם, בתקופת העבודה עד למועד ההצטרפות כחבר בעמית יחולו על מורשי החתימה התנאים שהיו מקובלים בבנק עד ליום החתימה על ההסכם. לגבי תקופת החברות בעמית, במקרה של פרישה במסלול פיצויים, יקבל מורשה החתימה את הכספים בעמית אך לא פחות מהתחייבות הבנק לתשלום פיצויי פיטורין על פי החוק. במקרה של פרישה במסלול פנסיה, יקבל מורשה החתימה כפנסיה את הכספים שנצברו לזכותו בעמית בגין תגמולים אך לא פחות מהתחייבות הבנק בהתאם לתנאים שהיו מקובלים עד כה, וכן פנסיה בגין הכספים שנצברו לו בעמית בגין פיצויים עד לסך התחייבות הבנק לתשלום פנסיה הנגזרת מפיצויי הפיטורין. הנ"ל יחול לגבי מורשה חתימה ותיק (כהגדרתו בהסכם) בלבד. על פי ייעוץ משפטי שקיבל הבנק הנוגע לזכאות אפשרית לתשלומי פנסיה מוקדמת לחלק ממורשי החתימה הוותיקים, על בסיס הערכות הבנק בהתאם למידע הידוע למועד הדוחות, כלל הבנק בדוחות הכספיים הפרשה מצטברת בסך של 18 מיליון ש"ח. מורשה חתימה חדש (כל מי שאינו מורשה חתימה ותיק) אינו זכאי לפנסיה ותשלומי הבנק לעמית יבואו במקום מלוא פיצויי פיטורין להם יכול מורשה החתימה להיות זכאי על פי החוק. בהתאם בסכום העתודה לא נכללו סכומים בגין התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה למורשי חתימה חדשים ובסכום היעודה לא נכללו הסכומים שהופקדו בעמית.

4. הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא פיצויים מעבר למחויבות חוזית (להלן: "פיצויים עודפים"). לפי החוזר, תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, יביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. יצוין כי להערכת הבנק וייעוץ המשפטיים, אין לבנק מחויבות משפטית, בין במישרין ובין מכללא, לתשלום פיצויים עודפים.

5. העתודות לפיצויי פרישה ופנסיה מחושבות על בסיס אקטוארי על ידי אקטואר הבנק בשיטת "הערכת הטבות נצברות צפויות" ומהוונות בהתאם לשיעור ההיוון המחושב על בסיס תשואות אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על אג"ח קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות פירעון, על אגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכל למועד הדיווח. מרווח זה מבוסס על פרסום באתר האינטרנט של הפדרל ריזרב בסנט לואיס.

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

גודלה הקטן של אוכלוסיית עובדי הבנק לעיתים לא מאפשר להסיק מסקנות סטטיסטיות לצורך שימוש במודל אקטוארי. בהתאם לכך, במקרים מסוימים מתבסס האקטואר על הנחות הנהלה ובמקרים מסוימים מפעיל שיקול דעת תוך שימוש בהתאמות לסקרים אותם הוא מבצע. העתודות לפיצויי פרישה ופנסיה בספרי הבנק:

- בגין העתודה לפנסיה התחשיב האקטוארי מביא בחשבון פרמטרים שונים, ביניהם הסתברות על בסיס ניסיון העבר לגבי שיעור ניצול זכויות הפנסיה ושיעור משיכות כספי פיצויים ותגמולים (במהלך הרבעון הרביעי 2020 עודכנה הנחת שיעור ניצול זכויות הפנסיה הקיים בגין ותק הבנק משיעור של 72% ל- 86%, והיתר מושכים פיצויים ותגמולים), עליית השכר הריאלית העתידית עד למועד פרישתם הצפוי של העובדים מהבנק, שיעורי העזיבה העתידיים לפני גיל פרישה בפיצויים עודפים וכן את שיעורי הפיצויים העודפים (שיעור העזיבה עודכנו על פי סקר משנת 2020). ההתחייבויות בגין פנסיה נצברות בקו ישר עד לגיל הפרישה הממוצע בבנק (המבוסס על נתונים היסטוריים).
- בגין העתודה לפיצויי פרישה רגילים לקבוצת עובדים אשר החלה את עבודתה לפני 1 בינואר 1995 ואינה נמנית על אוכלוסיית הזכאים לפנסיה תקציבית בעת פרישתם ופיצויי פרישה עודפים (ראה סעיף 4 לעיל). תחשיב האקטוארי מביא בחשבון את הפרמטרים הבאים: טבלת גידול שכר ראלי על פי וותק (ממצאי סקר שנים 2010 - 2013 לרבות מנגנון הפחתת שכר על פי הסכם לאומי), שיעורי העזיבה העתידיים לפני גיל פרישה בפיצויים רגילים ובפיצויים עודפים ושיעורי הפיצויים העודפים (שיעורי העזיבה עודכנו על פי סקר משנת 2020).

6. הבנק מטפל בהתחייבות לפנסיה (עבור אוכלוסיית המו"חים הותיקים) המתייחסת לתקופת החברות בקרן הפנסיה של "עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ" (להלן: "הקרן") החל מיום 1 באפריל 1995 כתוכנית הטבה מוגדרת. בהתאם לכך, מוכרת התחייבות מלאה עבור כל תשלומי הפנסיה להם זכאים העובדים הזכאים לפנסיה, הן בגין מחויבות הבנק לתשלומי פנסיה הבנק (עד ליום 1 באפריל 1995) והן בגין חלק הקרן (החל מיום 1 באפריל 1995) לפי בסיס אקטוארי. נכסי התכנית המתייחסים לחלקו של הבנק בסך הנכסים של הקרן נאמדו על בסיס תזרימי המזומנים הצפויים להיות משולמים על ידי הקרן לפי שיעורי הזכאות לפנסיה שנצברו למועד הדיווח (כפי שמדווחים על ידי הקרן), מהוונים בשיעור היוון המבוסס על תמהיל נכסי הקרן.

ב. 1. צמצום תכנית להטבה מוגדרת

ביום 31 בדצמבר 2018 החליט דירקטוריון הבנק לאשר תכנית פרישה מרצון של כ- 70 עובדים כחלק מתהליכי התייעלות שנוקט הבנק (להלן: "התכנית"), במסגרתה אמורים לפרוש כ- 70 עובדים מהבנק, (נותרו כ- 5 עובדים הצפויים לפרוש במהלך 2021). ההטבות שהוצעו, כתלות בגיל וותק העובדים כוללות פנסיה מוקדמת עד לגיל הפרישה על פי דין; או פיצויים מוגדלים בשיעור של ממוצע של כ- 270% בהתאם למאפייני אוכלוסיית העובדים שיפרשו. יתכן ובמסגרת תנאי הפרישה יינתנו הטבות נוספות שאינן מהותיות.

ביום 17 בינואר, 2019 התקבל אישור המפקחת על הבנקים להקלה לפיה יוכל הבנק לפרוס את השפעת עלויות התוכנית לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים.

בהקשר לכך ועל פי הוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, הבנק הכיר בהפסד בגין צמצום תכניות להטבה מוגדרת, קרי כאשר אירוע מפחית משמעותית את מספר שנות השירות העתידי הצפויות של עובדי תכנית הטבה או אשר מבטל עבור מספר משמעותי של עובדים את צבירת ההטבות המגודרות בגין חלק או כל השירות העתידי שלהם, על פי מדיניות הבנק.

העלות הכוללת של התכנית על פי הערכת הנהלת הבנק שהתבססה על תחשיב אקטוארי הסתכמה בסך של כ- 80 מיליון ש"ח לפני השפעת מס. עלות זו נזקפה לרווח והפסד בדוחות הכספיים לשנת 2018, בשל העובדה שעומדת בהגדרת "צמצום תכנית", על פי הוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים בנושא זכויות עובדים וכמפורט לעיל. סכום זה עודכן לסך של כ- 71 מיליון ש"ח בשנת 2019.

2. סילוקים

הבנק מכיר בהפסדים בגין סילוקים בתכניותיו להטבה מוגדרת כאשר התשלומים החד-פעמיים הצפויים המתייחסים לתכנית הינם, באופן מצטבר במשך השנה, גבוהים מסך עלות השירות ועלות הריבית השנתיות. גובה ההפסד מחושב בהתאם לשיעור שבו קטנה המחויבות האקטוארית כתוצאה מהסילוק, מוכפל ביתרת הרווחים וההפסדים האקטואריים הצבורים ברווח כולל אחר.

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

3. צפי לתוכנית פרישה

להערכת הבנק ליום 31 בדצמבר 2020, תוכנית הפרישה בעקבות המיזוג הצפוי עם בנק מזרחי טפחות הינה צפויה (Probable). לאור העובדה כי להערכת הבנק תוכנית הפרישה תכלול "צמצום משמעותי" (Curtailment), עודכנו ההנחות האקטואריות, בהתאם לכללים החשבונאיים, כדלקמן:

- העתודה המתייחסת להיקף העובדים הצפוי לפרוש חושבה ללא השפעות היוון וללא עליות שכר עתידיות
- העתודה המתייחסת להיקף העובדים הצפוי להיקלט בבנק מזרחי טפחות חושבה בהתאם לשיעורי עזיבה, שיעורי עליית שכר והיקף הפרישה בתנאים מועדפים המקובלים בבנק מזרחי טפחות יצוין כי, השפעת עדכון ההנחות האקטואריות על הרווח הכולל אינה מהותית.

ג. מענקים בגין ותק עובדים לאוכלוסיית הפקידים

על פי הסכמים הקיבוציים, הפקידים זכאים עם הגיעם ל-20, 30 ו-40 שנות עבודה בבנק למענקים כספיים של מספר חודשי משכורת ("מענק יובל") ולחופשות מיוחדות. במהלך הרבעון האחרון של שנת 2019 הוסכם עם ועד הפקידים כי החל מיום 1 באוקטובר 2019, פקידים חדשים הנקלטים לבנק לא יהיו זכאים לצבור מענקי יובל. ליום 31 בדצמבר 2020, חישוב ההתחייבות עבור אוכלוסיית הפקידים נעשה על בסיס אקטוארי על ידי אקטואר הבנק. החישוב נעשה לפי שיעור היוון כמפורט בסעיף א.5. בחישוב הערך הנוכחי נלקח בחשבון שיעור עליית שכר תלוי ותק. שיעורי העזיבה העתידיים לפני גיל פרישה, בהתאם לשיעורי העזיבה אשר משמשים לצורך חישוב הפיצויים העודפים.

ד. חופשה ומחלה

עובדי הבנק והחברות המאוחדות שלו זכאים לחופשה שנתית בתשלום בהתאם לחוק חופשה שנתית תשי"א - 1951 בכפוף להסכם קיבוצי מיוחד לעובדי הבנק ולעובדים בחוזים אישיים בהתאם למסות המפורטות בהסכמים אלו. חישוב ההתחייבות נעשה על בסיס שכר אחרון בתוספת תשלומים נלווים. בדוחות הכספיים נכללה הפרשה לחופשה בסך של 21 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 - 17 מיליון ש"ח) לימי חופשה שטרם נוצלו שמועד זכאותם הגיע. ההתחייבות כלולה במסגרת "התחייבויות אחרות".

לאוכלוסיית המנהלים והמו"חים נקבע מנגנון המרה של ימי מחלה שלא נוצלו לימי חופשה, חישוב ההתחייבות בגין ימי מחלה שלא ינוצלו במהלך השירות השוטף עבור אוכלוסיית המנהלים והמו"חים נעשה על בסיס חישוב אקטוארי תוך שימוש בשיעורי היוון והנחות אקטואריות.

ה. עתודה בגין שכר לימוד

עובדי הבנק בהסכם קיבוצי זכאים להחזר בגין שכר לימוד על פי תקרות הנהוגות בבנק. בדוחות הכספיים לשנת 2020 נערכה הפרשה בגין תוכניות אלו על פי חישוב אקטוארי המתבסס על ניסיון עבר וההסתברות שהעובד יהיה עדיין מועסק בבנק.

ו. מדיניות לעניין תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה

ביום 23 בפברואר 2021 אישרה האסיפה הכללית של הבנק לאחר אישורו של דירקטוריון הבנק ביום 22 בפברואר ולאחר אישור ועדת התגמול, עדכון למדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק.

במדיניות התגמול המעודכנת נקבע בין היתר, כי הבנק רואה בהענקת מענק שנתי משתנה המותנה, בין היתר, בעמידת הבנק, המנכ"לית והסמנכ"לים בבנק (להלן: "נושאי המשרה הבכירים") ביעדים שנקבעו מראש על ידי הדירקטוריון ואשר תואמים את תכנית העבודה כלי לתמוך נושאי המשרה הבכירים ליצירת ערך כלכלי ולקידום יעדי הבנק תוך הקפדה על תיאבון וסיבולת הסיכון שקבע דירקטוריון הבנק. למען הסר ספק, הובהר כי דירקטורים בבנק, לרבות יו"ר הדירקטוריון אינם זכאים לתגמול שנתי משתנה.

בהתאם לכללי המדיניות המענק השנתי לנושאי המשרה הבכירים בבנק יקבע על פי הכללים הבאים:

המענק השנתי המקסימאלי לכל אחד מנושאי המשרה הבכירים עבור השנה הקלנדרית הרלוונטית, לא יעלה על 4.5 משכורות חודשיות ממוצעות של המנכ"ל או כל אחד מנושאי המשרה הבכירים המכהנים כראשי אגפים עסקיים, והמענק השנתי המקסימאלי כאמור, שישולם לשאר נושאי המשרה, הכוללים את מנהל הסיכונים הראשי, החשבונאי הראשי, היועצת המשפטית הראשית והמבקרת הפנימית ככל שהיא עובדת בנק אגוד, עבור השנה הקלנדרית הרלוונטית, לא יעלה על 3.75 משכורות חודשיות ממוצעות, של כל אחד מנושאי משרה אלה, לפי העניין. ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק סבורים, כי היחס האמור בין רכיב המענק השנתי המשתנה לבין רכיב התגמול הקבוע הינו ראוי וסביר בשים לב ליעדי מדיניות התגמול ובשים לב לצורך לשמור על מסגרת ניהול הסיכונים של הבנק ועל בסיס ההון של הבנק.

בנוסף לאמור לעיל ובהתאם למתחייב מהוראת התגמול בתאגיד בנקאי ובכפוף להוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו - 2016 (להלן: "חוק מגבלת התגמול"), התגמול המשתנה עבור נושא משרה בגין שנה קלנדרית לא יעלה על 100% מהתגמול הקבוע של נושא

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

המשרה באותה שנה. למרות האמור לעיל, בתנאים חריגים ובכפוף להוראות כל דין, הבנק רשאי לקבוע שהתגמול המשתנה עבור נושא משרה בגין שנה קלנדרית יגיע עד ל-200% מהתגמול הקבוע, וזאת בכפוף לקיום הכללים הקבועים בהוראת ניהול בנקאי תקין A 301 בעניין תגמול בתאגיד בנקאי, ובכלל זה, קבלת החלטה מנומקת ומפורטת של הדירקטוריון ובכפוף לאישור כל אורגן נוסף של הבנק כמתחייב על פי דין. המענק המיברי יהיה כפוף למגבלות ולכללים הקבועים בחוק מגבלת התגמול.

נושאי המשרה הבכירים יהיו זכאים למענק שנתי כאמור לעיל, בכפוף לכך שהבנק יעמוד בתנאי סף שעניינו עמידה ביעד שהוגדר מראש על ידי הדירקטוריון במסגרת תכנית העבודה של המיזוג (להלן "תנאי הסף").

ככל שהבנק יעמוד בתנאי הסף המפורט לעיל בגין השנה הקלנדרית, יהיו ועדת התגמול ולאחריה דירקטוריון הבנק רשאים לאשר מענקים למי מנושאי המשרה הבכירים בהיקף של עד 3 משכורות לכל נושא משרה בכיר לפי העניין, וזאת לאחר שישקלו ויבחנו פרמטרים אשר יכללו, בין היתר: (1) את מידת עמידתו של נושא המשרה הבכיר והיחידה שבניהולו ביעדים מרכזיים שבתחום אחריותו כפי שיוגדרו פרטנית במסגרת תכנית העבודה של הבנק; (2) ציות להוראות הדין, הרגולציה ונהלי הבנק; (3) העדר חריגות ממגבלות וכללים שנקבעו ע"י הדירקטוריון במסגרת מסמכי מדיניות שאישר דירקטוריון הבנק; (4) דוחות ביקורת שניתנו בתחום אחריותו של נושא המשרה הבכיר; (5) הערכה אישית של נושאי המשרה.

למרות האמור לעיל, ככל שהבנק לא יעמוד ביעד הסף כאמור לעיל, יהיו רשאים וועדת התגמול ודירקטוריון הבנק לקבל החלטה בעניין אישור מענקים לנושאי המשרה או למי מהם בהיקף שלא יעלה על 3 משכורות, אם בהתאם להמלצת המנכ"לית ולשיקול דעתם התקיימו טעמים המצדיקים זאת.

בנוסף יהיו ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק רשאים לאשר למי מנושאי המשרה הבכירה בבנק מענק שנתי משתנה נוסף מעבר ל-3 משכורות, כאשר המענק השנתי הנוסף המרבי לכל שנה קלנדרית לא יעלה על 0.75 משכורת לנושאי משרה בכירים בתפקיד חשבונאי ראשי, מנהל סיכונים ראשי, מבקר פנימי ככל שהוא עובד בנק אגוד ויועץ משפטי ראשי (נושאי משרה "בתפקידי ביקורת ובקרה"), ועל 1.5 משכורות נוספות למי מנושאי המשרה הבכירים האחרים (לרבות המנכ"ל), וזאת לפי הפרמטר המדיד של עמידה ביעד שהוגדר מראש על ידי הדירקטוריון במסגרת תכנית העבודה של המיזוג.

מענק מיוחד - במקרים חריגים יהיו רשאים ועדת התגמול והדירקטוריון לאשר סכום מענק משתנה נוסף בגין אירועים מיוחדים, למי מנושאי המשרה, שלא יעלה על 2 משכורות חודשיות ממוצעות לכל נושא משרה.

המענק המיוחד יכול שאושר ויוענק למי מנושאי המשרה במהלך השנה הקלנדארית, בשל אירוע חריג, כגון השלמת פרויקט חד-פעמי, שינוי מבני מהותי או תרומה מיוחדת להשגת יעדי הבנק. המענק המיוחד כאמור, כפוף לכללים הקבועים בהוראות הדין לעניין תשלום מענקים.

דחייה - לאחר חישוב ואישור גובה המענק בגין שנה מסוימת, ישולם המענק לכל אחד מנושאי המשרה. יחד עם זאת, במקרה שבו יעלה סך המענק השנתי המשתנה לנושא משרה בכירה בגין שנה קלנדרית על 40% מהתגמול הקבוע של נושא המשרה באותה שנה, אזי מחצית מהמענק השנתי המשתנה (50%) ישולם במזומן ומחצית (50%) המענק בגין אותה שנה תדחה ותשלום בפועל בחלקים שווים בכל אחת משלוש השנים העוקבות לשנה הקלנדרית בה אושר המענק ובלבד שהבנק עמד ביחס הלימות ההון שקבע הדירקטוריון באותה שנה. לא עמד הבנק בתנאי ההבשלה הנ"ל ידחה חלק המענק השנתי הנדחה הרלבנטי למועד הבא שבו יעמוד הבנק בתנאים הנ"ל. ככל שתבוצע דחיה של תשלומי המענקים שאושרו כאמור לעיל, כל אחד מהתשלומים הנדחים כאמור יוצמד למדד המחירים לצרכן, החל ממועד אישור המענק בגין השנה הרלוונטית ועד למועד התשלום בפועל, ויהיה כפוף למנגנון השבה כמפורט להלן.

השבה - כל תגמול משתנה לנושא משרה בבנק, יוענק וישולם לו, בכפוף להתניה שהתגמול המשתנה, כולו או חלקו, כמפורט להלן הינו בר-השבה מנושא המשרה לבנק וזאת בהתקיים אחד מהקריטריונים הבאים:

נושא המשרה היה שותף להתנהגות שגרמה נזק חריג לבנק, לרבות: פעילות לא חוקית, הפרת חובת האמונים, הפרה מכוונת או התעלמות ברשלנות חמורה ממדיניות הבנק, כלליו ונהליו;

לעניין זה, "נזק חריג" – נזק שגרם לבנק הפסד שנתי אשר הפחית את ההון העצמי של הבנק בלפחות 3%.

מובהר, כי ההוצאה בגין הנזק החריג, אם תחול, תיוחס לשנה/ים הרלבנטי/ות שבהן התרחשו הפעולה או המחדל שבגינם נגרם הנזק החריג, ולא לשנה השוטפת בה נרשמה ההוצאה בפועל, והכל לפי קביעת ועדת התגמול.

הונאה או התנהגות בלתי ראויה מכוונת של נושא המשרה, שבגינן נתונים התבררו כמוטעים ולפיכך נדרשה הצגה מחדש מהותית בדוחות הכספיים של הבנק.

המענק השנתי המשתנה יהיה בר השבה כאמור, לתקופה של 5 שנים ממועד הענקתו לנושא משרה (כאשר תקופת ההשבה כוללת את תקופת הדחייה של המענק השנתי המשתנה, ככל שתהיה כזו).

על אף האמור לעיל, תקופת ההשבה תוארך לגבי נושא משרה בעד שנתיים נוספות כאשר יתקיימו כל התנאים הבאים: בתוך תקופת ההשבה אישר הדירקטוריון לפתוח בחקירה פנימית, או לחילופין, הבנק קיבל הודעה מרשות רגולטורית (כולל מרשות רגולטורית בחו"ל) שנפתחה חקירה;

ועדת התגמול והדירקטוריון סברו, שבחקירה עלול להתברר שהתקיימו הקריטריונים להשבה, כאמור בסעיף 21 לעיל;

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

ועדת התגמול והדירקטוריון החליטו שמתקיימות הנסיבות להארכת תקופת ההשבה לנושא המשרה כאמור לעיל. בקבלת החלטה זו, יביאו ועדת התגמול והדירקטוריון בחשבון, בין היתר, את רמת האחריות של נושא המשרה ומידת מעורבותו בנושא. תקופת ההארכה תפקע כאשר החקירה הרלבנטית תסתיים וכשמידת האחריות של נושא המשרה תתברר. הפעלת מנגנון ההשבה ביחס למי מנושאי המשרה בבנק, כפופה לאישור ועדת התגמול והדירקטוריון כי התקיימו הקריטריונים להשבה כאמור לעיל.

אישור ועדת התגמול והדירקטוריון כי התקיימו הקריטריונים להשבה כאמור לעיל, ייקבעו ועדת התגמול והדירקטוריון את סכום ההשבה, בשים לב, בין השאר, לכל השיקולים הרלבנטיים לעניין, לרבות מידת תרומתו של נושא המשרה לנזק החריג לבנק, רמת האחריות של נושא המשרה ומידת מעורבותו בנושא שבגיניו הופעל מנגנון ההשבה; היקף הנזק החריג לבנק והשלכותיו; היסוד הנפשי של נושא המשרה; מועד התרחשותם של האירועים והנסיבות שהביאו לקרות הנזק החריג לבנק; וכיוצא ב.

החלטת ועדת התגמול והדירקטוריון כאמור לעיל תתקבל לאחר שניתנה לנושא המשרה הזדמנות סבירה להשמיע את עמדתו בפני הועדה ובפני הדירקטוריון.

אישור ועדת התגמול והדירקטוריון את האמור לעיל, ינקוט הבנק בכל האמצעים הסבירים (בכפוף לכל דין), לרבות באמצעים משפטיים, על מנת להשיב את סכום ההשבה שנקבע.

מובהר, כי נושא משרה לא יידרש להשיב לבנק את חלק המענק שנוכה ושולם כמס לרשויות המס.

על אף האמור בפרק זה לעיל, כאשר סך התגמול המשתנה שהוענק לנושא משרה בגין שנה קלנדרית מסוימת לא עלה על 1/6 מהתגמול הקבוע של אותו נושא משרה באותה שנה, לא יופעל לגביו מנגנון השבת המענק השנתי המשתנה כאמור לעיל.

הבנק יהא רשאי לקזז את סך ההשבה המגיע לו כאמור מכל סכום שעליו לשלם לנושא המשרה, גם במקרה של פריסת המענק וגם במקרה בו נסתיימה העסקתו של נושא המשרה.

מבלי לגרוע מהאמור לעיל ומזכות הבנק על פי כל דין, בהתאם לקבוע בחוק החברות, נושא משרה ישיב לבנק סכומי תגמול משתנה ששולמו לו, אם שולמו לו על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של הבנק, וזאת באופן ובדרך שייקבעו על ידי ועדת התגמול.

פרישת בכירים - בכפוף לתנאי התכנית שהוגדרה במדיניות התגמול, המענק לו יהיה זכאי בכיר הפורש מהבנק יחושב כדלקמן:

בגין השנה בה פרש, יהיה זכאי הבכיר למענק יחסי ובלבד שהבכיר עבד 3 חודשים לפחות בשנת הפרישה. בחישוב המענק היחסי תילקח בחשבון התקופה בה כיהן הבכיר בבנק בפועל ("המענק היחסי"). למרות האמור לעיל, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים לאשר במקרים חריגים מענק לנושא משרה בכירה שפרש, אף אם לא ישלים 3 חודשי עבודה בשנת פרישתו. למרות האמור לעיל, ומבלי לגרוע מסמכות הדירקטוריון להפחית את סכום המענק, הדירקטוריון יהיה רשאי להחליט על הפחתת חלקו של בכיר שהתפטר, או פרש מרצון לפני גיל פרישה.

הדיון בהענקת המענק וקביעת גובה המענק היחסי ייעשה בשנה העוקבת לשנת הפרישה. ותשלום המענק יעשה במועדים ובתנאים בהם ישולם המענק לשאר נושאי המשרה הבכירים בגין אותה שנה.

יתרת התשלומים הנדחים בגין מענקים שאושרו בשנים קודמות ולרבות התשלומים הנדחים בגין המענק היחסי כאמור, ככל שידחה תשלומם של המענקים משנים קודמות או המענק היחסי לפי העניין, ככל שיאושר, ישולמו לבכיר בהתאם לכללים המפורטים לעיל. מבלי לגרוע ממנגנון ההשבה ככל שחל על מענקים ששולמו, הדירקטוריון יהיה רשאי להפחית תשלום או תשלומים נדחים עובר למועדי תשלומם בפועל, במקרה בו התרחש במהלך תקופת הפרישה, אירוע אשר השפיע לרעה על ביצועי ו/או תוצאות הבנק לשנה זו ושקשור בהתנהלות נושא המשרה הפורש עובר למועד תשלום המענק היחסי. יובהר, כי אין בתשלום/ים נדחה/ים של מענק/ים כדי ליצור יחסי עובד מעביד בין נושא המשרה לבין הבנק לאחר סיום תקופת עבודתו של נושא המשרה בבנק.

על אף האמור לעיל, בכיר אשר פרש או פוטר עקב קרות אירוע המאפשר לפטרו ללא פיצויים, לא יהא זכאי למענק שנתי בגין שנת הפרישה וכן לא יהיה זכאי לקבל את יתרת התשלומים הנדחים שנותרה לתשלום בגין שנים קודמות.

בכיר שפרש בשל מחלה, נכות או מוות - על אף האמור לעיל, בכיר שפרש בשל מחלה, נכות או מוות, יהיה זכאי (הוא או יורשיו, לפי העניין) למענק יחסי בגין שנת הפרישה בכפוף לעקרונות מדיניות זו. סכום המענק ידון וישולם, בכפוף לאישורו, בשנה העוקבת לפרישה, בעת תשלום המענק בגין אותה שנה לכל יתר הבכירים בבנק. בנוסף, ככל שיעמדו לרשות נושא המשרה הבכיר האמור מענקים נדחים בגין שנים קודמות, יהיה זכאי בכיר זה (הוא או יורשיו, לפי העניין) לתשלום יתרת התשלומים הנדחים בגין מענקים שאושרו לו בשנים קודמות, וזאת במועדים ובתנאים כמפורט בכללי המדיניות דלעיל, ובכפוף לסמכות הדירקטוריון להפחית את המענק כאמור במדיניות זו. על אף האמור לעיל, הדירקטוריון יהא רשאי, לאחר ששקל את המלצות ועדת התגמול, לקבוע כי בכיר שפרש בשל מחלה, נכות או מוות יהיה זכאי (הוא או יורשיו, לפי העניין) לתשלום מלוא יתרת התשלומים הנדחים בגין מענקים שאושרו לו בשנים קודמות וזאת בד בבד עם תשלום המענק היחסי.

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

גובה המענק לו זכאי בכיר חדש אשר מונה לתפקיד במהלך שנה קלנדרית

עובד הבנק אשר קודם ומונה לתפקיד של בכיר בבנק במהלך שנה קלנדרית – יהיה זכאי למענק יחסי על פי תוכנית זו בגין החודשים בהם כיהן בכיר בבנק באותה שנה קלנדרית. בגין התקופה שקדמה למועד מינויו בכיר, בה עבד במשרה אחרת בבנק, יהיה זכאי הבכיר לתגמול יחסי בהתאם לתנאים שנקבעו ביחס לאותה משרה על פי הסכם קיבוצי או כל הסכם אחר ובשים לב לתקופה בה כיהן, הכל בכפוף להוראות הדין ומגבלות חוק שכן הבכירים.

עובד חדש אשר מונה במהלך שנה קלנדרית לתפקיד של בכיר בבנק – יהיה זכאי למענק יחסי על פי תוכנית זו בגין החודשים בהם כיהן בכיר בבנק באותה שנה קלנדרית.

בנוסף הושמטה במסגרת עדכון מדיניות התגמול ההתייחסות הנפרדת ליו"ר הדירקטוריון, כך שתגמול היו"ר זהה לזה של הדירקטורים האחרים.

כן עודכן סעיף השיפוי במדיניות התגמול, כך שתקרת סכום השיפוי הוחלפה מ- 25% מהון הבנק בהתאם לדוחות הכספיים שיפורסמו לפני מועד תשלום השיפוי במגבלה עדכנית המתייחסת ל – 25% מהון הבנק נכון לדוחות הכספיים של הבנק ליום 30 ביוני 2020 (עובר לרכישת הבנק על ידי בנק מזרחי טפחות). בד בבד אושר על ידי האורגנים המוסמכים של הבנק תיקון סעיף השיפוי בתקנון הבנק וכן תיקון כתב ההתחייבות לשיפוי דירקטורים ונושאי משרה בבנק בדרך של התאמת תקרת סכום השיפוי לנושאי המשרה בבנק באופן המפורט לעיל.

עוד עודכנו תנאי המסגרת של ביטוח נושאי המשרה בבנק, כך שיאפשרו חלופה של רכישת פוליסה במסגרת הפוליסה הקבוצתית.

ז. חוזים אישיים

נכון ליום 31 בדצמבר, 2020 מרבית חברי ההנהלה מועסקים בחוזים אישיים. במהלך חודש ינואר 2020 אושרו לחלק מחברי ההנהלה הטבות שכר בדרך של פיצויי פרישה מוגדלים ומענקי הסתגלות.

1. ביום 15 ביולי, 2018 החליט דירקטוריון הבנק, למנות כמנכ"לית הבנק את הגב' שבי שמר, ששימשה בתפקידיה הקודמים בבנק כראש אגף קמעונאות, ייעוץ ונכסי לקוחות וראש אגף עסקים. הגב' שמר החלה לכהן כמנכ"לית הבנק ביום 17 לאוגוסט, 2018 לאחר שנתקבל אישור המפקחת על הבנקים למינייה. ביום 29 באוקטובר, 2018 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר אישורם של הדירקטוריון ביום 20 בספטמבר, 2018 וועדת התגמול ביום 17 בספטמבר, 2018 את עדכון תנאי הכהונה והעסקה של הגב' שמר, בתפקידה כמנכ"לית הבנק, שחלו החל מיום 17 באוגוסט, 2018 (מועד כניסתה לתפקידה כמנכ"לית הבנק) והחליפו את תנאי העסקה הקודמים של הגב' שמר, כמפורט להלן: בהתאם לאישור האסיפה הכללית, הבנק שילם לגב' שמר מדי חודש משכורת חודשית (ברוטו) בסך של כ- 145,000 ש"ח, אשר תהיה צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן אשר יתפרסם מעת לעת על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן: "המדד") ותתעדכן אחת לרבעון (קלנדרי) בגובה עליית המדד. מובהר כי ירידה עתידית במדד תקוזז מעליה עתידית במדד.

החל מיום 1 בינואר 2020 הועלה סכום המשכורת החודשית (ברוטו) של הגב' שמר לסך של 150,000 ש"ח, וגם סכום זה יוצמד למדד מאותו מועד בהתאם לאמור לעיל. הגב' שמר יכול שתהיה זכאית למענק שנתי, על פי נוסחת הבונוס לנושאי המשרה בבנק הקבועה במדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק, כפי שתחול בבנק מעת לעת. מענקים ו/או בונוסים למנכ"לית, ככל שתהיה זכאית למענקים ו/או בונוסים כאמור, לא יובאו בחשבון לצורך הפרשות סוציאליות, ובכלל זה, לא יובאו בחשבון לצורך הפרשות וניכויים לביטוח מנהלים, לקרן השתלמות ו/או חישוב פיצויי פיטורין.

למרות האמור לעיל, בשים לב לסך התגמול המקסימלי שניתן לשלם למנכ"לית על פי חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-

2016 (להלן: "חוק מגבלת התגמול"), לרבות על פי סעיפים 2 (א) ו- 2 (ב) לחוק מגבלת התגמול, לא תהיה המנכ"לית זכאית לתשלום בונוס שנתי ככל שזה יביא לחריגה מהמגבלות הקבועות בחוק מגבלת התגמול, וזאת גם אם לפי תנאי מדיניות התגמול, יתקיימו התנאים בהם עשויים להיות משולמים בונוסים לחברי הנהלת הבנק בגין שנה רלוונטית.

הבנק יפריש מידי חודש סכום בשיעור של 8.33% מהמשכורת החודשית של הגב' שמר לקופת פיצויים (להלן: "הפרשות לפיצוי פיטורין") וסכום נוסף בשיעור של 6.5% או בשיעור גבוה מכך, ככל שידרש על פי דין ועד 7.5% מהמשכורת החודשית לתגמולים, הכוללים ביטוח אובדן כושר עבודה, ויעבירם לקופת/ות גמל / ביטוח מנהלים כפי בחירת הגב' שמר. במקביל, ינכה הבנק מידי חודש סכום בשיעור של 6% מהמשכורת החודשית של גב' שמר עבור תגמולים ויעבירם לקופת/ות גמל / ביטוח מנהלים כפי בחירת גב' שמר. הבנק יפריש סכום בשיעור של 7.5% ממשכורתה החודשית של גב' שמר ויעבירם לקרן השתלמות, וכן ינכה הבנק סכום בשיעור של 2.5% ממשכורתה החודשית ויעבירה לקרן ההשתלמות. כפוף לכך שלא יהיה בכך כדי להגדיל את עלות העסקה של הגב' שמר, ובכפוף לכך שעל פי דין ניתן יהיה להפקיד את הפרשות לפיצויי פיטורין, בהתאם להסדר הפנסיוני החל בין גב' שמר לבין הבנק, ללא צורך בהפרשות מקבילות לתגמולים, לגב' שמר תהיה זכות בחירה בהסדר "חלף תגמולים",

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

לפיו מועברים סכומי הפקדות הבנק לרכיב התגמולים ו/או לרכיב הפקדת המעביד בקרן השתלמות, אשר מעל לתקרת המס המותרת על פי דין, לפי העניין, במישרין לשכרה ברוטו של גב' שמר הן בקרנות השתלמות והן בקופות גמל, כתשלום ישיר המשולם לה "חלף תגמולים". תשלום "חלף תגמולים" כאמור יהיה בברוטו, תוך ניכוי במקור של כל מס מתחייב על פי כל דין, אינו מהווה חלק ממשכורתה החודשית של גב' שמר ואינו מהווה בסיס לתשלום אחר כלשהו, לרבות לפיצויי פיטורין. גב' שמר מימשה זכותה לחלף תגמולים כאמור לעניין חלק מהסכומים המופרשים עבורה לקרן השתלמות.

גב' שמר זכאית לחופשה בת 24 ימי עבודה בשנה. כן זכאית גב' שמר לתשלום בגין ימי מחלה, עד למקסימום של 30 ימים קלנדריים בגין כל שנת עבודה וכן לתשלום של 14 ימי הבראה לפי 200% מתעריף ההבראה לעובדי הבנק. הבנק יעמיד לרשות המנכ"לית מכונית הולמת לתפקידה ולמעמדה כמנכ"לית הבנק על פי שיקול דעתו הבלעדי של הבנק (להלן: "הרכב") לצורך מילוי תפקידה. הבנק מכסה את כל הוצאות החזקת הרכב ומגלם באופן מלא את "שווי השימוש" לצרכי מס. הבנק ישא בהוצאות הטלפון בביתה של המנכ"לית וטלפון נייד שמועמד לרשותה ומגלם את המס הנובע מהטבה זו.

בנוסף לאמור לעיל, גב' שמר זכאית להחזר של כל ההוצאות אותן תוציא בקשר לביצוע תפקידה על פי נוהלי הבנק כפי שהיו מעת לעת. כמו כן, בתקופת עבודתה זכאית גב' שמר להטבות כמקובל לחברי הנהלת הבנק, ובכלל זה הטבות בניהול חשבונה בבנק.

בהתאם לתנאי ההעסקה, נקבע כי הסכם העסקתה של הגב' שמר יהיה קצוב לשנתיים, החל מיום 17 באוגוסט, 2018 (להלן: "התקופה הקצובה"). הגב' שמר תתחייב להמשיך בעבודתה בבנק עד לתום התקופה הקצובה הנ"ל והבנק יתחייב, כי במקרה של רצון הבנק להביא לסיום העסקתה בפועל של המנכ"לית בטרם תום התקופה הקצובה (למעט בנסיבות המצדיקות שלילת פיצויי פיטורים לפי חוק, ולפיכך מצדיקות סיום מידי של יחסי העבודה ללא הודעה מוקדמת), תהיה זכאית המנכ"לית להמשך תשלום שכרה ויתר ההטבות הנלוות על ידי הבנק עד לתום התקופה הקצובה או למשך תקופה קצרה יותר ככל שזו מתחייבת מהוראות חוק מגבלת התגמול ומהמגבלות על גובה התגמול שניתן לשלם בהתאם לחוק זה. ככל שמי מהצדדים לא יודיע למשנהו אחרת עד 3 חודשים לפני תום התקופה הקצובה, ימשיך ההסכם לאחר תום התקופה הקצובה האמורה כהסכם העסקה לתקופה בלתי קצובה שכל אחד מהצדדים רשאי יהיה לסיים ההתקשרות בו בכל עת בהודעה מוקדמת שתימסר בכתב מצד אחד למשנהו, 6 חודשים מראש. מובהר כי הבנק יהיה רשאי לדרוש כי גב' שמר תעבוד באופן חלקי או מלא עד לתום התקופה הקצובה ו/או בתקופת ההודעה המוקדמת, לפי העניין. מובהר כי בתקופת ההודעה המוקדמת (בעבודה או שלא בעבודה בפועל אם הבנק ויתר על עבודתה של הגב' שמר), תהיה זכאית גב' שמר למשכורת ולכל יתר התנאים הנלווים.

גב' שמר תהיה מחויבת באי תחרות בתקופת ההתקשרות עם הבנק, וכן בתקופת צינון (אי תחרות) בת שלושה חודשים מהמועד בו תסתיים ההתקשרות ו/או מהמועד בו תפסיק לעבוד בפועל בבנק, לפי המאוחר. בתקופת הצינון, תהיה זכאית גב' שמר לתשלום משכורת בצירוף הפרשות סוציאליות. מובהר, כי בתקופה בה תקופת הצינון תחפוף את תקופת ההודעה המוקדמת (ככל שתחפוף), תהיה גב' שמר זכאית רק לתשלום בגין תקופת ההודעה המוקדמת. אם גב' שמר תפר התחייבותה לאי תחרות, הרי מבלי לגרוע מכל סעד אחר העומד לרשות הבנק, היא תהיה חייבת להחזיר לבנק את כל התשלומים שקיבלה בגין תקופת הצינון ו/או תקופת ההודעה המוקדמת ו/או פיצויים ו/או תקופת ההסתגלות כמפורט להלן, וזאת מיד עם דרישתו הראשונה של הבנק. הבנק יהיה רשאי לקזז סכומים אלה מכל סכום המגיע ממנו לגב' שמר.

במקרה של פיטורין של הגב' שמר (למעט בנסיבות שמצדיקות שלילת פיצויי פיטורין על פי דין) תהיה הגב' שמר זכאית ל – 135% פיצויי פיטורין, בהתאם לשכרה האחרון עובר לפיטורין כפול מספר שנות עבודתה בבנק. במקרה של התפטרות תהיה הגב' שמר זכאית לפיצויי פיטורין על פי דין בלבד בהתאם לשכרה האחרון עובר לפיטורין כפול מספר שנות עבודתה בבנק. מובהר כי הזכאות לפיצויי פיטורין כאמור כוללת את הכספים והזכויות שנצברו בקופות הפיצויים על שם הגב' שמר. מובהר כי בעת סיום העסקתה תהיה זכאית הגב' שמר (למעט בנסיבות שמצדיקות שלילת פיצויי פיטורין על פי דין) לכל הכספים והזכויות שנצברו ויצברו בקופת הפיצויים האישית על שמה והבנק יוסיף וישלם לה פיצויים בגין סיום העסקה בגובה הפרש שבין זכאותה לפיצויים כאמור לעיל לבין הכספים והזכויות בקופה האישית לפיצויים. בנוסף, הגב' שמר תהיה זכאית לתשלום מענק הסתגלות בגובה שתי משכורות חודשיות (ללא תנאים נלווים) בעת סיום יחסי העבודה בבנק, וזאת החל מיום 30 באפריל, 2019. זכאות המנכ"לית לתשלומים בגין התקופה הקצובה כאמור, תבוא בנוסף על זכאותה למענק הסתגלות ולתשלום בגין תקופת האי-תחרות (תקופת צינון) על פי הסכם ההעסקה, לפי העניין (כאשר התשלום בגין אי תחרות יחפוף לתשלום בגין תקופת ההודעה המוקדמת, ביחס לתקופת ההודעה המוקדמת בה הגב' שמר לא תעבוד בפועל ככל שתהיה כזו כאמור לעיל).

גב' שמר זכאית לפטור, ביטוח ושיפוי להם זכאים יתר נושאי המשרה בבנק, כמפורט במדיניות התגמול של הבנק ועל פי החלטות האורגנים המוסמכים, כפי שתתקבלנה מעת לעת. עדכון תנאי ההעסקה של המנכ"לית כאמור לעיל תואם את מדיניות התגמול לנושאי המשרה של הבנק, וכפוף למגבלות ולכללים הקבועים במדיניות התגמול ובחוק מגבלת התגמול, וחל ממועד אישור האסיפה הכללית של הבנק. ככל שתהיה חריגה מהכללים והמגבלות הקבועות בחוק מגבלת התגמול יקטמו הסכומים המגיעים לגב' שמר בהתאם לאותן מגבלות. מאחר ועלות תנאי העסקתה של המנכ"לית כאמור לעיל, עשויה לעלות על סך של 2.5 מיליון ש"ח היא הובאה לאישור האסיפה הכללית ברוב הקבוע בסעיף 2 (א) לחוק מגבלת התגמול, ובכל מקרה כפופה עלות תנאי העסקה בסך העולה על 2.5 מיליון ש"ח כאמור, למגבלות הקבועות בסעיף 2(ב) לחוק מגבלת התגמול. היחס בין עלות התגמול למנכ"לית הבנק בהתאם לתיקון להסכם ההעסקה לבין הנמוך מבין השכר הממוצע והחציוני של שאר עובדי הבנק, הינו 10.11 לשנת 2018, 9.75

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

לשנת 2019 ו-9.7 לשנת 2020 והינו נמוך מהיחס המרבי שנקבע בעניין זה במדיניות התגמול של הבנק, בשים לב להשפעת פערי השכר והיחסים הנ"ל על יחסי העבודה בבנק.

ביום 18 באפריל, 2019 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר אישורם של הדירקטוריון ביום 12 במרס, 2019 וועדת התגמול ביום 7 במרס, 2019, את עדכון תנאי כהונתה והעסקתה של הגב' שמר, בתפקידה כמנכ"לית הבנק, כך שבעת סיום עבודתה של מנכ"לית הבנק, לרבות במקרה של מיזוג הבנק עם ולתוך בנק אחר, גם במקרה בו הבנק לא ידרוש מהמנכ"לית להמשיך ולעבוד בפועל במהלך תקופת ההודעה המוקדמת, כולה או חלקה (דהיינו, אם הבנק יוותר על עבודת המנכ"לית בתקופה זו בפועל), תמשיך המנכ"לית לעמוד לרשות הבנק, לפי הצורך, ולסייע בכל הקשור לעניינים שהיו בתחום אחריותה בבנק במהלך כל תקופת ששת החודשים (שהיו אמורים להינתן על ידי המנכ"לית בעבודה בבנק אילו לא יותר על כך הבנק) וכי בכפוף לאמור לעיל - ככל שתקופת ההודעה המוקדמת בה הבנק לא ידרוש מהמנכ"לית לעבוד תחפוף את תקופת האי תחרות לה התחייבה המנכ"לית - היא תהיה זכאית הן לתשלום בגין תקופת ההודעה המוקדמת כאמור לעיל והן בגין ההתחייבות לאי תחרות. מובהר כי האמור לעיל יחול לאחר תום תקופת ההסכם הקצובה כאמור לעיל, במקרה שמי מהצדדים יסיים את תקופת העסקתה של המנכ"לית לאחר תום תקופת ההסכם הקצובה (בכפוף לכך שהאמור לא יחול במקרה בו הבנק יחליט לסיים את העסקתה של המנכ"לית בניסיונות המצדיקות שלילת פיצויי פיטורים לפי חוק). עוד מובהר כי כל האמור לעיל כפוף להוראות הדין ובכלל זה לחוק מגבלת התגמול.

ביום 27 ביולי 2020 אישרה האסיפה הכללית של הבנק לאחר אישור דירקטוריון הבנק בישיבתו מיום 18 ביוני 2020 ולאחר אישור ועדת התגמול מיום 7 ביוני 2020 להאריך את תקופת ההסכם הקצוב של מנכ"לית הבנק לתקופה קצובה נוספת של שנתיים החל מתום תקופת ההסכם הקצוב הנוכחי (18 באוגוסט 2020) וכי המנכ"לית תהיה זכאית בעת סיום יחסי עבודתה בבנק לתשלום מענק הסתגלות נוסף של ארבע משכורות חודשיות (בצירוף שווי הפרשות סוציאליות), כאשר זכאותה לשני חודשי הסתגלות מתוכם תתגבש למנכ"לית עם אישור האסיפה הכללית לתנאי הכהונה והעסקה, וזכאותה לשני חודשי הסתגלות הנוספים תתגבש למנכ"לית בחודש ינואר, 2021, כך שסך הכל תהיה זכאית המנכ"לית במועדים בהם תתגבש לה הזכאות כמפורט לעיל, למענק הסתגלות בגובה שש משכורות חודשיות, הכל בהתאם לתנאי העסקתה של המנכ"לית ובכפוף למגבלות ולכללים הקבועים בחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016.

2. יו"ר הבנק, מר זאב אבלס הועסק בהסכם אישי לתקופה בלתי קצובה מיום 1 בנובמבר 1999, אשר עודכן מעת לעת בהתאם להחלטות האסיפה הכללית של הבנק. ביום 30 בספטמבר 2020 עם השלמת רכישת הבנק על ידי מזרחי טפחות סיים מר אבלס כהונתו כיו"ר דירקטוריון הבנק ועבודתו בבנק. להלן עיקרי התיקון להסכם העסקה של יו"ר הבנק שנכנסו לתוקף מיום 1 לאוקטובר 2016 (להלן: "יום תיקון ההסכם"):

משכורת חודשית והיקף משרה

היקף המשרה של מר אבלס הועלה ל- 100% ומשכורתו החודשית ברוטו הועמדה על סך של 170,000 ש"ח צמוד למדד המחירים לצרכן על בסיס המדד שיהיה ידוע ביום עדכון ההסכם וכלפי המדד שיהיה ידוע במועד התשלום של כל משכורת עתידית (להלן: "השכר החודשי").

פיצויים בגין סיום העסקה

1. עם סיום העסקתו של מר אבלס בבנק (למעט בניסיונות בהן תשלל זכאותו לפיצויי פיטורין) היה מר אבלס זכאי לפיצויים בגין סיום העסקה בסכום מצטבר של ס"ק (1) ו-(2) להלן: (1) פיצויים בשיעור של 100% ממשכורתו האחרונה כפול מספר שנות עבודתו בבנק בגין התקופה שתחילתה מיום תיקון ההסכם ועד מועד סיום יחסי עובד ומעביד מכל סיבה שהיא (לרבות חלק מתוך שנה באופן יחסי); בתוספת (2) פיצויים בשיעור של 200% מסכום משכורתו האחרונה של היו"ר לפני יום תיקון ההסכם, כפול מספר שנות עבודתו בבנק במהלך התקופה שהחל ממועד תחילת העסקתו של היו"ר בבנק ועד ליום תיקון ההסכם.

במסגרת התיקון, הובהר כי בעת סיום העסקתו של מר אבלס בבנק זכאי מר אבלס לכל הכספים והזכויות שנצברו ויצברו בקופת הפיצויים האישית על שמו, והבנק יוסיף וישלם למר אבלס פיצויים בגין סיום העסקה בגובה הפרש שבין זכאותו של מר אבלס לפיצויים לפי האמור בסעיפים (1) ו-(2) כאמור לעיל לבין הכספים והזכויות בקופה האישית לפיצויים.

2. למען הסר ספק, הובהר, כי אין בתיקון כדי לפגוע בזכאותו של מר אבלס למלוא הפיצויים בגין התקופה שעד תיקון ההסכם (בשיעור 200%) על בסיס המשכורת לה היה זכאי לפני יום תיקון ההסכם.

מענקים - למר אבלס לא היתה זכאות למענקים.

1. תנאי העסקתו של מר אבלס הוכפפו לכללים ולמגבלות הקבועים בחוק מגבלת התגמול.

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

3. ביום 30 בספטמבר 2020 אישרה האסיפה הכללית של הבנק לאחר אישורה של ועדת התגמול ביום 10 בספטמבר 2020 ואישורו של דירקטוריון הבנק ביום 13 בספטמבר, 2020 התקשרות בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה D&O בבנק ובחברות הבנות שלו (הכוללת פוליסת Run-off), בגבולות אחריות של כ- 103 מיליון דולר ארה"ב (להלן: "פוליסת נושאי המשרה"), וזאת לתקופה של 12 חודשים, החל מיום 15 בספטמבר 2020 ועד ליום 14 בספטמבר 2021, בתמורה לפרמיה בסך של כ- 2.82 מיליון דולר (כולל התמורה בגין "שירותי החזית").

כמו כן, אישרה האסיפה הכללית של הבנק ביום 30 בספטמבר 2020 לאחר אישורה של ועדת התגמול ביום 10 בספטמבר 2020 ואישורו של דירקטוריון הבנק ביום 13 בספטמבר, 2020 רכישת פוליסת ביטוח בגין אחריות דירקטורים ונושאי משרה מסוג RUN OFF בתנאים זהים לפוליסת נושאי המשרה (למעט התנאים שאינם ישימים לפוליסת Run Off שאין אפשרות לבטלה, לשנותה או להאריכה), וזאת לתקופה של 7 שנים ובגבולות כיסוי זהים לה בתמורה לפרמיה בשיעור של 350% מהפרמיה בגין פוליסת נושאי המשרה.

ביום 30 בספטמבר 2020 אישרה האסיפה הכללית של הבנק עם השלמת רכישת הבנק על ידי מזרחי טפחות, לאחר אישור ועדת התגמול מיום 24 לספטמבר 2020 ואישורו של דירקטוריון הבנק מיום 30 בספטמבר 2020, הפעלת פוליסת ה-RUN OFF לנושאי המשרה בבנק ובחברות הבנות וכן הכללת נושאי המשרה בבנק ובחברות הבת של הבנק תחת הפוליסה הקבוצתית של מזרחי טפחות בגין פרמיה בסך של כ- 150 א' דולר חלף פוליסת נושאי המשרה שנרכשה כאמור לעיל ובוטלה באותו מועד והבנק קיבל זיכוי חלקי בגינה.

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

סכומים מדווחים

ח. פרוטים בנושא הטבות לעובדים

א. סוגי ההטבות לעובדים

ליום 31 בדצמבר 2020

פנסיה במיליוני ש"ח	פיצויים	הטבות אחרות בסיום ולאחר העסקה	הטבות לפני סיום העסקה	סך הכל
677	208	43	56	984
* 314	5	-	-	319
363	203	43	56	665

סכום ההתחייבות
השווי ההוגן של נכסי תכנית
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית
שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"

ליום 31 בדצמבר 2019

פנסיה במיליוני ש"ח	פיצויים	הטבות אחרות בסיום ולאחר העסקה	הטבות לפני סיום העסקה	סך הכל
682	162	31	38	913
* 311	25	-	-	336
371	137	31	38	577

סכום ההתחייבות
השווי ההוגן של נכסי תכנית
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית
שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"

* לעניין אומדן נכסי קרן עמית ראה באור 1.ה.20.

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

סכומים מדווחים

ח. פרוטים בנושא הטבות לעובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה

1. מחויבות ומצב מימון

תכנית פנסיה להטבה מוגדרת		תכנית פיצויים	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2019	2020	2019	2020
במיליוני ש"ח			
209	162	549	682
14	15	3	4
4	2	18	15
10	47	137	5
(9)	-	-	-
(66)	(18)	(25)	(29)
162	208	682	677
140	185	666	677

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
עלות שירות
עלות ריבית
הפסד (רווח) אקטוארי נטו
עדכון הפרשה בגין תכנית פרישה מרצון
הטבות ששולמו

מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה *

ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

40	25	276	311
2	1	10	9
-	-	3	3
5	(1)	29	(3)
(22)	(20)	(7)	(6)
25	5	311	314
137	203	371	363

שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה
תשואה בפועל על נכסי התכנית
הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי
רווח אקטוארי (הפסד)
הטבות ששולמו
שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה
מצב המימון - התחייבויות נטו שהוכרו בסוף התקופה **

* בנטרול תחזית גידול בתגמול.
** נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

תוכנית פנסיה מוגדרת		תוכנית פיצויים	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2019	2020	2019	2020
במיליוני ש"ח			
137	203	371	363

ג. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות

ד. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

17	73	157	148
17	73	157	148

הפסד אקטוארי נטו
יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

סכומים מדווחים

- ח. פרוטים בנושא הטבות לעובדים (המשך)
 ב. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)
 2. הוצאות לתקופה

תכנית פנסיה להטבה מוגדרת			תכנית פיצויים		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2018	2019	2020	2018	2019	2020
במיליוני ש"ח					
4	14	15	4	3	4
3	4	2	12	18	15
(2)	(2)	(1)	(4)	(10)	(9)
1	2	2	11	12	18
6	18	18	23	23	28
36	33	36	-	-	-
66	(9)	-	12	-	-
108	42	54	35	23	28

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

- עלות שירות¹
 עלות ריבית²
 תשואה חזויה על נכסי תכנית²
 הפחתה של סכומים שלא הוכרו-
 הפסד אקטוארי נטו²
סך עלות ההטבה נטו
סך הוצאה בגין תוכנית להפקדה מוגדרת¹
עדכון הפרשה בגין תוכנית פרישה מרצון²
סך הוצאות שנכללו ברווח והפסד

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס					
7	5	58	(36)	108	9
(1)	(2)	(2)	(11)	(12)	(18)
6	3	56	(47)	96	(9)
6	18	18	23	23	28
12	21	74	(24)	119	19

- הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
 הפחתה של הפסד אקטוארי
סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
סך עלות ההטבה נטו
סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה
וברווח כולל אחר

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2021 לפני השפעת המס

מיליוני ש"ח
19

הפסד אקטוארי נטו

1. נכללו במסגרת הוצאות שכר ונלוות.
 2. נכללו במסגרת הוצאות אחרות.

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

סכומים מדווחים

ח. פרוטים בנושא הטבות לעובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

3. הנחות*

תכנית פנסיה להטבה מוגדרת

ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

31 בדצמבר			
2019	2020		
		1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה	
0.31%	0.29%	שיעור היוון ריאלי	
1.00%	1.00%	שיעור עליית המדד	
0%-5.9%	0.5%-8.5%	שיעור עזיבה	
0.80%	-	שיעור גידול בתגמול ריאלי**	
		2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות הטבה נטו לתקופה	
31 בדצמבר 2018	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020	
2.20%	1.02%	0.89%	שיעור היוון ריאלי
2.81%	3.42%	2.82%	תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי התכנית
0.80%	0.80%	-	שיעור גידול בתגמול ריאלי**

השפעה על שינוי בנקודת אחוז אחת (1%) על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2019	2020	2019	2020	
				במיליוני ש"ח
74.0	72.7	(57.3)	(56.0)	שיעור היוון ריאלי
(1.0)	-	1.0	-	שיעור עזיבה מוטבת
(14.3)	-	16.1	-	שיעור גידול בתגמול ריאלי**

תכנית פיצויים

ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

31 בדצמבר			
2019	2020		
		1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה	
0.13%	0.17%	שיעור היוון ריאלי	
1.00%	1.00%	שיעור עליית המדד	
0%-5.9%	0%-8.5%	שיעור עזיבה	
0.5%-6.1%	0.5%-8.1%	שיעור גידול בתגמול נומינלי	
		2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות הטבה נטו לתקופה	
31 בדצמבר 2018	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020	
1.84%	0.44%	0.37%	שיעור היוון ריאלי
5.00%	5.00%	5.00%	תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי התכנית נומינלי
0.5%-6.1%	0.5%-6.1%	0.5%-8.1%	שיעור גידול בתגמול ריאלי

* לעניין עדכון ההנחות ראה באור 21.א.5.

** ראה באור 21.ב.3.

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

סכומים מדווחים

ח. פרוטים בנושא הטבות לעובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

3. הנחות (המשך)

תכנית פיצויים (המשך)

השפעה על שינוי בנקודת אחוז אחת (1%) על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2019	2020	2019	2020	
				במיליוני ש"ח
14.7	17.7	(12.5)	(14.4)	שיעור היוון ראלי
2.2	5.8	(2.1)	(10.1)	שיעור עזיבה רגילה
(20.4)	(16.9)	22.8	17.6	שיעור עזיבה מוטבת
(13.0)	(13.3)	15.1	15.7	שיעור גידול בתגמול נומינלי

4. נכסי תכנית

א. הרכב השווי ההוגן של נכסי תכנית

תכנית פנסיה להטבה מוגדרת **								
31 בדצמבר 2019				31 בדצמבר 2020				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
								במיליוני ש"ח
17	-	-	17	15	-	-	15	מזומנים ופקדונות בבנקים
29	-	2	27	25	-	2	23	מניות
156	-	122	34	155	-	126	29	אג"ח ממשלתיות
45	-	7	38	47	-	8	39	אג"ח קונצרניות
64	-	56	8	72	-	64	8	אחר
311	-	187	124	314	-	200	114	סך הכל

* לעניין עדכון הנחות ראה באור 21.

** לעניין אומדן נכסי קרן עמית ראה באור 1.ה.20.

באור 21 - הטבות לעובדים (המשך)

סכומים מדווחים

ה. פרוטים בנושא הטבות לעובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

4. נכסי תכנית (המשך)

א. הרכב השווי ההוגן של נכסי תכנית (המשך)

תכנית פיצוים							
31 בדצמבר 2019				31 בדצמבר 2020			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
במיליוני ש"ח							
10	-	-	10	2	-	-	2
7	-	-	7	1	-	-	1
5	-	-	5	1	-	-	1
3	-	-	3	1	-	-	1
<u>25</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>25</u>	<u>5</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5</u>

סוג נכס

מניות
אג"ח ממשלתיות
אג"ח קונצרניות
אחר
סך הכל

5. תזרימי מזומנים

1. הפקדות

הפקדות בפועל		תחזית
2019	2020	*2021
במיליוני ש"ח		
<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>

הפקדות

* אומדן הפקדות שצפוי לשלמן לתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2021.

2. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד**

שנה	במיליוני ש"ח
2021	63
2022	27
2023	29
2024	30
2025	28
2030-2026	141
2031 ואילך	347
סך הכל	<u>665</u>

** בערכים מהוונים, לא כולל עלות שירות עתידית.

באור 22א – הון

1. הרכב הון המניות:

בערכים נומינליים

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2020	
90,000,000	90,000,000	הון מניות רשום מניות סטוק רגילות בנות 0.01 ש"ח
73,583,024	81,583,024	הון מניות מונפק ונפרע מניות סטוק רגילות בנות 0.01 ש"ח

המניות נמחקו מהמסחר ביום 30 בספטמבר 2020 עם השלמת רכישת הבנק על ידי מזרחי טפחות. כל מניה מקנה זכות השתתפות בחלוקת רווחים וזכות השתתפות ביתרת נכסי הבנק במקרה של פירוק באופן יחסי לערכה הנקוב. ביום 27 בדצמבר, 2020 התקשר בנק אגוד, בהסכם עם בנק מזרחי טפחות, בהתאם לו הוקצו ביום 31 בדצמבר 2020 על ידי בנק אגוד למזרחי טפחות 8,000,000 מניות רגילות בנות 0.01 ע.נ. כל אחת כנגד השקעה בסך של 500 מיליוני שקלים חדשים שביצע מזרחי טפחות בהון המניות של בנק אגוד (להלן: "המניות המוקצות"). המניות המוקצות והפרמיה על הון המניות המוקצות מסווגות כהון עצמי רובד 1 של בנק אגוד לצורך הכללתן בהון הפיקוחי של בנק אגוד בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 202. ההתקשרות נועדה בין היתר, על מנת שבנק אגוד יערך לתהליך מיזוג עם מזרחי טפחות ועל מנת להבטיח עמידה ביחסי ההון והמינוף המזעריים החלים עליו על פי הוראות בנק ישראל, לרבות כרית הונית שתאפשר התמודדות עם תנודתיות ביחסי ההון בהתחשב בפעולות המיזוג הצפויות ו/או בשינויים בשוקי ההון שיכולים להשפיע על קרן ההון של בנק אגוד.

2. **מגבלות בחלוקת הדיבידנדים** – ביום 15 בינואר 2013 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 בנושא

חלוקת דיבידנד על ידי תאגידים בנקאיים (להלן: "התיקון") אשר נכנס לתוקפו החל מיום 1 בינואר 2013, לאור דרישות שנספו בשנים האחרונות להוראות הדיווח לציבור המחייבות לרשום רווחים והפסדים מסוימים של הבנק ברווח כולל אחר ולא ברווח והפסד, עודכנו המבחנים לחלוקת דיבידנד. בהתאם לעדכון, "רווחים ראויים לחלוקה" כוללים את מרכיב רווח כולל אחר ואולם הבנק לא יבצע חלוקת דיבידנד (אלא אם קיבל מראש אישור המפקחת) בין היתר כאשר:

- יתרת העודפים המצטברת בניכוי הפרשים בחובה שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר אינה חיובית או כאשר הסכום המוצע לחלוקה יגרום ליתרת עודפים כאמור,
- אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד או בהפסד כולל,
- כאשר התוצאה המצטברת בשלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים שלגביה פורסם הדוח הכספי האחרון, מראה על הפסד או על הפסד כולל.

בתיקון אף נקבע כי הבנק לא יבצע חלוקה מתוך קרנות הון, או מתוך הפרשים בזכות שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר. בהתאם להיתר לרכישת אמצעי השליטה בבנק משנת 1993, נאסר על הבנק לחלק דיבידנד מרווחים צבורים מהתקופה שלפני הרכישה אלא לפי אישור מראש ובכתב של המפקח על הבנקים. סכום הרווחים הצבורים בגינם לא ניתן לחלק דיבידנד ליום 31 בדצמבר 2019 הינו 463 מיליון ש"ח מתוך סך עודפים של 1,635 מיליון ש"ח.

במכתב הפיקוח על הבנקים בנושא מסגרת באזל III – יחסי הון ליבה מינימאליים נדרשו הבנקים, בין היתר, להימנע מחלוקת דיבידנד אם בעטיה הבנק עלול שלא לעמוד בדרישות ליעדי הון שנקבעו בו. בנוסף, יצוין כי בהתאם לתנאי הנפקתם של שטרי הון משני עליון שהונפקו על ידי אגוד הנפקות בע"מ ביום 10 בספטמבר 2009 ובהתאם לתשקיף המדף של אגוד הנפקות בע"מ מיום 26 בנובמבר 2013, כל עוד לא שולמה ריבית שסילוקה נדחה בגין שטרי הון המורכבים שהונפקו, לא יוכל הבנק לחלק דיבידנד ולבצע חלוקה כמשמעות מונחים אלה בחוק החברות.

3. **חלוקת דיבידנד** - ביום 29 בנובמבר 2018 אישר דירקטוריון הבנק עקרונות לתכנית פעולה להתייעלות שמטרותיה, הינן

בין היתר, להגדיל את יחסי ההון של הבנק, כך שבמהלך שנת 2019 יעמוד יחס הלימות הון רובד 1 של הבנק על 10.3%, תוך שמירת יציבות הרווחיות והתשואה.

נוכח העובדה שהבנק עומד ביחס הלימות ההון שהוא מעבר לנדרש על ידי המפקח על הבנקים, המליץ הדירקטוריון בישיבתו מיום 26 לדצמבר 2019 לאסיפה הכללית של הבנק, לאחר בחינה שערך, לרבות כי נתקיימו התנאים לחלוקה מותרת על פי חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים, לאשר חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 100 מיליון ש"ח. ביום 22 בינואר 2020 אישרה האספה הכללית של הבנק חלוקת דיבידנד במזומן בסך 100 מיליון ש"ח, המהווה 1.359 ש"ח למניה רגילה וביום 11 בפברואר 2020 שולם הדיבידנד. לעניין אישור הדירקטוריון לחלוקה של דיבידנד בעין ראה באור 32 ד' ו-ז'.

באור 22 ב – הלימות ההון, נדילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

כללי

במאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל III. יודגש, כי הוראות באזל III קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי.
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות.
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים.
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים.
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

התיקונים להוראות ה"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר שנתרו בתוקף מתייחסות, למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל.

בהתאם להוראות המעבר מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב- 10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בשנת 2020 תקרת המכשירים המוכרים כהון פיקוחי עומדת על 20%. החל מיום 1 בינואר 2021 תעמוד התקרה על 10%.

החל מיום 1 בינואר 2020 הבנק מיישם את ASU 2016-02 בנושא חכירות (ASC 842). יישום ההוראות החדשות הביא לירידה בשיעור ההון העצמי רובד 1 ובהון הכולל בשיעור של כ- 0.04 נקודות האחוז וכ- 0.05 נקודות האחוז בהתאמה ליום 31 בדצמבר 2020, זאת כתוצאה משקלול נכסי הסיכון בגין נכסי זכות שימוש הנובעים מחכירות תפעוליות שיוכרו במאזן בשיעור של 100%. בנוסף, יישום ההוראות החדשות הביא לירידה ביחס המינוף של הבנק בשיעור זניח ליום 31 בדצמבר 2020.

חלוקת דיבידנד - בישיבתו מיום 26 לדצמבר 2019 המליץ דירקטוריון הבנק לאסיפה הכללית של הבנק, נוכח העובדה שהבנק עמד ביחס הלימות ההון שהוא מעבר לנדרש על ידי המפקח על הבנקים ולאחר בחינה שערך, לרבות כי נתקיימו כל התנאים לחלוקה מותרת על פי חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים, לאשר חלוקת דיבידנד במזומן בסך של 100 מיליון ש"ח. ביום 22 בינואר 2020 אישרה האספה הכללית של הבנק חלוקת דיבידנד במזומן בסך 100 מיליון ש"ח, המהווה 1.359 ש"ח למניה רגילה וביום 11 בפברואר 2020 שולם הדיבידנד. לעניין חלוקת דיבידנד בעין ראה באור 32 ד' ו-ז'.

יעד הלימות ההון

ביום 29 בנובמבר, 2018 אישר דירקטוריון הבנק עקרונות לתכנית פעולה להתייעלות שמטרתה, הינן בין היתר, להגדיל את יחסי ההון של הבנק, כך שבמהלך שנת 2019 יעמוד יחס הלימות ההון רובד 1 של הבנק על 10.3%, תוך שמירת יציבות הרווחיות והתשואה.

ביום 31 במרס 2020 פרסמה המפקחת על הבנקים הוראת שעה בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה" ("להלן "הוראת השעה"), במסגרתה בין היתר, הודיעה המפקחת, כי על מנת להבטיח יכולתם של הבנקים להמשיך ולהציע אשראי, יופחתו יעדי ההון המזעריים הנדרשים מהבנקים, ובאשר לבנקים קטנים ובינוניים (בנק שנכסיו במערכת אינם שווים או עולים על 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית) - יחס הון רובד 1 הנדרש ממנו לא יפחת מ- 8% במקום 9% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ- 11.5% במקום 12.5% עובר לשינוי. תוקף הוראת השעה הינו עד ליום 30 בספטמבר 2020 ורשאית המפקחת, באישור הנגיד, להאריך את תוקף הוראת השעה בשה חודשים נוספים. ביום 16 בספטמבר 2020, הוחלט להאריך את תוקף הוראת השעה מיום 30 בספטמבר 2020 ליום 31 במרס 2021. לאחר מכן, ידרשו הבנקים להציג מתווה מדורג לצבירה מחדשת של ההון שנשחק על פני שנתיים. בהתאם להוראת השעה, החליט דירקטוריון הבנק ביום 30 באפריל 2020 לעדכן את יעדי הלימות ההון של הבנק כך שיחס הלימות ההון רובד 1 לא יפחת מ- 9.3% (במקום 10.3% קודם לכן). ביום 30 בנובמבר 2020 וביום 10 בדצמבר 2020 פנה הבנק לפיקוח על הבנקים בפניה משותפת יחד עם בנק מזרחי טפחות בבקשה להקלות אגב מיזוג הבנק לבנק מזרחי טפחות. ביום 30 בדצמבר 2020 התקבל בבנק מכתב מהפיקוח על הבנקים ובו מענה לבקשה להקלות אגב תהליך המיזוג כאמור, לפיו נקבעו לבנק יעדי הון רובד 1 והון כולל 9.3% ו- 12.3% בהתאמה. בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 31 בדצמבר 2020, הבנק שומר שוליים נאותים ליחסים שנקבעו.

לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 329 אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיוור שהועמדו בתקופת המשבר וזאת על מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי.

באור 22ב - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
 סכומים מדווחים

1. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון".

א. בנתוני המאוחד

31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020
במיליוני ש"ח	
2,703	3,047
810	785
<u>3,513</u>	<u>3,832</u>
באחוזים	
10.73%	12.91%
13.95%	16.23%
9.39%	8.44%
12.89%	11.94%

1. הון לצורך חישוב יחס ההון

הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים¹
 הון רובד 2, לאחר ניכויים
 סך הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכויי אשראי
 סיכויי שוק
 סיכון תפעולי
 סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
 יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים²
 יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים²

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020
במיליוני ש"ח	
2,638	3,038
2,638	3,038
(31)	(53)
(7)	(5)
(38)	(58)
103	67
<u>2,703</u>	<u>3,047</u>

1. הון רובד 1

הון עצמי
 סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים

התאמות פיקוחיות וניכויים¹:

מיסים נדחים לקבל
 התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון רובד 1
 סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תכנית ההתייעלות- הון עצמי רובד 1
 סך התאמות בגין תכנית ההתייעלות- הון עצמי רובד 1
 סך הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

ראה הערות להלן.

באור 22 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים

1. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד) (המשך)

31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020
	במיליוני ש"ח
543	518
267	267
810	785
-	-
810	785

2. הון רוברד 2

הון רוברד 2: מכשירים, לפני ניכויים

הון רוברד 2: הפרשות, לפני ניכויים

סך הון רוברד 2, לפני ניכויים

ניכויים:

סך הכל ניכויים - הון רוברד 2

סך הכל הון רוברד 2

ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רוברד 1

31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020
	באחוזים
10.32%	12.63%
0.41%	0.28%
10.73%	12.91%

יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת התאמות בגין תכנית ההתייעלות

השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות¹

יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון

1. הערה: התאמות פיקוחיות וניכויים: בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון- ההון הפיקוחי". התאמות בגין תכנית התייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקח על הבנקים מיום 12.1.2016 ואשר תוקפן הוארך ביום 16.9.2018 בנושא "ההתייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: "התאמות בגין תכנית ההתייעלות"), ולאחר קבלת אישור מהפיקוח על הבנקים, ההתאמות פוחדות בהדרגה על פני 5 שנים משנת 2017 ועד ליום 31.12.2021. בנוסף ביום 31.12.18 אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות (להלן: "תכנית התייעלות נוספת") ולאחר קבלת אישור מהפיקוח על הבנקים בהתאם למכתב המפקח על הבנקים כאמור לעיל, השפעה זו תיזקף בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2019 ואילך. לפרטים נוספים בדבר השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תכניות ההתייעלות ראה סעיף ב' לעיל.

2. דרישות יחס הון עצמי רוברד 1 בשיעור 9% יחס הון כולל בשיעור 12.5% חלות מיום 1 בינואר 2015. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2015 חלות דרישות יחס הון נוספות בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לפיו החל מהדוחות לרבעון הראשון של שנת 2020, בוצעה הפחתה של דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת. כמו כן, לדרישות אלה מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח, וזאת למעט הלוואות לדיוור שהוענקו במהלך תקופת משבר הקורונה. לאור האמור לעיל, יחס הון עצמי רוברד 1 המזערי הנדרש יחס ההון הכולל המזערי הנדרש למועד הדיווח הינם 8.44% ו-11.94%, בהתאמה.

2. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

להלן דיווח על יחס המינוף על בסיס נתוני מאוחד¹:

31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020
	במיליוני ש"ח
2,703	3,047
45,089	49,803
5.99%	6.12%
5.00%	4.50%

הון רוברד 1²

סך החשיפות

יחס המינוף

יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים³

1. מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218 בדבר יחס מינוף.
 2. להשפעת הוראות המעבר והשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיפים ב.1 ו-ג.1 לעיל.
 3. ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בעניין "התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)" לעדכון נוהל בנקאי תקין 250, במסגרתה בין היתר, עודכן כי תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא פחות מ- 24% יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 4.5% במקום 5%. בהתאם למכתב מהפיקוח על הבנקים ובו מענה לבקשה להקלות אגב תהליך המיזוג, נקבע לבנק יעד יחס מינוף של 4.5%. בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 31 בדצמבר 2020 הבנק שומר על שוליים נאותים ליחס שנקבע, לפרט נוסף ראה באור 33 (1).

באור 22 ב – הלימות ההון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

3. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

להלן דיווח על כיסוי נזילות על בסיס נתוני מאוחד^{1,2}:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	
31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020
	באחוזים
130%	161%
100%	100%

יחס כיסוי הנזילות

יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

1. במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
2. מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 221 בדבר יחס כיסוי נזילות.

באור 23 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים

א. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגביה¹:

מאוחד והבנק	
31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020
במיליוני ש"ח	
104	91

יתרת אשראי מפיקדונות לפי מידת גביה²

מטבע ישראלי צמוד למדד

1. אשראים ופקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראים (או הפקדונות) עם מרווח או עם עמלת גביה (במקום מרווח).
2. הלוואות עומדות ופקדונות ממשלה שניתנו בגינם בסך 11 מיליון ש"ח (2019 - 8 מיליון ש"ח) לא נכללו בלוח זה.

ב. תזרימים בגין עמלת גביה ומרווחי ריבית בגין הפעילות במידת גביה - מאוחד והבנק

ליום 31 בדצמבר 2020							
סך הכל ליום 31 בדצמבר 2019	סך הכל	מעל 10		מעל 5		מעל 3	
		מעל 20 שנים	עד 20 שנים	עד 10 שנים	עד 5 שנים	עד 3 שנים	עד שנה
							במיליוני ש"ח

במגזר הצמוד למדד

תזרימים חוזיים עתידיים
תזרימים עתידיים צפויים
לאחר הערכת הנהלה
לפרעונות מוקדמים
תזרימים צפויים מהזונים
לאחר הערכת הנהלה
לפרעונות מוקדמים¹

5	4	-	-	1	1	1	1
5	3	-	-	-	1	1	1
5	3	-	-	-	1	1	1

1. ההיוון בוצע לפי שיעור ממוצע של 1.10% (לשנת 2019 - 1.61%).

באור 23 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

31 בדצמבר		מידע על העמדת הלוואות במשך השנה
2020	2019	
במיליוני ש"ח		הלוואות עומדות
3	1	

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות:

1. דמי שכירות של מבנים וציוד בשל התקשרויות לתשלום בשנים*

מאוחד והבנק		
31 בדצמבר 2020	31 בדצמבר 2019	
במיליוני ש"ח		
21	23	בשנה ראשונה
20	21	בשנה שניה
20	19	בשנה שלישית
18	19	בשנה רביעית
13	18	בשנה חמישית
24	38	מעל חמש שנים
116	138	סך הכל

* ההתחייבות כוללת גם את תקופת האופציה הראשונה בחוזה.

2. ליום 31 בדצמבר 2020 קיימת התחייבות לרכישת מבנים וציוד בסך של כ- 1 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 - קיימת התחייבות לרכישת מבנים וציוד בסך של כ- 4 מיליון ש"ח).

3. חברה מאוחדת התחייבה להשקיע בתאגידים ריאליים נוספים ובקרן גידור סכום של 22 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 - 34 מיליון ש"ח) וזאת בהתקיים תנאים מסוימים כפי שנקבעו בהסכמים עם אותם תאגידים.

4. הסכם לקבלת שירותי מחשוב

לבנק התקשרות מהותית רבת שנים עם לאומי בהתאם להסכם שנחתם ביום 2 בספטמבר 2001 והוארך מעת לעת, בנוגע למתן שירותי מחשוב ותפעול לחלק ניכר ממערכות הליבה הבנקאיות בשיטה של מיקור חוץ, שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016 (והארכה כמפורט להלן) (להלן: "ההסכם"). ממועד זה החלה תקופה של שלוש שנים המוגדרת כ"פרויקט סיום ההתקשרות" וזו הארכה ביום 29 במרס, 2018 בהתאם להצעת לאומי עד ליום 30 ביוני, 2021 (להלן: "תקופת ההפרדות").

בהתאם לאישור דירקטוריון הבנק מיום 12 במאי 2020, התקשר הבנק עם לאומי בתוספת להסכם (להלן: "התוספת") ובמקביל החליט שלא להמשיך בפרוייקט החלפת מערכות המחשוב של הבנק שנבחן על ידו. בהתאם לתוספת זו נקבעו בין הצדדים, בין היתר, ההסכמות הבאות:

תוקפו של ההסכם יוארך עד ליום 31 בדצמבר 2022 (להלן: "תום תוקף התוספת") ותוספת זו תחול רטרואקטיבית החל מיום 1 בינואר 2020.

לבנק לא תהיה זכות להפסיק את ההתקשרות לפני מועד תום תוקף התוספת.

הבנק יהיה זכאי לקבל מלאומי בהתאם לתוספת את היקף השירותים השוטפים ורמת השירות כפי שניתנו לבנק ביום 31 בדצמבר 2016, טרם תחילת תקופת ההיפרדות בין הצדדים (להלן: "השירותים השוטפים"). לאומי יספק לבנק את השירותים השוטפים בתקופת התוספת על פי עקרון ה follow me, קרי - על פי כלל לפיו פיתוחים שיפתח לאומי עבורו (החלפת מערכות ותשתיות) יפותחו במקביל עבור הבנק, בכפוף להוראות ההסכם, ולצורך כך ינקוט הבנק בכל פעולה שתידרש על מנת להטמיע את המערכות או התשתיות החדשות (להלן: "מנגנון ה- follow me").

התמורה שישלם הבנק בעבור השירותים השוטפים (להלן: "הסכום הבסיסי") תהיה בסכום של 125 מיליון ש"ח בגין שנת 2020 ובסכום של 135 מיליון ש"ח לשנה בגין השנים 2021-2022. כמו כן הובהר בהסכם כי הסכום הבסיסי אינו כולל עלויות ייחודיות של יישום והתאמות של מנגנון ה- follow me עבור הבנק שיתווספו לסכום הבסיסי ויחולו על הבנק.

תוקף התוספת הותנה בקבלת חוות דעת מעודכנת ביחס לתחולת פטור רשות דיני התחרות למיזמים משותפים, העומדת בכללי ה- self-assessment המאשרת כי אין מניעה להמשיך מתן השירותים על ידי לאומי לפי ההסכם או בקבלת אישור רשות התחרות לכך בלוחות הזמנים הקבועים בתוספת. ביום 26 במאי 2020 התקבלה חוות דעת מעודכנת ביחס לתחולת פטור רשות דיני התחרות למיזמים משותפים, העומדת בכללי ה- self-assessment המאשרת כי אין מניעה להמשיך מתן השירותים על ידי לאומי לפי התוספת. זאת לאחר שרשות התחרות אישרה

באור 23 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

לב"כ הבנק כי היא אינה מבקשת כי התוספת תוגש לאישורה, וכי הצדדים רשאים לבצע בדיקה עצמית של התוספת ומידת התאמתה לדיני התחרות. בכך התקיים התנאי המתלה לתוקף התוספת כפי שנקבע בין הצדדים. בשים לב לתקופת ההסכם עם לאומי כאמור לעיל, הבנק נערך להפרדות בתום תקופת ההסכם ובשים לב למיזוג הצפוי עם בנק מזרחי טפחות.

בעקבות התקשרות הבנק עם לאומי בתוספת להסכם המחשוב והתפעול הנ"ל, סך הוצאות המחשוב של הבנק לשנת 2020 הסתכמו בסך של 261 מיליון ש"ח לעומת 200 מיליון ש"ח בשנת 2019.

5. ביום 27 באוקטובר 2015 חתם הבנק על תוספות להסכם בין הבנק לבין כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל") ולהסכם נוסף בין הבנק לבין חברת דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן: "דיינרס"), חברה בשליטת כאל, שניהם מיום 1 ביולי 2010 (להלן: "ההסכמים" ו-"תוספות"). ההסכמים נקשרו בשעתם לתקופה של 10 שנים, ועל פיהם מנפיקות כאל ודיינרס כרטיסי אשראי, כרטיסי בנק וכרטיסים משולבים ללקוחות הבנק ומספקות ללקוחות את השירותים הכרוכים בהנפקת הכרטיסים ללקוחות והגלומים בשימוש בהם. ההסכמים מעגנים זכויות הצדדים וכן הסדרי תפעול ומתן שירותים על ידי כאל ו/או דיינרס לכרטיסי חוב שיונפקו במסגרת ההסכם וכן את יתר התנאים הנוגעים לכך. כמו כן, במסגרת התיקונים להסכם שנכנסו לתוקף בשנת 2015, עם קבלת פטור מהסדר כובל מן הממונה על התחרות הכלכלית (ביום 30 בדצמבר 2015), הוסכם כי הבנק יקבל מכאל ומדיינרס תגמול ומענק שנתי בכפוף לתנאים עסקיים הנוגעים להנפקה משותפת של כרטיסים. תוקף ההסכמים העדכניים הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2021 בכפוף לתנאיהם, ובכלל זה, תנאי ביטולם.

6. ביום 3 בפברואר 2011 התקשר הבנק עם ישראלכרט בע"מ בהסכם לתקופה של חמש שנים, להנפקת כרטיסי חוב של המותגים "ישראלכרט" ו-"מאסטרכארד". ההסכם קובע, בין היתר, הוראות בקשר לחלוקת האחריות בין פועלים אקספרס בע"מ לבנק, נוכח הוראות חוק כרטיסי חוב, וכן את התנאים העסקיים התפעוליים והמשפטיים הרלבנטיים להנפקה כאמור. תקופת ההסכם תוארך אוטומטית לתקופות נוספות בנות שנתיים כל אחת, אלא אם יודיע מי מן הצדדים למשנהו, בדרכים הקבועות בהסכם, כי הוא אינו מעוניין בהארכה כאמור. באותו תאריך, התקשר הבנק עם פועלים אקספרס בע"מ בהסכם לתקופה של ארבע שנים, להנפקת כרטיסי חוב של המותג "אמריקן אקספרס". ההסכם קובע, בין היתר, הוראות בקשר לחלוקת האחריות בין פועלים אקספרס בע"מ לבנק נוכח הוראות חוק כרטיסי חוב, וכן את התנאים העסקיים, התפעוליים והמשפטיים הרלבנטיים להנפקה כאמור, תקופת ההסכם תוארך אוטומטית לתקופות נוספות בנות שנתיים כל אחת, אלא אם יודיע מי מן הצדדים למשנהו, בדרכים הקבועות בהסכם, כי הוא אינו מעוניין בהארכה כאמור.

7. הבנק התקשר מעת לעת (החל משנת 2010) בהסכמים עם מימון ישיר מקבוצת ישיר (2006) בע"מ (להלן: "מימון ישיר"), במסגרתם רכש הבנק בדרך של המחאת זכויות והתחייבויות על דרך המכר, תיקי הלוואות שהועמדו על ידי מימון ישיר ללקוחות פרטיים לצורך רכישת כלי רכב וכן הלוואות לכל מטרה. במועד רכישת הלוואות ממימון ישיר, עם קיום התנאים להכרה בנכס פיננסי (על פי FAS 166), רושם הבנק את הלוואות הנרכשות בספריו בגובה התמורה קרי, שווי הוגן, למעט הלוואות אשר לגביהן לבנק יש זכות החזרה לתקופה שהוגדרה בהסכם אשר נרשמות כחוב מובטח למימון ישיר. הכנסות המימון בעסקה נרשמות בהתאם לריבית האפקטיבית של הלוואות הנרכשות.

ביום 27 בדצמבר, 2018 חתמו הבנק ומימון ישיר על הסכם המתקן ומחליף את ההסכמים הקודמים ביניהם (להלן: "כתב התיקון להסכם"), במסגרתו הוארכה תקופת ההסכם בין הבנק לבין מימון ישיר עד ליום 27 בדצמבר, 2019 כך שיתרת הקרן של כל הלוואות שנמכרו וימכרו לבנק מכח כל ההסכמים בין הבנק לבין מימון ישיר (קיימים) ועתידיים) לא תעלה בכל עת על 2 מיליארד ש"ח (להלן: "סכום תקרה").

ביום 1 במאי, 2019 חתמו הבנק ומימון ישיר על תיקון להסכם בניהם כך שהסכום המירבי של יתרת הקרן של כל הלוואות אשר נמכרו ותימכרנה לבנק מכח כל ההסכמים בין הבנק לבין מימון ישיר (קיימים) ועתידיים) יועלה מ-2 מיליארד ש"ח ל-2.2 מיליארד ש"ח. יתר הוראות ההסכם תשארנה ללא שינוי. ביצועה של כל עסקת מכירת תיקי הלוואות כאמור בין הצדדים, יהיה כפוף לקיומם של תנאים שסוכמו במסגרת ההסכמים בין הצדדים וכן לשיקול דעת כל אחד מהצדדים. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, ביצועה של עסקת מכירת תיקי הלוואות כאמור בכפוף לסכום התקרה, מותנה באישור הבנק בכתב ומראש. ביום 22 בינואר 2020, חתמו הבנק ומימון ישיר על תוספת להסכם במסגרתה הוארכה תקופת ההסכם בין הבנק לבין מימון ישיר עד ליום 31 בדצמבר 2021.

8. כבטחון לקיום כל התחייבויות הבנק בהתאם להסכם המתייחס ללוואות זכאות מכספי המדינה שנחתם בין הבנק לבין ממשלת ישראל בשנת 2004, ותוספת להסכם שנחתם בשנת 2008, המציא הבנק לאוצר התחייבות אוטונומית בלתי מותנית צמודה למדד, נכון ליום 31 בדצמבר 2020 בסך של כ- 17 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019- 12 מיליון ש"ח).

באור 23 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

9. א. בהתאם לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי, וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים ועובדים בהם), התשנ"ו - 1995, החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ (חברה מאוחדת) הפקידה פקדון בסך של 8 מיליון ש"ח בבנק (31 דצמבר 2019 - 8 מיליון ש"ח) לטובת בעלי יחידות בקרנות נאמנות, שהחברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ משמשת להן כנאמן.

ב. חברה מאוחדת שעסקה בחיתום שהינה במעמד "חתם לא פעיל" מכוסה בביטוח אחריות מקצועית בהתאם לתקנות ניירות ערך (חיתום), התשנ"ז-2007.

10. בהתאם להסכמים שנחתמו ביום 18 בדצמבר, 2006, ביום 27 באוגוסט 2009, ביום 28 באוגוסט, 2011 וביום 25 בנובמבר, 2013 בין אגוד הנפקות בע"מ, חברה מאוחדת, לבין הבנק, התחייב הבנק כלפי הנאמנים לתעודות ההתחייבות שהנפיקה החברה המאוחדת לקיים את תנאיהן של תעודות ההתחייבות ולפרוע אותן בהתאם לתנאיהן.

11. ביום 22 ביוני, 2009 אישרה האסיפה הכללית של הבנק עסקה להגדלת סכום ההתחייבות לשיפוי שניתנה למי שיכהנו, מעת לעת, כנושאי משרה בבנק ובחברות הבת של הבנק (להלן: "נושאי המשרה"), במסגרת כתב התחייבות לשיפוי שאושר על ידי האסיפה הכללית של הבנק ביום 29 בדצמבר, 2005 (להלן: "כתב ההתחייבות"), לעניין הצעה ו/או הנפקה של ניירות ערך באמצעות תשקיף, על כל הנובע מכך, כמפורט בסעיף (1) לנספח א' לכתב ההתחייבות וזאת בסך נוסף של 15 מיליון דולר ארה"ב (להלן: "סכום השיפוי הנוסף"), מעבר להתחייבות לשיפוי בסך של 35 מיליון דולר ארה"ב, הנקוב בכתב ההתחייבות האמור. סכום השיפוי הנוסף יוחד אך ורק לאירוע המפורט בסעיף (1) לנספח א' לכתב ההתחייבות הנ"ל (שענינו הצעה ו/או הנפקה של ניירות ערך באמצעות תשקיף). מובהר, כי השיפוי בקשר לאירועים הכלולים בסעיף (1) לנספח א' לכתב ההתחייבות יינתן תחילה מתוך סכום השיפוי הנוסף (15 מיליון דולר ארה"ב), וככל שיידרש שיפוי בגין אירוע מהסוג האמור העולה על סכום השיפוי הנוסף, ישופו נושאי המשרה גם מתוך סכום ההתחייבות לשיפוי הקיים בסך 35 מיליון דולר ארה"ב. הגדלת סכום ההתחייבות לשיפוי, כמפורט לעיל, אושרה על ידי ועדת הביקורת ביום 27 באפריל 2009 ועל ידי דירקטוריון הבנק ביום 30 באפריל 2009. לבעלי השליטה ששמותיהם מפורטים להלן עניין אישי בעסקה או היה עניין אישי בעסקה בעת אישורה בהתאם למפורט להלן עקב הגדלת סכום השיפוי ביחס לעצמם ו/או לקרוביהם, המכהנים כדירקטורים בחברה: מר ישעיהו לנדאו ז"ל, בעל השליטה בישיעהו לנדאו אחזקות (1993) בע"מ, הנמנית על בעלי השליטה בבנק - ביחס להגדלת ההתחייבות לשיפוי לעצמו ולמר יגאל לנדאו (בנו); גב' רות מנור וגב' דרורה זכאי, בעלות השליטה בעת אישור העסקה בכספי דוד לובינסקי (אחזקות) 1993 בע"מ ונכסי שרודר בע"מ, הנמנות על בעלי השליטה בבנק - ביחס להגדלת ההתחייבות לשיפוי למר יצחק מנור (בעלה של גב' רות מנור) ולמר חיים אלמוג (חתנה של גב' דרורה זכאי בעת אישור השיפוי).

12. א. הבנק, הנמנה על החברים במסלוקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ התחייב, ביחד עם יתר חברי הבורסה, לפצות הדדית את המסלוקה של הבורסה אם יגרם לה נזק בקשר עם חוסר מלאי או חוסר כיסוי כספי של אחד מחברי הבורסה. במסגרת זו הקימה המסלוקה קרן סיכונים בה ישתתפו כל חברי המסלוקה ובכללם הבנק. דירקטוריון המסלוקה החליט בנובמבר 2008 לתקן את הסעיף הדרוש במתן בטוחות על ידי החברים בגין קרן הסיכונים של המסלוקה. בהתאם לתיקון כל חבר יפקיד להבטחת חלקו בקרן הסיכונים לפחות 25% בטוחות במזומן. חלקו של הבנק בקרן הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020 הינו 9 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 - 6 מיליון ש"ח). לעניין שעבודים בגין הנ"ל ראה באור 24.

ב. מסלוקת מעו"ף בע"מ מופעלת על ידי הבורסה לניירות ערך בע"מ. עיסוקיה העיקריים של המסלוקה הם הוצאת אופציות, העמדת כלים לסליקת עסקאות באופציות ומימושן ואספקת שירותים נלווים לחברי המסלוקה ולמסחר באופציות וחוזים עתידיים. הבנק, הנמנה על החברים במסלוקה, אחראי, ביחד עם יתר חברי המסלוקה כלפי המסלוקה, לכל חבות כספית המתחייבת מעסקאות באופציות המתבצעות בבורסה. לצורך כך הקימה המסלוקה קרן סיכונים. חבר המסלוקה אחראי כלפי המסלוקה לחלקו בקרן הסיכונים, הנקבע בשיעור יחסי לפעילותו באופציות או לסך הבטוחות שעליו להעמיד למסלוקה ובתנאים הנקבעים בידי דירקטוריון המסלוקה מעת לעת. דירקטוריון מסלוקת מעו"ף החליט בנובמבר 2008 לתקן את הסעיף הדרוש במתן הבטוחות על ידי החברים בגין קרן הסיכונים של המסלוקה. בהתאם לתיקון כל חבר יפקיד להבטחת חלקו בקרן הסיכונים לפחות 25% בטוחות במזומן. לתאריך המאזן חלקו של הבנק בקרן הסיכונים הוא 76 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 - 37 מיליון ש"ח). חלקו של הבנק בקרן הסיכונים עלול לגדול אם אחד או יותר מהחברים האחרים במסלוקה, לא יעמדו בהתחייבויותיהם.

באור 23 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

הבנק התחייב כלפי המסלקה לתשלום כל חיוב כספי הנובע מעסקאות עבור לקוחותיו בגין כתיבת אופציות הנסחרות במסגרת המסלקה. סך הערבויות בגין עסקאות עבור לקוחות ליום 31 בדצמבר 2020 הינו 39 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 - 25 מיליון ש"ח). לעניין שעבודים בגין הנ"ל ראה באור 24.

13. תיקון כתב ההתחייבות לשיפוי נושאי משרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק ותיקון הוראות תקנון הבנק העוסקות בשיפוי וביטוח נושאי משרה:

ביום 31 באוקטובר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק בהמשך לאישור ועדת הביקורת מיום 6 בספטמבר 2012 ולאחריו אישור דירקטוריון הבנק מיום 10 בספטמבר 2012 תיקון לנוסח כתב ההתחייבות לשיפוי נושאי משרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק, ובכלל זה לדירקטורים שבעלי שליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם, שמכניהם, כיהנו או יכהנו בבנק או בחברות בנות שלו. זאת, בין היתר, בעקבות תיקוני חקיקה שונים, ובכלל זה חוק החברות, תשנ"ט - 1999, חוק ייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א - 2011, חוק התחרות הכלכלית (תיקון מס' 13), התשע"ב - 2012, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (להלן: "תיקוני החקיקה") וכן לעדכן את נספח האירועים המצורף לכתב ההתחייבות לשיפוי, וזאת בשים לב לשינויים ולהתפתחויות באופי ובהיקף הסיכונים המשפטיים החלים על הבנק וחברות הבת שלו (להלן: "תיקון כתב ההתחייבות לשיפוי" או "העסקה"). לבעלי השליטה דאז ששמותיהם מפורטים להלן, היה עניין אישי בעסקה או היה עניין אישי בעסקה בעת אישורה בהתאם למפורט להלן: מר ישעיהו לנדאו ז"ל³, ביחס לאישור תיקונים לכתב ההתחייבות לשיפוי עבור ה"ה מר ישעיהו לנדאו ז"ל ומר יגאל לנדאו (ישעיהו לנדאו אחזקות (1993) בע"מ אשר מר ישעיהו לנדאו ז"ל (אביו של מר יגאל לנדאו) הינו בעל השליטה בה, היווה חלק מגרעין השליטה בבנק) וזאת הואיל וההחלטה האמורה תחול לגבי בעל השליטה או קרובו שצינו לעיל, בתוקף כהונתם כדירקטורים בבנק. הגב' רות מנור לעניין קבלת ההחלטה בדבר התיקונים לכתב ההתחייבות לשיפוי למר יצחק מנור שכיהן כדירקטור בבנק עד ליום 10 באוגוסט 2011 (מר יצחק מנור הינו בעלה של הגב' רות מנור, השולטת יחד עם ד"ר יעל אלמוג זכאי, בנכסי דוד לובינסקי (אחזקות) 1993 בע"מ ונכסי שרודר בע"מ, הנמנות על בעלי השליטה בבנק). כמו כן, ולמען הזירות, יצוין כי לד"ר יעל אלמוג זכאי ו/או לנכסי דוד לובינסקי (אחזקות) 1993 בע"מ ו/או לנכסי שרודר בע"מ עשוי להיות עניין אישי בדבר התיקונים לכתב ההתחייבות לשיפוי למר חיים אלמוג שכיהן כדירקטור בבנק מטעם ד"ר יעל אלמוג זכאי ו/או נכסי דוד לובינסקי (אחזקות) 1993 ו/או נכסי שרודר בע"מ. עבור לאישור תיקון כתב ההתחייבות לשיפוי אישרה ביום 31 באוקטובר 2012 האסיפה הכללית של הבנק (בהמשך לאישור ועדת הביקורת מיום 6 בספטמבר 2012 ולאחריו אישור דירקטוריון הבנק מיום 10 בספטמבר 2012) לתקן את תקנות 127 ו-129 בתקנון הבנק, בנושא שיפוי וביטוח נושאי משרה, וזאת בין היתר, לצורך התאמת נוסח התקנות האמורות לתיקוני החקיקה (להלן: "תיקון התקנון"). עוד יצוין, כי ביום 6 בפברואר 2013 תוקן תקנון הבנק באופן שהוכללה בו מגבלה לעניין סכום השיפוי המרבי שישלם הבנק במסגרת התחייבות מראש לשפות נושאי משרה. בהמשך לאישור ועדת התגמול של הבנק מיום 23 ביולי 2015 ולאישור דירקטוריון הבנק מיום 2 בספטמבר 2015, החליטה האסיפה הכללית של הבנק ביום 25 באוקטובר 2015 לאשר מחדש את כתב ההתחייבות לשיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה בבנק או קרוביהם או שבעלי השליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם, שמכניהם, כיהנו או יכהנו בבנק או בחברות הבנות שלו, באותם תנאים ובאותו נוסח של כתב ההתחייבות לשיפוי הקיים לנושאי משרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק, כפי שאושר על ידי האסיפה הכללית של הבנק ביום 31 באוקטובר 2012.

מאחר וכתב ההתחייבות לשיפוי חל גם על דירקטורים שהם בעלי שליטה בבנק או קרוביהם או שבעלי השליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם, אישרה האסיפה הכללית מחדש ביום 10 במאי 2018, לאחר אישורם של הדירקטוריון ביום 29 במרס, 2018 וועדת התגמול ביום 25 במרס, 2018, בהתאם להוראת סעיף 275(א1)(1) לחוק החברות, את כתב ההתחייבות לשיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה בבנק או קרוביהם או שבעלי השליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם, שמכניהם, כיהנו או יכהנו בבנק או בחברות הבנות שלו, באותם תנאים ובאותו נוסח של כתב ההתחייבות לשיפוי הקיים.

ביום 29 באוקטובר, 2018 אישרה האסיפה הכללית של הבנק לעדכן תיקון לנוסח כתב ההתחייבות לשיפוי נושאי משרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק וכן למנכ"לית הבנק, כך שסכום השיפוי המירבי שישלם הבנק לנושאי המשרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק (בנוסף לסכומים שיתקבלו על פי פוליסות ביטוח שישולמו לנושא משרה או לעובד בבנק ו/או בחברות הבנות של הבנק), לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק, לפי דוחותיו הכספיים

³ ביום 25, בנובמבר 2018 נפטר מר ישעיהו לנדאו ז"ל.

באור 23 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

האחרונים שיפורסמו לפני מועד התשלום בפועל של סכום השיפוי וכן לתקן את נספח האירועים המצורף לכתב ההתחייבות לשיפוי, וזאת בהמשך לאישור ועדת התגמול מיום 17 לספטמבר, 2018 ואישור הדירקטוריון מיום 20 בספטמבר, 2018 לעדכן כתב ההתחייבות לשיפוי כאמור לעיל, לכלל נושאי המשרה בבנק ובחברות הבנות (לרבות דירקטורים בבנק, ובכללם דירקטורים שבעלי השליטה בבנק עשויים להיחשב בעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם ומנכ"לית הבנק). ההחלטה על תיקון כתב ההתחייבות לשיפוי התקבלה בשים לב להיקף הסיכונים לנושאי המשרה בבנק, הנובעים, בין היתר, מאי הוודאות בה פעל הבנק בעקבות ההתקשרות בין בעלי השליטה בבנק לבין מזרחי טפחות בהסכם במסגרתו התחייבו בעלי השליטה בבנק למכור את אחזקותיהם בבנק בהצעת רכש שיפרסם מזרחי טפחות, ועל רקע הודעת מזרחי טפחות שבכוונתו למזג את הבנק ככל שירכוש את מניותיו, ומהשלכותיה של אי הוודאות הנובעת מהאמור על הבנק והתנהלותו ובעקבות עדכוני חקיקה ורגולציה. ההחלטה לעדכן את סכום השיפוי המירבי במסגרת כתב השיפוי לנושאי המשרה בבנק התקבלה לאחר שוועדת התגמול ודירקטוריון הבנק בחנו גם את היקף השיפוי לנושאי משרה במוסדות בנקאיים אחרים ואת עמידתו של התיקון המוצע במגבלות והכללים שנקבעו בתקנון הבנק ובמדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק.

ביום 23 בפברואר 2021 אישרה האסיפה הכללית של הבנק לאחר אישור דירקטוריון הבנק ביום 22 בפברואר 2021, עדכון תקרת סכום השיפוי בכתב ההתחייבות לשיפוי לנושאי המשרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק, כך שסכום השיפוי המירבי שישלם הבנק לנושאי המשרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק (בנוסף לסכומים שיתקבלו על פי פוליסות ביטוח שישולמו לנושאי משרה או לעובד בבנק ו/או בחברות הבנות של הבנק), לא יעלה על סך של 633 מ' ש"ח המהווה 25% מההון העצמי של הבנק, לפי דוחות הכספיים של הבנק עובר לרכישתו על ידי מזרחי טפחות (היינו 25% מההון העצמי של הבנק בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק ליום 30 ביוני 2020).

14. ביום 30 ביוני 2009 אישר דירקטוריון הבנק מתן כתבי שיפוי בלתי חוזרים ובלתי מותנים לחברות מאוחדות הכוללת את אגוד שוקי הון בע"מ, אגוד הנפקות בע"מ, איגודים סוכנות לביטוח (1995) בע"מ, חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ, כרמל אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ וליבלוב סוכנות לביטוח (1993) בע"מ (וזאת בהמשך לכתבי שיפוי שניתנו בעבר לחברות אגודים בע"מ, אגוד מערכות בע"מ, אגוד השקעות ויזום בע"מ ואגוד ליסינג בע"מ, כאשר לעניין כתב השיפוי לאגוד ליסינג אישר דירקטוריון הבנק השמטת תניות מכתב השיפוי בתוקף מיום 30 ביוני 2009), בגין כל התחייבויותיהן (ללא הגבלה בסכום), לרבות אך לא רק בגין אשראים והלוואות שהוענקו לחברות על ידי הבנק או על ידי כל צד ג', ובגין כל התחייבות אחרת אשר תהיינה לחברות המאוחדות וזאת בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 311 (יחס הון מזערי) (הוחלפה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201) ו-313 (מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים), ובהתאם להוראת נוהל בנקאי תקין 203 בדבר מסגרת עבודה ומדידה להלימות הון - גישה סטנדרטית סיכון אשראי.

15. ביום 31 בינואר 2017 אישר דירקטוריון הבנק (וביום 28 בפברואר 2017 אישר דירקטוריון אגוד הנפקות בע"מ) הסכם פקדונות בין אגוד הנפקות לבין הבנק אשר יחול על הנפקות של אגרות חוב ו/או כתבי התחייבות ו/או ניירות ערך מסחריים שיוצעו מכוח תשקיף המדף שפרסמה אגוד הנפקות ביום 23 בינואר 2017 (נושא תאריך 24 בינואר 2017) ועל הנפקות כאמור שתבצע אגוד הנפקות מכח תשקיף מדף נוספים שתפרסם החברה עם תום תוקפו של התשקיף הנזכר לעיל (להלן: "**הסכם פקדונות משנת 2017**") וזאת בתנאים זהים להסכם הפקדונות שנחתם בין אגוד הנפקות לבין הבנק ביום 25 בנובמבר 2013 שתנאיו מפורטים להלן. לפי הסכם שנחתם ביום 25 בנובמבר 2013 בין אגוד הנפקות לבין הבנק (להלן: "**הסכם הפקדונות משנת 2013**") אשר חל על הנפקות של אגרות חוב ו/או ניירות ערך מסחריים שיוצעו מכוח תשקיף מדף שפרסמה אגוד הנפקות ביום 26 בנובמבר 2013 והנושא תאריך 27 בנובמבר 2013 (להלן: "**תשקיף מדף 2013**", להלן: "**ניירות הערך המוצעים**"), הבנק יכסה את כל הוצאות ההנפקה הישירות של אגוד הנפקות בגין ניירות הערך המוצעים מיד עם הוצאתן בפועל וכן, יחזיר לאגוד הנפקות כל סכום שאגוד הנפקות הוציאה ותוציא בקשר עם הנפקת ניירות הערך המוצעים מכל סדרה, ככל שסכום זה לא כוסה על ידי המרווח על הפקדונות המשולם על ידי הבנק, כמפורט להלן. עוד נקבע בהסכם האמור, כי התמורה מהנפקת ניירות הערך המוצעים על פי תשקיף מדף 2013 תופקד על ידי אגוד הנפקות בפקדונות בבנק, כאשר כל פקדון מבין הפקדונות יהיה בתנאי פרעון, הצמדה וריבית, כפי שיוכסם עם הבנק מעת לעת, אשר יאפשרו פירעון מלא של ניירות הערך המוצעים במועד, והפקדון ישמש לפרעון ניירות הערך המוצעים, ובתוספת מרווח בשיעור של 0.05%, או מרווח בשיעור אחר, כפי שיקבע בין הבנק לאגוד הנפקות, אשר נועד לכסות בקירוב את סכום ההוצאות השוטפות של אגוד הנפקות. כל פקדון יהיה בדרגת פרעון זהה לדרגת הפירעון של תעודות ההתחייבות שתמורתן הופקדה בפקדון. על אף האמור לעיל, במקרה בו תבצע אגוד הנפקות הנפקה בהרחבת סדרה הנקובה בפרמיה או בנכיון, ביחס לקרן תעודות ההתחייבות שהונפקה בדוח הצעת המדף על פי נרשמו תעודות ההתחייבות הנשוא ההנפקה בהרחבת סדרה לראשונה למסחר, עשויים תנאי הפקדון בו תופקד קרן תעודות ההתחייבות לגלם ההתאמה לפרמיה או לנכיון, ובלבד שתנאי הפקדון יאפשרו פירעון מלא של תעודות ההתחייבות במועד, ובתוספת מרווח בשיעור של 0.05% או מרווח בשיעור אחר כפי שיקבע בין הבנק לאגוד הנפקות. הבנק נתן את הסכמתו העקרונית לקיים את כל תנאיהם של ניירות הערך המוצעים, אשר יוחזקו בידי הציבור. הבנק ינפיק התחייבות נפרדת וספציפית, מראש, ביחס

באור 23 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)
ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

לכל הנפקה והנפקה של תעודות התחייבות מהסדרות שתונפקנה, אשר על פיה יתחייב הבנק לקיים את תנאיהן של תעודות ההתחייבות מאותה סדרה ולפרוע אותן בהתאם לתנאיהן. ההתחייבות כאמור לעיל של הבנק אינה ניתנת לביטול או לשינוי. לפי הסכם שנחתם ביום 28 באוגוסט 2011 בין אגוד הנפקות לבין הבנק (להלן: "**הסכם 2011**") אשר חל על הנפקות של אגרות חוב ו/או כתבי התחייבות ו/או ניירות ערך מסחריים (להלן: "**ניירות הערך המוצעים**"), שמבוצעות מכוח תשקיף מדף שפרסמה אגוד הנפקות ביום 29 באוגוסט 2011 (להלן: "**תשקיף מדף 2011**"), הבנק יכסה את כל הוצאות ההנפקה הישירות של אגוד הנפקות בגין ניירות הערך המוצעים מיד עם הוצאתן בפועל. עוד נקבע בהסכם 2011, כי התמורה מהנפקת ניירות הערך המוצעים על-פי תשקיף מדף 2011 תופקד על-ידי אגוד הנפקות בפקדונות בבנק, אשר יהיו בתנאי פירעון והצמדה דומים לתנאי ניירות הערך המוצעים ובתנאי ריבית אשר יהיו זהים או עדיפים מהם, כפי שיוסכם עם הבנק מעת לעת, אשר יאפשרו פירעון מלא של ניירות הערך המוצעים במועד, ובתוספת מרווח בשיעור של 0.05% או מרווח בשיעור אחר, כפי שייקבע בין הבנק לאגוד הנפקות, העשוי לכסות בקירוב את סכום ההוצאות השוטפות של אגוד הנפקות בקשר עם ניירות הערך המוצעים שיונפקו כאמור לעיל. כל פקדון יהיה בדרגת פרעון זהה לדרגת הפרעון של תעודות ההתחייבות שתמורתן הופקדה בפקדון. הסכם 2011 לא יגרע מתוקף הסכמי פקדונות קודמים, שאגוד הנפקות התקשרה בהם עם הבנק, החלים ביחס להנפקות שבוצעו בהתאם לתשקיפים קודמים של אגוד הנפקות, כמפורט להלן:

ביום 12 באפריל 2005 נחתם בין הבנק לבין אגוד הנפקות הסכם פקדונות בקשר לתשקיף מדף שפורסם על ידי אגוד הנפקות ביום 13 באפריל 2005 (להלן: "**הסכם 2005**"), ביום 22 בנובמבר 2005 נחתמה בין הבנק לבין אגוד הנפקות תוספת להסכם 2005, לפיה הורחבה תחילתו של הסכם זה גם לתעודות התחייבות אשר נרשמו למסחר על פי תשקיף מיום 22 בנובמבר 2005, ביום 18 בדצמבר 2006 נחתם בין הבנק לבין אגוד הנפקות הסכם פקדונות (כפי שתוקן ביום 1 בינואר 2007), בקשר לתשקיף מדף שפורסם על ידי אגוד הנפקות ביום 7 בינואר 2007, ביום 27 באוגוסט 2009 נחתם בין הבנק לבין אגוד הנפקות הסכם פקדונות בקשר לתשקיף מדף שפורסם על ידי אגוד הנפקות ביום 31 באוגוסט 2009 (להלן: "**הסכמי הפקדונות הקודמים**"). במסגרת הסכמי הפקדונות הקודמים, נקבע, בין היתר, כדלקמן:

- א. התמורה מהנפקת תעודות ההתחייבות שתונפקנה על פי התשקיפים הנ"ל תופקד על ידי אגוד הנפקות בפקדונות בבנק (להלן: "**הפקדונות**"). כל פקדון מבין הפקדונות יהיה בתנאי פירעון והצמדה דומים לתנאי תעודות ההתחייבות המוצעות על פי התשקיפים הנ"ל, ובתנאי ריבית אשר יהיו תנאים זהים ו/או עדיפים מהם, ובתוספת מרווח בשיעור של 0.12% (או מרווח אחר אשר נועד לכסות את הוצאות אגוד הנפקות בקשר עם הנפקת תעודות ההתחייבות).
- ב. כל פקדון יהיה בדרגת פירעון זהה לדרגת הפירעון של תעודות ההתחייבות שתמורתן הופקדה בפקדון.
- ג. הבנק נתן את הסכמתו העקרונית לקיים את כל תנאיהן של תעודות ההתחייבות שתוצענה על פי התשקיפים הנ"ל, אשר תוחזקנה בידי הציבור, התחייבות הבנק אינה ניתנת לביטול או לשינוי, מאחר שתלויות בה זכויות צד שלישי, דהיינו זכויות בעלי תעודות ההתחייבות והנאמנים לתעודות ההתחייבות.
- ד. ההסכמים יעמדו בתוקפם כל עוד תעודות ההתחייבות תהינה במחזור.

16. ביום 18 באפריל, 2019 אישרה האסיפה הכללית של הבנק בהמשך לאישור דירקטוריון הבנק מיום 12 במרס, 2019 ולאישור ועדת התגמול של הדירקטוריון מיום 7 במרס, 2019, רכישת פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה (D&O) בבנק ובחברות הבנות שלו, בגבולות כיסוי של עד 200 מיליון דולר ארה"ב לאירוע ולתקופה (להלן: "**פוליסת נושאי המשרה**"), וזאת לתקופה של עד 18 חודשים, החל מיום 15 במרס, 2019. בד בבד אישרה האסיפה הכללית בהמשך לאישור ועדת התגמול ולאחריה דירקטוריון הבנק, במועדים הנקובים לעיל, רכישת פוליסת ביטוח בגין אחריות דירקטורים ונושאי משרה מסוג RUN OFF בתנאים זהים לפוליסת נושאי המשרה (למעט התנאים שאינם ישימים לפוליסת RUN OFF שאין אפשרות לבטלה, לשנותה או להאריכה), וזאת לתקופה של 7 שנים ובגבולות כיסוי זהים (200 מיליון דולר ארה"ב לאירוע ולתקופה). בהתאם לאישור, פוליסת ביטוח ה-RUN OFF היתה אמורה להרכש ולהכנס לתוקפה בכפוף להשלמת רכישת הבנק על ידי מזרחי טפחות, (להלן: "**העסקה**"), זאת במטרה להסדיר הכיסוי הביטוחי לנושאי המשרה בבנק בפוליסת ביטוח RUN OFF, מיד עם הפיכת הבנק לחברת בת של מזרחי טפחות או מיד עם מיזוג הבנק עם ולתוך מזרחי טפחות, לפי המועד המוקדם יותר. לפוליסת ה-RUN OFF תהיה תקופת כיסוי לאחור (retroactive date) זהה לזו הקיימת בפוליסת נושאי המשרה הנוכחית. כן נקבע, כי במועד רכישת פוליסת ה-RUN OFF ובכפוף לרכישתה, תבוטל פוליסת נושאי המשרה. פוליסת נושאי המשרה נרכשה אצל קונסורציום מבטחים בלונדון ו-"שירותי החזית" בגין הפוליסה נרכשו מאת חברת ביטוח ישראלית. הפרמיה ששילם הבנק בגין רכישת פוליסת נושאי המשרה (כולל התמורה בגין "שירותי החזית" כאמור) הינה בסך כולל של כ-860 אלפי דולר ארה"ב ל-18 חודשים. כן נקבע כי עלות רכישתה של פוליסת ה-RUN OFF, בכפוף לאמור לעיל תעמוד על כ-1,389 אלפי דולר ארה"ב.

באור 23 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

פוליסת נושאי המשרה חלה בתנאים זהים הן לגבי נושאי משרה שהינם בעלי שליטה בבנק או קרוביהם כמפורט לעיל בסעיף 16 והן לגבי נושאי משרה אחרים בבנק. ביום 30 בספטמבר 2020 אישרה האסיפה הכללית של הבנק לאחר אישורה של ועדת התגמול ביום 10 בספטמבר 2020 ואישורו של דירקטוריון הבנק ביום 13 בספטמבר, 2020 התקשרות בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה D&O בבנק ובחברות הבנות שלו (הכוללת פוליסת Run-off), בתנאי הפוליסה הנ"ל ובגבולות אחריות של כ- 103 מיליון דולר ארה"ב (להלן: "פוליסת נושאי המשרה"), וזאת לתקופה של 12 חודשים, החל מיום 15 בספטמבר 2020 ועד ליום 14 בספטמבר 2021, בתמורה לפרמיה בסך של כ- 2.82 מיליון דולר (כולל התמורה בגין "שירותי החזית").

כמו כן, אישרה האסיפה הכללית של הבנק ביום 30 בספטמבר 2020 לאחר אישורה של ועדת התגמול ביום 10 בספטמבר 2020 ואישורו של דירקטוריון הבנק ביום 13 בספטמבר, 2020 רכישת פוליסת ביטוח בגין אחריות דירקטורים ונושאי משרה מסוג RUN OFF בתנאים זהים לפוליסת נושאי המשרה (למעט התנאים שאינם ישימים לפוליסת Run Off שאין אפשרות לבטלה, לשנותה או להאריכה) ובתמורה לפרמיה בשיעור 350% מהפרמיה של פוליסת נושאי המשרה הנ"ל, וזאת לתקופה של 7 שנים ובגבולות כסוי זהים לה.

ביום 30 בספטמבר 2020 אישרה האסיפה הכללית של הבנק עם השלמת רכישת הבנק על ידי מזרחי טפחות, לאחר אישור ועדת התגמול מיום 24 בספטמבר, 2020 ואישורו של דירקטוריון הבנק מיום 30 בספטמבר 2020, הפעלת פוליסת ה-RUN OFF לנושאי המשרה בבנק ובחברות הבנות וכן הכללת נושאי המשרה בבנק ובחברות הבת של הבנק תחת הפוליסה הקבוצתית של מזרחי טפחות בגין פרמיה בסך של כ- 150 א' דולר חלף פוליסת נושאי המשרה שנרכשה כאמור לעיל ובוטלה באותו מועד והבנק קיבל זיכוי חלקי בגינה.

17. בסוף שנת 2019 הוצאה שומת מע"מ לחברה הבת אגוד ליסינג. השומה עוסקת בעיקרה בחיוב החברה הבת במע"מ עסקאות על מלוא תמורת מכירת הרכב בעת שנמסר לקונה ובאי התרת ניכוי מע"מ תשומות בעת רכישת הרכבים מיבואני הרכב אותם החכירה ללקוחותיה. לדעת הנהלת החברה, בהסתמך על יועציה המשפטיים של החברה, יותר סביר מאשר לא שהחברה לא תידרש לתשלום כלשהוא באשר לדרישת מע"מ. אגוד ליסינג חולקת על השומה והגישה השגה.

18. תובענות שונות נגד הבנק והחברות המאוחדות

א. נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו תלויות ועומדות תביעות משפטיות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התביעות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, קיימות הפרשות נאותות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בגין כל ההפסדים הצפויים הנובעים מהתביעות כנגד הבנק. לא נעשו הפרשות לגבי תביעות אשר לדעת הנהלת הבנק ויועציו המשפטיים סיכוייהן קלושים. סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות תלויות שאפשרות התממשותן אינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה הינו כ- 3.6 מיליון ש"ח.

ב. ביום 23 בפברואר 2017 הומצאה לבנק בקשה שהוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב- יפו לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק, שעניינה קביעת וגביית עמלות, לכאורה שלא כדין, מעסקים קטנים, תוך הפרה של חובות גילוי ואמונים בהן חב הבנק כלפי לקוחותיו ורשלנות (להלן: "הבקשה"). סכום תביעת הקבוצה, על פי אומדן המבקשת, הינו בסך של 48 מיליון ש"ח. המבקשת מציינת כי תביעות ייצוגיות בעילות דומות הוגשו נגד שני בנקים נוספים. הקבוצה המיוצגת על פי הבקשה, הינה כל לקוחות הבנק שענו להגדרת "עסק קטן", כהגדרתו בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008, אשר שילמו עמלות שלא לפי התעריפון החל על "עסק קטן", החל מיום כניסתם לתוקף של כללי העמלות, 1 ביולי 2008, ועד היום. הסעדים המבוקשים בתובענה הינם, בין היתר, מתן צו עשה לבנק לפנות לכל לקוחותיו העסקיים ולעדכןם בדבר המשמעות המעשית של סיווג החשבון כ"עסק קטן" לעניין תעריפון העמלות, מתן צו עשה לבנק לציין במסמכי הבנק את סוג החשבון ואת התעריפון על פיו משולמות העמלות בחשבון וכן השבה ו/או פיצוי כספי ו/או כל סעד אחר לזכות הקבוצה. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת של יועציה המשפטיים, מעריכה את סיכויי הבקשה להתקבל כקלושים.

באור 23 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

19. בקשה לאישור תביעה נגזרת

ביום 21 בדצמבר 2016 התקבלה בבנק בקשה לגילוי ועיון במסמכים על פי סעיף 198א. לחוק החברות, התשנ"ט-1999 שהוגשה למחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב ("הבקשה"). המבקש, הטוען כי הינו בעל מניות בבנק, מבקש מבית המשפט להורות לבנק לגלות מסמכים הנוגעים לאשראים שהעמיד הבנק למר אליעזר פישמן ולאחרים שלחובותיהם ערב מר פישמן אישית (להלן: "האשראים"). זאת לצורך גיבוש עמדה על ידי המבקש בקשר עם הגשת בקשה לאישור תביעה נגזרת, שעניינה לטענתו, הכשלים שנפלו לכאורה בממשל התאגידי בבנק והפרת חובות זהירות ואמונים לכאורה על ידי חברי דירקטוריון וחברי ועדת האשראי של הבנק כלפי הבנק, באישור העמדת האשראים הנזכרים מבלי שיהיו מגובים בביטחונות מספקים ומבלי לפעול כראוי לגביית החוב, באופן המסב לכאורה נזק לבנק. הוחלט על ידי דירקטוריון הבנק על הקמת ועדת תביעות בלתי תלויה לבחינת האירועים הנוגעים לאשראים והנטענים בבקשה. לאור זאת ביום 2 במרס 2017 הגיש הבנק לבית המשפט בקשה לעיכוב הליכים בהתייחס לבקשה. ביום 13 באוגוסט 2017 אישר דירקטוריון הבנק הסדר דיוני אשר אושר על ידי בית המשפט המחוזי ביום 6 באוגוסט 2017, במסגרת תיק הבקשה. על פי ההסדר יעוכבו ההליכים בתיק למשך תקופה של חמישה חודשים על מנת לאפשר לוועדת התביעות הבלתי תלויה, לדון בנושא, ולדירקטוריון עצמו לדון בהמלצותיה. הרכב הוועדה הוא: שופט בית המשפט המחוזי בדימוס, מר עדי זרנקין, אשר עומד בראשה, וחבריה הם מר אברהם אשרי, ופרופ' בן ציון זילברפרב. בהסדר הדיוני נקבע עוד, כי דו"ח הוועדה והמלצותיה יובאו לדיון ולהחלטה בפני דירקטוריון הבנק, וזו תימסר לב"כ המבקש. עוד הוסכם, כי אם יודיע המבקש לאחר כל אלה על כוונה להמשיך בהליכים בתיק הבקשה, יפנו הצדדים להליך גישור בפני כב' השופטת בדימוס הילה גרסטל. עיכוב ההליכים הוארך עד ספטמבר 2019 באישור בית המשפט. הוועדה הבלתי תלויה השלימה עבודתה והמלצותיה נדונו על ידי דירקטוריון הבנק. בהתאם להסדר הדיוני בין הצדדים, תוכן החלטת הדירקטוריון, שהתקבלה במסגרת אותו דיון, נמסר לב"כ המבקש. הצדדים קיימו הליך גישור בפני כב' השופטת הילה גרסטל, אשר לא צלח. ביום 28 ביולי 2019 התקבלה בבנק הודעה מאת ב"כ המבקש בתיק הבקשה, לפיה בכוונת המבקש לפנות לבית המשפט ולעדכנו אודות סיום הליך הגישור, ובד בבד להגיש חלף הבקשה, בקשה לאישור תביעה נגזרת.

ביום 7 באוקטובר, 2019 נודע לבנק מבאי כוחו, כי ביום 25 בספטמבר, 2019 הוגשה בקשה לאישור תובענה נגזרת (להלן: "הבקשה לאישור תובענה נגזרת") נגד 20 משיבים שונים, שלפי הנתען מכהנים או כיהנו כדירקטורים בבנק. עניינה של הבקשה, על פי הנתען בה, הוא מתן הלוואות למר אליעזר פישמן בשנים 2004 עד 2008, ללא בטחונות או כאשר קיימות בטוחות המכסות רק חלק מסך חובותיו, ותוך הפעלת שיקול דעת רשלני והפגנת אדישות. כן נטען לגבי אי נקיטת פעולה על ידי הבנק ונושאי המשרה להחזר כספי הבנק.

המבקש עותר לחייב את המשיבים בנזק שגרמו, לטענתו, ברשלנותם, בסך של 125 מיליון ש"ח, הלוקח להערכתו בחשבון את התקבולים שיתקבלו בהליכי חדלות הפירעון של מר פישמן. בד בבד, בית המשפט אישר את מחיקת הבקשה לגילוי מסמכים המוזכרת לעיל. הבנק הצטרף כמשיב לבקשה לאישור תובענה נגזרת וביום 24 במאי 2020 הוגשה תגובת הבנק לבקשה. בין הבנק לבין המבקש וצד שלישי מתנהלים הליכים בעניין צו חיסיון שהתבקש על-ידי הבנק, ובינואר 2020 נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש הבנק בקשר עם גילוי המסמכים.

ביום 20 באוקטובר 2020, הגיש הבנק בקשה לסלק על הסף את הבקשה לאישור תובענה נגזרת מאחר שהמבקש חדל להיות בעל מניות בבנק בעקבות השלמת הצעת רכש חליפין למניות הבנק על-ידי בנק מזרחי טפחות בע"מ. ביום 31 בדצמבר 2020 החליט דירקטוריון בנק אגוד, בהרכבו העדכני לאחר רכישת מניות הבנק על ידי בנק מזרחי טפחות בע"מ, לשוב ולאמץ את המלצת הוועדה הבלתי תלויה לפיה אין מקום להגיש תביעה נגד הדירקטורים ונושאי המשרה, אשר היו מעורבים בפעילויות הקשורות להעמדת האשראי לפישמן או לגבייתו. עוד החליט הדירקטוריון להנחות את באי כוחו של הבנק לפעול למיצי האפשרות להגיע להסכם פשרה על בסיס ההצעה שהוצעה על ידי המבטחים במסגרת מגעים קודמים עמם.

באור 23 - ערבויות

סכומים מדווחים

להלן פרטים בדבר הסכום המקסימלי של תשלומים עתידיים פוטנציאליים בגין ערבויות :

ליום 31 בדצמבר 2020					
יתרה	סך הכל	פקיעה מעל	פקיעה מעל	פקיעה בין	פקיעה בעוד
בספרים		חמש שנים	שלוש עד	שנה ועד	שנה או
			חמש שנים	שלוש שנים	פחות
309	309	43	8	70	188
1,252	1,252	1,245	-	-	7
785	785	238	21	130	396
1,259	1,259	-	-	-	1,259
3,605	3,605	1,526	29	200	1,850

במיליוני ש"ח

ערבויות להבטחת אשראי
ערבויות לרוכשי דירות
ערבויות והתחייבויות אחרות
התחייבויות להוצאת ערבויות
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2019					
יתרה	סך הכל	פקיעה מעל	פקיעה מעל	פקיעה בין	פקיעה בעוד
בספרים		חמש שנים	שלוש עד	שנה ועד	שנה או
			חמש שנים	שלוש שנים	פחות
325	325	18	20	91	196
1,392	1,392	1,385	-	-	7
951	951	252	36	135	528
1,129	1,129	-	-	-	1,129
3,797	3,797	1,655	56	226	1,860

במיליוני ש"ח

ערבויות להבטחת אשראי
ערבויות לרוכשי דירות
ערבויות והתחייבויות אחרות
התחייבויות להוצאת ערבויות
סך הכל

באור 24 – שעבודים

1. להבטחת סליקת עסקות אשראי תוך יומי שבנק ישראל מקצה או יקצה לבנק מעת לעת במסגרת פעולתו במערכת זה"ב (RTGS), המבצעת סליקה בזמן אמת ואשר נכנסה לפעולה במערכת הבנקאית בסוף יולי 2007, יצר הבנק בחודש יולי 2007, שעבוד שוטף לטובת בנק ישראל, ללא הגבלה בסכום, על מלאי אג"ח מדינה ומק"מים המוחזקים על ידו. על פי תנאי השעבוד, הוא בתוקף כל עוד מצויים אג"ח או מק"מים כאמור בחשבון על שם בנק ישראל ועבורו המנוהל במסלקת הבורסה והמיועד להפקדה ו/או לרישום בטוחות לטובת בנק ישראל או בחשבון הבנק המתנהל בבנק ישראל ואשר מיועד לביצוע חיובים וזיכויים כספיים של מסלקת הבורסה.
2. להבטחת אשראי מכל סוג במט"י או במט"ח שמקבלים הבנקים ובכלל זה בנק אגוד, מפעם לפעם מבנק ישראל ככל שיועמד אשראי על ידי בנק ישראל- והתחייבויות הבנק מכוחו כלפי בנק ישראל, התקשר הבנק במהלך חודש אוגוסט 2010 בהסכם ליצירת שיעבוד קבוע מדרגה ראשונה והמחאה על דרך שעבוד, ללא הגבלה בסכום, על כל הנכסים והזכויות בכל חשבון המתנהל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ וב- Euroclear Bank (להלן: "חשבונות הבטוחות") לזכות ועל שם בנק ישראל, אשר נועד להפקדה ו/או לרישום בטוחות על ידי הבנק לטובת בנק ישראל, ובכלל זה על כספים וניירות ערך המופקדים או הרשומים או שיופקדו או ירשמו, בחשבונות הבטוחות, על פירותיהם והתמורה הכספית ממכירתם או מימושם. למען הזהירות, הנכסים המשועבדים שבחשבון הבטוחות ב- Euroclear Bank, או בכל חשבון בטוחות אחר המתנהל במסלקה מחוץ לישראל, ישועבדו בנוסף לשעבוד הקבוע בדרגה ראשונה, גם בשעבוד צף בדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום.
 השעבודים כמפורט לעיל ישמשו ערובה מתמדת ומתחדשת להתחייבויות המובטחות על ידם ויעמדו בתוקפם עד למועד שבו יאשר בנק ישראל בכתב כי בוטל. בנוסף לאמור לעיל נתן הבנק זכות קזוז ועיכובן על כל הנכסים המגיעים לו מבנק ישראל להבטחת פרעון ההתחייבויות המובטחות. ניהול הנכסים המשועבדים, לרבות לעניין ביצוע הפקדות ומשיכות כספים וניירות ערך בחשבונות הבטוחות ושערוכם, הינם כקבוע במסמכי ניהול הבטוחות של המסלקה בה מתנהל חשבון הבטוחות. במסגרת המערכת ההסכמית הנדרשת לצורך תפעול השעבוד נכללת הסכמה לתפעול מערכת הבטוחות על ידי מסלקת הבורסה עבור בנק ישראל בהתאם להסכם שנחתם ביניהם, והרשאה למסלקת הבורסה לבצע הוראות בנק ישראל בקשר עם ניירות הערך הישראליים המופקדים ו/או שיהיו מופקדים מעת לעת בחשבון הבטוחות הרלוונטי המיועד להפקדת בטוחות על ידי הבנק וכן הסכם להסדרת הפן התפעולי הכרוך בניהול הבטוחות (ניירות הערך הזרים) ב- Euroclear Bank. נכון ליום 31 בדצמבר 2020 לא הועמדו בטוחות.
3. הבנק חבר במסלקת הירוקליר בנק בריסל אשר סולקת ניירות ערך הנסחרים בשווקים הבינלאומיים. לצורך פעילותו זו של הבנק באמצעות המסלקה הנ"ל ולהבטחת האשראי שמונצל על ידי הבנק בפועל באותה מסלקה מעת לעת, שעבד הבנק כספים וניירות ערך. מסגרת האשראי כנגדה שועבדו ניירות הערך מסתכמת ליום 31 בדצמבר 2020 ב- 6 מיליון דולר של ארה"ב (31 בדצמבר 2019 - 6 מיליון דולר של ארה"ב).

באור 24 – שעבודים (המשך)

4. בהתאם להסכם של הבנק עם מסלקת מעו"ף ומסלקת הבורסה ועל-פי החלטות הדירקטוריון של מסלקת המעו"ף וחוקי העזר והמתאר של מסלקת המעו"ף, מפקיד הבנק בחשבון על שם מסלקת המעו"ף ניירות ערך כבטוחות לטובת מסלקת המעו"ף וכן מזומנים בחשבון שנפתח על שמה בבנק אחר, שיהוו תשלום למסלקות על חשבון כל סכום שהבנק יהיה חייב להן בגין עסקות במעו"ף ובניירות ערך ישראלים, שהבנק יהיה אחראי להם כלפיהן, וזאת כנגד התחייבות המסלקות להשיב לבנק סכום זה בהתאם להסכם. להבטחת חיובים אלה יצר הבנק ביום 31 במרס 2004 שעבוד קבוע ושעבוד צף בדרגה ראשונה ללא הגבלת סכום על החשבונות הללו לטובת מסלקת המעו"ף. כמו כן, ביום 13 באפריל, 2005 יצר הבנק שעבוד קבוע בדרגה ראשונה והמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלת סכום, בחשבון ניירות הערך על שם המסלקה וכל חשבונות המשנה שלו וכן בחשבון הכספי המתנהל על שם המסלקה בבנק אחר, והכל בהתאם להסכם הבנק עם מסלקת הבורסה וזאת כערובה לקיומם המלא והמדויק של כל חיובי הבנק כלפי המסלקה מכל מין ומכל סוג, בין אם חיובים קיימים, או עתידיים, מתחדשים או מותנים, קצובים או בלתי קצובים, כפי שיהיו מעת לעת. הבטוחות משמשות כערובה לקיומם של כל חיובי הבנק כלפי מסלקת הבורסה, לפי העניין, בהתאם לתקנון הבורסה ולהנחיות על פי חוקי העזר של המסלקה והחלטות דירקטוריון המסלקה. בנוסף, ביום 26 במרס 2017 יצר הבנק שעבוד קבוע בדרגה ראשונה ללא הגבלת סכום על כל הזכויות מכל מין וסוג, בכל אחד מחשבונות הבטוחות בבנק ישראל המתנהלים על שם מסלקת מעו"ף ומסלקת הבורסה בהתאמה, והמשמשים להפקת בטוחות חברי מסלקת המעו"ף ומסלקת הבורסה, בהתאמה, לטובת המסלקות האמורות, לרבות הזכויות לקבלת הכספים המופקדים או הרשומים לזכות חשבונות הבטוחות בבנק ישראל, וכל פירותיהם, כפי שיהיו מעת לעת. הכל בהתאם להסכמי משכון ואג"ח בין הבנק לבין מסלקת מעו"ף ומסלקת הבורסה בהתאמה. הבטוחות משמשות כערובה לקיומם של כל חיובי הבנק כלפי מסלקת המעו"ף ומסלקת הבורסה, לפי העניין, בהתאם לתקנון הבורסה ולהנחיות על פי חוקי העזר של המסלקות והחלטות דירקטוריון המסלקות.

שווי הבטוחות שהופקדו לטובת המסלקות נכון ליום 31 בדצמבר 2020 הינו 316 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2019 - 143 מיליון ש"ח), הממוצע במהלך שנת 2020 הינו 288 מיליון ש"ח. היתרה המקסימלית שהופקדה הינה 319 מיליון ש"ח. פרטים נוספים ראה באור ג.12). לקוחות הבנק משעבדים נכסים מסוגים שונים בגין סך פעילותם בבנק, כולל פעילותם במעו"ף.

5. המקורות של ניירות ערך שהתקבלו ואשר הבנק רשאי למכור או לשעבד, לפי שווי הוגן:

<u>31 בדצמבר 2019</u>	<u>31 בדצמבר 2020</u>
	במיליוני ש"ח
2	6

ניירות ערך שהתקבלו בעסקאות שאילת ניירות ערך כנגד מזומן

באור 25 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2020			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
במיליוני ש"ח						
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים						
<u>חוזי ריבית</u>						
1,562	600	962	535	-	535	חוזי Forward ו-Futures *
-	-	-	-	-	-	אופציות שנכתבו
-	-	-	-	-	-	אופציות שנקנו
33,351	18,157	15,194	30,134	15,099	15,035	Swaps ¹
34,913	18,757	16,156	30,669	15,099	15,570	סך הכל ²
537	-	537	674	-	674	מזה: נגזרים מגדרים ³
<u>חוזי מטבע חוץ</u>						
9,936	41	9,895	9,124	190	8,934	חוזי Forward ו-Futures ⁴
8,817	1,575	7,242	7,109	2,279	4,830	אופציות שנכתבו ⁵
9,883	2,415	7,468	7,351	2,304	5,047	אופציות שנקנו ⁶
950	-	950	691	-	691	Swaps
29,586	4,031	25,555	24,275	4,773	19,502	סך הכל
<u>חוזים בגין מניות</u>						
3,948	3,948	-	4,488	4,488	-	אופציות שנכתבו ⁷
3,873	3,865	8	4,419	4,411	8	אופציות שנקנו ⁸
346	346	-	-	-	-	Swaps
8,167	8,159	8	8,907	8,899	8	סך הכל
<u>חוזי סחורות ואחרים</u>						
-	-	-	82	-	82	חוזי Forward ו-Futures
189	189	-	378	378	-	אופציות שנכתבו
196	179	17	362	362	-	אופציות שנקנו
385	368	17	822	740	82	סך הכל
73,051	31,315	41,736	64,673	29,511	35,162	סך הכל סכום נקוב

* סווג מחדש

1. מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 15,556 מיליון ש"ח (31.12.2019 - 17,170 מיליון ש"ח).

2. מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 535 מיליון ש"ח (31.12.2019 - 1,562 מיליון ש"ח).

3. חוזה החלפת ריבית מיועד לגידור שווי הוגן לצרכי גידור סיכונים ריבית.

4. מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 1,031 מיליון ש"ח (31.12.2019 - 1,603 מיליון ש"ח).

5. מזה: נסחרים בבורסה בסך 1,243 מיליון ש"ח (31.12.2019 - 759 מיליון ש"ח).

6. מזה: נסחרים בבורסה בסך 1,313 מיליון ש"ח (31.12.2019 - 1,620 מיליון ש"ח).

7. מזה: נסחרים בבורסה בסך 4,488 מיליון ש"ח (31.12.2019 - 3,948 מיליון ש"ח).

8. מזה: נסחרים בבורסה בסך 4,411 מיליון ש"ח (31.12.2019 - 3,865 מיליון ש"ח).

באור 25 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2020

התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
723	158	565	550	150	400
84	-	84	11	-	11
388	34	354	229	70	159
113	113	-	113	113	-
1	1	-	1	1	-
<u>1,225</u>	<u>306</u>	<u>919</u>	<u>893</u>	<u>334</u>	<u>559</u>
-	-	-	-	-	-
<u>1,225</u>	<u>306</u>	<u>919</u>	<u>893</u>	<u>334</u>	<u>559</u>

חוזי ריבית

מזה: נגזרים מגדרים

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו¹

סכומים שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית

מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות

נטו או הסדרים דומים

63 7 56 72 50 22

ליום 31 בדצמבר 2019

התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
394	83	311	322	88	234
29	-	29	6	-	6
188	19	169	132	41	91
68	68	-	68	68	-
-	-	-	4	-	4
<u>650</u>	<u>170</u>	<u>480</u>	<u>526</u>	<u>197</u>	<u>329</u>
-	-	-	-	-	-
<u>650</u>	<u>170</u>	<u>480</u>	<u>526</u>	<u>197</u>	<u>329</u>

חוזי ריבית *

מזה: נגזרים מגדרים

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו¹

סכומים שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית

מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות

נטו או הסדרים דומים

47 36 11 78 58 20

* סווג מחדש

1. נכון ליום 31 בדצמבר 2020 וליום 31 בדצמבר 2019 אין מכשירים נגזרים משובצים.

באור 25 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי

1. השפעת חשבונאות גידור שווי הוגן

לשנה שהסתיימה	
ביום 31 בדצמבר	
הכנסות (הוצאות) ריבית	
2019	2020
במיליוני ש"ח	

סך הכל הכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח והפסד מחוזי ריבית:

55	48	פריטים מגודרים
(55)	(56)	נגזרים מגדרים

2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

ליום 31 בדצמבר 2019		ליום 31 בדצמבר 2020	
התאמת שווי הוגן מצטבר	הערך במאזן של הפריט המגודר קיימים	התאמת שווי הוגן מצטבר	הערך במאזן של הפריט המגודר קיימים
ההגדיל (הקטין) את הערך במאזן ביחסי גידור	ההגדיל (הקטין) את הערך במאזן ביחסי גידור	ההגדיל (הקטין) את הערך במאזן ביחסי גידור	ההגדיל (הקטין) את הערך במאזן ביחסי גידור
23	641	73	846

במיליוני ש"ח

ניירות ערך זמינים למכירה

באור 25 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ליום 31 בדצמבר 2020						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	במיליוני ש"ח
893	142	-	22	657	72	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(641)	(8)	-	-	(633)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
252	134	-	22	24	72	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
507	97	-	16	364	30	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ¹
(226)	(11)	-	-	(215)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
281	86	-	16	149	30	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
533	220	-	38	173	102	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
1,225	121	-	48	1,020	36	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(641)	(8)	-	-	(633)	-	מכשירים פיננסיים
584	113	-	48	387	36	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2019						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	במיליוני ש"ח
526	108	-	2	373	43	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(385)	(20)	-	-	(365)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
141	88	-	2	8	43	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
501	105	-	21	346	29	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ¹
(224)	(19)	-	-	(205)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
277	86	-	21	141	29	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
418	174	-	23	149	72	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
650	95	-	8	527	20	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(385)	(20)	-	-	(365)	-	מכשירים פיננסיים
265	75	-	8	162	20	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

1. ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של לווה.

באור 25 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

ד. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה על בסיס מאוחד

ליום 31 בדצמבר 2020					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3	עד 3 חודשים	
			חודשים ועד שנה		
במיליוני ש"ח					
535	-	50	301	184	חוזי ריבית
30,134	9,734	16,762	3,307	331	שקל - מדד
24,275	-	1,144	10,228	12,903	אחר
8,907	2	74	162	8,669	חוזי מטבע חוץ
822	-	-	-	822	חוזים בגין מניות
64,673	9,736	18,030	13,998	22,909	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2019					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3	עד 3 חודשים	
			חודשים ועד שנה		
במיליוני ש"ח					
1,562	-	252	1,150	160	חוזי ריבית
33,351	9,085	13,866	9,015	1,385	שקל - מדד
29,586	-	571	12,203	16,812	אחר
8,167	-	26	368	7,773	חוזי מטבע חוץ
385	-	-	6	379	חוזים בגין מניות
73,051	9,085	14,715	22,742	26,509	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

באור 26 – מגזרי פעילות פיקוחיים

הבנק מדווח על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם להגדרות שקבע הפיקוח על הבנקים.

פעילות הבנק מתמקדת במגזרי פעילות פיקוחיים כמפורט להלן:

- משקי בית – אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- בנקאות פרטית – אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) מעל 3 מיליון ש"ח.
- עסקים זעירים וקטנים – עסקים בעלי מחזורי פעילות עד 50 מיליון ש"ח.
- עסקים בינוניים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 50 מיליון ש"ח ומתחת ל- 250 מיליון ש"ח.
- עסקים גדולים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 250 מיליון ש"ח.
- גופים מוסדיים – קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.
- ניהול פיננסי – כולל את פעילות המסחר (נוסטרו), ניהול נכסים, התחייבויות והשקעות ריאליות.
- מגזר אחר – לרבות פעילויות שהופסקו ופעילויות שלא ניתן לשייכן למגזרים האחרים.

להלן הכללים העיקריים שישומו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית - במגזרים בהם הפעילות מתמקדת בלקוחות נכללות בסעיף הכנסות ריבית מאשראי והוצאות ריבית על פקדונות המיוחסים ישירות ללקוח. בחישוב ההכנסות מאשראי ופקדונות נלקח בחשבון מחיר המעבר הרלוונטי למשך החיים הממוצע ולמגזר ההצמדה. בנוסף, כל מגזר מזוכה/מחוייב בגין עודף/חסור מקורות אל מול מגזר ניהול פיננסי בהתאם לעלות שנקבעה. במגזר ניהול פיננסי נכללות בסעיף זה הכנסות מריבית על אגרות חוב וכן הוצאות הנובעות מהצורך לשמור על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים אשר באות לידי ביטוי, בין היתר, בפער במחירי המעבר בין אשראים ופקדונות.

הכנסות שאינן מריבית - מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח. במגזר ניהול פיננסי נכללות בסעיף זה: הכנסות (הוצאות) בגין שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים (כנדרש על פי כללי חשבונאות), הכנסות מפעולות הבנק בנגזרים עבור עצמו, הכנסות ממיוש והתאמה של אגרות חוב, והכנסות ממיוש והתאמה של מניות.

הוצאות בגין הפסדי אשראי - נזקפות למגזר אליו משתייך הלקוח אשר כנגד חבותו נרשמה ההפרשה.

הוצאות תפעוליות ואחרות - הוצאות ישירות שניתן לזהותן למגזר ספציפי, מיוחסות לאותו מגזר. יתר ההוצאות מיוחסות למגזרים השונים על סמך מתודולוגיית הקצאה המבוססת על מפתחות העמסה שונים, המביאים לידי ביטוי את החלק היחסי של ההוצאה למגזר.

מיסים על ההכנסה - ההפרשה למס על התוצאות העסקיות של כל מגזר פעילות חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי, למעט במקרים מסוימים בהם ניתן לבצע ייחוס ספציפי.

יתרות - יתרות מאזניות ויתרות נכסים בניהול שיוכו ספציפית ללקוחות. הרכוש הקבוע מיוחס למגזר אחר.

באור 26 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
 סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020									
פעילות ישראל									
משקי בית ⁴	בנקאות פרטית	עסקים וזעירים	עסקים קטנים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח									
404	1	157	83	104	4	139	-	892	הכנסות ריבית מחיצוניים
54	22	8	10	30	1	27	-	152	הוצאות ריבית מחיצוניים
350	(21)	149	73	74	3	112	-	740	הכנסות ריבית, נטו:
(27)	39	(2)	(23)	10	13	(10)	-	-	- מחיצוניים
323	18	147	50	84	16	102	-	740	סך הכנסות ריבית, נטו
108	12	64	(55)	-	13	93	-	235	הכנסות שאינן מריבית:
1	-	-	-	(1)	-	-	-	-	- מחיצוניים
109	12	64	(55)	(1)	13	93	-	235	- בינמגזרי
432	30	211	(5)	83	29	195	-	975	סך ההכנסות שאינן מריבית
48	-	29	4	20	-	-	-	101	סך הכנסות
454	8	147	59	150	13	132	-	963	הוצאות בגין הפסדי אשראי
5	1	6	1	-	1	(14)	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות:
459	9	153	60	150	14	118	-	963	- לחיצוניים
(75)	21	29	(69)	(87)	15	77	-	(89)	- בינמגזרי
(27)	7	9	(22)	(27)	5	26	-	(29)	רווח (הפסד) לפני מיסים
(48)	14	20	(47)	(60)	10	51	-	(60)	הפרשה למיסים על הרווח
14,999	24	4,733	1,859	4,169	328	18,818	867	45,797	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
14,999	24	4,733	1,859	3,893	91	-	-	25,599	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
15,156	12	4,881	1,842	2,932	66	-	-	24,889	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
18	-	80	24	205	-	-	-	327	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
52	-	4	-	-	-	-	-	56	יתרת חובות פגומים
15,662	3,881	5,702	2,774	8,264	2,405	2,328	1,232	42,248	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
13,936	3,867	4,924	2,387	7,465	2,371	-	-	34,950	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹ מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
13,332	3,287	6,774	2,642	8,939	2,387	-	-	37,361	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
9,836	79	4,433	2,207	4,555	197	2,174	1,174	24,655	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{1,2}
9,687	68	4,654	1,876	3,769	162	2,175	1,219	23,610	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
4,947	2,655	3,312	1,294	5,338	7,007	-	-	24,553	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{1,3}
300	-	126	42	65	1	-	-	534	פיצול הכנסות ריבית, נטו:
21	8	7	3	4	2	-	-	45	- מרווח מפעילות מתן אשראי
2	10	14	5	15	13	102	-	161	- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
323	18	147	50	84	16	102	-	740	- אחר
סך הכל הכנסות ריבית, נטו									

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 26 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

פעילות ישראל									
מגזר משקי בית					מגזר בנקאות פרטית				
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור	סך הכל משקי בית	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות ⁴ לדיור	
405	1	1	-	-	404	151	3	250	הכנסות ריבית מחיצוניים
76	22	22	-	-	54	51	-	3	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות ריבית, נטו:
329	(21)	(21)	-	-	350	100	3	247	- מחיצוניים
12	39	39	-	-	(27)	118	-	(145)	- בינמגזרי
341	18	18	-	-	323	218	3	102	סך הכנסות ריבית, נטו
									הכנסות שאינן מריבית:
120	12	12	-	-	108	84	15	9	- מחיצוניים
1	-	-	-	-	1	1	-	-	- בינמגזרי
121	12	12	-	-	109	85	15	9	סך ההכנסות שאינן מריבית
462	30	30	-	-	432	303	18	111	סך הכנסות
48	-	-	-	-	48	35	-	13	הוצאות בגין הפסדי אשראי
									הוצאות תפעוליות ואחרות:
462	8	8	-	-	454	324	6	124	- לחיצוניים
6	1	1	-	-	5	5	-	-	- בינמגזרי
468	9	9	-	-	459	329	6	124	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(54)	21	21	-	-	(75)	(61)	12	(26)	רווח (הפסד) לפני מיסים
(20)	7	7	-	-	(27)	(21)	3	(9)	הפרשה למיסים על הרווח
(34)	14	14	-	-	(48)	(40)	9	(17)	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
15,023	24	24	-	-	14,999	4,215	480	10,304	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
15,023	24	24	-	-	14,999	4,215	480	10,304	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
15,168	12	7	5	-	15,156	4,310	466	10,380	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
18	-	-	-	-	18	18	-	-	יתרת חובות פגומים
52	-	-	-	-	52	8	-	44	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
19,543	3,881	3,880	1	-	15,662	14,632	83	947	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹
17,803	3,867	3,867	-	-	13,936	13,936	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
16,619	3,287	3,287	-	-	13,332	13,332	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
9,915	79	72	7	-	9,836	3,968	470	5,398	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{1,2}
9,755	68	62	6	-	9,687	3,694	440	5,553	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
7,602	2,655	2,655	-	-	4,947	4,947	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{1,3}
									פיצול הכנסות ריבית, נטו:
300	-	-	-	-	300	169	2	129	- מרווח מפעילות מתן אשראי
29	8	8	-	-	21	21	-	-	- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
12	10	10	-	-	2	28	1	(27)	- אחר
341	18	18	-	-	323	218	3	102	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באור 26 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020										
פעילות ישראל										
מגזר עסקים גדולים				מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
סך הכל	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	
במיליוני ש"ח										
344	104	93	11	83	60	23	157	90	67	הכנסות ריבית מחיצוניים
48	30	27	3	10	8	2	8	5	3	הוצאות ריבית מחיצוניים
										הכנסות ריבית, נטו:
296	74	66	8	73	52	21	149	85	64	- מחיצוניים
(15)	10	7	3	(23)	(21)	(2)	(2)	7	(9)	- בינמגזרי
281	84	73	11	50	31	19	147	92	55	סך הכנסות ריבית, נטו
										הכנסות שאינן מריבית:
9	-	(7)	7	(55)	(62)	7	64	47	17	- מחיצוניים
(1)	(1)	(1)	-	-	-	-	-	-	-	- בינמגזרי
8	(1)	(8)	7	(55)	(62)	7	64	47	17	סך ההכנסות שאינן מריבית
4	-	-	-	-	-	-	4	4	-	מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי
289	83	65	18	(5)	(31)	26	211	139	72	סך הכנסות
53	20	10	10	4	(5)	9	29	13	16	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
										הוצאות תפעוליות ואחרות:
356	150	133	17	59	39	20	147	100	47	- לחיצוניים
7	-	-	-	1	1	-	6	6	-	- בינמגזרי
363	150	133	17	60	40	20	153	106	47	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(127)	(87)	(78)	(9)	(69)	(66)	(3)	29	20	9	רווח (הפסד) לפני מיסים
(40)	(27)	(24)	(3)	(22)	(21)	(1)	9	6	3	הפרשה למיסים על הרווח
(87)	(60)	(54)	(6)	(47)	(45)	(2)	20	14	6	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
10,761	4,169	3,752	417	1,859	1,145	714	4,733	2,895	1,838	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
10,485	3,893	3,476	417	1,859	1,145	714	4,733	2,895	1,838	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
9,655	2,932	2,547	385	1,842	1,127	715	4,881	2,725	2,156	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
309	205	201	4	24	24	-	80	50	30	יתרת חובות פגומים
4	-	-	-	-	-	-	4	4	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
16,740	8,264	6,935	1,329	2,774	1,956	818	5,702	4,268	1,434	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹
14,776	7,465	6,275	1,190	2,387	1,738	649	4,924	3,879	1,045	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ¹
18,355	8,939	7,574	1,365	2,642	1,827	815	6,774	5,371	1,403	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,195	4,555	3,761	794	2,207	1,247	960	4,433	2,220	2,213	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{1,2}
10,299	3,769	3,025	744	1,876	1,010	866	4,654	2,421	2,233	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
9,944	5,338	3,677	1,661	1,294	1,106	188	3,312	2,638	674	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{1,3}
										פיצול הכנסות ריבית, נטו:
233	65	57	8	42	26	16	126	73	53	- מרווח מפעילות מתן אשראי
14	4	3	1	3	2	1	7	6	1	- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
34	15	13	2	5	3	2	14	13	1	- אחר
281	84	73	11	50	31	19	147	92	55	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 26 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

מגזר ניהול פיננסי

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020					
פעילות בישראל					
מגזר ניהול פיננסי					
סך הכל	אחר	פעילות השקעה ריאלית	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות למסחר במיליוני ש"ח	
139	-	-	132	7	הכנסות ריבית מחיצוניים
27	-	-	31	(4)	הוצאות ריבית מחיצוניים
					הכנסות ריבית, נטו:
112	-	-	101	11	- מחיצוניים
(10)	-	-	(10)	-	- בינמגזרי
102	-	-	91	11	סך הכנסות ריבית, נטו
					הכנסות שאינן מריבית:
93	-	12	62	19	- מחיצוניים
-	-	-	-	-	- בינמגזרי
93	-	12	62	19	סך ההכנסות שאינן מריבית
195	-	12	153	30	סך הכנסות
-	-	-	-	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
					הוצאות תפעוליות ואחרות:
132	-	-	88	44	- לחיצוניים
(14)	-	-	-	(14)	- בינמגזרי
118	-	-	88	30	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
77	-	12	65	-	רווח (הפסד) לפני מיסים
26	-	1	25	-	הפרשה למיסים על הרווח
51	-	11	40	-	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
18,818	-	167	17,366	1,285	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
2,328	-	-	1,608	720	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹
-	-	-	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
-	-	-	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
2,174	-	214	1,434	526	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{1,2}
2,175	-	215	1,462	498	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ¹
					מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית:
6	-	-	6	-	הפרשי שער, נטו ³
(12)	-	-	(12)	-	הפרשי מדד, נטו ³
183	-	-	171	12	חשיפות ריבית, נטו ³
(6)	-	-	-	(6)	חשיפות למניות, נטו ³
(27)	-	-	(27)	-	מרווחי ריבית שמשויכים לניהול פיננסי
144	-	-	138	6	סך הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית, לפי בסיס צבירה
78	-	-	78	-	רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת ערך שאינה זמנית של אגרות חוב
(55)	-	-	(55)	-	שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד
16	-	-	(8)	24	הכנסות אחרות שאינן מריבית
183	-	-	153	30	סך הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. לרבות בגין ניירות ערך ומכשירים נגזרים.

באור 26 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

פעילות ישראל									
משקי בית ⁴	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח									
462	1	193	78	119	5	139	-	997	הכנסות ריבית מחיצוניים
68	30	16	16	40	11	62	-	243	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות ריבית, נטו:
394	(29)	177	62	79	(6)	77	-	754	- מחיצוניים
(49)	56	(16)	-	9	22	(22)	-	-	- בינמגזרי
<u>345</u>	<u>27</u>	<u>161</u>	<u>62</u>	<u>88</u>	<u>16</u>	<u>55</u>	<u>-</u>	<u>754</u>	סך הכנסות ריבית, נטו
									הכנסות שאינן מריבית:
107	15	81	28	29	16	113	1	390	- מחיצוניים
1	-	-	-	(1)	-	-	-	-	- בינמגזרי
<u>108</u>	<u>15</u>	<u>81</u>	<u>28</u>	<u>28</u>	<u>16</u>	<u>113</u>	<u>1</u>	<u>390</u>	סך ההכנסות שאינן מריבית
<u>453</u>	<u>42</u>	<u>242</u>	<u>90</u>	<u>116</u>	<u>32</u>	<u>168</u>	<u>1</u>	<u>1,144</u>	סך הכנסות
45	-	(7)	(6)	8	-	-	-	40	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
									הוצאות תפעוליות ואחרות:
409	9	123	69	128	12	106	-	856	- לחיצוניים
4	1	5	1	-	-	(11)	-	-	- בינמגזרי
<u>413</u>	<u>10</u>	<u>128</u>	<u>70</u>	<u>128</u>	<u>12</u>	<u>95</u>	<u>-</u>	<u>856</u>	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(5)	32	121	26	(20)	20	73	1	248	רווח (הפסד) לפני מיסים
(2)	11	43	9	(8)	7	26	-	86	הפרשה למיסים על הרווח
<u>(3)</u>	<u>21</u>	<u>78</u>	<u>17</u>	<u>(12)</u>	<u>13</u>	<u>47</u>	<u>1</u>	<u>162</u>	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
14,483	35	5,054	2,261	4,159	242	14,604	766	41,604	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
14,483	35	5,054	2,261	3,901	56	-	-	25,790	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
14,991	31	5,013	2,379	3,605	100	-	-	26,119	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
20	-	47	42	96	-	-	-	205	יתרת חובות פגומים
68	-	2	-	2	-	-	-	72	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
14,639	3,556	4,965	2,767	5,874	2,962	2,232	1,178	38,173	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹
13,128	3,540	4,189	2,316	5,100	2,932	-	-	31,205	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ¹
13,010	3,361	4,145	2,273	6,206	2,673	-	-	31,668	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
9,382	97	4,820	2,800	4,806	187	2,026	1,110	25,228	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{1,2}
9,686	95	4,853	2,786	4,318	140	2,170	1,139	25,187	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
6,166	3,760	2,739	1,877	6,052	8,909	-	-	29,503	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{1,3}
									פיצול הכנסות ריבית, נטו:
308	1	129	50	72	2	-	-	562	- מרווח מפעילות מתן אשראי
43	17	18	8	7	3	-	-	96	- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(6)	9	14	4	9	11	55	-	96	- אחר
<u>345</u>	<u>27</u>	<u>161</u>	<u>62</u>	<u>88</u>	<u>16</u>	<u>55</u>	<u>-</u>	<u>754</u>	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרת לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 4. ההלוואות לדיר לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באור 26 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאחד (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

פעילות ישראל									
מגזר בנקאות פרטית					מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור	סך הכל משקי בית	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור ⁴	
463	1	1	-	-	462	207	3	252	הכנסות ריבית מחיצוניים
98	30	30	-	-	68	63	-	5	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות ריבית, נטו:
365	(29)	(29)	-	-	394	144	3	247	- מחיצוניים
7	56	56	-	-	(49)	104	-	(153)	- בינמגזרי
372	27	27	-	-	345	248	3	94	סך הכנסות ריבית, נטו
									הכנסות שאינן מריבית:
122	15	15	-	-	107	78	21	8	- מחיצוניים
1	-	-	-	-	1	1	-	-	- בינמגזרי
123	15	15	-	-	108	79	21	8	סך ההכנסות שאינן מריבית
495	42	42	-	-	453	327	24	102	סך הכנסות
45	-	-	-	-	45	47	-	(2)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
									הוצאות תפעוליות ואחרות:
418	9	9	-	-	409	300	7	102	- לחיצוניים
5	1	1	-	-	4	4	-	-	- בינמגזרי
423	10	10	-	-	413	304	7	102	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
27	32	32	-	-	(5)	(24)	17	2	רווח (הפסד) לפני מיסים
9	11	11	-	-	(2)	(9)	6	1	הפרשה למיסים על הרווח
18	21	21	-	-	(3)	(15)	11	1	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
14,518	35	35	-	-	14,483	4,211	558	9,714	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
14,518	35	35	-	-	14,483	4,211	558	9,714	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
15,022	31	23	8	-	14,991	4,476	583	9,932	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
20	-	-	-	-	20	17	-	3	יתרת חובות פגומים
68	-	-	-	-	68	22	-	46	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
18,195	3,556	3,555	1	-	14,639	13,743	80	816	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹ מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
16,668	3,540	3,540	-	-	13,128	13,128	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
16,371	3,361	3,361	-	-	13,010	13,010	-	-	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{1,2}
9,479	97	89	8	-	9,382	3,819	497	5,066	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
9,781	95	87	8	-	9,686	3,967	523	5,196	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{1,3}
9,926	3,760	3,760	-	-	6,166	6,166	-	-	פיצול הכנסות ריבית, נטו:
309	1	1	-	-	308	183	3	122	- מרווח מפעילות מתן אשראי
60	17	17	-	-	43	43	-	-	- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
3	9	9	-	-	(6)	22	-	(28)	- אחר
372	27	27	-	-	345	248	3	94	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באור 26 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

פעילות ישראל										
מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים				
סך הכל	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	
במיליוני ש"ח										
390	119	113	6	78	55	23	193	121	72	הכנסות ריבית מחיצוניים
72	40	36	4	16	13	3	16	11	5	הוצאות ריבית מחיצוניים
										הכנסות ריבית, נטו:
318	79	77	2	62	42	20	177	110	67	- מחיצוניים
(7)	9	5	4	-	1	(1)	(16)	(4)	(12)	- בינמגזרי
311	88	82	6	62	43	19	161	106	55	סך הכנסות ריבית, נטו
										הכנסות שאינן מריבית:
138	29	22	7	28	18	10	81	61	20	- מחיצוניים
(1)	(1)	(1)	-	-	-	-	-	-	-	- בינמגזרי
137	28	21	7	28	18	10	81	61	20	סך ההכנסות שאינן מריבית
4	-	-	-	-	-	-	4	4	-	מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי
448	116	103	13	90	61	29	242	167	75	סך הכנסות
(5)	8	8	-	(6)	(6)	-	(7)	(6)	(1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
										הוצאות תפעוליות ואחרות:
320	128	121	7	69	51	18	123	84	39	- לחיצוניים
6	-	-	-	1	1	-	5	5	-	- בינמגזרי
326	128	121	7	70	52	18	128	89	39	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
127	(20)	(26)	6	26	15	11	121	84	37	רווח (הפסד) לפני מיסים
44	(8)	(10)	2	9	5	4	43	30	13	הפרשה למיסים על הרווח
83	(12)	(16)	4	17	10	7	78	54	24	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
11,474	4,159	3,986	173	2,261	1,590	671	5,054	3,161	1,893	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
11,216	3,901	3,728	173	2,261	1,590	671	5,054	3,161	1,893	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
10,997	3,605	3,387	218	2,379	1,577	802	5,013	3,039	1,974	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
185	96	88	8	42	42	-	47	23	24	יתרת חובות פגומים
4	2	2	-	-	-	-	2	2	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
13,606	5,874	4,878	996	2,767	1,940	827	4,965	3,601	1,364	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹
11,605	5,100	4,179	921	2,316	1,654	662	4,189	3,209	980	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
12,624	6,206	5,414	792	2,273	1,591	682	4,145	3,127	1,018	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
12,426	4,806	4,339	467	2,800	1,774	1,026	4,820	2,436	2,384	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{1,2}
11,957	4,318	3,885	433	2,786	1,685	1,101	4,853	2,531	2,322	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
10,668	6,052	3,851	2,201	1,877	1,652	225	2,739	2,211	528	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{1,3}
										פיצול הכנסות ריבית, נטו:
251	72	68	4	50	33	17	129	74	55	- מרווח מפעילות מתן אשראי
33	7	6	1	8	6	2	18	15	3	- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
27	9	8	1	4	4	-	14	17	(3)	- אחר
311	88	82	6	62	43	19	161	106	55	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.

2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 26 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

מגזר ניהול פיננסי

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

פעילות בישראל					
מגזר ניהול פיננסי					
סך הכל	אחר	פעילות ניהול			
		פעילות השקעה ריאלית	נכסים והתחייבויות	פעילות למסחר במיליוני ש"ח	
139	-	-	130	9	הכנסות ריבית מחיצוניים
62	-	-	54	8	הוצאות ריבית מחיצוניים
					הכנסות ריבית, נטו:
77	-	-	76	1	- מחיצוניים
(22)	-	-	(23)	1	- בינמגזרי
55	-	-	53	2	סך הכנסות ריבית, נטו
					הכנסות שאינן מריבית:
113	-	14	69	30	- מחיצוניים
-	-	-	-	-	- בינמגזרי
113	-	14	69	30	סך ההכנסות שאינן מריבית
168	-	14	122	32	סך הכנסות
-	-	-	-	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
					הוצאות תפעוליות ואחרות:
106	-	-	74	32	- לחיצוניים
(11)	-	-	1	(12)	- בינמגזרי
95	-	-	75	20	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
73	-	14	47	12	רווח לפני מיסים
26	-	1	21	4	הפרשה למיסים על הרווח
47	-	13	26	8	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
14,604	-	160	13,448	996	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
2,232	-	-	1,329	903	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹
-	-	-	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
-	-	-	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
2,026	-	199	1,385	442	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{1,2}
2,170	-	195	1,507	468	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ¹
					מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית:
(4)	-	-	(4)	-	הפרשי שער, נטו ³
9	-	-	10	(1)	הפרשי מדד, נטו ³
80	-	-	77	3	חשיפות ריבית, נטו ³
1	-	-	-	1	חשיפות למניות, נטו ³
(22)	-	-	(22)	-	מרווחי ריבית שמשויכים לניהול פיננסי
64	-	-	61	3	סך הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית, לפי בסיס צבירה
34	-	-	34	-	רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת ערך שאינה זמנית של אגרות חוב
(36)	-	-	(36)	-	שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד
92	-	-	63	29	הכנסות אחרות שאינן מריבית
154	-	-	122	32	סך הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. לרבות בגין ניירות ערך ומכשירים נגזרים.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 26 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018									
פעילות ישראל									
משקי בית ⁴	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	מגזר אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח									
468	1	190	93	117	4	149	-	1,022	הכנסות ריבית מחיצוניים
48	24	14	11	38	12	106	-	253	הוצאות ריבית מחיצוניים
420	(23)	176	82	79	(8)	43	-	769	הכנסות ריבית, נטו:
(96)	52	(15)	(8)	7	26	34	-	-	- מחיצוניים
324	29	161	74	86	18	77	-	769	- בינמגזרי
111	15	85	35	37	13	65	26	387	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	(1)	-	1	-	-	הכנסות שאינן מריבית:
111	15	85	35	36	13	66	26	387	- מחיצוניים
435	44	246	109	122	31	143	26	1,156	- בינמגזרי
80	-	10	3	24	-	-	-	117	סך ההכנסות שאינן מריבית
400	10	127	79	137	12	93	-	858	סך הכנסות
5	1	5	1	-	-	(12)	-	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
405	11	132	80	137	12	81	-	858	הוצאות תפעוליות ואחרות:
(50)	33	104	26	(39)	19	62	26	181	- לחיצוניים
(19)	12	39	9	(14)	6	23	2	58	- בינמגזרי
(31)	21	65	17	(25)	13	39	24	123	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(26)	(1)	(7)	(5)	(8)	(1)	(5)	-	(53)	רווח (הפסד) לפני מיסים
(57)	20	58	12	(33)	12	34	24	70	הפרשה למיסים על הרווח
13,650	40	4,879	2,628	4,190	397	15,572	756	42,112	רווח נקי (הפסד) לפני השפעת תוכנית התייעלות
13,650	40	4,879	2,628	3,988	147	-	-	25,332	השפעת תוכנית התייעלות
13,910	40	4,507	2,302	3,531	118	-	-	24,408	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
19	-	27	24	215	-	-	-	285	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
76	-	1	-	-	-	-	-	77	יתרת חובות פגומים
13,921	3,836	4,824	2,683	6,630	4,009	2,291	896	39,090	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
12,719	3,823	4,132	2,227	5,938	3,981	-	-	32,820	יתרה ממוצעת של התחייבויות* ¹
13,195	3,681	4,252	2,203	5,531	3,043	-	-	31,905	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
8,850	97	5,094	3,357	5,093	206	2,343	1,058	26,098	יתרת פיקדונות הציבור לטובת לקופת הדיווח
8,984	97	4,783	2,881	4,456	160	2,189	1,086	24,636	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{1,2}
6,655	3,861	2,498	1,827	7,719	20,368	-	-	42,928	יתרת נכסי סיכון לטובת תקופת הדיווח ²
292	1	136	63	69	2	-	-	563	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{1,3}
35	18	14	7	4	2	-	-	80	פיצול הכנסות ריבית, נטו:
(3)	10	11	4	13	14	77	-	126	- מרווח מפעילות מתן אשראי
324	29	161	74	86	18	77	-	769	- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
									- אחר

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לטובת רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 26 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018									
פעילות ישראל									
מגזר משקי בית					מגזר בנקאות פרטית				
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור	סך הכל משקי בית	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור ⁴	
במיליוני ש"ח									
469	1	1	-	-	468	217	3	248	הכנסות ריבית מחיצוניים
72	24	24	-	-	48	43	-	5	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות ריבית, נטו:
397	(23)	(23)	-	-	420	174	3	243	- מחיצוניים
(44)	52	52	-	-	(96)	60	-	(156)	- בינמגזרי
353	29	29	-	-	324	234	3	87	סך הכנסות ריבית, נטו
									הכנסות שאינן מריבית:
126	15	15	-	-	111	82	22	7	- מחיצוניים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	- בינמגזרי
126	15	15	-	-	111	82	22	7	סך ההכנסות שאינן מריבית
479	44	44	-	-	435	316	25	94	סך הכנסות
80	-	-	-	-	80	74	-	6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
									הוצאות תפעוליות ואחרות:
410	10	10	-	-	400	297	6	97	- לחיצוניים
6	1	1	-	-	5	5	-	-	- בינמגזרי
416	11	11	-	-	405	302	6	97	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(17)	33	33	-	-	(50)	(60)	19	(9)	רווח (הפסד) לפני מיסים
(7)	12	12	-	-	(19)	(22)	7	(4)	הפרשה למיסים על הרווח
(10)	21	21	-	-	(31)	(38)	12	(5)	רווח נקי (הפסד) לפני השפעת תוכנית התייעלות
(27)	(1)	(1)	-	-	(26)	(20)	-	(6)	השפעת תוכנית התייעלות
(37)	20	20	-	-	(57)	(58)	12	(11)	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
13,690	40	40	-	-	13,650	3,834	540	9,276	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
13,690	40	40	-	-	13,650	3,834	540	9,276	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
13,950	40	31	9	-	13,910	4,148	503	9,259	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
19	-	-	-	-	19	15	-	4	יתרת חובות פגומים
76	-	-	-	-	76	17	-	59	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
17,757	3,836	3,835	1	-	13,921	13,219	67	635	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹
16,542	3,823	3,823	-	-	12,719	12,719	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
16,876	3,681	3,681	-	-	13,195	13,195	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
8,947	97	89	8	-	8,850	3,684	491	4,675	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{1,2}
9,081	97	89	8	-	8,984	3,733	486	4,765	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
10,516	3,861	3,861	-	-	6,655	6,655	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{1,3}
									פיצול הכנסות ריבית, נטו:
293	1	1	-	-	292	175	3	114	- מרווח מפעילות מתן אשראי
53	18	18	-	-	35	35	-	-	- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
7	10	10	-	-	(3)	24	-	(27)	- אחר
353	29	29	-	-	324	234	3	87	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 4. ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באור 26 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

פעילות ישראל

מגזר עסקים גדולים		מגזר עסקים בינוניים		מגזר עסקים קטנים וזעירים		מגזר עסקים קטנים וזעירים		מגזר עסקים קטנים וזעירים		
סך הכל	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	
400	117	107	10	93	68	25	190	125	65	הכנסות ריבית מחיצוניים
63	38	36	2	11	9	2	14	10	4	הוצאות ריבית מחיצוניים
										הכנסות ריבית, נטו:
337	79	71	8	82	59	23	176	115	61	- מחיצוניים
(16)	7	5	2	(8)	(6)	(2)	(15)	(6)	(9)	- בינמגזרי
321	86	76	10	74	53	21	161	109	52	סך הכנסות ריבית, נטו
										הכנסות שאינן מריבית:
157	37	22	15	35	16	19	85	58	27	- מחיצוניים
(1)	(1)	(1)	-	-	-	-	-	-	-	- בינמגזרי
156	36	21	15	35	16	19	85	58	27	סך ההכנסות שאינן מריבית
4	-	-	-	-	-	-	4	4	-	מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי
477	122	97	25	109	69	40	246	167	79	סך הכנסות
37	24	23	1	3	1	2	10	-	10	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
										הוצאות תפעוליות ואחרות:
343	137	123	14	79	57	22	127	86	41	- לחיצוניים
6	-	-	-	1	1	-	5	5	-	- בינמגזרי
349	137	123	14	80	58	22	132	91	41	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
91	(39)	(49)	10	26	10	16	104	76	28	רווח (הפסד) לפני מיסים
34	(14)	(17)	3	9	3	6	39	29	10	הפרשה למיסים על הרווח
57	(25)	(32)	7	17	7	10	65	47	18	רווח נקי (הפסד) לפני השפעת תוכנית התייעלות
(20)	(8)	(7)	(1)	(5)	-	(5)	(7)	(5)	(2)	השפעת תוכנית התייעלות
37	(33)	(39)	6	12	7	5	58	42	16	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
11,697	4,190	3,888	302	2,628	1,935	693	4,879	3,149	1,730	יתרה ממוצעת של נכסים ¹
11,495	3,988	3,686	302	2,628	1,935	693	4,879	3,149	1,730	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ¹
10,340	3,531	3,210	321	2,302	1,664	638	4,507	2,695	1,812	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
266	215	193	22	24	22	2	27	17	10	יתרת חובות פגומים
1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
14,137	6,630	5,648	982	2,683	1,836	847	4,824	3,445	1,379	יתרה ממוצעת של התחייבויות ¹
12,297	5,938	5,083	855	2,227	1,583	644	4,132	3,129	1,003	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ¹
11,986	5,531	4,797	734	2,203	1,577	626	4,252	3,246	1,006	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
13,544	5,093	4,158	935	3,357	1,860	1,497	5,094	2,326	2,768	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{1,2}
12,120	4,456	3,768	688	2,881	1,710	1,171	4,783	2,304	2,479	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ²
12,044	7,719	4,688	3,031	1,827	1,597	230	2,498	1,980	518	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{1,3}
										פיצול הכנסות ריבית, נטו:
268	69	61	8	63	44	19	136	84	52	- מרווח מפעילות מתן אשראי
25	4	3	1	7	6	1	14	12	2	- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
28	13	12	1	4	3	1	11	13	(2)	- אחר
321	86	76	10	74	53	21	161	109	52	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
 2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 26 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

מגזר ניהול פיננסי

לשנה שנתייה ביום 31 בדצמבר 2018

פעילות בישראל				
מגזר ניהול פיננסי				
פעילות למסחר במיליוני ש"ח	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל
9	140	-	-	149
11	95	-	-	106
(2)	45	-	-	43
2	32	-	-	34
-	77	-	-	77
8	58	(1)	-	65
1	-	-	-	1
9	58	(1)	-	66
9	135	(1)	-	143
-	-	-	-	-
33	60	-	-	93
(13)	1	-	-	(12)
20	61	-	-	81
(11)	74	(1)	-	62
(4)	25	2	-	23
(7)	49	(3)	-	39
-	(5)	-	-	(5)
(7)	44	3	-	34
751	14,688	133	-	15,572
1,012	1,279	-	-	2,291
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
481	1,687	175	-	2,343
477	1,539	173	-	2,189
-	-	-	-	-
-	16	-	-	16
(4)	20	-	-	16
4	96	-	-	100
31	-	-	-	31
-	(39)	-	-	(39)
31	93	-	-	124
-	11	-	-	11
-	8	-	-	8
(22)	23	-	-	1
9	135	-	-	144

הכנסות ריבית מחיצוניים

הוצאות ריבית מחיצוניים

הכנסות ריבית, נטו:

- מחיצוניים

- בינמגזרי

סך הכנסות ריבית, נטו

הכנסות שאינן מריבית:

- מחיצוניים

- בינמגזרי

סך ההכנסות שאינן מריבית

סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות:

- לחיצוניים

- בינמגזרי

סך הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח לפני מיסים

הפרשה למיסים על הרווח

רווח נקי (הפסד) לפני השפעת תוכנית התייעלות

השפעת תוכנית התייעלות

רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק

יתרה ממוצעת של נכסים¹

יתרה ממוצעת של התחייבויות*¹

מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור¹

יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון^{1,2}

יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח²

יתרה ממוצעת של נכסים בניהול¹

מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית:

הפרשי שער, נטו³

הפרשי מדד, נטו³

חשיפות ריבית, נטו³

חשיפות למניות, נטו³

מרווחי ריבית שמשויכים לניהול פיננסי

סך הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית, לפי בסיס צבירה רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת ערך שאינה זמנית של אגרות חוב

שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד

הכנסות אחרות שאינן מריבית

סך הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית

1. יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.

2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

3. לרבות בגין ניירות ערך ומכשירים נגזרים.

באור 27 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
 סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. חובות¹ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים - הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 בדצמבר 2020						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
במיליוני ש"ח						
287	-	287	101	42	144	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2019
101	-	101	36	12	53	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(102)	-	(102)	(76)	-	(26)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
80	-	80	55	-	25	מחיקות חשבונאיות נטו
(22)	-	(22)	(21)	-	(1)	
<u>366</u>	<u>-</u>	<u>366</u>	<u>116</u>	<u>54</u>	<u>196</u>	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2020
48	-	48	4	-	44	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
ליום 31 בדצמבר 2019						
301	-	301	89	48	164	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2018
40	-	40	47	(2)	(5)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(122)	-	(122)	(81)	(5)	(36)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
68	-	68	46	1	21	מחיקות חשבונאיות נטו
(54)	-	(54)	(35)	(4)	(15)	
<u>287</u>	<u>-</u>	<u>287</u>	<u>101</u>	<u>42</u>	<u>144</u>	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2019
41	-	41	3	-	38	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
ליום 31 בדצמבר 2018						
297	-	297	68	42	187	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2017
117	-	117	76	6	35	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(172)	-	(172)	(92)	(1)	(79)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
59	-	59	37	1	21	מחיקות חשבונאיות נטו
(113)	-	(113)	(55)	-	(58)	
<u>301</u>	<u>-</u>	<u>301</u>	<u>89</u>	<u>48</u>	<u>164</u>	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2018
45	-	45	3	-	42	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

באור 27 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. חובות¹ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים- הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות, ועל החובות בגינם היא חושבה:

ליום 31 בדצמבר 2020					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים	סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי
במיליוני ש"ח					
9,955	722	9,233	63	-	9,170
15,656	-	15,656	4,718	10,380	558
10,387	-	10,387	-	10,380	7
<u>25,611</u>	<u>722</u>	<u>24,889</u>	<u>4,781</u>	<u>10,380</u>	<u>9,728</u>
153	-	153	12	-	141
165	-	165	100	54	11
54	-	54	-	* 54	-
<u>318</u>	<u>-</u>	<u>318</u>	<u>112</u>	<u>54</u>	<u>152</u>

יתרת חוב רשומה של חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 בדצמבר 2019					
11,367	637	10,730	145	1	10,584
15,389	-	15,389	4,939	9,931	519
9,937	-	9,937	-	9,931	6
<u>26,756</u>	<u>637</u>	<u>26,119</u>	<u>5,084</u>	<u>9,932</u>	<u>11,103</u>
109	-	109	9	-	100
137	-	137	89	42	6
42	-	42	-	*42	-
<u>246</u>	<u>-</u>	<u>246</u>	<u>98</u>	<u>42</u>	<u>106</u>

יתרת חוב רשומה של חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
* כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 46 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 - 35 מיליון ש"ח).

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 27 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדוחים

ההרכב במאוחד:

ג. חובות¹

1. איכות אשראי ופגורים:

ליום 31 בדצמבר 2019				ליום 31 בדצמבר 2020					
חובות לא פגומים- מידע נוסף		בעייתיים ²		חובות לא פגומים-מידע נוסף		בעייתיים ²			
פגור של 89 ועד 90 ימים ⁵	פגור של 90 ימים ⁴	סך הכל	פגומים ³	פגומים ³	לא פגומים	לא פגומים	לא פגומים		
2	1	2,101	11	2	-	2,183	20	6	2,157
2	-	899	21	1	-	1,079	14	4	1,061
-	-	1,965	32	-	-	1,664	26	-	1,638
10	3	6,137	121	13	4	4,802	249	119	4,434
14	4	11,102	185	16	4	9,728	309	129	9,290
17	46	9,932	3	25	44	10,380	-	6 44	10,336
20	22	5,084	17	5	8	4,781	18	19	4,744
51	72	26,118	205	46	56	24,889	327	192	24,370
-	-	113	-	-	-	239	-	-	239
51	72	26,231	205	46	56	25,128	327	192	24,609
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	524	-	-	-	483	-	-	483
-	-	525	-	-	-	483	-	-	483
51	72	26,119	205	46	56	24,889	327	192	24,370
-	-	637	-	-	-	722	-	-	722
51	72	26,756	205	46	56	25,611	327	192	25,092

1. אשראי לציבור, אשראי לזמסליות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
 2. סיכון אשראי פגום, נחות או בהתנאות מיוחדת, לרבות בגין הולאות לדיר שבגין קיימת הפרשה לפי עומק פגור, הולאות לדיר שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפגור הנמצאת בפגור של 90 ימים או יותר.
 3. ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש ראה באור 2.3.2.27 לחלק 2.
 4. מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
 5. צוברים הכנסות ריבית, חובות בפגור של 30 ועד 89 ימים בסך 12 מיליון ש"ח (נכון ליום 31 בדצמבר 2019 - 12 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
 6. ככלל, יתרת הולאות לדיר בסך 2 מיליון ש"ח (נכון ליום 31 בדצמבר 2019 - 2 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פגור בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הולאות שטרם מועד פרעונה.
 7. מצב הפגור מטופל באופן מסווגי מתווה אחת האידיקציות המרכזיות ללא כות האשראי.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באר 27 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

2.1. חובות פגומים והפרשה פרטנית:

		ליום 31 בדצמבר 2019				ליום 31 בדצמבר 2020			
		יתרת ² חובות פגומים	יתרת ² חובות פגומים לא קיימת	יתרת ² חובות פגומים	יתרת ² חובות פגומים	יתרת ² חובות פגומים	יתרת ² חובות פגומים	יתרת ² חובות פגומים	יתרת ² חובות פגומים
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ² חובות פגומים	9	1	2	1,897	20	6	5	14
142	21	8	3	13	148	14	2	2	12
686	32	-	3	32	690	26	-	2	26
2,321	121	101	2	20	1,916	249	81	19	168
4,779	185	118	9	67	4,651	309	89	28	220
29	3	3	-	28	28	-	-	-	-
565	17	-	9	17	546	18	-	10	18
5,373	205	121	18	84	5,225	327	89	38	238
171	95	16	76	289	289	60	34	229	
100	28	18	72	161	161	14	24	147	

מזר:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

1. אשראי לציבור, אשראי לזמנאות ופקדונות בנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנסאלי.
2. יתרת חוב רישומי.
3. בבנק אין חובות בעייתיים ביחידות האשראי לזמנאות ופקדונות בבנקים.

פעילות לזיום בישראל ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלואאות לדיוור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 27 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ג. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

2.2. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	
מזדה: נרשמו על בסיס מזומן	מזדה: נרשמו על בסיס מזומן	מזדה: נרשמו על בסיס מזומן	מזדה: נרשמו על בסיס מזומן	מזדה: נרשמו על בסיס מזומן	מזדה: נרשמו על בסיס מזומן	מזדה: נרשמו על בסיס מזומן	מזדה: נרשמו על בסיס מזומן
יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה
ממוצעת של חובות פגומים ²	ממוצעת של חובות פגומים ²	ממוצעת של חובות פגומים ²	ממוצעת של חובות פגומים ²	ממוצעת של חובות פגומים ²	ממוצעת של חובות פגומים ²	ממוצעת של חובות פגומים ²	ממוצעת של חובות פגומים ²
הכנסות ריבית שברשמו ³	הכנסות ריבית שברשמו ³	הכנסות ריבית שברשמו ³	הכנסות ריבית שברשמו ³	הכנסות ריבית שברשמו ³	הכנסות ריבית שברשמו ³	הכנסות ריבית שברשמו ³	הכנסות ריבית שברשמו ³
19	16	13	21	-	2	-	15
-	8	1	34	1	1	1	18
-	-	4	160	1	1	1	28
2	227	4	160	1	1	1	173
2	270	5	228	4	4	4	234
-	6	-	3	-	-	-	1
2	11	2	16	1	2	2	18
4	44	7	247	5	6	6	253
	287		247		46		253

במיליוני ש"ח

פעילות לווים בישראל ציבור- מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלואות לידור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנק ישראל (וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנישאלו).
2. יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
3. הכנסות ריבית שברשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בגין התקופה בו החוב סווג כפגום.
4. אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 36 מיליון ש"ח (בשנת 2019 - 45 מיליון ש"ח, בשנת 2018 - 30 מיליון ש"ח).
5. בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לנמטלה ופקדונות בבעלים.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 27 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
 סכומים מדוחים

ההרכב במאוחד:

- ג. חובות¹ (המשך)
 2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):
 2.3 חובות בעייתיים בארגון מחדש:

ליום 31 בדצמבר 2019		ליום 31 בדצמבר 2020	
יתרת חוב רשומה		יתרת חוב רשומה	
אובר	אובר	אובר	אובר
בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים ²	בפיגור של 90 ימים ² ויותר	בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים ²	בפיגור של 90 ימים ² ויותר
סך הכל ³	סך הכל ³	סך הכל ³	סך הכל ³
8	6	7	10
19	-	6	8
32	32	24	-
24	7	60	28
83	45	97	46
-	-	-	-
17	5	18	11
100	50	161	57

פעילות לזיום בישראל ציבור- מסחר

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרתות פוננסיים
 מסחר אחר
סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לטמשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
2. אובר הכנסות ריבית.
3. נכלל בחובות פגומים.
4. בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לטמשלה ופקדונות בבנקים.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 27 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
 סכומים מדוחים

ההרכב במאוחד:
ה. חובות¹ (המשך)

1. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):
 2.4. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך):

		בשנת 2018		בשנת 2019		בשנת 2020	
		בשנת 2018		בשנת 2019		בשנת 2020	
יתרת חוב	יתרת חוב	יתרת חוב	יתרת חוב	יתרת חוב	יתרת חוב	יתרת חוב	יתרת חוב
רשומה	רשומה	רשומה	רשומה	רשומה	רשומה	רשומה	רשומה
לאחר ארגון	לאחר ארגון	לאחר ארגון	לאחר ארגון	לאחר ארגון	לאחר ארגון	לאחר ארגון	לאחר ארגון
מחדש	מחדש	מחדש	מחדש	מחדש	מחדש	מחדש	מחדש
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
9	9	11	3	16	14	14	13
-	-	1	13	5	-	-	3
40	40	2	-	-	1	1	1
5	5	41	10	56	96	96	63
54	54	55	26	77	111	111	80
-	-	-	-	-	16	16	-
12	12	683	15	617	16	16	666
66	66	738	41	694	127	127	746

פעילות לווים בישראל ציבור- מסחרי
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שירותים פיננסיים
 מסחרי אחר
סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלואות לדיוור
 אנשים פרטיים - אחר
סך הכל

		בשנת 2018		בשנת 2019		בשנת 2020	
		בשנת 2018		בשנת 2019		בשנת 2020	
יתרת חוב	יתרת חוב	יתרת חוב	יתרת חוב	יתרת חוב	יתרת חוב	יתרת חוב	יתרת חוב
רשומה	רשומה	רשומה	רשומה	רשומה	רשומה	רשומה	רשומה
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
-	1	-	6	-	2	-	-
-	1	-	-	-	1	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-
3	16	1	20	-	12	-	15
3	18	1	27	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	265	1	255	3	200	3	200
3	283	2	282	3	215	3	215

פעילות לווים בישראל ציבור- מסחרי
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שירותים פיננסיים
 מסחרי אחר
סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלואות לדיוור
 אנשים פרטיים - אחר
סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנק ישראל (חובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו).
2. בבנק אין חובות בעייתיים ביחידות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.
3. חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הפכו לחובות בפיגור.

באור 27 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות¹ (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור³

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון² (LTV), סוג החזר וסוג הריבית:

ליום 31 בדצמבר 2020			
יתרת הלוואות לדיור			
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	מזה:	מזה:	סך הכל במיליוני ש"ח
	ריבית משתנה	בולט ובלון	
598	4,748	188	8,478
288	1,152	35	1,902
886	5,900	223	10,380

שיעבוד ראשון:

שיעור מימון - עד 60%

- מעל 60%

שיעבוד שני או ללא שיעבוד

סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2019			
יתרת הלוואות לדיור			
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	מזה:	מזה:	סך הכל במיליוני ש"ח
	ריבית משתנה	בולט ובלון	
459	4,598	212	8,252
243	1,057	36	1,680
-	-	-	-
702	5,655	248	9,932

שיעבוד ראשון:

שיעור מימון - עד 60%

- מעל 60%

שיעבוד שני או ללא שיעבוד

סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל).
2. היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. שיעור המימון (LTV) כהגדרתו בהוראות הדיווח לפיקוח 876. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.
3. לא כולל קבוצות רכישה.

באור 27 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב1. מכירה, רכישה וסינדיקציה של אשראי לציבור במהלך השנה

1. מכירה ורכישה של אשראי לציבור

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020		
סיכון אשראי לציבור שנרכש		
מזה: אשראי בעייתי	סיכון אשראי חוץ מאזני* שנרכש השנה	אשראי לציבור שנרכש השנה
		במיליוני ש"ח
		-
1		714
1	-	714

סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל סיכון אשראי לציבור

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019		
סיכון אשראי לציבור שנרכש		
מזה: אשראי בעייתי	סיכון אשראי חוץ מאזני* שנרכש השנה	אשראי לציבור שנרכש השנה
		במיליוני ש"ח
		89
5	-	1,144
5	-	1,233

סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל סיכון אשראי לציבור

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020		
סיכון אשראי לציבור שנמכר		
מזה: אשראי בעייתי	סיכון אשראי חוץ מאזני* שנמכר השנה	אשראי לציבור שנמכר בתקופה
		במיליוני ש"ח
		203
16	451	203
16	451	203

סך הכל מסחרי
סך הכל סיכון אשראי לציבור

* סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

** בשנים 2020 ו-2019 לא היו לבנק עסקאות סינדיקציה ובשנת 2019 לא בוצעו עסקאות מכירת אשראי על ידי הבנק.

באור 27 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ג. אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל אשראי של לווה:

ליום 31 בדצמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2020			תקרת האשראי ללווה (באלפי ש"ח)	
סיכון אשראי חוץ מאזני ^{1,3}	אשראי ¹	מספר לווים ²	סיכון אשראי חוץ מאזני ^{1,3}	אשראי ¹	מספר לווים ²		
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
89	120	46,016	90	93	44,560	10	0
181	243	28,327	188	164	23,378	20	10
363	638	33,638	374	528	30,145	40	20
461	1,387	32,044	488	1,268	30,223	80	40
274	1,689	17,635	292	1,855	19,153	150	80
166	1,472	7,645	215	1,555	8,127	300	150
203	2,885	6,762	277	2,847	6,718	600	300
492	4,852	6,119	539	5,003	6,348	1,200	600
329	1,883	1,409	338	2,081	1,574	2,000	1,200
313	1,399	610	280	1,323	579	4,000	2,000
464	989	246	331	914	223	8,000	4,000
988	1,584	193	814	1,365	162	20,000	8,000
1,129	1,553	96	794	1,123	67	40,000	20,000
2,939	4,636	91	2,513	4,286	89	200,000	40,000
435	644	4	281	427	3	400,000	200,000
175	255	1	203	221	1	800,000	400,000
9,001	26,229	180,836	8,017	25,053	171,350		

1. האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה, ובתוספת שווי הוגן של מכשירים נגזרים בסך 164 מיליון ש"ח ו-110 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020 ו-31 בדצמבר 2019, בהתאמה.
2. מספר לווים לפי סך כל האשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני.
3. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.

באור 27 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ד. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף שנה

מאוחד והבנק				
ליום 31 בדצמבר 2019		ליום 31 בדצמבר 2020		
במיליוני ש"ח				
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים¹	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים¹	
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:				
-	38	-	51	אשראי תעודות
5	287	7	258	ערביות להבטחת אשראי
2	1,392	4	1,252	ערביות לרוכשי דירות
21	951	18	785	ערביות והתחייבויות אחרות
1	1,184	2	1,206	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
2	1,305	2	816	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות
2	1,305	2	816	בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
10	5,191	14	4,739	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
-	1,129	1	1,259	התחייבויות להוצאת ערביות

1. יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באר 28 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי האמדה

סכומים מדוחים

ההרכב במאוחד:

ליום 31 בדצמבר 2020		מטבע ש"ח		מטבע חוץ ¹		לא אמוד	
סך הכל	פריטים שאינם נספיים ²	אחר	אירו	דולר אר"ב	צמוד מדד	מטבע ש"ח	לא אמוד במיליוני ש"ח
12,409	-	47	431	552	1	11,378	
8,968	286	-	298	1,460	1,141	5,783	
6	-	-	-	-	-	6	
24,571	98	30	43	455	4,801	19,144	
207	207	-	-	-	-	-	
893	113	19	85	388	-	288	
609	54	4	6	2	62	481	
47,663	758	100	863	2,857	6,005	37,080	
37,361	98	312	1,210	5,190	710	29,841	
132	-	2	12	18	-	100	
3,913	-	-	-	-	3,063	850	
1,225	113	19	81	506	-	506	
1,994	10	4	1	10	829	1,140	
44,625	221	337	1,304	5,724	4,602	32,437	
3,038	537	(237)	(441)	(2,867)	1,403	4,643	
		241	438	2,743	165	(3,587)	
		-	83	114	-	(197)	
		-	(117)	145	-	(28)	
		4	(37)	135	1,568	831	
		2	159	51	-	(212)	
		17	(650)	1,154	-	(521)	

נכסים
 מזומנים ופקדונות בבנקים
 נירות ערך
 נירות ערך שנשאלו
 אשראי לציבור, נטו³
 בנינים וציוד
 נכסים בגין מכשירים נגזרים
 נכסים אחרים
 סך כל הנכסים

התחייבויות
 פקדונות הציבור
 פקדונות מבנקים
 נתיב התחייבות נדחים ואגרות חוב
 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 התחייבויות אחרות
 סך כל ההתחייבויות
הפרש

השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:
 מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
 אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
 אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
 סך הכל כללי
 אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהווה)
 אופציות מחוץ לכסף נטו (ערך נקוב מהווה)

1. כולל צמודי מטבע חוץ.
 2. לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא נכפי.
 3. לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי וחסו ליבסיס האמדה.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 28 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי האמדה (המשך)
סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ליום 31 בדצמבר 2019		מטבע חוץ ¹		מטבע ישראלי	
פרטים שאינם נכספיים ²	סך הכל	מטבע חוץ ¹	מטבע ישראלי	מטבע חוץ ¹	מטבע ישראלי
פריטים שאינם נכספיים ²	סך הכל	אחר	אירו	דולר ארה"ב	לא צמוד במיליוני ש"ח
6,907	1	20	434	547	2
8,404	270	-	1,406	1,466	1,135
2	-	-	-	-	-
25,873	114	39	61	842	5,112
228	228	-	-	-	-
526	67	10	34	194	1
527	35	2	9	13	-
42,467	715	71	1,944	3,062	6,250
31,668	114	304	1,072	4,764	882
322	-	1	9	17	-
4,818	-	-	-	-	3,352
650	68	8	61	231	1
2,371	15	1	-	4	763
39,829	197	314	1,142	5,016	4,998
2,638	518	(243)	802	(1,954)	1,252
		252	(897)	2,340	(158)
		-	170	(285)	-
		-	(121)	65	-
		9	(46)	166	1,094
		1	165	(437)	-
		(59)	105	(906)	-
					897
					271
					860

השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
מכשירים נגזרים (לקטש אופציות)
אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי.
אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף נטו (ערך נקוב מהוון)

1. כולל צמודי מטבע חוץ.
2. לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרטי לא נכפי.
3. לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לנכסי האמדה.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 29 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי האמדה ולפי תקיפות לפרעון¹

סכומים מדווחים

א. ההרכב במאוחד² :

ליום 31 בדצמבר 2020

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים אפויים

שעור תשואה חוזי ⁶	יתרה מאזיגית ⁴	מטבע ישראל (לרבות צמוד מט"ח) ³											
		ללא תקופת פרעון ⁵	סך הכל	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשרים עד עשרים שנה	מעל עשרים עד חמש שנים	מעל עשרים עד חמש שנים	מעל עשרים עד חמש שנים	מעל עשרים עד חמש שנים	מעל עשרים עד חמש שנים	מעל עשרים עד חמש שנים	מעל עשרים עד חמש שנים
1.95%	43,193	940	46,637	1,654	4,793	6,608	1,628	2,624	3,298	3,489	5,857	2,289	14,397
1.27%	37,023	12	37,264	154	252	1,190	275	1,648	777	1,984	4,383	3,251	23,350
	6,170	928	9,373	1,500	4,541	5,418	1,353	976	2,521	1,505	1,474	(962)	(8,953)
	(3,422)	-	(3,423)	-	-	-	-	-	-	(595)	(1,379)	(391)	(1,058)
	(225)	-	(225)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(225)
	2,523	928	5,725	1,500	4,541	5,418	1,353	976	2,521	910	95	(1,353)	(10,236)

מטבע ישראל (לרבות צמוד מט"ח)³

נכסים
התחייבויות
הפרש
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים

מטבע חוץ³

נכסים
התחייבויות
הפרש
מזדה: הפרש בדולר
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים

סך הכל

1.99%	3,712	24	4,722	22	1,886	479	231	239	242	208	205	67	1,143
0.27%	7,381	-	7,437	28	50	120	55	70	82	91	637	442	5,862
	(3,669)	24	(2,715)	(6)	1,836	359	176	169	160	117	(432)	(375)	(4,719)
	(2,987)	419	1,812	(13)	990	94	48	35	6	-	1	43	608
	3,422	-	3,423	-	-	-	-	-	-	595	1,379	391	1,058
	225	-	225	-	-	-	-	-	-	-	-	-	225
	(22)	24	933	(6)	1,836	359	176	169	160	712	947	16	(3,436)

מזדה: ישראל יליבור
מזדה: פידנות היצבור
ראה הערות להלן.

באורים לדוחות הנספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 29 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופות לפרעון¹ (המשך)
 סכומים מדוחים

א. ההרכב במאוחד 2 :

ליום 31 בדצמבר 2019
 תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים אפויים

שעור תשואה תזרימי ⁶	סך הכל	יתרה מאזנית ⁴				מערך עשיר												עם דרישה ועד חודש 3 חודשים	עם דרישה ועד חודש 3 חודשים	סך הכל	נכסים	התחייבויות הפרש
		ללא תקופת פרעון ⁵	סך הכל תזרימי מזומנים	מערך עשיר שנה	מערך עשיר עד שנה	מערך חמש עד שנים	מערך ארבע עד שנים	מערך שלוש עד שנים	מערך שנתיים עד שנים	מערך שנה עד שנתיים	מערך שנה עד שנתיים	מערך 3 חודשים עד שנה	מערך 3 חודשים עד שנה									
2.47%	41,752	1,350	45,857	1,697	6,410	6,048	1,833	2,512	2,838	4,723	5,154	3,761	10,881									
1.38%	39,632	7	40,092	160	225	1,465	1,824	582	1,814	1,567	5,325	3,385	23,745									
	2,120	1,343	5,765	1,537	6,185	4,583	9	1,930	1,024	3,156	(171)	376	(12,864)									
3.33%	25,759	1,013	28,860	1,316	4,514	4,336	1,433	1,862	2,343	3,207	3,935	2,319	3,605									
1.53%	31,554	-	31,703	-	-	52	225	298	763	775	4,018	3,021	22,551									

1. בבאר זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים האפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי מטבעות, בהתאם לתקופות הנתורות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. התזמים מוצגים בניסוי ההשפעה של מחיקות משבאיות ועל הפרשות להפסדי אשראי.
 2. ראה באור 1 א.
 3. לא כולל מסי צמוד למטבע חוץ.
 4. כפי שנגללה בבאר 28 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נזרים. שאינם מסולקים נטו.
 5. נכסים ללא תקופת פרעון מולל נכסים בסך 577 מיליון ש"ח שזמן פירעונם עבר (ליום 31 בדצמבר 2019 - 470 מיליון ש"ח).
 6. שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים האפויים המוצגים בבאר זה בגין פריס נכסי אל היתרה המאזנית שליו.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור צא3 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
סכומים מדווחים

א. יתרות על בסיס מאוחד

סך הכל	ליום 31 בדצמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2020		
	רמה 3	רמה 2	רמה 1	רמה 3	רמה 2	רמה 1
	שווי הוגן *					
	יתרה במאזן					
	במיליוני ש"ח					
	נכסים פיננסיים					
6,907	4,869	-	2,038	6,907	12,409	9,908
8,404	² 1,527	1,742	5,135	8,404	8,968	² 184
2	-	-	2	2	6	-
26,004	25,214	-	790	25,873	24,708	24,122
526	78	406	42	526	893	58
118	112	-	6	118	82	81
41,961	31,800	2,148	8,013	34,183	47,066	34,353
	נכסים פיננסיים					
	מזומנים ופקדונות בבתקים					
	ניירות ערך ¹					
	ניירות ערך שנשאלו					
	אשראי לציבור, נטו					
	נכסים בגין מכשירים נגזרים					
	נכסים פיננסיים אחרים					
	סך כל הנכסים הפיננסיים					
	התחייבויות פיננסיות					
	פקדונות היציבור					
	פקדונות מבתקים					
	כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב					
	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
	התחייבויות פיננסיות אחרות					
	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות					

* רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשמעות במחירים מוטטים בשוק פעיל, רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשמעות בנתונים גופים משמעותיים אחרים, רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשמעות בנתונים לא גופים משמעותיים.
 1. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך - ראה באור 12.
 2. מניות וניירות ערך שלא מקיימים לגביהם שווי הוגן ונציג מוצגים לפי עולות ליום 31 בדצמבר 2020 - 157 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 - 21,247 מיליון ש"ח) והתחייבויות בסך 19,279 - 2019 (ליום 31 בדצמבר 2019 - 2019 - 15,392 מיליון ש"ח) אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים כזה: נכסים בסך 17,733 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 - 19,279 מיליון ש"ח) והתחייבויות בסך 21,247 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 - 2019 - 15,392 מיליון ש"ח) אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המתמגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשבה ועל בסיס שאינו חוזר ונשבה ראה באורים 30-330.

באור 30א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לגבי מכשירים פיננסיים הנמדדים במאזן ו/או ברווח והפסד לפי שווי הוגן - ראה פירוט בבאור 30ב. לגבי המכשירים הפיננסיים האחרים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים (למעט כתיבת התחייבויות נדחים סחירים). לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המוצגת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה בספרים לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק ח'. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ג. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

מזומנים - היתרה המאזנית הינה השווי ההוגן.

פקדונות בבנקים - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך - ניירות ערך שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק. ניירות ערך שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק, למעט מניות לא סחירות אשר מוצגות לפי עלות (אשר הינה אומדן לשווי הוגן) ראה פירוט בבאור 30ב.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח. כל קבוצה פולחה לקטגוריות לפי בסיסי הצמדה ותקופות לפרעון. כמו כן, בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלו הונו בשיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

בנוסף, נעשתה חלוקה לקטגוריות נוספות שמשקפת את רמת הסיכון הגלומה באשראי שניתן לאוכלוסיות שונות, המשתקפת בשיעורי היוון שונים בהתאם למידת הסיכון. השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי. בנוסף לכך, בוצעה גם בדיקת רגישות של אומדן השווי ההוגן של החובות הבעייתיים לשיעורי ריבית הניכיון. הבדיקה העלתה כי תוספת של 1% לריבית הניכיון בעלת השפעה זניחה על אומדן השווי ההוגן של החובות הבעייתיים ליום 31 בדצמבר 2020.

פקדונות הציבור, פקדונות מבנקים, פקדונות מהממשלה - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פקדונות דומים במועד הדיווח.

כתיבת התחייבות נדחים שאינם סחירים - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק יכול לגייס כתיבת התחייבות דומים ביום הדיווח.

כתיבת התחייבות נדחים סחירים - לפי שווי השוק בבורסה.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי, התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - היתרה המאזנית מהווה קירוב לשווי ההוגן, שכן תנאי העסקות שבמאזן אינן שונים מהותית מתנאי עסקאות דומות ביום הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק העיקרי. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

ראה גם פירוט בבאור 25.

באור 30 - פריטים הנמדדים במאזן בשווי הוגן

סכומים מדווחים

יתרות על בסיס מאוחד

ליום 31 בדצמבר 2019				ליום 31 בדצמבר 2020				פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים	נצפים	נתונים	מחירים	נצפים	נתונים	מחירים	נצפים	
מזוטטים	משמעותיים	לא	מזוטטים	משמעותיים	לא	מזוטטים	משמעותיים	
בשוק פעיל	אחרים	יתרה	בשוק פעיל	אחרים	יתרה	בשוק פעיל	אחרים	יתרה
(רמה 1)	(רמה 2)	מאזנית	(רמה 1)	(רמה 2)	מאזנית	(רמה 1)	(רמה 2)	מאזנית
במיליוני ש"ח								
790	-	-	790	586	-	-	586	נכסים
3,759	36	992	2,731	6,124	-	1,425	4,699	אשראי לציבור ¹
1,376	1,289	87	-	-	-	-	-	אגרות חוב זמינות למכירה:
436	-	119	317	373	-	78	295	אג"ח של ממשלת ישראל
189	32	145	12	125	5	111	9	אג"ח של ממשלות זרות
66	-	62	4	33	-	29	4	אג"ח של מוסדות פיננסיים בישראל
737	26	281	430	683	19	226	438	אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים*
304	-	24	280	294	-	27	267	אג"ח מגובי נכסים (ABS)
108	-	-	108	109	-	-	109	אג"ח של אחרים בישראל
1,179	-	-	1,179	996	-	-	996	אג"ח של אחרים זרים*
32	-	32	-	-	-	-	-	מניות שאינן למסחר ²
6	-	-	6	7	-	-	7	ניירות ערך למסחר:
26	-	-	26	20	3	-	17	אג"ח של ממשלת ישראל
24	-	-	24	27	-	-	27	אג"ח של ממשלות זרות
18	-	-	18	20	-	-	20	אג"ח של מוסדות פיננסיים בישראל
4	4	-	-	2	2	-	-	אג"ח של אחרים בישראל
318	11	307	-	548	-	548	-	אג"ח של אחרים זרים
132	31	95	6	229	55	165	9	מניות
68	32	-	36	113	-	-	113	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
4	-	4	-	1	1	-	-	חוזי שקל - מדד
6	-	-	6	1	-	-	1	חוזי ריבית אחרים
9,582	1,461	2,148	5,973	10,291	85	2,609	7,597	חוזי מטבע חוץ
								חוזים בגין מניות
								חוזי סחורות ואחרים
								נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
								סך הכל נכסים
662	-	-	662	468	-	-	468	התחייבויות
4	1	3	-	9	9	-	-	פקדונות הציבור ¹
390	-	390	-	714	-	714	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
188	-	182	6	388	-	379	9	חוזי שקל - מדד
68	-	32	36	113	-	-	113	חוזי ריבית אחרים
-	-	-	-	1	-	1	-	חוזי מטבע חוץ
6	-	-	6	1	-	-	1	חוזים בגין מניות
720	-	-	720	386	-	-	386	חוזי סחורות ואחרים
2,038	1	607	1,430	2,080	9	1,094	977	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
								סך הכל התחייבויות

* סיווג מחדש
 1. השאלת ניירות ערך סחירים.
 2. מניות וניירות ערך שלא מתקיים לגביהם שווי זמין ואשר מוצגים לפי עלות הינם בסך 157 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2019 - 144 מיליון ש"ח).
 3. מכירת ניירות ערך בחסר.

ב. פריטים הנמדדים במאזן בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנת בבטיחותן מסתכם בסך 38 מיליון ש"ח (31.12.19 - 34 מיליון ש"ח) ומדרג שווי ההוגן הינו רמה 3.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 30ג - שיקויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
 סכומים מדווחים
 יתרות על בסיס מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2020	שווי הוגן ליום שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	העברות מרמה 3	העברות אל רמה 3	מכירות וסילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו וטרם מומשו שנכללו:		שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019
						ברוח כולל אחר בהון	ברוח רווח והפסד	
1	-	(37)	-	(1)	-	-	2	36
-	-	-	-	(1,284)	-	-	(5)	1,289
-	5	(9)	-	(18)	-	-	-	32
3	19	(14)	13	(8)	-	3	(1)	26
-	3	-	3	-	-	-	-	-
-	2	-	2	-	-	-	(4)	4
-	-	-	-	(4)	-	-	(7)	11
28	55	(2)	-	(28)	26	-	28	31
-	-	(91)	-	(1)	-	-	60	32
(5)	1	-	-	-	6	-	(5)	-
27	85	(153)	18	(1,344)	32	3	68	1,461
(1)	9	-	8	(1)	-	-	1	1
(1)	9	-	8	(1)	-	-	1	1

נכסים

ניירות ערך זמינים למכירה ¹	אג"ח של ממשלת ישראל	אג"ח של ממשלות זרות	אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים	אג"ח של אחרים בישראל	ניירות ערך למסחר ²	אג"ח של אחרים בישראל	נכסים בגין מכשירים נגזרים ²	חוזי שקל - מדד	חוזי ריבית אחרים	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל נכסים	התחייבויות
1	9	8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

1. רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו ברוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית"; רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו ברוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית".
 2. נכללו ברוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית".
 3. העברות מרמה 2 לרמה 3 נבעות מהעדך נתונים נציפים מהשיקו בתקופה הקודמת. העברות מרמה 3 לרמה 2 נבעות ממעב הפוך.
 כולל אחר.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 330 - שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנקללו ברמה 3 (המשך)
 סכומים מדווחים
 יתרות על בסיס מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2019	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	העברות מרמה 3	העברות אל רמה 3	מכירות וסילוקים	רכישות והפקות	רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו וטרם מומשו שנקללו:			שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018
						ברוח כולל אחר בהון	ברוח רווח והפסד	במיליוני ש"ח	
-	36	-	-	(2)	-	3	(1)	36	
-	1,289	-	-	-	1,289	-	-	-	
(1)	32	(4)	10	(6)	-	1	(1)	32	
2	26	-	-	(3)	-	3	(7)	33	
4	4	-	-	(1)	-	-	4	1	
11	11	-	-	-	-	-	11	-	
11	31	-	-	(52)	19	-	11	53	
1	32	-	-	(3)	-	-	1	34	
(1)	-	-	-	-	1	-	(1)	-	
27	1,461	(4)	10	(67)	1,309	7	17	189	
-	1	-	1	(3)	-	-	(3)	6	
-	1	-	1	(3)	-	-	(3)	6	

נכסים

יירות ערך זמינים למכירה¹:
 אג"ח של ממשלת ישראל
 אג"ח של ממשלות זרות
 אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים
 אג"ח של אחרים בישראל
 נכסים בגין מכשירים נגזרים²:

חוזי שקל - מודד
 חוזי ריבית אחרים
 חוזי מטבע חוץ
 חוזים בגין מניות
 חוזי סחורות ואחרים

סך הכל נכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים²:
 חוזי שקל - מודד
סך הכל התחייבויות

1. רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נקללו בדוח רווח והפסד בטעיף "הכנסות מיתון שאין מריבית".
 כולל אחר.

2. נקללו בדוח רווח והפסד בטעיף "הכנסות מיתון שאין מריבית".
 3. העברות מרמה 2 לרמה 3 נבעות מהעדר נתונים נכסים נטו שטרם מומשו נקללו בדוח רווח והפסד בטעיף "התאמות בגין האגמת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באור 3D0 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 סכומים מדווחים

1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה במאחד:

ליום 31 בדצמבר 2019				ליום 31 בדצמבר 2020			
ממוצע משוקלל	טווח הנחומים*	שווי הוגן במיליוני ש"ח	תמונת משוקלל	טווח הנחומים*	שווי הוגן במיליוני ש"ח	נחומים לא נצפים	טכניקת הערכה
11.02	5.60-54.10	1	59.42	5.60-101.08	14	מחיר	היוון תזרים מזומנים
21.10%	21.10%	4	-	-	-	שיעור היוון	מודל NAV - שיטת השווי הנכסי הנקי
64.9	64.9	11	33.87	33.87	5	מחיר	היוון תזרים מזומנים
-	-	-	88.36	39.37-101.08	3	מחיר	היוון תזרים מזומנים
0.04%	(0.24%)-0.81%	4	0.12%	0.12%-0.12%	2	שיעור היוון	היוון תזרים מזומנים
1.19%	0.47%-1.37%		1.37%	1.37%-1.37%		סיכון אשפ"א צד נגדי (CV/A)	היוון תזרים מזומנים/ מודל תמחור אופציות
1.37%	1.37%-1.37%	11	-	-	-	סיכון אשפ"א צד נגדי (CV/A)	היוון תזרים מזומנים
0.74%	0.13%-16.87%	31	0.35%	0.13%-16.87%	55	סיכון אשפ"א צד נגדי (CV/A)	היוון תזרים מזומנים
1.37%	1.37%-1.37%	32	-	-	-	סיכון אשפ"א צד נגדי (CV/A)	היוון תזרים מזומנים
-	-	-	0.16%	0.13%-0.17%	1	סיכון אשפ"א צד נגדי (CV/A)	היוון תזרים מזומנים
					80		חוזי סחורות ואחרים
					94		סך הכל נכסים**
0.06%	(0.14%)-0.20%	1	0.28%	0.20%-0.55%	9	שיעור היוון	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
		1			9		חוזי שקל - מדד
		1			9		סך הכל התחייבויות**

* כאשר השורה כוללת מספר מכשירים, מוצג הטווח בין המכשיר עם התון המינימלי למכשיר עם התון המקסימלי.
 ** בנוסף, בנכסים קיימים אג"ח לא סחורות בסך 5 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 - 1,367 מיליון ש"ח) אשר הוערכו על ידי גורם ציטוט חיצוני ואין יתרות אשר הוערכו על ידי גורם ציטוט חיצוני).
 השווי ההוגן: בוד התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2020 אין יתרות אשר הוערכו על ידי גורם ציטוט חיצוני (ליום 31 בדצמבר 2019 - אין יתרות אשר הוערכו על ידי גורם ציטוט חיצוני).

באור 30 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

סכומים מדווחים

2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2020	שווי הוגן	
		במיליוני ש"ח	
		טכניקת הערכה	נכסים
		שמאויות כולל מקדמים למימוש מהיר והערכת שווי	אשראי פגום שגבייתו מותנת בבטחון
34	38		

3. מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

טכניקת ההערכה העיקרית המשמשת את הבנק למדידת שווי הוגן של נכסים והתחייבויות ברמה 3 הינה היגיון תזרים מזומנים. תזרים המזומנים העתידי של המכשיר נלקח מתוך ההסכם עם הצד הנגדי, כאשר שיעור ההיגיון מגלם את הסיכון הטמון במכשיר. שיעור ההיגיון אשר משמש להיגיון התזרים הינו שילוב של ריבית חסרת סיכון שהינו נתון נצפה מהשוק כגון: ריבית בנק ישראל, ליבור או ריבית מאג"ח מדינת ישראל בשילוב עם הערכת פרמיית הסיכון על פי הנחות הבנק.

עלייה משמעותית בפרמיית הסיכון לעומת הנחות הבנק, עלולה לגרום לקיטון בשווי ההוגן של המכשיר ולהפחתה בהון הבנק. באג"ח של מוסדות פיננסים זרים שיעור ההיגיון כולל הערכה להסתברות לכשל משוקלל של מדינת ישראל ושל הבנק המנפיק. הנתון הלא נצפה המשמעותי אשר שימש במדידת שווי הוגן של אג"ח של אחרים בישראל הינו מחיר ושיעור ההיגיון המגלם את הסיכון הטמון במכשיר.

בחוזי שקל - מדד שיעור ההיגיון כולל מרכיב של צפיות אינפלציה.

הבנק מיישם את הבהרת בנק ישראל על פיה במקרים בהם לא נמצאו נתונים נצפים מהשוק לאיכות האשראי של הצד הנגדי, חשיפת הבנק לאותו צד נגדי תסווג לדרוג ברמה 3.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באר 31 - בעלי עניין וצדדים קשורים של התאגיד הבנקאי והחברות המאוחדות שלו
 סכומים מדווחים
 א. יתרות עם צדדים קשורים (במאות)

31 בדצמבר 2020											
בעלי עניין			אחרים ⁴			נושאי משרה ³			אחרים ²		
מחזיקי מניות		בעלי שליטה ¹	יתרה		יתרה		יתרה		יתרה		
יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה במשך השנה ⁵	היתרה הגבוהה במשך השנה ⁵	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה במשך השנה ⁵	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה במשך השנה ⁵	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה במשך השנה ⁵	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה במשך השנה ⁵	
מי שהיה בעל ענין בעת שנעשתה העסקה	166	118	126	126	13	5	-	-	-	-	
היתרה הגבוהה במשך השנה ⁵	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	
	163	115	-	-	13	5	-	-	-	-	
	1	1	-	-	-	-	-	-	5	5	
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	-	-	1	1	4	4	-	-	-	-	
	-	-	-	-	-	-	-	-	33	33	
	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	-	-	-	-	-	-	-	-	3,038	3,038	
	23	23	4	4	2	2	-	-	-	-	

נכסים

1. נכס
2. נכס
3. נכס
4. נכס
5. נכס
6. נכס
7. נכס
8. נכס

1. מחזיקי מניות בעלי שליטה וקרובי שלהם.
 2. לרבות מי שמחזיק 5% או יותר מאמנעי השליטה בתאגיד הבנקאי, ומי שרשאי למנות דירקטור אחד או יותר מהדירקטורים של התאגיד הבנקאי או את מהלול הכללי.
 3. נושאי משרה לרבות בני משפחה קרובים שלהם.
 4. תאגידים, שאדם או תאגיד שנקלל באחת הקבוצות של בעלי עניין, מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכוח ההאבעה בהם, או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים שלהם.
 5. על בסיס יתרות שהיו בכל סופי החודשים.
 6. אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון הבנקי.
 7. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאנזיים כפי שחושב לצורך מנגבלות החבות של לווה.
 8. הפרשה להפסד אשראי קבוצתית.

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020

באר 31 - בעלי עניין וצדדים קשורים של התאגיד הבנקאי והחברות המאוחדות שלו (המשך)

סכומים מדווחים

א. יתרות עם צדדים קשורים (במאות) (המשך)

31 בדצמבר 2019

בעלי עניין		אחרים ⁴		נושאי מטרה ³		אחרים ²		בעלי שליטה ¹	
מחזיקי מניות	מחזיקי בעל ענין בעת שנעשתה העסקה	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה במשך השנה ⁵	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה במשך השנה ⁵	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה במשך השנה ⁵	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה במשך השנה ⁵
70	76	32	40	13	13	13	40	76	70
-	1	8 3	8 5	-	13	13	35	76	70
-	1	-	-	-	-	-	-	1	1
-	89	89	88	1	1	1	1	1	1
-	1	1	1	1	1	1	1	1	1
-	89	89	88	1	1	1	1	1	1
-	98	98	98	4	5	4	43	1	-
-	4	4	20	20	20	23	23	48	48
-	256	192	-	-	-	-	-	-	-
-	112	110	-	-	-	610	603	1,268	1,252
-	10	-	3	2	-	-	-	1	-

נכסים

- 1. אשראי לציבור
- 2. הפרשה להפסדי אשראי⁹
- 3. אשראי לציבור, נטו
- 4. נכסים אחרים
- 5. התחייבויות
- 6. פקדונות הציבור
- 7. התחייבויות אחרות
- 8. כתבי התחייבויות נדחים
- 9. מניות (כלל בהון)⁶
- 10. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים
- 11. חוץ מאזניים⁷

1. מחזיקי מניות בעלי שליטה וקרוב שלהם.
 2. לרבות מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בתאגיד הבנקאי, ומי שרשאי למנות דירקטור אחד או יותר מדירקטורים של התאגיד הבנקאי או את מנהלו הכללי.
 3. נושאי מטרה לרבות בני משפחה קרובים שלהם.
 4. תאגידים, שאדם או תאגיד שנקלל באחת הקבוצות של בעלי עניין, מחזיק 25% או יותר מהון המניות המופק שלהם או מכוח ההצבעה בהם, או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים שלהם.
 5. על בסיס יתרות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון הבנק.
 6. אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון הבנק.
 7. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לוח.
 8. מול סיווג חוב של צד קשור כחוב בעייתי.
 9. הפרשה להפסדי אשראי קבוצתית.

באור 31 - בעלי עניין וצדדים קשורים של התאגיד הבנקאי והחברות המאוחדות שלו (המשך)

סכומים מדווחים

ב. תמצית תוצאות עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (במאוחד)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020					
צדדים קשורים המוחזקים על ידי הבנק חברות מוחזקות	בעלי עניין				
	אחרים ⁴	נושאי משרה ³	אחרים ²	בעלי שליטה ¹	
	במיליוני ש"ח				
-	* -	* -	1	6	הכנסות (הוצאות) ריבית נטו ⁵
-	-	-	(1)	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
-	* -	-	-	(25)	הכנסות שאינן מריבית
-	(3)	(22)	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות ⁶
-	(3)	(22)	-	(19)	סך הכל
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019					
-	(4)	-	1	6	הכנסות (הוצאות) ריבית נטו ⁵
-	-	-	(1)	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
-	-	-	-	-	הכנסות שאינן מריבית
-	(2)	(23)	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות ⁶
-	(6)	(23)	-	6	סך הכל
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018					
-	(6)	-	1	5	הכנסות (הוצאות) ריבית נטו ⁵
-	-	-	(1)	-	הכנסות בגין הפסדי אשראי
-	9	-	-	-	הכנסות שאינן מריבית
-	(2)	(25)	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות ⁶
-	1	(25)	-	5	סך הכל

1. מחזיקי מניות בעלי שליטה וקרוב שלהם.
2. לרבות מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בתאגיד הבנקאי, ומי שרשאי למנות דירקטור אחד או יותר מהדירקטורים של התאגיד הבנקאי או את מנהלו הכללי.
3. נושאי משרה לרבות בני משפחה קרובים שלהם.
4. תאגידים, שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי עניין, מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכוח ההצבעה בהם, או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים שלהם.
5. ראה ג. להלן.
6. ראה ד. להלן.

ג. הכנסות ריבית, נטו בעסקאות של הבנק וחברות מאוחדות שלו עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	2020
במיליוני ש"ח		
בגין נכסים		
8	7	7
-	-	* -
בגין התחייבויות		
(2)	(1)	* -
(6)	(3)	-
-	3	7

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

באור 31 - בעלי עניין וצדדים קשורים של התאגיד הבנקאי והחברות המאוחדות שלו (המשך)

ה. פרטים נוספים:

1. בהמשך לאישור והמלצת ועדת התגמול של הבנק מיום 19 באוקטובר 2014, אישר דירקטוריון הבנק ביום 30 באוקטובר 2014 להחיל את החלטת האסיפה הכללית של הבנק מיום 28 בנובמבר 2013, לאשר לדירקטורים החיצוניים בבנק וליתר חברי הדירקטוריון, למעט יו"ר הדירקטוריון, גמול זהה בסכומים המפורטים להלן (להלן: "**החלטת התגמול**"), על דירקטורים (למעט יו"ר הדירקטוריון), לרבות דירקטורים חיצוניים (להלן: "**דח"צים**"), בעלי שליטה וקרוביהם של בעלי השליטה בבנק, שימונו מעת לעת לכהונה כדירקטורים בבנק. סכומי התגמול שאושרו לדח"צים בבנק וליתר חברי הדירקטוריון, למעט יו"ר הדירקטוריון, בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 28 בנובמבר 2013, אשר יחולו גם ביחס לדירקטורים (למעט יו"ר הדירקטוריון), לרבות דח"צים, בעלי שליטה וקרוביהם שימונו מעת לעת לכהונה כדירקטורים בבנק, הינם כדלקמן: גמול שנתי בסך של 110,800 ש"ח וגמול השתתפות בשייבה בסך של 4,250 ש"ח. הגמול להשתתפות בשייבה ישולם לחברי הדירקטוריון עבור השתתפותם בשיבות הדירקטוריון וועדות הדירקטוריון. בגין השתתפות בשייבה באמצעי תקשורת כאמור בסעיף 101 לחוק החברות, ישולם לדירקטורים גמול השתתפות בשיעור של 60% מגמול ההשתתפות בשייבה רגילה ובגין החלטה של הדירקטוריון או ועדותיו שתקבל בלא התכנסות בפועל, ישולם לדירקטורים גמול השתתפות בשיעור של 50% מגמול השתתפות בשייבה רגילה. דירקטור זכאי לגמול השתתפות אם השתתף בשייבה כולה או ברובה. מועדי התשלום הינם בכפוף לאמור בתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס - 2000. הסכומים הנ"ל יעודכנו ב- 1 בפברואר וב- 1 באוגוסט בכל שנה (להלן: "**יום השינוי**"), על פי שיעור העלייה של המדד החדש שיפורסם לאחרונה לפני יום השינוי לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד אישור התגמול.
2. לעניין התקשרות לרכישת פוליטת ביטוחי נושאי משרה (D&O) ראה באור 16.ג.23.
3. לעניין אישור האסיפה הכללית של הבנק לכתב שיפוי לנושאי משרה בבנק ראה באורים 11.ג.23 ו- 13.ג.23.
4. לעניין הסכמי יו"ר הדירקטוריון הקודם ומנכ"לית הבנק ראה באור 21.ז. ביום 19 בדצמבר 2019 הודיע מר זאב אבליס, על החלטתו לסיים כהונתו כיו"ר דירקטוריון הבנק. מר אבליס סיים את כהונתו כיו"ר דירקטוריון הבנק ביום 30 בספטמבר 2020. כמו כן, חלו שינויים במספר נושאי משרה בבנק.

באור 32 – אירועים בתקופת הדו"ח ולאחר תאריך המאזן

א. ביום 27 בנובמבר, 2017 נמסרה לבנק הודעה מטעם בעלי השליטה, לפיה התקשרו בעלי השליטה בבנק באותו יום בהסכם עם בנק מזרחי טפחות, במסגרתו התחייבו להיענות להצעת רכש חליפין מלאה לרכישת מניות הבנק שיפרסם בנק מזרחי טפחות לכל בעלי המניות בבנק, בכפוף לתנאים מתלים שנקבעו בהסכם לפרסום הצעת הרכש ולהשלמתה, ובכללם אישורים רגולטוריים (להלן: "ההסכם"). בהתאם להודעות שמסרו בעלי השליטה לבנק במספר מועדים, הוסכם בינם לבין בנק מזרחי טפחות מעת לעת במסגרת תוספות להסכם ביניהם, להאריך את המועד שנקבע לצורך קיום התנאים המוקדמים לפרסום הצעת הרכש ולתקן את תנאי ההסכם ביניהם. כמו כן בעלי השליטה הגיעו להסכמות עם מר שלמה אליהו על הארכת ההסדרים בינם לבין חברות בשליטתו עליהם הודיעו בעלי השליטה ביום 27 בנובמבר 2017, על פיהן, קיבלו את הסכמתו להצטרף למכירת מניותיהן על פי הוראות ההסכם. לאחר שערעור על החלטת מ"מ הממונה על התחרות שהחליט שלא לאשר את המיזוג התקבל, פרסמה הממונה על התחרות ביום 8 בינואר 2020 את החלטתה באשר לתנאים שיש בהם להפיג את החששות לפגיעה בתחרות עקב מיזוג בין הבנק לבין בנק מזרחי טפחות שעיקריהם מפורטים להלן:

1. המיזוג יותנה בתנאים שיבטיחו את מכירת פעילות מתן האשראי בתחום היהלומים של הבנק או של בנק מזרחי טפחות על כלל היבטיה, לרבות הסניף במתחם הבורסה לצד שלישי בעל כישורים ומשאבים מתאימים שאינו פעיל היום בענף ושזהותו תאושר על ידי הממונה מראש.
2. כיום, נוסחה של הוראת ניהול בנקאי תקין מחיל דרישת הלימות הון מחמירות יותר עבור בנקים שסך נכסיהם המאזניים שווים או עולים על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת. בבדיקת המיזוג נמצא שנתח השוק של הבנק הממוזג יגיע לאחר העסקה קרוב ל-20%. לאור עמדת הפיקוח על הבנקים במהלך בדיקת המיזוג, שהביע נכונות לשנות את הוראת ניהול בנקאי תקין, ניתן להפיג את החשש באמצעות תנאי לפיו המיזוג יבוצע אחרי תיקון ההוראה שיבטיח שרף הלימות ההון המחמיר יחול כלפי בנקים בעלי סך נכסים מאזניים הגבוה מ-24%.
3. התנאים מחייבים כי הצדדים לא ישלימו את ביצוע המיזוג עד שמכירת פעילות האשראי ליהלומים תושלם (תנאי FIX it first) עם זאת, התנאים מאפשרים לצדדים גמישות בתחילת קידום צעדים לצורך השלמת עסקת המיזוג ביניהם ובפרט ביחס לניהול מו"מ עם העובדים וכן פרסום הצעת רכש לציבור, כך שיוכלו להשלים את עסקת המיזוג מיד עם מכירת פעילות מתן האשראי ליהלומים.

ביום 14 ביולי, 2020, התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק לפיה בין היתר, הוסבה תשומת לב הבנק, כי על פי החלטת הממונה על התחרות מיום 8 בינואר, 2020, תנאי להשלמת המיזוג בין בנק מזרחי טפחות לבנק אגוד הינו מכירת פעילות האשראי בתחום היהלומים של אחד הבנקים לצד שלישי, כאשר ביום 14 ביולי, 2020, נחתמה עסקה בין בנק מזרחי טפחות לקבוצת פנינסולה בע"מ (להלן: פנינסולה) למכירת פעילות האשראי בתחום היהלומים של בנק אגוד. מכירת פעילות האשראי כאמור לעיל על פי העסקה הנ"ל, הוכפפה להשלמת העסקה נשוא ההסכם וקבלת אישור הממונה לעסקת פנינסולה. בהתאם לתנאי העסקה שנחתמה בין בנק מזרחי טפחות לפנינסולה, לאחר שהשליטה בבנק אגוד תעבור לבנק מזרחי טפחות, ייחתם בין בנק אגוד לבין פנינסולה הסכם למכירת תיק האשראי למימון פעילות היהלומים של לקוחות בנק אגוד.

יצוין, כי בהתאם לתנאי העסקה שנחתמה בין בנק מזרחי טפחות וקבוצת פנינסולה נקבע כי ככל שפעילות האשראי בתחום היהלומים תמכר בכפוף להשלמת הצעת רכש למניות הבנק על ידי בנק מזרחי טפחות (להלן: "מועד ההשלמה"), ההנחה על שווי התיק במועד ההשלמה יכולה לנוע בין 30% ל-45%, מ"שווי תיק האשראי למימון פעילות היהלומים" של הבנק. סכום ההנחה בפועל יקבע לפי יתרת תיק האשראי נכון למועד ההשלמה, אשר יכולה להשתנות משמעותית, לרבות בשל ניצול מסגרות אשראי או אי ניצולן או שינויים אחרים שיכולים לחול בהיקף האשראי ומצבו עד מועד ההשלמה. עוד יצוין כי ההתקשרות בין בנק מזרחי טפחות וקבוצת פנינסולה בע"מ ושיעור ההנחה הנ"ל שנקבע במסגרתו הינם מבלי שפנינסולה ביצעה בדיקת נאותות פרטנית בנוגע ללקוחות והנתונים הנכללים בתיק.

ביום 27 ביולי, 2020, התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, לפיה במועד זה (27 ביולי, 2020), אישרה הממונה על התחרות את קבוצת פנינסולה בע"מ כרוכשת פעילות האשראי בתחום היהלומים של הבנק (להלן "הפעילות") וכי הממונה על התחרות פרסמה החלטה המתקנת את החלטתה בעניין המיזוג מיום 8 בינואר, 2020, והכוללת מספר תיקונים, ובהם בין השאר, נקבע כי עסקת מכירת הפעילות תתאפשר במקביל לביצוע המיזוג. הודעה זו נמסרה לבנק בהמשך להחלטת המתקנת של הממונה על התחרות בעניין המיזוג מיום 8 בינואר, 2020, שהתקבלה בבנק באותו מועד.

ביום 30 באוגוסט, 2020 פרסם בנק מזרחי טפחות דוח הצעת מדף שהיוותה גם מפרט הצעת רכש מלאה בדרך של הצעת רכש חליפין לרכישת 73,583,024 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ערך נקוב כל אחת, המהוות 100% מהון המניות המונפק והנפרע ומזכויות ההצבעה של הבנק, שתוקפה הותנה ברכישת מלוא המניות שהוצע לרכוש (להלן: "המפרט"). ביום 23 בספטמבר 2020 – לאחר שהתקיימו התנאים המקדמיים להשלמת הצעת רכש החליפין שכללו קבלת אישורים מקדמיים מרשות המיסים וקבלת היתר נגיד בנק ישראל לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה על ידי בנק מזרחי טפחות בבנק אגוד והיתר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון לשינוי שליטה בשתי סוכנויות הביטוח של בנק

באור 32 – אירועים בתקופת הדו"ח ולאחר תאריך המאזן (המשך)

אגוד - נענו ניצעים בהצעת הרכש בשיעור העולה על שיעור ההיענות המזערי, כהגדרתו בהצעת הרכש ולפיכך התקיימו התנאים להשלמת הצעת רכש החליפין. ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה הצעת הרכש ובעקבות כך מחזיק בנק מזרחי טפחות במלוא ההון המונפק והנפרע וזכויות ההצבעה בבנק אגוד, בנק אגוד הפך לחברה פרטית בהתאם לסעיף 339 לחוק החברות, תשנ"ט-1999, ומניותיו נמחקו מהרישום למסחר בבורסה.

עם השלמת הצעת רכש החליפין ורכישת השליטה בבנק על ידי בנק מזרחי, ביום 30 בספטמבר 2020 סיימו יו"ר הדירקטוריון מר זאב אבלס וכן הדירקטורים ה"ה יצחק מנור, יגאל לנדאו, יובל לנדאו וחיים אלמוג כהונתם כדירקטורים בבנק, ובאותו מועד מונה מר משה לארי כיו"ר דירקטוריון הבנק וה"ה מנחם אביב, עדי שחף, אילה חכים וניסן לוי מונו כדירקטורים בבנק מטעם בנק מזרחי.

בהמשך להתקשרות בין בנק מזרחי טפחות לבין קבוצת פנינסולה כפי שפורטה לעיל, ובד בבד עם השלמת הצעת רכש החליפין למניות הבנק ביום 30 לספטמבר, 2020, אישר דירקטוריון הבנק התקשרות הבנק בהסכם עם קבוצת פנינסולה בע"מ שעיקרו כאמור לעיל הינו מכירת פעילות האשראי ליהלומים של הבנק לקבוצת פנינסולה בע"מ מייד עם השלמת הצעת הרכש למניות הבנק. סכום ההנחה בפועל על "שווי תיק האשראי למימון פעילות היהלומים" שניתנה לקבוצת פנינסולה בע"מ במסגרת ההסכם האמור לאחר התאמות מסויימות שבוצעו במנגנון חישוב ההנחה שהוסכמו בין בנק מזרחי טפחות לקבוצת פנינסולה עובר לאישור ההסכם, משקף הפסד בסך 117 מיליון ש"ח לפני השפעת המס (השפעה על הרווח הנקי של 77 מיליון ש"ח). לפיכך, בגין מכירת תיק האשראי למימון פעילות היהלומים כאמור לעיל, רשם הבנק הפסד בסך 117 מיליון ש"ח לפני השפעת המס (השפעה על הרווח הנקי של 77 מיליון ש"ח) בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2020. במסגרת רכישת כל מניות הבנק על ידי מזרחי טפחות, נרכשו גם המניות שהוחזקו עד למועד הרכישה על ידי ה"ה שלמה וחיה אליהו, והוחזקו בנאמנות עבורם, ובמועד רכישתן פקע היתר החזקה בבנק שניתן להן על ידי נגיד בנק ישראל.

ב. לפירוט בדבר התקשרות הבנק מיום 21 במאי 2020 עם בנק לאומי בתוספת להסכם המחשוב והתפעול בנוגע למתן שירותי מחשוב ותפעול, ראה באור ג.23. לדוחות הכספיים.

ג. ביום 3 באוגוסט 2017 מסרה הסתדרות העובדים הכללית החדשה לבנק הודעה על הכרזת סכסוך העבודה ביחס לסקטור הפקידים בבנק וביחס לסקטור המנהלים ומורשי החתימה בבנק והודעה על הכרזת שביתה בהתאם לחוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957, שמועדה הנקוב בהודעה הינו 20 באוגוסט 2017 ואילך, ההודעות נוגעות לכ-800 פקידים ול-250 מנהלים ומורשי חתימה בבנק המועסקים בהסכם קיבוצי מיוחד. נכון לחודש פברואר 2021 ההודעות נוגעות לכ-705 פקידים וכ-225 מנהלים ומורשי חתימה בבנק המועסקים בהסכם קיבוצי מיוחד. עילות הסכסוך בהתאם להודעת ההסתדרות הינן הימנעות מקיום מו"מ על חתימת הסכם קיבוצי שיסדיר את זכויות העובדים עקב השינוי הארגוני הצפוי בבנק, דרישת נציגות העובדים להבטחת המשך עבודתם ושמירת זכויותיהם של העובדים, כמקובל במערכת הבנקאית במקרים של העברת בעלות בבנק לרבות תנאי וסדרי העסקתם, שכרם, ביטחונם התעסוקתי ותגמולם לאור השלכות המהלך הצפוי, והתנהגות בחוסר תום לב ביחסי עבודה. בהמשך להודעה זו, מסרה ההסתדרות העובדים הכללית החדשה ביום 12 בנובמבר 2017 הודעה על הכרזת סכסוך עבודה ושביתה בחברת אגוד מערכות בע"מ. עילות הסכסוך כוללות בין היתר, הימנעות מקיום מו"מ על חתימת הסכם קיבוצי שיסדיר ויבטיח את זכויות העובדים עקב השינוי הארגוני הצפוי ודרישת נציגות העובדים להבטחת המשך עבודתם ושמירת זכויותיהם של העובדים, כמקובל במערכת הבנקאית במקרים של העברת בעלות בבנק. אגוד מערכות בע"מ הינה חברת בת בשליטה מלאה של הבנק העוסקת במתן שירות מחשוב לבנק ולחברות הבת שלו ומונה 55 עובדים שהסכסוך נוגע להם. נכון לחודש פברואר 2021 ההודעה נוגעת עדיין לכ-55 עובדי אגוד מערכות בע"מ.

ד. ביום 8 בנובמבר 2020 נחתם בין מזרחי טפחות נאמנות בע"מ (להלן: "מזרחי נאמנות"), חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ ובנק אגוד הסכם למיזוג של החברה לנאמנות של בנק אגוד, כחברת יעד, עם ולתוך, מזרחי נאמנות, כחברה קולטת, במיזוג סטטוטורי לפי הפרק הראשון בחלק השמיני של חוק החברות, התשנ"ט-1999, כמיזוג בין חברה בת בבעלות מלאה לחברת האם שלה, והעברת כלל מניות החברה לנאמנות של בנק אגוד למזרחי נאמנות, בסמוך לפני השלמת המיזוג, והכל בכפוף להתקיימותם של כל התנאים המתלים הקבועים בהסכם המיזוג בין החברה, הבנק ומזרחי נאמנות שאושר על ידי דירקטוריון החברה באותו מועד, הכוללים, בין היתר, קבלת האישורים הנדרשים לחלוקה על ידי הבנק בקשר עם העברת כל הון המניות המונפק והנפרע של החברה למזרחי נאמנות, וזאת בהתאם לתנאים הקבועים והנדרשים על פי כל דין. ההון העצמי של החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ ביום 30 בספטמבר 2020 הסתכם בסך של 67 מיליון ש"ח. דירקטוריון החברה אישר את המיזוג בשים לב למצבן הכספי של החברות המתמזגות ולאור הנתונים וההצהרות שהוצגו בפני הדירקטוריון, לפיהן, לא קיים, לדעת הדירקטוריון, חשש סביר, שעקב המיזוג, לא יהיה ביכולתה של מזרחי נאמנות, כחברה הקולטת, לקיים את התחייבויותיה לנושייה. השלמת מיזוג החברה לנאמנות מותנת בין היתר, בתנאי המתלה של אישור חלוקה על ידי בנק אגוד בהתאם לתנאים הקבועים בדיון. דירקטוריון הבנק אישר ביום 31 בדצמבר 2020 חלוקת דיבידנד בעין שתבוצע אגב העברת המניות והמיזוג של החברה לנאמנות עם החברה לנאמנות של מזרחי טפחות.

באור 32 – אירועים בתקופת הדו"ח ולאחר תאריך המאזן (המשך)

- ה. ביום 29 בנובמבר, 2020 נחתם בין הבנק ובין מזרחי טפחות, הסכם למיזוג הבנק (כחברת היעד), עם ולתוך מזרחי טפחות, (כחברה הקולטת), וזאת בהתאם לאישור דירקטוריון הבנק ודירקטוריון מזרחי טפחות. הסכם המיזוג וביצועו מותנה בקיומם של תנאים מתלים הכוללים בין היתר, קבלת אישור בכתב מטעם מזרחי טפחות בדבר השלמת תהליך התממשקות מערכות המחשוב של הבנקים שיכלול יישום פתרונות טכנולוגיים ותפעוליים אשר יאפשרו העברת תיקי לקוחות הבנק למזרחי טפחות כולל כל מידע שנדרש על פי דין, כמו גם תמיכה מחשובית ותפעולית מלאה בפעילות בנק אגוד על ידי מזרחי טפחות, הכל לשביעות רצונו של מזרחי טפחות. בכפוף להוראות הסכם המיזוג ולהתקיימותם של כל התנאים המתלים הקבועים בהסכם המיזוג ימוזג הבנק עם ולתוך מזרחי טפחות, בהתאם להוראות הפרק הראשון לחלק השמיני של חוק החברות התשנ"ט-1999, הוראות סעיף 103 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] והתקנות שהותקנו מכוחו, ולהחלטת המיסוי בעניין שינוי מבנה ועריכת המיזוג המאשרת את שינוי המבנה והמיזוג, ויועברו אל מזרחי טפחות כלל הנכסים, הזכויות והחבובות של הבנק במצבן כמות שהן ("AS IS"), בתוקף רטרואקטיבי נכון ליום 31 בדצמבר 2020, באופן שמיד לאחר מועד המיזוג, יהיו במזרחי טפחות כלל הזכויות והחבובות של הבנק כפי שהיו עובר ליום 31 בדצמבר 2020, והעברה כאמור תיחשב ככזו שנעשתה ביום 31 בדצמבר 2020. עם השלמת המיזוג הבנק יחדל להתקיים ויימחק ממרשמי רשם החברות.
- י. ביום 27 בדצמבר, 2020 התקשר בנק אגוד, בהסכם עם בנק מזרחי טפחות, בהתאם לו הוקצו ביום 31 בדצמבר 2020 על ידי בנק אגוד למזרחי טפחות 8,000,000 מניות רגילות בנות 0.01 ע.ג. כל אחת כנגד השקעה בסך של 500 מיליוני שקלים חדשים שביצע מזרחי טפחות בהון המניות של בנק אגוד (להלן: "המניות המוקצות"). המניות המוקצות והפרמיה על הון המניות המוקצות מסווגות כהון עצמי רובד 1 של בנק אגוד לצורך הכללתן בהון הפיקוחי של בנק אגוד בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 202. ההתקשרות נועדה בין היתר, על מנת שבנק אגוד יערך לתהליך מיזוג עם מזרחי טפחות ועל מנת להבטיח עמידה ביחסי ההון והמינוף המזעריים החלים עליו על פי הוראות בנק ישראל, לרבות כרית הונית שתאפשר התמודדות עם תנודתיות ביחסי ההון בהתחשב בפעולות המיזוג הצפויות ו/או בשינויים בשוקי ההון שיכולים להשפיע על קרן ההון של בנק אגוד.
- ז. ביום 30 בדצמבר, 2020 התקשרו הבנק ואגוד הנפקות חברה בשליטה ובעלות מלאה של הבנק עם מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ (להלן: "מזרחי טפחות הנפקות"), בהסכם למיזוג של אגוד הנפקות (כחברת יעד) עם מזרחי טפחות הנפקות (כחברה קולטת) כאשר כחלק ממהלך המיזוג יועברו כלל מניות אגוד הנפקות מבנק אגוד למזרחי טפחות הנפקות (להלן: "המיזוג"). במסגרת המיזוג יועברו, בין היתר, כלל תעודות ההתחייבות של אגוד הנפקות למזרחי טפחות הנפקות, ובהתאם לכך, ובד בבד עם ההסכם למיזוג של אגוד הנפקות נחתם ביום 30 בדצמבר, 2020 הסכם בין מזרחי טפחות, בנק אגוד, אגוד הנפקות ומזרחי טפחות הנפקות לפיו במועד השלמת מיזוג של אגוד הנפקות ומזרחי טפחות הנפקות, ימחה בנק אגוד למזרחי טפחות את החבות מכה תעודות ההתחייבות שהונפקו על ידי אגוד הנפקות ואשר בנק אגוד התחייב לקיים תנאיהן ומזרחי טפחות ייטול את מלוא החבות. בד בבד יפרע בנק אגוד את הפיקדונות שמופקדים אצלו על ידי אגוד הנפקות בהתאם להסכמי הפיקדונות שנחתמו ביניהם בקשר עם תמורת תעודות ההתחייבות שהנפיקה. השלמת מיזוג אגוד הנפקות מותנית בין היתר, בתנאי המתלה של אישור חלוקה על ידי בנק אגוד בהתאם לתנאים הקבועים בדין וכי דירקטוריון הבנק אישר ביום 31 בדצמבר 2020 חלוקת דיבידנד בעין שתבוצע אגב העברת המניות והמיזוג של אגוד הנפקות למזרחי טפחות הנפקות בע"מ.
- ח. ביום 30 בנובמבר 2020 וביום 10 בדצמבר 2020 פנה הבנק לפיקוח על הבנקים בפניה משותפת יחד עם בנק מזרחי טפחות בבקשה להקלות אגב מיזוג הבנק לבנק מזרחי טפחות. ביום 30 בדצמבר 2020 התקבל בבנק מכתב מהפיקוח על הבנקים ובו מענה לבקשה להקלות אגב תהליך המיזוג כאמור, לפיו נקבעו לבנק יעדי הון רובד 1 והון כולל של 9.3% ו-12.3%, בהתאמה וכן יעד יחס מינוף של 4.5%. בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 31 בדצמבר 2020, הבנק שומר שוליים נאותים ליחסים שנקבעו. בנוסף דירקטוריון הבנק אישר ביום 31 בדצמבר 2020 חלוקת דיבידנד בעין אגב שתבוצע העברת המניות והמיזוג של החברה לנאמנות עם החברה לנאמנות של מזרחי טפחות וכן חלוקת דיבידנד בעין שתבוצע אגב העברת המניות והמיזוג של אגוד הנפקות למזרחי טפחות הנפקות בע"מ. בנוסף ביום 10 בנובמבר 2020 אישר דירקטוריון הבנק, מכתב הפניה לבנק ישראל לצורך הסבה של כתבי התחייבות מסוג coco שהונפקו ע"י אגוד הנפקות בע"מ אל בנק מזרחי טפחות, בכפוף לכל התהליכים והאישורים הנדרשים על פי תנאיהם ועל פי כל דין, ובכפוף לאישור בנק ישראל כאמור לעיל וזאת לצד העברת כספי הפיקדונות המגבים בבנק אגוד הרלוונטיים לכתבי התחייבות אלה.
- ט. ביום 30 בדצמבר 2020 התקשר הבנק בהסכם עם נציבים נכסים וציוד בע"מ (להלן: "נציבים"), חברת בת בבעלות מלאה של מזרחי טפחות אשר עיסוקה דומה לזה של אגודים, לפיו בסמוך לפני מועד השלמת מיזוג של הבנק עם בנק מזרחי טפחות, ובכפוף להתקיימות התנאים המתלים שנקבעו בהסכם, יעביר הבנק 99.9% מתוך ההון המונפק והנפרע של אגודים בע"מ לנציבים, בהתאם לסעיף 104 א. לפקודת מס הכנסה, בתמורה להקצאת מניות בנציבים לבנק בכפוף לתנאים מתלים להשלמת העסקה כפי שנקבעו בהסכם בין הצדדים באותו מועד.

באור 33 - התפרצות נגיף הקורונה

1. נוכח התפשטות וירוס הקורונה ברבעון הראשון של שנת 2020 למדינות רבות בעולם, כולל ישראל, והכרזת מגיפת וירוס הקורונה כמגיפה עולמית, ננקטו על ידי ממשלות בעולם ועל ידי ממשלת ישראל צעדי התגוננות שונים, הכוללים, בין היתר, השבתה של חלקים נרחבים מהמשק, הגבלות על הפעלת עסקים וכן התקבלו החלטות בעניין הפחתת ריבית על ידי בנקים מרכזיים. כמו כן ביום 6 באפריל 2020 החליטה הועדה המוניטרית של בנק ישראל על הפחתת ריבית מ- 0.25% ל- 0.1%. בתחילת המשבר נגרמו ירידות חדות במחירי המניות והנכסים הפיננסיים בבורסות בעולם ובישראל.

משלהי הרבעון השני של השנה ואילך, חלה עליה בקצב התפשטות הנגיף והתחלואה אשר מותנה לפרקים, בעיקר בשל מדיניות הסגר. מחד, על מנת לתמוך בחזרה הדרגתית של המשק לשגרה, ממשלת ישראל נקטה צעדים, במסגרת מתווים שונים לאפשר צמצום והסרת הגבלות על ענפים שונים במשק. ומאידך, על רקע התגברות מגיפת הקורונה, ננקטו על ידי ממשלת ישראל צעדי התגוננות הכוללים, בין היתר, הגבלות על פעילות עסקים, הגבלת תנועה של תושבים במוקדי תחלואה וכן סגר במהלך חגי תשרי ועד ליום 18 באוקטובר 2020, כאשר היציאה מהסגר בוצעה במתווה מדורג. בנוסף בעקבות החמרה במצב התחלואה החליטה ממשלת ישראל על סגר נוסף החל מיום 27 בדצמבר 2020 וכן על החמרת הסגר החל מיום 8 בינואר 2021. ביום 7 בפברואר 2021 החלה היציאה מהסגר במתווה מדורג.

לצד מדיניות הסגר, החל מסוף חודש דצמבר השנה החלה מדינת ישראל במתן חיסון לאוכלוסייה נגד נגיף הקורונה בקצב מהיר ובמטרה לחסן את כל האוכלוסייה הבגירה במהלך ברבעון הראשון של שנת 2021, כאשר הציפייה היא שהצעדים הנ"ל יאפשרו חיסון משמעותי של מגיפת הקורונה ושל קצב התחלואה, על מנת לאפשר חזרה לשגרה של המשק.

מתחילת המשבר בנק ישראל וממשלת ישראל, בדומה לבנקים מרכזיים וממשלות בעולם המשיכו בתכניות המוניטאריות והפיסקליות המרחיבות במטרה לתמוך בכלכלה ולסייע לחזרה הדרגתית לשגרה של המשק.

בשלושת הרבעונים האחרונים של שנת 2020, התאפיין המסחר בבורסות העולם ובישראל התאפיין במגמה של עליות שערים במדדי המניות המובילים, לצד תנודתיות רבה על רקע החשש להתגברות מגיפת הקורונה מחד והציפיות לחיסון המגיפה בשל מציאת חיסון לנגיף הקורונה מאידך.

אירועים אלה הביאו להתכווצות בפעילות המשק בישראל, אליו חשופה פעילות הבנק והשליכו על עסקי הבנק, תוצאותי הכספיות ורווחיותו במהלך שנת 2020 ויתכן שגם לאחר מכן. זאת בין היתר בשל עליה בסיכון האשראי וקשיי נזילות של לווים, שיכולים להוביל לגידול בהוצאות להפסדי אשראי ולקיטון בהכנסות הבנק.

הבנק אינו יכול לאמוד באופן מלא בשלב זה את ההשפעה העתידית של מגיפת הקורונה והיקפה, התלויה בין היתר, במשך אירוע התפשטות המגיפה, בהשפעת חיסון האוכלוסייה על המגיפה, בצעדים שינקטו על ידי ממשלות ורגולטורים להתמודדות איתה, בהתפתחויות בשווקים ובהיקף השפעות כל אלו על הפעילות המשקית, לגביה קיים בשלב זה חוסר ודאות.

הבנק נקט ונוקט צעדים להתמודדות עם השלכות מגיפת הקורונה על מנת לאפשר המשך פעילותו התקינה, לרבות המשך מתן שירותים בנקאיים ללקוחותיו בסניפים ובערוצים הישירים, בין היתר, תוך עבודה מרחוק ופיצול צוותים חיוניים לעבודה באתרים נפרדים, בהתאם לעקרונות תכנית ההמשכיות העסקית של הבנק ולנדרש על פי הוראות והנחיות של הרגולטורים השונים, מתוך מטרה לשמור על בטיחות עובדיו ולהבטיח המשכיות השירות לציבור לקוחותיו. כמו כן הבנק נוקט בצעדים לצמצום הסיכונים לרבות סיכונים אשראי אשר נובעים מהשלכות מגיפת הקורונה.


ביום 31 במרס 2020 פרסמה המפקחת על הבנקים הוראת שעה בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה" (להלן: "הוראת השעה"), במסגרתה בין היתר, הודיעה המפקחת, כי על מנת להבטיח יכולתם של הבנקים להמשיך ולהציע אשראי, יופחתו יעדי ההון המזעריים הנדרשים מהבנקים, ובאשר לבנקים קטנים ובינוניים (בנק שנכסיו במערכת אינם שווים או עולים על 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית) - יחס הון רובד 1 הנדרש ממנו לא יפחת מ- 8% במקום 9% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ- 11.5% במקום 12.5% עובר לשינוי. תוקף הוראת השעה הינו עד ליום 30 בספטמבר 2020 ורשאית המפקחת, באישור הנגיד, להאריך את תוקף הוראת השעה בשעה חודשים נוספים. ביום 16 בספטמבר 2020, הוחלט להאריך את תוקף הוראת השעה מיום 30 בספטמבר 2020 ליום 31 במרס 2021. לאחר מכן, ידרשו הבנקים להציג מתווה מדורג לצבירה מחודשת של ההון שנשחק על פני שנתיים. בהתאם להוראת השעה, החליט דירקטוריון הבנק ביום 30 באפריל 2020 לעדכן את יעדי הלימות ההון של הבנק כך שיחס הלימות ההון רובד 1 לא יפחת מ- 9.3% (במקום 10.3% קודם לכן).

ביום 30 בנובמבר 2020 וביום 10 בדצמבר 2020 פנה הבנק לפיקוח על הבנקים בפניה משותפת יחד עם בנק מזרחי טפחות בבקשה להקלות אגב מיזוג הבנק לבנק מזרחי טפחות. ביום 30 בדצמבר 2020 התקבל בבנק מכתב מהפיקוח על הבנקים ובו מענה לבקשה להקלות אגב תהליך המיזוג כאמור, לפיו נקבעו לבנק יעדי הון רובד 1 והון כולל של 9.3% ו- 12.3%, בהתאמה. בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 31 בדצמבר 2020, הבנק שומר שוליים נאותים ליחסים שנקבעו.

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בעניין "התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)" לעדכון נוהל בנקאי תקין 250, במסגרתו בין היתר, עודכן כי תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 4.5% במקום 5% עובר לשינוי. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 5.5%. תחילתה של ההוראה מיום פרסומה ותוקפה עד ליום 31 במרס 2021, כאשר לאחר תום תוקף ההוראה תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תקופת ההוראה או יחס המינוף המינימאלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. בהתאם למכתב מהפיקוח על הבנקים ובו מענה לבקשה להקלות אגב תהליך המיזוג כאמור, נקבע לבנק יעד יחס מינוף של 4.5%. בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 31 בדצמבר 2020, הבנק שומר שוליים נאותים ליחסים שנקבעו.

באור 33 - התפרצות נגיף הקורונה (המשך)

2. לאור התפתחות משבר הקורונה וזליגתו לשוק הריאלי החליט דירקטוריון הבנק בחודש מרס 2020 להגדיל את רזרבת הנזילות של הבנק והעלה את התיאבון והסיבולת של יחס כיסוי הנזילות הכולל (LCR) מ- 120% ו- 115% ל- 130% ו- 120% בהתאמה. בסוף דצמבר 2020, לאחר השלמת תהליך רכישת הבנק ע"י בנק מזרחי טפחות, הובאה לאישור הדירקטוריון במסגרת מדיניות סיכוני הנזילות – חזרה לתיאבון 120% וסיבולת 115%, וזאת בכפוף לאישורם של קווי נזילות מול מזרחי טפחות. קווי הנזילות מול מזרחי טפחות צפויים להיות מאושרים עד תום הרבעון הראשון של שנת 2021.



ממשל תאגידי,
ביקורת ופרטים נוספים
על עסקי התאגיד הבנקאי
ואופן ניהולם



תוכן עניינים ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

249	הדירקטוריון.....
258	חברי ההנהלה ונושאי משרה בכירה.....
264	גילוי בדבר המבקר הפנימי.....
267	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים.....
272	עסקאות עם בעלי שליטה.....
276	המבנה הארגוני של הבנק.....
277	תיאור תחומי פעילות.....
278	תרשים חברות מוחזקות עיקריות של הבנק.....
279	השליטה בבנק.....
279	השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו.....
282	רכוש קבוע ומתקנים.....
283	פעילות מול גורמים בחו"ל.....
284	הון אנושי.....
287	הסכמים מהותיים.....
288	רישיונות, היתרים ואישורים.....
290	עדכוני חקיקה.....
296	דירוג הבנק.....
298	מגזרי פעילות פיקוחיים.....



דירקטוריון

מר משה לארי, יו"ר הדירקטוריון

מר מנחם אביב

מר אמנון בק

מר מאיר דיין

מר עוזי ורדי זר⁽¹⁾

גב' אילה חכים

גב' מעין כהן מועלם

מר ניסן לוי⁽¹⁾

מר עדי שחף

(1) סיימו כהונתם ביום 9 בינואר 2021.



הדירקטוריון

1.	שם הדירקטור:	מר משה לארי, יו"ר דירקטוריון הבנק – החל מיום 30.9.2020
	תאריך לידה:	3.2.1971
	מען להמצאת כתבי בית-דין:	גלבר 19, ירושלים
	נתינות:	ישראלית
	תפקיד:	יו"ר דירקטוריון, החל מיום 30.9.2020
	חברות בוועדות דירקטוריון:	יו"ר ועדות הדירקטוריון (החל מיום 30.9.2020) כדלקמן: ועדת אשראי דירקטוריונית והוועדה לניהול סיכונים. חבר בוועדת תגמול.
	דירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין ו/או לפי הוראות חוק החברות:	לא
	דירקטור בלתי תלוי לפי הוראות חוק החברות:	לא
	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית:	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
	עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין:	משמש כמנכ"ל חברת האם, בנק מזרחי טפחות בע"מ.
	היום בו החל לכהן כדירקטור בחברה:	30.9.2020
	השכלה:	רו"ח, בעל תואר B.A בכלכלה וחשבונאות מהאוניברסיטה העברית ב-ים ותואר M.B.A במנהל עסקים מאוניברסיטת ת"א.
	עיסוק בחמש השנים האחרונות ותאגידים נוספים בהם הוא משמש כדירקטור או כנושא משרה:	מכהן כמנכ"ל בנק מזרחי טפחות בע"מ, החל מיום 16.9.2020 יו"ר בנק מזרחי שוויץ, החל מיום 6.8.2020 כיהן כדירקטור בבנק מזרחי שוויץ, עד ליום 5.8.2020 כיהן כדירקטור בבנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, עד ליום 26.7.2020 כיהן כמנכ"ל ומנהל החטיבה הפיננסית, CFO עד ליום 15.9.2020 כיהן כיו"ר דירקטוריון מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ, עד ליום 10.8.2020 כיהן כיו"ר דירקטוריון מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ, עד ליום 15.9.2020 כיהן כדירקטור ב- UNITED MIZRAHI OVERSEAS HOLDING COMPANY B.V, עד ליום 17.9.2020 כדירקטור ב- UNITED MIZRAHI INTERNATIONAL, עד ליום 17.9.2020, INVESTMENT.N.V.
	בן משפחה של בעל עניין בחברה:	לא
	דירקטור שהחברה רואה בו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("חוק החברות"):	כן

2.	שם הדירקטור:	מר מנחם אביב
	תאריך לידה:	3.10.1959
	מען להמצאת כתבי בית-דין:	קדושי השואה 24, תל אביב
	נתינות:	ישראלית
	תפקיד:	דירקטור, החל מיום 30.9.2020
	חברות בוועדות דירקטוריון:	חבר בוועדת ביקורת.
	דירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין ו/או לפי הוראות חוק החברות:	לא
	דירקטור בלתי תלוי לפי הוראות חוק החברות:	לא
	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית:	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
	עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין:	משמש כסמנכ"ל, בחברת האם, בנק מזרחי טפחות בע"מ.
	היום בו החל לכהן כדירקטור בחברה:	30.9.2020
	השכלה:	רו"ח, בעל תואר B.A בכלכלה וחשבונאות מאוניברסיטת ת"א ותואר M.B.A במנהל עסקים.
	עיסוק בחמש השנים האחרונות ותאגידים נוספים בהם הוא משמש כדירקטור או כנושא משרה:	מכהן כסמנכ"ל וחשבונאי ראשי, מנהל חטיבת חשבונאות ודיווח כספי בבנק מזרחי טפחות בע"מ.
	בן משפחה של בעל עניין בחברה:	לא
	דירקטור שהחברה רואה בו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("חוק החברות"):	כן

3.	שם הדירקטור:	מר אמנון בק
	תאריך לידה:	9.2.1953
	מען להמצאת כתבי בית-דין:	ים סוף 20, ת"א
	נתינות:	ישראלית
	תפקיד:	דירקטור
	חברות בוועדות דירקטוריון:	חבר בוועדות: ועדת ביקורת, ועדת תגמול, ועדת אשראי דירקטוריונית, ועדת השקעות ריאליות, הועדה לניהול סיכונים והועדה לענייני טכנולוגית המידע וחדשנות טכנולוגית. דירקטור חיצוני לפי חוק החברות.
	דירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין ו/או לפי הוראות חוק החברות:	כן
	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית:	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
	עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין:	לא
	היום בו החל לכהן כדירקטור בחברה:	23.5.2019
	השכלה:	BA במדעי המחשב ומדעי המדינה, אוניברסיטת בר אילן.
	עיסוק בחמש השנים האחרונות ותאגידים נוספים בהם הוא משמש כדירקטור או כנושא משרה:	משמש כיועץ מחשוב עצמאי. לשעבר מנכ"ל מת"ף ומנהל טכנולוגיה ראשי (CIO) של קבוצת הבינלאומי ודירקטור בכרטיסי אשראי לישראל בע"מ ובבנק מסד בע"מ.
	בן משפחה של בעל עניין בחברה:	לא
	דירקטור שהחברה רואה בו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("חוק החברות"):	כן

4.	שם הדירקטור:	מר מאיר דיין
	תאריך לידה:	5.8.1943
	מען להמצאת כתבי בית-דין:	אברבנאל 29א, רעננה
	נתינות:	ישראלית
	תפקיד:	דירקטור
	חברות בוועדות דירקטוריון:	יו"ר ועדת ביקורת וחבר בוועדות: ועדת אשראי דירקטוריונית, ועדת תגמול, הוועדה לניהול סיכונים, ועדת השקעות ריאליות, והוועדה לענייני טכנולוגיות המידע וחדשנות טכנולוגית.
	דירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין ו/או לפי הוראות חוק החברות:	דירקטור חיצוני לפי הוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין.
	דירקטור בלתי תלוי לפי הוראות חוק החברות:	כן
	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית:	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
	עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין:	לא
	היום בו החל לכהן כדירקטור בחברה:	1.6.2015
	השכלה:	בעל תואר B.A בכלכלה מהאוניברסיטה העברית בירושלים ובעל תואר M.A במנהל עסקים עם התמחות במימון מהאוניברסיטה העברית בירושלים.
	עיסוק בחמש השנים האחרונות ותאגידים נוספים בהם הוא משמש כדירקטור או כנושא משרה:	בעלים ומנהל ב.מ.ד. טאנר אחזקות בע"מ, דירקטור במגדל שלום בע"מ, נכסי האוניברסיטה העברית בע"מ. לשעבר דירקטור בהשתתפויות בנכסים בע"מ ודירקטור חיצוני (לפי הוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין) בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
	בן משפחה של בעל עניין בחברה:	לא
	דירקטור שהחברה רואה בו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("חוק החברות"):	כן

5.	שם הדירקטור:	גב' אילה חכים
	תאריך לידה:	19.08.1960
	מען להמצאת כתבי בית-דין:	הר גלבוע 2, קרית אונו
	נתינות:	ישראלית
	תפקיד:	דירקטורית, החל מיום 30.9.2020
	חברות בוועדות דירקטוריון:	יו"ר הועדה לענייני טכנולוגיה המידע וחדשנות טכנולוגית, החל מיום 15.10.2020.
	דירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין ו/או לפי הוראות חוק החברות:	לא
	דירקטור בלתי תלוי לפי הוראות חוק החברות:	לא
	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית:	בעלת כשירות מקצועית.
	עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין:	מנהלת חטיבת הטכנולוגיה בחברת האם, בנק מזרחי טפחות בע"מ.
	היום בו החל לכהן כדירקטור בחברה:	30.9.2020
	השכלה:	תעודת טכנאי מוסמך במדור מחשבים ענ"א מרשות ההסכמה להנדסאים וטכנאים. הנדסאית במחשבים – ענ"א ממר"מ יחידת הדרכה. בוגרת מדעי החברה – מדעי המדינה וכלכלה מאוניברסיטת בר אילן. מוסמכת במנהל עסקים מאוניברסיטת בר אילן. סיום תכנית דירקטורים ונושאי משרה בכירים בתאגידים
	עיסוק בחמש השנים האחרונות ותאגידים נוספים בהם הוא משמש כדירקטור או כנושא משרה:	מנהלת חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ (Chief Information Officer, CIO).
	בן משפחה של בעל עניין בחברה:	לא
	דירקטור שהחברה רואה בו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("חוק החברות"):	לא

שם הדירקטור:	גב' מעין כהן מועלם	6.
תאריך לידה:	09.05.1968	
מען להמצאת כתיב בית-דין:	הכרמל 14, גני תקוה	
נתינות:	ישראלית	
תפקיד:	דירקטורית	
חברות בוועדות דירקטוריון:	יו"ר ועדת תגמול חברה בוועדות: ועדת ביקורת, ועדת אשראי דירקטוריונית, הועדה לניהול סיכונים, ועדת השקעות ריאליות והועדה לענייני טכנולוגית המידע וחדשנות טכנולוגית.	
דירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין ו/או לפי הוראות חוק החברות:	דירקטורית חיצונית לפי הוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין.	
דירקטור בלתי תלוי לפי הוראות חוק החברות:	כן	
בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית:	בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.	
עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין:	לא	
היום בו החל לכהן כדירקטור בחברה:	03.06.2018	
השכלה:	רו"ח BA במנהל עסקים התמחות בחשבונאות. דירקטורית בתדי-גן (מוצרים מדוייקים) 1993 בע"מ.	
עיסוק בחמש השנים האחרונות ותאגידים נוספים בהם הוא משמש כדירקטור או כנושא משרה:	לשעבר אחראית בכירה על תחום הכספים בקבוצת אקסלנס השקעות ומשנה למנכ"ל. לשעבר דירקטורית בחברות הבאות: אקסלנס נשואה שירותי בורסה בע"מ, אקסלנס נשואה ניהול קרנות נאמנות בע"מ, אקסלנס נשואה גמל ופנסיה בע"מ, אקסלנס נשואה חיתום (1993) בע"מ, ESOP ניהול אופציות לעובדים ושירותי נאמנות בע"מ וקסם תעודות סל ומוצרי מדדים בע"מ.	
בן משפחה של בעל עניין בחברה:	לא	
דירקטור שהחברה רואה בו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("חוק החברות"):	כן	

7.	שם הדירקטור:	מר עדי שחף
	תאריך לידה:	21.03.1974
	מען להמצאת כתבי בית-דין:	ישעיהו הנביא 37, מודיעין
	נתינות:	ישראלית
	תפקיד:	דירקטור, החל מיום 30.9.2020
	חברות בוועדות דירקטוריון:	יו"ר ועדת השקעות ריאליות, החל מיום 15.10.2020.
	דירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין ו/או לפי הוראות חוק החברות:	לא
	דירקטור בלתי תלוי לפי הוראות חוק החברות:	לא
	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית:	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
	עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין:	משמש כסמנכ"ל, בחברת האם, בנק מזרחי טפחות בע"מ.
	היום בו החל לכהן כדירקטור בחברה:	30.9.2020
	השכלה:	תואר M.B.A במנהל עסקים עם התמחות במימון באוניברסיטה העברית ב-י. מוסמך בניהול סיכונים פיננסיים מטעם GARP, האגודה הבינלאומית של מנהלי פיננסיים. בוגר במדעי החברה מהאוניברסיטה העברית בירושלים בחוג פסיכולוגיה ולימודים משלימים.
	עיסוק בחמש השנים האחרונות ותאגידים נוספים בהם הוא משמש כדירקטור או כנושא משרה:	מכהן כסמנכ"ל ומנהל החטיבה הפיננסית, CFO בבנק מזרחי טפחות בע"מ, החל מיום 16.9.2020. כיהן כסגן מנהל החטיבה הפיננסית בבנק מזרחי טפחות בע"מ עד ליום 15.9.2020 מכהן כיו"ר דירקטוריון מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ, החל מאוגוסט 2020 מכהן כיו"ר דירקטוריון מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ, החל מספטמבר 2020 מכהן כדירקטור UNITED MIZRAJI BANK (SWITZERLAND), החל מאוקטובר 2020. מכהן כדירקטור UNITED MIZRAHI OVERSEAS HOLDING COMPANY B.V, החל מספטמבר 2020.
	בן משפחה של בעל עניין בחברה:	לא
	דירקטור שהחברה רואה בו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("חוק החברות"):	כן

• במהלך שנת 2020 קיים הדירקטוריון 35 ישיבות במליאתו, וכן 82 ישיבות של ועדות הדירקטוריון השונות.

• הדירקטוריון מינה ועדות בהתאם לנוהל עבודת הדירקטוריון לנושאים הבאים:

א. ועדת אשראי דירקטוריונית - הוועדה עוסקת בפיקוח על יישום מדיניות האשראי שנקבעה על ידי הדירקטוריון, בפיקוח על עמידה במגבלות תאבון וסיבולת הסיכון בתחום החשיפות לסיכונים אשראי, וכן דנה בבקשות אשראי החורגות ממדיניות האשראי של בנק הבנק או שנמצאות בסמכותה בהתאם למדיניות האשראי של הבנק.

ב. ועדת ביקורת - דנה, בין היתר, בתכנית העבודה של המבקר הפנימי של הבנק וממליצה לדירקטוריון על אישורה ומקיימת מעקב אחר ביצועה. כמו כן, דנה הוועדה בדוחות הביקורת של רשויות מוסמכות שונות, של רואה החשבון המבקר ושל המבקר הפנימי ומנהלת מעקב אחר הטיפול בדוחות אלה וכן אחראית לפיקוח על עבודת המבקר הפנימי. בנוסף, דנה הוועדה בעסקאות עם "בעלי עניין" בהתאם לפרק החמישי לחוק החברות, תשנ"ט - 1999 (להלן: "חוק החברות"), ובעסקאות עם "אנשים קשורים", בהתאם להוראות ניהול

בנקאי תקין ועוסקת בנושאים נוספים כמתחייב מהדין ומהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין. כמו כן, החל משנת 2013 ובהתאם למתחייב מהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין, כוללים תפקידי ועדת הביקורת בחינה של הדוחות השנתיים והרבעוניים לציבור של הבנק והעברת המלצותיה בנוגע לאישורם לדירקטוריון הבנק.

ג. ועדת תגמול - סמכויותיה ותפקידיה של ועדת התגמול, הינם התפקידים המוגדרים בהוראה 301A להוראות ניהול בנקאי תקין, ובכלל זה להמליץ לדירקטוריון על מדיניות התגמול לעובדי הבנק ולנושאי משרה בבנק ועל עדכון המדיניות כמתחייב מהוראה 301A להוראות ניהול בנקאי תקין, ולהחליט על אישור עסקאות באשר לתנאי כהונה והעסקה לנושאי משרה אשר טעונות אישור ועדת תגמול, הכל בהתאם לכללים הקבועים בד"ן. כן דנה הוועדה וממליצה לדירקטוריון על עקרונות הסכמי התגמול של עובדי הבנק (שאינם נושאי משרה) ועל תנאי השכר של עובדי הבנק.

ד. ועדה לניהול סיכונים - דנה בנושאים השונים בתחום ניהול הסיכונים, ובין היתר במסמך הסיכונים, אישור מודלים, דיון בתוצאות מבחני BACK TEST, דיון במגבלות על תרחישי קיצון ומעקב אחר העמידה במגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, וכן בניהול הסיכונים המשפטיים וסיכוני הציות של הבנק (לרבות הלבנת הון וסיכונים חוצי גבולות, הטמעה ויישום של תכניות אכיפה פנימיות על ידי הבנק ומעקב שוטף אחר אלו), וזאת בכפוף לאמור להלן. למרות האמור לעיל, בנושאים לגביהם מחויב הדירקטוריון לדון ו/או להחליט בהתאם לנוהל עבודת דירקטוריון הבנק, הוראות המפקח על הבנקים או כל דין, יתקיים דיון ו/או תתקבל החלטה בהתאם במליאת הדירקטוריון לאחר שהועדה תדון באותו נושא ותעביר המלצתה לגבי ההחלטה לדירקטוריון.

ה. ועדה להשקעות ריאליות - מאשרת עסקאות השקעה ריאלית של הבנק ו/או חברות בשליטתו או מימוש עסקאות כאמור בסך העולה על סכום שנקבע על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת בכפוף להוראות ניהול בנקאי תקין.

ו. הועדה לענייני טכנולוגיית המידע וחדשנות טכנולוגית (ועדת מחשוב לשעבר) - ועדה דירקטוריונית הדנה וממליצה לדירקטוריון בין היתר, באסטרטגיה ומדיניות טכנולוגיית המידע וניהולה, לרבות אבטחת מידע וסייבר, מסגרת לניהול סיכונים טכנולוגיים, לרבות סיכוני אבטחת מידע וסייבר, תכנית התאוששות מאסון, הקצאת משאבים נאותה לפעילות הבנק בתחום טכנולוגיית המידע וניהול המידע והחדשנות בהתאם לצורך. במסגרת דיוניה מפקחת הועדה אחר תהליך ההערכות לסיום ההתקשרות בהסכם המחשוב הקיים עם בנק לאומי לישראל בע"מ ותפקח על ההיבטים הטכנולוגיים הרלוונטיים לתהליך מיזוג הבנק עם בנק מזרחי טפחות תוך פיקוח וליוי שוטפים של התהליך.

ז. ועדות אד-הוק - מוקמות מפעם לפעם בהתאם לצורך.

ח. ביום 30.9.2020 עם רכישתו השליטה בבנק על ידי בנק מזרחי טפחות בוטלו הועדות הדירקטוריוניות הבאות: ועדת אשראים ליהלומנים, ועדת ביטוח, הועדה לאישור אשראים דחופים, ועדה למעקב תקציבי וועדת האד הוק לבחינת השלכות מכירה אפשרית של הבנק.

• דירקטוריון הבנק קבע, כי המספר המזערי של דירקטורים שהינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית בהתאם להוראות חוק החברות ועל פי הקריטריונים הקבועים בתקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), תשס"ו - 2005 יעמוד על 25% ממספרם הכולל של הדירקטורים המכהנים בדירקטוריון (להלן: "השיעור המזערי"). מספרם הנוכחי הכולל של חברי דירקטוריון הבנק, הינו תשעה ולכן בהתייחס לנתון זה, מסתכם מספר הדירקטורים המינימאלי הנדרש שהינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית בשלושה. עוד קבע הדירקטוריון בין היתר, כי לכל חברי ועדת הביקורת תהיה היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים ולפחות שניים מחבריה יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

נכון למועד דוח זה, מכהנים בדירקטוריון שישה דירקטורים שהינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית: ה"ה משה לארי, מנחם אביב, עדי שחף, מאיר דין, מעיין כהן מועלם ואמנון בק.

העובדות ביחס לכל אחד מהדירקטורים בבנק ששמותיהם צוינו לעיל, ואשר מכוחן יש לראותם כבעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית הינם כדלהלן:

א. מר משה לארי - תפקידו של מר לארי כמנכ"ל בנק מזרחי טפחות, כמו גם ניסיונו המקצועי של מר לארי בתפקידיו כמנהל החטיבה הפיננסית במזרחי טפחות, יו"ר בנק מזרחי שוויץ, דירקטור בבנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, חברותו בדירקטוריונים של חברות שונות וכן השכלתו הכוללת תואר B.A בכלכלה וחשבונאות ו-M.B.A במנהל עסקים עם התמחות בניהול פיננסי, מקנים לו הבנה בנושאים עסקיים ומאפשרים לו להבין לעומק את הדוחות הכספיים של הבנק ולערוך דיון בקשר לאופן הצגת הנתונים הכספיים של הבנק.

ב. מר מנחם אביב - ניסיונו המקצועי של מר מנחם אביב בתפקידו כחשבונאי הראשי של בנק מזרחי טפחות וכמנהל חטיבת חשבונאות ודיווח כספי בבנק מזרחי טפחות בע"מ, כמו גם השכלתו הכוללת תואר B.A בכלכלה וחשבונאות מאוניברסיטת ת"א ותואר M.B.A במנהל עסקים והיותו רו"ח, מקנים לו את ההבנה העסקית

והמיומנות הראויה הנדרשת על מנת להבין לעומקם את הדוחות הכספיים של הבנק ולעורר דיון בקשר לאופן הצגת הנתונים הכספיים של הבנק.

ג. מר אמנון בק - ניסיונו המקצועי של מר אמנון בק בתפקידו לשעבר כמנכ"ל מת"ף ומנהל טכנולוגיה ראשי (CIO) של קבוצת הבינלאומי וכן כדירקטור בכרטיסי אשראי לישראל בע"מ ובבנק מסד בע"מ, כמו גם השכלתו במדעי המחשב המקנים לו את ההבנה העסקית והמיומנות הראויה הנדרשת על מנת להבין לעומקם את הדוחות הכספיים של הבנק ולעורר דיון בקשר לאופן הצגת הנתונים הכספיים של הבנק.

ד. מר עדי שחף - ניסיונו המקצועי של מר עדי שחף בתפקידו כמנהל החטיבה הפיננסית (Chief Financial Officer, CFO) בבנק מזרחי טפחות בע"מ וכדירקטור בחברות בקבוצת מזרחי טפחות, כמו גם השכלתו הכוללת תואר M.B.A במנהל עסקים עם התמחות במימון, מוסמך בנייהול סיכונים פיננסיים מטעם GARP, האגודה הבינלאומית של מנהלי פיננסיים, מקנים לו את ההבנה העסקית והמיומנות הראויה הנדרשת על מנת להבין לעומקם את הדוחות הכספיים של הבנק ולעורר דיון בקשר לאופן הצגת הנתונים הכספיים של הבנק.

ה. מר מאיר דיין - ניסיונו המקצועי של מר דיין כדירקטור חיצוני לשעבר בבנק לאומי לישראל בע"מ ובבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, כמו גם השכלתו בתחום הכלכלה ומנהל העסקים מקנים לו את ההבנה העסקית והמיומנות הראויה הנדרשת על מנת להבין לעומקם את הדוחות הכספיים של הבנק ולעורר דיון בקשר לאופן הצגת הנתונים הכספיים של הבנק.

ו. גב' מעיין כהן מועלים - ניסיונה המקצועי של הגב' מעיין כהן מועלים בכהונותיה לשעבר כאחראית בכירה על תחום הכספים בקבוצת אקסלנס השקעות ומשנה למנכ"ל וכדירקטורית בחברות בנות מקבוצת אקסלנס, כמו גם השכלתה בתחום החשבונאות וכהונתה כרו"ח מקנים לה את ההבנה העסקית והמיומנות הראויה הנדרשת על מנת להבין לעומקם את הדוחות הכספיים של הבנק ולעורר דיון בקשר לאופן הצגת הנתונים הכספיים של הבנק.

השיעור המזערי שנקבע על ידי הדירקטוריון, בשים לב לגודלו של הבנק, מורכבות פעילותו וסיכוי, מאפשר לבנק לעמוד בחובות המוטלות עליו בכלל ובחובות לעניין בדיקת מצבו הכספי של הבנק, לבדיקת הדוחות הכספיים ואישורם.

יתר חברי דירקטוריון הבנק, אשר לא נכללו במניין הדירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית הינם בעלי כשירות מקצועית - כהגדרת המונח בתקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), תשס"ו - 2005.

הואיל וכל חברי ועדת ביקורת בתפקידה כוועדה לבחינת דוחות כספיים הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית ו- 6 מתוך חברי הדירקטוריון הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, בדירקטוריון מספר דירקטורים מספק לצורך בחינה עניינית ומקצועית של הדוחות הכספיים.

- ביום 19 בדצמבר, 2019 הודיע יו"ר הדירקטוריון, מר זאב אבלס על החלטתו לסיים כהונתו בבנק כיו"ר דירקטוריון הבנק באמצע יוני 2020 ואולם, נענה לבקשת דירקטוריון הבנק לדחות את מועד סיום כהונתו כיו"ר הדירקטוריון עד השלמת העסקה לרכישת מניות הבנק, ובהתאם לכך, סיים מר אבלס כהונתו כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון הבנק ביום 30 לספטמבר 2020, עם השלמת רכישת מניות הבנק על ידי בנק מזרחי טפחות. כמו כן, עם השלמת הצעת רכש החליפין ורכישת השליטה בבנק על ידי בנק מזרחי טפחות ביום 30 בספטמבר, 2020 סיימו ה"ה יצחק מנור, יגאל לנדאו, יובל לנדאו וחיים אלמוג את כהונתם כדירקטורים בבנק. באותו מועד מונה מר משה לארי כיו"ר דירקטוריון הבנק, וה"ה מנחם אביב, מר ניסן לוי, מר עדי שחף וגב' אילה חכים כדירקטורים בבנק מטעם בנק מזרחי טפחות.
- ביום 30 בספטמבר, 2020 מונה מר משה לארי, יו"ר דירקטוריון הבנק, כיו"ר ועדת אשראי דירקטוריונית, יו"ר הועדה לניהול סיכונים וחבר ועדת תגמול.
- ביום 30 בספטמבר, 2020 מונה מר מנחם אביב כחבר ועדת ביקורת.
- ביום 30 בספטמבר, 2020 מונה מר עדי שחף כחבר ועדת השקעות ריאליות וביום 15 לאוקטובר, 2020 מונה כיו"ר הועדה.
- ביום 30 בספטמבר, 2020 מונתה הגב' אילה חכים כחברת הועדה לענייני טכנולוגיית המידע וחדשנות טכנולוגית וביום 15 לאוקטובר, 2020 מונתה כיו"ר הועדה.
- ביום 30 בספטמבר, 2020 בוטלו ועדות הדירקטוריון המפורטות לעיל.
- ביום 9 בינואר סיים מר עוזי ורדי זר כהונתו כדירקטור חיצוני בבנק ובאותו מועד התפטר גם מר ניסן לוי מכהונתו כדירקטור בבנק.
- ביום 9 בינואר, 2021 מונתה הגב' מעיין כהן מועלים כיו"ר ועדת תגמול וכחברת ועדת אשראי דירקטוריונית.
- ביום 9 בינואר, 2021 מונה מר מאיר דיין כיו"ר ועדת ביקורת וכחבר ועדת השקעות ריאליות
- ביום 9 בינואר, 2021 מונה מר אמנון בק כחבר ועדת אשראי דירקטוריונית וחבר ועדת השקעות ריאליות.

לעניין חברות דירקטורים בוועדות הדירקטוריון נכון למועד הדוחות, ראו פרק הדירקטוריון לעיל.

חברי ההנהלה ונושאי משרה בכירה

חברי הנהלה:

גב' שבי שמר	-	מנהלת כללית ראשית
מר טל בן ארי	-	סמנכ"ל בכיר, ראש אגף ניהול פיננסי
מר אילן ישעיהו	-	מ"מ ראש אגף בקורות וניהול סיכונים ומנהל סיכונים ראשי
מר טוביה סופר	-	סמנכ"ל, ראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות ויעוץ, דובר הבנק
מר דניאל סמידורסקי	-	סמנכ"ל, ראש אגף כספים וחשבונאי ראשי
מר יצחק עוז	-	סמנכ"ל, ראש אגף עסקים
גב' נירה שמידט מנור	-	סמנכ"ל, ראש אגף משאבים

- ביום 1 באפריל 2020 החל מר אילן ישעיהו לכהן כמ"מ ראש אגף בקורות וניהול סיכונים ומנהל סיכונים ראשי בבנק במקום הגב' שירה רדובן שסיימה כהונתה בתפקיד זה ביום 31 במרס 2020.
- המבקר הפנימי של הבנק, ד"ר עקיבא שטרנברג, סיים תפקידו ועבודתו בבנק ביום 31 בינואר 2020.
- ביום 6 באפריל 2020 החלה גב' חדוה פדלון לכהן כמבקרת הפנימית הראשית של הבנק במקום ד"ר עקיבא שטרנברג-ביום 14 בדצמבר, 2020 אישר דירקטוריון הבנק, בהתאם להמלצת ועדת הביקורת של הבנק, לאשר להאריך כהונתה של הגב' חדוה פדלון כמבקרת פנימית הראשית של הבנק עד ליום 31 במרס, 2021 ולמנות את הגב' גלית ויזר (המבקרת הפנימית הראשית של בנק מזרחי טפחות בע"מ) כמבקרת הפנימית הראשית בבנק אגוד, החל מיום 31 במרס, 2021, למשך התקופה בה יפעל הבנק כחברת בת של בנק מזרחי טפחות ועד למיזוגו בפועל לתוך בנק מזרחי טפחות.
- החל מיום 1 ביולי 2020 החל מר דניאל סמידורסקי לכהן כראש אגף כספים וחשבונאי ראשי בבנק במקום מר ארנון זית שסיים כהונתו ביום 30 ביוני, 2020.

נושאי משרה בכירה אחרים:

מר בני גורביץ	-	סמנכ"ל, ראש מערך מערכות מידע (החל עבודתו בבנק ב-1.11.2018)
גב' עירית מקוב ירושלמי, עו"ד	-	סמנכ"ל, יועצת משפטית ראשית ומזכירת הבנק
גב' חדוה פדלון	-	סמנכ"ל, מבקרת פנימית ראשית

להלן פרטים בדבר חברי ההנהלה:

1	שם נושא המשרה:	גב' שבי שמר
	תאריך לידה:	1.9.1964
	תאריך תחילת כהונה:	החל מיום 17.8.18 מכהנת כמנכ"לית הבנק.
	התפקיד שממלא בתאגיד, בחברה בת ש"ל, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:	מנכ"לית הבנק. יו"ר דירקטוריון אגוד מערכות בע"מ ואגוד השקעות ויזום (א.ש.י) בע"מ.
	האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד:	לא.
	השכלתו וניסיונו ב- 5 השנים האחרונות:	בוגרת (B.A) בהנדסת תעשייה וניהול – מוסמך במדעים (B.S.C) ומוסמכת (M.A) במנהל עסקים, שניהם מאוניברסיטת בן גוריון בבאר שבע. לשעבר סמנכ"ל בכיר, ראש אגף עסקים וכן ראש אגף קמעונאות נכסי לקוחות וייעוץ בבנק.

2	שם נושא המשרה:	מר טל בן ארי
	תאריך לידה:	24.11.1971
	תאריך תחילת כהונה:	1.4.2017
	התפקיד שממלא בתאגיד, בחברה בת ש"ל, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:	סמנכ"ל בכיר, ראש אגף ניהול פיננסי בבנק. יו"ר דירקטוריון החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ, ליבלוב סוכנות לביטוח (1993) בע"מ ואגוד חיתום ופיננסים בע"מ ודירקטור בחברות הבאות: אגוד הנפקות בע"מ, אגוד ליסינג בע"מ, כרמל אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ, אגוד מערכות ואגוד השקעות ויזום (א.ש.י) בע"מ.
	האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד:	לא.
	השכלתו וניסיונו ב- 5 השנים האחרונות:	בוגר (B.A) בכלכלה מהאוניברסיטה העברית בירושלים. ראש מערך הסניפים בבנק אגוד לישראל בע"מ, סגן ראש אגף ניהול פיננסי בבנק אגוד לישראל בע"מ; דירקטור בדירקטוריון הבורסה.

3	שם נושא המשרה:	מר אילן ישעיהו
	תאריך לידה:	17.08.1974
	תאריך תחילת כהונה:	החל מיום 1.4.2020 מכהן כמ"מ ראש אגף בקרות וניהול סיכונים ומנהל סיכונים ראשי בבנק.
	התפקיד שממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:	מ"מ ראש אגף בקרות וניהול סיכונים ומנהל סיכונים ראשי בבנק.
	האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד:	לא
	השכלתו וניסיונו ב- 5 השנים האחרונות:	בעל תואר B.A בכלכלה וניהול מהמרכז האקדמי רופין. לשעבר סגן ראש אגף עסקים וראש מערך האשראי.

4	שם נושא המשרה:	מר טוביה סופר
	תאריך לידה:	5.10.1968
	תאריך תחילת כהונה:	11.10.2018
	התפקיד שממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:	סמנכ"ל, ראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות וייעוץ, דובר הבנק. יו"ר דירקטוריון אגודים סוכנות לביטוח בע"מ, אגוד לסינג בע"מ, דירקטור בחברת אגודים בע"מ.
	האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד:	לא
	השכלתו וניסיונו ב- 5 השנים האחרונות:	BA בכלכלה ומנהל עסקים מאוניברסיטת בר אילן. MBA במנהל עסקים, התמחות במימון ושיווק מאוניברסיטת תל אביב. סגן ראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות וייעוץ, ראש מערך שיווק אסטרטגיה ופיתוח עסקי. דובר הבנק.

5	שם נושא המשרה:	מר דניאל סמידוברסקי
	תאריך לידה:	29.8.1975
	תאריך תחילת כהונה:	1.7.2020
	התפקיד שממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:	החל מיום 1.7.2020 מכהן כסמנכ"ל, חשבונאי ראשי, וראש אגף כספים בבנק. יו"ר דירקטוריון אגוד הנפקות בע"מ ורישומי בנק אגוד בע"מ.
	האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד:	לא.
	השכלתו וניסיונו ב- 5 השנים האחרונות:	מוסמך במנהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב; מוסמך במשפטים מאוניברסיטת בר אילן ובוגר כלכלה וחשבונאות מאוניברסיטת בן גוריון. בעל רישיון רואה חשבון ו-PRM- תעודה בניהול סיכונים. לשעבר מנהל פרויקט בתחום בקרת סיכונים ומנהל אגף חשבונאות ודוחות כספים בבנק מזרחי טפחות.

6	שם נושא המשרה:	מר יצחק עוז
	תאריך לידה:	30.11.1958
	תאריך תחילת כהונה:	7.10.2018
	התפקיד שממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:	סמנכ"ל, ראש אגף עסקים בבנק. דירקטור בחברת אגודים בע"מ.
	האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד:	לא
	השכלתו וניסיונו ב- 5 השנים האחרונות:	BA במדעי החברה והרוח מהאוניברסיטה הפתוחה. מנהל סניף תל אביב ראשי.

7	שם נושא המשרה:	גב' נירה שמידט מנור
	תאריך לידה:	22.9.1963
	תאריך תחילת כהונה:	1.11.2018
	התפקיד שממלא בתאגיד, בחברה בת שול, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:	סמנכ"ל, ראש אגף משאבים בבנק. יו"ר דירקטוריון אגודים בע"מ ואגוד עודפים ודירקטורית באגוד מערכות בע"מ.
	האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד:	לא
	השכלתו וניסיונו ב- 5 השנים האחרונות:	BA בעבודה סוציאלית מאוניברסיטת תל אביב. MA בלימודי עבודה מאוניברסיטת תל אביב. חברת הנהלה וסמנכ"ל עסקים בחברת ישרכארט בע"מ. מנהלת מטה שיווק ואסטרטגיה בחטיבה העסקית של בנק הפועלים בע"מ.

להלן פרטים בדבר נושאי משרה בכירה נוספים:

8	שם נושא המשרה:	מר בני גורביץ
	תאריך לידה:	6.4.1960
	תאריך תחילת כהונה:	1.11.2018
	התפקיד שממלא בתאגיד, בחברה בת שול, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:	סמנכ"ל, ראש מערך מערכות מידע בבנק.
	האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד:	לא
	השכלתו וניסיונו ב- 5 השנים האחרונות:	תואר ראשון מתמטיקה ומדעי המחשב, אונ' תל אביב תואר שני מדעי הניהול, אונ' תל אביב. לשעבר ראש מערך מערכות מידע (2008-2015) בבנק וחברת כלל - מנכ"ל כללביט (2015-2018).

9	שם נושא המשרה:	גב' עירית מקוב - ירושלמי
	תאריך לידה:	23.6.1967
	תאריך תחילת כהונה:	החל מיום 10.12.2007 מכהנת כמזכירת הבנק והחל מיום 16.3.2018 מכהנת כיועצת המשפטית הראשית של הבנק, בנוסף לתפקידה כמזכירת הבנק.
	התפקיד שממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:	סמנכ"ל, יועצת משפטית ראשית ומזכירת הבנק.
	האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד:	לא.
	השכלתו וניסיונו ב- 5 השנים האחרונות:	בוגרת (L.LB) במשפטים מאוניברסיטת תל אביב ומוסמכת (MA) במנהל עסקים מאוניברסיטת בר-אילן, עורכת דין מוסמכת. דירקטורית במדנס אחזקות בע"מ.

10	שם נושא המשרה:	גב' חדוה פדלון
	תאריך לידה:	31.07.1963
	תאריך תחילת כהונה:	6.4.2020
	התפקיד שממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:	מבקרת פנימית ראשית של הבנק.
	האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד:	לא.
	השכלתו וניסיונו ב- 5 השנים האחרונות:	בעלת תואר MBA במנהל עסקים מ Heriot Watt University, אדינבורו-סקוטלנד, בעלת תואר B.A במדעי המדינה וסוציולוגיה מאוניברסיטת בר-אילן ובעלת תעודת CISA – מבקר מערכות מידע מוסמך מטעם ISACA ארה"ב. לשעבר סגנית המבקר הפנימי, מנהלת ענף ביקורת מערכות מידע, ממשל תאגידי וסניפים באגף הביקורת הפנימית.

גילוי בדבר המבקר הפנימי

ביום 6 באפריל 2020 החלה גב' חדוה פדלון לכהן כמבקרת הפנימית הראשית של הבנק וחברות הבנות של הבנק, במקום ד"ר עקיבא שטרנברג, שכיהן בתפקיד זה עד ליום 31 בינואר, 2020.

לגב' חדוה פדלון תואר מוסמך (M.B.A) במנהל עסקים מאוניברסיטת Heriot-Watt, Edinburgh Business School, ובוגרת (B.A) במדעי המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה מאוניברסיטת בר-אילן. עד ליום 5 באפריל 2020 כיהנה גב' חדוה פדלון במשך כ-14 שנים כראש צוות ביקורת ממשל תאגידי ומערכות מידע-IT באגף הביקורת הפנימית. לפני כן כיהנה גב' פדלון כמנהלת אבטחת המידע באגף התפעול (כיום אגף משאבים) בבנק (בין השנים: 1994 - 2005).

המבקרת הפנימית הראשית הינה עובדת הבנק ובעלת ניסיון בתחום הבקרת ועומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) בחוק הביקורת הפנימית, תשנ"ב - 1992 ("חוק הביקורת הפנימית"), בסעיף 146(ב) לחוק החברות ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית ואין לה קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם הבנק או עם גוף קשור אליו. עובדי הביקורת הפנימית עומדים אף הם בהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית. המבקרת הפנימית הראשית פועלת מכוח כתב מינוי (צ'ארטר) של דירקטוריון הבנק. כתב המינוי מסדיר את עבודתה וסמכויותיה. לפרטים נוספים ראה גם פרק "חברי הנהלה ונושאי משרה בכירה" לעיל.

דרך המינוי וכפיפות ארגונית

ביום 17 במרס 2020 אישרה ועדת הביקורת וביום 19 במרס 2020 אישר דירקטוריון הבנק (ובהמשך אישרו גם הדירקטוריונים של החברות הבנות כאמור לעיל) את מינויה של גב' חדוה פדלון כמבקרת. מינויה בבנק הינו עד ליום 31 בדצמבר 2020 או עד למועד מיזוגו של הבנק לבנק מזרחי טפחות, ככל שיצא אל הפועל לפי המוקדם מביניהם. ביום 30 באוגוסט 2020 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישור ועדת הביקורת מיום 26 באוגוסט 2020, הארכת כהונתה של הגב' חדוה פדלון כמבקרת פנים ראשית בבנק עד ליום 31 בדצמבר 2020, לאחר קבלת אישור הפיקוח על הבנקים. ביום 14 בדצמבר 2020 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישור ועדת הביקורת מיום 13 בדצמבר 2020, הארכת כהונתה של הגב' חדוה פדלון כמבקרת פנים ראשית בבנק עד ליום 31 במרץ 2021, לאחר אישור הפיקוח על הבנקים. זאת על רקע השכלתה וכישוריה ועל רקע ניסיונה עתיר השנים בבנק, הכל כמפורט לעיל, במסגרתם צברה גב' פדלון ידע, הבנה והיכרות מעמיקה עם תהליכי העבודה בבנק, תחומי פעילותו של הבנק ותהליכי הבקרה והביקורת בבנק. הממונה הארגוני על המבקר הפנימי הראשי הינו יו"ר דירקטוריון הבנק.

תכנית עבודת הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית פועלת בהתאם לתוכנית עבודה רב שנתית בה מוצגים הגופים והנושאים שיבוקרו במהלך חמש שנים. תוכנית העבודה הרב שנתית נסמכת על סקר סיכונים מקיף שערכה הביקורת הפנימית על כל יחידות הבנק. הסקר מעודכן באופן שוטף על ידי הביקורת הפנימית ומושווה גם עם סקרי סיכונים אותם עורכת הנהלת הבנק. תוכנית העבודה השנתית נגזרת מהתוכנית רב שנתית של הביקורת, מתוכנית העבודה השנתית של הבנק, מנושאים שנמסרו לבדיקה על ידי הדירקטוריון, ועדת הביקורת והנהלת הבנק וכן מדרישות רשיות ובהם בנק ישראל. תוכנית העבודה כוללת גם את החברות המאוחדות של הבנק.

תוכנית העבודה נדונה ומאושרת בדירקטוריון הבנק לאחר שוועדת הביקורת דנה והמליצה לדירקטוריון הבנק לאשרה. תכנית העבודה מותירה בפני המבקר הפנימי הראשי, שיקול דעת לסטות ממנה בכפוף לאישור מראש של ועדת הביקורת.

במסגרת הסכם למתן שירותי מחשוב ותפעול בין בנק לאומי לבנק אגוד, הביקורת הפנימית של הבנק מקבלת לעיונה ממצאים מתוך דוחות הביקורת בתחום טכנולוגיית המידע של בנק לאומי הנוגעים לשירותים הניתנים לבנק. כן נקבע תהליך של העברת מידע המתייחס לבנק באופן מיידי במקרים חריגים בהם הביקורת הפנימית של בנק לאומי מעבירה דיווח על כשלים וליקויים מהותיים לוועדת הביקורת של בנק לאומי.

מספר המשרות הממוצע לשנת 2020:

1	מבקר פנימי ראשי
13	עובדי הביקורת הפנימית בבנק

בחישוב זה לא נספרו המשאבים המוקצים לביקורות בתחום טכנולוגיית המידע אשר מבוצעות על ידי לאומי על מערכות המופעלות על ידי לאומי והמשמשות את בנק אגוד.

עריכת הביקורת

עבודת הביקורת הפנימית מבוצעת על פי חוק הביקורת הפנימית, פקודת הבנקאות, כללי בנקאות (הביקורת הפנימית), הוראות ניהול בנקאי תקין ולרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 307 בנושא פונקצית הביקורת הפנימית, הנחיות פרטניות של הפיקוח על הבנקים והנחיות מקצועיות של לשכת המבקרים הפנימיים בישראל, הנחיות המושתתות על הנחיות בינלאומיות למבקרים פנימיים. ועדת הביקורת מקיימת, מעת לעת, דיונים במיפוי סיכונים ובנוהלי עבודת הביקורת הפנימית במטרה לוודא כי הביקורת מבוצעת בהיקפים ובתדירויות הנדרשים תוך עמידה בתקנים מקצועיים.

גישה למידע

למבקר הפנימי ניתנת גישה חופשית למידע הקיים בבנק, כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב - 1992 ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכת המידע של הבנק, לרבות לנתונים הכספיים.

דין וחשבון המבקר הפנימי הראשי

כל דוח ביקורת מוגש בכתב ליושב ראש הדירקטוריון, ליושב ראש ועדת הביקורת ולמנכ"ל. תמצית כל דוח מועלית לדיון בוועדת הביקורת המתכנסת בדרך כלל, אחת לחודש. במקרים של דוחות מהותיים או בעלי ממצאים חמורים במיוחד מובא הדוח במלואו לוועדה. כמו כן מובאים למליאת הדירקטוריון דוחות ביקורת אשר ועדת הביקורת סבורה, לאחר קבלת המלצה של המבקר הפנימי, בדבר חשיבותן, להביאן לידיעת מליאת הדירקטוריון.

לאחר סיום הדיון בוועדת הביקורת עוקב המבקר הפנימי הראשי אחר הליקויים עד לסיום הטיפול בהם. במסגרת המעקב נבחנים הליקויים הפתוחים מדי כחצי שנה בהנהלת הבנק ולאחר מכן גם בוועדת הביקורת במטרה לוודא כי הליקויים מתוקנים כהלכה ובפרקי זמן נאותים. כמו כן, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 307, מדווח המבקר הפנימי לוועדת הביקורת דוח ביצוע חצי שנתי ושנתי של תוכנית עבודת הביקורת, רשימה חצי שנתי ושנתי של כל דוחות הביקורת בשנה המדווחת ודוח סיכום הפעילות של הביקורת הפנימית. הדיונים בדוחות החצי שנתיים של 2020 נערכו בתאריכים: 28 ביולי 2020 ו- 19 בינואר 2021.

הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי הראשי

לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, היקף, אופי ורציפות פעילות המבקר הפנימי הראשי וצוותו ותוכנית עבודתו סבירים ובניסבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרת הביקורת הפנימית בבנק ובחברות המאוחדות שלו.

תגמול

להלן פירוט התגמולים למבקר הפנימי הראשי לשנת 2020 (לפי הפירוט הנדרש בטבלת מקבלי התגמול הגבוה בבנק):

אלפי ש"ח	
	תגמולים עבור שירותים ^{2,1} :
	שכר:
611	- משכורת
213	- פיצויים, תגמולים, קרן השתלמות, חופשה, ביטוח לאומי ושכר שימוש
16	- השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון
840	סך הכל שכר

1. סכומי התגמולים הינם במונחי עלות לבנק, לא כולל מס שכר. הסכומים נכללים בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות". לא קיימים תגמולים נוספים עבור שירותים - דמי ניהול, דמי יעוץ, עמלה ואחר.

2. לא קיימים תגמולים אחרים שאינם עבור שירותים. לא ניתנו הטבות בגין ריבית על פקדונות, היות ושיעורי הריבית אינם עדיפים על אלה הניתנים ללקוחות אחרים של הבנק המפקדים פקדונות בסדרי גודל, תנאי הצמדה ותנאי פרעון דומים. לא נכללו הטבות בגין עסקאות בנקאיות אחרות, מאחר וסכומם של הטבות אלה אינו מהותי ואינו עולה על סך של 50 אלפי ש"ח לשנה והן מוענקות באותם תנאים ושיעורים לכל עובדי הבנק.

לדעת הדירקטוריון לתגמולים למבקר הפנימי הראשי אין השפעה על הפעלת שיקול דעתו המקצועי.

שכר רואה החשבון המבקר

להלן פרטים בדבר שכר רואי החשבון המבקרים של הבנק*:

הבנק		מאוחד		
2019	2020	2019	2020	
				אלפי ש"ח
				עבור פעולות ביקורת^{3,2,1}:
				רואה החשבון המבקר
3,254	2,501	3,476	2,712	רואה חשבון מבקר אחר
-	-	78	64	
<u>3,254</u>	<u>2,501</u>	<u>3,554</u>	<u>2,776</u>	
				עבור שירותים נוספים³:
				שירותים הקשורים לביקורת:
				רואה החשבון המבקר
112	112	⁴ 119	112	שירותי מס:
133	44	271	44	רואה החשבון המבקר
584	336	584	336	שירותים אחרים:
				רואה החשבון המבקר
<u>829</u>	<u>492</u>	<u>974</u>	<u>492</u>	
<u>4,083</u>	<u>2,993</u>	<u>4,528</u>	<u>3,268</u>	סך הכל

1. שכר רואה החשבון.
 2. כולל ביקורת דוחות כספיים שנתיים וסקירת דוחות ביניים.
 3. כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.
 4. כולל שכר טירחה בגין ביקורת תשקיף מדף של חברת הבת.
- * משרד רואה החשבון סומך חייקין KPMG משמש כרואה החשבון המבקר של הבנק החל מיום הקמתו של הבנק ועד ליום 30 בספטמבר 2020. ביום 1 באוקטובר 2020 מונה משרד רואה חשבון בריטמן אלמגור זהר ושות' לשמש כרואה החשבון המבקר של החברה.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון הבנק הינו האורגן המופקד על בקרת העל בבנק וכן על אישור הדוחות הכספיים שלו.

הדוחות הכספיים, דוח דירקטוריון והנהלה, ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים (להלן: "**הדוחות הכספיים**") נערכים על ידי אגף הכספים בראשותו של מר דניאל סמידוברסקי, החשבונאי הראשי. הדוח המפורט על הסיכונים נערך על ידי אגף בקרות וניהול סיכונים. במסגרת עריכת הדוחות הכספיים והדוח המפורט על סיכונים (להלן: "**הדוחות**") נערכים דיונים מקדימים עם חברי הנהלת הבנק ועובדים בכירים אחרים, ביחס לנושאים שבאחריותם. כמו כן, מתקיימים דיונים בטיטוט הדוחות עם המנכ"לית, גב' שבי שמר ועם יושב ראש הדירקטוריון, מר משה לארי.

במסגרת יישום סעיף 302 של חוק "Sarbanes Oxley" (להלן: "**SOX**") מופו תהליכי העיבוד והעריכה העיקריים של הדוחות הכספיים, וכן מופו הסיכונים והבקורות ביחס לתהליכים שמופו. החל מהדוחות השנתיים של 2008 נכנס לתוקף סעיף 404 של ה-SOX. סעיף זה קובע הוראות באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי (ראה פרק "**בקורות ונהלים**"). בסוף כל רבעון, כל מבצעי הבקורות מאשרים למנהל ה-SOX באגף כספים את ביצוע הבקורות. בנוסף, נושאי המשרה הרלוונטיים חותמים על הצהרה מול המנכ"לית והחשבונאי הראשי, כי בהתבסס על ידיעתם, הדיווחים שבתחום אחריותם אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסרים בהם מצגים של עובדות מהותיות הנחוצות כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדיווחים, וכי הדיווחים משקפים באופן נאות מכל הבחינות המהותיות את הנושאים הנכללים בהם. בהתאם לצורך מתקיימות בתקופת עריכת הדוחות התייעצויות שוטפות עם רואי החשבון המבקרים. בנוסף, בכל רבעון מתקיימים דיונים בנוכחות רואי החשבון המבקרים, המנכ"לית, החשבונאי הראשי, ראש אגף עסקים וראש אגף ניהול פיננסי (לפי הצורך), בסוגיות מהותיות הרלוונטיות לרבעון. עם סיום עריכת הדוחות מתכנסת "ועדת גילוי" המורכבת מחברי הנהלת הבנק ובכירים נוספים, אשר במסגרתה מתקיימים דיונים מקדמיים בטיטוט הדוחות. סיכומי דיונים מיישבות אלו מוגשים לוועדת הביקורת בעת הדיון המקדמי המפורט בטיטוט הדוחות הכספיים כמפורט להלן.

מידי רבעון, לפני הדיון בדוחות במסגרת הדירקטוריון, מתכנסת ועדת הביקורת של הדירקטוריון לשתי ישיבות לפחות. הישיבה הראשונה מוקדשת בעיקר לדיון בנאותות הסיווג והפרשות להפסדי אשראי, בהיקף החובות הבעייתיים, בשווי הוגן של מכשירים פיננסיים ובהפרשות לירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני של אג"ח קונצרניות בתיק הזמין למכירה. דיון זה נערך בהשתתפות יו"ר הדירקטוריון, המנכ"לית, החשבונאי הראשי, ראש אגף עסקים, ראש אגף ניהול פיננסי, רואי החשבון המבקרים וגורמים נוספים. כמו כן, אחת לשנה נדונה בוועדה זו גם המדיניות החשבונאית בנושאים הקריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים (כאשר יש שינוי מהותי מתקיים דיון ברבעון בו חל השינוי).

בישיבתה השנייה, דנה הוועדה באופן מפורט בטיטוט הדוחות, בבקורות הפנימיות הקשורות בדיווח הכספי ובשלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים והדוח המפורט על הסיכונים. הדיון נערך בהשתתפות יו"ר הדירקטוריון, המנכ"לית, החשבונאי הראשי, מנהל הסיכונים הראשי (בדיון בנושא הדוח המפורט על הסיכונים), רואי החשבון המבקרים וגורמים נוספים על פי הצורך. במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים והדוח המפורט על הסיכונים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיטוט הדוחות לעיונם והערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים.

בוועדת הביקורת חברים ארבעה דירקטורים, כאשר כולם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. הערות הועדה, באם ישנן, מיושמות והמלצותיה לאישור הטיטוט הסופית מובאות לדיון ואישור בדירקטוריון. לפרטים בדבר הדירקטורים וחברותם בוועדות השונות ראה בפרק "הדירקטוריון".

בישיבת הדירקטוריון הדנה באישור הדוחות הכספיים והדוח המפורט על הסיכונים השנתיים ורבעוניים, משתתפים מלבד חברי הדירקטוריון גם המנכ"לית, החשבונאי הראשי, מנהל הסיכונים הראשי (בדיון בנושא הדוח המפורט על הסיכונים), ורואי החשבון המבקרים. בישיבה הדנה בדוחות הכספיים השנתיים משתתפים בנוסף כל חברי פורום ישיבות ההנהלה.

בתום הדיון מתקבלת החלטה בדבר אישור הדוחות הכספיים והדוח המפורט על הסיכונים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"לית והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים. על הדוח המפורט על הסיכונים מוסמכים לחתום, היו"ר הדירקטוריון, המנכ"לית ומנהל הסיכונים הראשי.

שכר בכירים ותגמולים לבעלי עניין
להלן פירוט התגמולים למקבלי התגמול הגבוה ביותר מבין נושאי המשרה הבכירים בבנק לשנת 2020 באלפי ש"ח:

פירוט מקבלי התגמולים	תגמולים עבור שירותים ¹		תגמולים ²		תגמולים עבור שירותים ¹	שכר	שכר	שיעור החזקות בהון תאגיד	היקף משרה	תפקיד	שם
	תגמולים	ריבית	תגמולים	ריבית							
סר הכל שכר והוצאות גלוות לפי חוק הגבלת שכר הבכירים ⁴	סר הכל תגמול לפי תקנה 21	תגמולים ² אחרים ²	הפרשה נוספת ³	השלמת עתודות בגין הוצאות גלוות עקב שינויים בשכר ובתנאי פרישה בשנת החשבון	פיצויים, תגמולים, קרן השתלמות, חופשה, ובלות, ביטוח לאומי, שווי שימוש	משכורת	שיעור החזקות בהון תאגיד	היקף משרה	תפקיד	שם	
	2,758	3,008	-	479	493	2,036	-	100%	מנכ"לית (א)	שבי שמר	
	2,534	2,633	-	-	250	764	-	100%	סמנכ"ל, יועצת משפטית ראשית ומזכירת הבנק (ב)	עירית מקוב ירושלמי	
	1,914	2,040	-	650	375	1,015	-	100%	סמנכ"ל, ראש אגף משאבים (ג)	גירה שמידט מנור	
	1,901	2,029	-	650	322	1,057	-	100%	סמנכ"ל בכיר, ראש אגף ניהול פיננסי (ד)	טל בן ארי	
	1,604	1,716	-	502	282	932	-	100%	סמנכ"ל, ראש מערך מערכות מידע (ה)	בני גורביץ	

1. סכומי התגמולים הינם במונחי עולות לבנק, לא כולל מס שכר. הסכומים נכללים בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות גלוות". לא קיימים תגמולים נוספים עבור שירותים – דמי ניהול, דמי ייעוץ, עמלה ותשלומים אחרים.
2. טור הריבית כולל סכומי הטבה בבין החתום בשיעורי הריבית על הלוואות שניתנו לנושאי המשרה ה"ל". תנאיין ושיעוריהן של הטבות אלה זהים לאלה של כלל עובדי הבנק. ראה גם סעיף 3 להלן. לא ניתנו הטבות בגין ריבית על פקדונות, היות ושיעורי הריבית הניתנים לנושאי המשרה בקשר עם פקדונותיהם אינם עדיפים על אלה הניתנים ללקוחות אחרים של הבנק המפקדים פקדונות בסדר גודל, תנאי, המגדה ותנאי פירעון דומים. הטבלה אינה כוללת הטבות בגין עסקאות בתנאים אחרות לכן ציאים נושאי המשרה ה"ל מאחר וסכומן של הטבות אלה אינו מהותי, ואינו עולה על סך של 50 אלפי ש"ח לשנה לעובד, והן מוקנות באותם תנאים ושיעורים לכל עובדי הבנק.

3. ראה באור 3.א:21.
 4. לא כולל הפקדות והפרשות לפיצויי פיטורין ותגמולים (לרבות אובדן נושך עבודה) על פי דין.
- תערוכת נוספות:
- לגבי פירוט הלוואות בתנאי הטבה ובתנאים רגילים – ראה סעיף 3 להלן.
 - לגבי תגמולים לבעלי עניין – ראה סעיף 4 להלן.

- לגבי תגמולים למבקר הפנים – ראה פירוט בפרק "גילוי בדבר המבקר הפנים".

להלן פירוט התגמולים למקבלי התגמול הגבוה ביותר מבין מושאי המשרה הבכירים בבנק לשנת 2019 באלפי ש"ח:

סר הכל שכר והוצאות גלויות לפי חוק הגבלת שכר הבכירים ⁶	סר הכל תגמול לפי תקנה 21	תגמולים אחרים ² ריבית	מענק ⁵	הפרשה ⁴ נוספת	השלמת עתודות בגין הוצאות גלויות עקב שיעורים בשכר ובתנאי פרישה בשנת החשבון	פיצויים, תגמולים, קרן השתלמות, חופשה, יובלות, ביטוח לאומי, שווי שימוש	משכורת	שיעור החזקות בהון תאגיד	היקף משרה	תפקיד	שם	תגמולים עבור שירותים ¹	
												שכר	שכר
2,478	2,673	-	-	-	-	469	2,204	30.01%	100%	יו"ר הדירקטוריון (הקודם)	זאב אבולס		
2,852	3,097	-	440	-	8	664	1,985	-	100%	מנכ"לית (א)	שבי שמר		
2,556	2,655	-	150	1,500	1	264	740	-	100%	סמנכ"ל, יועצת משפטית ומזכירת הבנק (ב)	עירית מקוב ירושלמי		
1,495	1,641	6	180	-	(229)	403	1,281	-	100%	סמנכ"ל בכיר, המבקר הפנימי (הקודם)	עקיבא שטרנברג		
1,437	1,566	-	210	-	3	330	1,023	-	100%	סמנכ"ל, ראש אגף נספים (הקודם)	ארתור זית		

1. סכומי התגמולים הינם במונחי עלות לבנק, לא כולל מס שכר. הסכומים נגללים בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות גלויות". לא קיימים תגמולים נוספים עבור שירותים – דמי ניהול, דמי ייעוץ, עמלה ותשלומים אחרים.
2. טור הריבית מולל סכומי הטבה בגין התחנות בשיעור הריבית על הלוואות שניתנו למושאי המשרה הי"ל. תנאיין ושעורין של הטבות אלה זהים לאלה של כלל עובדי הבנק. ראה גם סעיף 3 להלן. לא ניתנו הטבות בגין ריבית על פקדונות, היות ושעור הריבית הניתנים למושאי המשרה בקשר עם פקדונותיהם אינם עדיפים על אלה הניתנים לקוחות אחרים של הבנק המפקדיים פקדונות בסדר גודל, תנאי הצמדה ותנאי פירעון דומים. הטבלה אינה כוללת הטבות בגין עסקאות בתקאות אחרות לרן זסאם נושא המשרה הי"ל מאחר וסממן של הטבות אלה איננו מוחתי, ואינו עולה על סך של 50 אלפי ש"ח לשנה לעובד, וכן מקוננת באותם תנאים ושיעורים לכל עובדי הבנק.
3. החזיק ב-3,500 מניות רגילות.
4. ראה באור 3.א.21.
5. ראה גם סעיף 2.ב. להלן.
6. לא מולל הפקדונות והפרשות לפיצויי פיטורין ותגמולים (לרבות אובדן כושר עבודה) על פי דין.

תחרות נוספת:

- לגבי פירוט הלוואות בתנאי הטבה ובתנאים רגילים – ראה סעיף 3 להלן.
- לגבי תגמולים לבעלי עניין – ראה סעיף 4 להלן.

1. תנאי העסקה בכירים

- א. גב' שבי שמר - מועסקת בבנק בתפקידה כמנכ"לית החל מיום 17 באוגוסט, 2018. ביום 29 באוקטובר, 2018 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר אישורם של הדירקטוריון ביום 20 בספטמבר, 2018 וועדת התגמול ביום 17 בספטמבר, 2018 את עדכון תנאי הנהונה והעסקה של הגב' שמר, בתפקידה כמנכ"לית הבנק, שחלים החל מיום 17 באוגוסט, 2018 ובין היתר, אישרה האסיפה הכללית באותו מועד כי הגב' שמר תועסק בהסכם העסקה קצוב לשנתיים. ביום 18 באפריל, 2019 אישרה האסיפה הכללית של הבנק לאחר אישורם של הדירקטוריון ביום 12 במרס, 2019 וועדת התגמול ביום 7 במרס, 2019 עדכון תנאי העסקת המנכ"לית. ביום 27 ביולי 2020 אישרה האסיפה הכללית של הבנק לאחר אישור דירקטוריון הבנק ביום 18 ביוני 2020 וועדת התגמול ביום 7 ביוני 2020 להאריך את תקופת ההסכם הקצוב של מנכ"לית הבנק לתקופה קצובה נוספת של שנתיים ולעדכן את תנאי העסקתה.
- ב. עו"ד עירית מקוב ירושלמי - מועסקת בבנק מיום 9 ביוני 1993. החל מיום 16 במרס, 2018 מכהנת בתפקיד היועצת המשפטית הראשית של הבנק בנוסף לתפקידה כמזכירת הבנק וחברות הבת של הבנק, במעמד חברת הנהלה. בתפקידה הקודם שימשה החל משנת 2007 כמזכירת הבנק וכסגנית היועצת המשפטית הראשית של הבנק. עו"ד מקוב ירושלמי מועסקת בבנק בהתאם לתנאי ההסכם קיבוצי החל על מוה"ח והמנהלים בבנק ובין היתר, חל לגביה ההסכם הקיבוצי החל על עובדים הזכאים לפנסיה תקציבית מהבנק. בנוסף, עשויה עו"ד מקוב ירושלמי להיות זכאית להטבות נוספות להם זכאים נושאי המשרה בבנק בהתאם למדיניות התגמול החלה על נושאי המשרה בבנק, כגון לתשלום מענקים בהתאם למדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק, וזאת בכפוף לאישורים פרטניים על ידי האורגנים המוסמכים של הבנק.
- ג. גב' נירה שמידט-מנור - משמשת כראש אגף משאבים בבנק בדרגת סמנכ"ל החל מיום 1 בנובמבר 2018 בהסכם עבודה אישי לתקופה קצובה כפי שעודכן מעת לעת. ביום 1 בנובמבר 2020 הוארך הסכם העסקתה לתקופה קצובה נוספת בת 18 חודשים. עם סיום העסקתה בבנק, בין הפיטורים ובין בהתפטרות, זכאית גב' שמידט מנור לקבל לבעלותה פוליסת ביטוח מנהלים ו/או קרן הפנסיה ולשחרור כל הסכומים שנצברו לזכותה בקרן ההשתלמות, זאת למעט אם סיום העסקתה היה בנסיבות בהן ניתן לשלול פיצויי פיטורים, באופן מלא או חלקי, על פי דין. הפרשות הבנק לקרן פנסיה או לביטוח מנהלים באות במקום חובת תשלום מלוא פיצויי הפיטורים, אם יגיעו כאלה לגב' שמידט מנור על פי דין, וזאת בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצוי פיטורים, תשכ"ג-1963 ובהתאם לתנאים שנקבעו באישור הכללי בדבר תשלומי מעבידים לקרן פנסיה ולקופת ביטוח במקום פיצויי פיטורים. בנוסף זכאית גב' שמידט מנור לתוספת פיצויי פיטורין בשיעור של כ- 100% ממכפלת משכורתה להפרשות בגין התקופה שעד לרכישת הבנק על ידי בנק מזרחי טפחות ולמענק הסתגלות של 5.7 משכורות חודשיות, בהתאם לתנאים ולכללים שנקבעו בהסכם העסקתה. כן זכאית גב' שמידט מנור בהתאם להסכם העסקתה לתשלום בגין אי תחרות עד 3 חודשים בכפוף לכללים הקבועים בהסכם העסקתה. משכורתה החודשית של גב' שמידט מנור צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן.
- ד. מר טל בן ארי - מועסק בבנק החל מיום 1 ביולי 2009 ומשמש החל מיום 1 באפריל 2017 בתפקיד ראש אגף ניהול פיננסי בדרגת סמנכ"ל בכיר במסגרת הסכם העסקה אישי לא קצוב שכל אחד מהצדדים ראשי לסיימו בהודעה מוקדמת בת 3 חודשים. עם סיום העסקתו בבנק, בין הפיטורים ובין בהתפטרות, זכאי מר בן ארי לקבל לבעלותו פוליסת ביטוח מנהלים ו/או קרן הפנסיה ולשחרור כל הסכומים שנצברו לזכותו בקרן ההשתלמות, זאת למעט אם סיום העסקתו היה בנסיבות בהן ניתן לשלול פיצויי פיטורים, באופן מלא או חלקי, על פי דין. הפרשות הבנק לקרן פנסיה או לביטוח מנהלים באות במקום חובת תשלום מלוא פיצויי הפיטורים, אם יגיעו כאלה למר בן ארי על פי דין, וזאת בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצוי פיטורים, תשכ"ג-1963 ובהתאם לתנאים שנקבעו באישור הכללי בדבר תשלומי מעבידים לקרן פנסיה ולקופת ביטוח במקום פיצויי פיטורים. בנוסף זכאי מר בן ארי לתוספת פיצויי פיטורין בשיעור של כ- 40% ממכפלת משכורתו להפרשות בגין התקופה שעד לרכישת הבנק על ידי בנק מזרחי טפחות ולמענק הסתגלות של 3 משכורות חודשיות, בהתאם לתנאים ולכללים שנקבעו בהסכם העסקתו. כן זכאי מר בן ארי בהתאם להסכם העסקתו לתשלום בגין אי תחרות עד 3 חודשים בכפוף לכללים הקבועים בהסכם העסקתו. משכורתו החודשית של מר טל בן ארי צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן.
- ה. מר בני גורביץ - מועסק בבנק החל מיום 1 באוקטובר 2018 בתפקיד ראש מערך מערכות מידע במעמד סמנכ"ל במסגרת הסכם העסקה אישי לא קצוב שכל אחד מהצדדים ראשי לסיימו בהודעה מוקדמת בת 3 חודשים. עם סיום העסקתו בבנק, בין הפיטורים ובין בהתפטרות, זכאי מר גורביץ לקבל לבעלותו פוליסת ביטוח מנהלים ו/או קרן הפנסיה ולשחרור כל הסכומים שנצברו לזכותו בקרן ההשתלמות, זאת למעט אם סיום העסקתו היה בנסיבות בהן ניתן לשלול פיצויי פיטורים, באופן מלא או חלקי, על פי דין. הפרשות הבנק לקרן פנסיה או לביטוח מנהלים באות במקום חובת תשלום מלוא פיצויי הפיטורים, אם יגיעו כאלה למר גורביץ על פי דין, וזאת בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצוי פיטורים, תשכ"ג-1963 ובהתאם לתנאים שנקבעו באישור הכללי בדבר תשלומי מעבידים לקרן פנסיה ולקופת ביטוח במקום פיצויי פיטורים. בנוסף זכאי מר גורביץ לתוספת פיצויי פיטורין בשיעור של כ- 100% ממכפלת משכורתו להפרשות בגין התקופה שעד לרכישת הבנק על ידי בנק מזרחי טפחות ולמענק הסתגלות של 4.7 משכורות חודשיות, בהתאם לתנאים ולכללים שנקבעו בהסכם העסקתו. כן זכאי מר גורביץ בהתאם להסכם העסקתו לתשלום בגין אי תחרות עד 3 חודשים בכפוף לכללים הקבועים בהסכם העסקתו. משכורתו החודשית של מר גורביץ צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן.

2. מענקים

א. ביום 4 בנובמבר, 2019 אישרה האסיפה הכללית, בהמשך לאישור הדירקטוריון והמלצת ועדת התגמול, עדכון למדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק הכוללת כללים לעניין תשלום מענקים לנושאי המשרה בבנק. מדיניות התגמול האמורה לנושאי המשרה בבנק נכנסה לתוקפה ביום אישור האסיפה הכללית וחלה מיום 1 בינואר 2020 עד לשנת 2022 (כולל).

ביום 23 בפברואר 2021 אישרה האסיפה הכללית עדכון למדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק הכוללת בין היתר, עדכונים ביחס לתנאי תשלום המענקים לנושאי המשרה בבנק. לפירוט נוסף ראה באור 21.ו. וכן באור 23.ג.(16).

ב. מענקים בגין שנת 2019

בהתאם להחלטת ועדת התגמול מיום 25 בפברואר, 2020 ודירקטוריון הבנק מיום 5 במרס, 2020 אושרו סכומי מענקים למנכ"לית הבנק ולסמנכ"לים בבנק בגין שנת 2019. סכומים אלה שולמו בשנת 2020 לאור אישור תשלום המענקים ליתר עובדי הבנק.

3. הטבות והלוואות למקבלי תגמול

להלן פירוט הלוואות בתנאי הטבה והלוואות שניתנו בתנאים רגילים למקבלי התגמול הגבוה ביותר מבין נושאי המשרה הבכירים בבנק, באלפי ש"ח:

שם	הלוואות שניתנו בתנאי הטבה (תנאי הטבה לכלל עובדי הבנק)			הלוואות* וערבויות שניתנו בתנאים רגילים
	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	תקופת ממוצעת לפרעון - בשנים	הטבה שניתנה במהלך השנה	
ש.שמר	-	-	-	766
ע. מקוב ירושלמי	-	-	-	1,640
נ. שמידט מנור	-	-	-	20
ט. בן ארי	-	-	-	49
ב. גורביץ	-	-	-	25

* לרבות משכנתאות וכרטיסי אשראי.

4. פירוט תגמולים לבעלי עניין

להלן פירוט תגמולים שניתנו לכל בעלי העניין בבנק, שאינם נמנים על מקבלי התגמולים כמפורט לעיל, על-ידי הבנק או על-ידי חברה בשליטתו בשנת 2020:

בסך הכל שולם לדירקטורים בבנק סך של 3,313 אלפי ש"ח בגין השתתפות בישיבות הדירקטוריון וועדותיו. סכום זה נכלל בדו"ח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות. הסכום המשולם לדירקטורים שהם בעלי שליטה או קרוביהם של בעלי שליטה זהה לגמול המשולם לכל יתר הדירקטורים בבנק (למעט היו"ר).

מתוך הסכום הנ"ל שולמו לכל אחד מקרוביהם של בעלי השליטה אשר כיהנו כדירקטורים בבנק עד ליום 30 בספטמבר 2020 סכומים כדלקמן:

- למר יגאל לנדאו (בנו של מר ישעיהו לנדאו ז"ל, בעל שליטה בבנק) – סך של 255 אלפי ש"ח;
 - למר יצחק מנור (בעלה של הגב' רות מנור, בעלת השליטה בבנק) – סך של 313 אלפי ש"ח;
 - למר יובל לנדאו (בנו של מר ישעיהו לנדאו ז"ל, בעל שליטה בבנק) – סך של 240 אלפי ש"ח;
- ראה גם באור 31.ה.1 לעניין גמול לדירקטורים.

א. הגדרת עסקאות חריגות וזניחות עם בעלי שליטה:

הגדרת עסקה "חריגה" ועסקה "זניחה"

על הבנק לדווח בדוחות התקופתיים, בעניין עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי השליטה יש עניין אישי באישורן (להלן: "עסקאות עם בעלי שליטה"). למעט עסקאות אשר נקבע לגביהן בדוחות הכספיים של הבנק כי הן זניחות.

1. "עסקה חריגה" -

בהתאם לדין, הבנק ידווח דיווח תקופתי על כל עסקה חריגה שתבוצע על-ידו. לפי עמדת הבנק "עסקה חריגה" עם בעל שליטה או שלבעל שליטה יש בה עניין אישי תוגדר כעסקה העונה לקריטריונים המפורטים להלן:

עסקה שאינה במהלך העסקים הרגיל של הבנק, או שאינה בתנאי שוק, או עסקה העשויה להשפיע באופן מהותי על רווחיות הבנק, רכוש או התחייבויותיו. עסקה העשויה להשפיע על הרווחיות, הרכוש או ההתחייבויות תחשב "עסקה מהותית" בהתאם לקריטריונים המפורטים להלן.

לעניין זה – "תנאי שוק" – תנאים שאינם מועדפים על התנאים בהם נעשות עסקאות דומות מסוגה של העסקה, על-ידי הבנק עם אנשים או עם תאגידים שאינם בעלי שליטה בבנק או עם אנשים שלבעל שליטה אין בעסקאות עימם עניין אישי. לעניין תנאי שוק בעסקאות בנקאיות, תבחן העסקה ביחס לעסקאות או פעולות מאותו סוג בהיקפים דומים, כמקובל בבחינת עסקאות עם אנשים קשורים בהתאם להוראה 312 להוראות המפקח (להלן: "הוראה 312"). לעניין תנאי שוק בעסקאות שאינן בנקאיות תבחן העסקה ביחס לעסקאות מאותו סוג שהבנק מתקשר בהן עם ספקים או צדדים שלישיים אחרים לפי העניין, או ביחס לתנאי ההצעות להתקשרות של ספקים או צדדים שלישיים מולם נבחנו תנאי ההתקשרות בעסקה. במקרה בו קיים לבנק קושי לקבל הצעות מקבילות לתנאי ההתקשרות בעסקה יבחנו תנאי השוק על סמך חוות דעת יועץ מקצועי בתחום נשוא ההתקשרות, שישווה את תנאי העסקה או ההצעה להתקשרות לעסקאות דומות בהן ניתן להתקשר בשוק הרלוונטי באותו מועד. יובהר, כי ההתייחסות הינה לעסקה הנעשית במהלך העסקים הרגיל של הבנק וכי לעסקאות מסוג זה קיים שוק בו נעשות עסקאות דומות.

הקריטריונים של תנאי שוק, המפורטים ברישא של ההגדרה של "תנאי שוק", כפי שאומצו על-ידי הבנק, נקבעו על-ידי המפקח במסגרת הוראה 312 לעניין אנשים קשורים לבנק וחלים גם ביחס לבעלי השליטה בבנק. בנוסף, עסקאות עם אנשים קשורים מאושרות בוועדת הביקורת של הבנק, ועל ועדת הביקורת לקבוע כי העסקה היא בתנאי שוק, על-פי הקריטריונים שפורטו לעיל.

הקריטריונים שנקבעו על-ידי המפקח מתאימים לבחינת עמידתן של עסקאות בתנאי שוק בנסיבות דנן.

היקף כספי לעניין "עסקה חריגה" - לפי עמדת הבנק, עסקה שהיקפה הכספי שווה או עולה על ההיקף הכספי המפורט להלן, לפי העניין, תחשב "עסקה מהותית".

2. לעניין עסקאות בנקאיות -

2.1 עסקת אשראי, לרבות אשראי חוץ מאזני, שהינה עסקה מהותית:

לעניין זה "עסקה מהותית" תהווה עסקת אשראי העולה על 8% מהון רובד 1 של הבנק כהגדרתו בהוראה 202 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים: "מדידה והלימות ההון - ההון הפיקוח; "עסקת אשראי" הינה העמדת אשראי או מסגרת אשראי (כולל עסקאות הכרוכות באשראי והמהוות סעיפים חוץ מאזניים, כגון: עסקאות בנגזרות, ערבויות, התחייבות למתן אשראי), ולרבות רכישת אג"ח המהווה תחליף אשראי, אשר היקפה לצורך זה נקבע לפי הגדרת "חבות" בהוראה 312. המדידה לעניין זה נעשית לפי סך האשראי הכולל של בעל השליטה (יילקחו בחשבון סך האשראי הכולל גם אשראי לחברות שלבעל השליטה החזקות של מעל 10% בהן ואשראי לקרובי אותו בעל השליטה).

2.2. עסקת הפקדת פקדון שהינה עסקה מהותית:

כל הפקדת פקדון או חידושו תהווה לעניין זה עסקה נפרדת.

לעניין זה "עסקה מהותית" תהווה עסקה שסכומה שווה או עולה על 2% מסך פקדונות הציבור לפי הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של הבנק שפורסמו לפני ביצוע העסקה (להלן: "הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים").

2.3. עסקה בניירות ערך או עסקה במט"ח (שאינן עסקאות אשראי או עסקאות הפקדת פקדון כמפורט לעיל) שהינה עסקה מהותית:

לעניין זה "עסקה מהותית" הינה עסקה בניירות ערך או עסקת מט"ח שסכום העמלה הנגבית בגינה שווה או עולה על 2% מהסך השנתי של ההכנסות שאינן מריבית (בניכוי הכנסות מימון שאינן מריבית ועמלות מעסקי מימון) לפי הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של הבנק.

2.4. "עסקה זניחה" – בהמשך לרכישת הבנק על ידי בנק מזרחי והפיכתו לחברה פרטית, הבנק ימשיך ליישם את הנחיית רשות ניירות ערך שניתנה לבנק (לקראת אישור התשקיף בספטמבר 2009) - לעניין עסקאות בנקאיות שאינן חריגות עם בעלי שליטה, וידווח בדיווח תקופתי בלבד שיתייחס אך ורק ליתרות האשראי וליתרות הפקדונות, על-פי המתכונת המופיעה בטבלאות להלן, נכון ליום הדיווח המצוין לצד כל אחת מהטבלאות. בנוסף, נדרש הבנק, החל מהדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2009, לגלות את היתרה הגבוהה לתקופה, של פיקדונות בעלי השליטה (לעניין זה, בעל שליטה לרבות חברות המוחזקות על-ידו בשיעור העולה על 10% וקרובי בעל השליטה (להלן: "קבוצת בעל השליטה").

3. לעניין עסקאות שאינן בנקאיות –

3.1. "עסקה מהותית" – שאינה בנקאית הינה עסקה חד פעמית; או עסקה מתמשכת (מספר עסקאות זהות במהותן עם אותה חברה) או מספר עסקאות המבוצעות בהתאם להסכם מסגרת, אשר סכומן המצטבר במשך שנה קלנדרית שווה או עולה על 2% מהסך השנתי של ההוצאות התפעוליות והאחרות לפי הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים.

3.2. "עסקה זניחה" לפי הגדרת הבנק הינה עסקה במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק שסכומה אינו עולה על הסכומים שלהלן:

עסקה חד פעמית שסכומה אינו עולה על 0.1% מההון הפיקוחי הכולל של הבנק בהתאם להוראה 202 להוראות ניהול בנקאי תקין, בהתאם לדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של הבנק שפורסמו לאחרונה לפני ביצוע העסקה; או עסקה מתמשכת (מספר עסקאות זהות במהותן עם אותה חברה) או מספר עסקאות המבוצעות בהתאם להסכם מסגרת, אשר סכומן המצטבר במשך שנה קלנדרית אינו עולה על 0.75% מהסך השנתי של ההוצאות התפעוליות והאחרות לפי הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של הבנק.

ב. פירוט העובדות, הנימוקים וההסברים לקביעת ההגדרות והפרמטרים לעניין "עסקה זניחה":

באשר להיקף הכספי של עסקאות לא בנקאיות, הרי לעניין עסקאות חד פעמיות, השיעור (0.1%) מהון הבנק הכולל זהה לרף הסכום המזערי שנקבע בהוראה 312 להוראות ניהול בנקאי תקין במועד אישור הקריטריונים וההגדרות על ידי ועדת הביקורת כנדרש בשנת 2009, ולעניין עסקאות מתמשכות או עסקאות על פי הסכם מסגרת, נוכח העובדה כי מדובר בעסקאות במהלך העסקים הרגיל, ולא בעסקאות ייחודיות, השוואת משקלן או חלקן ביחס לסך ההוצאות הרלוונטיות על פני תקופה בבנק הינה הקריטריון הרלוונטי ביותר לעניין זה, לגישת הבנק.

ג. בהמשך לאמור לעיל, להלן ריכוז הנתונים בעניין עסקאות בנקאיות שהינן עסקאות עם בעלי שליטה:

1. עסקאות אשראי

נתונים ליום 31 בדצמבר 2020 (באלפי ש"ח):

פרטים	יתרת אשראי מאזני	מסגרת לא מנוצלת	נכסי סיכון הנובעים מפעילות בנגזרים	ערבויות בנקאיות	השקעות הנוסטרו של הבנק באג"ח שהונפק על-ידי חברה שבשליטת בעל שליטה	סך הכל חבות	ערבויות לצד ג' שהוציא בעל שליטה לטובת חברות שבשליטתו
קבוצה בנקאית בנק מזרחי טפחות	-	-	4,687	-	125,623	130,310	-

- יצוין, כי מסגרת האשראי או האשראי הספציפי מאושרים פרטנית והתנאים נקבעים, בין היתר, לפי סוג העסקה והיקפה.
- הנתונים המפורטים לעיל, הינם בהתאם להגדרת "חבות" בהוראה 313.

2. עסקאות בפקדונות

נכון ליום 31 בדצמבר 2020 אין יתרות של פקדונות לקבוצת בעלי השליטה.

ד. פירוט עסקאות חריגות עם בעלי שליטה ועסקאות נוספות שנעשו עם בעלי השליטה (לעניין זה הבנק היה עד ליום 30 בספטמבר 2020 חברה ציבורית והחל ממועד זה הפך לחברה פרטית המוחזקת באופן מלא על ידי בנק מזרחי טפחות):

1. לעניין החלטות האסיפה הכללית של הבנק בנושא שיפוי לנושאי משרה (ובכלל זה לדירקטורים שהם בעלי שליטה בבנק או שבעלי שליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם), ראה באורים 11.ג.23 ו-13.ג.23 לדוחות הכספיים.
2. לעניין רכישת פוליסות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה (D&O) בבנק ובחברות הבנות שלו, ראה באור 16.ג.23 בדוחות הכספיים וכן ראה דיווחים מידיים של הבנק מיום 12 במרס 2019 ומיום 18 באפריל, 2019 (אסמכתאות מס': 2019-01-020469 ו-2019-01-035880), ומיום 13 בספטמבר 2020 (אסמכתא מספר: 2020-01-091579) המובאים על דרך הפניה.
3. לעניין החלטת דירקטוריון הבנק בדבר החלת החלטת האסיפה הכללית של הבנק מיום 28 בנובמבר 2013, לאשר לדירקטורים החיצוניים בבנק וליתר חברי הדירקטוריון, למעט יו"ר הדירקטוריון, גמול זהה בסכומים כמפורט בהחלטת האסיפה הכללית כאמור, על דירקטורים (למעט יו"ר הדירקטוריון), לרבות דירקטורים חיצוניים, בעלי שליטה וקרוביהם של בעלי השליטה בבנק, שימונו מעת לעת לכהונה כדירקטורים בבנק ולעניין עדכון החלטה זו בדרך של השמטת הסייג שהתייחס ליו"ר הדירקטוריון, בהתאם להחלטת האסיפה הכללית של הבנק שהתקבלה ביום 23 בפברואר 2021, ראה באור 1.ה.31. בדוחות הכספיים וכן דוח מידי מיום 30 באוקטובר 2014 (אסמכתא מס' 2014-01-184668), המובא על דרך הפניה.
4. לעניין החלטת האסיפה הכללית של הבנק לאשר מחדש כתב התחייבות לשיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה בבנק או קרוביהם או שבעלי השליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם, שמכניהם, כיהנו או יכהנו בבנק או בחברות הבנות שלו, באותם תנאים ובאותו נוסח של כתב ההתחייבות לשיפוי הקיים בחברה, ראה באור 13.ג.23 בדוחות הכספיים וכן דיווחים מידיים של הבנק מיום 29 במרס, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-027033), ומיום 10 במאי, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-037464), המובאים על דרך הפניה.

5. לעניין החלטות האסיפה הכללית של הבנק לאשר עדכון סכום השיפוי המירבי שישלם הבנק לנושאי המשרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק (בנוסף לסכומים שיתקבלו על פי פוליסות ביטוח שישולמו לנושאי המשרה בבנק ו/או בחברות הבנות) ועדכון נספח האירועים לשיפוי המצורף לכתב ההתחייבות לשיפוי לנושא משרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק, לרבות לדירקטורים שבעלי השליטה בבנק עשויים להיחשב בעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם, המכהנים, שכיהנו או יכהנו בבנק או בחברות הבנות שלו ולרבות למנכ"לית הבנק ראה באור 14.ג.23 בדוחות הכספיים וכן דיווחים מידיים מיום 18 באוקטובר, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-098166) ומיום 29 באוקטובר, 2018 (אסמכתא מס': 2018-01-097861), המובאים על דרך ההפניה.

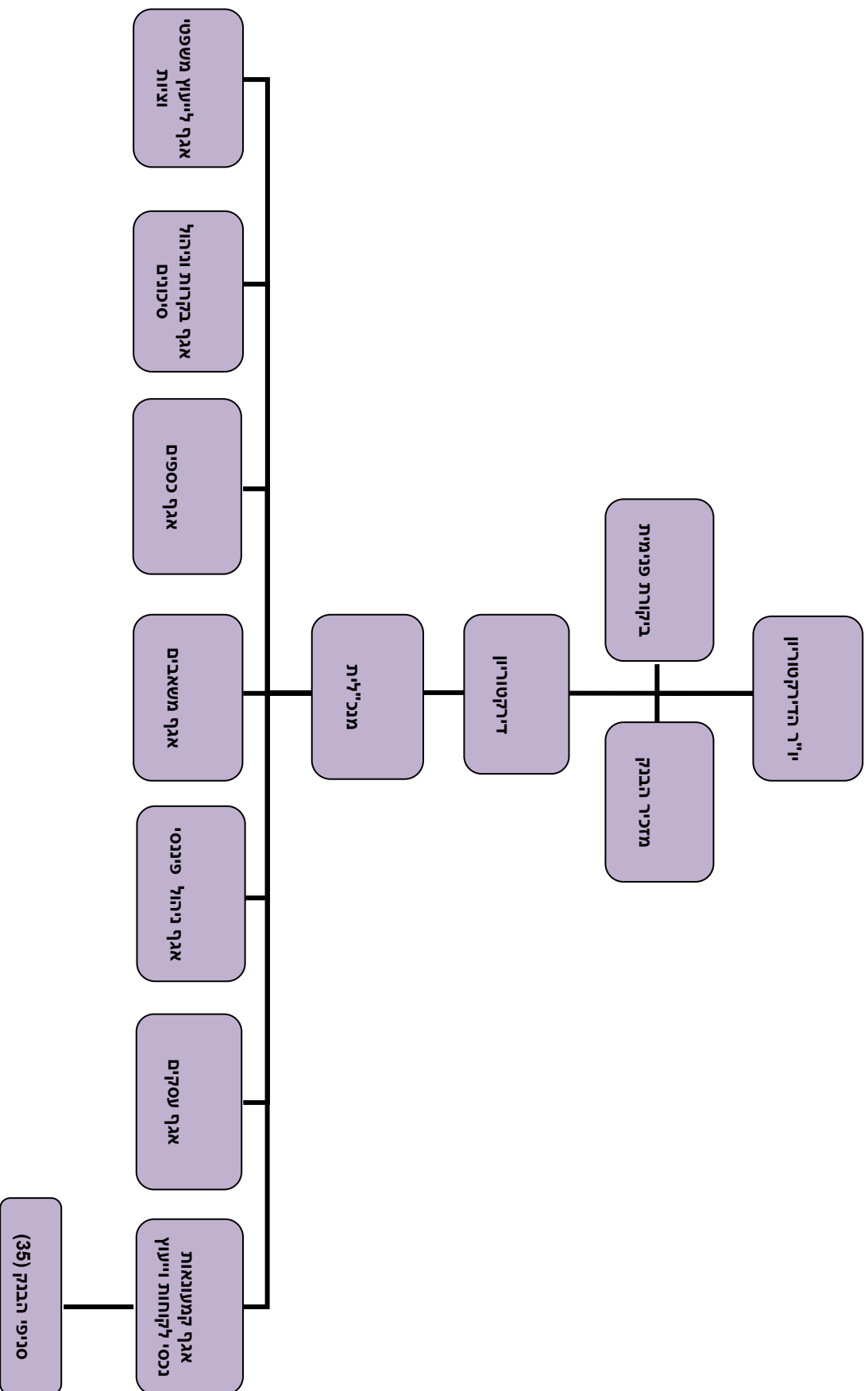
6. לעניין עסקאות בהן התקשר הבנק עם מזרחי טפחות : הסכם מיזוג בין הבנקים, הסכם מיזוג אגוד הנפקות, הסכם מיזוג החברה לנאמנות, הסכם העברת מניות אגודים בע"מ לנציבים והסכם הקצאת מניות של בנק אגוד למזרחי טפחות כנגד השקעה בהון המניות של הבנק – ראה באור 32 בדוחות הכספיים.

עסקאות בנקאיות שנתונייהן מופיעים במצטבר עם בעלי השליטה בבנק – ראה בסעיף ג' לפרק זה לעיל.

פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאידי הבנקאי ואופן ניהולם

המבנה הארגוני של הבנק

להלן תרשים המתאר את המבנה הארגוני של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020:

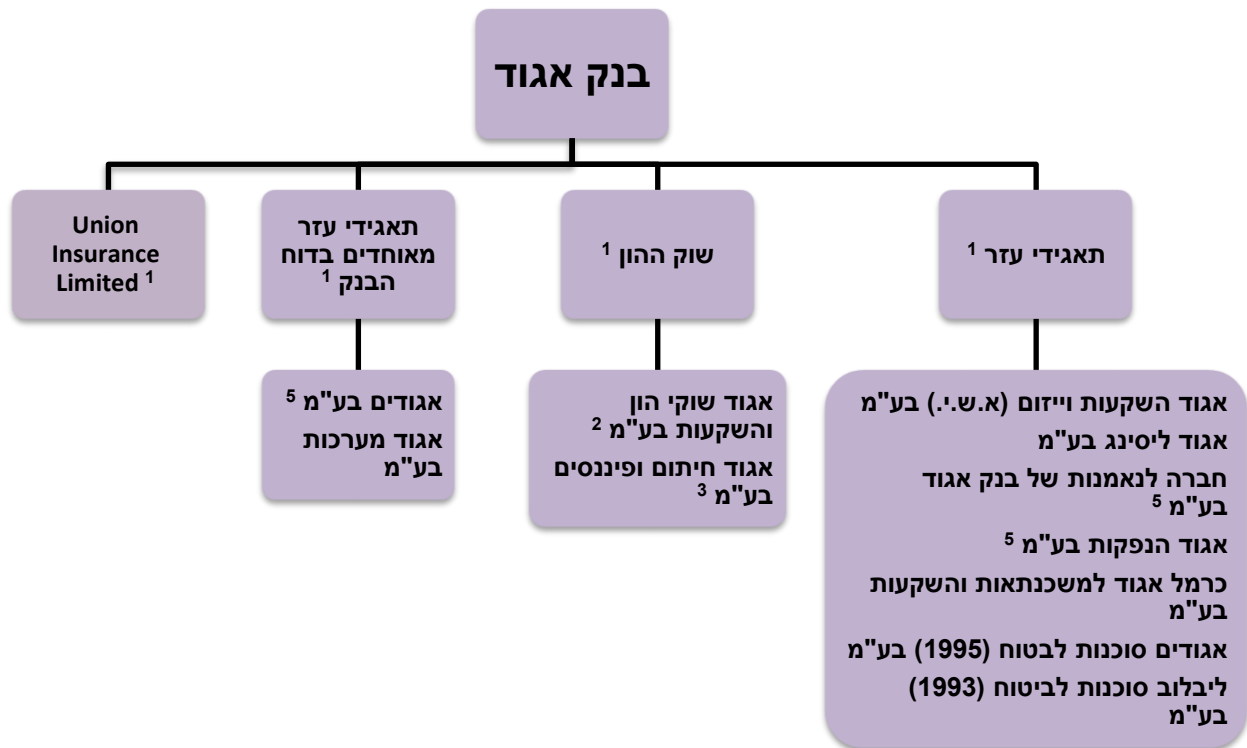


תיאור תחומי פעילות

להלן תיאור קצר של חלוקת תחומי הפעילות בבנק בהתאם למבנה הארגוני הנוכחי של הבנק:

- א. אגף קמעונאות, נכסי לקוחות וייעוץ – אחראי על השגת יעדי הבנק בתחום הקמעונאי וניהול מערך סניפי הבנק בפעילות מול לקוחות פרטיים (משקי בית ובנקאות פרטית) ומסחריים (עסקים קטנים). ואליו כפופים בין היתר, מערך סניפים ומכירות, מערך אשראי קמעונאי ומשכנתאות (אשראי למשקי בית ולעסקים קטנים עד 10 מיליון ש"ח), מערך נכסי לקוחות וייעוץ, ענף בנקאות ישירה, יחידת תפעול ותיאום בין אגפי ויחידת שיווק ודיגיטל. כמו כן, מקיים האגף מעקב אחר פעילות חברות הבת אגוד ליסינג בע"מ ואגודים סוכנות לביטוח (1995) בע"מ.**
- ב. אגף עסקים – אחראי על השגת יעדי הבנק בתחום העסקי. לאור הליך המיזוג עם מזרחי טפחות פועל האגף לשימור תיק האשראי העסקי והעברתו באופן מסודר למזרחי טפחות, תוך ניהול החשיפות לסיכונים אשראי, בין היתר לאור המשבר הכלכלי הפוקד את מדינת ישראל ואת העולם כולו, על רקע נגיף הקורונה, כמו גם סיכונים ריכוזיות לווים וקבוצות לווים. בנוסף מטפל האגף בחובות בעייתיים ונקיטת הליכי גביית חובות, באמצעות מערך אשראים מיוחדים, וכן על דיווחים בתחום האשראי לגורמי הפיקוח השונים.**
- ג. אגף ניהול פיננסי – אחראי על ניהול הנזילות השוטפת של הבנק, חדרי המסחר בניירות ערך ישראלים וזרים, חדר עסקאות במט"ח, ניהול הנוסטרו של הבנק וניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק ועל דיווחים בתחומים אלה לגורמי הפיקוח השונים. כמו כן, מקיים האגף מעקב אחר הפעילות של חברות הבת: אגוד השקעות ויזום בע"מ (א.ש.י), אגוד שוקי הון והשקעות בע"מ, אגוד חיתום ופיננסיים בע"מ, החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ ואגוד הנפקות בע"מ.**
- ד. אגף משאבים – אחראי על ניהול משאבי הבנק בתחום ההון האנושי וניהול מערכת יחסי העבודה עם שלושת הוועדים, שבעת הזו, לאור המיזוג הצפוי, הינו בעל משמעות מרכזית וכן אחראי על מערך טכנולוגיה של הבנק, אבטחת מידע, הגנת סייבר, נכסים, בינוי ואחזקה ותקציב ההוצאות התפעוליות של הבנק. בנוסף, אחראי האגף על עדכון, ניהול והכנת נהלי הבנק וכן על ההיערכות לשעת חירום. כמו כן, מקיים האגף מעקב אחר פעילות חברות הבנות: אגוד מערכות בע"מ ואגודים בע"מ. בנוסף, משמשת ראשת האגף כיו"ר ועדת הרכש העליונה.**
- ה. אגף כספים – אחראי על הכנת הדוחות הכספיים הרבעוניים והשנתיים לציבור לרבות ריכוז מערך הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי (SOX), הכנה וניתוח של דיווחים פנימיים להנהלה ולדירקטוריון ודיווחים לגורמי פיקוח שונים (בעיקר לבנק ישראל). כמו כן אחראי האגף על פעילות המתייחסת לתחום הרכש והלוגיסטיקה. האגף אחראי על יחידות ביצוע שקלים ומטבע חוץ (סוויפט), תשלומים לספקים וטיפול בנושאי מיסוי מול רשויות המס. בנוסף אחראי האגף על הכנת תוכנית ההון, בניית תחזית רווח לשנה השוטפת ולשנים הבאות, מעקב אחר עמידה ביעדי תכנית העבודה, מדידת הרווחיות מהפעילות העסקית לפי סניפים ולפי קווי מוצרים ועל ביצוע עבודות כלכליות שונות.**
- ו. אגף בקרות וניהול סיכונים – אחראי לפיתוח ותיקוף מודלים ותהליכים לבחינת סיכונים, לביצוע תהליכי בקרה על הסיכונים השונים וליצוע הערכת סיכונים במגוון תחומי הפעילות של הבנק. האגף מבצע בקרה כקו הגנה שני לפעילות העסקית של הבנק ובקרה אחר הסיכונים התפעוליים הגלומים בפעילות זו. לאגף אין סמכות בקבלת החלטות עסקיות. האגף אחראי למסמך הסיכונים הרבעוני, ריכוז התהליכים לגיבוש מסמך ה- ICAAP של הבנק, על מתן חוות דעת על אשראי מהותי ועל מסמכי המדיניות בתחומים העסקיים (אשראי, שוק ונזילות).**
- ז. אגף לייעוץ משפטי וציות – אחראי לניהול הסיכון המשפטי ולניהול סיכון הציות בבנק, וכן למתן תמיכה ומענה לכלל ההיבטים המשפטיים של פעילות הבנק והחברות הבנות שלו. התמיכה המשפטית באה לידי ביטוי במתן ייעוץ משפטי שוטף, בהכנת חוות דעת משפטיות, ניסוח ועריכה של מסמכים והסכמים, בריכוז התביעות נגד הבנק ובפיקוח על הגורמים המקצועיים המטפלים בהן מטעם הבנק. לאגף כפוף ענף הציות המורכב מהיחידה לאיסור הלבנת הון ויחידת הציות. כמו כן, כפופה לאגף גם היחידה לפניות הציבור. קצין הציות הראשי משמש כנציב תלונות הציבור בבנק וכמנהל סיכון הציות וסיכון איסור הלבנת הון בכפיפות ארגונית ליועצת המשפטית הראשית של הבנק.**
- ח. מזכירות הבנק – כפופה ליו"ר הדירקטוריון, אחראית לליווי עבודת הדירקטוריון, בהתאם למתחייב מהוראות הרגולציה הרלוונטיות לתאגיד בנקאי ובהתאם לנהלי הבנק והחלטות הדירקטוריון, וכן מדווחת מטעם הבנק דיווחים מיידיים לרשות ניירות ערך ולבורסה מטעם חברת הבת, אגוד הנפקות בע"מ שהינה תאגיד מדווח ודיווחים לבנק ישראל בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. מזכירות הבנק אחראית גם לשירותי מזכיר החברה של החברות הבנות של הבנק.**
- ט. ביקורת פנימית – כפופה ליו"ר הדירקטוריון ואחראית על ביצוע ביקורות פנימיות ביחידות הבנק ובחברות הבת שלו בתדירות הנקבעת במסגרת תכנית עבודה רב שנתית, הנסמכת על סקר סיכונים אשר מעודכן לפחות אחת לשנה.**

תרשים חברות מוחזקות עיקריות של הבנק
להלן תרשים חברות מוחזקות עיקריות⁴ ליום 31 בדצמבר 2020.



1. מוחזקים ב- 100%.
2. חברה לא פעילה - מוחזקת על ידי אגוד השקעות וייזום (א.ש.י.) בע"מ.
3. חברה לא פעילה - מוחזקת על ידי אגוד שוקי הון והשקעות בע"מ.
4. פרטים בדבר החברות המוחזקות של הבנק, תחומי פעילותן ותרומתן לרווחיות הבנק, ראה פרק "פעילות חברות מוחזקות עיקריות" ובאור 14.
5. לפרטים בעניין הסכמי המיזוג של החברות, ראה באור 32 סעיפים ד', ז' ו- ט'.

השליטה. זכויות אליהן אחזקות על פי מערכת ההסכמים בין בעלי השליטה בבנק נחשבו כ"מוקפאות" לכל דבר ועניין ולא ניתן היה להפעילן ו/או לעשות בהן כל שימוש שהוא, הכל בכפוף לתנאים ולהוראות המפורטים בכתב הנאמנות ובהסכם. מבלי לגרוע מהאמור לעיל במהלך תקופות הנאמנות כפי שהוארכו מעת לעת באישור נגיד/ת בנק ישראל, קבוצת אליהן ו/או הנאמן (א) לא היו רשאים להשתתף ולהצביע באסיפות הכלליות של הבנק או באסיפות הנפרדות מכוח מניות הנאמנות שיוחזקו על ידי הנאמן מעת לעת, וכן (ב) לא היו רשאים להציע מועמדים כלשהם לדיקטוריון הבנק, ואולם נקבע כי החברות בקבוצת אליהן תהיינה זכאיות לקבל דיבידנדים ככל שיחולקו על ידי הבנק ולקבל תמורה בגין מכירתן של המניות שבנאמנות.

3. החל מהמועד הקובע חלו הוראות היתר השליטה המתוקן בבנק והן התייחסו ליחידים השולטים בלנדאו אחזקות ולובינסקי אחזקות בלבד (ולא ליחידים השולטים בקבוצת אליהן), כאשר המשך החזקותיה של קבוצת אליהן באמצעי שליטה בבנק הינן מכוח "ההיתר להחזקת אמצעי שליטה בבנק" כמפורט לעיל.

4. לנדאו אחזקות ולובינסקי אחזקות, הגדילו את חלקן במניות גרעין השליטה בבנק, כהגדרתן בהסכם ובכתב הנאמנות, (לנדאו אחזקות, מצד אחד, ולובינסקי אחזקות, מצד שני, בחלקים שווים ביניהם) על ידי הפיכת חלק ממניותיהם החופשיות, כהגדרתן בהסכם ובכתב הנאמנות למניות גרעין השליטה, כאשר גרעין השליטה בבנק עומד החל מהמועד הקובע על 33% (שלושים ושלושה ממאה), מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק באופן שכל אחד מלנדאו אחזקות, מצד אחד, ולובינסקי אחזקות, מצד שני, מחזיק במניות גרעין השליטה בהיקף של 16.5% (שישה עשר וחצי ממאה) מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק, הכל כמפורט בכתב הנאמנות, בהסכם ובהיתר השליטה המתוקן בבנק. למרות האמור יצוין, כי בהתאם לתיקון להיתר השליטה המתוקן בבנק, ה"ה יעל אלמוג-זכאי ורות מנור באמצעות לובינסקי אחזקות וה"ה ישעיהו לנדאו ז"ל ודבורה לנדאו באמצעות לנדאו אחזקות, לפי העניין, רשאים לשעבד כל אחד מהם (יעל אלמוג-זכאי ורות מנור ביחד ודבורה לנדאו וישעיהו לנדאו ז"ל ביחד) לא יותר מ-2.5% מכל סוג של אמצעי השליטה המוחזקים על ידם בבנק והמהווים חלק מגרעין השליטה, וכן ניתן להסכים למכירת אמצעי השליטה, כולם או חלקם, כחלק מהליך מימוש השעבוד ללא הגבלה (ובכפוף לרכישה תוך 3 שנים של המניות שנמכרו כאמור, כך ששיעור האחזקה של לובינסקי אחזקות ו/או לנדאו אחזקות, לפי העניין ישוב לעמוד על 16.5%). כן קבע היתר השליטה המתוקן, כי באופן מצטבר סך החזקות חברי קבוצת השליטה בבנק לא יעלה על 61% מאמצעי השליטה בבנק (שיעורי החזקה מתוך סך הון המניות המונפק והנפרע בבנק, ללא התחשבות בהקפאת חלק מן הזכויות במניות הבנק המוחזקות על ידי קבוצת אליהן). זאת ועוד, בהתאם להיתר להחזקת אמצעי השליטה בבנק הותר לה"ה שלמה וחיה אליהן להחזיק יחד אמצעי שליטה בבנק בשיעור של 32.12% מכל סוג של אמצעי שליטה, מתוכם עד 27.12% (להלן "אמצעי השליטה הרלבנטיים") מוחזקים בידי הנאמן בהתאם להוראות כתב הנאמנות ועד 5% נוספים מכל סוג של אמצעי השליטה בבנק יוחזקו על ידיהם בעקיפין, באמצעות מגדל ו/או תאגידים הנשלטים על ידה במישרין או בעקיפין (להלן "קבוצת מגדל"). כמו כן:

5. ה"ה שלמה וחיה אליהן לא הורשו לרכוש אמצעי שליטה נוספים בבנק, למעט רכישה באמצעות קבוצת מגדל במסגרת התנאי האמור לעיל, וזאת גם אם שיעור החזקותיהם באמצעי השליטה יפחת מ-27.12% מכל סיבה שהיא.

נקבעו הוראות לעניין מכירת אמצעי השליטה הרלבנטיים על ידי ה"ה שלמה וחיה אליהן בבורסה או לצד שלישי בלתי קשור, בכפוף לקבלת היתר נגיד בנק ישראל לפי החוק ובתקופות שהוגדרו והכל בהתאם לקבוע בהוראות כתב הנאמנות.

6. כן נקבע, כי ה"ה שלמה וחיה אליהן לא יהיו רשאים לעשות באמצעי השליטה הרלבנטיים כל עסקה או פעולה שהיא ו/או להעניק כל זכות מכל סוג שהוא לצד שלישי בקשר עימם, למעט מכירתם כאמור לעיל או שעבודם, בכפוף לקבלת אישור מראש ובכתב של המפקחת על הבנקים, וזאת בנוסף למניעה להשתתף באסיפות הכלליות של הבנק ולעשות שימוש בזכויות ההצבעה ובזכות להציע מועמדים לדיקטוריון, כמפורט לעיל.

בהתאם להודעות שנמסרו לבנק מטעם קבוצת אליהן אישרה נגידת בנק ישראל מעת לעת את תיקון היתר החזקה של ה"ה שלמה וחיה אליהן באמצעי השליטה בבנק, כך שהארכה במסגרתו התקופה הכוללת למכירת אמצעי השליטה בבנק. בהתאמה לכך, תוקן גם כתב הנאמנות והארכה תקופת הנאמנות.

א. ביום 27 בנובמבר, 2017 נמסרה לבנק הודעה מטעם בעלי השליטה, לפיה התקשרו בעלי השליטה בבנק באותו יום בהסכם עם בנק מזרחי טפחות, במסגרתו התחייבו להיענות להצעת רכש חליפין מלאה לרכישת מניות הבנק שיפרסם בנק מזרחי טפחות לכל בעלי המניות בבנק, בכפוף לתנאים מתלים שנקבעו בהסכם לפרסום הצעת הרכש ולהשלמתה, ובכללם אישורים רגולטוריים (להלן: "ההסכם").

ב. בד בבד עם הודעת בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק בדבר התקשרותם עם בנק מזרחי טפחות כמפורט לעיל, נמסר לבנק ביום 27 בנובמבר 2017 מכתב לבנק מזרחי טפחות בחתימת קבוצת אליהן בהתאם לו, בין היתר, קבוצת אליהן הורו לנאמנים שהחזיקו במניות קבוצת אליהן בבנק, להיענות בחיוב להצעת הרכש שעתידי היה לפרסם בנק מזרחי טפחות לרכישת כל מניות הבנק, ולמסור הודעת קיבול עד למועד הקיבול האחרון בהתאם לתקנות ניירות ערך (הצעת רכש), התש"ס – 2000.

ג. בהתאם להודעות שמסרו בעלי השליטה לבנק במספר מועדים, הוסכם בינם לבין בנק מזרחי טפחות מעת לעת במסגרת תוספות להסכם ביניהם, להאריך את המועד שנקבע לצורך קיום התנאים המוקדמים לפרסום הצעת הרכש ולתקן את תנאי ההסכם ביניהם. כמו כן בעלי השליטה הגיעו להסכמות עם מר שלמה אליהו על הארכת ההסדרים בינם לבין חברות בשליטתו עליהם הודיעו בעלי השליטה ביום 27 בנובמבר 2017, על פיהן, קיבלו את הסכמתו להצטרף למכירת מניותיהן על פי הוראות ההסכם.

ד. לאחר שערעור על החלטת מ"מ הממונה על התחרות שהחליט שלא לאשר את המיזוג התקבל, פרסמה הממונה על התחרות ביום 8 בינואר 2020 את החלטתה באשר לתנאים שיש בהם להפיג את החששות לפגיעה בתחרות עקב מיזוג בין הבנק לבין בנק מזרחי טפחות שעיקריהם מפורטים להלן:

1. המיזוג יותנה בתנאים שיבטיחו את מכירת פעילות מתן האשראי בתחום היהלומים של הבנק או של בנק מזרחי טפחות על כלל היבטיה, לרבות הסניף במתחם הבורסה לצד שלישי בעל כישורים ומשאבים מתאימים שאינו פעיל היום בענף ושזהותו תאושר על ידי הממונה מראש.
2. כיום, נוסחה של הוראת ניהול בנקאי תקין מחיל דרישת הלימות הון מחמירות יותר עבור בנקים שסך נכסיהם המאזניים שווים או עולים על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת. בבדיקת המיזוג נמצא שנתח השוק של הבנק הממוזג יגיע לאחר העסקה קרוב ל-20%. לאור עמדת הפיקוח על הבנקים במהלך בדיקת המיזוג, שהביע נכונות לשנות את הוראת ניהול בנקאי תקין, ניתן להפיג את החשש באמצעות תנאי לפיו המיזוג יבוצע אחרי תיקון ההוראה שיבטיח שרף הלימות ההון המחמיר יחול כלפי בנקים בעלי סך נכסים מאזניים הגבוה מ-24%.
3. התנאים מחייבים כי הצדדים לא ישלימו את ביצוע המיזוג עד שמכירת פעילות האשראי ליהלומים תושלם (תנאי FIX it first) עם זאת, התנאים מאפשרים לצדדים גמישות בתחילת קידום צעדים לצורך השלמת עסקת המיזוג ביניהם ובפרט ביחס לניהול מו"מ עם העובדים וכן פרסום הצעת רכש לציבור, כך שיוכלו להשלים את עסקת המיזוג מיד עם מכירת פעילות מתן האשראי ליהלומים.

ביום 14 ביולי, 2020, התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק לפיה בין היתר, הוסבה תשומת לב הבנק, כי על פי החלטת הממונה על התחרות מיום 8 בינואר, 2020, תנאי להשלמת המיזוג בין בנק מזרחי טפחות לבנק אגוד הינו מכירת פעילות האשראי בתחום היהלומים של אחד הבנקים לצד שלישי, כאשר ביום 14 ביולי, 2020, נחתמה עסקה בין בנק מזרחי טפחות לקבוצת פנינסולה בע"מ (להלן: פנינסולה) למכירת פעילות האשראי בתחום היהלומים של בנק אגוד. מכירת פעילות האשראי כאמור לעיל על פי העסקה הנ"ל, הוכפפה להשלמת העסקה נשוא ההסכם וקבלת אישור הממונה לעסקת פנינסולה. בהתאם לתנאי העסקה שנחתמה בין בנק מזרחי טפחות לפנינסולה, לאחר שהשליטה בבנק אגוד תעבור לבנק מזרחי טפחות, ייחתם בין בנק אגוד לבין פנינסולה הסכם למכירת תיק האשראי למימון פעילות היהלומים של לקוחות בנק אגוד.

יצוין, כי בהתאם לתנאי העסקה שנחתמה בין בנק מזרחי טפחות וקבוצת פנינסולה נקבע כי ככל שפעילות האשראי בתחום היהלומים תמכר בכפוף להשלמת הצעת רכש למניות הבנק על ידי בנק מזרחי טפחות (להלן: "מועד ההשלמה"), ההנחה על שווי התיק במועד ההשלמה יכולה לנוע בין 30% ל-45%, מ"שווי התיק האשראי למימון פעילות היהלומים" של הבנק. סכום ההנחה בפועל יקבע לפי יתרת תיק האשראי נכון למועד ההשלמה, אשר יכולה להשתנות משמעותית, לרבות בשל ניצול מסגרות אשראי או אי ניצולן או שינויים אחרים שיכולים לחול בהיקף האשראי ומצבו עד מועד ההשלמה. עוד יצוין כי ההתקשרות בין בנק מזרחי טפחות וקבוצת פנינסולה בע"מ ושיעור ההנחה הנ"ל שנקבע במסגרתו הינם מבלי שפנינסולה ביצעה בדיקת נאותות פרטנית בנוגע ללקוחות והנתונים הנכללים בתיק.

ביום 27 ביולי, 2020, התקבלה בבנק הודעה מטעם בעלי המניות המחזיקים בגרעין השליטה בבנק, לפיה במועד זה (27 ביולי, 2020), אישרה הממונה על התחרות את קבוצת פנינסולה בע"מ כרוכשת פעילות האשראי בתחום היהלומים של הבנק (להלן "הפעילות") וכי הממונה על התחרות פרסמה החלטה המתקנת את החלטתה בעניין המיזוג מיום 8 בינואר, 2020, והכוללת מספר תיקונים, ובהם בין השאר, נקבע כי עסקת מכירת הפעילות תתאפשר במקביל לביצוע המיזוג. הודעה זו נמסרה לבנק בהמשך להחלטת המתקנת של הממונה על התחרות בעניין המיזוג מיום 8 בינואר, 2020, שהתקבלה בבנק באותו מועד.

ביום 30 באוגוסט, 2020 פרסם בנק מזרחי טפחות דוח הצעת מדף שהיוותה גם מפרט הצעת רכש מלאה בדרך של הצעת רכש חליפין לרכישת 73,583,024 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ערך נקוב כל אחת, המהוות 100% מהון המניות המונפק והנפרע ומזכויות ההצבעה של הבנק, שתוקפה הוטנה ברכישת מלוא המניות שהוצע לרכוש (להלן: "המפרט"). ביום 23 בספטמבר 2020 – לאחר שהתקיימו התנאים המקדמיים להשלמת הצעת רכש החליפין שכללו קבלת אישורים מקדמיים מרשות המיסים וקבלת היתר נגיד בנק ישראל לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה על ידי בנק מזרחי טפחות בבנק אגוד והיתר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון לשינוי שליטה בשתי סוכנויות הביטוח של בנק אגוד - נענו ניצעים בהצעת הרכש בשיעור העולה על שיעור ההיענות המזערי, כהגדרתו בהצעת הרכש ולפיכך התקיימו התנאים להשלמת הצעת רכש החליפין. ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה הצעת הרכש ובעקבות כך מחזיק בנק מזרחי טפחות במלוא ההון המונפק והנפרע וזכויות ההצבעה בבנק אגוד, בנק אגוד הפך לחברה פרטית בהתאם לסעיף 339 לחוק החברות, תשנ"ט-1999, ומניותיו נמחקו מהרישום למסחר בבורסה. במסגרת רכישת כל מניות הבנק על ידי מזרחי טפחות, נרכשו גם המניות שהוחזקו עד למועד הרכישה על ידי ה"ה שלמה וחייה אליהו, והוחזקו בנאמנות עבורם, ובמועד רכישתן פקע היתר ההחזקה בבנק שניתן להן על ידי נגיד בנק ישראל.

רכוש קבוע ומתקנים

נכסי מקרקעין בבעלות ובשכירות - בבעלות הבנק מספר נכסי מקרקעין, בהם הוא מחזיק בעצמו או באמצעות חברת הבת שלו אגודים בע"מ (חברה בת בבעלות מלאה אשר דוחותיה הכספיים מופיעים כחלק מהדוחות הכספיים של הבנק). נכסים אלה משמשים את הנהלת הבנק ויחידות המטה השונות, משרדי חברות הבת וחלק מסניפיו. חלק מהסניפים פועלים בנכסים שנשכרו על-ידי הבנק (או על-ידי אגודים בע"מ) לתקופות שונות. תפעול אתרי הנדל"ן (בבעלות ובשכירות) מתבצע באמצעות חברת אגודים בע"מ.

העלות המופחתת של בניינים וציוד הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2020 ב- 207 מיליון ש"ח לעומת 228 מיליון ש"ח בסוף שנת 2019. פרטים בדבר הרכב ההשקעה בבניינים וציוד ראה בבאור 15 לדוחות הכספיים.

השטח הכולל של המקרקעין המצוי בבעלות הבנק או שהבנק שוכר לשימוש, מסתכם ליום 31 בדצמבר 2020 בכ – 29,884 מ"ר (31.12.2019 – 30,003 מ"ר), כמפורט בטבלה שלהלן (מ"ר ברוטו):

שטח כולל	בשכירות	בבעלות *	סוג הנכס
14,821	7,032	7,789	סניפים ברחבי הארץ
11,488	4,614	6,874	משרדי מטה (לרבות מחסן)
3,575	914	2,661	משרדי חברות בנות ונכסים נוספים
<u>29,884</u>	<u>12,560</u>	<u>17,324</u>	סך הכל

* לרבות חכירה מרשות מקרקעי ישראל.

מערכות המידע והמחשוב בבנק

הפעילות הבנקאית בבנק נשענת במידה רבה על מערכות מידע ומחשוב המותאמות לצרכיו. הבנק מקפיד לשמור על איכות של המערכות ועל תפקודן התקין. הבנק משקיע משאבים רבים בפיתוח והתאמה של מערכות המידע והמחשוב (תוכנה, חומרה, תקשורת וכדומה), לשימוש ושימוש לקוחותיו, בהתאם לצרכים העסקיים ולדרישות הרגולציה, כמו גם בניהול של מערך הגנת סייבר ואבטחת מידע הולם, היערכות לשעת חירום והמשכיות עסקית. הבנק עוקב באופן שוטף אחר חידושים ועדכונים בתחומים השונים הקשורים למערך טכנולוגיית המידע ומשקיע משאבים בשיפור ושרדוג המערכות הללו ובטיפול מיטבי באיתור תקלות ותיקונן.

בנק לאומי מספק לבנק את שירותי המחשוב והתפעול העיקריים בשיטה של מיקור חוץ. לעניין פרויקט סיום ההתקשרות בין הבנק ובין בנק לאומי – ראה פרק "הסכמים מהותיים" ובאור 23.ג.4).

בנוסף, הבנק מפעיל מערכות מחשוב עצמאיות שפותחו על ידו/או באמצעות בתי תוכנה.

מסגרת הפעילות בתחום טכנולוגיית המידע

פעילות טכנולוגיית המידע מאופיינת, בין היתר, בתהליכים חוצי ארגון, שיש להם השפעה משמעותית על התנהלות הבנק. פעילות המחשוב בבנק מתבססת על מסמך מדיניות ניהול טכנולוגיית המידע של הבנק, הנגזר, בין היתר מהוראת המפקח על הבנקים מס' 357 ומאושר מידי שנה ע"י דירקטוריון הבנק.

לבנק התקשרות מהותית רבת שנים עם לאומי בהתאם להסכם שנחתם ביום 2 בספטמבר 2001 והוארך מעת לעת, בנוגע למתן שירותי מחשוב ותפעול לחלק ניכר ממערכות הליבה הבנקאיות בשיטה של מיקור חוץ, שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016 (והוארכה כמפורט להלן) ("להלן "ההסכם"). ממועד זה החלה תקופה של שלוש שנים המוגדרת כ"פרויקט סיום ההתקשרות" וזו הוארכה ביום 29 במרס, 2018 בהתאם להצעת לאומי עד ליום 30 ביוני, 2021 ("תקופת הפרדות"). בהתאם לאישור דירקטוריון הבנק מיום 12 במאי 2020, התקשר הבנק עם לאומי בתוספת להסכם (להלן התוספת"). ובמקביל החליט שלא להמשיך בפרויקט החלפת מערכות המחשוב של הבנק שנבחן על ידו. בהתאם לתוספת זו נקבעו בין הצדדים, בין היתר, ההסכמות הבאות:

תוקפו של ההסכם יוארך עד ליום 31 בדצמבר 2022 (להלן: "תום תוקף התוספת") ותוספת זו תחול רטרואקטיבית החל מיום 1 בינואר 2020.

לבנק לא תהיה זכות להפסיק את ההתקשרות לפני מועד תום תוקף התוספת הבנק יהיה זכאי לקבל מלאומי בהתאם לתוספת את היקף השירותים השוטפים ורמת השירות כפי שניתנו לבנק ביום 31 בדצמבר 2016, טרם תחילת תקופת הפרדות בין הצדדים (להלן: "השירותים השוטפים"). לאומי יספק לבנק את השירותים השוטפים בתקופת התוספת על פי עקרון ה follow me, קרי – על פי כלל לפיו פיתוחים שיפתח לאומי עבורו (החלפת מערכות ותשתיות) יפותחו במקביל עבור הבנק, בכפוף להוראות ההסכם, ולצורך כך ינקוט הבנק בכל פעולה שתידרש על מנת להטמיע את המערכות או התשתיות

החדשות (להלן: "מנגנון ה- follow me").

התמורה שישלם הבנק בעבור השירותים השוטפים (להלן: "הסכום הבסיסי") תהיה בסכום של 125 מיליון ש"ח בגין שנת 2020 ובסכום של 135 מיליון ש"ח לשנה בגין השנים 2021-2022. התמורה תוצמד אחת לשנה לפי מנגנון הצמדה שסוכם בין הצדדים בהסכם. כן הובהר בהסכם כי הסכום הבסיסי אינו כולל עלויות ייחודיות של יישום והתאמות של מנגנון ה- follow me עבור הבנק שיתווספו לסכום הבסיסי ויחולו על הבנק.

תוקף התוספת הוטנה בקבלת חוות דעת מעודכנת ביחס לתחולת פטור רשות דיני התחרות למיזמים משותפים, העומדת בכללי ה- self-assessment המאשרת כי אין מניעה להמשך מתן השירותים על ידי לאומי לפי ההסכם או בקבלת אישור רשות התחרות לכך בלוחות הזמנים הקבועים בתוספת. ביום 26 במאי 2020 התקבלה חוות דעת מעודכנת ביחס לתחולת פטור רשות דיני התחרות למיזמים משותפים, העומדת בכללי ה- self-assessment המאשרת כי אין מניעה להמשך מתן השירותים על ידי לאומי לפי התוספת. זאת לאחר שרשות התחרות אישרה לבנק כי היא אינה מבקשת כי התוספת תוגש לאישורה, וכי הצדדים רשאים לבצע בדיקה עצמית של התוספת ומידת התאמתה לדיני התחרות. בכך התקיים התנאי המתלה לתוקף התוספת כפי שנקבע בין הצדדים.

על רקע הפקת לקחים מכשלים ותקלות שאירעו במערכת הבנקאית, הנחה המפקח על הבנקים את הבנקים לנקוט בצעדים שיצמצמו את פוטנציאל התממשות הסיכונים הנובעים מכשלים במערך טכנולוגיית המידע. כמו כן, הנחה המפקח על הבנקים את הבנקים לבחון מחדש תהליכים של ניהול שינויים וניהול תקלות, על מנת לחזק את התהליכים ולשפרם. הבנק נערך ופועל באופן שוטף על פי הנחיות אלו.

סניפי הבנק, כמו גם חלק מיחידות הביצוע והמטה, מקושרים לסביבת מחשוב ייעודית עבור הבנק במסגרת קריית שירות בנקאי (קש"ב) של לאומי, כאשר הפעילות השוטפת בסניפי הבנק מבוצעת כמעט במלואה במסגרת זו. על מנת להעריך את הבקורות המשולבות במסגרת שירותי התפעול הניתנים על ידי לאומי לבנק, מבוצעות בדיקות הן על ידי הבנק, הן על ידי לאומי והן על ידי גורמים מקצועיים בלתי תלויים.

פעילויות בקרה על פעילות לאומי הנוגעות להסכם מבוצעות במסגרת תהליך- ISAE 3402 TYPE 2 - דוח על בקורות ששולבו במערך התפעול של לאומי ובדיקות על אפקטיביות הבקורות (המתייחס לבקורות לגבי שירותי תפעול מערכות המידע בבנק לאומי הניתנים לבנק אגוד) ובמסגרת תהליך AUP (המתייחס לבדיקות המבוצעות במסגרת נהלים מוסכמים עם הבנק לגבי נושאים המתייחסים למחשוב עבור בנק אגוד).

הבנק מפעיל מערכות מחשוב נוספות, שאינן נכללות במסגרת הסכם לאומי. מערכות אלה מנוהלות באחריות מערך מערכות מידע של הבנק וביניהן: מערכות מסחר ני"ע ומט"ח, מערכת ניהול משכנתאות, מערכת ניהול עסקי יהלומים, מערכת ניהול קשרי לקוחות, מערכות ה- BACK OFFICE (מערך אחורי) ומערכות ניהול ובקרה שוטפות של הבנק. הבנק מקפיד לשמור על איכותן של המערכות ועל תפקודן התקין, ומשקיע משאבים רבים בפיתוח והתאמה של מערכות המידע והמחשוב (תוכנה, חומרה, תקשורת וכדומה), לשימוש ולשימוש לקוחותיו, גם בניהול של מערך אבטחת מידע הולם, היערכות לשעת חירום והמשכיות עסקית.

בשל היותם עתירי עלויות ומשאבים ניהוליים ומקצועיים, מבוצעים תהליכים אלה על-ידי הבנק בהדרגה, על-פי סדרי עדיפויות הנגזרים, בראש ובראשונה, מהחובה לעמוד בדרישות הרגולטוריות הרלוונטיות, וכן מהצורך ליצור יתרון עסקי על בסיס שיקולי עלות מול תועלת.

עם זאת, למרות המשאבים שמשקיע הבנק בתחום זה, כיוון שמדובר במערכות מורכבות, לא ניתן למנוע לחלוטין את הסיכונים הנובעים מקיום תקלות בהן. לעניין מערכות גיבוי, סיכוני סייבר, תוכניות המשכיות עסקית וספקים עיקריים ראה פרק "סקירת סיכונים" תת "פרק סיכון טכנולוגיות מידע" ודוח המפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

פעילות מול גורמים בחו"ל

פעילות מול בנקים וגופים פיננסיים בחו"ל

פעילות הבנק מול בנקים זרים וגופים פיננסיים בחו"ל מתמקדת במספר תחומים עיקריים: הפקדת עודפי נזילות, קבלת ערבויות, פעילות עסקאות בשערי חליפין (FORWARD, SPOT, אופציות וכד'), ובשערי ריבית (IRS – החלפת ריביות וכד') ומכשירים אחרים, פעילות סליקה, העברת כספים ופעילות בניירות ערך זרים. הבנק קובע מעת לעת את מדיניות החשיפה לבנקים ולגופים פיננסיים זרים על-פי קריטריונים שונים להערכת סיכון בפעילות מול אלה. התמודדות עם סיכון האשראי הנובע מהפעילות בעסקאות שערי חליפין ועסקאות עתידיות מול חלק מהבנקים הזרים כאמור, נעשית בעיקר בדרך של התקשרות בהסכמי ISDA (International Swaps And Derivatives Association), שהינם הסכמי המסגרת לפעילות שבין הבנק וכל אחד מן הבנקים הזרים ובהסכמי בטוחות מסוג CSA (Credit Support Annex), הדנים ומפרטים את נושא הבטוחות, העברתן והקיזוז על ידי הצד הרלוונטי במקרה של חשיפה. נוסח ההסכמים האמורים מהווה סטנדרט בינלאומי נהוג, וההתקשרות בכל אחד מהם – בין בנפרד ובין ביחד - מסייעת בידי המוסדות הפיננסיים הקשורים בהם להקטין את החשיפה לסיכונים הכרוכים בפעילות המסחר ביניהם. כמו כן, קשור הבנק בהסכם CLS (Settlement Continuous Linked) באמצעות אחד הבנקים הגדולים בעולם, אשר נועד לוודא קבלת תקבול מול תשלום, לשם מזעור סיכוני סליקה בעסקאות קניה ומכירה במטבע חוץ.

ביום 15 בספטמבר 2020 מסלקת LCH החלה בסליקת נגזרים גם בשקלים. Commerzbank המייצג את בנק אגוד במסלוקה עדכן את הבנק שאין כוונתו לפתח ולתמוך בפעילות סליקת נגזרים בשקלים ועל כן, התקשר הבנק עם Goldman

Sachs International, אשר הינו חבר מסלקה לצורך ביצוע פעילות של סליקת נגזרים גם בשקלים. יצוין כי יכולת סליקת נגזרים בש"ח למול מסלקה צפוייה להפחית את חשיפת הבנק לבנקים זרים. בנוסף,

הסכמים לקבלת שירותי מסחר ומשמורת בניירות ערך ובנכסים פיננסיים עם מוסדות פיננסיים בחו"ל

הבנק קשור בהסכמים שונים מול ברוקרים, בנקים ומסלקות מחוץ לישראל (להלן- גופים פיננסיים זרים), לצורך ביצוע פעילות המסחר בניירות ערך ובנכסים פיננסיים שונים עבור הבנק ועבור לקוחותיו. הבנק פועל מול מספר מוסדות פיננסיים זרים לצורך קבלת שירותי משמורת (Custodian) בפעילות בניירות ערך זרים. כמו כן קשור הבנק בהסכם משמורת (GLOBAL CUSTODY) עם מוסד פיננסי בינלאומי מוכר (ועם גורמים פיננסיים אחרים אשר אותו מוסד מתקשר עימם לעניין זה), על-פיו מחזיק הבנק אצל אותו מוסד פיננסי ניירות ערך זרים עבור עצמו ועבור לקוחותיו, ולעיתים, פקדונות כספיים. השירותים העיקריים הניתנים לבנק על-פי הסכם זה כוללים, משמורת, ביצוע סליקת עסקאות בניירות ערך זרים, טיפול בנושאי מיסוי רלוונטיים נלווים לעסקאות, מתן הודעות ועדכונים בקשר אליהן (ALERTS), מתן הודעות מסוג אירועי חברה מאת התאגיד שניירות הערך שלו מצויים במשמורת (corporate actions) וביצוע פעולות נלוות דוגמת קבלת דיבידנדים, מניות הטבה, השתתפות בהצעת זכויות וכדומה. המוסד הפיננסי מבצע את הפעולות הנ"ל בהתאם להוראות הבנק, כפוף להוראות הדין הרלוונטי. כן מקבל הבנק מעת לעת שירותי משמורת מהגופים הפיננסיים הזרים, אגב מילוי תפקידיהם האחרים במסגרת זו מחזיק הבנק את עיקר אחזקותיו באג"ח זרות במסלקה אירופית גדולה.

ניהול החשיפה לסיכונים חוצי גבולות בפעילות לקוחות תושבי חוץ

הנושא מנהל במסגרת ניהול הציות ראה פרק "סקירת הסיכונים" תת פרק "סיכון ציות". הבנק פועל, זה מכבר, בהתאם להוראות הדין הרלוונטיות בנושא בנקאות חוצת גבולות, ובפרט בהתאם למכתב המפקח מיום 16 למרס 2015 בדבר ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות הבנק (CROSS-BORDER) ותקנות מס הכנסה (יישום הסכם פטקא), התשע"ו – 2016 מיום 3 באוגוסט 2016. במסגרת זו פעל הבנק, בין היתר, לקביעת מדיניות ונהלים בתחום, סיווג לקוחות בסיכון גבוה כתוצאה מפעילות חוצת גבולות, קביעת מדרג סמכויות לאישור פתיחת חשבון במקרה של זיקה לפעילות חוצת גבולות, גיבוש בקורות בתחום ועוד. ביום 1/1/19 אושרו בכנסת תקנות מס הכנסה (יישום אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים) התשע"ט – 2019, אשר קובעות את דרכי זיהוי, סיווג ודיווח של חשבונות המנוהלים עבור תושבי חוץ. הבנק נערך לדיווח בהתאם לתקנות.

הון אנושי

יחסי העבודה בבנק מושתתים על חוקת העבודה, על הסכמים קיבוציים המתעדכנים מעת לעת ועל הסדרים שונים המתגבשים, בעיקרם, בדיונים בין הנהלת הבנק לבין נציגות העובדים. אוכלוסיית העובדים מן המניין בבנק נחלקת מבחינה תפקודית, כמו גם מבחינת תחולת הסכמי עבודה, לשלושה: פקידים, מנהלים ומורשי חתימה ובעלי חוזים אישיים. להלן תמצית ההסכמים העיקריים שנחתמו עם נציגי הפקידים ונציגי המנהלים ומורשי החתימה והתפתחויות נוספות:

א. פקידים

מערכת יחסי העבודה עם הפקידים מושתתת על הסכם קיבוצי מיוחד לעובדי הבנק (להלן: "חוקת העבודה") המתעדכן על ידי הסכמי שכר שוטפים. חוקת העבודה נערכה, בין הבנק לבין הסתדרות העובדים הכללית, בשנת 1990, והיא מסדירה את תשתית יחסי העבודה עם הפקידים, כגון: סדר קבלת עובדים, המשמעת בעבודה, סדר קידום עובדים, הזכויות לחופשה ומחלה, תוספות שונות המשתלמות לעובדים והתנאים לתשלוםם, זכויות סוציאליות, סדרי התפטרות ופיטורים, פיצויי פטורים וכד'. החוקה עומדת בתוקפה כל עוד לא יודיע צד מן הצדדים על רצונו בביטולה או בהכנסת שינויים בה. ביום 22 באוגוסט 1996 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בדבר הצטרפות הפקידים לקרן הפנסיה "עמית". על פיו, תשלומי הבנק לקרן הפנסיה מיום 1 באפריל 1995 יבואו במקום חובת תשלום מלוא פיצויי הפטורים להם יכול הפקיד להיות זכאי על פי דין עבור אותה תקופה. בנוסף לאמור לעיל נעשים מידי תקופה הסכמים עיתיים, בהם מטופל עדכון השכר והתנאים הנלווים של הפקידים לדרגותיהם, וכן נושאים נקודתיים אחרים הטעונים הסדר. הסתדרות העובדים הכללית החדשה והסתדרות הפקידים/חטיבת עובדי הבנקים הינן צד לכל ההסכמים.

ב. מו"חים (מנהלים ומורשי חתימה)

יחסי העבודה עם המו"חים מוסדרים באמצעות הסכם קיבוצי מיוחד משנת 1979, אשר מצמיד את תנאי השכר של המו"חים אל תנאי השכר של המו"חים בבנק לאומי (להלן: "הסכם היישום"). כן מתייחס הסכם היישום לזכאות מו"ח (לעניין זה מו"ח ותיק) לבחור בהגיעו לגיל פרישה ונצבר לו וותק של 15 שנות עבודה בבנק (או במקרה של נכות או מוות אם נצבר לזכותו ותק של 5 שנים), בין קבלת פיצויי פיטורין והחיסכון בקופת התגמולים, לבין קבלת פנסיה מהבנק.

בהתאם להסכם קיבוצי מיוחד מיום 24 בפברואר 1997 הועבר ביטוחם הסוציאלי של המנהלים ומורשי החתימה בבנק אל קרן הפנסיה "עמית", החל מיום 1 באפריל 1995 כפי שנעשה אף לגבי הפקידים כמפורט לעיל. הסכם זה מסדיר את זכויות הפנסיה של מו"חים ותיקים לפי הקיים בבנק לאומי תוך שילוב עם קבלת הפנסיה מ"עמית". זכויות הפנסיה של מו"חים חדשים נצברים ב"עמית" בלבד. כמו כן קובע ההסכם כי התשלומים ל"עמית" בגין המו"חים החדשים באים במקום תשלום מלוא פיצויי הפיטורים לאותם מו"חים. בנוסף לאמור לעיל נעשים, מעת לעת, הסכמים בנושאים נקודתיים.

ג. עובדי אגוד מערכות

ביום 1 באוקטובר 2017 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין ועד עובדי אגוד מערכות בע"מ לבין חברת אגוד מערכות בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק העוסקת במתן שירותי מחשוב לבנק ולחברות הבת שלו.

ד. בעלי חוזים אישיים

למנכ"לית ולמרבית חברי ההנהלה ולעובדים נוספים יש חוזי העסקה אישיים עם הבנק. לפירוט תנאי העסקתה של המנכ"לית ראה באור 21.ז.

ה. על פי ייעוץ משפטי שקיבל הבנק הנוגע לזכאות אפשרית לתשלומי פנסיה מוקדמת לחלק ממורשי החתימה הוותיקים, על בסיס הערכות הבנק בהתאם למידע הידוע למועד הדוחות, כלל הבנק בדוחות הכספיים הפרשה מצטברת בסך של 18 מיליון ש"ח.

ו. לעניין סכסוך העבודה בבנק, ראה פירוט בדוח הדירקטוריון וההנהלה פרק "התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק" וכן באור 32.ג בדוח הכספי.

ז. לעניין תכנית פרישה מרצון ראה באור 21.ב.1.

ממוצע משרות ^{1,2} שנת		משרות ^{1,2} ליום 31 בדצמבר		הבנק ³ חברות מאוחדות
2019	2020	2019	2020	
1,135	1,078	1,123	1,055	
18	16	18	16	
1,153	1,094	1,141	1,071	

1. משרה - משרה מלאה לרבות שעות נוספות ספציפיות, שעות עבודה של עובדי קבלן ואחרים.
2. מזה מנהלים ומורשי חתימה נכון ליום 31 בדצמבר 2020 - 228 (ליום 31 בדצמבר 2019 - 242).
3. הקיטון במספר המשרות לעומת תקופה קודמת, נובע מהמשך יישום תכנית הפרישה מרצון שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ב- 31.12.18 ויישום תכנית התייעלות בשנת 2019.

בשנת 2020, עם פרוץ משבר הקורונה, הופסקו הדרכות פרונטליות במרכז ההדרכה וענף הדרכה ופיתוח ארגוני עבר להדרכות והתכנסויות מרחוק. תכנית ההדרכה עודכנה והותאמה ללימוד מרחוק. ההדרכות וההתכנסויות הונחו על ידי כ- 30 עובדים ומנהלים מומחי תוכן במטה הבנק. הדרכות בתחום החשבונאות, המכירות וליווי אישי למנהלים מבוצעות על ידי מנחים ויועצים ארגונים חיצוניים.

ההוצאות בגין הדרכה הסתכמו בשנת 2020 בסך של כ- 750 אלף ש"ח לעומת 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההדרכה בשנת 2020 התמקדה בחידוד הנחיות עבודה לעובדים ולמנהלים בתחומים המקצועיים השונים, הידוק הבקורות ונושאים רגולטוריים שונים. בבנק קיים קוד אתי אשר גובש בתהליך מקיף תוך שיתוף מחזיקי עניין שונים ומתוך הבנה עמוקה של אחריות הבנק מעצם היותו בנק וכארגון הפועל בתוך החברה בישראל. הקוד האתי הינו מכלול של ערכים וכללי התנהגות, המהווים מצפן להתנהגות אתית לכל העובדים והמנהלים. עקרונות הקוד אמורים לספק מסגרת להתנהגות אתית ראויה. הקוד האתי מורכב מחמישה ערכים מובילים והם: מקצועיות, שירות, מצוינות, הוגנות ויושרה, כבוד הדדי ויחס אישי.

הסכמים מהותיים

פרט להסכמים בדרך העסקים הרגילה, ולהסכמים נוספים הנזכרים בדוחות הכספיים, ההסכמים המפורטים להלן שהבנק צד להם או זכאי לפיהם, עשויים להיחשב כהסכמים מהותיים שלא במהלך העסקים הרגיל:

• הסכמי עבודה קיבוציים

יחסי העבודה ושכר העובדים מוסדרים בהסכמי עבודה קיבוציים מול העובדים וועדי עובדי הבנק, ועד מנהלים וועד פקידים וועד עובדי אגוד מערכות. שכר העובדים בבנק כפוף להסכמי עבודה – ראה פירוט בפרק "הון אנושי".

• הסכם לקבלת שירותי מחשב

לעניין התקשרות הבנק מיום 21 במאי 2020 עם בנק לאומי בתוספת להסכם המחשוב והתפעול בנוגע למתן שירותי מחשב ותפעול, ראה באור ג.23(4) ופרק "סקירת הסיכונים" תת פרק "סיכון טכנולוגיות מידע" בדוח דירקטוריון והנהלה.

• שיפוי וביטוח לדירקטורים ונושאי משרה

1. כתב התחייבות לשיפוי נושאי משרה בבנק- לפירוט ראה באור ג.23(11) ובאור ג.23(13) ופרק "עסקאות עם בעלי שליטה".
לעניין התקשרות לרכישת פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה (D&O) בבנק ובחברות הבנות שלו, (הגדלת גבולות הכיסוי של פוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה הקיימת ורכישת פוליסת RUN OFF), ראה באור ג.23(16) ופרק "עסקאות עם בעלי שליטה". לעניין הסכם מיזוג שנחתם בין הבנק לבין מזרחי טפחות ראה פירוט בבאור 32.א.
2. לעניין הסכם מיזוג אגוד הנפקות עם מזרחי טפחות הנפקות והעברת חוב אגוד הנפקות למזרחי טפחות ראה פירוט בבאור 32.ז.
3. לעניין הסכם מיזוג בין החברה לנאמנות של בנק אגוד אם מזרחי טפחות חברה לנאמנות ראה פירוט בבאור 32.ד.
4. לעניין הסכם העברת מניות אגודים בע"מ לנציבים ראה פירוט בבאור 32.ט.
5. לעניין הסכם הקצאת מניות ראה פירוט בבאור 32.ו.

• שירותים ותחומי פעילות המעוגנים בהסכמים או הסדרים מיוחדים

1. **כרטיסי אשראי** - הבנק קשור בהסדרים חוזיים עם חברות כרטיסי אשראי. ההסכמים קובעים, בין היתר, הוראות בקשר לחלוקת האחריות בין חברות כרטיסי האשראי לבנק נוכח הוראות חוק כרטיסי חיוב, וכן את התנאים העסקיים, התפעוליים והמשפטיים הרלוונטיים.
לפירוט נוסף בקשר להסכמים שנחתמו ביום 1 ביולי 2010 עם "כ.א.ל" ו"דיינרס" והתוספות להסכמים האמורים שנחתמו ביום 27 באוקטובר 2015 ראה באור ג.23(5), ולפירוט נוסף בקשר להסכם שנחתם ביום 3 בפברואר 2011 עם "ישראלכרט" ראה באור ג.23(6).
2. **עשיית שוק** - הבנק משמש כעושה שוק לאג"ח ממשלתי לפי חוק מלווה מדינה.
3. **ייעוץ פנסיוני** - הבנק עסק במתן שירותי ייעוץ פנסיוני ללקוחות באמצעות יועצים שהוכשרו לביצוע ייעוץ מסוג זה. בהמשך להחלטת דירקטוריון הבנק מיום 29 בנובמבר, 2018 לאשר הפסקת פעילות הייעוץ הפנסיוני על ידי הבנק, ולאחר שבוצעו הפעולות הנדרשות לצורך סיום הפעילות בתחום על ידי הבנק, הגיש הבנק בחודש יולי 2019 לרשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר בקשה לביטולו של רישיון הייעוץ הפנסיוני של הבנק וביום 27 באוקטובר 2019 בוטל רישיון הייעוץ הפנסיוני של הבנק.
4. **רכישת זכויות בתיק הלוואות צרכניות** - הבנק התקשר מעת לעת (החל משנת 2010) בהסכמים עם מימון ישיר מקבוצת ישיר (2006) בע"מ (להלן "מימון ישיר"), במסגרתם רכש הבנק בדרך של המחאת זכויות והתחייבויות על דרך המכר, תיקי הלוואות שהועמדו על ידי מימון ישיר ללקוחות פרטיים לצורך רכישת כלי רכב והלוואות לכל מטרה. ביום 1 במאי, 2019 חתמו הבנק ומימון ישיר על תיקון להסכם בניהם כך שהסכום המירבי של יתרת הקרן של כל ההלוואות אשר נמכרו ותימכרנה לבנק מכח כל ההסכמים בין הבנק לבין מימון ישיר (קיימיים ועתידיים) יועלה מ-2 מיליארד ש"ח ל-2.2 מיליארד ש"ח ("סכום התקרה"). יתר הוראות ההסכם תשארנה ללא שינוי. ביצועה של כל

עסקת מכירת תיקי ההלוואות כאמור בין הצדדים, יהיה כפוף לקיומם של תנאים שסוכמו במסגרת ההסכמים בין הצדדים וכן לשיקול דעת כל אחד מהצדדים. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, ביצועה של עסקת מכירת תיקי ההלוואות כאמור בכפוף לסכום התקרה, מותנה באישור הבנק בכתב ומראש. ביום 22 בינואר 2020, חתמו הבנק ומימון ישיר על תוספת להסכם במסגרתה הוארכה תקופת ההסכם בין הבנק לבין מימון ישיר עד ליום 31 בדצמבר 2021. ראה פרק "הסכמים מהותיים" בדוח הכספי, וכן ראה ראה דיווחים מידיים של הבנק מיום 23 בפברואר 2015 (אסמכתא מס' 037057-01-2015) מיום 29 במאי 2016 (אסמכתא מס': 036879-01-2016), מיום 5 בספטמבר 2017 (אסמכתא מס': 078724-01-2017), דיווח מידי מיום 27 בדצמבר, 2018 (אסמכתא מס': 01-2018-127941), דיווח מידי מיום 1 במאי 2019 (אסמכתא מס': 037983-01-2019) ודיווח מידי מיום 22 בינואר 2020 (אסמכתא מס': 009054-01-2020) המובאים על דרך ההפניה.

5. להסכמים הקשורים בפעילות הבנק בחו"ל, לרבות בשוקי ההון בחו"ל, ראה פרק "פעילות מול גורמים בחו"ל".

- הסכמי שעבוד - כמפורט בבאור 24 בדוחות הכספיים.
- לעניין הסכמי התקשרות נוספים עם מזרחי טפחות – ראה באור 32 בדוחות הכספיים.

רישיונות, היתרים ואישורים

1. על הבנק וחברות הבנות חלות הוראות דין שונות המיוחדות לתאגידים בנקאיים, ובכלל זה כללים והנחיות הנובעים מהוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים בבישראל, ומחוזרים ומהנחיות שונים המוחלים מעת לעת על ידי הפיקוח על הבנקים. במסגרת מילוי דרישות אלה, בידי הבנק רישיון לנהל את עסקיו בהתאם לחוק הבנקאות (רישוי) תשמ"א-1981, והיתרי סניף לסניפיו.
2. נוסף על אלה, בידי הבנק, שהינו חבר הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ (להלן: "הבורסה"), חבר מסלקת הבורסה וחבר מסלקת מעו"ף, ובידי חברות בנות שלו, הפעילים בתחומים שונים של שוק ההון ובתחומים נוספים המותרים להם על פי דין, רישיונות, היתרים ואישורים מאת רשויות מוסמכות שונות ובתוכם רשות ניירות ערך, הממונה על שוק ההון, הממונה על התחרות הכלכלית ועוד. להלן יימנו רישיונות, היתרים ואישורים הנוגעים למגזרי פעילות שונים של הבנק.
3. כך אישרה רשות ניירות ערך, רישום ברשם החתמים בהתאם לתקנות ניירות ערך (חיתום), תשס"ז-2007 של חברת חיתום בשליטת הבנק שלתאריך המאזן הנה חתם (להלן: "חברת החיתום") כהגדרתו בתקנות הנזכרות לעיל (לעניין פעילות חברת החיתום ראה פירוט בפרק "פעילות חברות מוחזקות"), יצוין כי ביום 31 בינואר 2016, החליט דירקטוריון חברת החיתום על הפיכת חברת החיתום ל"חתם לא פעיל".
כן קיבלו עובדי הבנק המוסמכים לעסוק ביעוץ השקעות רישיונות מתאימים מאת רשות ניירות ערך.
4. בהמשך להחלטת דירקטוריון הבנק מיום 29 בנובמבר, 2018 לאשר הפסקת פעילות הייעוץ הפנסיוני על ידי הבנק, ולאחר שבוצעו הפעולות הנדרשות לצורך סיום הפעילות בתחום על ידי הבנק, הגיש הבנק בחודש יולי 2019 לרשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר בקשה לביטולו של רישיון הייעוץ הפנסיוני של הבנק וביום 27 באוקטובר 2019 בוטל רישיון הייעוץ הפנסיוני של הבנק.
5. מצויים בידי שתי חברות בנות בבעלות מלאה של הבנק שהנן סוכנויות ביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) תשמ"א-1981, ולהוראות סעיף 11(ב)(2) לחוק הבנקאות רישיון סוכן ביטוח המאפשר להן לפעול בתחום עיסוקן. למנכ"ל כל אחת מחברות אלה רישיון סוכן ביטוח כנדרש.
6. הבנק היה שותף לבקשות לפטור מהחובה לקבל את אישור בית הדין לתחרות להסדר כובל, אשר הוגשו לממונה על ההגבלים העסקיים, וקיבלו את אישורו, בקשר לתחומים שונים של פעילותו, כדלקמן:
ביום 8 בפברואר 2017 הודיע הממונה על התחרות הכלכלית על הארכה של הפטור הקיים להסדר בין התאגידים הבנקאיים, בעניין תפעול מאגר נתונים ממוכן לניהול סיכונים, למשך שש שנים. הסדר זה מאפשר המשך תחזוקתו והפעלתו של מאגר נתונים כללי אודות נתוני שוק, הנדרש לבנקים השונים לשם ניהול סיכונים שוק.
7. במסגרת התנאים להשלמת רכישת מגדל על ידי אליהו 1959 בע"מ, ביום 25 באוקטובר 2012 אישר הממונה על התחרות הכלכלית את המהלך הנחשב כמיזוג במובן דיני ההגבלים העסקיים, בין נכסי דוד לובינסקי (אחזקות) 1993,

נכסי שרודר בע"מ, ישעיהו לנדאו אחזקות (1993) בע"מ ובנק אגוד לישראל בע"מ (הצד הנרכש במיזוג בהתאם לחוק התחרות הכלכלית התשמ"ח - 1988 - ראה פרק "השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו").

8. ביום 14.6.2018 פרסם הממונה על התחרות הכללית הוראת שעה לעניין פטור סוג הסדרי הלוואות משותפות לבנקים ולגופים מוסדיים, לפיה הסדר כאמור יהיה פטור מאישור בית הדין לתחרות אם התקיימו לגביו כל התנאים המצטברים המחייבים בהוראה. תוקפם של הכללים לשלוש שנים.

9. בחודש דצמבר 2015 קיבל הבנק את החלטת הממונה על התחרות הכלכלית ליתן פטור מאישור הסדר כובל למשך שלוש שנים לכך שבמסגרת ההתקשרות בין חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן "כ.א.ל") לבין הבנק, וההתקשרות בין חברת דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן: "דיינרס") לבין הבנק, יוענקו לבנק תמלוגים בגין עמידה ביעדי הנפקה ושימוש בכרטיסי אשראי של כ.א.ל ודיינרס, בתנאי ששיעור מינימאלי מכלל כרטיסי האשראי המונפקים על ידי הבנק יונפקו במשותף עם כ.א.ל או דיינרס. הממונה, לאחר שבחן את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשווקים הרלוונטיים, ביסס את החלטתו על כך שאין בהסדר ובכבילות שבו בכדי לפגוע בתחרות פגיעה של ממש, עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. ביום 3 באוקטובר 2018 הוגשה בקשת פטור להסכם בין כאל לבין בנק אגוד לגבי הנפקת כרטיסי חיוב. בקשה זו התייחסה להסכם משנת 2015, אשר זכה לפטור ביום 30.12.2015, לתקופה של 3 שנים. תוקף ההסכמים העדכניים הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2021 בכפוף לתנאיהם, ובכלל זה, תנאי ביטולם, אך הבנק נדרש לפנות לרשות פעם נוספת לקבלת פטור לגבי אותו הסכם שכן הפטור הוגבל לתקופה של 3 שנים. לאחר הגשת בקשת הפטור, בחודש נובמבר 2018 הודיעו נציגי הרשות לבנק כי מאחר ופורסמו כללי פטור חדשים אשר לדעת הרשות, ההסכם בין כאל לבין בנק אגוד נהנה מתחולתם, כי אז אין מקום לדון בבקשה הפרטנית וזו נמשכה על ידי הבנק.

10. ביום 3 באפריל, 2019 הגיש הבנק בקשה לקבלת היתר בהתאם לתנאי ההיתר הכללי לפי סעיף 49א' לחוק ניירות ערך, אשר פורסמו ביום 27 בדצמבר, 2018 (להלן: "תנאי ההיתר"). בהתאם לתנאי ההיתר, הבנק מצהיר כי הוא ו/או מי מטעמו מעוניין להימנות על חלופה ב' 2 לתנאי ההיתר המאפשרת פניה שאינה מוגבלת למשקיעים כשירים בלבד, ובהתאם לחלופה ב' בסעיף 2 לתנאי ההיתר, הבנק הצהיר כי הוא מקיים את התנאים הנדרשים בתנאי ההיתר.

11. ביום 31 במרס, 2020 קיבל הבנק היתר מרשות ניירות ערך לפיו הבנק רשאי לפנות בהצעה למתן שירותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך, המנוהלת מחוץ לישראל ואינה בעלת רישיון בורסה בישראל וזאת בהתאם לתנאי ההיתר הכללי לפי סעיף 49א' לחוק ניירות ערך, אשר פורסמו ביום 27 בדצמבר, 2018 (להלן: "תנאי ההיתר"). בהתאם לתנאי ההיתר, הבנק מצהיר כי הוא ו/או מי מטעמו מעוניין להימנות על חלופה ב' 2 לתנאי ההיתר המאפשרת פניה שאינה מוגבלת למשקיעים כשירים בלבד. ההיתר ניתן בהתאם לתנאי ההיתר, בתנאי כי הבנק הוא תאגיד בנקאי כמשמעותו בחוק הבנקאות רישוי, כי הוא אינו פועל מטעמה של הבורסה הזרה בה יבוצעו עסקאות ניירות הערך וכי הוא לא ישווק בורסה זרה מסוימת או שוק מסוים.

עדכוני חקיקה וניהול בנקאי תקין במערכת הבנקאית:

האמור בפרק זה אינו בא לגרוע מהאמור ביתר פרקי וסעיפי הדוח, מקום שקיימת בו התייחסות נוספת לעדכוני החקיקה שלהלן ולעדכוני חקיקה אחרים. עדכוני חקיקה אשר התקבלו וטיוטות שפורסמו במהלך רבעון ראשון של שנת 2020 ואשר פורטו במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2019, אינם מופיעים בפרק זה.

גילוי על היערכות להפסקת השימוש בליבור

ביום 13 בפברואר 2020 פרסם אגף הביקורת בפיקוח על הבנקים מכתב בנושא גילוי על היערכות להפסקת השימוש בליבור. בהתאם, תאגידים בנקאיים שיש להם חשיפה מהותית לסיכון של חוסר וודאות בנוגע לאופן הפרשנות של חוזים הצמודים לליבור, נדרשים לכלול את הגילוי הנדרש במכתב האמור, החל מהדוחות לציבור ליום 31 בדצמבר 2019 ואילך. הגילוי יינתן בהתאם להתקדמות של התאגיד הבנקאי בתהליך היערכות שלו לניהול סיכון זה. במסגרת הדיווח, על התאגיד הבנקאי לתת גילוי לאופן שבו הוא מזהה את הסיכון, נערך כדי להפחית אותו וכן לתת גילוי להשפעה הצפויה על התאגיד הבנקאי.

כדי לקבוע את היקף הגילוי נדרש הבנק להביא בחשבון, בין היתר, את ההנחיות הבאות:

1. גילוי על סטאטוס הפעילויות שהבנק ביצע עד למועד הדיווח ולנושאים משמעותיים שטרם טופלו.
 2. גילוי אודות חשיפה משמעותית לליבור שטרם ניתן להעריך את ההשפעה הצפויה.
 3. גילוי מידע המשמש את ההנהלה והדירקטוריון בהערכה וניטור של ההשפעה על הבנק בעת המעבר משימוש בליבור למדד חלופי (גילוי איכותי, מהותי, כמותי).
- הדיווח כאמור נדרש להשתקף כבר בדוחות לציבור ליום 31 בדצמבר 2019 ואילך. עמדה דומה פורסמה על ידי הרשות לניירות ערך ביום 20 בפברואר 2020 (נייר עמדה חשבונאית 13-7). הבנק פועל בהתאם לאמור במכתב ובנייר העמדה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250 "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)"

ביום 19 במרס 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה זאת על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה והשלכותיו על הכלכלה בעולם ובישראל, ובתוך כך על כל משק בית פרטי ועסק, ועל מנת לסייע למשקי הבית ולעסקים לצלוח את התקופה המתגרת. הפיקוח על הבנקים גיבש שורה של צעדים מקלים והתאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין שנועדו לאפשר לתאגידים הבנקאיים ולחברות כרטיסי האשראי את הגמישות העסקית הנדרשת בעת הזו. להלן עיקרי התיקונים וההקלות:

1. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 "דירקטוריון"- מתן אפשרות לקיום ישיבות דירקטוריון באמצעי תקשורת חלף ישיבות פרונטאליות.
2. הוראת ניהול בנקאי תקין A308 "טיפול בתלונות ציבור"- מתן מענה לתלונת לקוח בכתב או בעל פה ובלבד שיבוצע תיעוד של המענה בהתאם להוראה.
3. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 315 "מגבלת חבות ענפית"- ניתן לחרוג באשראי לענף הבינוי והנדל"ן משיעור של 20% ל-22% מסך כל חביונות ציבור. ההקלה תחול עד 24 חודשים מתום תקופת ההוראה.
4. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 325 "ניהול מסגרות אשראי בחשבון עובר ושב"- מתן אפשרות לתאגיד הבנקאי לכבד חיובים של לקוחות שחורגים ממסגרת האשראי שהועמדה להם ולאפשר כיבוד חיובים גם במצב בו אין ללקוח מסגרת אשראי וזאת למשך 3 ימי עסקים (הוארך מיום עסקים אחד). בנוסף, הגדלת חריגות המאפשרות לא ליישם את ההוראה בסכומים שלא יעלו על 5,000 ש"ח ל"אשראי לאנשים פרטיים" ובסכומים שלא יעלו על 100,000 ש"ח ל"אשראי מסחרי", כאשר ישנה מסגרת אשראי קיימת בחשבון. שיעור הריבית החריגה לא יעלה על הריבית שנקבעה במסגרת האשראי האחרונה אשר הוסכמה עם הלקוח. בתוך 3 ימי עסקים עם היווצרות החריגה ייווצר קשר עם הלקוח ויוצגו לו האפשרויות העומדות לטיפול בחריגה.
5. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 "מגבלות למתן הלוואות לדיור"- הבנק רשאי להעניק הלוואה לכל מטרה במשכון דירה (לא לצורך רכישת זכות מקרקעין) בשיעור מימון עד 70% לעומת 50%, כפוף להצהרה שהלוואה אינה למטרת רכישה דירה נוספת (להשקעה).
6. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 355 "ניהול המשכיות עסקית"- לאור הנחיות משרד הבריאות בדבר צמצום הפעילות והתנועה במרחב הציבורי, רשאים הבנקים לפעול באופן מצומצם תוך הקפדה על הפרמטרים המפורטים בהוראה, שמייעדים לצמצם למינימום את הפגיעה בשירותי הבנקאות לציבור.
7. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 367 "בנקאות בתקשורת" והוראת ניהול בנקאי תקין מס' 420 "משלוח הודעות בתקשורת"- תאגידים בנקאיים רשאים לשלוח ללקוחותיהם הודעות בערוצים דיגיטליים המציעות להם להצטרף לשירות הבנקאות הדיגיטליים גם ללא הסכם בנקאות בתקשורת. כמו כן, הבנקים רשאים לשלוח בערוצי תקשורת ללקוחות שאין ברשותם כרטיס חיוב שהונפק על ידי הבנק, הודעות אשר מציעות להם להנפיק כרטיס חיוב.
8. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 439 "חיובים על פי הרשאה"- במטרה להקל על לקוחות ובמיוחד המבוגרים המתקשים לפעול בערוצים הדיגיטליים, מתאפשר לבנקים לקבל הוראות לביטול חיוב על פי הרשאה או הרשאה לחיוב חשבון באמצעות טלפון ולא רק באמצעות הודעה בכתב ובלבד שהשיחה תתועד.

מועד תחילת ההוראה הינו עם פרסומה והיא תהיה בתוקף עד ליום 30 בספטמבר 2020. המפקח רשאי באישור הנגיד להאריך את תוקף ההוראה בששה חודשים נוספים. ביום 16 בספטמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים כי תוקף ההוראה הוארך עד ליום 31 במרס 2021.

חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250 "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)"

ביום 7 באפריל 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 הכולל צעדים מקלים נוספים במטרה לאפשר לתאגידים הבנקאיים ולחברות כרטיסי האשראי את הגמישות העסקית הנדרשת בעת הזו, ובמקביל לסייע למשקי הבית ולעסקים בנסיבות החריגות שנוצרו. להלן עיקרי התיקונים:

1. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 "דירקטוריון"- לאור הקושי בקיום דיונים שוטפים, עקב זמינות נושאי משרה ועובדים נקבעו מספר הקלות בעבודת הדירקטוריון בעת הזו, ביניהן, מתן אפשרות ליו"ר וועדות הדירקטוריון לקבוע את המועד והתדירות לדיון בנושאים הנדרשים מהוראות ניהול בנקאי תקין השונות בהתאם לשיקול דעתם ובהתחשב בסיכונים המתפתחים ובשינויים המהירים בסביבת הפעילות ובצורך לנטר את פעולות הבנק. בנוסף, ניתנה הקלה בדרישות סף המינימום של מספר התכנסויות מינימליות וניתנה דחייה למועדי אישור הפרוטוקול והפצת טיוטת הפרוטוקול.
2. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' A 308 "טיפול בתלונות ציבור"- נוכח העלייה במספר הפניות לנציביות והצורך לתת קדימות למענה לפניות על רקע המשבר, הוחלט לאפשר לתאגידים הבנקאיים למסור לפונים שפניותיהן יחסית אינן דחופות הודעה בדבר הארכת המועד למתן תשובה סופית, באמצעות הודעה כללית באמצעים מקוונים, לרבות באמצעות פרסום הודעה באתר האינטרנט לכלל הלקוחות.
3. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411 "בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור"- במטרה להקל על פעילות העסקים הקטנים, הוגדלה מסגרת הפעילות של בית-עסק קצה במסגרתה יתאפשר לו לקבל שירותי סליקה של תשלומים בכרטיס חיוב באמצעות מאגד סליקה, ללא התקשרות ישירה עם סולק. כמו כן ובמטרה לסייע לעו"ד, רואה חשבון, טוען רבני, בפתיחת חשבון נאמנות עבור לקוח מסוים ללא הגעה לסניף, ניתנת הקלה ביחס לקבוע בסעיפים (2 ה) ו (4 א) לצו, המאפשרת קבלת הצהרה על נהנה שלא בחתימת מקור. זאת בכפוף לכך שאותו עורך דין, רואה חשבון או טוען רבני כבר מנהל חשבון באותו תאגיד בנקאי. הקלה זאת מותנית באישור פרטני של האחראי למילוי חובות איסור הלבנת הון בתאגיד, נקיטת בקורת מבוססות, שיכללו גם אמצעים להפחתת הסיכון. כמו כן, נדרש התאגיד הבנקאי לקבל הצהרה על נהנה בחתימת מקור בעת ממשק פיזי עם הלקוח (והכל בכפוף להשלמת חובות הזיהוי ובאימות כפי הנדרש בחוק וזאת בתוך 3 חודשים מתום תוקף הוראת השעה).
4. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 426 "מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי"- הגדרת "אזרח ותיק" עודכנה כך שהגיל המינימלי ממנו יקבל הלקוח קדימות בתור במענה הטלפוני יהיה 70 וזאת במטרה לאפשר ללקוחות מבוגרים רבים יותר, אשר על פי הנחיות משרד הבריאות נמצאים בסיכון מוגבר במקרה של חשיפה לנגיף הקורונה, ועל כן מתבקשים בתקופה זו שלא לצאת מהבית, לקבל שירות מיטבי.
5. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 432 "העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח"- על מנת לסייע לעובדי התאגידים הבנקאיים לטפל בבקשת לקוח לסגירת חשבון בתקופה של צמצום בפעילות הסניפים ומחסור בעובדים, כתוצאה מהתפתחות אירוע נגיף הקורונה, הוארכה התקופה ל 14 ימי עסקים מהמועד בו השלים הלקוח את הפעולות הנדרשות ממנו בהתאם להוראה.
6. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 450 "גביית חובות"- מתן אפשרות לחייב לתת הסכמה מתועדת להסדר חוב קרי גם בהוראה טלפונית חלף דרישת הכתב.
7. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 451 "נהלים למתן הלוואות לדירור"- על מנת לסייע לעובדי התאגידים הבנקאיים בתקופה של צמצום בפעילות הסניפים ומחסור בעובדים, כתוצאה מהתפתחות אירוע נגיף הקורונה, הוארכו המועדים הקבועים בהוראה אשר במסגרתם על התאגיד הבנקאי להנפיק ללקוחות מכתבי כוונות, אישור סילוק והודעות על כך שביטח את הלווה בביטוח מטעמו במקרים בהם הפוליטה שהומצאה אינה עונה על דרישותיו. מועד התחילה הינו מיידי. הבנק פועל בהתאם לתיקונים האמורים.

חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250 "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)"

ביום 27 באפריל 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר נוסף לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 הכולל צעדים מקלים נוספים במטרה לסייע למשקי הבית ובפרט לנוטלי המשכנתאות ובמקביל לאפשר לתאגידים הבנקאיים את הגמישות העסקית הנדרשת בעת הזו לתמוך בעסקים בנסיבות החריגות שנוצרו. להלן עיקרי התיקונים:

1. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311 "ניהול סיכון אשראי"- מתן אורכה של חודשיים לחובה שבהוראה לקבלת דוח כספי מעודכן מלווים.
2. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 " מגבלות למתן הלוואות לדירור"- מתן אפשרות לבנקים להתחשב בסכום הממוצע של הכנסת הלווה בשלושת החודשים שקדמו ליציאתו לחל"ת או לירידה למשרה חלקית בשל משבר

הקורונה בהתקיים כל התנאים הבאים : (א) להערכת הבנק, בחלוף משבר הקורונה הלווה צפוי לחזור לעבודתו ברמת ההכנסה, שהיתה לו טרם היציאה לחל"ת; (ב) שיעור ההחזר מההכנסה של הלווה, לאחר היציאה לחל"ת, לא יעלה על 70%; (ג) הבנק יקבע מגבלה כוללת להיקף אשראי הניתן אגב הקלה זו. כמו כן, נקבע כי הלוואות לדיור אשר יועמדו בתקופת המשבר, לא תחול בגינם דרישת ההון הנוספת בשיעור של 1 נקודת האחוז. האמור נועד להקל בדרישת ההון מהבנק בגין המשכנתא, ובהתאמה להפחית את הריבית על הלוואות לדיור.

3. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 355 "המשכיות עסקית"- הרחבת פעילות הסניפים שיתנו שירות לקהל כך שהשיעור המינימלי של הסניפים הפתוחים לקהל יעמוד על 30%.
4. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 357 "ניהול טכנולוגיית המידע"- דחיית המעד האחרון לביצוע סקר בטיחות עבור מערכות בסיכון גבוה בשישה חודשים נוספים באישור מנומק של מנהל הסיכונים הראשי. הבנק פועל בהתאם לתיקונים האמורים.

חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)

ביום 30 ביוני 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון נוסף להוראת שעה 250 לצורך מתן צעדים מקלים נוספים במטרה לסייע לתאגידים הבנקאיים ולתת גמישות ניהולית נדרשת בצל משבר הקורונה. עיקרי העדכונים:

1. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 307 "פונקציית הביקורת הפנימית" והוראת ניהול בנקאי תקין מס' 350 "ניהול סיכונים תפעוליים"- תאגידים בנקאיים שהיו אמורים להשלים במהלך שנת 2020 חלק מסקרי הפערים הרב שנתיים (בנושא ביקורת פנימית וסיכונים תפעוליים) יידחה המועד האחרון ב-3 חודשים.
2. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 360 "רוטציה וחופשה רציפה"- בהתייחס לשנת 2020 בלבד נקבע, כי עובד ששהה בחופשה במועד משבר הקורונה זו תוכר כחופשה רציפה ובלבד שהיא תואמת את משך התקופה שנקבעה לחופשה רציפה בתפקידו ובלבד שבתקופה זו לא נכח בין כותלי הבנק ולא ביצע פעולות במערכות הבנק. כמו כן, עובדים שאינם ממלאים תפקידים שזוהו כרגישים יהיו פטורים מהחובה לצאת לחופשה רציפה ובלבד שבתקופת המשבר עבדו בשיטת הקפסולה, ועובדים הממלאים תפקידים רגישים יהיו חייבים בחופשה רציפה של 6 ימי עסקים רצופים לפחות במקום 10 ימי עסקים רצופים, ובלבד שבתקופת המשבר עבדו בשיטת הקפסולה. מועד התחילה הינו מייד. הבנק פועל בהתאם לתיקונים האמורים.

חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250 "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)"

ביום 16 בספטמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר נוסף לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 שעיקרו הארכת תוקף רוב הסעיפים שבהוראה עד ליום 31/3/21 למעט מספר נושאים:

1. הוראת ניהול בנקאי תקין A308 בנושא תלונות הציבור - הצורך בתייעוד תשובות ללקוח מתלונן בוטל.
2. הוראת ניהול בנקאי תקין 432 בנושא העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח – משך זמן הטיפול בבקשה לסגירת חשבון והעברת פעילות הוחזר ל-5 ימי עסקים במקום 14.
3. הוראת ניהול בנקאי תקין 451 נהלים למתן הלוואות לדיור לעניין סעיף 15(ג) – בוטלו הארכות במועדים והוחזרו המועדים הקבועים בהוראה אשר במסגרתם על התאגיד הבנקאי להנפיק ללקוחות מכתבי כוונות, אישור סילוק והודעות על כך שביטח את הלווה בביטוח מטעמו במקרים בהם הפוליסה שהומצאה אינה עונה על דרישותיו.
4. הוראת ניהול בנקאי תקין 450 בנושא הליכי גביית חובות – בוטלה האפשרות לחייב לתת הסכמה מתועדת להסדר חוב קרי גם בהוראה טלפונית והוחזרה דרישת הכתב.

הרחבת המתווה המקיף לדחיית תשלומי הלוואות

ביום 21 ביולי 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים המשך מתווה לדחיית תשלומי הלוואות כסיוע ללקוחות הבנקים בהתמודדות עם הקשיים התזרימיים בעקבות השלכות משבר הקורונה כפי המפורט להלן:

משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי עסקי – התקופה להגשת הבקשה לדחיית תשלומי הלוואה תוארך עד ליום 30 באוקטובר 2020.

משכנתאות- לקוחות שכבר קיבלו דחייה של תשלומי המשכנתא, יוכלו לדחות את התשלומים עד לסוף שנת 2020 גם אם הדחיה עולה על 6 חודשים. לקוחות שטרם דחו את תשלומי המשכנתא יבקשו לעשות זאת, יוכלו לדחות את התשלומים לתקופה של 6 חודשים.

הלוואות צרכניות עד 100,000 ש"ח- לקוחות יוכלו לדחות את ההלוואות האלה לתקופה של עד 6 חודשים (לבחירת הלקוח) ללא שיקול דעת הבנק.

ביום 29 בספטמבר 2020 הודיע הפיקוח על הבנקים כי לאור החלטת ממשלת ישראל להטיל סגר נוסף במטרה להתמודד עם מגפת הקורונה, ועל מנת לסייע ללקוחות להתמודד עם השלכות הסגר הכוללות, בין היתר, ירידה בהכנסות, פגיעה בתעסוקה וקושי בהחזר הלוואות, על הרחבה נוספת של המתווה, שאומץ ע"י המערכת הבנקאית וייכנס לתוקפו החל מיום 1 באוקטובר 2020 באופן הבא:

התקופה להגשת הבקשה לדחיית תשלומי הלוואות תוארך עד לסוף השנה, קרי, עד לתאריך 31 בדצמבר 2020. הארכת התקופה כוללת את כל סוגי ההלוואות: משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי לעסקים.

הלוואות צרכניות עד 100,000 ש"ח - לקוחות שדחו את התשלומים לתקופה של עד 6 חודשים יוכלו לקבל דחייה נוספת עד 31 בדצמבר 2020 (ולמעשה להגיע במצטבר לדחייה של עד 9 חודשים). לקוחות שטרם דחו את התשלומים ומעוניינים עכשיו בדחייתם, יוכלו לקבל דחייה של עד 6 חודשים. הדחייה ללא שיקול דעת הבנק היא של רכיב הקרן בהלוואה. בנק רשאי לאפשר גם דחייה של הריבית בנוסף לדחיית הקרן.

משכנתאות ואשראי לעסקים - ימשיך לחול האמור במתווה האחרון שפורסם ביולי 2020.

הבנק פועל בהתאם למתווה המורחב.

חוק שיקים ללא כיסוי (תיקון- חובת הודעה ללקוח טרם סירוב שיק) התש"ף 2020

ביום 18 באוגוסט 2020 אושר בקריאה שניה ושלישית בכנסת תיקון לחוק שיקים ללא כיסוי העוסק בהחלת חובה על המערכת הבנקאית ליידע בעל חשבון אם המחאה שנמסרה לפירעון מתוך חשבוננו נידונה לסירוב.

הבנק יידרש להודיע ללקוח עד שעתים וחצי לפני תום יום העסקים (המועד האחרון), כי השיק שמסר נידון לסירוב על מנת שיוכל להפקיד את הכסף בחשבוננו לשם פירעון השיק. המפקח על הבנקים יהיה רשאי לקבוע שהמועד להפקדת כספים בחשבון יהיה מאוחר יותר מהמועד האחרון, ובלבד שלא יהיה מאוחר מתום יום העסקים.

מועד תחילת התיקון לחוק הינו שנה מיום פרסומו.

הבנק נערך ליישום התיקון בחוק.

חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218 – יחס המינוף

ביום 1 בנובמבר 2020 הודיע הפיקוח על הבנקים כי על רקע התמשכות משבר הקורונה והשלכותיו על הכלכלה, ועל מנת להמשיך בתמיכת העמדת האשראי על ידי המערכת הבנקאית כמענה לצרכי המשק, הוא מפחית את דרישות יחס המינוף מהתאגידים הבנקאיים בחצי נקודת אחוז, ובכך מבטיח כי יחס המינוף לא יהווה חסם להעמדת אשראי למשקי הבית ולמגזר העסקי.

לנוכח התמשכות משבר הקורונה, והמשך ההתמודדות של משקי הבית והעסקים עם הקשיים התזרימיים בעקבות השלכות המשבר, עלה הצורך להבטיח כי הדרישה מהמערכת הבנקאית לעמוד ביחס מינוף מזערי המותאמת לימי שגרה, לא תהווה חסם להעמדת אשראי בתקופת המשבר. בשל כך, הוחלט כהוראת שעה להפחית את הדרישה לשיעור מזערי של 5.5% בבנקים הגדולים (לעומת 6% כיום) ול-4.5% בבנקים הבינוניים והקטנים (לעומת 5% כיום).

הודגש כי אין בקביעת ההקלה כדי להפחית מהחשיבות של קבלת החלטות אשראי מושכלות בהתאם להערכת הסיכון והשיקולים העסקיים של התאגיד הבנקאי.

הוראות לניהול אשראי צרכני

ביום 25 בנובמבר 2020 פרסם הממונה על שוק ההון הוראות בדבר ניהול אשראי צרכני.

מטרת ההוראות הינה, בין היתר, להבטיח התנהלות תקינה ואחראית של מתן אשראי ע"י נותן שירותים פיננסיים בהתנהלות מול לקוחות האשראי הצרכני. זאת ע"י קביעת הוראות להבטחת תקינות הליך ניהול אשראי צרכני, הכוללות שלושה שלבים מרכזיים – העמדת האשראי ותימחור, ניהול האשראי על ידי בעל הרישיון, וגביית החוב. הוראות אלו ייקבעו בין השאר במסגרת תפקידי הדייקטוריון וההנהלה, במסגרת קביעת מדיניות העמדת האשראי הצרכני ושייווקו וכן בגביית החובות. התנהלות תקינה ואחראית של בעל הרישיון מחזקת את אמון הציבור בפעילויות הפיננסיות המתבצעות ע"י בעל הרישיון ומקטינה את הסיכונים להם חשופים לקוחות האשראי הצרכני.

מועד התחילה 9 חודשים ממועד הפרסום קרי 25 באוגוסט 2021.

יצוין כי לצד פרסום הוראת הממונה על שוק ההון צפויה להתפרסם גם הוראת ניהול בנקאי תקין "ניהול אשראי צרכני" על ידי הפיקוח על הבנקים.

ארועי נגיף הקורונה – גיבוש מתווה נוסף לדחיית תשלומי משכנתאות והלוואות צרכניות

ביום 30 בנובמבר 2020 הודיע הפיקוח על הבנקים על גיבוש מתווה נוסף לדחיית תשלומי משכנתאות והלוואות צרכניות. בהודעת הפיקוח נמסר כי עם פרוץ משבר הקורונה, במטרה לסייע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות המשבר, גיבש הפיקוח על הבנקים מתווה, שאומץ ע"י המערכת הבנקאית, המאפשר ללקוחות לדחות תשלומי הלוואות בנקאיות בשלושה מגזרי פעילות: משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי לעסקים.

- המתווה הנוסף מאפשר ללקוחות שדחו את הלוואותיהם בהתאם למתווים קודמים, להמשיך ולדחות את תשלומי המשכנתאות והלוואות הצרכניות. יצוין, כי בשונה מהמתווים הקודמים, במתווה הנוסף ניתן דגש על חזרת הלווים לתשלום הלוואותיהם, וזאת באמצעות לוח תשלומים מקל.
- המתווה הנוסף נועד לסייע ללקוחות שנפגעו משמעותית מהשלכות המשבר ושעומדים במספר תנאים מצטברים. לקוחות אלו יכולים לפנות לבנק שלהם בבקשה לפעול על פי המתווה הנוסף, באופן שיביא להפחתה משמעותית בהחזרים החודשיים, לתקופות זמן ממושכות
- הדחייה תבוצע ללא עמלות ובהתאם לשיעור הריבית המקורי של ההלוואה.

- יודגש כי לאוכלוסיית היעד, יש אפשרות לדחות את ההלוואה בהתאם לתנאי המתווה הנוסף, או להסכים להסדר אחר שהבנק מציע להם, או כמובן לחזור לשלם את ההלוואה כסדרה.
- יש לזכור כי דחיית תשלומים כמוה כאשראי חדש (שניתן אמנם בתנאי הריבית המקוריים במסגרת המתווה) ולכן על הלקוחות לעשות שימוש מושכל בכלי זה ולא לדחות תשלומי הלוואות שלא לצורך. כמו כן, על הלקוחות הדוחים את תשלומי המשכנתא לבחון היטב את השפעת השלכות הדחייה על הכיסוי הביטוחי (ביטוח חיים) הקיים במסגרת המשכנתא.
- התקופה להגשת הבקשה לדחיית תשלומי הלוואות בהתאם למתווה הנוסף, תהיה בין התאריכים 1 בינואר 2021 עד 31 במרס 2021. מועד כניסת המתווה הנוסף לתוקף יהיה בין התאריכים 1 בינואר 2021 עד 31 במרס 2021 לכל המאוחר, בשל הצורך בהיערכות מערכות המחשוב בבנקים הכרוכה ביישום המתווה.
- בבנקים בהם מועד יישום המתווה בפועל ידחה לתאריך מאוחר מה – 1 בינואר 2021 (אשר לא יאוחר כאמור מתאריך 31 במרס 2021) ימשיך לחול המתווה הקיים לאוכלוסיית היעד (בכפוף לבקשת לקוח), עד למועד כניסה לתוקף של המתווה הנוסף בכל בנק.
- המתווה מציג את תנאי המינימום בדחיית תשלומי הלוואות וכל בנק רשאי להרחיבו לטובת לקוחותיו ולבקשתם.
- בהתייחס ללקוחות שאינם נכללים במתווה הנוסף, הבנקים ימשיכו לסייע בהסדרים פרטניים ומציאת פתרונות מותאמים לכל לקוח. כמו כן, מועד הגשת בקשות דחייה בהתאם למתווה הקיים נשאר בתוקף. כלומר ניתן על פיו להגיש בקשות לדחייה עד לתאריך 31 בדצמבר 2020.
- הבנק ערוך ופועל בהתאם למתווה הנוסף.

אירוע נגיף הקורונה – גיבוש מתווה נוסף, שאומץ על ידי המערכת הבנקאית למתן סיוע לעסקים קטנים וזעירים בפירעון הלוואות

ביום 10 בדצמבר 2020 פרסם בנק ישראל הודעה בדבר גיבוש מתווה נוסף, שאומץ על ידי המערכת הבנקאית למתן סיוע לעסקים קטנים וזעירים בפירעון הלוואות.

- בד בבד עם גיבוש המתווה הנוסף למשקי הבית, פעל בנק ישראל לגיבוש מתווה נוסף לעסקים קטנים וזעירים אשר להבדיל מהמתווה הקודם בו היה לבנקים שיקול דעת באישור בקשת הדחייה, המתווה הנוכחי מאפשר דחייה ללא שיקול דעת הבנק. כמו כן, ניתן דגש על חזרת לווים לתשלום בלוח תשלומים מקל.
 - המתווה הנוכחי, לטובת עסקים קטנים וזעירים, מותאם למאפיינים הייחודיים של קבוצה זו, ולהלן עיקריו:
 - המתווה לעסקים מאפשר לעסקים קטנים וזעירים שנפגעו באופן משמעותי מהמשבר ושעומדים בתנאים מצטברים² לדחות, ללא שיקול דעת הבנק, את רכיב הקרן בהלוואה. דחייה זאת צפויה להביא להפחתת החיוב בחודשי בלמעלה מ – 70%.
 - הדחייה תבוצע, ללא שיקול דעת הבנק, לתקופה של עד שנה (לבחירת הלקוח), בהלוואות עד 500,000 ש"ח, ולתקופה של עד חצי שנה (לבחירת הלקוח) בהלוואות מעל 500,000 ש"ח.
 - הדחייה תבוצע ללא עמלות ובהתאם לשיעור הריבית המקורי של ההלוואה.
 - מועד כניסת המתווה הנוסף לתוקף יהיה בין התאריכים 1 בינואר 2021 עד 31 במרס 2021.
 - בבנקים בהם מועד יישום המתווה בפועל ידחה לתאריך מאוחר מה – 1 בינואר 2021 (ולא יאוחר מתאריך 31 במרס 2021), ימשיכו לחול תנאי הדחייה הקיימים, עד למועד כניסה לתוקף של המתווה החדש בכל בנק.
 - מתווה זה מציג את תנאי המינימום בדחיית תשלומי הלוואות וכל בנק רשאי להרחיבו לטובת בעלי העסקים הקטנים והזעירים ולבקשתם.
- הבנק פועל בהתאם למתווה הנוסף.

הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה מס' 366 בנושא "דיווח על אירועי כשל טכנולוגי ואירועי סייבר"

ביום 29 בדצמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה באשר לחובות דיווח על אירועי כשל טכנולוגי ואירועי סייבר. מטרת ההוראה לפשט וליעל את אופן הדיווח של התאגידים הבנקאיים לפיקוח על הבנקים על אירועי כשל טכנולוגי ואירועי סייבר ומכיוון שבמקרים רבים אופן הדיווח והטיפול בשלבים מסוימים באירועי כשל טכנולוגיים דומה לאופן הדיווח והטיפול באירועי סייבר, בוצע ריענון ואיחוד הדיווחים הנדרשים מהתאגידים הבנקאיים להוראת נב"ת דיווח אחת אחידה ולצידה הוראת דיווח חדשה.

מועד התחילה הינו 29 בינואר 2021.

הבנק פועל בהתאם להוראה.

יצוין כי בעקבות הוראת הניהול הבנקאי החדשה מס' 366, ביום 5 בינואר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת דיווח חדשה מס' 880 – "דיווח על אירועי כשל טכנולוגי ואירועי סייבר" - אשר תחילתה ביום 1 בינואר 2021.

חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 – "מגבלות למתן הלוואות לדויר"

ביום 27 בדצמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 לפיו בוטלה מגבלת ריבית הפריים ונותרה מגבלת הריבית המשתנה הקובעת כי לפחות שליש מסך המשכנתא ינתן בריבית קבועה, ועד שני השלישים הנותרים ינתנו בריבית משתנה.

תחילת התיקון להוראה מיום 17 בינואר 2021, ועבור הלוואה לדויר המיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה בבנק או בבנק אחר יחול התיקון החל מיום 28 בפברואר 2021.

הגורמים הרלוואנטיים בבנק עודכנו בפרטי התיקון. הבנק פועל בהתאם לתיקון ההוראה.

חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 315 – "מגבלת חבות ענפית"

ביום 10 בינואר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 315 לפיו עודכנה הגדרת "חבות", באופן שבו חבות של ענף אשר בגינה רכש התאגיד הבנקאי הגנת אשראי הכשירה למטרות הפחתת סיכון אשראי כאמור בהוראה 203, תסווג בהתאם לענף הפעילות של ספק ההגנה. מועד תחילה הינו 10 בינואר 2021. הגורמים הרלוואנטיים בבנק עודכנו בפרטי התיקון להוראה.

חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250 "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)"

ביום 7 בינואר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר נוסף לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 שעיקרי תיקונו הם:

1. **הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא "ניהול סיכון אשראי"** - עודכן סעיף 7 א להוראה, לפיו כאשר הלווה הוא עסק קטן או עסק זעיר אז הדוח ייחשב כמעודכן אם הוגש עד ארבעה עשר חודשים ממועד הדוח הכספי.
2. **הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בנושא מגבלת חבות ענפית** - עודכן סעיף 8 להוראה, לפיו סך חביות בינוי ונדל"ן לא יעלה על 26% מסך כל חביות הציבור לבנק. האמור במקום שיעור המגבלה הענפית בסך של 24%. כמו כן, התוסף סעיף 16 (5) להוראה, לפיו תוקף ההקלה בנושא המגבלה הענפית יוארך עד תום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2025, ובלבד ששיעור החבות לא יעלה על השיעור ביום 31 בדצמבר 2025 או השיעור של המגבלה הענפית קבוע בסעיף 5 (ב) בהוראת ניהול בנקאי תקין 315, הגבוה מביניהם. הגורמים הרלוואנטיים בבנק עודכנו בפרטי התיקונים להוראה.

יזמות חקיקה והסדרה:

תזכיר חוק מתן שירותי מידע פיננסי התש"ף 2020

בחודש יוני 2020 הופץ תזכיר חוק מתן שירותי מידע פיננסי התש"ף 2020 מתוך מטרה להחליף את החלקים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) התשע"ו 2016, המתייחסים לשירות השוואת עלויות פיננסית בחוק חדש, שבו תוסדר כל הפעילות הכלולה במתן שירותי מידע פיננסי, הן מצד הגופים שייטנו את השירות והן מצד הגופים הפיננסיים בהם מרכז מידע פיננסי על לקוחות. האסדרה המוצעת תיתן מענה לקשיים שעלו בעת עבודת הצוות לגיבוש התקנות. עוד מוצע לקבוע כי הרשות לניירות ערך תהיה הרגולטור לעניין שירותי מידע פיננסי.

שירותי מידע פיננסי כוללים בין היתר: שירותי ריכוז מידע פיננסי ממקורות מידע פיננסי שונים, השוואת מחירים, עלויות או תשואות, העברת מידע לספקים פיננסיים לשם קבלת הצעות להתקשרות עבור הלקוח לשירותים פיננסיים שאותם הלקוח צורך או מבקש לצרוך או לשם סיוע בהתקשרות עמם וכן ייעוץ בדבר התנהלות פיננסית.

האסדרה המוצעת תאפשר לנותני שירותי מידע פיננסי לקבלת, בהסכמת הלקוח, גישה מקוונת למידע פיננסי על לקוח ממקורות מידע פיננסי. במקביל תוטל על מקורות המידע חובה לאפשר לנותני שירותי מידע פיננסי גישה מקוונת למידע פיננסי על הלקוח בכפוף להסכמתו. על בסיס מידע זה יציעו נותני שירותי מידע פיננסי את השירותים השונים באופן מקוון. מודגש בהצעה כי השימוש במידע הפיננסי יהיה רק לטובתו של הלקוח ולשם התנהלותו הפיננסית בלבד.

הנחת המוצא היא שגישה למידע פיננסי של לקוח המצוי בידי מקורות מידע פיננסיים צפויה להסיר חסמים למעבר בין ספקים פיננסיים שונים ולעודד את התחרות הן מצד הביקוש והן מצד ההיצע.

הבנק עוקב אחר הליך החקיקה.

תיקונים בתקנות נתוני אשראי התשע"ו – 2017

ביום 6 בינואר 2021 פרסם בנק ישראל בשיתוף עם משרד המשפטים שורת תיקונים בתקנות נתוני אשראי המקלים על הלקוחות ומשפרים את הייעוץ הניתן להם. מרבית ההקלות תיכנסנה לתוקף בתקופה הקרובה על מנת לסייע לציבור הלווים בתקופת הקורונה.

להלן עיקרי השינויים בתקנות:

- קיצור משך הזמן לשנה אחת בלבד במסגרתו מוצגת התראה בעת קבלת חיווי אשראי בגין 5 שיקים שסורבו (במקום 3 שנים).
 - כתב ההסכמה, שעליו נדרש הלקוח לחתום בפני נותן האשראי כדי שיקבל את דוח האשראי של הלקוח, ינוסח באופן ברור, בשפה הנוחה ללקוח ויהיה נגיש לו.
 - במטרה שהנתונים במערכת נתוני האשראי ישקפו את המצב המשפטי של הלקוח באופן מהימן ומדויק יותר, נוסף דיווח למערכת נתוני אשראי בדבר 'מתן צו מניעה לתחילת ההגבלה' (לפי סעיף 10א לחוק שיקים ללא כיסוי).
 - ללקוח תינתן הזכות לאפשר למיפיה כוח בתמורה המייעץ לו לשמור את הנתונים שלו גם לתקופה מתמשכת, וכדי שיוכל לקבל שירותי ייעוץ איכותיים ומתמשכים.
- התקנות אושרו ביום 6 בינואר 2021 בוועדת הכלכלה כאשר חלק מן התיקונים ייכנסו לתוקף בתוך שישה חודשים מיום פרסום התקנות ברשומות על מנת לאפשר זמן היערכות. הגורמים הרלוואנטיים בבנק עודכנו בפרטי התיקונים והבנק עוקב אחר פרסום התקנות.

דירוג הבנק

ביום 14 בדצמבר, 2020 פרסמה מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג") דוח בחינת דירוג בדבר דירוג הבנק כדלקמן:

הערכת איתנות פיננסית של הבנק	a2.il	בחינת דירוג עם השלכות חיוביות
פקדונות לזמן ארוך/אג"ח	Aa1.il	
פקדונות לזמן קצר	P-1.il	
כתבי התחייבויות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (Coco)	A1.il(hyb)	בחינת דירוג עם השלכות חיוביות
כתבי התחייבויות נדחים (הון משני תחתון)	Aa2.il	בחינת דירוג עם השלכות חיוביות

לפרטים נוספים ראה דוח מיידי של אגוד הנפקות בע"מ, חברת בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק (להלן: "אגוד הנפקות"), מיום 14 בדצמבר, 2020 (אסמכתא מס': 2020-01-127684), המובא על דרך הפניה.

ביום 14 בינואר, 2020 פרסמה מידרוג, דוח בחינת דירוג במסגרתו הציבה תחת בחינה (CREDIT REVIEW) עם השלכות חיוביות את דירוג a2.il של הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית (BCA) של הבנק. כמו כן, מידרוג הציבה תחת בחינה (CREDIT REVIEW) עם השלכות חיוביות דירוג Aa3.il של הפיקדונות לזמן ארוך של הבנק ואגרות החוב שהיו קיימות באותה עת (סדרות ז', ח', ט', י', יא', יב', יג') (החוב הבכיר), דירוג A1.il של כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה יט') (הון משני תחתון), דירוג A2.il(hyb) של שטרי הון נדחים (סדרות 1 ו-2) (הון משני עליון) ודירוג A3.il(hyb) של כתבי ההתחייבות הנדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) על ידי מחיקה או מחיקה חלקית (סדרות כ' ו-כא'). מידרוג הותירה על כנו דירוג P-1.il לפיקדונות לזמן קצר של הבנק. (לפרטים נוספים ראה דוח מיידי של החברה מיום 14 בינואר, 2020 אסמכתא מספר: 2020-01-005889 המובא בדוח זה בדרך של הפניה).

ביום 10 במאי, 2020 פרסמה מידרוג דוח בחינת דירוג במסגרתו המשיכה להציב תחת בחינה (CREDIT REVIEW) עם השלכות חיוביות את דירוג a2.il של הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית (BCA) של הבנק. כמו כן, מידרוג המשיכה להציב תחת בחינה (CREDIT REVIEW) עם השלכות חיוביות דירוג Aa3.il של הפיקדונות לזמן ארוך של הבנק ואגרות החוב שהיו קיימות באותה העת (סדרות ז', ח', ט', י', יא', יב', יג') (החוב הבכיר). בנוסף, המשיכה מידרוג להציב תחת בחינה (CREDIT REVIEW) עם השלכות חיוביות דירוג A1.il של כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה יט') (הון משני תחתון), דירוג A2.il(hyb) של שטרי הון נדחים (סדרות 1 ו-2) (הון משני עליון) ודירוג A3.il(hyb) של כתבי ההתחייבות הנדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) על ידי מחיקה או מחיקה חלקית (סדרות כ' ו-כא') (מסווגים כהון רובד 2). מידרוג הותירה על כנו דירוג P-1.il לפיקדונות לזמן קצר של הבנק. לפרטים נוספים ראה דוח מיידי של החברה מיום 10 במאי, 2020 (אסמכתא מספר: 2020-01-045957) המובא בדוח זה בדרך של הפניה.

ביום 31 במאי, 2020 פרסמה מידרוג דוח דרוג עדכני לאגרות חוב סדרה ט' בהתאם להודעת אגוד הנפקות לפיה היא בוחנת אפשרות לביצוע הנפקה של אג"ח סדרה ט' בדרך של הרחבת סדרה נסחרת בהיקף של עד 500 מיליון ש"ח, במסגרתו נותרו על כנם הדירוגים כפי שפורטו לעיל. לפרטים נוספים ראה דוח מיידי מיום 31 במאי, 2020 (אסמכתא מס': 2020-01-055371), המובא על דרך הפניה.

ביום 5 באוקטובר, 2020 פרסמה מידרוג דוח דירוג נוסף, המאריך את הבחינה בהשלכות חיוביות לדירוג הפיקדונות של הבנק ולדירוגים של מכשירי חוב במחזור שהנפיק הבנק ומדורגים על ידי מידרוג. הארכת בחינת הדירוג הינה לנוכח השלמת עסקת הרכישה של הבנק (100%) בידי בנק מזרחי טפחות בע"מ ביום 30 בספטמבר, 2020.

לפרטים נוספים ראה דוח מיידי של אגוד הנפקות בע"מ, חברת בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק (להלן: "אגוד הנפקות"), מיום 5 באוקטובר, 2020 (אסמכתא מס': 2020-01-099676), המובא בדוח זה בדרך של הפניה.

פעילות למען הקהילה ותרומות

עובדי הבנק, ההנהלה והדירקטוריון רואים חשיבות במעורבות הבנק בקהילה ומחויבים לפעילות חברתית וקהילתית. מחויבות זו מוצאת ביטוי במגוון פעילויות קהילתיות המתבצעות באמצעות עובדי הבנק, וכן במיזמים המבטאים מעורבות וקידום אוכלוסיות חלשות בחברה הישראלית. בנוסף, קבע דירקטוריון הבנק מדיניות למתן תרומות. ועדת התרומות בראשות המנכ"לית פועלת ליישום המדיניות ומקצה תרומות למגוון גופים וארגונים.

בשנת 2020 המשיך הבנק למקד תמיכתו בקהילה באוכלוסיית הגיל השלישי. במסגרת זו הועברו כספי תרומות לעמותות אשר פועלות למען אוכלוסיות מעוטות יכולת בדגש על אוכלוסיית הגיל השלישי. עובדי הבנק שולבו בליווי אישי של ניצולי שואה במסגרת פרויקט "סיוע לחיים" של ארגון "לתת". פרויקט זה דרש מחויבות והתמדה ורקם קשר אמיץ בין 40 עובדים לבין 20 ניצולי שואה מרחבי הארץ. הקשר כלל מפגש אישי חד שבועי למען הפגת תחושת הבדידות של ניצולי השואה והבאת משלוחי מזון המותאמים לניצול השואה. בנוסף תמך הבנק בעמותת "לשובע" (זו השנה החמישית) אשר מטפלת בין היתר בדרי רחוב ובאוכלוסייה בוגרת דלת אמצעים. בנק אגוד תומך בנוסף, זו השנה השנייה בכפר הנערות "בית רות" המציל נערות בסיכון ומלווה את תכנית השיקום שלהן.

משבר הקורונה אשר פקד את העולם החל ממרץ השנה, חייב חשיבה והתאמת תכנית התמיכה לסיוע מידי ובסיסי עבור אזרחי ישראל. בנק אגוד הסב סיוע מיידי לעמותות לשובע והכפיל את תרומתו השנתית כדי לסייע לעמותה להתמודד עם גדילה של 400% במספר הפונים לסיוע תזונתי. בנוסף, תמך הבנק בהגדלת הסיוע לארגון "לתת" וארגון "לקט ישראל" אשר תמכו באופן ממוקד במתן סיוע ומזון לאוכלוסיית בני הגיל השלישי אשר שהו בבידוד זמן רב והתקשו בארגון מוצרי מזון בסיסיים.

התרומה הכספית הישירה בשנת 2020 הסתכמה בסך של כ- 1 מיליון ש"ח.

מתוכה כ:

- 150 אש"ח הוקצו לתמיכה בניצולי שואה
- 120 אש"ח הוקצו לתמיכה בפעילות נערות בסיכון בפנימיית בית רות בה תומך הבנק
- 600 אש"ח הוקצו לסיוע במזון באמצעות עמותת "לשובע", ארגון "לקט ישראל" וארגון "לתת"

בנוסף העביר הבנק תרומה מיידית לבתי חולים בתקופת המחסור בציוד הרפואי בתחילת משבר הקורונה ולטובת רכישת מכונות הנשמה.

ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה הצעת רכש החליפין לרכישת מניות בנק אגוד ובכך הושלמה רכישת השליטה בבנק אגוד ע"י בנק מזרחי-טפחות ובנק אגוד הפך לחברה פרטית וחברת בת בקבוצת מזרחי-טפחות. יעדי הפעילות בתחום האחריות החברתית לשנת 2021, יותאמו למדיניות הבנק הממזג.

מגזרי פעילות פיקוחיים – פרטים נוספים

מגזר משקי בית ומגזר בנקאות פרטית

במסגרת מגזר משקי הבית ומגזר הבנקאות הפרטית מספק הבנק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית וללקוחות פרטיים בעלי עושר פיננסי, לרבות שירותי ייעוץ להשקעות. השירותים ללקוחות מגזרים אלו ניתנים באמצעות סניפי הבנק, באמצעות מרכז בנקאות פרטית - אגוד Premium, באמצעות המרכז לבנקאות ישירה (בו מנוהלת גם פעילות המוקד הטלפוני) וכן באמצעות ערוצי הבנקאות הישירה – אתר האינטרנט והאפליקציות הסולריות. המוצרים העיקריים של המגזרים כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, יעוץ השקעות בניירות ערך, פקדונות ואשראי לרבות כרטיסי אשראי. שירותי האשראי הניתנים במגזרים אלו כוללים אשראי ללקוחות קיימים וכן אשראי ללקוחות כל הבנקים באמצעות "המרכז לבנקאות ישירה", הבנק מקיים פעילות אשראי לעסקים קטנים ומנהל שיתופי פעולה במיזמי אשראי (ראה גם פרק "הסכמים מהותיים", בנושא התקשרות הבנק עם "מימון ישיר").

במסגרת מגזר משקי הבית נכלל תת מגזר הלוואות לדיור. תת מגזר זה כולל מתן הלוואות לרכישה, חכירה, הרחבה, שיפוץ או בניה של דירת מגורים, ולכל מטרה, המובטחות על ידי משכון דירות מגורים.

לאור תכנית המיזוג עם בנק מזרחי טפחות, הבנק מתמקד בשימור לקוחות ובהמשך הפעילות העסקית השוטפת, לצד תכנון התהליכים הנדרשים להסבת לקוחות הבנק למזרחי טפחות וקיום בקורות מתאימות.

בהתאם לכך, הותאמו יעדי תכנית העבודה לשנת 2021, כך שישקפו את הדגשים המרכזיים לפעילות נוכח מצב הבנק.

להלן הפעילויות והיעדים המרכזיים המתוכננים לשנת 2021:

- ניהול התהליכים הנדרשים להסבה הדרגתית של לקוחות לבנק מזרחי טפחות
- מיקוד בשימור לקוחות, מניעת נטישה והעמקת פעילות עם לקוחות קיימים
- המשך פעילות העמדת האשראי ללקוחות הבנק, תוך העמקת הבקורות ובחינה עקבית של השפעת השינויים על איכות וסיכון התיק;
- "מרכז בנקאות ישירה" – מתן אשראי ללקוחות כל הבנקים, בדגש על אשראי לרכב;
- המשך פעילות יזומה להעמדת משכנתאות חדשות ושמירה על היקף תיק המשכנתאות בהתחשב במצב השוק, מגבלות נכסי הסיכון ובהתחשב במרווח ובתשואת נכסי הסיכון;

התחרות בתחום הלקוחות הפרטיים גברה במהלך השנים האחרונות ומקורה בעיקר בתחרות בין הבנקים כמו גם גופים חוץ בנקאיים (חברות ביטוח, בתי השקעות וכו'), המציעים מוצרים קמעונאיים, כמפורט לעיל. בין הצעדים בהם הגופים השונים נוקטים ניתן למנות מתן הטבות מגוונות והרחבת השירותים הניתנים בערוצים הישירים, בין היתר כאמצעי להגדלת הנגישות והזמינות ללקוחות, פתיחת סניפים חדשים, בתחום המשכנתאות והאשראי הקמעונאי התעצמה התחרות בשנים האחרונות בעקבות ההכרה של הבנקים במוצרים אלו כמוצרי עוגן ומנוף לגיוס לקוחות לפעילות בתחומים קמעונאיים נוספים.

בנוסף, בשנים האחרונות, ערוצים ושירותים דיגיטליים מתקדמים תופסים נפח מהותי בפעילות הבנקאית. תהליך זה, מתאפיין בכניסה של שחקנים חדשים לשוק הפיננסי (תעשיית הפינטק), המציעים פתרונות מגוונים לצרכים בנקאיים שונים, במטרה לנגוס בנתח השוק המסורתי של הבנק ובדומיננטיות של הבנק כספק השירות העיקרי של מכלול הצרכים הפיננסיים של הלקוח. לפרטים נוספים ראה גם בתת פרק "סיכון אסטרטגי".

הבנק פועל בקרב הלקוחות הפרטיים ומשקי הבית באמצעות:

פריסת הסניפים – התאמת היקף פריסת הסניפים בהתאם לקצב התקדמות תהליך המיזוג.

אגוד Premium – בתחום הבנקאות הפרטית הבנק פועל באמצעות סניף Premium – בתל אביב. פעילות סניף הפרימיום מתמקדת בלקוחות הבנקאות הפרטית בעלי עושר פיננסי מעל 3 מיליון ש"ח, תוך הענקת שירותים ברמה גבוהה ביותר ללקוחות. לסניף הפרמיום גיוס מיטב היועצים המקצועיים להענקת שירות מקצועי, אישי וגמיש. במוקד הטיפול בלקוח עומדת תפיסה של מתן מענה מקצועי למכלול צרכיו של הלקוח. במתן שירות ללקוחות המגזרים מושם דגש מיוחד על יצירת מערכת יחסים הדוקה וארוכת טווח.

אתרי האינטרנט ומערכות מסחר – שירותי הבנקאות הדיגיטלית באינטרנט, בסלולר ובמערכות המסחר.

בשנת 2020 הסתכם מספר המשרות הממוצע שעלוותן הועמסה על המגזרים ב- 607 משרות.

לפירוט בדבר הסכמים או הסדרים מיוחדים ראה גם פרק "הסכמים מהותיים" תת פרק "שירותים ותחומי פעילות המעוגנים בהסכמים או הסדרים מיוחדים" – בדבר כרטיסי אשראי, ייעוץ פנסיוני ורכישת זכויות בתיק הלוואות צרכניות.

מגזרי עסקים זעירים, קטנים, בינוניים, גדולים ומוסדיים

מגזרים אלו מספקים מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים, ממגוון ענפי משק – כאשר הענפים העסקיים בהם מתמחה הבנק הינם בניה ונדל"ן (בדגש על ליווי בניה למגורים), לקוחות פעילים בשוק ההון.

שירותי הבנקאות ללקוחות המגזרים העסקיים ניתנים בחלק מסניפי הבנק בהם קיים כוח אדם מתאים. המוצרים והשירותים של מגזרים אלו מותאמים לצרכי הלקוחות וכוללים בעיקר: מימון פעילות שוטפת, מימון השקעות, ליווי פרויקטים בענף הנדל"ן

בעיקר למגורים, שירותים פיננסיים, פעילות סחר-חוץ, עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ושירותי יעוץ השקעות הניתנים בסניפים ובחדרי העסקאות של הבנק.

לאור המיזוג הצפוי עם בנק מזרחי טפחות, הותאמו יעדי תכנית העבודה לשנת 2021, כך שישקפו את הדגשים המרכזיים לפעילות נכח מצב הבנק.

להלן הפעילויות והיעדים המתוכננים לשנת 2021:

- ניהול התהליכים הנדרשים להעברת לקוחות לבנק מזרחי טפחות, בהתאם לתכנית המיזוג.
- מיקוד בשימור לקוחות המגזר.
- תמיכה וסיוע ללקוחות העסקיים שהושפעו ממשבר הקורונה.
- המשך הקפדה על איכות תיק האשראי לאור השפעת משבר הקורונה על לקוחות המגזר וכן לאור היבטי מאקרו ושינויים במשק.
- התאמת מדיניות האשראי ותהליכי העבודה לדרישות הרגולטוריות המתעדכנות.

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על המערכת הבנקאית בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך, הממונה על שוק ההון הביטוח והחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים ועוד.

האמור להלן משקף מגבלות ספציפיות החלות על מגזרים אלו: על פי הוראת ניהול בנקאי תקין חלה מגבלה על גובה החבות המותרת ללווה בודד, לקבוצת לווים, לקבוצת לווים בנקאית, לקבוצת לווים חברת כרטיסי אשראי ולסך החבות נטו הכוללת של הלווים, קבוצת הלווים וקבוצות הלווים הבנקאיות שחבותם נטו עולה על שיעור של 10% מהון הבנק, ללקוחות המוגדרים כ"אנשים קשורים" לבנק ולחבות בגין עסקות למימון הוני בתאגידים. כמו כן מוגבל שיעור האשראי המותר לכל ענף משק ביחס לאשראי הכולל בבנק. למגבלות אלו עלולה להיות השלכה על אופן והיקף פעילות המגזרים העסקיים בבנק עם אותם לקוחות.

היקפי הפעילות במגזרים הללו מושפעים גם מיעדי ההון ותכנון ההון של הבנק (לפרטים ראה פרק "מבנה והתפתחויות של נכסים, התחייבויות ההון והלימות ההון"), כמו גם מתאבון הסיכון וסיבולת הסיכון (לפרטים ראה פרק "סקירת הסיכונים"), כפי שנקבעו על ידי דירקטוריון הבנק.

פעילות המגזרים העסקיים מושפעת מהליך מיזוג של הבנק עם מזרחי-טפחות, מהשפעת משבר הקורונה, מקצב הצמיחה במשק, מהמדיניות המוניטארית והפיסקאלית, מרמת הביקושים בשוק המקומי והעולמי, מהתנודתיות בשוק ההון, מהמצב הביטחוני ומאירועים ביטחוניים.

עיקר התחרות במגזרים אלו הינה מול הבנקים הפועלים בישראל אך גם מול בנקים זרים וגופים חוץ בנקאיים, כמפורט לעיל. בשנים האחרונות ניכרת מעורבות מוגברת של גופים מוסדיים במגזרים אלו לחברות ביטוח וקרנות פנסיה, וקיימת תחרות בעיקר במחירי האשראי, על רקע תחליפי האשראי באמצעות הנפקות ציבוריות ופרטיות של אג"ח.

בשנת 2020 הסתכם מספר המשרות הממוצע שעלותן הועמסה על המגזרים העסקיים ב-403 משרות.

מגזר ניהול פיננסי

מגזר זה מרכז את כלל ניהול הנכסים וההתחייבויות בבנק בשקלים ובמט"ח. המגזר כולל את פעילות הבנק עבור עצמו בניירות ערך (בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר) ובמכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות פוזיציות מטבע וריבית. כמו כן, מועמסות על מגזר זה עלויות הנובעות מהצורך בשמירה על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים, הבאות לידי ביטוי, בין היתר, בפער במחירי המעבר בין אשראים ופקדונות. כמו כן המגזר כולל את פעילות חברת הבת אגוד השקעות ויזום בע"מ.

ניהול הנכסים וההתחייבויות, סיכונים השוק והנזילות בהתאם לתיאבון הסיכון וסיבולת הסיכון שהוגדרו על ידי הדירקטוריון, כפי שמפורט בפרק "סקירת הסיכונים". בנוסף, המגזר מספק שירותים לבנק ולסניפים בתחומי חדרי עסקאות, שוק ההון, גיוס פיקדונות וכיו"ב.

להלן הפעילויות והיעדים המתוכננים לשנת 2021:

- התמודדות עם התפתחויות בתחום המוניטרי בעיקר נוכח השינויים בסביבת הריבית, הן במשק הישראלי והן בעולם.
- המשך שיפור מבנה המקורות תוך מתן תשומת לב ללקוחות יציבים ותוך הארכת המח"מ, באמצעות המשך גיוס פיקדונות קמעונאיים והפחתת ההישענות על מפקידים גדולים לטווח קצר, לשם ניהול יעיל ואפקטיבי של סיכון הנזילות במצבי השוק המשתנים, זאת בהתאמה להוראות רגולטוריות ומגבלות הדירקטוריון ולשם עמידה במתווה העולה של יחס כיסוי נזילות.
- המשך שיפור וחיזוק כלי השליטה והבקרה בתחום הנזילות בכל הנוגע לניהול האיכותי והכמותי של סיכון הנזילות, בהתייחס להוראות באזל 3 ולשינויים הנדרשים ליישום בעקבות שינוי מודל הנזילות הפנימי.
- הטמעה של עדכונים רגולטורים, תוך המשך שיפור ויעול תהליכי העבודה.
- המשך הרחבת פעילות חדרי העסקות בכפוף לתאבון וסיבולת הסיכון כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון.
- פעילות הנוסטרו – התאמת מבנה התיק והרכבו לסביבה העסקית, למצב שוק ההון בישראל ובעולם, למגבלת נכסי הסיכון, זאת תוך שמירה על רמת הכנסות נאותה ויצירת עוגן להכנסות עתידיות ארוכות טווח, תוך עמידה בתאבון וסיבולת הסיכון שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

בתחום המט"ח, המשיך הבנק לנקוט במדיניות השמרנית הכוללת, בין היתר, רמת נזילות התואמת את הצרכים והסיכונים בפניהם עומד הבנק. כמו כן המשיך הבנק לנקוט מדיניות זהירה ושמרנית בחשיפותיו מול בנקים ומדינות בעולם. דירקטוריון הבנק קובע את תיאבון הסיכון ומדיניות ניהול סיכון הנזילות תוך קביעת מגבלות על יחס נזילות מינימלי המחושב על פי מודל פנימי. לפרטים נוספים ראה פרק "סקירת הסיכונים" תת פרק "סיכון נזילות".

במהלך העסקים השוטף מקיים הבנק, ובמסגרתו המגזר לניהול פיננסי, קשרים ענפים עם הבנקים ובתי ההשקעות המובילים בעולם. הקשרים העסקיים בין הבנק לגופים אלו מושתתים, בין היתר, על הסדרים בינלאומיים סטנדרטיים: הסכמי מסגרת התומכים בפעילות חדרי העסקאות (ISDA). הבנק חתום עם רוב הבנקים עמם הוא עובד על הסכמים אלו, ושואף להגדיל את מספר הבנקים עמם הוא קשור בהסכמי בטוחות נלווים דוגמת הסכמי CSA. כמו כן הבנק מיוצג במסלוקה בינ"ל (CLS) אשר מטרתה המרכזית מזעור סיכונים סליקה בעסקאות במטבע חוץ. הבנק מרכז את מרבית פעילות סליקת ניירות הערך בבורסות ארה"ב בבנק אחד גדול המשמש כנותן שירותי המשמורת המרכזי. תכליתה העיקרית של התקשרות זו הינה מזעור סיכונים סליקה תוך העלאת רמת השירות ללקוחות.

המגזר מתחרה עם חדרי העסקאות של בנקים הפועלים בארץ. כמו כן קיימת תחרות מצד בנקים וגורמים פיננסיים בחו"ל המאפשרים ללקוחות לפעול באופן ישיר.

בשנת 2020 הסתכם מספר המשרות הממוצע שעלותן הועמסה על המגזר ב- 84 משרות.



נספחים,
מילון מונחים
ואינדקס



שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית¹ - מאוחד

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית

סכומים מדווחים

2018			2019			2020		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ² ריבית במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ² ריבית במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ² ריבית במיליוני ש"ח
3.54	6,882	24,915	3.37	6,859	25,477	3.06	6,768	25,128
0.78	2	255	1.29	5	388	0.34	2	590
0.11	7	6,365	0.25	14	5,601	0.13	8	6,348
-	-	509	-	-	216	-	-	54
2.19	122	5,565	2.40	110	4,592	1.49	107	7,159
1.28	9	704	0.98	9	919	0.48	7	1,449
2.67	1,022	38,313	2.68	997	37,193	2.19	892	40,728
		569			607			574
		2,823			3,063			3,508
		41,705			40,863			44,810

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור³
 פקדונות בנקים
 פקדונות בנקים מרכזיים
 ניירות ערך שמשאלו
 אגרות חוב זמניות למכירה⁴
 אגרות חוב למסחר⁴

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
 נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית⁵
סך כל הנכסים

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית¹ - מאוחד (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)
סכומים מדוחים

שיעור הוצאה	2018			2019			2020			
	שיעור הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ² ריבית	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת ² ריבית	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת ² ריבית	הוצאות ריבית	
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח		
0.71	142	20,025	0.86	156	18,205	0.61	118	19,350	התחייבויות נושאות ריבית בישראל פקדונות הציבור לפי דרישה לזמן קצוב פקדונות מבנקים כתבי התחייבויות ואגרות חוב התחייבויות אחרות	
0.16	7	4,247	0.23	9	3,830	0.16	8	4,926		
0.86	135	15,778	1.02	147	14,375	0.76	110	14,424		
1.75	2	114	1.52	1	66	2.63	1	38		
2.76	98	3,548	1.90	77	4,062	0.69	30	4,330		
0.77	11	1,421	0.66	9	1,354	0.30	3	1,009		
1.01	253	25,108	1.03	243	23,687	0.61	152	24,727		
		12,828			13,044			15,656		סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		569			607			574		
		764			1,021			1,393		
		39,269			38,359			42,350		
		2,436			2,504			2,460		
		41,705			40,863			44,810		
1.66			1.65			1.58			סך כל האמצעים ההוניים סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים פער הריבית תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית⁸	
2.01	769	38,313	2.03	754	37,193	1.82	740	40,728		

ראה הערות לחלו.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית¹ - מאוחד (המשך)
יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל
 סכומים מדווחים

	2018			2019			2020		
	שיעור הכנסות/הכנסה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאה) ריבית	יתרה ממוצעת ² במיליוני ש"ח	שיעור הכנסות/הכנסה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאה) ריבית	יתרה ממוצעת ² במיליוני ש"ח	שיעור הכנסות/הכנסה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאה) ריבית	יתרה ממוצעת ² במיליוני ש"ח
	%			%			%		
2.13	619	29,041	2.36	661	27,986	2.07	645	31,225	מטבע ישראל, לא צמוד
(0.49)	(89)	18,250	(0.66)	(110)	16,754	(0.54)	(94)	17,500	סך נכסים נושאי ריבית
1.64			1.70			1.53			סך התחייבויות נושאות ריבית
									פער הריבית
4.44	253	5,702	3.42	204	5,960	2.56	158	6,168	מטבע ישראל, צמוד מדי
(2.79)	(109)	3,909	(1.85)	(75)	4,046	(0.69)	(32)	4,620	סך נכסים נושאי ריבית
1.65			1.57			1.87			סך התחייבויות נושאות ריבית
									פער הריבית
4.20	150	3,570	4.07	132	3,247	2.67	89	3,335	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראל, צמוד
(1.87)	(55)	2,949	(2.01)	(58)	2,887	(1.00)	(26)	2,607	למטבע חוץ)
2.33			2.06			1.67			סך נכסים נושאי ריבית
									סך התחייבויות נושאות ריבית
									פער הריבית
2.67	1,022	38,313	2.68	997	37,193	2.19	892	40,728	סך פעילות בישראל
(1.01)	(253)	25,108	(1.03)	(243)	23,687	(0.61)	(152)	24,727	סך נכסים נושאי ריבית
1.66			1.65			1.58			סך התחייבויות נושאות ריבית
									פער הריבית

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית¹ - מאוחד (המשך)

ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

סכומים מדווחים

2019 מול 2018			2020 מול 2019			
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי			
שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות	
						במיליוני ש"ח
(23)	(42)	19	(91)	(80)	(11)	נכסים נושאי ריבית בישראל
(2)	20	(22)	(14)	(57)	43	אשראי לציבור
(25)	(22)	(3)	(105)	(137)	32	נכסים נושאי ריבית אחרים
						סך כל הכנסות ריבית
						התחייבויות נושאות ריבית בישראל
14	30	(16)	(38)	(45)	7	פיקדונות הציבור
(24)	(33)	9	(53)	(53)	-	התחייבויות נושאות ריבית אחרות
(10)	(3)	(7)	(91)	(98)	7	סך כל הוצאות ריבית

הערה:

השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

1. הנתונים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
2. על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
3. לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
4. מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן". בשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 נוכה סך 107 מיליון ש"ח (בשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 נוכה סך 130 מיליון ש"ח, בשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 נוכה סך 101 מיליון ש"ח).
5. לרבות שווי הוגן בגין מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
6. עמלות בסך 25 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות ריבית בשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (19 מיליון ש"ח ו- 18 מיליון ש"ח נכללו בשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 וביום 31 בדצמבר 2018, בהתאמה).
7. לרבות שווי הוגן בגין מכשירים נגזרים.
8. תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לפי רבעונים בשנים 2020-2019 - מידע רב רבעוני
 סכומים מדווחים

	2019				2020			
	1	2	3	4	1	2	3	4
								במיליוני ש"ח
שנה								
רבעון								
הכנסות ריבית	226	327	205	239	214	225	231	222
הוצאות ריבית	48	113	35	47	34	39	44	35
הכנסות ריבית, נטו	178	214	170	192	180	186	187	187
הוצאות בגין הפסדי אשראי	9	10	6	15	45	7	65	(16)
הכנסות ריבית, נטו לאחר								
הוצאות בגין הפסדי אשראי	169	204	164	177	135	179	122	203
הכנסות שאינן מריבית:								
הכנסות מימון שאינן מריבית	18	8	31	61	(70)	59	(62)	62
עמלות	69	63	67	70	66	60	57	62
הכנסות אחרות	-	1	-	2	-	1	-	-
סך כל ההכנסות שאינן מריבית	87	72	98	133	(4)	120	(5)	124
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
משכורות והוצאות גלויות	118	116	122	117	112	104	161	120
פחת ואחזקת בנינים וציוד	31	31	31	28	30	29	28	30
הוצאות אחרות	62	66	62	72	70	78	68	133
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	211	213	215	217	212	211	257	283
רווח (הפסד) לפני מיסים	45	63	47	93	(81)	88	(140)	44
הפרשה למסים על הרווח	15	22	18	31	(27)	30	(47)	15
רווח (הפסד) לאחר מיסים	30	41	29	62	(54)	58	(93)	29
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	30	41	29	62	(54)	58	(93)	29
רווח נקי (הפסד) במיליוני ש"ח	0.41	0.55	0.40	0.84	(0.73)	0.78	(1.26)	0.39

תמצית מאזן מאוחד לוסף כל רבעון בשנים 2019 - 2020 - מידע רב רבעוני

סכומים מדווחים

	2019				2020			
	1	2	3	4	1	2	3	4
	במיליוני ש"ח							
	שנה				שנה			
	רבעון				רבעון			
נכסים								
מזומנים ופקדונות בבתקים	7,967	7,218	7,917	6,907	7,875	9,992	10,297	12,409
נכסות ערך	5,274	6,254	6,330	8,404	9,235	8,886	9,155	8,968
נכסות ערך שנסאלי	424	173	60	2	-	64	56	6
אשראי לציבור	25,642	25,808	26,444	26,119	25,291	25,236	25,320	24,889
הפרשה להפסדי אשראי	(262)	(260)	(247)	(246)	(283)	(285)	(332)	(318)
אשראי לציבור, נטו	25,380	25,548	26,197	25,873	25,008	24,951	24,988	24,571
אשראי לממשלה	-	-	-	-	-	1	-	-
ביניים וצויד	234	229	228	228	223	217	213	207
נכסים בגין מכשירים נגזרים	439	430	621	526	1,188	883	915	893
נכסים אחרים	473	534	510	527	730	718	718	609
נכסים המוחזקים למכירה	69	70	-	-	-	-	-	-
סך כל הנכסים	40,260	40,456	41,863	42,467	44,259	45,712	46,342	47,663
התחייבויות והון								
פקדונות הציבור	31,336	31,029	31,497	31,668	34,105	35,607	36,753	37,361
פקדונות מבתקים	207	97	61	322	160	80	119	132
פקדונות הממשלה	-	1	-	-	2	-	-	-
כתבי התחייבויות נדחים ואגרות חוב	3,436	3,899	4,519	4,818	4,587	4,411	3,908	3,913
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	424	492	788	650	1,354	1,168	1,143	1,225
התחייבויות אחרות	2,261	2,277	2,335	2,371	1,643	1,914	1,935	1,994
סך כל ההתחייבויות	37,664	37,795	39,200	39,829	41,851	43,180	43,858	44,625
סך כל ההון	2,596	2,661	2,663	2,638	2,408	2,532	2,484	3,038
סך כל ההתחייבויות והון	40,260	40,456	41,863	42,467	44,259	45,712	46,342	47,663

מידע רב תקופתי - דוח רווח והפסד מאוחד

דוחות רווח והפסד מאוחדים לשנים

סכומים מדווחים

<u>2016*</u>	<u>2017</u>	<u>*2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	
					במיליוני ש"ח
829	950	1,022	997	892	הכנסות ריבית
177	205	253	243	152	הוצאות ריבית
<u>652</u>	<u>745</u>	<u>769</u>	<u>754</u>	<u>740</u>	הכנסות ריבית, נטו
98	56	117	40	101	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
<u>554</u>	<u>689</u>	<u>652</u>	<u>714</u>	<u>639</u>	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
					הכנסות שאינן מריבית:
106	100	91	118	(11)	הכנסות מימון שאינן מריבית
298	303	293	269	245	עמלות
1	3	3	3	1	הכנסות אחרות
<u>405</u>	<u>406</u>	<u>387</u>	<u>390</u>	<u>235</u>	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
					הוצאות תפעוליות אחרות:
491	497	482	473	497	משכורות והוצאות נלוות
139	135	130	121	117	פחת ואחזקת בנינים וציוד
<u>378</u>	<u>258</u>	<u>326</u>	<u>262</u>	<u>349</u>	הוצאות אחרות
<u>1,008</u>	<u>890</u>	<u>938</u>	<u>856</u>	<u>963</u>	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
(49)	205	101	248	(89)	רווח (הפסד) לפני מיסים
-	64	31	86	(29)	הפרשה למסים על הרווח
<u>(49)</u>	<u>141</u>	<u>70</u>	<u>162</u>	<u>(60)</u>	רווח (הפסד) לאחר מיסים
<u>(49)</u>	<u>141</u>	<u>70</u>	<u>162</u>	<u>(60)</u>	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
<u>(0.67)</u>	<u>1.92</u>	<u>0.95</u>	<u>2.20</u>	<u>(0.82)</u>	רווח נקי (הפסד) בסיסי ומדולל למניה רגילה (ש"ח) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

* נתוני שנת 2018 כוללים הוצאה בסך 80 מיליון שח בגין תכנית פרישה מרצון. נתוני שנת 2016 כוללים הוצאה בסך 114 מיליון ש"ח בגין תכנית פרישה מרצון. ההוצאות נזקפו לסעיף הוצאות אחרות. בנוסף בשנת 2016 נרשמה השפעת חד פעמית של הפחתת נכסי מיסים (גידול בהוצאות מיסים) בסך 19 מיליון ש"ח.

מידע רב תקופתי - מאזן מאוחד

מאזנים מאוחדים לסוף השנים

סכומים מדווחים

2016	2017	2018	2019	2020	
במיליוני ש"ח					
					נכסים
3,901	8,226	9,440	6,907	12,409	מזומנים ופקדונות בבנקים
11,584	7,032	5,583	8,404	8,968	ניירות ערך
536	816	568	2	6	ניירות ערך שנשאלו
23,937	24,925	24,408	26,119	24,889	אשראי לציבור
(253)	(250)	(256)	(246)	(318)	הפרשה להפסדי אשראי
23,684	24,675	24,152	25,873	24,571	אשראי לציבור, נטו
1	-	-	-	-	אשראי לממשלה
299	280	241	228	207	בנינים וציוד
342	325	642	526	893	נכסים בגין מכשירים נגזרים
637	538	622	527	609	נכסים אחרים
4	-	68	-	-	נכסים המוחזקים למכירה
40,988	41,892	41,316	42,467	47,663	סך כל הנכסים
					התחייבויות והון
32,756	32,752	31,905	31,668	37,361	פקדונות הציבור
174	119	319	322	132	פקדונות מבנקים
-	1	-	-	-	פקדונות מממשלה
3,395	3,559	3,637	4,818	3,913	כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב
393	462	482	650	1,225	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,928	2,486	2,475	2,371	1,994	התחייבויות אחרות
38,646	39,379	38,818	39,829	44,625	סך כל ההתחייבויות
2,342	2,513	2,498	2,638	3,038	הון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
40,988	41,892	41,316	42,467	47,663	סך כל ההתחייבויות וההון

מילון מונחים עיקריים

אובליגו – סך כל ההתחייבויות של הלקוח אל מול הבנק.

אופציה – הסכם חוזי בין קונה לבין מוכר לרכוש או למכור נייר ערך מסוים או זכות לקבל או להמיר ניירות ערך, מטבע חוץ או סחורה במחיר ספציפי בתוך תקופת זמן קבועה מראש.

אגרת חוב – תעודה נושאת ריבית, המונפקת על ידי הממשלה או חברה, ובה התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון בתאריכי פירעון קבועים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אגרת חוב להמרה – איגרת חוב שניתן להמירה למניה בשער המרה (מחיר) שנקבע מראש ופורסם בתשקיף. לאיגרת חוב להמרה תקופת חיים מוגבלת, שבסופה המחזיק בה רשאי להמירה למניה, או לקבל את כספו בחזרה בתוספת ריבית, ששיעורה נקבע מראש.

אגרת חוב מגובה נכסים – (ABS - Asset-Backed Security) הוא כתב התחייבות שרוכש משקיע, שמקנה לו זכות על זרם תקבולים הצפוי מנכסים אלו. הבטוחה המשועבדת כנגדו היא אוסף של נכסים, וזרם התקבולים שצפוי למחזיק בנייר הערך הוא בעל זיקה לזרם ההכנסות שמתקבל מנכסים אלו.

ארגון המדינות המפותחות (OECD) – ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים.

איש קשור – כמשמעות בסעיף 3 לנהל בנקאי תקין 312.

באזל 3 – תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

בעל עניין – יחיד או חברה המחזיקים 5% או יותר ממניות של חברה הנסחרת בבורסה.

גידור – עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

גוף מוסדי – כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה - 1995, ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

דירוג אשראי – מייצג את רמת הסיכון שקובע הבנק באשראי ספציפי. דירוג האשראי מאפשר לבנק להבחין בין רמות סיכון האשראי הגלומות בחשיפות אשראי שונות, לצורך מעקב אחר איכות אשראי ספציפי, כמו גם של התיק בכללותו.

הון עצמי ממוצע – סך כל האמצעים ההוניים כפי שהוצג בנספח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית בניכוי/בתוספת היתרה הממוצעת של הפסדים/רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של הפסדים/רווחים בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך לפי שווי הוגן" (לרבות בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק המוחזק לפדיון).

הון רגולטורי – הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבויות נדחים הכשירים להיכלל בהון רגולטורי).

הלבנת הון – פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך "ההלבנה" מחזיר את הכסף למערכת החוקית.

הלוואת זכאות – הלוואה הניתנת באמצעות בנק ממקורות המדינה.

הלימות הון – היחס הנדרש על ידי המפקח על הבנקים בין ההון העצמי של הבנק לבין ההלוואות שהוא נותן משוקללות לפי רמות הסיכון, כך שהונו של הבנק יספיק כדי לשמש כרית ספיגה למקרה של הפסדים קיצוניים.

הסכמי CSA – הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכונים האשראי בפעילות זאת, על ידי התחשבות יומית, לרוב המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה להפסדי אשראי – הפרשה הנעשית על ידי הבנק המשקפת אובדן אפשרי של סכומי אשראי שנתנה ומשמשת לכיסויים במקרה של התממשות האובדן.

חוב פגום – חוב שקיימת סבירות גבוהה שהלווה לא יפרע את החוב(או חלק מהחוב) לפי תנאי החוזה, אולם אין ודאות לגבי סיכוי הגבייה ומימוש ההפסד.

חוב בהשגחה מיוחדת – חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של ההנהלה.

חוב נחות – חוב שקיימת אפשרות ברורה שהתאגיד הבנקאי יספוג הפסד מסוים אם הליקויים לא יתוקנו.

חוב בארגון מחדש – ארגון מחדש של חוב בעייתי אשר מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של הלווה, התאגיד הבנקאי מעניק ללווה ויתור אשר בתנאים אחרים הוא היה שוקל לא להעניק.

חוב שגבייתו מותנית בביטחון - חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, אין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

יחס מינוף - היחס שבין ההון העצמי רובד 1 לסך החשיפה ברוטו, ובכלל זה חשיפה חוץ מאזנית, ללא קיזוז ביטחונות.

יחס נזילות (LCR) Liquidity Coverage ratio - יחס מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה לסך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים.

יתרת חוב רשומה - יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או נכיון שטרם הופחתו, עמלות נידחות נטו או עלויות נידחות נטו שנזקפו ליתרת החוב בהתאם להוראות הדיווח לציבור וטרם הופחתו, בניכוי כל סכום חוב שנמחק חשבונאית בעבר.

יתרת חוב נטו - יתרת חוב רשומה, בניכוי הפרשה להפסדי אשראי שבגין אותו חוב.

מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרת הבנק באמצעות קביעת הריבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מידע צופה פני עתיד - כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, תחזית, הערכה, אומדן או מידע אחר, המתבסס לאירוע או לעניין עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של התאגיד בלבד, למעט תחזית, הערכה, אומדן או מידע אחר כאמור שיש לכלול אותם, לפי כל דין לרבות לפי העקרונות החשבונאיים המקובלים וכללי הדיווח המקובלים בדוחות כספיים.

מערכת זה"ב (זיכויים והעברות בזמן אמת) - מערכת המאפשרת העברת זיכויים והעברות בזמן אמת ובאופן סופי. בעולם מוכרת כמערכת (RTGS) Real Time Gross Settlement. המערכת סולקת תשלומים מיידי, והתשלומים הם סופיים ואינם ניתנים לביטול.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - אורך החיים הממוצע של מכשירים פיננסיים. נמדד בשנים באמצעות שקלול תשלומי הקרן של האיגרת והריבית עליה לאורך חייה עד לפדיונה הסופי. המח"מ מכונה גם "אריכות".

נגזרים פיננסיים - נכסים שערכם נגזר משינוי בערכם של נכסים אחרים.

נזילות - היכולת של ישות עסקית לעמוד בהתחייבויותיה השוטפות מתוך סך הנכסים השוטפים שלה (מזומנים, ניירות ערך סחירים וכו').

נכס פיננסי - מזומן, ראייה לזכות בעלות בישות, או חוזה המקנה לישות אחת זכות לעשות אחד מהבאים:

- לקבל מזומן או מכשיר פיננסי אחר מישות אחרת.
- להחליף עם ישות אחרת מכשיר פיננסי אחר בתנאים פוטנציאליים עדיפים.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון משפטי - סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם והוא כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות (fines, penalties) או לצעדי עונשין (punitive damages) כתוצאה מפעילות פיקוחית, כמו גם מהסדרים פרטניים.

סיכון נזילות - הסיכון שצד נגדי (או משתתף במערכת הסליקה) לא יעמוד בהתחייבות במלוא ערכה במועד. סיכון נזילות אינו אומר בהכרח שהצד הנגדי או המשתתף הוא חדל פירעון; ייתכן שהוא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו בעתיד, אך לא במועד הנקוב.

סיכון סייבר - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מחשב ו/או מערכות תשתיות משובצות מחשב על ידי או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.

סיכון תפעולי - סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או ממשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכונים ציית, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

עסקה עתידית - התחייבות לקנות או למסור נכס במחיר ובמועד שנקבעו מראש בעת החתימה על העסקה.

עקום תשואה - עקום המתאר את הקשר שבין התשואה לבין מועד הפדיון של אג"ח, על ידי השוואה של שיעורי התשואה על אג"ח הנבדלות זו מזו רק במועדי הפדיון.

פיקדון לפי דרישה - פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

פיקדון לזמן קצוב - פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה, אלא אם כן משיכה מוקדמת מחויבת בקנס שסכומו לפחות 7 ימי ריבית פשוטה על הסכום שנמשך.

פיקדונות לפי מידת הגבייה – פיקדונות שפרעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי, ואין לתאגיד סיכון להפסד מהאשראי שניתן מפיקדונות אלה, שלגביהם המפקיד קובע לאיזה לווה או קבוצת לווים יינתנו סכומי הפיקדונות הנ"ל כהלוואות ובתנאי שהלוואות אלו ניתנות לפי אותן תקופות ובאותו סוג הצמדה או באותו מטבע שקבע המפקיד.

פיקדון נושא ריבית – פיקדון שבו התאגיד הבנקאי משלם למפקיד תשלום כלשהו כפיצוי עבור השימוש בכספי הפיקדון. פיקדון שבו שיעור הריבית מותאם לתקופתית בתגובה לשינויים בריבית שוק וגורמים אחרים צריך להיות מדווח כפיקדון נושא ריבית אפילו אם השיעור הופחת לאפס, בהינתן ששיעור הריבית על פיקדון זה יכול לעלות כאשר תנאי השוק ישתנו. פיקדון אשר משועבד כביטחון להלוואה או לנכס פיננסי אחר ידווח כפיקדון נושא ריבית.

פיקדון שאינו נושא ריבית – פיקדון שאינו נושא ריבית.

שווי הוגן – ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר, שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השיווי ההוגן שנקבע בתקינה החשבונאית:

רמה 1 – שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק.

רמה 2 – שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים.

רמה 3 – שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללת גם נתונים לא נצפים.

שיעור צמיחה ראלי – גידול התוצר בין שתי תקופות באחוזים, בניכוי עליית המחירים.

שיעור המימון (LTV) – שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקה ביחס לשווי הנכס הנרכש, שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) – סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם סך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תשואה להון – היחס שבין הרווח השנתי של חברה לבין ההון העצמי שלה.

תשואה ריאלית – היחס בין הרווח או ההפסד על השקעה לסך ההשקעה, בניכוי עליית המחירים בתקופה שעליה נסבה המדידה.

OTC Over the Counter – מסחר מעבר לדלפק – מסחר במכשירים פיננסיים כמו מניות, איגרות חוב, סחורות או נגזרים ישירות בין שני צדדים.

פורוורד (Forward) – עסקת חליפין של מטבע במטבע בתאריך עתידי קבוע מראש בשער חליפין שגם הוא נקבע מראש.

שימוש במבחנים בדיעבד BACK TEST – הבנק נדרש להשתמש בבדיקות שלאחר מעשה כדי לאמוד את הדיוק והאפקטיביות של תהליכי המדידה וההערכה.

תיאבון הסיכון – הסיכון שמוכן הבנק לקחת על עצמו לשם השגת יעדיו האסטרטגיים.

סיבולת הסיכון – רמת הסיכון המרבית או המזערית שאין לחרוג ממנה (מגבלת הסיכון).

CVA Credit Risk Adjustment – חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

Delta Value 1% (DV1%) – מייצג את השינוי האפשרי בתיק בהינתן שינוי מקביל בעקום הריבית של 1%.

EDTF Enhanced Disclosure Task Force – דרישות גילוי שפורסמו על ידי צוות משימה לשיפור הגילוי שהוקם על ידי המוסד ליציבות פיננסית לשיפור הגילוי על הסיכונים בתאגידים הבנקאיים.

FATCA (Foreign Accounts Tax Compliance Act) – חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס. קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווחים לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.

ICAAP Internal Capital Adequacy Assessment Process – תהליך פנימי להערכת הסיכונים והקצאת הון על מנת להבטיח כי הבנק מקצה מספיק הון כנגד מכלול הסיכונים.

VAR Value at risk – מודל הערך מציג את הסיכון הפוטנציאלי (ירידה אפשרית בשווי בתקופת זמן נתונה) בתקופה נתונה וברמת ביטחון של 99%, לפחות.

מטבע חוץ 30, 63, 113, 123, 193, 194, 197, 222,	76, 75.....VAR
305, 300, 283, 277, 229-231, 228, 225, 223	אגוד הנפקות14, 26, 27, 40, 48, 49, 50,
311	259, 240, 187, 186, 184, 176, 160, 154, 142, 77
מידע צופה פני עתיד13, 19, 20, 21, 32, 312,	296, 287, 278, 277, 275, 261
מכשירים נגזרים40, 54, 59, 60, 63, 90, 104, 106,	א.ש.י.....48-50, 154, 259, 277, 278
122, 123, 131, 135, 136, 193, 194, 196, 202,	אשראי בעייתי54, 57, 87, 116, 119, 219,
206, 210, 219, 220, 222-224, 226, 228-231,	אשראי לציבור ..14, 16, 39, 45, 46, 55-57, 59-61, 69,
310, 308, 306, 233	199-, 153, 152, 134, 122, 116, 104, 74, 72, 71
ניהול הסיכונים 41, 51, 52, 64, 81, 83, 123, 133, 163,	310, 308, 306, 303, 234, 233, 228
256	אשראי פגום.....54, 117, 213, 228, 232
ניירות ערך.....13, 14, 16, 19, 21, 32, 38-41, 43, 48,	דירוג הבנק.....296
54, 59, 60, 80, 88, 89, 91, 104, 106, 107, 114-	הלוואות לדיור ..42-45, 54, 56, 59, 60, 64, 65, 67-72,
116, 112, 124, 146, 148-151, 154, 160, 184-	87, 88, 111, 114, 119, 120, 131, 177, 179, 200,
187, 189, 191, 192, 195, 198, 202, 210, 222,	208, 204, 213-218, 290-292, 294, 298,
223, 226-231, 233, 273, 277, 284, 288, 289,	הלימות ההון7, 19, 25, 41, 42, 85, 164, 176,
299, 303, 308, 310-312	177, 180, 238, 241, 281, 311
סיבולת הסיכון.....67, 75, 313	הפרשה להפסדי אשראי ...17, 39, 59, 60, 63, 66, 86-
סיכון אסטרטגי18, 81, 83, 85, 298, 312	88, 104, 116, 118, 119, 121, 143, 144, 153, 211,
סיכון מוניטין.....83, 85	212, 221, 233, 234, 306, 308, 310-312
סיכון נדילות.....80, 85, 300, 312	הפרשה קבוצתית16, 28, 31, 38, 44, 66, 87, 119,
סיכון ציות.....82, 284	120, 131, 152
סיכון שוק.....41, 75, 121, 227	חברה לנאמנות ..25, 48, 49, 154, 186, 239, 249,
סיכון תפעולי.....18, 41, 81, 82, 85, 178, 312,	255, 278, 287
סיכוני אשראי.....18, 31, 51, 52, 67, 89, 123, 178,	חוב בעייתי ..32, 53, 55, 56, 111, 112, 121-116, 217,
197-193, 241	311
סיכונים מובילים.....18, 20, 83-85	חוב פגום.....88, 114, 117, 120, 311
סיכונים משפטיים.....18, 51, 83	חובות בעייתיים31, 53, 55, 56, 86, 112, 114, 116,
עדכוני חקיקה.....25, 27, 64, 186, 290	117, 119, 152, 213, 214, 216, 217, 227, 277
פקדונות הציבור.....14, 39, 104, 122, 135, 158, 201,	חובות פגומים ..17, 54-56, 66, 74, 86, 112, 116, 117,
203, 222, 223, 226-228, 233-235, 273, 304,	122, 152, 177, 199-201, 203-205, 207-209, 213-
310, 308	217, 306
רווח כולל38, 103, 105, 115, 116, 132, 146, 148,	יחס המינוף....17, 19, 25, 27, 42, 179, 240, 293,
149, 151, 176, 229, 230, 306, 311	כיסוי נדילות80, 180, 299
תיאבון הסיכון.....52, 64, 65, 67, 313, 300	כלכלת ישראל109
תרחישי קיצון.....52, 65, 75, 256	ליבור232
	מבקר פנימי164, 264
	מגובי נכסים.....63, 148, 149, 150, 228
	מגזר לא צמוד.....66

